

PAG SAM JON ZANG.

དཔག་བསམ་ལྟོན་བཟང་།

PART I.

~~Part II~~ (Junde.)

HISTORY OF THE RISE, PROGRESS
AND
DOWNFALL OF BUDDHISM IN INDIA,

BY

SUMPA KHAN-PO YEÇE PAL JOR,

ཡུམ་པ་ཁམ་པོ་ཡེ་ཤེ་དཔ་པོ་རྟ་ཤར་།

THE GREAT HISTRIOGRAPHER AND CHRONOLOGIST OF TIBET.

18812

EDITED WITH

A LIST OF CONTENTS AND AN ANALYTICAL INDEX IN ENGLISH.

BY

Om SARAT CHANDRA DAS, C.I.E., *Rai Bahadur*,

FOREIGN CORRESPONDING MEMBER OF THE IMPERIAL ARCHÆOLOGICAL
SOCIETY OF ST. PETERSBURGH, ASSOCIATE MEMBER OF THE
ASIATIC SOCIETY OF BENGAL, ETC.

*Author of a "Journey to Lhasa and Central Tibet," Tibetan-English Dictionary
with Sanskrit Synonyms," and Editor of "Yig-kur Namshag" (Tibetan
Letter-Writer), Bon Gyal-Rab (succession of Bon Kings), &c.*

294.309
Sum/Das

Calcutta.

PUBLISHED BY THE PRESIDENCY JAIL PRESS.

1908.

Published at the BENGAL SECRETARIAT BOOK DEPOT,
Writers' Buildings, Calcutta.

OFFICIAL AGENTS.

In India—

MESSRS. THACKER, SPINK & Co., Calcutta and Sima.
MESSRS. NEWMAN & Co., Calcutta.
MESSRS. HIGGINBOTHAM & Co., Madras.
MESSRS. THACKER & Co., Ltd., Bombay.
MESSRS. A. J. COMBRIDGE & Co., Bombay.
THE SUPERINTENDENT, AMERICAN BAPTIST MISSION PRESS,
Rangoon.
MRS. RADHABAI ATMARAM SAGOON, Bombay.
MESSRS. R. CAMBRAY & Co., Calcutta.
RAI SAHIB M. GULAB SINGH & SONS, Proprietors of the
Mufid-i-am Press, Lahore, Punjab.
MESSRS. THOMPSON & Co., Madras.
MESSRS. S. MURTHY & Co., Madras.
MESSRS. S. K. LAHIRI & Co., Printers and Book-sellers,
College Street, Calcutta.
MESSRS. V. KALYANARAMA IYER & Co., Book-sellers, &c.,
Madras.
MESSRS. D. B. TARAPORETALA, SONS & Co., Book-sellers,
Bombay.
MESSRS. G. A. NATHSON & Co., Madras.
MR. N. B. MATHUR, Superintendent, Nazair Kanum Hind
Press, Allahabad.
THE CALCUTTA SCHOOL-BOOK SOCIETY.
MR. SUNDER PANDURANG, Bombay.
MESSRS. A. M. & J. FERGUSON, Ceylon.
MESSRS. TEMPLE & Co., Madras.
MESSRS. COMBRIDGE & Co., Madras.
MESSRS. A. E. PILLAI & Co., Trivandrum.

In England—

MR. E. A. ARNOLD, 41 & 43 Maddox Street, Bond Street,
London, W.
MESSRS. CONSTABLE & Co., 16 James Street, Haymarket,
London, W.
MESSRS. GRINDLAY & Co., 54 Parliament Street, London,
S. W.
MESSRS. KEGAN PAUL, TRENCH, TRUBNER & Co., 43 Gerrard
Street, Soho, London, W.
MR. B. ALFRED QUARITCH, 15 Piccadilly, London, W.
MESSRS. P. S. KING & SON, 2 & 4 Great Smith Street,
Westminster, London, S. W.
MESSRS. H. S. KING & Co., 65 Cornhill, London, E. C.
MR. B. H. BLACKWELL, 50-51 Broad Street, Oxford.
MESSRS. DRIGHTON BELL & Co., Cambridge.
MR. T. FISHER UNWIN, 1 Adelphi Terrace, London, W. C.

On the Continent—

MESSRS. R. FRIEDLANDER & SOHN, Berlin, N. W.
Carlstrasse, 11.
MR. OTTO HARRASSOWITZ, Leipzig.
MR. RUDOLF HAUPT, Halle-a-S., Germany.
MR. KARL HIERSEMANN, Leipzig.
MR. ERNEST LEROUX, 26 Rue Bonaparte, Paris.
MR. MARTINUS NIJHOFF, The Hague.

CENTRAL ARCHAEOLOGICAL
LIBRARY, NEW DELHI.

Acc No. 19812

Date 5. 6. 63

Call No. 294.2.9 / Sum / Das.

PAG SAM JON ZANG.

PART I.

CONTENTS.

	PAGE.
Invocation to Mañju-ghoṣa.	1
Introduction.	<i>ib.</i>
The origin of the world (འཇིག་རྟེན་ཁས་ས་ གྱི་འབྱུང་རྒྱུ་).	<i>ib.</i>
The disposition of the different fabulous continents and islands.	2
The superior attributes (<i>i.e.</i> , special advantages of Jambudvīpa (འཛམ་གླུ་ཁྲིའ་འཛིན་ཁྱད་ཚུལ་ནི)	3
The geographical distribution of the different countries of Jambudvīpa.	<i>ib.</i>
Rivers, mountains, lakes, etc., and the different holy places of Jambudvīpa.	<i>ib.</i>
The places of habitation of the different kinds of fancied beings.	4
The infernal regions, the Tantalus or the abode of the manes of the dead—(<i>Preta loka</i>).	5
The regions occupied by the <i>Asura</i> demi-gods.	<i>ib.</i>
The celestial regions (ལྗོན་གནས་).	<i>ib.</i>
The movement of the planets, heavenly bodies and the origin and calculation of time.	6
The stature of human and other beings of the Kāma Loka and Rūpa Loka worlds (འདྲོད་གཟུགས་ གྱི་ལུས་ཚད་).	8
The longevity, duration of the lives of the beings of the three worlds (ཁས་ས་གཟུགས་གྱི་ཚེ་ཚད་ནི).	<i>ib.</i>
The measure of the body and duration of life of all living beings in the three worlds.	9
The size, shape and dimensions of the different continents.	10

	PAGE
Description of the Sumeru mountain, the horizon, etc., and that of some fancied, countless worlds . . .	11
The thirty-one states of existence in this world (ཉིད་ཀྱི་སྒོར་ལ་བརྟན་མ་བཅུད་སྤྱིད་པ་མོ་གཅིག་ཚུལ་ནི)	12
Condition of existence and duration of time, etc. . .	13
Description of the worlds inhabited by different kinds of beings as described in the Abhidharma Kośa and Kāla Cakra	14
The two great periods of time, viz., illuminated period called (སྤྱན་བསྐལ་) and the dark period called (ལུན་བསྐལ་)	ib.
Description of སྤྱན་བསྐལ་ (the illuminated period) . .	15
The time of appearing of the Buddhas in the present excellent, illuminated period called Bhadra Kalpa (བསྐལ་ལ་མཐར་) the lucky or happy age	16
The four ages and their duration and special features	ib.
Origin of the four or five races of men in Jambu- dvīpa (མི་འགས་བཞི་ལ་ལྟ་བུར་ཚུལ་ནི)	17
Geneology of the earliest lines of the fancied kings who ruled over Jambudvīpa (India) and also the names of the early Buddhas	18
The line of kings from Kriki, and the origin of the Çākya race	ib.
The reason why this world is called (མི་མཇེད་ཀྱི་ནིང་) mi- mjed-kyi shiñ the world of intolerable (suffering). . .	19
According to the <i>Hima Yāna</i> (འཇིག་རྟེན་གྱི་ལུགས་ལྟར་): How the idea of Buddhahood first dawned in the mind of king Prabhāsa who ultimately became incarnated in Buddha Çākya Muni?	20
How the accumulation of moral merits in a series of countless births of a Buddha raises him to the highest stage of perfection?	21
How he attains to Buddhahood?	ib.
How Çākya Muni descended from the <i>Tuṣita</i> heaven and was born in this world on several occasions. An enumeration of the acts of his different births?	22

	PAGE
The first conception of Buddhistic idea in the earliest of the Buddha's former births according to the <i>Mahāyāna</i> general School (ཐེག་ཆེན་བླ་མོང་པའི་ལུགས་ལ་སེམས་བརྟེན་ཚུལ།)	22
What conduced the former accepted line of births (according to Buddhist belief) of Çākya Muni to gradually being developed into a Buddha?	23
From <i>Bodhisattva Sūtra Piṭaka</i> : how Çākya Muni became Buddha by the accumulation of moral merits in some of his former births (ཆོན་པས་ཚོགས་བསགས་ཚུལ་བྱང་སེམས་བྱི་ཞེ་སྟོན་ལས) ?	25
How he became Buddha according to the <i>Mahāyāna</i> (མངས་གྱུས་པའི་ཚུལ་ནི) ?	26
How he made the great renunciation (རབ་ཏུ་བྱང་བ་ནི)?	27
His ascetism on the bank of the river Nairañjana during a period of six years (ལོ་དྲུག་ཚུ་བོ་ནི་རྩ་ལྔ་འཁོར་བྱ་དཀར་བ་མུང་ཚུལ་ནི).	29
The enumeration of his various deeds.	30-36
His attainment of Buddhahood at the age of 35	37
His preaching the <i>Kālacakra Tantra</i> at the beginning of the 37th year of his age.	ib.
His preaching the Wheel of Law (Dharma cakra)	38
His death.	ib.
Description of his various teachings	39-40
The three systems of his teachings, viz., <i>Hīna Yāna</i> , <i>Mahā Yāna</i> (general) and <i>Pajra Yāna</i> (བརྟན་པའི་ནུས་བཞག་ལ། ཐེག་དམན། ཐེག་ཆེན་བླ་མོང་པ། རྩ་ཇུ་ཐེག་པའི་ལུགས་སོ།)	41
The origin of the three Buddhist convocations in which the teachings of the Buddha were collected (ཡཀའ་བཟུ་གསུམ་བྱང་ཚུལ།)	42
The four earliest schisms in the Buddhist Church which were afterwards subdivided into eighteen sects (རྩ་བའི་ཇུ་བཞི་བོ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱིས་ཚུལ།)	43 44
Account of the third convocation under the auspices of Kaniṣka and the early successors of the Buddha in the ministry	44-45
Spread of Buddhism, the teachings of the <i>Hīna Yāna</i> and <i>Mahā Yāna</i> schools	46-48

	PAGE.
The erection of the great temple of Mahā Bodhi (called महागन्धालय Mahā Gandhālaya, vulgarly <i>Mahā Gandhola</i>) at Vajrāsana (Buddha-Gayā).	49
The downfall of Buddhism in Jambudvīpa (India).	50
The cause of the downfall.	51
The various teachings of the <i>Vajra Yāna</i> system.	51-53
The collecting of the teachings of <i>Vajra Yāna</i> (རྫོག་ཐེག་པའི་བཀའ་བརྒྱུ་ཚུལ།)	54
The duration of the <i>Vajra Yāna</i> (རྫོག་ཐེག་པའི་གནས་ཚད།)	56
The enumeration of Buddhist teachings (དམ་ཚུལ་གྱི་ རྒྱུ་ལཱ་ལ།)	59
The development of the teachings of the Master (ལྷོན་པ) and the <i>Çāstra</i> scriptures (བཀའ་བརྒྱུ་ཚུལ་གྱིས་ སྐྱུ་བའི་བརྒྱུ་ཚུལ།)	61
The patronage afforded to Buddhism by royalties since the death of Buddha (མངས་སྐུ་འདས་ཚུལ་བརྒྱུ་པ་ནས་ བཟང་ཉི་འཆད་པ་ལ་ཕྱིས་ཀྱིས་སྐུ་ལ་རབས་ནི།)	65
A geographical description of Asia (India parti- cularly) (འཛམ་གླིང་གི་ཡུལ་སྤྱི་ལཱ་ལ་ཚུལ་ནི།)	74
Rise and progress of Buddhism in the several countries of Asia (སྐུ་བརྒྱུ་དེའི་འར་བྱ་དང་ལ་ནི།)	75
The secret doctrine of <i>Mantra Yoga</i> or mystic Buddhism (སྤྲུལ་གྱི་ནལ་འབྱེད་ཐུག་པའི་ཚུལ་ནི།)	85
<i>Ācārya</i> Nāgārjuna (སྒོ་བ་དངོན་ཁྱུ་ལ།)	85-86
Anecdotes of king (བདེ་ལྷོད་བཟང་པོ), Vararuci, Sapta varma and Kālidāsa.	87-88
Account of Buddhism in Khotan and Tartary and also that of the rise of Mahomedanism.	88
Āryadeva and Nāga-hava.	89
Rāhula bhadra.	90
Nāgabodhi or Nāgabuddhi or Çrīṅgi-ka (རྟ་བ་ཅན་ and Çāvāri or (མར་ཏ་ཅུང་པ)	ib.
Uandragupta and Vindusāra.	91
Açvaghōṣa and Kanīṣka.	ib.
Kashmir under a <i>Turuṣka</i> Buddhist king.	92
invasion of Kabul and Multan by the Persian king Khunimamust.	ib.
Invasion of Magadha by the <i>Turuṣka</i>	ib.

	PAGE
Buddhadiça, king of Vārānasī (Benares) receives presents from the Emperor of China.	92
<i>Ācārya</i> Mālika buddhi.	<i>ib.</i>
Mudita bhadra—the destruction by fire of Dharma Gañja or the grand University of Nālanda and its library contained in the three temples of Nālanda with the nine-storeyed grand temple called Ratnodadhi.	<i>ib.</i>
Recovery of some of the lost <i>Mahā Yāna</i> scriptures and accidents to <i>Mahā Yāna</i> Buddhism and its later revival.	93
Buddha pālita (མངས་ཀྱིས་བརྒྱུངས་པའི་) and Candra kīrtti (ཆེན་པོ་གྲགས་པ་ལ་)	94
Candra Gomi, the author of Candra Vyākaraṇa.	95
Āryasaṅga.	96-97
Vasumitra.	98
Buddhadāsa, Dharmadāsa, and Saṅghadāsa and Tri ratna dāsa.	99
Bhadra pālita, Gunaprabha and Dhīramati.	100
Diṇnāga (ཏིན་ན་ལ་)	<i>ib.</i>
Sarvajña mitra (ཐལ་ཤེས་པའི་མཆོག་གི་མཆོག་པོ་)	102
Çānti Deva (ཆི་བའི་བླ་མ་)	103
Virūpa.	104
Lalita Vajra	<i>ib.</i>
Dharma kīrtti and Vasu bandhu	105
Kumāra lila (Kumārila) and Çaṅkarācārya's religious controversy with the Buddhists	106
Some anecdotes of Diṇnāga, who was a contemporary of Dharma kīrtti and of king Sroṅ btsan sgampo of Tibet	106-107
Lwa-pa and king Indrabodhi of (Uḍiyana or Urgyan) of the Tibetans = Udyāna (Swat)	108
Origin of the <i>Paṇshva rīse rīñ</i> (the pointed conical cap worn by the Lamas of Tibet, during religious service), in the Pandit Vihāra of (Cātigaon) Chittagong	109
Buddhism in Maru and Chitwar (Chitor)	<i>ib.</i>
The saint Jvalandhara also called Balipata	<i>ib.</i>

	PAGE.
Legends about the origin of Iudra <i>Vyākaraṇa</i> (grammar), Pāṇini <i>Vyākaraṇa</i> (grammar), Candrar <i>Vyākaraṇa</i> (grammar), Kalāpa <i>Vyākaraṇa</i> (grammar), Rāja Ōri <i>Vyākaraṇa</i> (grammar), Sārasvat <i>Vyākaraṇa</i> (grammar)	135
Buddhist metaphysics (རྩེན་མཁའ་); origin of writing also that of <i>Chorten</i> (མཚན་མེད་)	136
About the origin of painting (painted image of Buddha) and letter-writing (བྲིས་སྐུ་དང་ཡི་གེ་), image-making in relief and in casts, etc.	137
Scriptures and religious symbols and (ཡུལ་རྟེན་ནི་)	137-38
About the origin of medicine and medical works	138
The science of words <i>Ābda Vidyā</i> (མཁའ་རྟོག་པ་)	139
Metaphysics and Poetry (གཏན་མཁའ་རྟོག་པ་ and ལྷན་རྟེན་ནི་)	140
Maitreya <i>dharma</i> five in all (བླ་མ་མཚན་པ་)	141
History and description of the different places where Buddhist Mysticism flourished and development of the <i>Tantrik</i> cult	142-146

དཀར་ཆག།

	ཞལ་བུངས།
འཇིག་རྟེན་ཁམས་སོགས་ཀྱི་འབྱུང་ཚུལ།	ཉ
འཛམ་བུ་གླིང་འདིའི་བྱང་ཆོས།	ཉ
དཔྱལ་པོའི་གནས་ནམས།	མ
ལྷ་གནས།	མ
འདྲོད་གཟུགས་ཀྱི་ལྷས་ཆོད།	མ
ཁམས་གཟུགས་ཀྱི་རྩ་ཆོད་དང་དེ་ནས་ཀྱི་ལྷས་རྟོད་དང་རྩ་ཆོད་འཇུག་བྱེད།	མ—ཉ
རྟེན་གྱི་རྟོད་ལ་བརྟེན་པ་བཅུད་མྱེད་པ་སོ་གཅིག་གནས་ཚུལ།	ཉ༢
བསྐལ་བཟང་འདི་ལ་སངས་རྒྱུ་འབྱོར་པའི་དུས།	ཉ༣
མི་རིགས་བཞི་པའི་བྱུང་ཚུལ།	ཉ༣
མི་མཐེང་འདིར་སྤྱུ་བྱུ་པ་འབྱོར་ནས་ཆོས་གསུངས་ཚུལ་སངས་རྒྱུ་ཚུལ་སོགས།	ཉ༤
ཐུག་ཆེན་བྱུན་མོང་པའི་ལྷགས་ལ་སེམས་བསྐྱེད་ཚུལ།	ཉ༥
རྟོན་པས་ཆོགས་བསགས་ཚུལ།	ཉ༥
སངས་རྒྱུ་པའི་ཚུལ་ནི།	ཉ༦
ཁོ་དུག་ཆུ་པོ་ནི་རྟེན་ཆོད་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་དཀར་པ་ལྟར་ཆུ་ལ་ནི།	ཉ༧
བཞུན་པའི་རྣམ་བཞག་ལ། རེག་དམན། རེག་ཆེན་བྱུན་མོང་ལ། རྩ་རྩ་རེག་པའི་ལྷགས་ལ།	ཉ༧
བཀའ་བཟུ་གསུམ་བྱུང་ཚུལ།	ཉ༨
རྩ་བའི་རྩ་བཞི་པ་བཅོད་བཞུད་དུ་གྱུས་ཚུལ།	ཉ༩
རྩ་རྩ་རེག་པའི་བཀའ་བཟུས་ཚུལ།	ཉ༩
དམ་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་བཞག།	ཉ༩
སངས་རྒྱུ་འདས་ཚུལ་བཞུན་པ་ནས་བཟུང་ཞུ་འཛད་པ་ལ་ཕྱིས་ཀྱིས་རྒྱལ་རབས་ནི།	ཉ༩
བཀའ་བཞུན་ཆོས་གཉིས་སུ་བྱུ་བའི་བཞུན་འཛམ་མ།	ཉ༩
འཛམ་གླིང་གི་ལུལ་ཕྱིའི་གནས་ཚུལ།	ཉ༩
རྒྱལ་བཞུན་དེའི་བར་དུ་དང་བ།	ཉ༩
ཐུགས་ཀྱི་རྣམ་འབྱོར་ཐུས་པའི་ཚུལ་ནི།	ཉ༩
སངས་རྒྱུ་འཛུངས། རྩ་བ་ལྷགས་པ།	ཉ༩
ཕྱོགས་ཀྱི་གླེང་པ།	ཉ༩
ཐིག་ལེ་ལྷོ་ལའི་གཞུག་ལག་ཁང་།	ཉ༩
རྩ་བའི་དཔལ་ལྷན་ལཱ་ཉི་ཤེས།	ཉ༩
མ་གཟུང་ལ་བཞུན་པ་བྱུ་བའི་ཚུལ་ནི།	ཉ༩
གསང་ཐུགས་བྱུང་ཚུལ།	ཉ༩
བྱིས་སྐྱེ་དང་ལོ་གི།	ཉ༩
གསུང་རྟོན་ནི།	ཉ༩
ཐུ་རིག། གཏན་ཆོག་རིག་པ། སྤྱན་ངག་ནི།	ཉ༩
བྱུ་མས་ཆོས་ལྷ་ནི།	ཉ༩

LIFE OF THE AUTHOR.

THIS great Lama was born in the year 1702 A. D. (*Tree-monkey* of the 12th cycle of 60 years) at a place in the neighbourhood of the *Dgon-luñ* monastery of Amdo in ulterior Tibet. He was better known by his family name of *Sum-pa*, which means one from the country of *Sum*, a province in Western Tibet. In his infancy, he is said to have given indications of his identifying himself with the spirit of his predecessor. While very young he learnt to read and write with extraordinary facility. He became well known by the name of *Sum-pa Shabs-druñ*. He was admitted into the monastery of *Dgon-luñ* in the 9th year of his age. He received instruction, in the sacred literature of the Buddhists, under *Lcañ-skya Rinpoche* *Ñag-Dwañ chos-ldan*) and *Thu-Kwan chos-kyi rgya-mtsho* and other great Lamas. From *Lcañ-skya* he received the vows of monkhood, who gave him the name *Yeçe Dpal-hbyor*. He studied metaphysics, logic, rhetoric, poetry, Buddhist liturgy, ritual, and the dogmatical and theoretical differences of the various Buddhist schools. He also learnt arithmetic, medicine, the science of vocal music, the works on *Sûtra* and *Tantra*, and the art of sacred painting. With the acquisition of all this learning he was occupied till the twentieth year of his age. In addition to acquiring all the virtues and possessing talents of his predecessor, he gained the highest proficiency in astronomy, astrology and the science of figures. His fame of learning surpassed that of all other Lamas of his age in Tibet, China, and Mongolia. In the twentieth year of his age he visited Tibet proper, and took his admission as a student in the monastery of *Hbras-spûñs* (*Dapûñ*). In the year 1725 he visited *Gtsañ*, where he took the final vows of monkhood from *Panchen Blo-bzañ Yeçe*. In the 22nd year of his age he went on a pilgrimage to *Lhokha* with a view to visit *Sam-ye*, and the famous sanctuaries of *Yarluñ*, where he was very much pleased with an interview with *Rgyal sras Rinpoche* (*Ñag-Dwañ Hjigs-med*). *Rgyal-sras* is said to have explained to him, in a prophetic manner, what he was destined to achieve and that he should proceed to Amdo, for the purpose of founding monasteries and temples there, and also for diffusing Buddhism in China. In his 23rd year he was appointed *MKhan-po* (abbot) of *Sgo-mañ* in *Hbras-spûñs*. In the following year, when a dispute arose between the two provinces of *Dvus* and

Gtśaŋ, he persistently declined to allow the monks of his college to take up arms against their enemies, as it was an act prohibited by the laws of Buddhism. The monks of other colleges followed his example and desisted from fighting. He filled the chair of Sgo-maŋ for a period of five years, after which he returned to Amdo. In the 30th year of his age, in pursuance of the prediction of Rgyal-sras, he founded the monastery of *Bśhad-Sgrub gliš* with about eighty monks. He brought the recluse hermitage of *Bsam-gtan gliš ri-khrod* with fifteen monks, which was founded by *Dpal-ldan hod-zer*, under his own monastery, and afterwards called it by the name of *Sum-pa ri-khrod*. At the age of thirty-four, at the command of the emperor Chin-luŋ (divine protector), and in the 2nd year of his reign, he visited China. Both *Lcaŋ-skya Roḷ-paŋi rDorje* and he were presented to the emperor, who asked them many questions on religious matters. Sum-pa Khan-po is said to have answered all of them without any difficulty whatever. Pleased with him the emperor commanded that he be appointed the spiritual guide of all the chiefs of Mongolia, and he also conferred on him a high sacerdotal rank by letters patent, and authorized him to bear the title of Huthogtu (saint). The Lama respectfully accepted all the imperial favours, with the exception of the title of Huthogtu which honour he very modestly declined, according to him it being intended for those who aspired to worldly glory. The emperor was struck with the Lama's indifference to such a high honour, and remarked that within his vast empire he did not know one who like him could look with indifference at such an exalted distinction. Henceforth, he rose high in the esteem of the emperor and was declared to be a real Lama. He resided in China for nine years. The emperor occasionally used to call him to his presence. The *Lcaŋ-skya*, who presided at the head of Labrang (church), commanded that all the Tibetan books on Buddhism extant in China should be revised by Sum-pa, which he did to the great satisfaction of all. He therefore gave him the clerical title Ertené (precious) Pandita. He presented him with a diploma inscribed on a yellow scarf. Once, in every month the emperor used to give him audience and converse with him on religious matters for several hours. He resided for five years in Peking, during which time he enjoyed the esteem and the veneration of the Manchu and the Mongol residents and the pilgrims of Peking. At the time of his return to Amdo, which he performed via Dolonor

and Khar sñon-po he received considerable presents from the emperor, *Lcañ-skya* and the great Wang (chiefs) of China and Mongolia. At *Rivo-rtse lña* (Woo-thai Shan in the Province of Shen-si) he stayed one year in order to perform religious worship in the great sanctuary of Mañju Ghoṣa. In his northward journey he visited Alaksha, receiving immense presents from the Mongols, whence he proceeded to *Dgon-luñ*. Being indifferent to worldly comforts, he did not like much ostentation, and consequently kept few retainers and servants. In the 43rd year of his age he was appointed to the headship of *Dgon-luñ* monastery. Out of the immense wealth he had acquired in China and Mongolia he used to send large presents to the Panchen and Dalai Lamas, to the great monasteries of Sera, *Hbras-spuñ*, *Dgañ-lan*, *Bkra-çis lhun-po*, &c. He also set up innumerable Buddhist images, inscriptions and *chortens*, &c. His works are voluminous and many. Being dissatisfied with the existing works on astronomy, astrology and chronology of Tibet, he wrote a dissertation on them after collating 20 works by different authors. He found the works of *Mkhas-grub rje* and *Bu-ston* to be more correct than others. He died at the age of 73. The following are his principal works:

Kun-gsal meloñ (on arithmetic, astronomy and astrology) a large volume written in very small characters.

Bdud-rtsi thig-pa (drops of nectar) on medicine.

Lag-len (practice) of medicine, &c.

Çel-dkar meloñ (crystal mirror) on diagnosis.

Gso-dpyad, healing art.

Sku-sruñ thugs-rtan dkyil thig tshañ (structure, proportion and form of images, diagrams, symbols, &c.).

Sgra, *Sñan-ñag* and *zlos-gar* (rhetoric and poetry and drama).

Rgya-Bod and *Hor Chos-hbyuñ* (*Dpagbsam Ljon-bzañ*), *i.e.*, *PAG SAM JON ZANG*, *i.e.*, the history of Buddhism (its rise, progress and downfall in India), in China and Tibet. This work was completed in the year 1747 A. D. It contains a "*Rehumig* (chronological table of important events, occurrences, &c., of Tibet).

A work on Buddhist charms to enable men to work miracles.

Hdsam-gliñ spyi-bçad (general account of the world), *i.e.*, on the geography of the world.

A work on Yoga.

A work on fortune-telling and divination.

A work on meditation.

།དཔག་བསམ་ལྗོན་བཟང་།

།ཞེས་བྱ་བ་འཕགས་ལུལ་ཀྱི་ནག་ཆེན་པོ་བོད་དང་སོག་ལུལ་དུ།

།དམ་པའི་ཆོས་བྱང་ཚུལ་བཞགས་སོ།

༄༅། །ན་མོ་གུ་ཏུ་མཉ་ཏུ་ལྟོ་པ་ཡ།

མཐའ་ཡས་སེམས་ཅན་རྟོན་ཏུ་སེམས་མཆོག་བསྐྱེད།	ཆོགས་གཉིས་ལ་བརྟེན་བདུད་བཅོས་སངས་རྒྱལ་ཏི།
སྒྲུལ་ལྷན་སྤྱིན་གྱི་ལ་ལམ་ལ་འགོད་མཁས་པའི།	ནམ་འདྲེན་སྤྱུལ་བཅས་འདུད་རྩི་གིས་པར་མཛོད།
གན་པོ་ནས་བཟུང་བྱིས་བར་མཁས་བྱུན་གྱི།	སྒྲུ་འཛིན་རི་དྲགས་འབེལ་གཏམ་རྒྱུད་མང་སྤྱུལ།
དབང་མེད་འགྲུགས་ཤིང་བྱུང་པར་ལོ་རྒྱུས་མཁན།	འཛོགས་དབྱུས་མཛོས་ཕྱིར་དེ་ལ་མཁས་དགོས་ཀྱང་།
ལ་ལའི་ལོ་རྒྱུས་མང་འདུགས་སྤྱིང་པོ་འཛོད།	འགའ་ཞིག་བཟུས་ཆེ་རྟོན་ལྷང་དེའི་ཕྱིར་འདིར།
རྒྱལ་བཟླན་འབྱུང་ཚུལ་ཆོས་རྒྱལ་བཟླན་འཛིན་ནམས།	བྱོན་རིམ་འཛོམས་པར་འཆད་རྩི་ལེགས་པར་རྟོན།

དེ་ཡང་རྒྱལ་བའི་འཕྲན་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་འཛིན་རྟོན་གྱི་ཁམས་སུ་ཡན་པའི་ས་ལུས་པ་འབྱུང་བའི་གཞི་གཅིག་བྱ་ནི་སངས་རྒྱལ་གྱི་བཟླན་པ་རྩི་མ་མེད་པ་ཡིན་པས་དེ་བཞད་སྤྱུལ་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་མ་འཛིན་ཞིང་ཕྱན་རིང་དུ་གནས་ཐུག་ཕྱིད་བ་གིན་ཏུ་གཤམ་ཆེ་ལ། དེ་ཡང་ཆོས་རྒྱལ་ནམས་དང་བཟླན་འཛིན་གྱི་སྤྱུལ་བྱ་དམ་པ་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་།

འདིར་སྟོན་པ་དམ་ཆོས་བཟླན་འཛིན་བྱང་ཚུལ་དང་བཅས་པ་འཆད་པ་ལ་གཉིས། རྟོན་པ་བྱོན་ནས་དམ་ཆོས་གསུངས་ཤིང་བཟླན་པ་གནས་ཚུལ་སོགས་ཀྱི་ནམས་བཞགས་མཛོད་བཟུས་ཏི་བཞད་པ་དང་། ཆོས་རྒྱལ་བཟླན་འཛིན་གྱུ་བ་མཐའ་སོགས་ཀྱི་བྱང་ཚུལ་ཅུང་ཟད་རྒྱས་པར་བཞད་པོ།

དང་པོ་ལ། སྤྱིར་བྱང་ཅུབ་སེམས་ཆོགས་དང་སྟོན་ལམ་ཆོགས་པ་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་དག་པ་གསུལ་བྱ་མང་པོའི་དགེ་ལྡན་སྤྱིན་པ་ན་སངས་རྒྱལ་འཛིན་རྟོན་དུ་བྱོན་པ་རྟེ། འདི་ལགས་ན། སྤྱིར་སངས་རྒྱལ་བསྐལ་པ་གང་ལ་འབྱོན་ཚུལ། ཆོས་སུ་བསྐལ་བཟང་འདི་ལ་སངས་རྒྱལ་གང་དུས་གང་དུ་འབྱོན་ཚུལ། བྱང་པར་དུ་མི་མཛད་གྱི་འཛིན་རྟོན་འདིར་གྲུག་ལུལ་བྱོན་ཏི་ཆོས་གསུངས་ཚུལ་ལོ།

དང་པོ་ལ་གཉིས། ལར་བྱང་ཚུལ་དུ་བསྐལ་པ་ཆགས་ཚུལ་དང་། རྟོན་ཕྱན་གྱི་བསྐལ་པ་གང་ལ་སངས་རྒྱལ་འབྱོན་ཚུལ་འདོན་བཞད་པོ།

།འཛིན་རྟོན་ཁམས་སོགས་ཀྱི་འབྱུང་ཚུལ།

༄༅། །དང་པོ་ནི་མཛོད་ལས། “ལས་ལས་སྤྱོད་ཆོགས་སྤྱོད།” ཞེས་གསུངས་པ་རྟེན། འཛིན་རྟོན་གྱི་ཁམས་གང་དུ་སྤྱོད་འབྱུར་གྱི་སེམས་ཅན་གྱི་མཐུན་གྱི་ལས་བསམས་པ་ལས་བདག་འབྲས་རྟོན་གྱི་འཛིན་རྟོན་དེ་འབྱུང་ལ། དེ་ཡང་མཛོད་ལགའ་ཞིག་དང་མཛོད་པ་མཛོད་སོགས་རྟེན་ན་སྤྱིར་བསྐལ་པ་ལ་འཛིན་རྟོན་ཆགས་གནས་བཞི་ཡོད་ཅིང་འཛིན་བྱུང་

མཛོན་རྟ་གངས་འི་ཁྲོད་ཀྱི་མི་དཀར་གྱི་མ་དང་འཕྱུགས་ཀྱི་མི་ཚྭ་བསང་དུ་ཡོད་པར་བཞག་པ་བཞིན་ཡིན་ལ། ཡང་
 འཛིན་གྱི་དུ་མཚོག་གསུམ་མཉམ་འཕྱུར། ཞིང་ན་གཞུགས་བཟང་། ལུང་ན་ཡོངས་ལྷོད་ཆེ། བྱང་ན་རྟ་མོངས་མཛོན་
 འཕྱུར་གསུམ་ཆུང་ཆུང་རིང་བཟང་། ལུང་དང་ལུང་འཕྱུགས་ན་རྒྱུ་བཞེད་དང་། བྱང་ན་གྲུ་གྱི་རྒྱུ་གསུམ་པ།
 རེའི་ལྷ་ཆ་ཆོལ་མིག་བཞེད་དང་། ཇ་ཡལ་ན་སྤྱི་ན་པོ་གཞིང་རིང་། ཇ་ཡལ་གཞན་ན་མིག་གསུམ་པ་དང་། གཡོ་
 ལྷན་ན་ཀོ་ཅི་རྩ་པོ་ཆེ། ལུང་མཚོག་འཕྱོ་ན་གྱི་ཆ་མགོ་གཉིས་བ་གནས་པར་བཞག་བཟང་ཏེ་ཡོད་། ལྷ་མཐར་ཁམས་མ་
 མ་ལྷགས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་འཁོར་ལུག་གི་རི་ནག་པོ་ཆགས་པ་ལྷེ་དེ་རྩམས་ཀྱི་ཚད་ཀྱང་ཆུ་ནང་དུ་བརྒྱུད་ཁྲི་རེ་རྒྱུ་པ་འདྲ་
 ཞིང་རྒྱུང་དུ་རི་རབ་བརྒྱུད་ཁྲི་འཕྱུགས་ཤིང་ཞིང་ཡང་བརྒྱུད་ཁྲི་དང་གཞིར་རི་བརྒྱན་དང་བརྒྱུད་པོ་དཔེར་ཞིང་གཉིས་
 ཀ་ལྷ་མ་ལྷ་མ་ལས་ལྷ་མ་ལྷེ་མ་ལྷེ་དྲི་དྲི་བཤོ།

རི་རབ་དང་གཞིར་རི་བརྒྱན་གྱི་བར་བར་དུ་ལྷ་རྩམས་རོལ་ཅིང་ལྷེད་པའི་ཡན་ལུག་བརྒྱུད་ལྷན་གྱི་རོལ་མཚོ་བརྒྱན་
 ཡོད་པའི་ཞིང་ཚད་ཀྱང་རང་རང་གི་ནང་རོལ་གྱི་རིའི་ཞིང་དང་འདྲ་ཞིང་དེ་བརྒྱན་བརྩ་ཅན་དང་བརྒྱན་ལ་ལྷ་རྩམ་དགའ་པོ་
 རྟེ་དགའ་རྟེ་དགའི་གཞི་བཟང་བཟུང་གི་མ་ཅན་ལུག་འཁོར་བཟུང་ནག་པོ་ཆེན་པོ་ཨེ་ལེ་ལེ་འདབ་དང་བརྒྱུད་གནས་པའོ།

।ཁྲད་པར་འཛིན་བྱ་བྱིང་འདིའི་ཁྲད་ཆོས་ནི།

༡༡། །ཆོས་ཆོགས་རྩ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རྒྱ་གར་དབུས་ལྷ་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱུས་གྱི་བརྒྱུགས་གནས་མ་
 ག་རྩ་ཆོས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་གར་དུ་འཛིན་དབུས་ཀྱི་ཞིང་རྒྱ་ནག་གི་རི་པོ་ཅི་ལྷ་ལྷོར་རྒྱ་རངས་གཟིགས་དང་ལྷོ་ལ་མའི་ཞིང་
 རི་པོ་རྩ་ལ་འཕམ་གྱུ་འཛོན་དང་དཔག་གྱི་རི་དང་འབྲས་ལྷུངས་མཚོད་རྟེན་ལུང་ལྷག་རྩོད་གྱི་ཞིང་མཁའ་འགྲོའི་གསང་
 མཛོན་ཨོ་རྟེ་ཡ་ན་དང་ཀ་ལྷི་རའམ་ཁ་ཆེ་ཁྲི་བརྒྱན་བྱང་དུ་ཆོས་རྒྱལ་བརྒྱན་དང་རིགས་ལྷན་རྟེན་ལྷའི་གནས་གསུམ་ལ་དང་
 རྩོད་ལུལ་བྱང་གར་དུ་བོད་གངས་ཅན་ཡོད། དེ་དག་ལས་རྒྱ་གར་ལྷོ་གྱི་གནས་ཟེའོག་གི་ལྷ་བྱེ་བྱིས་འདྲ་རིན་པོ་ཆའི་
 ལུལ་རྩ་ཟེག་། ལེ་ལུལ་ཤིང་རྟེའི་དབྱིབས་འཛོད་དགའི་ཞིང་རྩོད་ཀྱི་རྒྱ་ནག་གྱི་གནས་མེ་རྟོག་ཁ་ལྷེ་དང་འོ་མཚར་
 བའི་ལུལ་བོད་ལུལ་ལ་སྤྱི་པོ་གན་རྒྱལ་འབྲེལ་འདྲ་ཁ་བའི་ལྷོངས་ཟེང་། མ་ག་རྟེའི་བྱང་ལྷོགས་རི་རྒྱུད་ནག་
 པོ་དགའི་མ་རོལ་ན་དབང་ལུག་ཆེན་པོ་གནས་པའི་གངས་ཆེན་རྟེ་མི་དང་ལྷོས་རང་ལྷང་གི་བར་དུ་ལྷ་མ་རོལ་པའི་གནས་
 མཛོད་ལྷུང་པ་ཕྱགས་ལས་ཀྱང་བརྒྱགས་པའི་མཚོ་མ་རོལ་པ་ཆུ་ཞིང་གཉིས་ཀྱི་དཔག་ཚད་ལྷ་བརྒྱུ་ལྷོད་པའི་གར་སྒྲིགས་
 ལྷོགས་བཞིར་བྱག་གྲང་ཆེན་ལྷ་མཚོག་རྩ་མེད་གའི་ཁ་འདྲ་པ་ནས་བྱང་བའི་ཆུ་པོ་གང་ག་མིན་དུ་པལྱ་མི་རྩ་བཞིས་
 དཔལ་གཞིར་མེད་དུ་རྩོམ་ཞིང་ལྷ་མ་འདྲེན་ཅིང་ཆུ་ལྷན་ལྷ་བརྒྱུ་ལྷོར་ལྷ་མ་མ་རོལ་པ་ལ་གཡས་བསྐོར་དུ་ལུག་བརྒྱན་རི་
 བསྐོར་ནས་རང་རང་ལྷོགས་གྱི་རྒྱ་མཚོར་འབབ་པ་དང་། མཚོ་དའི་གཡས་ལྷ་འཛིན་ལྷའི་ཤིང་གི་འབྲས་ལྷ་སྤྱིན་ནས་
 མཚོར་ལྷུང་ཆོ་འཛིན་བྱ་ཞེས་པའི་ལྷ་འབྱུང་ཞིང་གཞིར་བཟང་པོར་འཕྱུར་བཟང་། གཡོན་དུ་ཁྲད་རིགས་བཞེ་གནས་
 པའི་གསུམ་མའི་ཤིང་སྒྲིགས་གྱི་ཁྲད་ཆོས་ལྷན་པ་དང་། ལྷོས་རང་ལྷང་གི་བྱང་དུ་བྱག་གཞིར་གྱི་བྱ་སྤྱི་བས་ཅན་གྱུ་བཞེ་
 པ་དོས་པེ་ལ་དཔག་ཚད་ལྷ་བརྒྱུ་ལྷོད་པའི་འཁོར་ལུག་ཁྲའང་གཞིར་གྱི་བྱ་སྤྱི་བས་ཆུང་པ་བརྒྱ་རྒྱུད་སྒྲིགས་དང་ལྷན་པ་དང་
 རེའི་བྱང་དུ་ཤིང་སྒྲིག་ལ་རབ་བརྒྱན་སྒྲིག་ལའི་ལྷུང་པ་བརྒྱན་མིས་གྱིས་བསྐོར་བཟང་ཤིང་གར་དུ་རྩོད་བྱ་དལ་གྱིས་འབབ་པ་རྒྱང་།

* འཁོར་བརྒྱུད། རང་རྒྱལ། རྒྱལ་པ།	† ལྷ་མ་རིག་རལ་སྒྲིགས།	‡ རོར་གདན་ནས་
ལྷོགས་རེར་དཔག་ཚད་ཀྱང་།	§ ལྷ།	སྒྲིག་པོ།
༡ ལྷའི་རིགས།	༢ རིགས་རྩ་ཆོགས།	

[illegible]

། དམུལ་བའི་གནས་རྣམས།

[illegible]

ཞི་ ཡང་འདིའི་འག་ཏུ་དཔག་ཚད་ལྔ་བརྒྱ་ན་གི་དྲགས་ཀྱི་གནས་སྤྱོད་ཀྱིས་སེར་རྒྱ་ན་ག་གི་ན་ཆེ་རྒྱ་མ་པ་འཁོར་པེས་སོ་སོ་བྱལ་དང་བཅས་པའི་གནས་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཅེས་བྱ་བ་ཡོད་ཅིང་གཞན་ན་ལའང་མང་རྒྱ་ཡོད་དོ། དུང་ལལྱི་བྱིར་སེར་གྱི་གནས་ལྱིའི་རྒྱ་ཚོ་ཚོ་ཚོ་ལོ་ན་ཡོད་དེ་འདི་དང་གི་དྲགས་ཁ་ལྔ་ལོ་བའི་གནས་མི་ལུམ་པེ་མང་ནས་མཁམ་པ་སྒྲགས་ལའང་ཡོད་དོ།

རྒྱ་མཚོ་གྲི་གནས་ཤིང་བདགྱི་ཁོང་མེད་དུ་ཆུ་མཚོ་མས་ནས་མད་ལ་དཔག་ཆོད་ཀྱིས་ཁྱི་ཤིམ་གང་གསལ་པ་སྒྲར་
 ཁྱི་མིག་སྒྲར་རེ་ན་ཡོད་དེ་ལོག་ནས་ཡར་ལ་ཤོང་ཁྱེད་ལ་མེད་ཁྱེད་ལ་སྒྲར་གྱིང་ཤོད་ཅན་ཞེས་པ་ནས་མེད་དེ་ཤི་ལག་
 མ་ནས་མ་ཤིས་པས་གོང་མ་ལས་པ་བཟང་པ་ན་ཐག་བཟང་ཤིས་དང་མེ་རྩྭ་གྲེང་དང་མཁུལ་གྲེང་བརྒྱན་པ་བཟུང་དང་སྒྲ་གཅན་
 རྒྱ་མཚོ་གནས་ཤིང་རེ་དག་ལ་སྒྲ་དབང་གི་དཔག་ལསྒྲོང་ལ་འགྲུག་ཁྱེད་རེ་ཡང་ཡོད་ཅིང་ཁ་འཛོམས་པའི་གནས་སྒྲོ་ཚུགས་ཀྱི་
 རྒྱ་མཚོ་མོགས་ནའང་ཡོད་དོ།།

॥ ॐ नमः ॥

[illegible]

མོད་རྒྱུ་ཉིས་སྒྲིང་རེ་བཞི་ཡིས།

བཞི་སྒྲིང་ཉེར་བརྒྱད་བརྒྱུ་ཚད་མེད།

དེ་སོགས་གོང་མའི་འཛིན་གྲིང་ཚད།

དེ་ཡི་གོང་མས་འཛིན་གྲིང་བར།

ཉིས་འབྲུར་གྱིས་ཤིག་སྒྲོ་ལྷན་གྱི།

ཉེར་བཞིའི་གནས་གྱི་བར་ཚད་སྒྲོམ།

ཅིས་གཞི་དཔག་ཚད་ཁྲི་ཐུག་བྱས།

ཞེས་པའི་སྒྲོམ་ལྟར་དང་།

འཐབ་བྲལ་གྱི་མཚོ་མའི་ཞེང་རི་རབ་གྱི་རྩེ་འི་ཉིས་འབྲུར་ལྟར་གོང་མ་གོང་མ་ཉིས་འབྲུར་དང་། བསམ་གཏན་བཞི་
ཁྲོན་ཀྱང་རྒྱ་དང་པོ་སོགས་རིམ་བཞིན་གྲིང་གཅིག་གི་ལྷགས་རི་དང་སྒྲིང་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་དང་མཉམ་མོ།

ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་ནམ་ཞེས་མཐའ་ཡས་ཅི་ཡང་མེད་མྱོད་ཅི་བཞི་གཟུགས་མེད་མུ་བཞི་སྒྲིང་དེ་ལ་གཟུགས་རགས་
པ་མེད་པས་གནས་གྱིས་མཚམས་དང་ཚད་མེད་ལ། དེ་དག་ལ་ཁས་ལུགས་ལྟ་བུ་གྲགས་མོ།

ཚངས་པའི་འཛིག་རྟེན་མན་ཚད་རི་དབུ་གྲིང་བཅུ་གཉིས་སོགས་དང་བཅས་པ་སྒྲིང་འཛིན་ཕྱི་ཕྱད་དམ་དང་པོ་འམ་
རྒྱུ་དང་ཡང་དེ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱར་བའི་སྒྲིང་ལ་སྒྲིང་བར་པའམ་གཉིས་པ་དང་ཡང་དེ་འདྲ་སྒྲིང་ལ་སྒྲིང་ཅེན་པོ་འམ་སྒྲིང་
གསུམ་གྱི་འཛིག་རྟེན་ཞེས་བྱ་སྒྲིང་པོ་ཚངས་རིམ་མན་གྱི་འཛིག་རྟེན་བྱེ་བཞུག་བརྒྱ་ཡོད་ལ། ཀྱང་བརྒྱུ་སོགས་ལས་
སྒྲིང་མོ་མོ་འང་ལྷགས་པེ་ཅེན་པོ་རེས་བསྐྱར་བར་བཤད་དོ།

འདྲོད་ལྷ་ལྷག་གིས་འདྲོད་པ་སྒྲོད་ཅིང་གོང་མ་གཉིས་ན་དེ་མེད་ཀྱང་བསམ་གཏན་དང་པོ་གསུམ་པ་ཡང་རིམ་པར་
དཔེན་པ་རྒྱུ་འཛིན་དགའ་བ་མེད་པའི་བདེ་བ་ཡོད་ཅིང་བཞི་པ་བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲོན་བརྒྱུད་བྲལ་བ་ཡིན། ཡང་གོང་དུ་མ་
སྒྲོམ་པ་གདགས་པ་སོགས་ལས་བཤད་པའི་མོངས་སྒྲོད་སོགས་ནི།

“དུས་བཞི་ཉིན་མཚན་ལ་དང་མ།

བཀྲེས་སྒོམ་གྲིང་བཞི་འདྲོད་ལྟར་ཡོད།

གྲིང་གསུམ་འབྲས་ཚན་གྱི་འབྲུར་ཟན།

སྒྲིང་མི་སྒྲན་པ་མ་སྒྲོམ་འབྲུ།

འདྲོད་ལྷ་རྩི་དང་བདུད་ཅིས་འཛོ།

གོང་མ་ཁས་ལུགས་ལས་ནམ་པར་སྐྱངས།

གཤམ་གཅི་གྲིང་ནི་བཅུ་གཉིས་ཡོད།

ཚར་གོད་ཐན་པ་ལོ་ལོགས་ཉེས།

མུ་གེ་གསེར་སོགས་རྩི་ཚོང་དང་།

ལུས་གྱི་ཚ་གྲང་གྲིང་གསུམ་ནམོ།

འཛིགས་དང་ཡིད་བདེ་རེས་འཛིག་དང་།

ཅོད་དུ་ལུས་པའི་ཁང་ཁྲིམ་དང་།

བག་མ་གཏོར་ལེན་རྩི་བྱན་སོགས།

གྲིང་གསུམ་འདྲོད་ལྷ་དག་ན་ཡོད།

སྒྲིང་མི་སྒྲན་དང་གོང་ན་མེད།

བཞིན་མཛོག་དཀར་ནག་སྒྲོ་བསངས་དང་།

སྒྲིང་གྲིང་གསུམ་འདྲོད་ལྟར་ལྷན།

ཁྲོ་སྒྲིང་དཀར་དམར་སྒྲིང་མི་སྒྲན།

ཚངས་རིམ་ཡན་ཚད་དཀར་པོར་གནས།

བཟང་གོས་རས་དང་དང་ཐབ་སོགས་།

གྲིང་གསུམ་ན་ཡོད་སྒྲིང་མི་སྒྲན།

འདྲོད་ལྷ་ལྷག་པོ་སྐྱར་ཕྱིད་དང་།

ལྷག་ཅུ་ཅུ་བཞི་ཆ་ཡི་བར།

ཆས་ཡང་སྒྲོ་མེར་དཀར་དམར་དང་།

དཔག་བསམ་གོང་ལས་འབྱུང་བར་བཤད།

གཟུགས་ཁས་གོས་དང་བཅས་པར་སྒྲི།

རང་ལུས་ཚད་ལས་ཉིས་འབྲུར་གྱིས།

ལྷག་པའི་གོས་དག་གྱོན་པར་བཤད།

ནོར་དང་འབྲུ་ཡོད་གྲིང་གསུམ་ནམོ།

འབྲུ་ཡོད་ནོར་མེད་སྒྲིང་མི་སྒྲན།

ནོར་ཡོད་འབྲུ་མེད་འདྲོད་ལྷ་རྣམས།
 ས་མ་ནས་ནི་འབྲུ་ཡི་པར།
 འབྲུ་མ་གཏོགས་ལ་ཞེན་པ་ནི།
 གོང་མའི་ལྷ་རྣམས་ཞེན་པ་མེད།
 རྒྱུང་བཞིན་ཡོད་ལྷ་རྣམས་ནི།
 མི་རྣམས་འདྲོད་ལྷ་རྒྱུང་དག་གྱུ།
 རྟོད་དང་བཟླས་པས་འབྲིག་པ་ལྟོད།
 ལུང་བཞིན་ཏུ་ནི་བཟེབས་པ་ཡིན།

གཉིས་ཀ་མེད་པ་གོང་མ་ཡིན།
 ལུན་ལ་ཞེན་པ་རྒྱུང་གསུམ་ན།
 འདྲོད་ལྷ་རྒྱུ་མི་རྣམས་དང་ནི།
 རྒྱ་མཚན་རྒྱུ་མ་བྱ་བཅོལ་བ།
 བརྒྱུ་སྒྲིམ་ཁྱེད་ལ་འབྲུང་བ་ཡང་།
 གཉིས་གཉིས་འབྲུང་དང་ལག་གཅང་དང་།
 མཚོ་རིས་ཀྱི་ནི་མེད་སྤྱོད་སོགས།
 ཞེས་པའི་ཐོས་ཏུ་རོ།

।འདྲོད་གཟུགས་ཀྱི་ལུས་ཚད་।

।མཚོད་ལས།

འཛིན་པ་རྒྱུང་པ་རྣམས་ཀྱི་ཚད།
 གར་དང་བ་ལང་བྱོད་དང་ནི།
 འདྲོད་དང་ལྷན་པའི་ལྷ་ཡི་ལུས།
 རྒྱུང་དང་གཉིས་ཀྱི་པར་ཏུ་བརྒྱུད།
 དེ་ཡི་གོང་མ་ལྱེད་ལྱེད་བརྒྱུད།
 ལུས་ནི་ཉམས་འབྲུང་ཉམས་འབྲུང་ཏི།

ཁྱེད་ལ་དང་ལྱེད་དང་བཞི།
 ལུང་ཞེས་ལུ་བཉིས་འབྲུང་བརྒྱུད།
 བཞི་ཆ་ནས་ནི་རྒྱུང་གསུམ་དག།
 གཟུགས་ཅན་དང་པོ་དཔག་ཚད་ལྱེད།
 བོད་རྒྱུང་རྣམས་ཀྱི་ལྷ་ཡན་ཆད།
 རྒྱན་མེད་དཔག་ཚད་གསུམ་དྲོད་རོ།

।ཁྲམས་གསུམ་ཀྱི་ཚེ་ཚད་ནི།

རྒྱ་མི་རྣམས་ནི་ཚེ་རྟོང་ལྟེ།
 འདྲོད་ན་མ་རེས་པ་མང་ནི།
 མི་རྣམས་ཀྱི་ལོ་ལྷ་བུ་ལ།
 རོགས་དག་གི་ཉིན་ཞག་གཅིག།
 གོང་མ་གཉིས་ཀ་ཉིས་འབྲུང་རོ།
 རང་ལུས་གཞལ་པའི་བསྐལ་པ་ཡིན།
 ཉི་ལུ་ལྷག་པས་ལྷག་པ་ཡིན།
 འདྲི་ཡི་འག་མ་ལྱེད་ཡིན་ནོ།
 འདྲོད་ལྷའི་ཚེ་དང་ཉིན་ཞག་མཉམ།
 འདྲོད་པའི་ལྷ་དང་འདྲ་བ་ཡིན།

གཉིས་ན་ལྱེད་ལྱེད་ཐུང་པོ།
 ལོ་བུ་དང་པོ་དཔག་ཏུ་མེད།
 འདྲོད་པ་དག་གི་ལྷ་རྣམས་ལས།
 དེས་ནི་ཚེ་ལྷ་བརྒྱུད།
 གཟུགས་ཅན་ཉིན་མཚན་མེད་ཚེ་ནི།
 གཟུགས་མེད་བསྐལ་པ་རྟོང་ལྷག་ནི།
 བོད་རྒྱུང་ནས་བརྒྱུང་བསྐལ་ཅན་ཏི།
 ཡང་སོས་ལ་སོགས་ཀྱི་རིས་བཞིན།
 དེ་ནས་དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་ཚེ།
 རབ་ཏུ་ཚེ་ལྱེད་མཉམ་མེད་ནི། བར་ཀྱི་བསྐལ་པོ།

དུད་འགྲོ་རྣམས། མཚོག་རིང་བསྐལ་པོ། ཡི་དཔག་རྣམས། རྒྱ་བ་ཉིན་ཞག་གཅིག་ལུས་པའི་ལྷ་བརྒྱ།
 ཏིལ་བྱངས་ནང་ནས་ལོ་བརྒྱ་ཞིང་། ཏིལ་གཅིག་ལྱུངས་དམ་ཟད་རྒྱུར་པ།
 རྒྱ་བར་ཅན་ཀྱི་ཚེ་ཡིན་ཏི། གཞན་ཀྱི་ཚེ་ནི་ཉི་ལུས་བརྒྱར། ཅེས་པ་རྟོང་ཡིན་ལ།
 དན་འགྲོ་དཔེ་ལུས་ཚད་མཚོད་སོགས་ན་མི་གསལ་ཡང་། མདོ་ཉི་མའི་རྒྱུད་པོ་ལས།
 “དུད་འགྲོ་རྣམས་ནི་རྒྱུང་བ་ལ་རྒྱ་རྒྱུ་ལྷུ་བུའི་ཆ་ཅིས་ཆེ་དཔག་ཚད་བརྒྱད་ནི། ཡི་དཔག་གཟུགས་རྒྱུང་བ།

མཐའི་དཔང་རྒྱུ་ནས་རིམ་པར་འབྲས་སྒྲག་གཉིས་དང་ཕྱིད་བཅས་གཉིས་དང་གཅིག་དང་ལྷ་སྤྱི་ཡིན་ཞིང་། བཞི་
 ཀའི་རྒྱུ་ཁ་ད་ཆད་དུ་ཡོད་པའི་ས་དཀྱིལ་གྱི་རྒྱུ་གི་དབྱས་སུ་ལྷན་པོ་དཔང་འབྲས་སྒྲག་གཅིག་དང་རྒྱུ་པོ་དབྱས་
 མར་གད་ལྷང་ཁྱ་གར་སྒྲགས་ཡིན་ན་ཕྱི་ལ་པར་མ་རྒྱ་གཉིད་ཀ་ཆུ་ཤེས་ལྷོ་དམར་སེར་དཀར་སྤེ་ཁམས་ལྷའི་རང་
 བཞིན་ཅན་གྱི་ཅ་བའི་རྒྱུར་རྒྱུ་དཔག་བཅུ་ལྷག་དང་རྒྱུ་རྒྱུ་དཔག་བཅུ་པ་དཀར་ཡོལ་བསྐྱར་རྒྱུ་གནས་ཤིང་ཆ་བའི་
 མཐར་འབྲས་སྒྲགས་སུ་བཞི་རྒྱུ་དཔག་ཆད་གཅིག་རྒྱུ་ཅན་གྱིས་བསྐྱོར་བ་དང་། རི་རབ་དེ་ལ་རྒྱུ་མ་ཁ་འབྱུང་ཐུར་
 བསྐྱར་ལྷ་རྒྱུ་རིམ་པས་ཡར་བརྒྱུ་གས་པ་འདྲ་བའི་དུ་ལྷན་པའི་འོག་མ་འབྲས་སྒྲགས་གྱི་ཕྱི་མཐར་དང་རྒྱུ་མ་རི་རབ་
 གྱི་རྒྱུ་གི་ཁ་ཁྱིར་འབྱུང་རྒྱུ་དེ་བསེལ་ཡི་པར་གྱི་དུ་གསུམ་གྱི་འོག་ཏུ་རྒྱུ་ལྷག་མཚོ་ལྷག་རི་ལྷ་ཆད་པར་༥

དེ་དག་ཀྱང་འབྲས་སྒྱུར་ནས་བསེལ་ཡི་ཕྱི་མཐའི་བར་གྱི་དཔག་ཆད་རྒྱུ་དཔག་བཅུ་ལྷག་པོ་ཆ་བཅོ་བརྒྱུད་དུ་
 བགོས་* པར་ནང་ནས་རྒྱ་བ་འདྲ་དཀར་ཀྱ་ག་ཤིམ་ཅེ་ཁྱུང་ཁྱུང་དུག་པོ་འི་རྒྱུ་དང་རྒྱག་ཡོད་དེ་དེར་གནས་པའི་མི་ནི
 རང་འདྲ་གྱིས་འགོ་སྒྲགས་ལྷའི་མཛེས་སྒྱུ་དུ་ལ་འབྲས་པས་རྒྱུ་དེ་ནས་མ་བརྒྱུན་པ་ལ་རྒྱུ་པའི་མཛེས་སྒྱུ་དེ་གྱིས་ཡིན་ལ།
 རྒྱུ་དེ་དེ་འཐུར་ནང་ནས་རྒྱུ་དེ་མར་ཞེ་འོ་མ་ཆུ་ཆད་གྱི་རྒྱུ་མཚོ་ལྷག་དང་དེ་དེ་འཐུར་ནང་ནས་འདྲ་རྒྱུ་མཐུ་
 ར་ནི་རྒྱ་རྒྱུ་དུ་འདྲ་རྒྱུ་དེ་ལ་བསེལ་ཡི་པོ་རྒྱུ་ལྷག་ཡོད་ཅིང་། རི་རབ་གྱི་རྒྱུ་ནས་ཡར་ལ་བར་རྒྱུ་པའི་ཡོད་
 གཞུགས་ནས་པ་ལ་མགྱིན་པ་གདོང་གཞུག་ཏོར་དུ་ཐ་སྒྱུད་བྱས་པའི་ཆད་རིམ་བཞིན་དཔང་རྒྱུ་དཔག་ཏེར་ལྷ་དང་ལྷ་
 བཅུ་དང་ཏེར་ལྷ་ཡོད་རྒྱུ་༥

བསེལ་ཡི་ཕྱི་མཐའ་ནས་ས་དཀྱིལ་མཐའ་ལ་རྒྱུ་དཔག་པོ་འཛེས་རྒྱུ་ལས་གྱི་ས་ཆེན་དང་དེའི་མཐར་རྒྱ་མཚོ་
 བརྒྱུན་པ་ལན་རྒྱུ་འཛེས་དང་དེའི་མཐར་རི་བརྒྱུན་པ་རྒྱ་རྒྱུ་རིམ་བསྐྱོར་ཞིང་ནང་མ་ལྷག་གསུམ་པོ་འི་ཞིང་ཆད་མཉམ་ལ་
 རྒྱུ་དང་མ་ལྷག་བསེལ་ཡི་དང་མཐོང་དམར་ཀྱང་མཉམ་པ་དང་རྒྱུ་ཕྱི་མའི་རྒྱུ་རྒྱུ་དཔག་ཏེར་ལྷ་དང་མཚོ་ཕྱི་མ་ཕྱེད་འབྲས་
 དང་རི་ཕྱི་མཐའ་དེ་དང་འདྲའམ་སྒྲུ་མོ་༥

ཁྱུང་པར་དུ་འཛེས་རྒྱུ་ཆེན་པོ་འཛོར་ལྷག་ཏུ་ཡོད་པ། དུས་བུ་བཞི་འམ་བཅུ་གཉིས་སུ་བགོས་པ་པལ་འདབ་འདྲ་
 ལ་ཕྱི་ཞིང་ཆེ་ཞིང་ནང་རྒྱུ་པའི་གར་རྒྱུ་ལྷོ་འཛེས་རྒྱུ་རྒྱུ་པའི་ཁྱུང་རྒྱུ་དང་ཁྱུང་རྒྱུ་ལྷ་རྒྱུ་པའི་རང་བཞིན་ཅན་
 ཡིན་ཞིང་དེ་དག་གི་སའི་དབྱས་གྱི་ཆའི་རྒྱུ་ཆད་རྒྱུ་དཔག་བཅུ་ལྷག་དང་བརྒྱུ་དང་དཔྱུ་དང་བཅུ་ཅམ་ཞིག་དེ་ཁྱིམ་རྒྱ་གས་སུ་
 གསུམ་རྒྱུ་པོ་ལྷ་བཞི་ཡོད་པ་བཞི་པོ་གནས་དང་མཚོམས་བཞི་ཏེ་པའི་གནས་ཏི་རྒྱུ་དཔག་གཉིས་པ་ལྷས་དང་ལྷས་
 འཕགས་སྒྲགས་གྱི་ཐ་སྒྱུད་མ་རྒྱུར་ཀྱང་གར་རྒྱུ་དབྱས་པ་ལྷ་མ་ལྷ་མ་ཞེས་ཟེར་བས་རྒྱུ་ཆེན་ཆེན་ཡོད་པོ་༥

ཡར་ཆུ་མེ་རྒྱུ་གི་ཁ་ཁྱིར་ལ་ཕྱི་ནང་གཉིས་པེ་ཕྱི་མའི་ཕྱིར་མཚོམས་སུ་ནང་ནས་ཞིང་བརྒྱུན་པ་འབྲས་པ་ཅན་
 ཁང་པ་དུར་ཁྱོད་དང་ལྷ་ལ་ཏེ་པ་རེ་དང་རྒྱུ་གཉིས་ཏི་གནས་བཅུ་གཉིས་དང་དུར་ཁྱོད་ཆེན་པོ་བརྒྱུད་ཡོད་ཅིང་།
 ཐམས་ཅད་གྱི་ཕྱི་རྒྱ་ལྷ་ཁམས་ལྷའི་རྒྱལ་སྤྱི་རབ་མའི་ཅན་འདབ་མ་འབྱུང་བའི་སེལ་བྱ་ཆུ་མཐོང་གི་ལུལ་མིན་པས་
 བསྐྱོར་བའོ༥

འཛིག་རྒྱུ་འཛིན་ཕྱི་གས་བཅུར་འཛིག་རྒྱུ་གཉིས་འདྲ་འདྲ་རྒྱུ་དང་པོ་དེ་དང་བཅས་པའི་རྒྱུ་དཔག་གཉིས་
 རྒྱུ་ཆད་རྒྱུ་དཔག་པ་དང་དེ་དང་བཅས་པའི་རྒྱུ་དཔག་རྒྱུ་ཆད་རྒྱུ་དཔག་པ་དང་བཅས་པའི་འཛིག་རྒྱུ་གྲངས་
 མེད་པ་རྒྱུ་ཆད་ནི་རྒྱུ་ཆེན་ཆེན་པོ་འཛིན་འཛིག་རྒྱུ་ནོ༥

* ཆ་རེར་དཔག་ཆད་རྒྱུ་དཔག་པོ་འཛེས་ནས་ནས་ཀྱི་སྤུ་ཆ་འཛིན་གྲངས་ ༥-༩-༡༡༡༡-༡-
 † ཁ་པའི།

པ་གཞན་གྱིས་སྒྲུངས་པ་མོགས་གྱིས་འཐབ་ཏུ་དང་བདག་འཛིན་ཅེན་པོ་བྱུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་དྲང་པའི་མི་གཅིག་རང་རང་གི་སྐལ་བ་བྱས་པར་བསྐོས་པར་ཁ་འཇམས་ནས་མང་བཀུར་བ་བསྐོས་ཏེ་དེ་ལ་འགས་སའི་ཚུལ་གྱིས་ཞིང་གི་ཐུག་མ་མེ་ཐུན་པས་སྐལ་བ་ཀླུ་ལ་མོ་ཞེས་བྱ་གས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དཔུ་ཁྲུལ་ལ་དབང་བའི་ཀླུ་འཇམས་བྱུང་ལ། ལ་ལས་མང་བཀུར་ཡན་ཡར་དེད་ལྟ་བུ་ན་ཞེས་པར་བརྩི་བའང་ཡོད་ཀྱང་བྱུང་སྐབས་མ་མཐོང་ངོ་།

དེ་ནས་གཅིག་སྐལ་གཅིག་གིས་བསྐྱས་པ་ནས་གཉིས་ལྟན* བྱུང་ངོ་།

དེའི་ཚེ་ཞིང་དངོན་ཀྱང་བསྐོས་ཏེ་ཞི་བས་མ་ཁུལ་པ་བདེག་མོགས་དང་བསོད་དགོས་པ་བྱུང་ཚེ་ ༤༣༢༠༠༠༠ དེ་ལ་རྒྱལ་ནས་བརྒྱུན་སྒྲུབ་བྱུང་སྐབས་པ་བཞི་ཚང་བར་བྱུང་པས་ཏུ་ད་ཀྱིས་ཏེ་བསྐལ་པའི་རྩས་བཞི་དང་། ཡང་ཡངས་ཏུ་ཚང་བ་དང་ཁང་གཅིག་ཉམས་ཡོངས་ཏུ་ཏེ་གྱི་རྩས་བཞི་འང་མདྲོ་ཐུང་བ་ཤད་ངོ་།

མི་རིགས་བཞི་འཕེལ་བྱུང་ཚུལ་ནི་—

མི་རིགས་བཞི་འཕེལ་བྱུང་ཚུལ་ཀྱང་ཀླུ་ལ་རིགས་རྒྱུ་རྒྱུར་དང་། བྱིས་དང་ལས་ལ་རྩོད་ནས་བས་མཐའི་ནགས་མོགས་ལུ་བསམས་གཏན་མདུན་གྱིས་མོགས་སྐྱུ་པ་པ་དྲང་མོད་དང་། བསམ་གཏན་མ་སྐྱུ་པ་པར་གྱོད་དུ་འོངས་ནས་རིག་བྱེད་གྱིས་འཛོ་ཞིང་གསོང་སྐྱུ་དང་ལྟན་པའི་བྲམ་ཟེ་དང་། ཀླུ་མོགས་མི་བྱེད་པས་གཞན་གྱིས་བསྐྱར་བའི་ཚོང་དངོན་མོགས་ལུ་རིགས་དང་། གཞོད་ལས་མོགས་ལུ་ཐད་བྱེད་ཅིང་རིགས་གོང་མར་བཞུན་ནས་ཞིང་ལས་མོགས་གྱིས་འཛོ་བ་དམངས་རིགས་དང་། རོ་ཚོ་དང་ཁྲིལ་འོད་པས་བསྐྱུ་གསོད་མོགས་གཏོ་བོར་ལས་ངན་པས་འཛོ་བ་རིགས་ངན་ནས་གཏོ་བ་རིགས་བྱུང་ཟེར་ལ། ཀླུ་པོ་མང་བཀུར་ནས་རིམ་གྱིས་འོད་མཛོས་དང་དགེ་བ་དང་དགེ་མཛོག་དང་གསོ་སྦྱོང་འཕགས་ཏེ་བསྐལ་པ་དང་བའི་ཀླུ་པོ་བྱུང་། དེ་ནས་ཀླུ་མེད་རིན་ཅེན་ཉེ་པའི་རིན་ཅེན་ཡོ་བྱུང་རིན་ཅེན་བསྐྱར་ཅེ་དང་ལྟན་པའི་ར་ལ་ཀྱང་དང་མཛོས་པ་དང་ཉེ་མཛོས་དང་མཛོས་ལྟན་དང་ཉེ་མཛོས་ལྟན་ཏེ་གསེར་དཔལ་ཐངས་ལུགས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་སྐྱར་བའི་ཀླུ་པོ་ལྟ་ཚེ་མོ་དཔག་མེད་ནས་བསྐྱུད་ཁྲི་པའི་བར་དུ་བྱུང་ངོ་།

མི་རྒྱུས་མོ་† བཞི་བྱི་བྱུང་རྩམ་བསྐལ་བཟང་གི་སངས་ཀྱིས་རྣམ་གྱི་དང་པོ་འཁོར་བ་འཇིག་འཇིག་རྟེན་འཕྲིན་ཏེན་མཛོད་པ་བུ་གཉིས་བཟན་ལ། དེ་ནས་ཉེ་མཛོས་ལྟན་གྱི་སྐལ་བཟང་བོ་ནས་བསྐྱུད་བྱུང་གི་གཞན་ནས་འོད་ཟེར་བར་སྐུ་མུ་དེའི་བྱ་བསྐྱུད་བསྐྱུ་ལུ་གྱུ་འཛིན་དུ་བྱུང་། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་དཔག་གིས་མི་ ༥༠༠༠ ཚུགས་པ་དང་བར་རྒྱུ་མི་དང་ ༤༢༠༠༠ ཀི་པའི་ ༡༠༠༠༠ བྱོད་དང་ ༣༢༠༠༠ བྱོད་བེའི་བྱོད་དང་རྩོམ་གྱི་ ༥༠༠༠དང་ བྱོད་གིས་གཉམ་ ༣༢༠༠༠ དང་མ་ཀླུ་པ་ ༣༢༠༠༠ ལས་ཀླུ་པ་དང་ཀ་ཀྱུ་ཀ་པའི་ ༣༢༠༠༠དང་ ཅམ་ ༡༥༠༠༠ དང་ཏུ་ལའི་བྱོད་ ༢༥༠༠༠ དང་ར་མ་ལེ་ ༡༢༠༠༠ དང་པ་སྐོ་ ༡༥༠༠༠ དང་ཀླུ་པའི་ ཁ་པ་པ་པ་པ་ ༢༠༠༠ དང་རྩ་རྩ་གྱི་བྱོད་ ༡༤༠༠༠ དང་བྱུ་འཛིན་ ༡༠༠༠ དང་རྩ་རྩ་ ༡༤༠༠༠ དུ་བྱུང་ལ། དེ་རྗེས་ཡང་མ་ར་ཏེ་མིར་ཀླུ་པོ་འབྱུང་ཐུག་གཅིག་ ༡༠༠༠༠ རིམ་པར་བྱུང་དུས་ཚེ་མོ་སྐུ་བྱི་པ་ཡིན་ཟེར་ཞིང་དེའི་ཚེ་ཀླུ་པོ་གཉིན་ལྟན་དུས་སངས་ཀྱིས་གཉིས་པ་གསེར་བྱུང་བྱོན་ལ། དེ་ནས་ཡང་རིམ་གྱིས་དཔག་གིས་མི་ཚུགས་པ་དང་མི་ཐ་ལ་ ༡༥༠༠༠ དང་ཀྱུ་རྣམ་དུ་ ༧༧༠༠༧ བྱུང་རྗེས་ཡང་མ་ར་ཏེ་མིར་

* ཡོངས་ཏུ་ཉམས། † བསྐྱུད།

ཞིང་དེ་བཞིན་དུ་ལྷག་མ་དགུ་བརྒྱ་གོ་བཞི་པོའང་བར་གྱི་ཁྲག་པ་བཅོ་བརྒྱུ་ལ་འབྱོན་ལ། མ་ཐོག་རིང་མོར་
མོས་པ་འབྱོན་པས་དེ་རྩེར་ན་རྩེར་པོ་ཚར་བར་བསྐལ་བཟང་འདི་ལ་འབྱོན་པའོ།

དེ་དེ་ལའང་ལུལ་རིགས་མོད་ཡབ་ལུས་སྐྱུ་རིམ་གྱི་པ་མཚོག་གཉིས་འཁོར་འདུས་པ་སྤྱི་ཆའི་ཆ་ད་བརྒྱན་པ་གནས་
ཆོད་སྤྱི་གདུང་ལྷོ་བུ་གསུམ་རེ་དང་ཁ་ཅིག་ལ་གདུང་དུས་ཏི་བཅུ་བཞི་བསྐལ་བཟང་ལས་གསུངས་མོ།

དེ་རྩེར་རྩེར་རམ་རྩེར་དང་ལྷོ་འབྱོན་པར་བཞད་པ་ནི་གྲགས་ཆེ་བར་མཛོད་པ་བཅུ་གཉིས་སོགས་རྩོན་པའི་མཚོག་སྤྱི་ལ་
དབང་དུ་བྱས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་ནི་དེ་ཅམ་དུ་ངེས་པ་མིན་ཏི་དུས་འཁོར་ལས་རྣམ་གཟིགས་སོགས་འདས་པ་འི་
སངས་རྒྱས་དབང་བཟུང་དང་བརྒྱུད་རྩེར་པ་ལས་དཔེ་སྤོང་བྲི་སངས་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་སོགས་བསྐལ་བཟང་འདི་ལ་
ཡིན་ཞིང་གཞན་བསྐལ་ཅེན་འདི་ལ་སྤྱི་ལ་རྩོན་པ་དང་སངས་རྒྱས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་མང་ལ* ། ཡང་ལུང་གི་འབྲེལ་
པར་སངས་རྒྱས་ལྷ་བརྒྱུས་མཛོད་པ་རྩོན་པར་བཞད་པ་དང་།

ལྷ་པ་སྤྱོད་མེར་—

སངས་རྒྱས་དག་ནི་ཕྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་དང་། དེ་ལས་ལྷག་པ་གཞིའི་ཕྱེ་མ་རྩེད།
ཀུན་ཀྱང་བྱ་མོད་ལུང་པོ་འདིར་བཅུགས་ཏི། མི་དབང་དེ་ཀུན་ང་ཡིས་བསྐྱར་རྩི་བྱས།

ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་མང་ངོ་།

གསུམ་པ་—ཁྱད་པར་དུ་མི་མཛོད་འདིར་ལྷ་ཀྱུ་ལུལ་པ་འབྱོན་ནས་ཆོས་གསུངས་ཚུལ་ལ་གཉིས། སངས་རྒྱས་
ཚུལ་སོགས་དང་། བརྒྱན་པའི་རྣམ་བཞག་གོ།

དང་པོ་ནི་—འཇིག་རྟེན་འདི་ལ་མི་མཛོད་ཀྱི་ཞིང་ཟེར་བའི་རྟོན་ནི། རྩིང་རྩེ་པད་མ་དཀར་པོ་ལས།

ཅིའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་ལ་མི་མཛོད་ཅེས་བྱ་གེ་ན། སེམས་ཅན་དེ་དག་འདོད་ཆགས་མི་མཛོད་པ་
དང་། ཞེས་སོགས་རྩེར་གྱིར་འདིའི་ཕྱིར་སེམས་སོགས་དུག་གསུམ་སོགས་ལ་མི་མཛོད་པ་རྩི་དེ་དག་གིས་མ་འབྲེག་
ཅིང་སྤྱན་རླབ་ལ་བཟོད་པས་ན་དེ་རྩེད་ཟེར་རོ།

དེ་ལྷ་ལུའི་ཞིང་འདིར་ལྷ་ཀྱུ་ལུལ་པ་འབྱོན་ཚུལ་ལ།

ཁྱུ་སྤྱི་པ་གྱི་མཚོད་རྟེན་བརྒྱུད་ཀྱི་བརྒྱུད་པ་ལས།

དང་པོ་བྱུང་ཆུབ་མཚོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དེ།

བསྐལ་བ་བྱངས་མེད་གསུམ་དུ་ཚོགས་བསགས་ཞིང་།

བར་དུ་གཙོད་པའི་བདུད་བཞི་འཛོམས་མཛོད་པ།

བཅོམ་ལྷན་སིང་གི་དེ་ལ་བྲག་འཚོལ་ལོ།

* ལྷ་ཅེར་རོལ་པར་ལ་ཅ་ཅ་སེར་ཕྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་རྩོང་ཕྱད་བྱུག་ཏུ། ཡང་ཕྱེ་བ་རྩོང་ཕྱད་དགུ་བཅུ་བྱུང་བར་
བཞད།

ବିଶ୍ୱାସୀ ଲୋକଙ୍କର ଶ୍ରଦ୍ଧା :—

ཐལ་དམན་གྱི་ལྷགས་དང་། ཐལ་ཐེན་ལྷན་མོང་པའི་ལྷགས་དང་། ལྷན་མོང་མིན་པ་རྣེས་ཐལ་པའི་ལྷགས་དང་།
ལྷན་ལ། དང་པོ་ལ་གཞུང་། ཐལ་མང་ལྷགས་བསྐྱེད་ཚུལ། བད་དུ་ཚུགས་པས་གསུང་ཚུལ། མཐང་སངས་
ལྷན་ཚུལ།

དང་པོ་ནི་—ལུལ་པོ་གཤམ་ལུགས་ཤིན་ལུ་བའི་རྒྱ་མོ་བཞེས་པའི་དྲན་ལྷན་ཁྲི་ཞིག་ལ་ཁྲུང་ཅིན་བརྒྱལ་དུ་བཅུག་
ནས་བཞེན་ཏེ་ཐུང་པས་ཁྲུང་ཅིན་གྱིས་ཁྲུང་མོ་ཆགས་པ་གྲུས་པའི་དྲི་ཚོར་ནས་ནགས་ཆོལ་གཅོར་པོར་དུ་ལྷུག་པ་ལས་
ལུལ་པོ་གིར་པ་རྒྱུས་ནས་མ་ལ་ལྷུང་ལྷོ་བཅུག་ནིར་ཅི་རུང་པ་དང་ཁྲོས་ཏེ་ཁྲུང་ཁྲི་ལ་ཁྲུང་ཅིན་མ་ལུལ་བཞེན་དུ་ལུག་
ཟེར་པ་བའི་བཅོན་རང་ལྷག་ཅིག་གསུངས་པས་ཁྲུང་ཁྲི་ས་པདག་གིས་དཔེ་ལུས་བརྒྱ་ལྷི་མེས་མ་ལུལ་པོ་ཞེས་སྐྱ་ས་
པ་ན་ལུལ་པོས་ལུས་བརྒྱལ་བའི་རྟགས་ཅི་ཡོད་ཅེས་པས་ཁོས་ལུག་བརྒྱན་ནས་ཁྲུང་ཅིན་ལོག་པོར་མ་རུས་སྒྲིན་ནོ་
ཤིས་ལུས་སྟོ།།

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ।
 अथ श्रीकृष्णार्चनम् ।
 श्रीकृष्णाय नमः ।

ལྷན་པ་འདི་ཡི་སྐུའི་རིགས་སྐྱེས་ཏེ།

ཡོན་ཏན་མཉམ་པའི་སངས་རྒྱལ་ཉིད་ལྟར་ཏི།

ཚེངས་པའི་བར་གྱི་ཉམ་ཐག་འཛིང་བ་རྒྱུས།

ཞི་བ་ལྷོ་ཅེན་འཇིགས་མེད་རྒྱལ་བ་ཤོག།

ཅེས་སྒྲོན་ལས་བཏབ་ཏེ་སེམས་བསྐྱེད་རྟོག་པོ།

གཤིས་པ་ཚོགས་བསགས་ཚུལ་ནི :—

མཉམ་མ་བཟུང་ནས་རྒྱལ་ཡུལ་མངའ་སྡེ་ལ་མཆོད་དེ་ཆོག་མ་གཤིས་བསྐྱལ་ལོན་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་བསགས་
ཏིང་ཆོག་མ་པ་ཡིན་ཏེ།

सुद'वस्य :-

སངས་ཀྱིས་ཡུ་ཐུབ་པ་ནས།

འདྲན་པ་ཕུལ་འཁོར་སྒྲོང་གི་བར།

བདུན་ ཁྱི་ བདུན་ སྟོང་ ཚང་ བ་ ཡི།

མངས་གྲུ་ས་ནམས་ནི་ངས་མཆོད་རྟེན་༥༥

ཞེས་པ་ལྟར་བྲམ་མེད་དང་པོའི་ཚོགས་དང་།

སངས་ཀྱིས་ལེགས་མཛད་ནས་བཟུང་ཏེ།

དབང་པོ་གྲུ་ལ་མཚན་ཐུབ་པའི་བར།

ཐད་ན་གྱི་ཐུག་སྟངས་ཚང་བ་ཡི།

སངས་ཀྱིས་ཀླུ་མ་ལ་ཉི་འུ་མཆོད་དོ།

ཐེས་པ་རྩེ་གཉིས་པའི་ཚྭ་གས་དང་།

སངས་རྒྱལ་མར་མེ་མཛད་ནས་ནི།

མངས་ཀྱིས་འདྲ་བར་དག་ཏུ།

བདུན་ཁྱི་བདུན་སྟོང་ཆང་བ་ཡི།

སངས་རྒྱལ་ཀུན་ལས་ནི་ངས་མཆོད་དོ།

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྲངས་མེད་གསུམ་པའི་ཚོགས་ཚོགས་པ་ལྟེ།

མཛོད་ལས་ཀྱང་ :—

ནས་གཟེགས་མར་མེ་རིན་ཆེན་གཙུག་།

གྲངས་མེད་གསུམ་གྱི་ཐ་མར་འབྱུང་།

དང་པོ་ལྟ་བུ་ཐུབ་པ་ཡིན།

ཞེས་ཞོག་མཐའ་དོས་བཟུང་བ་བཞིན་ནོ།།

དེ་ནས་བྱང་སེམས་དེས་གནས་ཞེས་བྱ་བར་ལྟར་པའི་དུས་སུ་སངས་རྒྱུ་རྒྱུ་ལ་བྱལ་མཛོད་བྱས་ཏེ་མཛོན་བཟང་གི་རྒྱ་བསྐལ་པ་བརྒྱུད་བསྐྱབ་དགོས་པའི་ནང་ཚན་གྱི་བསྐལ་པ་དགའི་ཚོགས་འདུམས་ནས་སྒྲར་བསྐལ་ཆེན་གོ་གཅིག་ལ་ཡང་ཚོགས་བསལ་གསུམ་ཏེ་མྱོང་ཁྱེར་ཉེར་ལྷན་དུ་འདྲ་སྤྱོད་ཆོ་བས་ཟེ་བྲ་མར་ལྟར་པའི་དུས་མཛོན་བཟང་གི་རྒྱ་ཚོགས་ཟེར་ལ། དེ་ནས་དགའ་ལྷན་དུ་དམ་པ་རྟོག་དཀར་དུ་སྒྱུས་ཏེ་འཛམ་གླིང་དུ་བྱོན་པ་ཞོགས་གྱི་མཛོད་པ་བཅུ་གཉིས་པོ་ཀུན་ཚུལ་བརྟན་ལྷན་པའི་དངོས་གནས་སུ་འདྲོད་རྒྱུ་ལ།

གསུམ་པ་སངས་རྒྱུ་ཚུལ་ནི་ :—དེ་ལྟར་གྲངས་མེད་གསུམ་ལ་ཚོགས་བསལ་པའི་མཐར་སངས་རྒྱུ་པ་ཡིན་ཏེ།

མཛོད་ལས་ :—དེ་དག་བརྒྱུད་ཚུལ་བསྐལ་ཆེན། དེ་གྲངས་མེད་གསུམ་ལ་སངས་རྒྱུ་འབྱུང་། ཞེས་སོ།།

དགའ་ལྷན་དུ་དམ་པ་རྟོག་དཀར་གྱི་རྒྱ་ཆོ་བཞེས་པའི་ཆོ་སྒྲི་བ་གཅིག་ཞོགས་པ་དང་། རོན་གྲུབ་གྱི་རྒྱ་ཆོ་བཞེས་པའི་ཆོ་སྤྱོད་པ་ཐ་མ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་བསལ་པའི་སྒྲི་རྒྱ་དེ་དགའ་ལྷན་ནས་འཛོམས་ཏེ་རོན་གྲུབ་ཏུ་འབྱུངས་ཤིང་འཛམ་གླིང་གི་མ་ལ་བསམ་གཏན་བཞི་མཛོན་དུ་བྱེད་པའི་ཐར་སྒྲི་འཛིང་བ་ཀུན་ལྷན་དང་དེ་ལྷན་བྱོགས་བྲལ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་བརྒྱུན་མོད་འཁོར་སྐྱངས་ཏེ་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་ལོ་རྒྱུག་དཀའ་བ་བརྒྱུད་ཆེས་ལོ་རིལ་པོ་སོ་ལྔ་བཞེས་པའི་ཆོ་མ་གཞིའི་བྱང་ཆུབ་སྒྲིང་པོར་བྱོན་ཏེ་ས་གཤིའི་ཐོད་པ་བསམས་པ་བསྐོས་པས་ལྷའི་བྱའི་བདུད་བཀྲལ་ཞིང་བྱང་ལ་བསམས་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་ལ་མཉམ་པར་བཞག་སྟེ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚོགས་ལས་གྱི་ལྷག་མ་དང་སྒྲོར་ལས་དང་མཛོང་ལས་རྒྱུ་ལས་རྒྱུ་དེག་མ་སོགས་མཛོན་དུ་བྱས་ཏེ་ཐོ་རངས་རྒྱ་རིངས་འཆར་ཀའི་རྒྱུ་དེག་ཡན་ཆད་ལ།

ཀུན་ལ་ཐམས་ཅད་སྤྱིར་རྩི་བས།

ཕྱིན་པར་བྱེད་པས་ཕྱིན་པ་ཚོགས།

ཆགས་བཅས་ཡན་ལག་བཅད་ཀྱང་ནི།

མི་འབྲུགས་བཟོད་དང་ཚུལ་སྤྲིམས་ཀྱིས།

རྒྱུ་རྒྱུ་བསྐྱོད་པས་བརྟོན་འབྲུས་ཀྱིས།

དེ་མ་ཐག་ལ་ཉིང་འཛིན་ལྟོ།།

ཞེས་པ་རྒྱུ་ཐར་བྱིན་རྒྱལ་ཚོགས་ཏེ།

དེ་ནས་རྩི་ཆེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་འཛིན་གྱིས་ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་ཀྱང་བཅོམ་ནས་ཆོས་གཟུགས་གྱི་རྒྱའི་བདག་ཉིང་ཅན་དུ་སངས་རྒྱུ་པ་ཡིན་ཏེ།

མཛོད་ལས་ :—

རྟོན་དང་བསེའུ་བྱང་ཆུབ་དང་།

བསམ་གཏན་མཐའ་རྟོན་གཅིག་ལ་ཀུན།

དེ་ལི་རྩོན་དུ་ཐར་ཆ་མཐུན།

ཞེས་གསུངས་སོ།།

དེ་ནས་ཀུན་ཞེས་ནས་བཟུང་སྟེ་རབ་བཟང་གི་ཐར་གྱི་གདུལ་བྱ་ལ་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་ཞིང་། འདྲ་མའི་ཆོས་དུ་དབྱར་གནས་མཛོད་རྒྱབས་བརྒྱན་པའི་ཚུལ་བརྟན་དུས་བདུད་ཀྱིས་བསྐལ་ནས་ཆེད་འདུ་བྱེད་བཀྲལ་ལ་འཛོ་བའི་འདུ་བྱེད་བྱིན་

གྱིམ་བརྒྱབས་པ་ག་ཉིས་གྱིམ་འཛི་བདག་དང་ཡུང་ལོ་བདུད་བཙུག་པར་བྱགས་* ལ་མཐར་ལྷག་མིང་དུ་བྱ་ངན་ལས་
 བདས་པ་ཡིན་ཏེ།

ལུང་འདྲེན་སྒྲ་ཆོག་པ་ལས་:—

རབ་མཁྱིན་ཐུགས་རྩི་ལྷན་པ་སྟོབས་མངའ་བ།

ལྷ་ཀ་འབྱུངས་མ་གཏོང་གི་བྱང་ཆུབ་སྟེ།

ཀ་ཤིང་ཚེས་གྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་གྱི་ལོ་ནས།

ཐོང་ཁྱིའ་མུ་ཅན་བཞུག་ནས་མྱ་ངན་འདས།

ཞེས་གསུངས་པ་རྟེན་རྒྱུ་ལྟར་།

མཛེད་པ་བཅུ་གཉིས་མཛེད་ཚུལ་ལུང་དང་མཛེད་ལྷུང་གི་མདོ་རྩུང་ཡིན་ལ། དཔྱང་ལོ་བརྒྱད་ཚུའི་པར་གནས་གང་གང་ཏུ་ལོ་རྒྱུ་ཅོམ་ལེ་བརྒྱ་གསུལ་གྱི།

ཐུ་བྲག་བཤད་མཚོ་ལས :—

ཆེས་འཁོར་གནས་ཀྱི་ དང་ཡངས་པ་ཅན།

ས་དཀར་ཅན་དང་ལྷ་ཡི་གནས།

བུས་པ་གསོད་དང་ཀོ་ཤམ་གྱི།

འབྲོག་གནས་མཚན་རྟེན་ཏུ རི་དང་གྱི།

ཐོད་མའི་ཚལ་དང་དགྲ་བཅས་དང་།

མེད་སྐྱ་ཡི་ནི་གོང་ཁྱིམ་ཏེ།

འདི་ནངས་སུ་ནི་ཐུབ་པ་ཡི།

ལྷོས་མཆོག་ལྟ་རུ་ལྟ་རུ་བཞུགས།

འབར་བའི་ཕུག་གི་གནས་སུ་གནིས།

ལྷན་གྱི་གནས་ཁུ་ལ་བཞིན།

ལྷན་པོ་འཛིན་གྱི་སྒོ་དང་དུ་ལྷ།

དཀར་བ་བྱུང་པ་ལྟ་བུ།

ཉི་ཤུ་ཅུ་གསུམ་མཉམ་ཡོད་དུ།

ནི་བྱ་ཅི་དགུ་ཁབ་གནས་ཅུ།

ཀུལ་བ་དེ་ལྟར་བཀུད་ཅུ་ལ་ ॥

ཐུབ་མཚན་དམ་པ་ལྷ་ངན་འདས།

ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བརྒྱུགས་པ་ཡི།

བསོད་ནམས་གནས་ཅི་དེ་དག་ལ།

རྟག་ཏུ་སྤྲུལ་དང་རྟག་དང་ཡིད། བྱམས་པ་མ་འདྲུད་དེ་ཕྱག་འཁོར་ལོ། ཞེས་གསུངས་པ་རྒྱུར་རྟོ།

|གཉིས་པ་སྐབ་རྩོད་སྤྱོད་མོང་བའི་ལྷན་པ་སྐྱེས་བསྐྱུད་ཚུལ་སྐབ་པ་ལྟུང་ཡས།

དང་པོ་ནི སྤྱིར་ཐོག་རྩེ་ཆ་མཐུན་གྱི་ལོ་པོ།

མདོ་སྨེ་རྒྱ་ལམ་:—

ལྷ་པ་ཆེ་དང་རྩེ་མ་པ་ཆེ།

དོན་ཆེ་བ་དང་འབྲུང་བ་ཆེ།

བྱང་རྒྱལ་ཞིམ་མ་དཔལ་ཞིམ་མ་དཔལ་ལྟ། རྟོན་གཞི་མ་རྒྱན་པའི་ཞིམ་མ་ལྟུང་བ། །ཞིམ་པ་རྒྱུང་རྒྱ།

གྱུན་ལས་:—སེམས་བརྒྱུད་པའི་གཞན་དོན་མྱོང་། ཡང་དག་རྒྱལ་པའི་བྱང་ཆུབ་འདྲ་། ཅེས་པ་རྒྱུར་དང་།

ལྷ་ནི་བྱང་ས་ཡས།   ལྷ་རྒྱུན་ཚོམས་བཞི་དེ་གསུངས་པ་རྟེན་དང་།

* ལེ་ཤེས་མྱོང་བོས་བཤད་རྟེན།   † མ་ར་ཏ་སི།   ‡ གཞུམ་རྩེ།   § བུས་ལྷུང་ས།

॥ རབ་དགའ་རབ་བཟང་དོན་དུ་ལོ་རེ་ཟླ་བ་ལྷི་དག།   །། རང་ལྷུ་གྱི་བསྟོད་པར།

५५५। ५५५। ५५५।

५५५। ५५५। ५५५।

५५५। ५५५। ५५५।

५५५। ५५५। ५५५।

५५५। ५५५। ५५५।

५५५। ५५५। ५५५।

५५५। ५५५। ५५५।

५५५। ५५५। ५५५।

५५५। ५५५। ५५५।

५५५। ५५५। ५५५।

५५५। ५५५। ५५५।

५५५। ५५५। ५५५।

५५५। ५५५। ५५५।

५५५। ५५५। ५५५।

५५५। ५५५। ५५५।

५५५। ५५५। ५५५।

५५५। ५५५। ५५५।

५५५। ५५५। ५५५।

५५५। ५५५। ५५५।

५५५। ५५५। ५५५।

५५५। ५५५। ५५५।

५५५। ५५५। ५५५।

५५५। ५५५। ५५५।

ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་བར་ལྷན་པའི་སྐུ་མཉམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་* ལས་སྒོ་བ་ལས་† རྣམས་དང་། སྒྲོ་བ་བཞི་ལས་སྐྱེ་བ་བཞི་‡ དང་། ལས་བཞི་དང་།

མདོ་རྒྱན་ལས་—

བསྐྱེད་གསུམ་དབང་དུ་མཛད་ནས་ནི།

རྒྱལ་བས་ཡ་རོལ་ཕྱིན་པ་ལྷག།

ཡང་དག་བཤད་པ་དེ་དང་གསུམ།

ལས་གཉིས་ཀྱིས་རྣམ་པ་གཉིས།

གཅིག་ནི་གསུམ་ཅན་ལ་ཡང་གཉིགས།

ཞེས་པ་རྩ་རྒྱལ་པའི་བསྐྱེད་པ་གསུམ་དང་། སྐྱེན་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྐྱེད་པ་ ༢༥༥ ལས་བྱུང་བའི་བཅོད་རྣམས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་གསུམ་དང་། བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་དུ་དབྱེར་ཡོད་རྒྱུ་ལྟར་། ཆོག་པ་དེ་དུས་འི་ཆོས་དུ་བསམ་གསུམ་ཞེན། བྱང་ས་མེད་གསུམ་དང་བདུན་༥ དང་བཅུ་དང་བཅུ་གསུམ་དང་སོ་གསུམ་དུ་བཤད་པ་སོགས་མང་ཡང་།

ཐེག་བསྐྱེད་ལས་—

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་བྱང་ས་མེད་གསུམ། ཀུན་ཏུ་བརྟོ་མས་པར་མཛད་པ་ཡིན།

ཞེས་གསུངས་པ་རྩ་བ་བྱང་ས་མེད་གསུམ་དུ་ཆོག་པ་བསམ་གསུམ་པར་གྲགས་ཆེ་ལ། བྱང་ས་མེད་ཀྱི་དོན་ནི་བྱང་ས་ལས་བསྐྱེད་ཅེན་ནི་དེ་ལའང་ལོ་རྒྱ་རྒྱ་ཅིག་སོགས་བྱང་ས་མེད་པས་བྱང་ས་མེད་ཟེར་བ་དང་བསྐྱེད་ཅེན་བྱང་ས་ལས་འདས་པ་ལ་བྱང་ས་མེད་ཟེར་བ་གཉིས་འབྱུང་ལ། མཛོད་འབྲེལ་རྩ་ན་འདིའི་སྐབས་ཀྱི་བྱང་ས་མེད་ནི་སྐྱབས་མིག་ཅེན་པོ་བྱེད་པ་བྱང་ས་མེད་དུ་བྱེད་པ་ལ་བཤད་རྒྱུ་ལྟར་།

༥ དྲུག་པར་དུ་རང་ཅག་གི་སྒྲོན་པས་ཆོག་པས་བསམ་གསུམ་ཚུལ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་སྟངས་ན།

རྒྱལ་བུ་གཞིན་ཏུ་བརྟོན་འགྲུལ་སྤོང་དུ་ལྷུང་བའི་ཆོ་སངས་རྒྱུས་ལུང་པོ་ཅེན་པོ་ལ་བསྐྱེན་བཀུར་བྱས་ཏེ་དགེ་ཅ་བ་དུན་པ་ནས་བཟུང་བསྐྱེད་པ་བྱང་ས་མེད་གཅིག་ཏུ་ཆོག་པ་༥ དང་པོ་བསམ་གསུམ་རྣམས་དང་པོ་དང་། དེ་ནས་ཆོང་དོན་ཅེན་པོར་དུ་ལྷུང་བའི་དུས་སངས་རྒྱུས་དཀོན་མཆོག་ཡན་ལག་ལ་བསྐྱེན་བཀུར་བྱས་པ་ནས་བཟུང་བྱང་ས་མེད་གཉིས་པའི་ཆོག་པས་བསམ་གསུམ་ཏེ་ས་བདུན་པའི་བར་དང་། དེ་ནས་བྱམ་ཟེ་བྱེད་ཆོས་ཀྱི་སྤྱིན་དུ་ལྷུང་བའི་དུས་སངས་རྒྱུས་མར་མེ་མཛོད་ལ་ལྷུང་ལྷུ་གཏོར་སོགས་བསྐྱེན་བཀུར་བྱས་ཏེ་རྒྱུ་འཛིན་བསྐྱེད་པས་རྣམས་བསྐྱེད་པ་ཐོབ་ཅིང་དེའི་ཆོ་སངས་མེ་མཛོད་ཀྱིས་སངས་རྒྱུས་སྤྱུ་བྱུ་བྱུ་པར་འཕྱར་བར་ལུང་ཡང་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཏེ།

ལུང་ལས་—

གང་ཆོ་མར་མེ་མཛོད་ཀྱིས་ང་།

ལུང་བསྐྱེད་ལྷུང་པ་དེའི་ཆོ།

ས་བསྐྱེད་པ་ནི་ཐོབ་ལྷུང་ཏེ།

དབང་བཅུ་དག་ཀྱང་ཐོང་པར་འཕྱུར།

ཅེས་སོ།

དེ་ནས་བཟུང་བྱང་ས་མེད་གསུམ་པ་ཆོག་པས་ལྷག་མ་ ༡ བསམ་གསུམ་པས་ས་དབྱུ་པ་དང་བཅུ་པའང་མཛོད་དུ་བྱས་པའོ།

* དག་ལྷན་ཐུབ་དགོངས་ལས་ཕྱིན་ལྷག་གཞན་ཕྱི་རེ་རེར་བྱས། † རྣམ་ཀུན་མཛོད་ཆོག་པས་སོགས། ‡ གོ་འཕུག་ཆོག་པས་དེས། ལྷུ་མ་ལས་པས། ༥ རྒྱ་རྩལ་ཉན་ཐོས་ལྷུ་པ་ལ་ལ། ཇ མགོ་སེམས་བསྐྱེད་ཆོས་རྣམས་ལྷན་པར་བཟང་པའི་སྐབས་ཅན་སོགས་ཀྱི་བསྐྱེད་པའི་ལྷག་པ་ནས་སོ། ༨ ལས་རྒྱལ་བ་སྐྱེད་ཀྱལ་ཟེར།

མཛོད་ན་རྒྱན་ལས་—

མཚན་ནི་སྤྱུ་རྩ་གཉིས་དང་।

ཐུབ་པའི་ཁོངས་སྟོང་ཚོགས་བསྐྱར་བཞིན་।

ཞེས་པ་ཏྲར་གྱི་ཁོངས་སྟེ་གནས་* རོ་པོ་† འཁོར་ཁོངས་སྟོང་‡ རྩ་ཏྲ་ཅ་པའི་ངེས་པ་ལྟ་ལྟ་ས་བཅུ་॥ ཡལ་ས་དང་པོ་གྲ་ ཡན་ཅད་གྱི་ཡུལ་དུ་ལྱུར་པ་དེས་।

ཐུབ་པའི་རོ་པོ་ཉིད་སྟེ་ནི། གས་ དེ་དག་བཞིན་རང་མཚན་ཉིད་ཅན་।

ཞེས་པ་ཏྲར་གྱི་ཆོས་སྟེ་མཚན་ཉིད་ལྟ་ལྟ་ས་ངས་རྒྱས་ཁོ་ནའི་ཡུལ་དང་। ཐུབ་ཅུབ་ཚུགས་མཐུན་ཆོད་མེད་དང་। ཞེས་སོགས་ཏྲར་གྱི་ཐག་མེད་ལོ་ཞེས་ཟེ་ཆོན་ཉེར་གཅིག་སོགས་དང་ནམས་ལོག་མིན་དུ་མངོན་དུ་བྱས་ཏེ་གདུལ་བྱ་བྱུང་སེམས་འཕྲར་པ་གཞུག་ལ་ཐེག་ཅན་གྱི་ཆོས་གསུངས་ལ། དེ་ནས་འདོད་ཁམས་སྟེ་རྒྱུད་གསུམ་འདིའི་ཁོང་གྱི་པ་ལྟག་བརྒྱ་འམ་རབ་འབྱུངས་ཁོང་གི་འཛུམ་གྱིང་ཐམས་ཅད་ལ་མཚན་སོགས་མི་འདྲ་པའི་མཚན་གྱི་སྟུལ་སྟེ་སོ་སོས་མཛོད་པ་བཅུ་གཉིས་གདུལ་བྱའི་རྣམ་ཚུལ་ཅས་དང་མཐུན་པར་རྟོན་ཏེ་।

སྟུང་བྱ་མ་ལས་—

ཐུགས་ཐེ་ཅེན་པོས་འཇིག་རྟེན་མ་གྱིན་।

འཇིག་རྟེན་ཀུན་ལ་གཟིགས་ནས་ནི།

ཆོས་ཀྱི་སྟུ་ལས་མ་གཤོས་པར། ཞེས་པ་ནས། སྟུང་པ་ཇི་སྟུང་གནས་པར་རྟོན། ཞེས་དང་।

ཐུབ་ཅུབ་སེམས་ཀྱི་འབྲེལ་ལས་—

རྟེན་ཐེ་ཉིད་དབང་དུ་ལྱུར་པ་རྣམས་।

གཤེགས་དང་བཏྲ་མས་དང་རོལ་པ་དང་।

ཁབ་ནས་ཐུབ་དང་དཀའ་བ་སྟོང་।

ཐུབ་ཅུབ་ཅེ་དང་བདུན་ཟེ་བཅོས་।

ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་དང་।

ལྟ་རྣམས་ཀུན་ནས་འབབ་པ་དང་।

དེ་བཞིན་དུ་ནི་སྟུ་ངན་ལས་।

འདས་པ་རྟོན་པའི་མཛོད་པ་ཡིན་।

ཞེས་གསུངས་པ་ཏྲར་ཡིན་ལ། དང་པོ་ཏྲར་ན་དགའ་ལྟ་ན་བཏུགས་པ་གཅིག་ཏུ་འདྲེན་མི་འདྲན་སྟགས་གཉིས་ཡོད་ལ། ཐུ་མ་འདིས་ལུས་རྩ་ཅན་གསུམ་དུ་ལུས་འདུལ་ལྟེར་བྱོན་ནས་མར་ལམ་བུ་རའི་རྟེན་ལས་ཐོང་བྱིར་སྟུ་གཅན་དུ་བྱོན་པའི་ལྟ་བུས་ཅེས་གྲགས་པ་གཅིག་ཏུ་བགྲངས་པ་ཡིན་ཞིང་། ཐབས་ལ་མཁས་པའི་མཛོད་ལས་དམ་ཆོས་ ༢ ཅུབ་པའང་གཅིག་ཏུ་བགྲང་རོ་॥

སྟུལ་སྟེ་ལ། མཛོད་རྒྱན་ལས་—

བཟོ་དང་སྟེ་དང་ཐུབ་ཅུབ་ཅེ།

སྟུ་ངན་འདས་པར་རྟུག་རྟོན་པ།

ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་རྣམས་ཡོད་པའི་དང་པོ་བཟོ་བོ་བོ་གྲ་ཀམ་དང་དྲ་རྩ་སྟུལ་པ་སོགས་དང་གཉིས་པ་བྱ་ཅི་དགས་ལ་སོགས་པར་སྟུལ་པ་དང་གསུམ་པ་སྟུ་ཐུབ་པ་ཏྲ་བྱ་སྟེ་ཐུ་མ་འདི་གཙོ་བོར་ཆོགས་ ༩ རྟོར་པ་ཅེ་ ཡན་ཅད་དང་དེ་མན་ཅད་གྱི་སྟུལ་ལྟན་གྱི་འདྲ་མཛོད་ཡུལ་དུ་འཁྱུར་ལ། སྟུ་བཟོ་སྟུལ་སྟེ་གཉིས་གང་ལ་གང་འདུལ་ལ་རྣམ་ཞིང་སྟུང་པ་ཇི་སྟུང་པར་གདུལ་བྱའི་རྣམ་མཛོད་དེ།

* ལོག་མིན། † མཚན་དཔེ། ‡ ཐེག་ཅན་ཆོས། ཏྲ་སྟུན་མི་འདྲན། ॥ རིན་གྲུང་། གྲ་སྟུམས་འགྲོ་བདུན་ཅུ་པ། ཏྲ་རིན་གྲུང་ཡང་། ༢ རིན་གཉིས་རྣམས་ཆོ་ཆོས་སྟོང་མི་འདྲ་ཅེ། ༩ ཅེན་པོ་ལམ་ཅེར། ༤ གས་འདོད་དུ།

ਪੁਰ 'ਫੁਲ' ਸੇਖਰ 'ਅਗੁ' 'ਯ' :—

ਫੇਰ 'ਪ' 'ਦਰ' 'ਪ' 'ਪੁਰ' 'ਅਗੁ' 'ਦਰ' ।

ਦੁਆ 'ਯੋਗ' 'ਯੋਗ' 'ਯੋਗ' 'ਯੋਗ' 'ਯੋਗ' ।

ਅਗੁ 'ਪ' 'ਯੋਗ' 'ਯੋਗ' 'ਯੋਗ' 'ਯੋਗ' ।

ਯੋਗ 'ਯੋਗ' 'ਯੋਗ' 'ਯੋਗ' 'ਯੋਗ' 'ਯੋਗ' ।

ਯੋਗ 'ਯੋਗ' :—

ਯੋਗ 'ਯੋਗ' 'ਯੋਗ' 'ਯੋਗ' 'ਯੋਗ' ।

ਯੋਗ 'ਯੋਗ' 'ਯੋਗ' 'ਯੋਗ' 'ਯੋਗ' ।

ਯੋਗ 'ਯੋਗ' 'ਯੋਗ' 'ਯੋਗ' 'ਯੋਗ' 'ਯੋਗ' ।

ਯੋਗ 'ਯੋਗ' 'ਯੋਗ' 'ਯੋਗ' 'ਯੋਗ' 'ਯੋਗ' ।

ਯੋਗ 'ਯੋਗ' 'ਯੋਗ' 'ਯੋਗ' 'ਯੋਗ' 'ਯੋਗ' ।

ਯੋਗ 'ਯੋਗ' 'ਯੋਗ' 'ਯੋਗ' 'ਯੋਗ' 'ਯੋਗ' ।

ਯੋਗ 'ਯੋਗ' 'ਯੋਗ' 'ਯੋਗ' 'ਯੋਗ' 'ਯੋਗ' ।

ਯੋਗ 'ਯੋਗ' 'ਯੋਗ' 'ਯੋਗ' 'ਯੋਗ' 'ਯੋਗ' ।

* ਯੋਗ 'ਯੋਗ' । † ਯੋਗ 'ਯੋਗ' । ‡ ਯੋਗ 'ਯੋਗ' । § ਯੋਗ 'ਯੋਗ' । || ਯੋਗ 'ਯੋਗ' ।

བས་ཆུང་གི་ཆུ་ཆེན་པོ་བཀའ་ལ།   རེ་ནས་ཆུ་དཔུང་འོ་བཀའ་མ་མ་མོ་གཉིས་ཀྱིས་བཞུད་པ་མིང་མ་གཤིས་ཆུང་།
 མོང་ནག་གི་མ་ལོང་བཞུད་པ་མ་མང་མ་ཁུ་མ་ལུང་ཆེས་ལུང་བཞུན། རེ་ནས་ཀུན་ཆེས། མིང་ཆུབ། ཆང་པོ་
 ལས་ཡི་ལོ་དང་རི་མ་དང་མོའི་ཡོན་ཏན་ཆུ་རྒྱུ་ལ་ཡེ་པའི་ལའང་ལས་མ་པར་ཀུར། རེ་ནས་ཀིང་ཡོ་པ་ཏུ་པམས་གང་ན་པའི་
 ལ་མཉམ་པར་བཞག་ཏུ་མ་དང་མོང་ལྷན་ཏུ་ག་འཛུ་ཞིང་གིང་དེའི་ཡོ་པ་མ་མ་འཛུ་པས་པའོ་ཀྱིས་ཀུང་ལུག་འཛུ་མོ།

[illegible]

རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནི།—

དེ་ནས་སངས་ཀྱིས་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་སེལ་སྤྱོད་པས།

ལྷུག་བུལ་བརྒྱུས་གང་སེམས་ཅན་མཐོང་ནས་ནི།   ཞེས་པ་ནས།

[illegible]

མུ་བོ་ནི་རྟ་ཁྱ་ནི་འཕྲུལ་དུ་བཀའ་བ་རྒྱད་ཚུལ་ནི་ :-

དེ་ནས་ཡིང་འཕུར་དང་ལྷག་ལྷོད་ལས་ཅི་ཡང་མེད་པ་དང་མིང་ཅི་འི་སྐོམ་གྱི་མན་ངག་གི་ལུང་མནྟེས་ཏེ་དེ་དག་
 གསལ་དུ་མངོན་དུ་མངོད་ཚུལ་བཟན་ཁྱང་དེ་ཅིམ་གྱིས་ཐང་པར་མི་འཕུར་པར་དགོངས་ཏེ་ཆུ་པོ་ནི་རྩ་ཆེན་འི་འབྲས་
 གྱི་ནགས་གསེབ་པུ་བཅུགས་ཏེ་དང་པོར་རྟེལ་འབྲུ་བྱུག་འབྲས་འབྲུ་རེ་དང་ཆུ་མིག་ཅིམ་གསལ་གྱིང་མོ་ལྷག་ཏུ་དགའ་
 བ་ལྷོད་ཏེ་དུགས་ཀྱི་པ་བཅད་ནས་མཁའ་ཁྱབ་ཀྱི་རྩིང་འཛོན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་གོ།།

[illegible]

དེ་ལ་བཞུགས་གནས་ནི་ལོ་ཉེར་དགུར་ཀུལ་པའི་ཁལ་དང་རྒྱལ་ནི་རྟ་ཆོན་དང་། སངས་རྒྱལ་ལོ་ནས་བཟུང་
 རིམ་བཞིན་དབྱར་གནས་ཆོས་འཁོར་གནས་སུ་གཅིག་དང་པེ་ལུ་བ་ནིར་ལོ་གསུམ་དང་། བེ་ལུ་ལུས་དང་གོ་ལེ་དང་
 ལུས་རྩན་དང་སུ་གསུ་ར་གི་རི་དང་གོ་གསུ་ལྟ་དང་ཐུན་པེ་རི་ལེ་ཡི་ནགས་དང་ཀུལ་ཁལ་དང་། རྟ་རྟ་
 རིའི་གྲོང་དང་མཆོད་རྟེན་རི་དང་། ཀུལ་པོ་ཐོ་ཏེ་པ་ནི་ལྷ་ཁལ་དང་། ཀ་པེ་ལ་བསྟུ་ཤིང་ཏུ་གྲོ་ཆེའི་ཀུན་
 དགལ་ར་བ་དང་། ཡ་ཏེ་བ་ག་དང་། ཀུལ་ཁལ་ཏུ་ལོ་རི་དང་། རི་ལེ་ནིའི་བྲག་ཕྱག་ཏུ་ལོ་གཉིས་དང་།
 ཀུལ་ཁལ་ཏུ་གཅིག་དང་། ཡང་གར་ཕྱོགས་མ་མོ་མི་ག་རའི་ཀུན་དགལ་ར་བར་ལོ་བཞི་དང་གྲོང་ཁྱིར་མཉན་
 ཡོད་དུ་ལོ་ཉེར་གཅིག་སྟེ་ཞི་ལུ་མཆོད་པར་འཕགས་པ་གནས་བརྟན་པས་འདོད་ཅེས་འདུ་བྱས་འདུ་མ་བྱས་ནས་
 རིས་ལེའུ་སོ་གསུམ་པ་ལས་གསུངས་པ་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། བརྟན་པ་རྒྱུན་མེད་ལོ་བཅུ་གཉིས་སུ་གནས་པ་འདུལ་
 པའི་བརྟན་པའི་རྫོགས་ལྷན་དང་ཅ་བ་གཉིས་གསུམ་བཞིའི་བར་དུ་བྱང་བ་ལ་དུས་ཕྱི་མ་གསུམ་འཛོལ་གོ།

དེའི་ཚེ་འཁོར་ཡང་མཆོག་ཟུང་གཉིས་དང་རིམ་གྱི་པ་ཀུན་དགལ་པོ་སོགས་ཉན་ཐོས་ཚུལ་འཛིན་བཅུ་རྒྱལ་སོགས་
 ཡོད་ཅིང་། མཐར་རིམ་གྱིས་བ་ལི་དང་ཡངས་པ་ཅན་དང་ག་བའི་ཆོལ་བརྟན་དེ་ས་ལའི་གྲོང་དུ་ཚུན་ཏལ་ས་བསོད་སྟོམས་
 བ་མ་བཞེས་ཏི་དགུང་ལོའི་ཆད་བརྟན་ཡིན་ཀྱང་མི་འདེའ་བར་གསོལ་བ་མ་བཅད་པ་སོགས་ཀྱིས་ལོ་ངོ་ཉི་ཤུ་ཙམ་གྱི་པས་
 ལོ་རིལ་པོ་བརྟན་ཅུ་དང་ངོ་མཐོང་གྲ་གཉིས་བཞེས་པའི་ཆེ་འདུ་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་མཛོད་
 གསུམ་དུ་བརྟན་པའི་ཕྱིར་དུ་གྲོང་ཁྱིར་རྟ་ཅན་གྱུད་ཀྱི་ཡུལ་དང་ཉེ་བའི་ཤིང་ས་ལ་ཟུང་གི་བར་དུ་སྤྱི་ལ་སེང་གའི་ཉལ་
 བརྟལ་མཆོད་དེ། སྤྱུལ་པས་དྲི་མའི་ཀུལ་པོ་རབ་དགལ་འདེའ་བཅུལ་ནས་བདེན་པ་མཛོད་དུ་བཅུག་ཅིང་མ་རྟོགས་ཀུན་ཏུ་
 རྒྱ་རབ་བཟང་དམ་བཅོམ་ལ་བཀོད་དེ། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་འཛིག་པའི་ཆོས་ཅན་ནོ།། ཞེས་གསུང་གི་ཐ་མ་གསུངས་
 ཏི་བསམ་གཏན་བཞི་དང་ཟག་མེད་བཞི་པའི་འགྲོག་སྟོམས་ལུགས་འབྱུང་ལྟེ་ག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པས་སྤྲང་བསམ་གཏན་
 དང་མཐར་རབ་མཐའ་ལས་ཀྱང་ན་ལས་འདས་པའི་ཚུལ་སྤུལ་པའི་སྤྱོད་ནས་མཆོད་དོ།།

དེ་ཡང་གྲིང་འདིའི་སྤྱད་དོས་ཀྱི་གྲུ་ལ་ཏུ་རྫོགས་ཆེ་ཐབས་མཁས་པས་ལེ་ལོ་ཅན་ཆོས་ལ་བསྟུལ་ཕྱིར་ཡིན་གྱི་དོན་
 དངོས་ལ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཆེའི་འདུ་ཕྱིར་གཏོང་གྱི་མེད་དེ།

ཕྱིར་འཕགས་ཆེན་རྣམས་རྒྱུད་སྤྱོད་མ་ལས་ :—
 འཕགས་པས་ན་དང་ཀ་བ་དང་། རྒྱ་བའི་རྒྱལ་བཟུལ་ཅོད་ནས་སྤངས། ཞེས་པ་རྣམས་དང་།

ཁྱད་པར་དུ་གསེར་འདྲ་དང་རྒྱུ་དྲ་ལས་ :—
 སངས་རྒྱལ་རྒྱ་རན་ཡོངས་མི་མདའ། ཆོས་ཀྱང་རྒྱལ་པར་མི་འཇུར་ཏི།
 སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་མཆོད་ཕྱིར། རྒྱ་རན་འདས་པ་རྫོགས་པར་མཆོད།

ཅེས་དང་། རྒྱ་རན་འདས་ཅེན་ངོའི་བས་པོ་བཞི་པ་ལས་ཀྱང་། ར་ནི་འཛོམ་བུའི་གྲིང་འདིར་ཡང་དང་ཡང་དུ་
 རྒྱ་རན་ལས་འདས་པ་བརྟན་ཀྱང་མཐར་ཡོངས་སུ་རྒྱ་རན་ལས་འདས་པ་མིན་ཏི། ཞེས་སོགས་གསུངས་རྒྱུར་རོ།།

དེ་ནས་སྤྱོད་གསུང་མེ་རང་འབར་གྱིས་ཆོག་པ་ཆ་བརྟན་དུ་བཞོས་ཏི་རྩ་མཆོག་གི་གྲུང་དང་ཡུལ་ཤིག་ཅན་གྱི་གྲུང་
 དང་ཡུལ་རྟོག་པ་གཤོ་བའི་ཀུལ་རིགས་བུ་ལུ་ག་དང་རྒྱ་རྫོགས་ཀྱི་གྲོ་རྩ་པ་དང་ཁྱབ་འཇུག་གྲིང་གི་བྲས་ཟེ་དང་
 གསེར་རྒྱའི་ཤུག་དང་ཡངས་པ་ཅན་གྱི་ལེ་ཅོ་བྱི་དང་མ་ག་རྩའི་མ་རྒྱུས་དམ་དང་མེ་ལྷས་མ་བཞེས་པའི་མཆེ་བ་
 བཞི་ནི་ག་ལེང་གའི་ཀུལ་པོ་སོགས་ཀྱིས་ཁྱིར་ཏི་ཡུལ་སོ་སོར་མཆོད་རྟེན་བརྟེན་གས་ནས་མཆོད་ལ། དུས་ཕྱིས་རྒྱ་

ལྷ་ར་ཆ་མེར་ཚས་ཀྱི་ལོར་ལོ་བཞོར།
 ཅ་མཚལ་གྱི་དུ་དགོངས་པ་ལྷ་ར་ཆ་ལ་དས།
 དེ་ལྷ་ར་བཞུན་པའི་བདག་པོ་བཙམ་ལྷན་གྱི།

ཇི་ཏའི་ཚལ་དུ་ཚ་ལུལ་ཅེན་པོ་བཞུན།
 ལྷགས་ཉིད་ནས་མཁའ་འདྲ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།
 མཆོད་པའི་ཚལ་ལ་མདྲ་ཅམ་བཞུན་པ་ལོ།

ཞེས་སོགས་ལྷ་ར་རོ།

ལྷ་ར་ཚ་ལུལ་ཅེ་ཆུང་བྱང་ཆུབ་ལྷ་ར་འདས་བཞི་དང་ནད་ལྷག་ཟེ་འབྲུགས་བྱང་དུས་དང་། མཆོད་ཞེས་པམ་
 སེམས་ཅན་གྱི་དུས་དང་ལྷ་ར་དང་བྱང་སེམས་བཞོང་དུས་དང་། ཉེ་ལྷ་གཟུང་འཛིན་དུས་ཉི་དུས་ཅེན་བཅུ་གཉིས་
 དང་ཉ་ཞུང་བཞུད་གསུམ་ལའང་དགེ་བ་གང་བྱས་འཁྱར་ཅེ་ཞིང་། ལྷ་དཔར་དུ་སངས་རྒྱུ་ཀྱིས་བྱིན་བསྐྱབས་པའི་
 མཆོད་ཅེན་དུས་ལྷ་ར་འཁྱར་ཞེན་ཏེ་མོ།

དེ་དག་ལ་སོགས་པའི་རང་ཅག་གི་ཞུན་པའི་མཆོད་པ་ལས་ཅེ་མོང་ཅམ་བཞུས་ན་དགའ་ལྷན་དུ་དམ་པ་རྟོག་དཀར་པོར་
 ལྷ་ར་པ་དང་། ༡། ལྷ་ར་ལེགས་མཚལ་ཏེ་ལྷ་ར་པ་ལྷ་ཀྱའི་ལེགས་ཀྱི་ལའ་ལུས་རང་རང་གི་ལར་གྱི་བདུན་བཞུད་པར་
 དུ་ཞུན་མེད་སོགས་ཀྱི་གཏམ་དང་། ༢། གཟེགས་པ་ལྷ་ལ་གཟེགས་པ་དང་། ༣། དགའ་ལྷན་ནས་འཚོས་ཏེ་ལྷམས་
 ལུ་འཇུག་པ་དང་། ༤། ལུས་ཀྱི་ལྷམས་ལུ་མི་གཙང་བས་མ་གོས་པར་བཞུགས་པའི་གནས་སྐྱངས་དང་། ༥། ལུས་
 བེའི་ཚལ་དུ་སྐྱབས་པ་དང་། ༦། མྱོང་བྱིར་སེར་སྐྱར་གཞིགས་དང་། ༧། དྲང་སྤོང་རྟོན་མོངས་མེད་ཀྱིས་ལྷ་ར་
 བཞུན་པ་སོགས་པ་དང་། ༨། བཟོའི་གནས་ལ་སྐྱངས་པ་དང་། ༩། ལྷ་ར་ཅལ་གྱི་སྐྱབས་བཞུན་པ་དང་། ༡༠། ལྷ་ཀྱལ་ག་བེ་
 ཅན་གྱི་བྱ་མོ་བཙུན་མོ་གྲགས་འཛིན་མ་ཁམ་ཏེ་བཞུན་པ་དང་། ༡༡། མྱོང་བྱིར་སེར་སྐྱར་དང་ལྷམས་བཞུན་གྱི་བར་གྱི་ཆུ་
 ལྷ་ར་རྟོ་ཏའི་འབྲུམ་གྱི་ཞིང་ཅེན་པོ་དགེ་བའི་སྤྱིང་པོ་བྱིས་ལུ་ཆུང་གིས་འཇུག་ཏེ་མྱོང་བྱིར་གཉིས་ལ་གཞོད་པ་རྟོན་ཀྱན་
 ལྷ་བ་པས་ནས་མཁའ་འཕངས་པས་དུས་བྱ་གཉིས་ལུ་སྤོང་བས་ཆུ་ལྷ་ར་ཐར་བཞུན་སྤོང་བ་ལས་མྱོང་བྱིར་བ་བདེ་བར་ལྷ་ར་
 པའི་གཏམ་དང་། ༡༢། ལྷ་ཀྱལ་དུ་སྐྱའི་བྱ་མོས་འཚོས་བཙུན་མར་ལྷ་ར་པ་དང་། ༡༣། དེས་པར་འབྱུང་བའི་རྟོན་བཞི་
 གཟེགས་པ་དང་། ༡༤། ཞིང་པའི་མྱོང་གི་ལམ་དུ་ཞིང་པ་དག་གི་དུལ་གཟེགས་ནས་ཀྱང་སྐྱོ་སྐྱོ་ཞིང་ཚམ་བུའི་བྱི་བ་
 ལ་བཞུགས་ནས་བསམ་གཏན་བསྐྱབས་ཞིང་དུང་ཁྱོད་གཟེགས་པ་དང་། ༡༥། ལྷ་ཀྱལ་དུས་ལེགས་ཀྱི་བྱ་མོ་རི་དགས་
 རྒྱུས་བཙུན་མོར་སྤངས་པའི་གཏམ་དང་། ༡༦། ལྷག་བདུན་དུ་སྤྱང་མས་བཞོར་བ་དང་། ༡༧། ཁྱིམ་ནས་མཆོད་པར་
 ལྷ་ར་བ་དང་། ༡༨། རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་དྲང་སྤོང་རྟོན་མོང་གི་བུའི་གནས་ལུ་གཞིགས་པ་དང་། ༡༩། ལུ་སྐྱེགས་ཅན་
 རིང་ལུང་སོགས་དང་ལྷན་ཅིག་ལས་* འཚོལ་པར་བཞུན་པ་དང་། ༢༠། ཞི་ལྷག་ཅེད་དུ་དཀར་པ་རྒྱས་པ་བདུན་ལྷ་དྲ་
 པ་དང་། ༢༡། དཀར་ལུབ་ཁྱེད་ཏེ་འབྲུག་གསོལ་བས་སྐྱེ་ལུས་མཐུ་བཞུད་པ་དང་། ༢༢། ལྷ་ར་ཆུབ་སྤྱིང་པོ་རྟོ་ཆེ་
 གཏན་གྱི་ལམ་དུ་གཞིགས་པའི་གཏམ་དང་། ༢༣། བདུད་བཀུལ་བ་དང་། ༢༤། ལྷ་ར་མེད་པའི་ལེ་ཞེས་བསྐྱས་
 པ་དང་། ༢༥། གནས་ཁྱོད་དུ་ལྷགས་ལས་ཆུང་ཆུས་ངལ་བར་བཞུགས་པ་དང་། ༢༦། ཆོངས་པ་དང་བཞུ་བྱིན་
 ཀྱིས་གསོལ་བ་བཟབ་སྐྱེ་ལྷ་ར་ཆ་མེར་གཞིགས་པ་དང་། ༢༧། ལྷ་ར་ལ་ཚས་ལོར་དང་པོ་བཞོར་བ་དང་། ༢༨།
 ཉེ་བའི་ལྷ་ལ་སོགས་པའི་ལོ་རྒྱུས་དང་། ༢༩། ལྷ་ར་རྒྱ་མི་ནས་མ་གཏན་འཁྱོད་པའི་ལམ་དུ་བཟང་ལྷའི་ཚོགས་ལྷག་ཏུ་
 བདེན་པ་ལ་བཞོད་སོགས་གཏམ་དང་། ༣༠། རལ་པ་ཅན་སྤོང་བཀུལ་པ་དང་། ༣༡། ལྷ་ལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྤོང་བས་
 བཟུ་ཞིང་བདེན་པ་མཆོང་བ་དང་། ༣༢། ཉེ་ལྷ་དང་པར་ནས་རྒྱུས་ཏེ་མཚལ་བྱང་གཅིག་ལོར་དུ་འདུས་པ་དང་། ༣༣།
 ལྷ་ལོ་ལའི་འདབ་སྐྱབས་འབྲུ་ལ་བཞོད་དེ་ལྷ་ར་བཞུན་ནས་བཀུལ་ཞིང་མི་བྱིན་དུ་བཙམ་པ་བཞོད་པ་དང་། ༣༤།

བདག་དཔལ་ཐུན་བཟང་པ་དང་ ༡༧། མཐུས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་སྐོར་དང་ ༡༨། གནོད་ཐུན་ས་ཁྱིའི་བྱ་མོ་འཕྲོག་
མ་བཟུལ་བ་དང་ ༡༩། སངས་རྒྱལ་ལའོར་ལོས་བཟུར་བའི་ཚུལ་གྱིས་རྒྱལ་པོ་ཀ་པ་ནི་ལའོར་བཅས་བཟུལ་ཏིང་དྲུག་བཅོམ་
པ་ལ་བཀོད་པ་དང་ ༢༠། བྱིས་བདག་གཤིང་ས་ཅན་དང་དྲང་སྟོང་ལྷ་བརྒྱལ་བདེན་པ་མཛོད་བར་མཛོད་པ་དང་ ༢༡།
སྒྲིང་ཁྱིའི་ཐུན་དང་ ༢༢། མ་ཁྱེ་ལའོར་མོས་ལུ་རམ་ཤིང་འཕེལ་བུ་ཐུན་དངས་པ་དང་ ༢༣། ལྷས་བྱིན་གྱིས་རྩ་
འབྲུལ་བཟུབས་པ་དང་ ༢༤། དེས་དགེ་འདུན་གྱི་དབྱིན་བྱས་པ་བཟུབས་པ་དང་ ༢༥། ལྷས་བྱིན་གྱི་བྲ་མས་རྒྱལ་
པོ་མ་རྒྱལ་དྲུག་དང་གི་མ་ལ་གནོད་པ་བྱས་པ་དང་ ༢༦། ལྷས་བྱིན་གྱིས་རྒྱལ་པོ་ལ་ལོག་སྐུ་བྱས་ཀྱང་གནོད་པ་
མི་མངའ་བ་དང་ ༢༧། རྒྱང་པོ་ཆེ་སྟོན་པ་ཞོར་སྐྱོང་བཟུལ་བ་དང་ ༢༨། འཛོལ་བཞུགས་གནས་བདེན་པ་ལ་
བཀོད་པ་དང་ ༢༩། རྒྱལ་ཆེན་བཞི་དྲང་སྟོང་སྐྱོང་དང་བཅས་པས་བདེན་པ་མཛོད་བ་དང་ ༣༠། མོར་མོའི་འཕྲེང་
བ་ཅན་བཟུལ་ཏིང་དྲུག་བཅོམ་ལ་བཀོད་པ་དང་ ༣༡། འཕགས་པ་ལེར་འོད་གྱེ་ལོ་རྒྱལ་དང་ ༣༢། རྒྱ་སྟོན་བྱིས་
པ་གསོད་གྱི་རི་ལ་དབྱར་གནས་མཛོད་པ་དང་ ༣༣། རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་གྱིས་འོད་སྐྱེད་ཆེན་པོ་མཛོད་པ་དང་ ༣༤།
དབུལ་མོ་སྒྲིང་ལྷག་ལ་སངས་རྒྱལ་ལྷ་ལུང་བརྟན་པ་དང་ ༣༥། རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་དང་རྒྱལ་བཅག་པ་དང་ ༣༦། རྒྱལ་
པོ་མ་རྒྱལ་དྲུག་གནོད་པ་ལས་རྒྱབས་པ་དང་ ༣༧། མ་རྒྱལ་དྲུག་ཅ་བ་མེད་པའི་དད་པ་ལ་བཀོད་པ་དང་ ༣༨། ལྷས་
བྱིན་གྱི་གཏམ་རྒྱུད་འཕྲོས་པ་དང་ ༣༩། མཚན་གྱི་དཔུལ་བའི་རྒྱུད་གཟིགས་པ་དང་ ༤༠། ཡངས་པ་ཅན་
དུ་གཤེགས་པའི་ལམ་ཁར་བྱུང་བའི་གཏམ་* ༤༡ དང་། ཡངས་པ་ཅན་པ་རྣམས་བདེན་པ་མཛོད་པ་དང་ ༤༢།
ལུལ་མི་ཐེ་ལ་དང་ས་ལའི་སྒྲིང་དུ་བྱོན་ནས་བདུན་སྟེངས་པར་མཛོད་སྟགས་དང་ ༤༣། ལུལ་ཐེག་པ་ཅན་གྱི་ཀྱུང་†
རྣམས་བཟུལ་བ་དང་ ༤༤། རྒྱ་སྟོན་ཐེ་ལ་དང་སྟགས་ལུ་གཤེགས་པ་དང་ ༤༥། བྲམ་ཐེ་ལ་དུ་བྱོན་པ་
སྟགས་དང་ ༤༦། བྲུག་ན་རྩི་ཆེ་ཁྱིའི་དུ་བྱུང་བྱོགས་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་བྱོན་ནས་ཀྱུ་སྟགས་མེད་བཟུལ་ཞིང་མི་མིན་དང་མི་
མཐའ་ཡས་པའི་རྩིན་བྱུང་ཆོད་གཅིག་ལ་མཛོད་པ་དང་ ༥༠། རྒྱུན་ལྷ་ལྷན་གྱི་བཅོམ་རྒྱལ་ཏུ་བྱོན་ནས་བྲམ་ཐེ་དང་
གནོད་ཐུན་དུ་མ་བཟུལ་སྟགས་ཀྱི་སྐོར་དང་ ༥༡། ལུལ་ཞོ་ཏལ་རྩིན་པ་‡ སྟགས་དང་ ༥༢། སྒྲིང་ཁྱིར་
དྲུག་མཐའ་དབྱར་གནས་མཛོད་པ་དང་ ༥༣། ལྷ་ཕྱོགས་ལྷ་ལེན་གྱིས་ལམ་དུ་བྱུང་བའི་གཏམ་དང་ ༥༤། བྲམ་
ཐེ་དབུལ་པོ་ལ་སྟགས་པའི་ལོ་རྒྱལ་དང་ ༥༥། ལམ་གྱི་རྒྱ་བ་ལུང་བརྟན་པ་དང་ ༥༦། ལྷ་ཀྱུ་ལྷག་མ་རྣམས་
སྟལ་བ་ལ་བཀོད་པ་དང་ ༥༧། བྲམ་ཐེ་གང་པོ་ལ་སྟགས་པ་བྱུང་བཟུལ་པ་དང་ ༥༨། སྒྲིང་ཁྱིར་
པ་རྣམས་ཡང་ཡང་འདུས་ལ་བྱ་བ་མཐུན་ཞིང་སྟོན་ལ་གནས་པ་དང་རྒྱན་ལ་གུས་ལ་མི་འོས་པར་མི་མཐོད་མཚོན་རྟོན་
དྲུག་བཅོམ་ལ་དད་པ་སྟེ་མི་རྣམས་པའི་རྒྱ་བཟུན་དང་ལྷན་པས་མ་རྒྱལ་དྲུག་ལས་མི་ཐུབ་པར་གསུངས་པ་དང་ ༦༠།
ཡངས་པ་ཅན་གྱི་ལམ་དུ་བཟུགས་པའི་སྐབས་དང་ ༦༡། འོད་མ་ཅན་གྱི་བྱུང་བྱོགས་ཤིང་ག་པའི་ཆོལ་དུ་
བཟུགས་པ་དང་ ༦༢། བྱིས་བདག་ཞོར་ཅན་གྱི་གཏམ་དང་ ༦༣། རྒྱ་ཆེའི་འདུ་བྱེད་གཏང་བ་དང་ ༦༤། ཅ་
ཅན་དུ་བཟུང་པའི་ལམ་གྱི་མཛོད་པ་དང་ ༦༥། ཅ་ཅན་ཉིད་དུ་བྱོན་པའི་མཛོད་པ་དང་ ༦༦། ཇི་ཐའི་རྒྱལ་པོ་རབ་
དགའ་བཟུལ་བ་དང་ ༦༧། ཀུན་ཏུ་རྒྱ་བ་བཟང་དྲུག་བཅོམ་ལ་བཀོད་པ་དང་ ༦༨། ཡོངས་སུ་རྒྱ་བ་རྣམས་
འདས་པར་བརྟན་པ་དང་ ༦༩། རྒྱ་གཤུང་བྱོགས་ལ་ཐུལ་བ་དང་ ༧༠། རྒྱ་གཤུང་ཆ་བརྒྱད་དུ་བཞགས་པ་
དང་ ༧༡། བཀའ་བཟུ་བ་དང་པོའི་གཏམ་དང་ ༧༢། འོད་སྐྱེད་ཆེན་པོ་རྒྱ་བ་རྣམས་འདས་པ་དང་ ༧༣།

* ཡས་དང་མ་ག་ཞི་བྱས།

† མ་ཡང་ཆ་བརྟན་ནས།

‡ ཆོང་པ་ལྷ་བརྒྱལ་བདེན་རྟོགས།

ལུགས་དང་ཡང་མཐུན་ཅེད་དུ་སྒྱུ་རེངས་འཆར་འཛམས་ལ་གསལ་དུ་སངས་ཀྱིས་ཚུལ་མཛད་དེ། གཞུང་དམ་པ་བས་པོ་
སྔ་བདུན་པར་དཔྱིད་ལྷ་མཆུང་ལོ། ཞེས་དང་།

ཀྱི་ཆེད་ལོ་པར་།—

ནམ་གྱི་ཆ་སྒྲུང་སྒྱུ་རེངས་འཆར་བའི་དུས་གྱི་ཆ་འབྱུང་བའི་ནམ་ཚད་ཅུང་མེད། ཞེས་དང་།

མངོན་འབྱུང་གི་མདོ་ལས་།—

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཚོ་ཉེར་དགུ་བཞེས་ནས་ཁལ་ནས་བྱུང་སྟེ་མོ་དུག་ཏུ་དཀའ་བ་བྱུང་པར་བྱུང་། དེ་ནས་
བདུད་རྩི་རྩོག་པར་བྱུང་བ་མཐོང་བ། ཞེས་སོ། དེའི་ཆ་ལྷ་བདུས་མེས་ཀྱང་བཟུང་སྟེ།

འདུལ་བ་གཞིའི་བས་པོ་ལྔ་བརྒྱ་ལས་།—

བཅོས་ལྷན་འདས་གྱིས་སྒྲ་ན་མེད་པའི་ལོ་ཞེས་བཞེས་པ་ན་གྲགས་འཛིན་མ་ལ་ཡང་བྱིུ་ཞིག་བཅོས་སོ། ལྷ་བའང་
སྒྲ་གཙན་གྱིས་ཟིན་རྟོ། ཞེས་དང་།

མངོན་འབྱུང་གི་མདོ་ལས་ཀྱང་།—

བདུད་རྩི་མེས་ལའང་བྱིུ་
གསུངས་སོ། མོ་དེའི་ཆ་སྒྲུང་
དང་བོ་བཞོར་ལ། མངས་ཀྱིས་
པའི་རྩེས་མ་ཆུ་ལྷག་གི་ནག་ལྷའི་ཉ་
སྒྲུངས་གྱི་མཚོད་རྟེན་དུ་གསལ་བྱ་ལའི
མའི་འོད་ཅེས་པ་བཞེད་མཆར་བྱེད་
བ་བཟང་བོ་སྟེ་གསལ་ལ་ཀླ་ལ་ཅ་གྱའི་
ཅ་རྒྱུད་ལོ་ལོ་ག་སྒྲུང་སྒྲག་བརྒྱ་གཉིས་པ་སྟགས་གསུངས་ཤིང་མོ་དེར་འཁོར་མོ་འབར་བ་ཤིང་བྱིན་པལ་ཆེར་ཡང་
གསུངས་པ་ནི་ལུང་གིས་ཀྱང་འབྲུབ་སྟེ།

༡	༡	༠	༡༤
༣༧	༢༤	༤༥	༡༥
༧	༥༤	༤༦	༤༠
༥	༥	༥	༥
༤	༤	༡༧	༡༧
གཟུ༢།	ཉ།	གཞོང་།	མཇུག།

ཞིག་བཅོས་སོ། ཞེས་སྟགས་
གྱི་བཞི་འམ་དུག་ནས་ཆོས་འཁོར་
པ་ནས་བཟུང་སྒྲུ་དོ་བརྒྱ་གཉིས་སོང་
ནས་དཔལ་གྱི་རི་དང་ཉེ་བའི་འབྲས་
ལུལ་ཀ་ལྷ་པའི་བྱོང་གི་ལྷ་མོ་ཉ་
གྱི་སྒྲུལ་པ་དེ་ཉིད་གྱི་སྒྲས་ཀྱལ་བོ་ལྷ
ནམ་པར་བཞེད་ནས་དུས་འཁོར་

དུས་འཁོར་ཅ་རྒྱུད་ལས་།—

བྱ་ཆོད་ལུང་བའི་རི་ཆེན་པོར།

ཞེས་རབ་ལ་རོལ་གྱན་པའི་ཚུལ།

དེ་ནས་གཉིག་ཏུ་མཚོད་རྟེན་ཆེད།

དམ་པ་དང་བོ་དཔལ་ལྷན་རྒྱུད།

ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྒྲ་ན་མེད།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་བརྟན།

ཆོས་གྱི་དབྱིངས་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ།

དཔྱིད་ལྷ་འབྱིང་བའི་ཉ་ལ་གསུངས། ཞེས་དང་།

འགྲེལ་ཆེན་ལས་།—

ས་གའི་ཉའི་སྒྱུ་རེངས་འཆར་བའི་ཆོ་སྒྲུ་བྱལ་པ་མངོན་པར་སངས་ཀྱིས་ཉ། དེ་ནས་ཆོས་གྱི་འཁོར་མོ་
བཞོར་ཞིང་ཐེག་པ་གསུམ་སྟོན་པར་མཛད་ནས་ལྷ་བོ་བརྒྱ་གཉིས་པ་ནག་པའི་ཉ་ལ་སྒྲིལ་རྒྱ་ཀ་ཀ་ཀ་ཀ་ནས། དེའི་
སྒྲུང་དུ་དཔལ་ལྷན་རྒྱུ་སྟོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུག་གི་ནམ་པར་དབྱི་བ་ཅན་དང་བའི་སངས་ཀྱིས་ནམ་པར་སྒྲོས་སོ། ཞེས་གསུངས་སོ།

ལྷ་པོར་མོགས་དེ་རྣམས་ལ་ཆོས་རྒྱལ་བརྒྱ་ཞེས་གསལ་སྟེ། དེ་རྣམས་ཤམ་དཔེར་སྒྲུབ་པ་ཤམ་དཔལ་གསལ་
 པ་ཞི་མངས་རྒྱལ་མི་གསལ་པའི་མཉུན་པད་མང་ཆོད་དུ་མཛད་པའི་ཕྱི་མོ་ཙ་རྒྱུད་གསུངས་པའི་མོ་མའི་ནས་ནི་ལྷག་བསུ
 དང་པའི་ལོ་མོང་པ་ཤིང་སྒྲུབ་ལ་བྱ་ན་ཏེ་ཆོས་རྒྱན་པ་ཞིན་དུ་མོ་མའི་བསུ་གསལ་ཏེ་ཤིང་ཕྱིའི་ནག་ལ་ཡི་མའི་ཤིང་རྟ་དང་
 ཆངས་པའི་དྲར་ཤོར་བྱེ་བ་བྱེད་དང་པ་ཞི་མོགས་པ་ཙ་རྒྱུད་རྒྱལ་པ་དེ་སྤར་ཤི་གི་ཀྱུ་པ་ཞིན་པའི་པད་ལ་ཉིད་མེ་རྟག་པམྱེར་པ་རྩོན་
 ཕྱི་པའི་ཕྱོད་ཅན་ཆོགས་པཅད་རྒྱར་དང་ལྷ་མ་ལེ་ལེ་ལྷ་པ་ཅན་པའི་དེ་བསུས་ཤིང་ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་དངོས་ཆོག་པས་བསུས་པ་ཡིན་
 པའི་ཆོགས་པཅད་པཅོ་ལྷ་དང་པཅས་པ་གསུངས། དེ་ནས་པད་དཀར་བསུགས་ཏེ་མོ་དེར་རྩི་མེད་མོད་མཛད་པ།
 དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་ཕྱི་མ་རྣམས་ཀྱང་རིམ་པར་བྱ་ན་ཏེ།

ཡུགས་པ་རིགས་ལྷན་རིགས་ཀྱང་ཉི།

དེ་ནས་རིགས་ལྔ་པ་མ་དཀར།

བཟང་པོ་རིགས་ལྟན་གསུམ་པ་ཉི།

དེ་བཞིན་བཞི་པ་རྣམ་གྱིས་ལ།

བཤེས་གཉེན་བཟང་པོ་རིན་ཅེན་ལུག་།

བདུན་པ་བྱེད་འཇུག་གྲས་པའོ།

ཉི་མ་གྲགས་དང་ཤིན་ཏུ་བཟང་།

ཞེས་པ་རྟེན་ཏེ་བརྒྱད་ཀྱང་ལོ་བརྒྱ་རེ་བཅུགས་སོ།།

[illegible]

བཞུས་ཀྱང་ལས་:—

[illegible]

དེ་ནས་:—རིགས་ལྔ་ནི་མ་བཅུ་གཉིས་པ།

སྒྲ་ཚོགས་པ་ལྟུགས་དང་ཟླ་བའི་མད།

མཐའ་ཡས་དང་ནི་ས་སྒྲོང་དང་།

དཔལ་ལྷོང་མིང་གི་རྣམ་པར་གསོན།

སྟོབས་པོ་ཆེ་དང་མ་འགགས་པ།

མི་ཡི་སེང་གོ་དབང་ཕུག་ཆེ།

མཐའ་ཡས་ནམ་གྱི་འཇགས་ལྷན་དང་།

གྲགས་པ་རིགས་ལྟན་དེ་ནས་སྤར།

དེ་སྤྲུལ་ལ་ཁོ་ཁོར་ལོ་ཆེན་པོ་ཅན།

ཉེ་མཆོད་ཀྱིས་ཁོ་རྒྱུ་ཅན།   ཞེས་པ་རྣམས་ཀྱི་བུ་ཕྲེང་གི་འཇམ་མཛེས་ཀྱི་ཐུགས་ཏེ་རྩམས་པ་
 སྤྱི་མཆོད་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི།

དེ་ནས་:—འཇགས་ལྷན་དག་ལོ་བུ་དང་ལྷན་ཏི། ལྷན་མཐམ་ཏེ་མཆོག་ཉིང་འཛིན་གྱི། ལྷན་ཏི་ཆོས་ནི་མཐར་ཐུང་
 བཤོ། ཞེས་དང་།

[illegible]

ལས་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་ལྡན་པའི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱེད་སངས་རྒྱལ་པའི་འདིར་སྐྱེད་པའོང་།
 རྒྱ་བའི་ཆུལ་བརྟན་པར་བཞེད་དེ། རྟོན་གསལ་དུ་བྱུང་མོང་མེན་པའི་གསང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་དང་ས
 པར། འཇམ་དཔག་ནི་ཁྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཟེས་གཙོང་མར་བྱུར་རྟོ། འཇིག་རྟེན་དབང་ལྷག་ནི་ལྷ་མོ་ཆེན་པོ་སྐུ་འཕྲུལ་བྱུར་རྟོ།
 དཔལ་ལྷ་མོ་ནི་གྲགས་པའི་ཆོན་ཞོ། སེམས་དཔལ་ནི་སྐྱེད་གཙན་པའི་ཆོན་ཞོ། སྤྱི་བ་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སྟེན་པ་ནི་ལྷ་མོ་
 བུའོ། ཀུན་ཏུ་བཟང་བོ་ནི་གནས་བརྟན་དགའ་བོར་བྱུར་རྟོ། ལྷའི་དབང་བོ་པ་བྱུ་བྱིན་ནི་གནས་བརྟན་ལྷ་སྐྱིན་ཞོ།
 རྣམ་པར་སྐྱེད་མཛད་ཆེན་པོ་ནི་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་དཔལ་ལྷ་ཀྱུ་བྱུ་བུ་པར་བྱུར་རྟོ། ཞེས་དང་།

མ་རྒྱུད་རིག་ཁམ་མེ་ལས་:—

རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཟེས་གཙོང་མ།

ཁམ་མེ་ཡི་ཡང་དག་པའདྲ།

དེར་ནི་དེ་ཡི་སྐྱེ་མ་ཆེ།

འགྲོ་བ་ཤིས་རབ་ཐབས་བདག་ཉིད།

དོན་གྲུབ་ཡང་ནི་རྫོང་ཆེ་སེམས།

ཞེས་དོན་གྲུབ་མ་ཟད་ཟེས་གཙོང་སྟགས་ཀྱང་ཆུལ་བརྟན་ཅམ་

དུ་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།

བྱང་པར་དུ་བྱས་པའོང་ལྟར་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་ལོངས་སྤྱོད་གི་སེམས་བརྟེན་དེ་བྱིས་པ་འཇམ་པའི་དབང་བཟུང་དང་
 དབང་གོང་མ་གཉིས་ལྷངས་ནས་བརྟེན་རིམ་ལ་བརྟེན་ཏེ་འཇིག་རྟེན་པའི་དངོས་གྲུབ་བསྐྱབས་ཤིང་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོག་གས་
 བསལ་གས་ཏེ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་རྫོགས་རིམ་སྤྱོད་བ་ཡན་ལག་དུ་ག་ལ་བསྐྱབས་པས་དུས་སྤོར་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུད་
 འགགས་ཤིང་ས་བཅུ་གཉིས་པ་རྫོང་ཆེན་ཀུན་ཏུ་འོད་ལོག་མེན་ནས་ཆོས་དབྱིངས་བདེ་ཆེན་གནས་སུ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་སྐྱེ་
 བཞིའི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་སངས་རྒྱལ་ཏེ་སྐྱུལ་པའི་སྐྱེས་འཛོམས་ལྷིང་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་ཞེ།

དུས་འཁོར་བསྐྱེད་རྒྱུད་ལས་:—

འདི་ན་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་སྐྱེས་དང་བཅས་པ་རྒྱལ་བའི་བདག་པོ་ལས་ཀྱི་སར་ནི་རབ་བཅུགས་ཏེ།

མངལ་ནི་རབ་ཏུ་བཟུང་བ་མཛད་ཅིང་མཆོག་གི་ཐུགས་རྗེ་དག་གིས་བྱང་ཆུབ་བརྟེན་པ་མཛད་ནས་ནི།

རྟོན་མོངས་དང་ནི་བདུད་རྣམས་འཛོམས་ནས་ཡི་སྤྱོད་གི་གནས་སུ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོར་བསྐྱོར་ཏེ།

སྤུལ་པ་སྤྱུ་མ་མཛད་ནས་སྐྱེད་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ནི་དག་པའི་སྐྱེ་ཅན་དེ་ཉིད་ཁོར་ཞོ། ཞེས་དང་།

འབྲེལ་ཆེན་ལས་:—སངས་རྒྱལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལྟར་ས་བཅུ་གཉིས་དབང་ལྷག་ཏུ་གྱུར་པ་ལམས་པ་སྐུ་འཕྲུལ་
 ཆེན་པོ་འཆར་བ་སྐུ་འཕྲུལ་ཆེན་པོའི་མིག་འཕྲུལ་དང་ལྡན་པ་འཕགས་པའི་ལུལ་ལུལ་བཞི་ནིར་གྱུ་འེད་རིགས་མེད་དཔེ་བོ་
 ཟེས་གཙོང་མའི་ལྷ་མོ་སྐུ་འཕྲུལ་ཆེན་པོའི་ལྷ་མས་ནས་བརྟེན་པ་ནི་གཞན་ཏུ་དོན་འབྲུག་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་སོ།

འོན་ཀྱང་ཐེག་ཆུང་དང་ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་དང་ལྷགས་ཀྱི་ལྷགས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱལ་བྱོན་ཆུལ་དང་འོག་ནས་
 འབྱུང་བའི་འགྲེལ་བསྐྱེད་སྟེ་འཇམ་པའི་ཆུལ་མི་མཐུན་པ་དུས་ཡོད་ཀྱང་འདིར་ནི་ལམ་ཆེར་དོང་སངས་གྲགས་ཆེ་བ་
 དང་གོ་བརྟུན་ཅམ་བྱས་ནས་བཀོད་པའོ།

གཉིས་པ་བརྟན་པའི་ནམ་བཞག་ལ་གཉིས་:—

རྟོན་པས་གསུངས་ཤིང་བརྟེན་ཏེ་གནས་ཆུལ་དང་། བརྟན་པའི་རྣམ་བཞག་དངོས་སོ། དང་པོ་ལ་གསུམ།

ཐེག་དམན། ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་པ། རྫོང་ཆེ་ཐེག་པའི་ལུགས་སོ།

ཏུ་ལུ་ཏུ་ལུ་ལི་རང་དང་།

ཀུན་གྱི་ཕྱོད་དང་ལན་ཚེ་དང་།

ལམ་དང་མོར་གྱིས་བཀུགས་དང་གཤིང་།

གསེར་གྱི་རུང་བར་བྱས་པ་ལྟེ།

འདི་དག་རུང་མིན་གཞི་བཅུར་འདོད།

ཅེས་པ་ཏྲུང་གྱི་མི་རུང་བའི།

གཞི་བཅུ་ཡངས་པ་ཅན་གྱི་དགེ་སྤྱོད་ནམས་ཀྱིས་བྱས་པ་ཐུན་ཐུང་ཞིང་བཟུང་ནས་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་གཞི་བཅུ་ར་མ་ཆོད་དེ་
ཐོ་སྤྱོད་གཞུང་ལྷོ་ལ་གསུངས་པ་ནི་གཉིས་པ་ལྟེ་ཆ་གས་ཀྱི་བཅུ་བའོ།

གསུམ་པ་ནི་—འདུལ་བ་ལུང་ན་མི་གསལ་པས་མི་མཐུན་པ་མང་ལ། དེའི་རྩ་བ་ནི་ཉན་ཐོས་ཤེ་བཅོ་* བརྒྱད་
དུ་གྱིས་པ་ནས་ཐོད་པ་ལམ་ཆེར་མཐུན་ཀྱང་ལྟ་བུ་མི་མཐུན་པའི་དབང་གིས་ཏེ། དེའི་རྒྱ་ཡང་སྤྱོད་པའི་སྤྱོ་ཆོ་ལ་ཞིག་ཏུ་
བྲམ་ཟེའི་འཁོར་ཕྱེ་བའི་ལས་ལྟག་གི་ཚུ་ལ་དང་རྒྱ་ནི་རྒྱ་གར་གྱི་ཕྱགས་སུ་དེད་དཔོན་ཞིག་གི་བུ་ལྟེ་ཆེན་པོ་ཞེས་པ་རང་
གི་སྤྱོད་དཔོན་དབྱེ་བཅོམ་ལ་མ་བསད་དེ་མཆོམས་མེད་གསུམ་བྱས་པ་ཞིག་གིས་ཆོས་ལོག་དང་བར་བྱས་ཤིང་རྩ་བ་འི་
ཐུ་བཞིར་གྱེས་པ་ཕྱིས་སུ་ཐུ་བཅོ་བརྒྱད་དུ་གྱིས་ཤིང་དེ་ལ་དེས་སྤྱད་པ་རུང་ཟད་ཡོད་དེ་མཛོད་ཤེ་ཆོངས་པ་དང་ལུང་ཉམས་
མོགས་བྱུང་བ་བཀའ་བཅུ་ཉམས་པའི་དབང་གིས་ཏེ།

དབྱིག་གཉེན་གྱིས་ཀྱང་—

ཐུ་མའི་† ཀུན་དགའ་བོའི་མཛོད་རྩ་མ་དང་། ཐུག་བརྒྱལ་ལུང་‡ རྟོན་མ་རྟོན་དང་།

འཆར་§ ཁ་རྟོང་ཉིད་ཚུ་ལས་རྒྱས། གང་པོས་མཛོད་དང་ཚུ་ཤིང་དང་།

ཐུ་ངན་འདས་དང་ལུལ་འཁོར་རྟོང་། འགྲོ་བའི་མཛོད་དང་དེ་བཞིན་གཞན།

ཡང་དག་བཅུ་བའི་གཞི་ཉམས་ཕྱིར། མཐའ་དག་མིན་པར་རྟོགས་པ་ཡིན།

ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ལའང་དགོངས་༥ དར་བཤད་ཀྱི་པ་ཡོད་དོ༥ བཅོ་བརྒྱད་གྱིས་ཚུ་ལ་ཚ་བའི་གཅིག་དང་
གཉིས་དང་གསུམ་དང་བཞི་ལས་གྱིས་པར་འདོད་པའི་ལྷགས་མང་ལྟེ། མམས་ཅད་ཀྱི་ཡོད་སྤྱོད་པའི་ལྷགས་སུ་གྲགས་པ་
ཏྲུང་ན་བཅུ་བ་གཉིས་པའི་བར་དུ་ཡོད་སྤྱོད་གཅིག་བུ་ཡིན་ཡང་། ལྷིས་སུ་མཛོད་སྤྱོད་སོ་སོས་འདོན་ཚུ་ལ་གྱིས་དེ་ལས་བཅུ་
བདུན་དུ་གྱིས་ཏེ་བཀའ་ཡིན་མིན་པ་རྩོད་ཆོ་འདུལ་བར་སྤང་མཛོད་ཤེ་ཨ་འཇུག་ཆོས་མ་ཉིད་དང་མི་འགལ་ཞིང་ལྷག་རྒྱ་
གསུམ་གྱིས་རྒྱས་བཤད་ལྟེ། མངས་རྒྱས་ཀྱི་དངོས་སུ་མ་གསུངས་ཀྱང་དོན་གཅོད་ཞིང་དབྱེ་བཅོམ་པ་དག་གིས་དབྱེ་ལ་
མངས་རྒྱས་ཀྱིས་བྱིན་བཞུགས་ལས་བྱུང་བ་ནག་པོ་བཟླས་པ་མིན་པར་ཆེན་པོ་བཟླས་པའི་ཁོངས་སུ་བཅུས་ཏེ་གྱི་གྱིའི་མི་ལས་
ལུང་བཟླས་མཛོད་ཏྲུང་དཀར་བཅུ་བར་འདོད། ཡང་མང་བཀའ་བའི་ལྷགས་སུ་གྲགས་པ་གཅིག་ན་མངས་རྒྱས་འདས་ནས་ལོ་
བརྒྱ་དང་སོ་བདུན་ན་རྒྱལ་བོ་དགའ་བོ་དང་པད་མ་ཆེན་པོ་བྱུང་བས་སྤྱོད་ཀྱིར་སེར་རྒྱའི་ལུང་གནས་བཟླས་པོད་སྤྱོད་ཆེན་པོ་
དང་ཐུ་མ་སོགས་བཅུགས་དུས་བདུན་ཞིག་ཅན་བཟང་པོ་ཞེས་བྱ་བས་དགེ་སྤྱོད་གི་རྩ་བ་ནས་རྒྱ་ལྷོ་ལྷོ་ལ་བཟླས་ཞིང་
གཞི་ལྟེ་བཟླགས་ཏེ་བཟླས་པ་དཀྱགས་ནས་རྩ་བའི་ཐུ་གཉིས་སུ་ཕྱིས་ཏེ་དེའི་སྤོབས་ལྟུང་ཤེ་དང་ཡོད་པོང་སོགས་ཀྱི་དུས་

* ཆི་རི་ཀ་ཀོ་གས་ཞི་ར་རུང་དུས་ཟེད། † མཛོད། ‡ མཛོད། § རྒྱས། ༥ དངོས་དབྱེ་ལན་གསུམ་
བྱུང་ལ། ཀ མ་པམ། ཁ རྒྱུ་འོད་ཞིད་པ། ག ཚུ་ལ་སྤྱོད་སྤྱོད་པའི་མེས། ལ ཐུང་འདས་དང་
མཐུན་པའི་ཞེས་རབ་རྟོན།

[illegible]

ཅུ་པའི་ཆེ་བ་ནི་རྒྱལ་ཚུ་ལ་ལ་མཁས་ཅན་ཡོད་མཁུ་བ་ལག་གི་ལ་རོད་པར་གྲགས་པ་ནི། སུམ་ག་མེད་ཀྱི་ཐ་དང་
རིམ་པར་གྲགས་པའི་ལོ་རྒྱུ་ལོ་ལས་དུས་ལྷན་པ་ལྟར་བ་ལས།

འད་སྤང་ས་ལྷོན་ཆོས་བསྤང་གྱི།

མང་ཐོས་པོས་དམར་སྟོང་མ་དང་།

ནམ་པར་ཕྱེ་དང་གཞི་ཀུན་པ།

ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པ་བརྟུན།

ཤར་དང་ལྷ་པ་དང་ལྷ་ས་ཟེར་གནས།

འདྲུམ་བྱུམ་རྟུག་པར་སྒྲུ་བ་དང་།

འཛིན་ཏིན་འདས་སྐྱ་པལ་ཆེན་ལ།

ཀྱུ་ལ་བྱེད་ཚུལ་གནས་འཛིག་ས་མེད་གནས།

གཞུག་ལག་ཁང་རྗེ་མཆོད་མཁས་པ་དྲན་གསུང་།

མ་ཚུལ་དེ་དང་བསྟུང་བ་ཡ།

གནས་མ་ཕུ་བའི་ཆེ་ནམས་ནི།

གུན་གྱིས་བཀྲར་བ་རྣམ་པ་གསུམ།

ལུལ་རྒྱུ་སྤྱོད་དཔེ་བྱ་བྱས་ཏེ།

ཐ་དད་དབྱེ་བ་བཙུང་བཤུད་ལྟར།

[illegible]

ཡང་རྫོན་པ་པདས་ནས་ལོ་གསུམ་མཚུ་ན་གནས་ཁ་ཆེའི་ཡུལ་ཀུན་ས་ན་ཞེས་བུ་པའི་དགོན་པ་ཟེར་ཏེ་ལྷན་པདག་འཛམ་
 རྒྱ་རི་རྒྱལ་པོ་ག་ནི་གསུམ་བུ་ཏེ་ཉི་ཤུ་ལུ་མི་དང་པར་ཀླག་སོགས་ལྷན་པད་པོ་མེས་ལྷ་བཟུ་དེ་དང་མེད་རྒྱུའི་དགེ་
 སྤོང་ཉིས་མཚུ་ལྷ་བུ་པམ་གྱི་འཇུག་རྫོང་དཔུས་ནས་ཆོ་རྩོད་གསུམ་དང་མཐུན་པར་ཨེ་བཅོ་མཚུད་ཀྱི་ལྷགས་པགས་པལྟུ་བམས་ཏེ་
 མི་བཟྱེད་པའི་གཟུངས་མ་ཆོད་པ་སོགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་གསུང་རབ་ལོ་གཤེད་པའོ་དེ་ལྷ་པ་གསུམ་པ་བུས་ཟེར་པ། ཡང་ཁ
 ལ་ཁྱིམ་གྱིས་གནས་པལྟར་པའི་པོ་དོད་པར་བྱ་གསུམ་པལྟར་ན་རྫོན་པ་པདས་ནས་ལོ་མཚུ་དང་ལྷག་ཅུ་ན་གྱི་དེ་ཁྱིམ་འོ་རྩེ་ག་གིས་
 མཚུ་ན་པར་རྒྱལ་པོ་ལུ་ར་ན་མེད་ལྷན་པའི་ཆོ་དབྱེ་པོ་མཚོམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུང་རབ་རྒྱད་པ་ཞེ་སོ་སོ་མ་པོ་དོན་པ་ལས་སྒོ་བམ་
 རྣམས་སོ་སོར་རྒྱུས་པས་ཏུ་པའི་མཁ་ཆེན་པ་གནས་པལྟར་པ་བྱང་། ལས་ཉིས་པར་མཚུ་དང་པལྟ་ལྷ་ཨེ་བཅོ་མཚུད་དུ་བྱུར་ཏེ་
 དཀྱག་པ་ན་དབྱེ་པོ་མཚུའི་མཁས་པ་དུ་མས་འཛམ་ན་རྒྱ་རི་དགོན་པར་པགས་པལྟ་གསུམ་པ་བུས་ཏེ་ཁོ་ཆོ་རྩོན་པ་པདས་
 ལས་ལོ་ལྷམ་ལྷམ་སོང་ཟེར་ཡང་དེའི་དུས་ཀྱི་ལྷན་པདག་དེ་ཆོས་རྒྱལ་ལུ་ར་ན་མེད་པ་བུས་ན་མཛད་ལས་རྫོན་པ་པདས་ནས་ལོ་
 མཚུ་ན་རྒྱལ་པོ་དེ་པལྱང་པར་ལྷན་པ་དང་པོ་དེ་ལྷན་དུ་རྣམ་ལོ་ག་པདས་ཨེས་ལྷ་གྱིས་པའི་མགོ་པཅོ་མས་པར་པགས་པ
 དང་མི་ཤོག་ཅེས་བུ་རྫོན་གསུང་རབ་པ། གོང་གི་པལྟ་ལྷུ་མ་གཉིས་ནི་རྩོག་གི་པའམ་པར་པགས་པ་པགས་དེ། ལར་བྱང་ལྷུ་ལོ་
 དུ་པལྟར་པའི་གཤེད་རམས་ལྷན་པའི་ལྷན་པ་པགས་པ།

* རྩེད་ལུང་ནས།   † རྩོད་པ་དེ་ལྟར་བ་ནས་འགྲུག་པོ་ལ་ལྟར་ལུང་སྟེང་།   ‡ སམ་རྒྱལ་ཡོད་པ་ནི་མང་ལྷ་
གཞན་མཉན་པ་གསུམ།   § བྱ་ལྷ་རྩེ་འཁྱིལ་ལ་གསུམ་སྟེན། || མམ་རྒྱུད་དང་གསུམ་ཟེར་པ་ཡོད།   ¶ འདྲི་ཆོ་པ་
ཆོད་ལྷ་མ་རིན་ཆེན་རྩེ་པོ་ལེགས་ལྟ་ན་ལྟེ་མམས།

ཞེས་ངེས་དོན་དུ་དང་དང་པོ་དང་པར་པ་དག་དྲང་དོན་ཟེར་ཞིང་དབུ་མ་པམ་པར་པ་ངེས་དོན་དུ་འདོད་ལ། བ་མའི་དགོས་
 པ་སྐྱེས་པམ་པམ་མཐའ་གཉིས་སྐྱེས་ཕྱིར་དང་དབུ་མ་པམ་ཐེག་ཐེན་གྱི་གཡུལ་བྱ་དབང་རྒྱལ་ཐུ་འཛིན་ཅེད་དུ་གསུངས་
 པར་བཞེད་རྟོ།། དེ་ལྟར་འཁོར་ལོ་གསུམ་དུ་བཞག་པ་ནི་ཚྭ་གས་གཅེག་ནས་མཛོན་པའི་གཙོ་ཆེ་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི་ནམ་པ་ཐམས་
 ཅད་དུ་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་འབྲུལ་བྱ་དགོས་པ་བཞེད་བྱ་སྟགས་དེའི་ངེས་པ་མེད་ནས་པར་བྱེད། དུས་ནི་ལ་ལས་དང་
 གཏེ་ལོ་རྒྱལ་རྒྱ་རྒྱལ་གས་* ལོ་བདུན་ནམ་ལོ་བདུན་ལ་རྒྱ་བ་གཉིས་† མ་ཆེད་བདད་། བར་པ་ལོ་བཅུ་གཉིས་སམ་སུམ་
 ཅུ་ལམ་‡ ཉེར་བདུན་ནམ་ཉི་མོ་གཅིག་། དང་། བ་མ་ལ། ལོ་བཅུ་ལམ་བཅུ་གཉིས་མ་ཉ་བདུན་ནམ་ར་དབུ་ལམ་ཉེར་རྒྱལ་
 ཉེར་བཞུད་སྟགས་ལ་གསུངས་ཟེར་བ་ཡོད་ཀྱང་དེ་འདྲའི་ངེས་བཟུང་ཟེར་དགའ་ཞིང་བྱུངས་ཡང་དག་མ་མཛོད་རྟོ།།
 འཁོར་ལོ་དེ་གསུམ་མོ་མོ་ལའང་རྒྱལ་བམུས་སྟགས་བྱུང་བ་ནི་གཡུལ་བྱའི་དབང་གིས་ཡིན་ནི།

རིན་ཆེན་གྱི་དང་བ་ལས་:—

བདེའ་ལྷན་པ་དག་ཅི་ལྟ་བུར།

ཡི་གེ་ཕྱི་མོ་ཀློག་འཇུག་ལྟར།

དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་སེམས་ཅན་ལ།

ཇི་ཙམ་བཟོད་པའི་ཆོས་སྟོན་རྟོ།།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། ཡང་ཇི་སྟེད།

གསུངས་གཅིག་ཉིད་དུ་གསུངས་མོད་ཀྱང་།

མ་མཐར་ཉིད་དུ་མར་གོ། ཞེས་དང་།

དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་ལས་ཀྱང་:—

རྟོག་པ་མེད་ཅིང་འབྲུལ་མེད་པ།

ཡིད་འོང་རྟོ་རྟེན་ཆོག་གཅིག་ལུ།

གཡུལ་བྱའི་བསམ་པའི་དབང་གིས་ནི།

བྱ་བྲག་མཛོད་པར་འཁྱར་པ་ཡིན།

ཞེས་པ་ཀྱང་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་ནི་:—རྒྱལ་པོའི་ཁབ་གྱི་ལྗོངས་ཀྱི་ལོ་ལ་ལ་ལ་རྒྱ་ཞེས་པའི་རི་ལ་རྒྱལ་སྐྱེས་འབུམ་ཕྱག་བཅུ་འདུས་ཏེ་འཇམ་
 དཔལ་གྱིས་མཛོད་པ་བྱམས་པས་འབྲུལ་བ་བྱལ་ན་རྟོ་རྟེན་མཛོད་ལྷ་བམུས་ཞེས་བྲག་ས་ཀྱང་མཁས་བྲུམ་ཇེས་འདུས་པའི་རྒྱུད་གྱི་
 མགོར་རྟོ་རྟེན་ཅེར་རང་གིས་བམུས་པར་གསུངས་པས་དེ་མི་འཐད་པར་བཤད་ལ། ཡང་རྟོག་གི་འབར་བ་ལས། ཐེག་པ་
 རེན་པོ་སངས་རྒྱས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ་རྩ་བའི་རྒྱུད་པར་བྱེད་པ་པོ་ཀུན་ཏུ་བཟང་བོ་དང་འཇམ་དཔལ་དང་གསང་བའི་
 བདག་པོ་དང་བྱམས་པ་ལ་སྟགས་པ་རྣམས་གྱིས་བམུས་པའི་ཕྱིར་རྟོ། ཞེས་འབྱུང་ཞིང་འབུམ་རིག་ཏུ་འདུག་རྟོར་སངས་
 རྒྱལ་སྟོང་གི་བཀའ་རྒྱུད་པ་པོར་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་མདོ་ལྟར་བཤད་ཅིང་། བྲག་ན་རྟོ་རྟེན་དབང་བསྟར་བའི་
 རྒྱུད་རྒྱུད་དུ་འདུག་ན་རྟོ་རྟེན་བཀའ་རྒྱུད་པ་པོར་བཤད་པས་བྲག་རྟོར་གྱིས་བྱམས་པ་ལ་སྟགས་པ་རྣམས་ལ་འདི་སྟངས་དག་
 གིས་མོས་པ་ཞེས་བཀའ་བཏུ་བྱས་པར་ཡང་མཛོད་རྟོ།།

བཟུང་སྟངས་འབྲེལ་པར་:—གེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་རྟོ་རྟེན་དག་འཁོས་བམུས་པར་བཞེད་ལ། དེ་དག་ནི་ཐེག་པ་ཕུན་སོད་
 དང་ཐེག་རེན་ཕུན་སོད་མིན་པའི་མདོ་རྒྱགས་གྱི་ཁྱད་པར་ཙམ་ལས་དོན་དངོས་ལ་མི་འགལ་བར་ཞེས་སྟེད།

བྱིས་སུ་ཐེག་རེན་ཅུང་མང་ཉམས་དམའ་བའི་ཆོ་གྲུ་རྒྱུམ་བྱོན་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་སྲིད་གོའི་རྒྱ་ལན་གསུམ་པར་དུ་བསྒྲགས་ནས་
 རིགས་ཆོགས་རིམ་ལྷ་སྟགས་གྱིས་མདོ་རྒྱགས་གཉིས་ཀྱི་དང་བར་མཛོད་པ་དང་། ཡང་མཛོད་པ་ལ་དྲུག་ལན་གསུམ་

* ཇེམས།   † ཇོག།   ‡ ཁོ་ལོ།   § ཇེམས། || ཇེམས།   ¶ ཇེམས།
 ༡ ཁོ་ལོ།   ༢ ཇེམས།   ༣ མདོ་རྒྱན་དུ་རྒྱུར་ལུང་མ་བཞུན་ལྷན་ཅིག་བྱུང་།   ༤ འཁོར་
 ལོ་དང་པོ་ཐ་མས་རྒྱལ་བུ་འབྲིང་ལམ་དངོས་ཅུང་ལམ་བྲགས། བར་པས་ཆེད་ངོས།

བྱང་ཙོ་ཐོག་མེད་སྐྱེ་མེད་ཕྱིན་ཏེ་བྱམས་ཆོས་སོགས་ལ་བརྟན་ནས་ས་ཁྱེད་དང་ལྷ་ཀར་ཁ་ཁྱེ་བརྟན་སོགས་ཀྱི་སྒྲོན་མ་ཐེག་
ཆེན་རྒྱལ་པར་མཛད་རྒྱུ་།

གསུམ་པ་ནི་—འཛིན་སྐྱོང་འདིའི་དབང་དུ་བྱས་ན་མདོ་ལྷ་མསྐལ་བཟང་གི་སྒྲེགས་བསམ་མང་པོ་དང་ལྷང་ཕྱན་ཆོག་ས་
དང་ལྷོ་ལྷ་མི་ཐད་པའི་མདོའི་འབྲེལ་པ་དང་མཛོད་དང་འབྲེལ་* རྣམས་སུ་བརྟན་པ་ལོ་སྟོང་དང་། དྷིན་ལན་བསམ་པ་པའི་
མདོར་བྱང་མེད་རབ་ཏུ་བྱུང་བས་སྟོང་ལས་ལྷ་བརྟུ་ཤི་སྟེ་ལྷ་བརྟུར་གནས་པ་དང་། སྟོང་ཆེད་པར་དགར་དུ་ལོ་ལྷེད་དང་
ཉིས་སྟོང་དང་། ལྷ་བརྟུང་པའི་མདོར་ཉིས་སྟོང་དང་། རྫོང་གཙོད་པའི་འབྲེལ་པ་དང་ཐུབ་དགོངས་སུ་ལོ་ལྷེད་དང་ལུས་
སྟོང་དུ་གནས་པར་གསུངས་ལ། ལུས་པ་ལ་ལས་དེ་དག་ནི་དགོངས་† གནི་དགོས་པ་དངོས་ལ་གནོད་‡ ལྷེད་གསུམ་
ཆོང་པའི་དྲང་རྫོང་ཆོས་ཡིན་ཏེ། གདགས་པར་ཆོ་ལོ་བུ་པའི་བར་དང་འཕགས་པ་དགའ་པའི་བཞེས་གཏེན་གྱི་རྟོགས་
བརྟོན་དུ་ཆོ་ལོ་བུ་པ་ནས་ཡར་འཕེལ་བའི་རྒྱག་བརྟུའི་བར་དུ་འང་སྐྱང་འདིར་ལྷུ་ཐུབ་པའི་བརྟན་པ་གནས་པར་བཤད་པས་
ས། ཞེས་ཟེད་ལ་འགའ་ཞིག་གིས་རྒྱག་བརྟུའི་བར་དུ་གནས་པར་བཤད་བསྟུ་གདུང་སོགས་ལ་དགོངས་པར་འདོད་རྒྱུ་།

ཞེར་མདོ་དང་གསལ་འདུས་སོགས་ལས་མདོ་རྒྱུད་དེ་དག་ཆེ་སྟོང་གནས་ཀྱི་བར་དུ་གནས་པར་གསུངས་པ་ཡང་དེ་
དག་རྒྱུད་ལྷན་དེ་རོམ་བཅུགས་པ་ལ་དགོངས་པས་ལོ་བྱངས་ཀྱི་གནས་ཆོད་དང་དགོངས་གཞི་མི་གཅིག་གི་ཟོར་ཡང་ཐུན་
མོང་དང་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཁྱད་པར་ཡིན་ལ། དེར་སངས་རྒྱལ་ས་ཆེ་བཞི་བསྐལ་བཟང་གི་སྒྲེགས་བསམ་ཁེག་དང་ལུས་
གསུམ་གནོད་འཛོམས་འབྱམས་ཤིག་ཏུ་ལྷོ་སྟོང་དུ་གནས་པར་འདོད་ཅིང་འཇམ་དཔལ་གསལ་པས་ཀྱང་འདི་ཏུ་བཞེད་ལ།
དེ་ཡན་ལྷ་བརྟུ་དེ་ལ་ཐུག་རེར་བྱས་པའི་ཐུག་བུ་ལས་དང་པོ་དཔུ་པོ་སྟམ་ཚན་དུ་བཅད་པའི་དང་པོ་གསུམ་ལ་རིམ་བཞིན་
དགྲ་བོམ་ཕྱིར་མི་དོར་རྒྱན་ཅུགས་ཀྱི་འབྲས་ལུ་ཐོབ་པ་དང་བར་པ་གསུམ་ལ་ལྷག་མཛོད་ཏིང་འཛིན་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྷན་
པ་དང་ཕྱི་མ་གསུམ་ལ་ཆོས་མདོར་པ་མདོ་ཆེ་འདུལ་བ་སྟོན་པ་མང་དུ་འབྱུང་བས་དེ་རྣམས་ལ་དགྲ་བོམ་པ་སོགས་ཀྱི་ལུ་
ཞེས་བཤགས་ཤིང་། སྟམ་ཚན་དེ་གསུམ་ལ་རིམ་བཞིན་ཁོང་དུ་རྒྱད་པ་འཇམ་རྟོགས་པ་ལས་འབྲས་ལུ་དང་། བསྐྱབ་དང་།
ལུང་གི་ལུ་འམ་དུས་ཞེས་ལུ་ལ། བསམ་ཐུག་བུ་པའི་དུས་རབ་བྱུང་གི་རྣགས་ཆོས་ལས་ལྷ་སྟོང་རྟལ་ལ་མི་ལྷན་པས་རྟར་
ཆོས་འཛོན་པའི་ལུ་དང་ལྷ་བརྟུ་ཐ་མཐུང་ཞེས་གསལ་ས།

དེ་ཏུར་ནས་ངས་རྒྱལ་ཀྱི་བརྟན་པའི་ལུ་ཅི་ཆོས་འདས་ཤིང་ཅི་ཆོས་ཞིག་ལུས་ཞིན། ཇོ་པོ་སོགས་ཀྱིས་རྣམ་འདྲན་
བཞི་པ་ཤིང་མོ་སྐྱང་ལ་བརྟམས་ནས་ཤིང་མོ་སྐྱེ་ལ་ལ་འདས་བཞེད་ཟེར་བ་ཏུར་ན་རབ་བྱུང་བུ་གསུམ་པའི་མེ་ལོས་འདི་ཡན་
ལ་སྟམ་སྟོང་བརྟུད་བརྟུ་གྱི་ཤིན་འདས་པ་དང་། ཁ་ཆེ་པར་ཆེན་གྱི་ལུགས་ལ་མེ་བྱུར་བརྟམས་ནས་མེ་འབྲུག་ལ་འདས་
པར་བཞེད་པ་ཏུར་ན་ཉིས་སྟོང་ཉིས་བརྟུ་དཔུ་བུ་དང་། ས་སྐྱུ་པ་སོགས་ཀྱིས་ས་པོ་འབྲུག་ལ་འབྱུངས་ནས་མེ་མོ་ལག་
གི་དཔྱིད་ཐའི་ཉལ་སྟོན་ཐའི་ཡར་ཆོས་བརྟུད་ལ་གཤེགས་པར་འདོད་པ་ཏུར་ན་སྟམ་སྟོང་བརྟུད་བརྟུ་རྫོང་དཔུ་འདས་པ་དང་།
རྒྱ་ནག་གི་ཡིག་ཆོང་འགའ་ཞིག་དང་དེབ་ཇོན་ཏུར་ན་ཤིང་ལྷག་ལ་བརྟམས་ཏིང་རྒྱུར་འདས་ནས་སྟམ་སྟོང་དང་བཞི་ལས་
ཉིས་སྟོང་བརྟུད་བརྟུ་བུ་བཞི་དང་། ཅན་དན་ཇོ་པོའི་ལོ་རྒྱུས་ཁ་ཅིག་ཏུར་ན་ལྷགས་ལ་འདས་ནས་ལོ་ཉིས་སྟོང་
བཞི་བརྟུ་གོ་རྒྱག་འདས་པ་དང་། གཞན་ཡང་རྒྱགས་འབྲུག་§ མེ་རྩ་༥ ཤིང་ཕྱི་གྱ་རྒྱ་ཕྱི་ཏ་མོ་ལོས་ཨ་

* ལྷ་བརྟུ་འབྲས་ཐོབ་སོགས་འཕེལ་བུར་ཉམས། † བསྐྱབ་པ་སོགས་ཉམས། ‡ ལྷ་མོ་ཟླ་
མེད་མདོར་ཉིས་སྟོང་ལྷ་བརྟུ་ན་མདོར་དམར་ལུ་དུ་དར་གསུངས་སོགས། § ལྷ་མོ་པོ། ༤༢༧ ༢༡༩༡།
༥ ལོ་ཚན་བཟང་ ༧༠༠༩། ¶ གསུང་། ༡ རྟལ་པན་ ༢༡༧༥། ༢ རང་བྱུང་།

ལྷགས་ཀྱི་* ཞིང་ལྷུལ་† ཞིང་ཡོས་‡ མེ་ལྷག་དང་§ ཡང་ཞིང་གྲང་|| མེ་ཡོས་དང་མཚོ་ལྷ་པའི་རྩེས་འབྲང་
 མར་རྩེ་ས་པ་ལ་ལས་ལྷགས་སྒྲུལ་ལ་འབྲངས་པར་འདྲིང་ཚུལ་སྟགས་མང་ལ། དེ་ལས་ས་པར་གྱིས་ཁ་ཅེ་པར་རྟེན་ལྷགས་
 དེ་ནི་མོ་བརྟན་གྲུབ་ཆེ་མཆད་སྟགས་ཀྱི་དུས་མ་གཞན་ལུང་པའི་སྒྲུ་རང་ཕྱོན་དུ་བྲགས་པ་བྱུང་ལོད་པའི་གཤེགས་ཀྱི་འདས་
 ལོར་འབྲུལ་བ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ལུང་བརྟན་ལྷར་སངས་རྒྱས་འདས་ནས་ལོ་བཞི་བརྟན་ཀྱི་སྒྲུབ་ཕྱོན་ཏེ་ལུང་པའི་སྒྲུ་དེ་
 ལ་བདག་རྟེན་མཆོད་པ་དང་སངས་རྒྱས་འདས་ནས་ལོ་བཞི་བརྟན་ན་ལྷ་སྒྲུབ་ཕྱོན་ཏེ་ལུང་པའི་སྒྲུ་དེ་
 དམར་ཅན་གྱི་ལུལ་དུ་དམ་ཆོས་དང་བར་ལུང་བརྟན་པ་དང་། ལྷ་བལ་བོད་ཀྱི་ལྷུལ་རབས་ཀྱི་གཞན་ཉ་སྟགས་དང་དུས་
 བསྐྱེགས་ནའང་མི་འགྲིགས་པའི་ཕྱིར་རྟེན་གསུངས་སོ།།

དེ་ལ་ཁ་ཅིག་གིས་སྒྲིན་བཟོད་ཚུལ་ནི་ལྷུལ་བ་འདས་ནས་ལོ་སྟོང་དུ་ཉེ་བར་སྟགས་མེད་མཆོད་བྱུང་ཞིང་དབྱིག་གཉེན་
 ཀྱི་སྒྲོབ་མ་སྒོའ་བརྟན་དང་དེའི་སྒྲོབ་མ་ཇོ་ན་མི་དུ་ལྷ་འདི་བོད་དུ་ཕྱོན་ནས་ཁྱི་རལ་དུས་སྐྱོ་ཅོག་སྟགས་དང་ལོ་པར་མཆོད་དུས་
 ལོ་ལྷུང་སྟོང་ལ་ལྷས་ཅན་པར་ཕྱིར་དགོས་པས་དབྱིག་གཉེན་འདས་དུས་ལོ་སྟོང་ལས་མ་སོང་ཞིང་སྒོ་སྟོན་སྒྲུ་ཆོ་ན་ཅད་མི་
 རིང་བས་ཇོ་ན་མི་དུ་ལོད་དུ་ཕྱི་བས་དུས་ལོ་ཉིས་སྟོང་བཞེས་པའི་སྒྲིན་དང་། ཡང་ལྷ་སྒྲུབ་ལེགས་ལུན་དཔལ་ལྷས་ལེ་ཤེས་
 སྟིང་བོ་ཤིས་པར་སྒྲོ་སྒྲོབ་ཡིན་ཞིང་ལྷ་ས་ཅོག་རོ་དང་ལོ་པར་མཆོད་པར་ཅོ་ཤེས་ཀྱི་འཕྲུང་བྱུང་ན་གསལ་པས་ལོ་སྟོང་དེ་
 བལྷགས་སྒྲིན་དང་། ཡང་སྒྲུབ་གསལ་སྒྲོབ་པའི་རྟོ་རྟེན་གསལ་སྒྲོད་པ་བརྟན་མོ་ཅན་འགོས་ལོ་བར་ཡང་སྒྲོ་སྒྲོབ་ཡིན་པས་ལོ་
 བརྟན་དུ་རེ་ཅོས་བལྷགས་ནས་འདལ་ཁར་སྒྲོ་བ་མས་ཞབས་རྟེན་དགོས་པར་འབྲུང་ཟེད། ཡང་ལ་ལས་ལུབ་སྒྲུ་དེ་སྟོན་པ་
 འདས་ནས་ལོ་སྟོང་དང་ལྷ་བརྟན་ལྷག་ཅོས་ནས་བྱུང་བས་ལྷ་སྒྲུབ་ཀྱིས་བདག་རྟེན་བྱས་པ་ཡང་མི་འཐད་ཅིང་སྟོན་པ་འདས་ནས་
 ལོ་ཉིས་སྟོང་ལྷ་བརྟན་བོད་དུ་ཆོས་དང་དུས་ལྷ་སྒྲུབ་འདས་ནས་ལོ་སྟོང་ལྷག་སོང་ཞིང་དཔལ་ལྷས་ཕྱོན་པའི་དུས་ཅོས་ཡིན་
 པ་དང་། ལེགས་ལུན་འབྱེད་དང་དཔལ་ལྷས་དང་ལེ་ཤེས་སྟིང་བོ་དང་ཞི་འཚོ་བར་མ་ཆད་པར་འབྲུང་ཞིང་ཞི་འཚོ་སྒྲི་
 མོར་དུས་བོད་དུ་ཕྱོན་ལ།

ཡང་སྒྲོང་བཅོན་དང་སྒྲི་སྒྲོང་བར་ལྷུལ་རབས་བཞི་སོང་བ་དང་མཁན་རབས་གསུམ་མཁན་ཀླུ་སྒྲུབ་ནས་མཁན་རབས་
 བདུན་གྱི་བར་དུ་ཉིས་སྟོང་ལྷག་སོང་བའི་སྒྲིན་འབྲུང་ཁོ་ཟེད། དེ་ལ་གཞན་དག་གིས་སྒྲིན་དེ་མེད་དེ་ལྷ་སྒྲུབ་ཀྱིས་བདག་
 རྟེན་བྱས་པའི་མ་རྩ་བྱོ་ནི་ནི་སྟོན་པ་འདས་ནས་ལོ་བརྟན་ཉེ་བ་ཅོས་ནས་བྱུང་བའི་བྱིས་བདག་མ་རྩ་པ་ལའི་བུ་མ་ཆུང་གིས་
 བཞེངས་པ་གཞན་ལོ་ལའི་ནང་གི་དེ་ཡིན་ལ། གསལ་ཏེ་མོ་བརྟན་གྱི་དུས་བྱུང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་སྒྲིན་མེད་དེ་ལྷ་སྒྲུབ་
 ཀྱིས་དབུ་སྟེན་པ་མ་བྱང་བར་ལོ་སྟོན་གྱི་བརྟན་ལྷགས་པ་དང་མི་འགྲིག་ཀྱང་བྱང་ནས་བྱིས་སྒྲུབ་དང་སྒྲུ་ལས་ཆེ་ཉེར་སོང་
 ནས་འབྲུང་ཆོ་སྒྲར་འགྲོ་རྟེན་མཆོད་པར་བྲགས་པས་འགྲུབ་ལ། མཁན་རབས་ཀྱང་མི་འགྲིག་སྒྲིན་མེད་དེ་སྟོན་གར་གྱི་པར་
 གྲུབ་ནས་སྒྱི་སྒྲུ་ཆེའི་ཆོད་བསྐྱེད་དཀའ་བའི་ཕྱིར་དང་ཞི་འཚོ་མོ་མོ་ལྷ་ཉན་བཅོན་དུས་མེ་མོ་ལྷག་ལ་བྱུང་བའི་སྒོ་སྟོས་
 འཚོ་ཡིན་པར་བཤད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྟེན་བའི་དགག་བཞག་ཡང་དག་དང་ལྷར་སྒྲར་ཅི་ཤིགས་སྒྲར་མོད་ཀྱང་། རེ་
 ཞིག་ལྷ་དང་མཁན་རབས་གྲུབ་ཆེ་སྟགས་ཀྱི་བཞེད་པ་ལྷར་ན་མེ་ལྷག་གསལ་མེ་ཡོས་ལ་འདའ་ཚུལ་བརྟན་པ་ནས་དེ་ལྷའི་རབ་བྱུང་བཅུ་
 གསུམ་པའི་ས་འབྲུག་ལ་དེ་ཡིན་ལ་འབྲས་བུའི་ལེའུ་གསུམ་སྒྲུབ་པའི་གཤིས་ཏེ་ལྷ་བརྟན་པ་ལྷ་དང་ཚུལ་སྒྲིམས་ཀྱི་མོ་ཉག་མ་
 བརྟན་ལས་ཀྱི་གཤིག་འདས་ཞིང་ལྷག་མ་ཚུལ་སྒྲིམས་ཀྱི་མོ་བ་ཞི་བརྟན་བཅུ་དགུ་འམ་ཉི་ལུ་དང་ལུང་གི་ལྷ་བརྟན་པ་གསུམ་

* རྟེན་རྒྱན་ ༢༩༦༥། † དག་གྲགས་ ༢༢༢༡། ‡ ཇོ་ནང་ཕྱོགས་ལྷུལ། § བྱས་སྒྲང་།
 || དཔལ་བོ་གཙུག་ལག་ ༢༧༠༩། ཀྱི་སྒྲུ་མ་དམ་པ་ ༢༤༢༠། ༡ རྟེན་ཏུ་འབྲུང་།

གིས་དེ་དམུ་བཅོམ་དགེ་འདུན་པེལ་གྱི་ཁྱེད་བཞུགས་པའི་ཡུལ་ནས། དགེ་འདུན་པོ་དུ་ཁྱོན་པ་ནི་གཞི་རྩོམ་* གྱིས་པོ་དེ་
 གྱིལ་པོ་དུ་ཁྱེད་ཀྱི་ཡུལ་གི་བཅོམ་པ་ལྟར་བཟང་ཆོ་ལྟ་གས་པ་ནི་རྩོམ་པོ་ལས་པོ་དེ་དམུ་མེད་པའི་སྐབས་ནི་དཔུ་མེད་ཡུལ་པོ་དམུ་གས་
 བཞུགས་དམུ་ཁྱེད་པོ་ལས་པོ་དམུ་མེད་པའི་སྐབས་ནི། མེད་པོ་༥

[illegible]

། བསྟན་པ་ལྟུང་པའི་གྲུ་ནི།

[illegible][illegible]

|གསུམ་པ་རྫོང་ཐེག་པའི་ལུགས་ལ་འང་གསུམ་ལས།

[illegible]

ཐུ་རྒྱུད་ནི་—དུས་བཟའ་པ་མང་པོའི་རྩོན་པ་རྒྱུ་ལྷ་མཆོག་གི་གནས་ལོག་མིན་དང་འི་རབ་ཀྱི་ཆེ་ལ་སོགས་པར་
འཁོར་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་འགོད་པ་འི་འཁོར་དང་ཉན་པའི་འཁོར་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་དང་བློ་ཆེན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལ་ཆོས་བྱུ་
རྒྱུད་གསུམ་།

རྩོད་རྒྱུད་ནི། རྩོན་པ་ལྷན་ལྷན་མཆོག་གི་གནས་ནས་རྩེད་མངས་ཀྱིས་པའི་ཞིང་ཁམས་མི་རྟོག་གི་རྩིང་པའི་རྒྱན་
 བཀོད་པ་དང་དེའི་ཞིང་ཁམས་བར་མ་དང་རྩེད་ལོ་ཅན་ལ་མོགས་པའི་གནས་ལྷན་ལའོང་དཀྱིལ་ལའོང་ལ་བཀོད་པ་དང་ལྷན་
 བ་རྒྱལ་ལྷན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལ་ཆོས་རྩོད་རྒྱུད་གསུངས།

[illegible]

* ਆਗਦ ।

† བོད་ཀྱི་ལང་མུང་ཟད།

‡ २३८ '५' २५ ।

॥ ५५ ॥

॥ वक्रः ३८ ॥

॥ ལྷ་ཀྱི་བློ་འདས་ནས་ལོ་གྲེ་བ་ཕྲག་ང་བརྟན་ན།

པ་དང་སངས་རྒྱལ་བྱེད་སྐུ་ལ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལ་གསུངས། རན་སྐོར་སྒྱུར་བ་ཀྱན་རིག་ལ་སྐྱེས་པའི་སྒྱུར་རྒྱུ་ལ་
དཔག་ནི་སྒྲོན་པ་སྐྱེལ་སྐྱེད་ཀྱིས་གནས་སྐྱེལ་ཏུ་ཅུ་གསུམ་དགའ་བའི་ཆེ་བ་ཀྱི་གཞུང་ལས་ཁང་དུ་སྐྱེལ་ལྷན་གྱི་ལོངས་བརྒྱ་
ལྷན་སྐྱེས་པའི་གཞུང་ལ་དང་བྱེད་སྐུ་ལ་དཔག་ཏུ་བརྒྱུད་པ་གསུངས་པར་བཤད་རྟོག་པོ།

ནལ་འབྱོར་བྱ་མེད་ལས་།—པ་བརྒྱུད་གསང་བ་འདུས་ནི། པཱི་ཏ་ཨ་ལང་ཀ་ཀ་ལ་ཤས་སྒྲོན་པས་ཐོང་ངས་
བདུད་བརྒྱུད་ཀྱི་སངས་རྒྱལ་ནས་དགའ་ལྷན་དུ་བྱོན་ནས་དེར་སྒྱུ་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་ལས་གཞུང་ལས་ཁང་སྐྱེལ་ཞིང་
བྱེད་ཁམས་སྐྱེས་པས་དཀྱིལ་ལོངས་ལ་བཞག་པའི་ལྷ་སྐྱེས་སྐྱེལ་ཏེ་ལོངས་ནས་མཁའ་ཁྱབ་པས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་
གསོལ་བ་བཀའ་ནས་འདྲི་ཆགས་ཅན་ཆེས་སྐྱེད་བའི་བྱེད་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་གསུངས་པར་བཞེད་ཅིང་
རབ་ཏུ་སྒྲོན་གསལ་ལས་ཀྱང་དགའ་ལྷན་དུ་གསུངས་པར་བཤད། སྒོ་བ་དཔོན་ཀྱན་སྒྱེད་གིས་ཁྱབ་འབྱུང་སྐྱེས་གསལ་
ཀྱི་རྒྱུད་ལ་དགའ་བའི་སྐྱེས་བྱེད་འདྲི་ཆགས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་གཞན་འབྱུང་བ་དབང་བྱེད་དུ་གསུངས་པར་བཞེད།
མོད་ཀྱི་བྱ་མ་སྐྱེས་ཀྱིས་སྒྲོན་པ་མཉན་ཡོད་ན་བཞུགས་པའི་ཆེ་མོ་རྒྱུན་ཞེས་པའི་ལུས་ཀྱི་རྒྱུ་པོ་ལྷན་དུ་བྱེད་ཆེ་
བས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་ཐོས་ནས་སྐྱེད་འདྲི་པའི་གསོལ་བ་བཀའ་པས་སྒྲོན་པ་ལོངས་བཅས་བྱོན་པ་ལ་
མཆོད་དེ་སྐྱེད་པ་ལས་ཐད་པར་གསོལ་བ་བཀའ་ཆེ་རབ་ཏུ་བྱེད་ཞིག་གསུངས་པར་འདྲི་ཡོན་སྒྲོན་བཞེད་དུ་མཆོད་ཀྱི་བའི་
ཐབས་ཤིག་ལས་པས་སྒྲོན་པས་སྐྱེལ་སྐྱེད་པའི་སྐྱེད་བཀུས་ཏེ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་དཀྱིལ་ལོངས་སྐྱེལ་ནས་རྒྱལ་བོ་སྐྱེད་
ཉན་པའི་སྐྱེལ་པ་ཅན་སྐྱེས་ལ་དབང་བརྒྱུད་ཏེ་རྒྱུད་བརྒྱུན་ནས་རྫོང་ཆོས་ལ་རྒྱུད་གཏང་པར་བཞེད་རྟོག་པོ། གཤམ་ཆེ་གཤམ་དྲུང་
ལ་ནག་པའི་རྒྱུད་འབྱུང་སྐྱེལ་བདུན་པ་འོག་མིན་དུ་གསུངས་པར་ནག་པོ་པས་གསུངས་པ་ལ། དཔལ་འདོན་གྱིས་སྒྲོན་པ་
མཛོད་པར་བྱེད་ཆུབ་པའི་དུས་བདུད་ཀྱི་དབྱེད་གིས་པར་དུ་གཙོད་པའི་ཆེ་སྒྲོན་པས་བདུད་ཆེན་པོ་ལས་མཆོག་
ཏུ་རྒྱལ་བ་ཞེས་པའི་ཉིང་པེ་འདོན་ལ་བཞུགས་ཏེ་སྐྱེལ་གསུང་བྱུགས་ཀྱི་རྫོང་ཆེ་ལས་ཁྱེད་པོ་གཤམ་ཆེ་གཤམ་དྲུང་
ནས་དཀྱིལ་ལོངས་སྐྱེལ་ཏེ་བདུད་ཐམས་ཅད་བརྒྱུད་ནས་ནག་པའི་རྒྱུད་རྒྱུས་པ་འབྱུང་སྐྱེལ་གཤམ་པ་གསུངས་ཤིང་
སྒྲོན་པ་གཤམ་ཆེ་གཤམ་དྲུང་བཅུ་གསུམ་དང་བཅས་ལོངས་ཆོགས་མང་པོ་དང་ཐབས་ཅིག་ཏུ་བཞུགས་ནས་བསྐྱེད་
རྒྱུད་ལུ་བཅོ་བརྒྱུད་པ་གསུངས། སྒྲོན་པ་རྫོང་ཆེ་བཅོན་མོའི་བྱ་ག་ཆོས་འབྱུང་གི་ནང་གི་གཞུང་ལས་ཁང་ན་གཏི་
སྐྱེལ་རྫོང་ཆེ་སྐྱེལ་དང་ལྷན་ཅིག་བཞུགས་པའི་ཆེ་བྱུག་རྫོང་ལ་ཉན་པར་གདམས་པས་དེས་ལྷན་ནས་གཤམ་དམར་
ལུ་བཅུ་དུ་གུ་པ་དང་ཉེར་གཉིས་པ་དང་གཤིང་རྒྱུག་གི་རྒྱུད་ཀྱང་གསུངས་པར་བཤད་པ། རོན་ཀྱང་དེ་རྒྱུས་
ཀྱི་གནས་དུས་གདུལ་བྱ་འདུས་ཐེབ་དེ་ཅོས་དུ་ཐད་པ་མིན་ཏེ། དཔེར་ན་འབྲས་སྐྱེད་དང་འོག་མིན་དང་ས་འོག་
གཤམ་ཆེ་ལྷོ་རྫོང་སྐྱེལ་སྐྱེད་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུད་རྒྱུས་པ་ལོ་མོ་ཀ་འབྱུང་པ་རྫོགས་པ་སྐྱེལ་བརྒྱུ་པ་དང་འབྲིང་སྒྲོང་
སྐྱེལ་སྐྱེད་ཀྱི་གསུངས་པ་བཞེད་རྟོག་པོ།

མ་རྒྱུད་པའི་མཆོག་ནི། ཐོག་མ་མེད་པའི་ཀྱན་མཁུན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྒྱན་པར་བཞེད་པ་དང་། སྒྲོན་པ་འདི་
བསྐྱེལ་པ་བྱེད་མེད་རྫོང་དུས་སངས་རྒྱལ་ནས་བརྒྱན་པར་བཞེད་པ་དང་། གཉིས་ལྷན་གྱི་དུས་དྲག་པོ་འཛིགས་བྱེད་
བརྒྱུད་པའི་གནས་འཛིན་བྱེད་སྐྱེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱང་གསུངས་པ་བཞེད་རྟོག་པོ།

མ་རྒྱུད་པའི་མཆོག་ནི། ཐོག་མ་མེད་པའི་ཀྱན་མཁུན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བརྒྱན་པར་བཞེད་པ་དང་། སྒྲོན་པ་
འདི་བསྐྱེལ་པ་བྱེད་མེད་རྫོང་དུས་སངས་རྒྱལ་ནས་བརྒྱན་པར་བཞེད་པ་དང་། གཉིས་ལྷན་གྱི་སྐྱེལ་པ་སྐྱེལ་པའི་སྐྱེད་འབྲས་
བྱེད་ཉེ་ཏུ་ཀ་ལས་ལོངས་སངས་རྒྱལ་བྱེད་སྐུ་ལ་འཛིན་པོ་དང་དཔེར་ན་ཐུང་པ་པོ་གསང་བདག་དྲག་པོ་
འཛིགས་བྱེད་ལོངས་བཅས་སྐྱེས་ལ་དབང་བརྒྱུད་ཞིང་བདེ་མཆོག་ཏུ་རྒྱུད་བརྒྱུན་པར་བཞེད་པ་དང་། རྫོང་ལྷན་གྱི་

རྟོན་པ་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་དབུས་སུ་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བ་ལྟའི་ལྷ་ཚོགས་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་འཁོར་དང་
བཅས་ཏེ་བཞད་རྒྱུད་རྗེ་ཇི་ལུར་གསུངས་སོ། ། གཞན་ཡང་།

དུས་འཁོར་རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས་:—དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤྱངས་མཚན་རྟེན་ཅེན་པོར་སྟོབས་བརྩ་པ་ཡིས་རྒྱུད་རྣམས་
མཐའ་དག་རབ་ཏུ་བཟུན། ཅེས་དང་། ཉི་མ་དཔལ་གྱི་མཚན་བརྗོད་འབྲེལ་པར་ཡང་། དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤྱངས་།
ནས། གསང་ཁྲགས་གྱི་ཚུལ་ཐམས་ཅད་བཟུན་ཏེ། ཞེས་དང་།

མཚན་བརྗོད་ལས་ཀྱང་:—

འདས་པའི་སངས་རྒྱུས་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས། མ་འོངས་རྣམས་ཀྱང་གསུངས་འཕྱར་ཡ།

ད་ནུར་བྱུང་བའི་ཚོགས་སངས་རྒྱུས། ཡང་དང་ཡང་དུ་གསུངས་པ་གང་།

ཞེས་གསུངས་པ་རྟུར་གསུངས་འོས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་གང་གནས་དུས་གང་ན་ཡོད་ཀྱང་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་མཚན་པ་དུས་ལས་མི་
ཡོལ་བས་ཡུགས་ཆེ་བར་རམ་ཡང་ན་ཐུས་ཏེ་གསུངས་པར་འཕྱར་བས་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་མཛད་རྒྱུད་མཐའ་
དག་གསུངས་ཤིང་གདུལ་བྱ་ལ་བྱ་ལའང་མི་དང་ལྗེ་བརྒྱུད་སོགས་ཀྱང་ཡོད་པ། ཡང་རྒྱུད་འབྲེལ་ལ་ཡང་རྗེ་ཇི་འཆང་གིས་
ཐུར་གསུངས་པ་སྤར་གྲུ་བྱུང་བའི་དུས་སྒྲོམ་ཏེ་གསུངས་པ་དང་གྲུ་བྱུང་བས་ཀྱང་ཡང་ཡང་གསུངས་པར་བཞད་པས་
མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཁ་ཚོན་གཅོད་དག་པ། ཡང་གྲུ་བྱུང་བ་ལས་གཞན་པའི་འཕྲེལ་བཟང་གི་སངས་རྒྱུས་གཞན་པས་ཆེ་ར
ཀྱིས་གསང་ཁྲགས་མི་གསུངས་པར་བཞད་པ་ནི་ཡུགས་ཆེ་བའི་དགོངས་སོ།

གཉིས་པ་རྗེ་ཇི་ཤེས་པའི་བཀའ་བཞུས་ཚུལ་ནི།

འབྲེལ་པ་ལ་གཅིག་ཏུ་རྒྱུད་ཀྱི་བྱ་བ་པོ་གང་ཡིན་དང་མཚུག་ཏུ་གང་ལ་གཏད་པ་དེས་བརྒྱུད་དེ་བཟུས་པར་བཞད་དེ།
དཔེར་ན་ལྷ་མོ་མེད་ལས་ཐོས་འབྱུང་བྱུག་རྒྱུ་དོར་དང་རྟག་གཉིས་རྗེ་ཇི་སྟོང་པོ་དང་རྗེ་ཇི་མཁའ་འགྲོ་ལས་མོ་དང་དུས་འཁོར་
སྤྱི་བ་བཟང་པོས་བཟུས་པ་རྟུ་བྱེད་།

གཞན་ཡང་ཅུ་རྒྱུད་རྒྱུས་པ་རྣམས་ལས་བཟུས་རྒྱུད་རྣམས་གསུངས་པས་རྟོན་པ་པོ་ཉི་དགུ་མ་བཟུས་པར་བཞད་ཀྱང་
རུང་ཡ། ཡང་ཕྱིན་གྱི་ཐུ་སྟོད་དང་བྱ་རྒྱུད་འགའ་ཞིག་ཀྱང་དགའ་བོ་དང་ལྷོད་རྒྱུད་དང་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ལ་ལ་བྱུག་རྒྱུ་
ཀྱིས་བཟུས་པ་དང་། ཡང་ན་ཀུན་དགའ་བོ་ཀུན་བཟང་བྱུག་རྒྱུ་རྣམས་འོ་པོ་གཅིག་པར་གསུངས་པའང་ཡོད་པས་
གསང་ཁྲགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལྗེ་ཐམས་ཅད་གསང་བདག་གི་བཟུས་པར་བཞད་ཀྱང་རུང་སྟེ། དེ་ཡང་འདུས་པ་སོགས་གནས་
ཨོ་རྒྱན་དུ་བཟུས་པ་པོ་བྱུག་ན་རྗེ་ཇི་སྟོན་མཚན་བུའི་བྱིང་དུ་བཟུར་བའི་དུས་ཉིད་དུ་བཟུས་ཏེ་རྒྱལ་བོ་ཡིན་དུ་བུ་རྟེ་འཁོར་
བཅས་ལ་བྱིན། དེ་དག་ཀྱང་དངོས་གྲུབ་བཟུས་ནས་རང་བཞིན་དཔའ་བོ་རྣལ་འབྱོར་མར་ལྷུར་ཏེ་ཨོ་རྒྱན་གྱི་ཡུལ་དེ་རྟོང་
ནས་ཀྱས་གང་བའི་མཚན་ཅེན་པོ་ཞིག་ཏུ་ལྷུར་པ་ན་ཡང་བྱུག་རྒྱུ་དོར་གྱིས་ཀྱང་རྣམས་སྤྱི་ན་པར་མཚན་ནས་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་བྱོར་
བས་དུ་བྱིས་ཏེ་གཏད། དེ་ནས་ཀྱང་རྣམས་ཤིམ་གྱིས་མིར་ལྷུར་ཏེ་མཚན་འབྲས་དུ་བྱོང་བྱིང་བྱས་ཤིང་གསང་ཁྲགས་རྣམས་
རྣམས་སུ་བྱུངས་པས་ལམ་ཆེད་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་སྟེ་སྟེར་པ་རྣམས་དཔའ་བོ་དང་བྱུད་མེད་རྣམས་མཁའ་འགྲོ་མར་ལྷུར། གྲུབ་
པམ་ཐོབ་པ་རྣམས་ནི་མིར་ལྷུར་ཏེ་ཡུལ་དེ་མཁའ་འགྲོ་མའི་གནས་སུ་ཡུགས་པ། ལ་ལས་གྲུབ་པ་མ་ཐོབ་པ་དག་གཞན་དུ་
དོར་ནས་མཚན་སྟེར་གྲུབ་དུ་རྟེན་ཀ་རང་བྱུད་གིས་ལྷུ་བྱུང་བྱེད་ཞིང་། དེ་ནས་ཤིམ་པས་ཡུལ་དུ་སྤྲུམ་སུ་ཁྲགས་འཕེལ་བར་
ལྷན་ཅིག་སྟེར་གྲུབ་འབྲེལ་པར་བཞད་ཟེར་བ་དང་། ཡང་རྒྱལ་བོ་ཡིན་དུ་སྟེར་པ་དང་བརྒྱུར་བའི་ཕྱིས་སུ་བྱུང་པོ་ཅན་
དུ་བྱུང་སེམས་བྱེ་བ་སྟེར་དུ་བུ་རྟེན་ཀ་རང་བྱུད་ཀྱིས་ཁྲགས་པར་བཞད་པ་ལས་པས་དེ་སྤྲུམ་གྱི་རྒྱུད་མ་ལུས་པ་

བཟུམ་ནས་ཡི་གེར་བཞོད་དེ་ཁྱ་རྒྱ་དུ་གྲུ་ལས་ལྷུར་པའི་མཁའ་འགྲོ་མ་རྣམས་དབང་བསྐྱར་རྒྱུ་གཏད་ནས་ཕྱི་རབས་ཀྱི་
སྐལ་ལྷན་ལ་གདམས་པར་བཤད་དེ།

ཨིན་དུ་ཕྱོ་རྩིས་མཛད་ཟེར་བའི་བདེ་མཚལ་ཅ་རྒྱུ་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ལས་:—

ཁྱལ་བོ་ཨིན་དུ་ཕྱོ་རྩི་འཁོར་བཅས་ལ།	དབང་བསྐྱར་བྱིན་རྒྱལ་གསང་ཅེན་བྲུ་མེད་ཆོས།
སྒོག་རྒྱར་དག་ཏུ་རྩེ་ཐེག་མཚལ་གྱི།	ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བར་མཛད་པའི་དུས།
ཕྱི་དུས་རིམ་པར་ལུང་བརྟན་ལྷུང་པ་པོས།	རི་བོ་མཚལ་རབ་ལུང་གར་ལྷ་གནས་མཚལ།
ལུང་ལོ་ཅན་ཀྱི་མོ་བྱང་ཅེན་པོར་ནི།	རྒྱུད་རྣམས་མ་ལུས་སེམས་དཔའ་ཅེན་པོའི་ཆོགས།
བྱི་བ་སྒྲག་ནི་དགྲ་བཅུ་ཅ་རྒྱག་སྒྲགས།	འདུས་ཏེ་རྩེ་བཅུན་གསང་བའི་བདག་པོ་ལ།
གསལ་བ་བཟུང་ཆོ་འདི་རྣམ་དདག་ཐོས་ཅེས།	རབ་ཏུ་གསུངས་པ་གསེར་གྱི་ཤོག་བྱ་ལ།
བེ་རྒྱ་ཡི་ལྷན་མས་ཡི་གེར་བཞོད།	དེ་ནས་མ་འོངས་དུས་ལ་དགོངས་ནས་ནི།
ཨོ་རྒྱན་གནས་སུ་གྲུ་ལས་ལྷུར་པ་ཡི།	མཁའ་འགྲོ་མ་ཡི་ཆོགས་ལ་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས།
རྣམ་སྟངས་གསང་བ་ཆོས་ཀྱི་མཛེད།	དཔལ་ལྷན་རང་བྱུང་མོ་བྱང་གན་རྩོ་མེར།
མཁའ་འགྲོ་དབང་ལུག་མཛོད་པར་དགའ་མ་སྒྲགས།	བྱིན་བརྒྱབས་དབང་བསྐྱར་བྱི་རབས་སྐལ་ལྷན་ལ།
རྩིས་གནང་ཏེ་བར་གདམས་པ་ལུང་བརྟན་པོ།	ཞེས་སྒྲགས།

མ་རྒྱུད་རྣམས་ནི། རྩེ་ཐེག་མོ་ལ་སྒྲགས་པའི་མཁའ་འགྲོ་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཨོ་རྒྱན་དུ་ཕན་ཅན་དྲི་ལན་གྱི་ཚུལ་དུ་བཟུམ་
པར་ཡང་བཤད་དེ།

མཁའ་འགྲོ་རྒྱ་མཚོ་ལས་:—

བཟུ་བ་མཛེད་པ་སྒྲགས་རྣམས་ཀྱིས།	བདག་ལ་བསྐྱོད་པ་དེ་ཐོབ་པོ།
མ་མོ་ཐམས་ཅད་འདུས་རྣམས་ཀྱིས།	རྩེ་ཐེག་གནས་རྣམས་བཟུམ་པོ།
གཅིག་ལ་གཅིག་གིས་བཞེད་པ་ནི།	གསལ་བ་འདེབས་གིང་གསལ་འདེབས་མཛེད། ཅེས་སོ།

ཡང་རྒྱར་བཟུམ་པ་སྐར་བཟུམ་པའང་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་ཁྱལ་བོ་ལྷ་བ་བཟང་པོས་དུས་འཁོར་ཅ་རྒྱུ་རྫོང་
སྒྲག་བཅུ་གཉིས་པ་བཟུམ་པ་རིགས་ལྷན་འཇམ་དཔལ་བྲགས་པས་བཟུམ་རྒྱུ་དུ་བཟུམ་པ་ཉ་བུའོ།

དེ་དག་ཀྱང་གཤམ་བྱའི་རྣམ་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་མཛད་པ་ཡིན་གྱི་ངེས་དོན་དུ་གསུངས་པ་པོ་དང་རྒྱུད་པ་བོ་རྣམས་ལ་
ཐམས་ཅད་དུ་རྒྱུད་ཐ་དད་པར་བཟུང་མི་རིགས་ཏེ།

རྒྱག་གཉིས་ལས་:—

འཆར་བ་པོ་ང་ཆོས་ཀྱང་ང་།	རང་གི་ཆོགས་ལྷན་ཉན་པ་ང་།
འཛིག་རྟེན་འཛིག་རྟེན་འདས་པ་ང་།	ཞེས་དང་།

གསང་བ་བྱུང་པ་ལས་ཀྱང་:—

འདི་ཡི་རྒྱུད་པར་བྱེད་པ་པོ།	གཞན་དག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞེས།
བདག་ཉིད་འཕའ་ཞིག་སྐྱབས་བྱེད།	རྒྱུད་མཛེད་པ་ནི་ཐུགས་རྩེ་རྩེ།

ཞེས་ཀྱང་གསུངས་པ་དང་། འདྲམ་པའི་ཆ་རྒྱུ་མགོར་ཡི་གེ་བཞི་བཅུ་ལ་རྩ་ཆེ་འཆང་རང་གིས་ཆོགས་བཅད་ནས་
བཞད་ཅིང་བཅུས་པ་དང་། རྒྱུ་རྩ་ཆེ་ཡི་འཆང་གིས་སྤྱང་བཅུས་ནས་གསུངས་སོ།།

གཏང་སའང་འཁོར་སངས་ཀྱིས་བྱང་སེམས་མ་ཟད་དཀར་ལྷོགས་རྒྱུང་བའི་ལྷ་ཀྱུ་སྤྱོད་ལའང་གཏང་པས་དེ་དག་
གིས་སྤྱང་* རྒྱུ་པ་ རྒྱུ་དེ། མཛོད་བཅུས་སྤྱང་སྤྱང་པའི་ནམ་མཁའི་ཐུན་གྱི་མཛོད་ལས། ལྷ་འི་དབང་པོ་དང་རྒྱ་འི་
དབང་པོ་དང་། ནམ། རྒྱུ་རྩ་ཆོས་ཀྱི་ལག་ཏུ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱས་བྱངས་འདིངས་ཡོངས་སུ་གཏང་པར་བྱའོ། ནམ་
ཐུན་བདག་དེ་དག་ཀྱང་བསྤང་པར་བཞུགས། ཞེས་སྤྱོད་པ་དང་། རྒྱུ་རྩ་ཆོས་ཀྱི་ལག་ཏུ་དེ་བཞིན་དུ་གསུངས་སོ།།

།གསུམ་པ་རྩ་ཆེ་ཐེག་པའི་གནས་ཆོད་ནི།

སངས་ཀྱིས་ཀྱུ་བཅུན་པ་ཐེ་ཐེད་གནས་ཀྱི་བར་དུ་རྩ་ཆེ་ཐེག་པ་གནས་པར་བཞད་དེ།

འཇམ་དཔལ་ཆ་རྒྱུ་ལས་:—

ཐེག་པ་མཆོག་ནི་མཛོད་པ་ནི།

རྒྱུ་ཀྱུ་ཐེགས་སྤྱོད་པ་དང་པས།

བཅུན་པའི་རྩ་ཆེ་ཀྱུ་བྱེད་པར་འགྱུར།

ཞེས་དང་།

རྒྱུ་ཀྱུ་ཐེ་ཐེད་པས་:—

མཛོད་ཐེ་ཐེད་ཡོངས་སུ་རྒྱུ་བའི་ཆོད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བཅུན་པ་ཡང་ཡོངས་སུ་རྒྱུ་བའི་པར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་དང་།

ལམ་ལུང་ལས་:—

འདི་ནི་རྒྱས་པར་འཛོད་བྱེད་པ།

གང་གི་རྒྱས་སྤྱོད་གནས་པ་རྩར།

སངས་ཀྱིས་བཅུན་པ་རིན་ཆེན་ཡང་།

གནས་པར་རབ་ཏུ་བཞད་པ་ཡིན།

རྒྱུ་ཀྱུ་ཐེ་ཐེད་པ་འདི་ཆོད་ནས།

སངས་ཀྱིས་བཅུན་པ་རྒྱུ་བའི་པར།

ཀྱུ་བྱེད་པར་ཏུ་ཞེས་པར་བྱ། ཅེས་སོ།།

མ་རྒྱུ་རྒྱས་པ་ནི་:—

བསྐྱེད་པ་མེས་འཇིག་པའི་རྒྱུ་སྤྱང་ལུང་ལྷོག་པ་ཞིའི་དབང་པོ་དང་རྒྱལ་འཁྱེད་མས་གཞན་དུ་བྱེད་ནས་ཉམས་སྤྱོད་
སྤྱངས་ཏེ་གནས་པས་རྒྱུ་ཀྱུ་ཐེ་ཐེད་པར་བཞད་དེ།

མཁའ་འགྲོ་ཀྱུ་མཆོག་ལས་:—

ཞེས་རབ་རྒྱུ་ནི་རང་བྱུང་ཉིད།

རང་གི་རང་བཞིན་རྒྱུ་ཀྱུ་གནས།

བྱང་ཆུབ་ལྷོགས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱས་སོ།།

མི་འཇིགས་གོ་འཕང་ཆེས་སྤྱོད་ལྷོག།

བསྐྱེད་པ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་ལུ་ཅི།

གཞན་དུ་སྤོང་ནས་ཡང་དག་གནས། ཞེས་སོ།།

དེ་ནས་འཇམ་པའི་སྤྱིང་གི་ལམ་པ་རྒྱས་ཀྱི་རྩོད་གནས་པའི་ཆོད་བཞད་ཀྱི། མཛོད་ཞེས་རྒྱུ་ཐེ་ཐེད་པར་བྱས་ཀྱི་གདམས་

* མཛོད་རྒྱུ།   † དམ་པ་ཐུན་བདག།

བྱ་བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་འོད་དྲོ་ཆེ་ཐེག་པའི་རྒྱུད་ལས་ཅད་དུས་རྟག་ཏུ་གནས་པ་ཡིན་ལ། དུས་འཁོར་ལྟར་ན་
 ལྷ་ཀྱུ་བྱལ་གྱི་བརྟན་པའི་དུས་བཞི་ལ་ཐུ་ཕྱི་གཉིས་ལས་ཐུ་མ་ལས་གླིང་འདི་ལ་དུས་བཞི་ཐུ་མ་དེ་དེ་ལའང་ལོ་བརྟན་བརྟན་བྱེད་
 དང་བཅུ་གསུམ་དེ་ཡོད་པ་ཞེས་པས་ལུས་སྟོང་གཉིས་བརྟན་དང་བཞི་ཡོད་ལ། གླིང་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་དྲག་པོ་ཅན་གྱི་དུས་བཞི་
 ཕྱི་མ་ལ་ལོ་ཉི་ཤེས་ཆོས་རྒྱུད་ལྷག་བརྟན་དང་དུས་བཞི་དེ་དེར་ལྷ་རྒྱུད་བཞི་བརྟན་དེ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་གླིང་འདིའི་བཤོ་སྒྲལ་གྱི་
 དུས་བཞི་དེ་དེ་ལའང་བཞི་བརྟན་ལྷ་བཅུ་དེ་ཡོད་པའི་ཞུས་པས་རྒྱུད་བརྟན་བརྟན་ལྟེ། ཐུ་ཕྱི་དེ་གཉིས་ཀ་ཞེས་པར་ལོ་ལྷ་
 རྒྱུད་དང་ར་བཞི་ཅན་ཡོད་པ་ལས་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་མེ་ཡོས་འདི་ཡན་ཅད་ཐུ་མའི་རྫོགས་ལྷན་* གསུམ་ལྷན་†
 གཉིས་ལྷན་འདས་ནས་‡ རྩོད་ལྷན་གྱི་ལོ་བརྟན་དང་གྱ་གཉིས་དང་བྱེད་ཏུ་འདས། ལྷག་མ་ལྷག་བརྟན་སྒྲུམ་ཅུ་དང་བརྟན་
 པའི་དུས་བཞི་॥ ཕྱི་༥༠༠ མ་ཆོང་བར་ལུས་ཀྱི་ཡོད་པའོ།

གཉིས་པ་དུས་དེའི་བར་དུ་གནས་ཕྱི་བརྟན་པའི་རྣམ་བཞག་དངོས་བཤད་པ་ལ།

བརྟན་པ་ནི། འོད་ལྷན་ལས་:—

བསྐབ་པ་གསུམ་༡ ནི་རབ་རྟོན་ཅེང་། ལྷག་ཀྱི་༢ གསུམ་ནི་ཡང་དག་ལྷན། རོ་བོ་།

ཐོག་མ་བར་དང་མཐུང་དགེ་བ། སངས་རྒྱལ་གསུང་དུ་མཁས་པས་རྟགས། ཞེས་དང་།

སོ་ཐར་མདོ་ལས་:—

ཐིག་པ་ཅེ་ཡང་མི་བྱ་རྟེ། དགེ་བ་ལུན་སྒྲུམ་ཆོགས་པར་སྦྱང་།

རང་གིས་སེམས་ནི་ཡོངས་སུ་གདུལ། འདི་ནི་སངས་རྒྱལ་བརྟན་པ་ཡིན།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། དེས་ན་དེ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཐེག་པའི་རྣམ་བཞག་དང་། དམ་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་གོ།
 དང་པོ་ནི་:—ཐེག་པ་ཞེས་པའི་གཙོ་བོ་འདིས་འགྲོ་བར་བྱེད་པའི་ལམ་རྟེ། དེ་རྟོན་པའི་གསུང་རབ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་
 མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་ཐམས་ཅད་བརྟན་གསུལ་བྱ་རབ་བཞིན་གྱི་སྒོ་དམན་པ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་འོད་ཉན་ཐོས་
 དང་རང་རྒྱལ་དང་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐེག་པ་གསུམ་རྟོན་པར་འདུས་ཏེ།

དམ་ཆོས་པད་དཀར་ལས་:—

དང་སྟོང་ཆེན་པོས་ཐེག་པ་གསུམ་བརྟན་པ། རྣམ་འདྲན་རྣམས་ཀྱི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་རྟེ།

འགྲོ་བའི་དོན་དུ་ཐེག་པ་གསུམ་བརྟན་རྟེ། ཞེས་སོ།

དེ་ཡང་ཐེག་དམན་ཉན་རང་གི་ཐེག་པ་ནི་འཁོར་བའི་ཐུག་བཟུལ་གྱིས་ཏུབ་པའི་སེམས་ཅན་སྟོ་རྩེད་དུས་ལྷན་མེད་པའི་སྟོན་
 པ་སྦྱང་པར་མི་ལུས་པ་དག་གནས་སྐབས་སུ་དམན་པའི་སྤང་འདས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་ངལ་གསོ་བའི་ཆེད་དུ་གསུངས་ཏེ།

དམ་ཆོས་པད་དཀར་ལས་:—

དེ་བཞིན་ཉན་ཐོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། ལུ་ངན་འདས་ཐོབ་འདུ་གིས་ཏེ།

* ལོ་བརྟན་བརྟན་བཅུ་གསུམ་དང་ལྷ་བ་ལྷག། † ལོ་བརྟན་བརྟན་བཅུ་གསུམ་དང་ལྷ་བ་ལྷག།
 ‡ ལོ་ཉིས་རྒྱུད་བཞི་བརྟན་བཞི་བརྟན་དང་ལྷ་བ་ལྷག། § ལྷ་ལྷག། ॥ དེ་རེ་ལ། ༥༠།
 ¶ ཀྱན་བཞུགས་ ༢༥༠། ༧ བརྟན་བྱེད་པ། ༧༩།

བྱིད་ལས་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉན་མོངས་སྒྲོངས་པར་བྱིད་ཅུས་པ་དང་བརྒྱུད་བྱིད་ནི་བ་མྱུང་འདས་གྱི་གོ་འཕང་སྒྲིན་པ་དང་
བདག་གྱི་ན་གྱི་གཙོ་བོ་སངས་རྒྱས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་སྟེ།

ལྟོད་ཐུང་མ་ལས་།—

གང་ཞིག་རྟོན་ལྡན་ཆོས་དང་ཉེར་འབྲེལ་ཞིང་།

ཁམས་གསུམ་ཀྱང་ནས་ཉན་མོངས་སྒྲོངས་བྱིད་གསུངས།

ཞི་བའི་ཡན་ཡོན་སྒྲིན་པ་མཛེད་པ་གང་།

དེ་ཡང་དྲ་སྒྲོང་གསུང་ཡིན་བརྒྱུག་པ་གཞན།

ཞེས་སོ།། དེ་ལ་དབྱིན་མྱིར་མར་ལྟོགས་ལ་ཆོས་ལུང་བརྒྱུད་ཀྱི་བཞི་སྟོང་རམ་ཐུན་མོང་མཛོད་ལ་དྲུང་ཕྱར་ཐུང་ས་ལ་ཐུང་
དང་* ལྟོད་ཐུང་སྒྲིན་གྱི་སྒྲིན་མྱིར་ལོད་པར་ཡང་གྲགས་ལ། ཆོས་ལུང་དེ་དེའི་ཆོད་ཀྱང་གྲུབ་མཐའ་འག་མ་ལས་མཛོད་
པ་བརྟན་གྱི་ནང་གི་ཆོས་ལུང་གྱི་རིམ་བུས་བྱས་པ་ལྟ་བུ་ཤོ་ལོ་ཀ་འཁྱུག་སྟོང་དང་། འགའ་ཞིག་ལུང་པོ་དང་སྒྲི་མཛེད་
སྒྲིགས་རྟོན་ཆོད་དེ་རྫོགས་པར་སྒྲིན་པ་སྟེ།

མཛོད་ལས་།—

ཕུང་པོ་ལ་སྒྲིགས་གཏམ་དེ་ཡིན།

ཞེས་གསུངས་ཟེར་ལ།

ཁ་ཅིག་ཤོ་ལོ་ཀ་སྟོང་དེ་ཡོད་ཟེར།

གོང་མ་ལ་ལའི་ལྷགས་ལ་ལྟ་དབང་གི་ཐུང་ཆེན་རབ་བརྟན་གྱིས་ཐེག་པའི་རྣལ་ཆོས་ཆོས་ལུང་དེ་འབྲི་ཅུས་ཞིང་། རིན་
ལན་བསམ་པ་ལས་ལྷན་བྱིན་གྱི་སྒྲོ་ལ་སྒྲོས་གྱི་ཐུང་ཆེན་རྣལ་ཞིས་ཐེག་པའི་མཛོད་ཡོད་པར་བཞད་རྟེན་ཅེར། དུས་པ་
ཁ་ཅིག་གིས་ས་དང་རི་ལོག་གྱི་རྒྱུ་ལོ་ཆོགས་རྣལ་ཆོད་ལྡན་ནས་ཆོས་ལུང་གཅིག་འབྲི་ཅུས་ཟེར་གསུངས། མཁས་བླ་བ་
ཇི་སྒྲིགས་གྱིས་མཛོད་ལྟར་ན་ཉན་མོངས་པའི་སྒྲོད་པ་བརྒྱུད་ཀྱི་ལས་རྣམས་ཀྱི་ཆོད་པར་མཛོད་པོ་ཆོད་དྲུང་
བཞེད་རྟེན་།

དེ་བརྒྱུས་ན་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བརྟན་གཉིས་དང་དབྱར་ཡང་འདྲ་ཞིང་དེ་ཡང་བརྒྱུས་ན་ཐུང་སྒྲོད་གསུམ་དང་། ཡང་
ལལ་ནས་གསུངས་པ་དང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་དང་ཇེས་སྟེ་གནང་བའི་བཀའ་གསུམ་དུ་འདྲ་ཞིང་། བཀའ་ལལ་ཟེར་
ལལ་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲི་ལས་གསུང་དང་ལྷགས་གྱིས་ཉིང་འཛིན་
བདེན་པ་ལྷགས་ཇེས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་མཐུ་ལས་འཛོར་གྱི་ཉན་ཐོས་སམ་བྱུང་སེམས་གྱིས་གསུངས་པ་ལས་ལྷའི་སྒྲོན་
ཞིང་དང་རྩ་བོ་ཆེ་སྒྲིགས་ལས་འབྱུང་བ་དག་ཀྱང་ཡོད་ལ། ཇེས་སྟེ་གནང་བ་ནི་ཆོས་ཡང་དག་པར་སྒྱུད་པའི་མཛོད་ལས་
གསུངས་ལྟར་དུ་བཟུང་བ་པོ་དང་ལྟ་བུ་པོ་ལ་སྒྲིགས་པས་གསུངས་པའི་སྒྲིང་བཞི་དང་འཆོམས་སྟོད་དང་མཐུན་འཁྱར་ལ་
སྒྲིགས་པ་ནམས་ཡིན་ཞིང་། བཀའ་དེ་དག་ལ་ཡང་ཐེག་དམན་དང་ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་པ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་
གསུང་ཇེགས་ནམས་སྟེ་ཡོད་པ་ལས་ཇེ་མ་གཉིས་ལ་མཛོད་དང་བྱི་མ་ལ་ལྟོད་ཅེས་གྲགས་ཞིང་དེ་དག་བྱུང་ཚུལ་ནི་སྒྲིན་
བཞེད་པ་ལས་ཞིས་སྟེན་།

* ཡི་རྟོན་ཀྱན་འདུས་སྟེ།

།བཀའ་བསྟན་ཆོས་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་བསྟན་འཛུལ་* གྱི་སྐྱ་འཇུག་ལུལ་ཅིམ་ནི།

བསྟན་ཆོས་རྩལ་པའི་བསམ་པས་ཞི་འདྲིན་རྟོན་པའི་བྱིར་ལྷེ་བ་པ་མཐའ་དག་ཡིན་ཏེ་བྱི་རོལ་པ་དང་ནང་པའི་བསྟན་ཆོས་དང་གྲུབ་མཐའ་ལ་ཁྱལ་མ་ཁྱལ་ས་དག་གིས་བསྟན་ཆོས་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་མཆོག་དམན་གྱི་སྐྱོ་ནས་བསྟན་ཆོས་རྟོན་རྟེན་དང་ཡང་དག་གཉིས་སུ་འདུ་ཞྭ།

ས་ལྷེར།

རྟོན་མེད་རྟོན་ལོག་རྟོན་དང་ལྷན།

རྟོན་གཡོ་བཅུ་བྲལ་རྒྱལ་བཟུལ་སྤོངས།

ཐོས་རྩེད་བསྐྱབ་པ་ལྷུར་ལེན་པ།

བསྟན་ཆོས་རྒྱལ་བྲལ་གསུམ་དུ་འདྲིན།

ཆེས་མོ། རེ་ལས་བསྟན་འཛུལ་ཡང་དག་ནི་རང་བཟོ་རྟོན་རྒྱ་ལྷེ་པའི་བཀའ་རྟོན་དུ་བཀྱང་པ་འབའ་ཞིག་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རྩལ་པ་བོས་གང་དེའི་ཆེད་དུ་རྟོན་བཀའ་ལ་ཆགས་སོགས་བྱིན་ཅེ་ལོག་གིས་ནམ་གཤིང་ཆེད་མེད་པའི་ཡིད་ཅན་གྱིས་སེམས་ཅན་གྱིས་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ལམ་དང་རྒྱུ་ལྷན་པར་བཀྱང་པའི་རིགས་གནས་ཀྱི་བཟོད་བྱེད་རྣམ་དག་ཆེ།

སྐྱད་བྲལ་ལས་།

གང་ཞིག་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་འབའ་ཞིག་གི།

དབང་བྱས་ནས་གཤིང་མེད་ཡིད་ཅན་གྱིས་བཀྱང།

ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ལམ་དང་རྒྱུ་ལྷན་པ།

དེ་ཡང་དྲང་ལྷོད་བཀའ་བཞེན་ལྷོ་ལོས་བྲངས།

ཞེས་གསུངས་མོ།

རེ་ལ་དབྱེད་བྱེད་ལས། བཟོད་བྱེད་རྟོན། བཀྱང་བྱེད་བཀའ། རིགས་བསྐྱམས་ཀྱི་སྐྱོ་ནས་བཞེ་སྟེ། དང་པོ་ལ་བཀའ་རྒྱ་ཆེན་ཏེ་བསྐྱམས་པ་དང་རྟོན་ཐབ་མོ་༥ འབྱེད་པ་དང་འབྲུགས་པ་ཐེབས་ཏེ་པའི་གསུམ་དང་། གཉིས་པ་ལ་ཇེ་ལྷ་བ། དང་ཇེ་སྟེང་པ་ལ། གཏོ་བོར་རྟོན་པ་གཉིས་དང་། གསུམ་པ་ལ་བཀའ་བྱི་༡ དང་བྱེད་བྱེད་གི་དགོངས་འབྲེལ་གཉིས་དང་། བཞེ་པ་ལ་བཀའ་གང་གི་འབྲེལ་པར་མིང་བཅགས་མ་བཅགས་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལ་༢ རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་ཆོག་༣ འབྲེལ་དཀའ་༤ འབྲེལ་བསྐྱམས་པ་འབྲེལ་དག་རྟོན་༥ མོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ལྷ་དང་། གཉིས་པ་ལ་བཀའ་གཅིག་༦ དར་ཐོར་བྱ་༧ དང་མང་བའི་༨ རྟོན་རྟོན་པ་གསུམ་སོགས་ཡོད་རྟོ།

བསྟན་འཛུལ་རྣམ་དག་བརྟམས་པའི་དགོས་པ་ནི། དགོངས་ཅན་བཞེ་དང་ལྷམ་དགོངས་བཞེ་ཅི་རིགས་ཅན་ལ་སོགས་པའི་རྒྱལ་བའི་བཀའ་དགོངས་པ་ཤེན་ཏུ་ཐབ་པ་དང་ཁྱད་པར་དུ་འདུས་པ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལལ་ཆེར་མཐའ་རྒྱལ་ལྷེ་བ་བཞེས་རྒྱས་གང་བ་པ་རྣམས་གསུལ་བྱ་རང་འགའ་བ་དག་གིས་མཁས་པའི་མན་ངག་ལ་མ་རྟེན་པར་ཤེས་དཀའ་ཞིང་བྱ་ཆོས་དུ་འཇུག་ཀྱང་མི་དྲང་བས་འདྲན་པ་རྣམས་ཀྱིས་མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་འབྲེལ་པ་མཛོད་པ་ཡིན་ནོ།

* རྒྱུ་འཛུལ།   † འདུལ་བ་མདོ་ཅ།   ‡ མཛོད་རྒྱུན།   § བསྐྱམས་བཀའ། || ཅ་ཞེས།
༡ ལལ་པ་ཆོག་མཛོད་སོགས་གཏོ་བོ་རྒྱལ་ས་སོ་སོགས།   ༡ སོགས་འཁོར་ལོ་གསུམ་ས་སོ།
༢ ཆོག་རྟོན་གཉིས་ཀ་འདུལ་བ་རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ།   ༣ ཆོས་འབྲེལ།   ༤ བསྐྱམས་པའི་གཉིས།
༥ བསྐྱམས་པའི་རྟོན་བསྐྱམས།   ༦ དག་རྟོན་འབྲེལ་པ་ནས་རྟོན་པ།   ༧ མདོ་རྒྱུན་མདོ་ཅ།
༨ རྒྱ་རིག།   ༩ བསྐྱམས་བཀའ་བཞེས་སྤོང་ལྷ་བྱ།

གྲུབ་དང་ལྷན་ནས་བྱ་རྒྱུ་ཀྱི་དཔྱད་པ་འདྲ་བའི་ལྷན་གྲགས་ལས་། རྒྱ་ཆེ་ཆེན་གྱི་ཕྱོད་པ་མཐའ་ལ་དང་ལག་ལ་ལེན་དང་ཁུར་སྒྲུབ་
 དང་ལག་ལས་ཀྱིས་དབྱི་པ་ལས་ཁྱལ་ཀྱིས་བརྒྱན་བཅོམ་ནས་པ་ལྟར་གཞུང་ཏེ། ལུ་པ་དང་ལྷོད་པ་དང་ནམ་
 བུའྲ་དང་རྒྱལ་བུའྲ་ལྷ་མ་དང་ནམ་བུའྲ་ལྷ་མ་ཀྱི་རྒྱ་དབྱི་དབྱི་པ་མཇུག་༥

ཞེས་ཕུང་རྒྱུ་ཕུང་པ་ཉུང་པ་ཉུང་བེད་པ་པ་མཉམས་ཕུང་ཆེན་མང་བོས་བཞེད། ཡི་ཞེས་དོ་རྒྱུན་ལས་བཙུམ་པ་
ལས། རྟོགས་པ་དང་བྱ་བ་དང་གཉིས་ཀ་དང་ཚྭ་པ་དང་རྒྱལ་འབྱོར་ཆེན་བོ།

ཞེས་ལྟ་བཤད་།

པའི་མཆོག་ཙུང་ལུང་ལུ་ལས།

ཁེ་ཕྱིར་མཛོ་བྱ་ལྷོད་པ་དང་།

རྒྱལ་འབྱོར་གསལ་མཐའི་དབྱེ་བ་ལས།

[illegible]

ཡུལ་ལས་:—ལྷ་འཕྲོར་པ་མི་རྒྱུད་ནི་ལྷག་པར་བྱས་པ་ཡིན། རིམ་གསུངས་པ་ཡོད་ལ། ལུང་ལྷ་པ་ལས་
 རྩོད་ཀྱི་འབྲེལ་པར་བྱ་པའི་རྒྱུད་ཚོར་པའི་རྒྱུད་རྟགས་པའི་རྒྱུད་གཞིས་ཀྱི་རྒྱུད་ལྷ་འཕྲོར་རྒྱུད་ལྷ་འཕྲོར་ཆོར་པའི་རྒྱུད་
 ལྷ་འཕྲོར་ཐ་མེད་པའི་རྒྱུད་དང་པར་ལུག་ཏུ་བཀའ་པ་ཡོད་རྟེན།

དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བརྟུ་ན་ཕྱི་རི་རྒྱུད་དང་ནང་གི་རྒྱུད་གཉིས་སུ་འདུ་ཞེ།

རྩ་བའི་ཕྱི་ལོ་ལྟར་ལས།

ཕྱི་ནང་དབྱེ་བ་གཤམ་པ་ཡིས།

ཡུང་གི་དབྱེ་བ་ཤེས་པར་བྱ།

ཞེས་དང་།

ཕེ་བྱ་ག་རམ་ :—

རྩ་ཁྲི་འཆར་གྱིས་ཁྱི་ནང་རྩ་ཁྲི་བཞིན།   རིམ་པས་རྒྱུད་པ་སྒྱིར་ལ་བརྒྱུད་པར་གཤོང་།

[illegible]

དང་པོ་སངས་རྒྱལ་ལས་:—

རང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཁྱུང་པར་ནམས་ཀྱིས་ནི།   མྱིང་གསུམ་མ་ལུས་ལམ་ལ་ལེགས་པོ་དྲན་ནས།

རྒྱལ་སྐོར་གྲུབ་ཡིན་པ།   དང་ཞེ་མཉེན་གཟུགས་ཆའད་པ་སོ་སོར་མ་གཅིད་དང་མིན་ཏུ་དང་ཤེས་ཀླུང་ཚད་
 དང་།   སྐལ་ལྷན་ཁྲི་དང་ཕྱི་མོང་པ་ལ་སྐོར་གྲུབ་ཡིན་ཏུ་མཉེན་ཀླུང་གཟུགས་པ་ཡོད་པར་ཀྱི་མཉེན་པོར་ལཱ་
 བཟོ་རྩོ།

གཉིས་པ་བཟན་པ་དེ་དག་གང་དུ་གནས་པ་དེར་ཆོས་རྒྱལ་བཟན་འཛིན་གྱི་མཐའ་སྐོག་གསུང་ཚུལ་ལ་བཞི།
 རྒྱ་གར། ཨོད། རྒྱ་ནག། རྩོམ་ལུ་ལྷ་མོ།

དང་པོ་གཟུགས་:—ཐོག་མར་རྒྱ་གར་གྱི་ཕྱོགས་ལ་ཆོས་རྒྱལ་རྣམས་ཕྱོད་པའི་རབས་མདོར་བཟུམ་ཏེ་འགོད་པ་
 དང་། དེ་དག་དང་དེ་དག་གི་རིང་ལ་ལུང་གིས་རྩོད་པའི་མཐའ་གྱུབ་གང་དང་གང་ཕྱོད་ཏེ་བཟན་པ་ལ་ལྷ་བཟུམ་
 ཚུལ་དང་། ཆོས་འདི་པའི་གྱུབ་མཐའ་སྐོག་གསུང་ཚུལ་ལོ།

དང་པོ་ནི་:—ཐིམ་རྒྱལ་པོ་ལ་གཏུང་བརྒྱུད་བསྐོས་པ་སྒོ་བྱུང་བ་གཟུམ་ལས་ཕྱི་མ་གཉིས་ནི་ཐོག་ཏུ་བར་དུ་ཞར་
 ལ་འབྱུང་འབྱུང་ལྟར་ཡིན་ལ། གཙོ་བོ་ནི་དང་པོ་རྩེ། དེ་ལས་མར་བཟུང་བའི་གཏུང་བརྒྱུད་རྒྱལ་པོ་དོན་
 གྱུབ་ཡན་ཆད་ཆར་བཤད་ལྟར་དང་། དོན་གྱུབ་ཀྱི་དུས་ན་རྒྱལ་པོ་བཞིར་གྲགས་པ་མ་གཞིར་རྒྱལ་པོ་པད་མ་
 རེན་པའི་* ལྷ་ཉག་ལྷགས་ཅན་རྩོད་པོ་དང་དེའི་ལྷ་བརྒྱུད་མ་རྒྱུས་དབྱ་དང་། ལུམ་ཀོ་ས་ལའི་† རྒྱལ་པོ་ཆེན་མ་
 ཕྱིན་གྱི་ལྷ་འགས་ལ་རྒྱལ་དང་དེའི་ལྷ་འགས་རྒྱལ་པོ་པའི་རྩེ་དོན་པོ་དང་། ཀོ་ལུ་གམ་རྩི་རྒྱལ་པོ་དམག་བརྒྱ་
 པ་དེའི་ལྷ་མཉམ་པ་‡ དང་། འཕགས་རྒྱལ་དུ་སྤྱུང་མཐའ་ཡས་ཀྱི་ལྷ་འཕྲུལ་གསལ་§ དང་ཕྱོགས་གཞན་
 དུ་ཡང་དེའི་ཆོས་སྒྲོག་གི་ཆོས་རྒྱལ་ལྟར་ཡན་དང་ཨོ་རྒྱན་གྱི་ཡིན་དུ་བུ་རྩི་དང་གམ་རྩ་ལའི་ཉི་མའི་འོད་ཡལ་སྐས་
 སྐོག་གསུང་ཡོད་དོ།

དེ་དག་གིས་བཟན་པའི་བདག་པོ་དང་བཟན་པ་ལ་ལེགས་པར་མཛད་ཅིང་དེ་རྣམས་ཀྱི་རིང་ལ་རྩོན་པ་འཁོར་
 བཅས་ཀྱིས་བཟན་འགྲོའི་དོན་ལྟར་མཛད་ཚུལ་གོང་དུ་སྒྲོས་པ་ལས་ཤིས་ཅུས་པས་འདིར་བཞོད་མི་དགོས་ལ།

འདིར་སངས་རྒྱུས་འདས་ཚུལ་བཟན་པ་ནས་བཟུང་ལྟེ་འཆད་པ་ལ་ཕྱིས་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་ནི།

དེ་བཞེད་དུ་:—རྒྱ་གར་ན་བཟན་པའི་ཐིམ་བདག་མཛད་པའི་རྒྱ་དན་མེད་ནི་ཆར་བཤད་པ་ལྟར་གྲགས་ཆེ་ལ།
 གཞན་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་པའི་རྒྱ་གར་གྱི་རྒྱལ་རབས་ན་སྤུ་ལའང་ཡོད་པར་མ་མཛད་ཟེར་ཡང་རྒྱ་གར་གྱི་
 ལུམ་དབུས་དང་གར་གློ་སྐོག་རྒྱ་ཆེ་བས་བོད་ལྗེ་ལྟེ་གནས་གཞི་རྒྱུད་པ་གཤེག་དུ་དཔོན་ས་རྒྱུད་པ་དེ་བཟུང་
 ལྟར་མིན་པས་དབུས་སྤུ་མ་ཟད་རྒྱ་གར་གར་གློ་ལེ་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་ཡི་གེ་འགའ་ཞིག་ཀྱང་མཛོད་བས་དེ་དག་དུ་འང་
 རྒྱལ་རབས་ཡོད་པར་མཛོད་ལ། དབུས་ཀྱི་དེ་ནི།

མ་ར་ན་ལྟེ་རྒྱ་གར་ཆོས་འབྱུང་དགོས་འདོད་ཀྱན་འབྱུང་ལས་:—

རྒྱལ་པོ་མཛོད་ལྟར་དགེ་པའི་བརྒྱུད།	ལག་བཟང་གཞུ་བཟང་དབང་ཅེན་དང་།
ཙམ་གཞུ་ལྟེ་མཞི་ཡིན་ནོ།།	རྒྱ་དན་མེད་ཀྱི་བརྒྱུད་པ་ལ།
རྒྱ་དན་བུལ་དང་དཔལ་བོའི་ལྷ།	དགའ་པོ་པད་མ་ཆེ་ལྟེ་བཞི།
ཙན་དུའི་རིགས་ལས་བྱུང་བ་ནི།	ཏ་རི་ཅལ་འཛེ་ཡ་དང་།
ནེ་མ་ལ་ནི་བྱང་ས་དང་།	ལུ་མ་རྣམས་ལ་ཙན་དུ་སྤྱར།

* རྒྱལ་ཁབ་ཏུ།   † མཉན་ཡོད་དུ།   ‡ འཆར་བྱིད།   § གཏུམ་པོ་རབ་སྤྱང་།

65

K

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་:—མཁས་གྲུབ་དང་སྒྱུ་བྱ་བ་དག་ལག་ལྷན་ལྷན་གྱིས་ཐོན་ཚུལ་དང་། དེ་དག་སྐྱེས་གྱིས་བརྟན་པ་ལ་བྱ་བ་མཛད་ཚུལ་དང་། གྲུབ་ཅེན་གྱི་བཞིན་གྲུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཐོབ་ཚུལ་མགོ་སྐྱོས་ཅོམ་བྱེད་པར།།

དང་པོ་ནི་:—འདུལ་ལུང་ཐུན་ཚེགས་ལས་གཏད་རབས་བདུན་ལུང་བརྟན་པ་ནི་གྲུགས་ཅེ་ལ། ཡང་། ར་འདས་ནས་མོ་བརྟན་གྱི་མ་གྲུང་པ་ཞེས་བྱ་བས་བརྟན་པ་འཛེག་* ལོ། ཞེས་པ་དང་།

སྒྱིང་ཇེ་ཡང་དཀར་ལས་:—སྟོན་པ་འདས་ནས་བརྟན་པ་སྐྱེས་འཛིན་ལུས་པའི་ལན་དུ། ཀུན་དགའ་པོ་དག་སྒྲོང་འདྲ་སྒྲོང་དང་ཁྱོད་གཉིས་མོ་བཞི་བཅུ་ལྷག་ཅོམ་དུ་ངའི་དམ་པའི་ཅོམ་འཛིན་པར་འགྱུར་རོ།

གྲོང་ཁྱིམ་བཅོམ་སྐྱེལ་ན་མེ་ལོ་དང་དངོས་ཅེ་ཞེས་པ་ན་ཀུན་དགའ་ར་བ་འདས་བྱ་ཅན་ཞེས་བྱ་བར་ལུལ་སྟན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དག་སྒྲོང་འབྱུང་། ཡང་དེ་ཉིད་དུ་དག་སྒྲོང་དགའ་བ་ཅན་ཞེས་པ་འབྱུང་། རི་ལུ་ཤི་རི་དག་སྒྲོང་བཞི་ཁྱི་བཞི་སྟོང་དང་། གྲོང་ཁྱིམ་སྟེ་ནར་གྱི་བྱར་ཀུན་དགའ་ར་བ་ལས་ཞེས་བྱ་བར་དག་སྒྲོང་རྟ་སྐྱེས་དང་། རིར་བྱ་གཤམ་གྱི་ཀུན་དགའ་ར་བར་དག་སྒྲོང་སྐྱེས་པ་དང་། ལུལ་ཡན་ལག་རྩ་མོ་མའི་དུས་སྟོན་ལ་དབྱ་བཅོམ་པ་བྱི་སྐྱེས་སྟོང་དང་། གྲོང་ཁྱིམ་གསེར་གྱི་བྱར་དག་སྒྲོང་མཁས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་ཡང་དག་པར་རྒྱལ་བ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་དང་། གྲོང་ཁྱིམ་གསེར་བཅས་སྐྱེ་དག་སྒྲོང་བརྟོན་འབྱུང་ཅེ་དང་། བྱར་ལྷོགས་གྱི་བརྟན་ལུལ་སྐྱོས་འཛིན་དུ་འདྲ་སྒྲོང་རྟེ་དག་སྒྲོང་དེ་དག་ཐམས་ཅད་རྩ་འབྲུལ་ཅེ་བ་མཐུ་ཅེ་བ་དབང་ཅེ་བར་གྲུགས་པ་གསལ་བ་འཛིགས་པ་མེད་པ་མང་དུ་ཐོས་པ་འདུལ་བ་འཛིན་པ་མཛད་ཇེ་འཛིན་པ་མོ་འཛིན་པ་ཡང་དག་པར་སྟོན་པ་འཛིན་དུ་འཇུག་པ་གཟེང་བརྟོན་པ་རབ་རྩ་དག་པར་བྱེད་པས་ངའི་བརྟན་པ་རྒྱས་པར་གྱུར་རོ།།

བྱར་ལྷོགས་གྱི་རྒྱུད་གྲོང་ཁྱིམ་འཛེག་ཅེས་བྱ་བར་ཁྱིམ་བདག་རལ་པ་ཅན་ཞེས་པ་འབྱུང་བ་དེས་ངའི་ལུས་དང་ཉན་ཐོས་རྣམས་མཛོད་པར་འགྱུར་ཏི་བསྐྱེལ་པ་སྟོང་ནས་བསྐྱེལ་པ་བཟང་བྱེད་ལ་བཞོད་པ་ཅེན་པོས་ལེགས་པར་བརྟན་པའི་འཛེག་རྟེན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུད་སྟོང་བ་ཞེས་བྱ་བར་འབྱུར་རོ།།

བྱར་ལྷོགས་ན་མོ་བྱར་རྒྱས་ལྷན་དུ་བྱས་ཟེ་དང་ཁྱིམ་པ་བརྟན་པ་ལ་དད་པ་མང་པོ་འབྱུང་སྟེ་ཤི་ནས་དགའ་ལྷན་དུ་སྐྱེས་རབ་དུ་བྱུང་བ་ལས་ཅེར་ཅོམ་བཞིན་མི་སྟོད་པས་ལོག་པར་སྒྲུང་ངོ་།།

དེར་དག་བསྟོན་ཅོམ་འཕེལ་ཞེས་བྱ་བ་རྩ་འབྲུལ་དང་ལྷན་པ་ཞིག་འབྱུང་ངོ་། བྱར་ལྷོགས་སྐྱེ་དག་སྒྲོང་འཛོ་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ཐེག་ཅེན་པ་ཞིག་འབྱུང་སྟེ་དེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛོད་རྟེན་ཞིག་པ་འཛོམས་ཤིང་གསེར་གྱིས་བརྟན་པ་ལ་སྐྱེས་བྱེད་ཅིང་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྒྱུར་།།

མཐའ་འཁོབ་གྱི་ལུལ་ནགས་གྱི་ས་ན་རྒྱལ་པོའི་མོ་བྱར་ཞི་བན་རྒྱལ་པོ་མེས་སྒྱུ་ཞེས་བྱ་བས་སྐྱེ་གསུང་དང་ཉན་ཐོས་རྣམས་མཛོད་དེ་དེར་དབྱ་བཅོམ་པ་སྐྱེས་སྟོང་ལྷག་ཅོམ་འདུལ་།།

བྱར་ལྷོགས་གྱི་རྒྱུད་ན་གྲོང་ཤིང་ཀུན་སྟེ་བ་ཞེས་བྱ་བར་ཅོམས་མཛེ་བ་ལ་མཛོད་པ་རྒྱ་ཅེན་པོ་བྱེད་ཅིང་དག་སྒྲོང་སྐྱེམས་ལྷན་མང་དུ་འབྱུང་སྟེ་ཐམས་ཅད་ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་སྐྱེ་རན་ལས་འདའ་སྟེ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ངའི་བརྟན་པ་རྒྱས་པར་བྱེད་པར་འབྱུར་གྱི་སྐྱེ་རན་མ་བྱེད། ཅེས་གསུངས་ལ།

* ༡༥༩་༩།

མང་ཁར་གཞིགས་པར་—

ཆོ་ཞུགས་མེ་དེ་ལུ་དུ་ནི།
དེ་མིང་ཁྱ་ཞེས་འཁོད་པ་ཞུ།
ང་ཡི་ཐུག་པ་འཇིག་རྟེན་དུ།
རབ་ཏུ་དགའ་བའི་ས་བསྐྱབས་ཏི།

དགེ་སྤོང་དཔལ་ལྷན་ཅེད་གྲགས་པ།
ཡོད་དང་མེད་པའི་ཞུགས་འཇིག་པ།
ཁྱ་མེད་ཐུག་ཅེན་རབ་པ་གད་ནས།
བདེ་བ་ཅན་དུ་དེ་འགྲོའོ། ཞེས་པ་དང་།

འཇམ་དཔལ་ཙ་ཀྱང་ལས་—

དེ་བཞིན་གཞིགས་པ་ང་འདས་ནས།
དགེ་སྤོང་ཁྱ་ཞེས་དེ་འཁོད་འབྱུང་།
རབ་ཏུ་དགའ་བའི་ས་ཐོབ་པ།
རེག་པ་མ་བྱ་ཅེན་མོ་ནི།
བསྟན་འཛིན་སྒྲ་ཚོགས་དོན་དང་ནི།
གང་ཙ་ལུས་དེ་ཁོར་བ་ན།
དེ་ནི་མཐར་ཁྱིས་སངས་རྒྱས་ཉིད།

མོ་ནི་བཞི་བརྒྱ་ཚོན་པ་ན།
བསྟན་པ་ལ་ནི་དད་ཅིང་མན།
མོ་ནི་ཐུག་བརྒྱ་དག་ཏུ་འཛོ།
བདག་ཉིད་ཅེན་པོ་དེས་ཀྱང་འབྱུང་།
དངོས་པོ་མེད་པའི་དོན་དེ་རིགས།
བདེ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བར་འབྱུང་།
ངས་པ་ཁོ་ནར་ཡང་དག་འཛོབ།

།ངས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་དང་།

ཐོགས་མེད་ཅེས་བྱའི་དགེ་སྤོང་ནི།
མདྲ་ལྷ་ངས་དོན་དངས་པའི་དོན།
འཇིག་རྟེན་རིག་པ་སྟོན་བདག་ཉིད།
དེ་ཡིས་རིག་པ་བྱུང་པ་ནི།
དེ་ཡི་ཐུགས་ཀྱི་མཐུ་ཡིས་ནི།
བསྟན་པ་ཕུན་པོར་གནས་བྱའི་ཕྱིར།
མོ་ནི་བརྒྱ་དང་ལྷ་བཅུར་འཛོ།
འཁོར་བ་ནས་སྐྱ་འཁོར་བ་ན།
བདག་ཉིད་ཅེན་པོ་མཐར་ཁྱིས་ཏི།
ཞེས་མོགས་ཐོགས་མེད་ལྱང་བསྟན་པ། དེར། ང་ནི་ལྷ་དན་འདས་ལོག་ཏུ།

བསྟན་འཛིན་དེ་ཉིད་དོན་ལ་མཁས།
ནམ་པ་མང་པོ་རབ་ཏུ་འབྱུང་།
གཞུང་འབྲིང་དང་ཚུལ་ཅན་དུ་འབྱུང་།
ས་ལའི་ཐོ་ཏ་མོ་ཞེས་བཟོད།
ཆོ་ནི་བཟང་པོ་སྐྱེ་བར་འབྱུང་།
མདྲ་ལྷ་དེ་ཉིད་དོན་བསྐྱེད་བྱེད།
དེ་ལུས་ཞིག་ནས་ལྷ་ཕུལ་འགྲོ།
ཕུན་པོར་བདེ་བ་ཆེས་ཕྱོད་ནས།
བྱང་ཚུབ་ཐོབ་པར་འབྱུང་བ་ཡིན།

མོ་ནི་དབུ་བརྒྱ་ཚོན་པ་ན། ཞེས་ཅེར་བ་ནི་རྒྱུད་ན་མེད་ཀྱང་རྒྱའི་སྤོང་དཔོན་རྒྱལ་པས་ལ་གྱིས་

དགོངས་འབྲེལ་གྱི་འབྲེལ་པར་བྱིས་པོ།

ཡང་—ཕྱི་མའི་དེ་ཙ་དུས་དག་ཏུ།
དེ་ནི་ཐུགས་དོན་བདག་ཉིད་ཅན།
གཞོད་ཕྱིན་ཐུགས་ནི་རབ་པ་ཆེད་པས།
ཅེས་ཐོགས་ཁྱིས་དབྱེ་བཅོས་དང་།
དགེ་སྤོང་མང་དུ་ཐོས་པ་ནི།
མ་ཁོལ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་བ་ཞུ།

དགེ་སྤོང་དབྱེ་བཅོས་ཞེས་བྱ་བ།
རྒྱ་ཞེས་དེ་བཞིན་མང་དུ་ཐོས།
དེ་ལ་ཕུས་པ་བཟང་པོ་བྱུང་།
དེའི་ཕུས་པའི་སྟོར་བ་དང་།
དེ་ཡི་ཙ་ན་འབྱུང་འབྱུང་བ།
ང་ཉིད་ཀྱི་ནི་བསྟོན་བྱེད་པ།

ཇི་ལྟར་ཡོན་ཏན་བཟང་བོ་ནི།
 ཀུན་ནས་སེམས་ནི་རབ་དང་ཞིང་།
 བསྐྱེད་དཀའ་ལྟགས་ནི་རབ་བྱུང་ཅིང་།
 ཡོན་ཏན་ལྡན་ཞིང་ཚུལ་སྤྲེལ་སྤྲེལ།
 ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་བྱང་ཆུབ་འཛུམ་།
 རྟོན་པའི་གཞུང་རབ་ས་སྤྱིང་དུ།
 རྩོམ་བརྩོན་ཀྱལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ནི།
 དཔེར་ན་མ་ཁོལ་ཞེས་བྱ་དང་།
 ཡི་གེ་མ་ཞེས་གཞིན་ཏུ་ཞེས།
 ལྷ་ལོས་ཞེས་ཀྱང་རྣམ་པར་གྲགས།
 ཡི་གེ་ག་ཞེས་གཞིན་ཏུ་ཞེས།
 ཡི་གེ་ལྷ་མིང་བདག་ཉིད་ཆེ།
 རྩོ་ལྡན་ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱིས་བཀྱུར།
 ཀྱལ་བོ་སངས་ཀྱས་པ་ཡི་ཕྱགས།
 རྩོན་བརྩོན་ཡི་གེ་མ་ཞེས་གྲགས།
 རྩོང་བྱིར་གནས་བཅས་གནས་པ་ལྟ།
 དང་ཡིག་ཡི་གེ་མ་དག་སྤྱོད་།
 རྩོ་ལྡན་ཆེ་ནི་དྲུག་ཅུར་འཛོ།
 ཡི་གེ་རྩ་* ཞེས་ལྟོས་བརྩོན་ཉིད།
 མ་རོལ་ལྟོས་པ་བསྐྱེད་ནས་ཀྱང་།
 གཞན་ཡང་རབ་བྱུང་དམ་པ་ནི།
 འཕགས་པ་མིན་ལ་འཕགས་པའི་† མིང་།
 མ་རོལ་ལྟོས་པ་བསྐྱེད་ནས་ནི།
 དེ་དུས་འཕྲིགས་སུ་རྩེད་བའི།
 ཡི་གེ་ར་‡ དང་ལ་དང་པོར།
 ཡི་གེ་ར་ལྟ དང་བ་དང་པོར།
 རྟོན་པའི་བརྟན་པ་གསལ་བྱེད་པ།
 ཀྱལ་བོ་ནག་བོ་ཞེས་བྱ་བར།
 མཆོད་རྟེན་ཀུན་དགའ་ར་བར་གནས།
 རྟོན་པའི་གཞུགས་བརྟན་ཐམས་ཅད་བརྟགས།
 རྩེད་པར་འཇུར་བར་ཐོཾ་མེད།

ཇི་ལྟར་བཞིན་དུ་བརྟོད་པར་འཇུར།
 མངས་ཀྱས་རྣམས་ཀྱི་བརྟན་པ་དང་།
 འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ནོ།
 མང་དུ་ཐོས་ཤིང་ཆོས་ཀྱང་སྤྱ། ཞེས་པ་ནས།
 ཅེས་པའི་བར་གྱིས་སྤྱ་ཉི་ཅེ་དྲ་དང་།
 དུས་མཐའ་འཕྲིག་རྟེན་རྣམས་པ་ན།
 འབྱུང་བར་འཇུར་བར་ཐོཾ་མེད།
 མེ་རྟག་ཅེས་བྱར་རྣམ་པར་གྲགས།
 དང་བོ་ཐ་མར་ཆོས་ལ་དགལ།
 རིན་ཆེན་འབྱུང་ཞེས་བྱ་མིང་དང་།
 ཡི་གེ་བ་ཞེས་ཆོས་སེམས་བྱེད།
 རྟོན་པའི་བརྟན་པ་གཅེས་འཛིན་བྱེད།
 དང་བོ་ཡི་གེ་ལ་ཞེས་བརྟན།
 རྟོན་པའི་བརྟན་པ་གསལ་བར་བྱེད།
 བཅ་‡ ལས་ནི་རབ་ཏུ་བྱུང་།
 དེ་བཞིན་ཆེ་ནི་བརྟུང་ཆུར་འཛོ།
 ལྟོ་ཡི་ཕྱགས་སུ་འབྱུང་བར་འཇུར།
 ཀ་ཤི་ཞེས་བྱའི་མྱོང་དུ་གནས།
 ལྟོ་ཡི་ཕྱགས་སུ་རྣམ་པར་བསྐྱགས།
 དེ་བཞིན་ལྟོས་བརྩོན་ལྟགས་ཀྱང་འབྱུབ།
 མིང་ག་ལ་ཡི་མྱོང་ན་གནས།
 མིང་ག་ལ་ཡི་མྱིང་ན་གནས།
 ལྷ་ལྟགས་རྣམས་ཀྱི་ལྟགས་སུ་རྩེད་བྱུང་།
 དུས་ཀྱི་མཐའ་ལ་འབྱུང་བར་འཇུར།
 རྩོམ་བརྩོན་གང་ཞིག་རབ་གསུངས་དང་།
 དག་སྤྱོད་གང་ཞིག་རབ་འབྱུང་གསུངས།
 འབྱུང་བར་འཇུར་བ་ཐོཾ་མེད།
 ཡི་གེ་མ་ཞེས་ལྟོས་བརྩོན་འབྱུང།
 རྩིང་དང་ལྟོན་པའམ་ཐམས་ཅད་དུ།
 གཞིངས་དང་ཐམ་པ་ཉིད་རྣམས་ནི།
 མཆོན་གྱིས་ལྟས་ཞིག་མཐོ་རིས་འགྲོ།

* ཆོས་གྲགས།   † འཕགས་ལྟ་འཕམ།   ‡ ལས་ཁུ་མེ་ན་འཕམ།   ལྟ ར་ལུ་ལ།

སྒོ་གཞིན་བཟང་པོའི་ཀྱན་དགའ་དང་།

ཁྱིན་བཟང་ལང་ཀ་དེ་ལ་དང་།

བ་རུ་བྱ་ཆོ་དབྱ་མའི་སྒོ།

ཁྱིན་གྱི་སྒྲོབ་དངོན་ཆེ་རྣམས་སོ།

རྒྱལ་བ་རྣམས་པའི་གཏང་རབས་ནི།

ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་རྣམ་པ་བདུན།

ཉི་མ་གྲུང་པ་བརྒྱན་པས་བརྒྱད།

སྒྲ་མ་གྲགས་པ་བརྒྱུ་བྱིན་དང་།

འདྲ་སྤངས་ལུལ་བསྐྱེད་བྱ་ཆེན་པོ།

གཏོང་བ་ཆེན་པོ་དགའ་བ་ཅན།

ཆས་ཀྱི་ཆོང་དངོན་རྩི་བས་ཅན་དང་།

རྩ་ཐུས་ནན་ཏེ་ཞེས་པ་རྣམས།

བརྒྱན་པ་སྒྱུར་བའི་དབྱ་བཅོམ་སོ།

སྒྲ་མ་འདྲ་སྤངས་མང་རྣམས་དང་།

ས་རྣམས་ཆས་བསྐྱུང་ཆར་བཟང་འཕེབས།

གནས་མ་བྱ་དང་གོས་དམར་དང་།

མང་ཐོས་ཆས་མཆོག་བསྐྱུང་བ་པ།

ཡང་དག་རྒྱལ་བ་གནས་བརྒྱན་དང་།

ཆས་སྒྱུབ་དབྱིག་བཞེས་དབྱངས་སྒྲོག་དང་།

དཔལ་ལེན་སངས་རྒྱས་ལྷ་དང་ནི།

གཞིན་ཏེ་ལེན་དང་མིའུ་བྱང་དང་།

ཀྱན་ལ་དགའ་དང་དགེ་བྱེད་དང་།

དགེ་འདུན་འཕེལ་དང་བསམ་སྒྲོག་གསུམ།

བརྒྱན་པ་ཆེན་པོ་ལྷ་རྣམས་སོ།

རྒྱལ་བ་ལེགས་རྒྱལ་དགེ་བ་དང་།

གྲུབ་པ་དེགས་མེད་ར་རྩ་པ།

གྲགས་ལྷན་པ་ནི་མཁས་པ་དང་།

བཟང་པོ་མཆོག་སྤེད་སུ་དྲ་དང་།

རིགས་ལྷན་ཆོ་བརྒྱན་བདེ་བྱེད་དང་།

ཆས་ལྷན་བཅོམ་ལྷན་ཁྱབ་འཇུག་བཟང་།

ཐུང་རྩི་ཐུ་ཐུ་མ་རྩུ་དང་།

མཆོག་སྤེད་གཉིས་པ་གསལ་ལྷན་རྒྱ།

ཅོན་ཀ་དང་ཅོན་གྱི་མིག།

ཤར་ཀྱུ་ཐུང་བྱ་མཐོ་ཀ།

བྱ་ཐུ་ན་ག་བཟང་པོ་བསྐྱངས།

གང་བ་གང་བ་བཟང་པོ་སྒྲ།

བརྒྱན་ལ་བྱ་བ་བྱས་པ་ཡི།

བྱས་ཆེན་ཆེན་པོ་ལྷ་རྣམས་སོ།

ཐེག་ཆེན་རྣམས་པའི་སྒྲོབ་དངོན་ནི།

ཕལ་ཆེན་ཞིན་ཏེ་གྲགས་ཆེ་བས།

ཞེས་དང་།

འཛིན་སྤྱིར་རྒྱན་ཐུག་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ཉིད།

དཔའ་པོ་སྤྱུ་གཅན་འཛིན་དང་ཡོན་ཏན་འོད།

ཆས་སྒྱུར་རྣམས་ལ་ཆེན་པོ་བཞི་ཞེས་གྲགས།

ཞི་བ་ལྷ་དང་ཅོན་དུ་གོ་མི་ལ།

མང་བྱང་སྒྲོབ་དངོན་གཉིས་ཞེས་མཁས་རྣམས་སྒྲོགས།

མཆོག་གཉིས་ཀྱི་གང་ལུལ་དུ་གྲགས་པ་མེད།

རྒྱན་ཐུག་མཆོག་གཉིས་ཅས་བྱང་པོད་ཀྱིས་བཏགས།

ཡི་ཞེས་ཞབས་དང་མང་མེ་མཛོད་བཟང་པོ།

ལྷ་རྒྱལ་བཟང་དཔལ་འཛིན་རྩ་ལ་ན།

རྣལ་ལྷན་གྲགས་པ་ལེ་ལ་བརྒྱ་དང་།

མི་རྒྱལ་བ་དམ་ཆོག་རྩི་རྩི་དང་།

དེ་བཞིན་གཤེད་བསྐྱུང་བྱང་རྩལ་བཟང་པོ་དང་།

པང་མ་བསྐྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བཅུ་གཉིས་སོ།

རྣམ་གཞིན་ཆོལ་གྱི་ཐུགས་པའི་སྒྲོབ་དངོན་ཡིན།

དེ་ནས་མཁས་པ་སྒྲོ་བྱ་ལ་སྒྲགས་དང་།

གསང་ཐུགས་སྒྲོབ་དངོན་རྣམ་པ་རྣམས་ཆོགས་བྱིན།

ཞེས་པ་ལྟར་རོ།

དེ་འདྲའི་གཏང་རབས་བདུན་ནས་ཁ་ཆེ་པའི་ཆེན་ཤུག་སྤྱི་སྒྲགས་ཀྱི་བར་གྱི་མཁས་ཀྱུ་བ་

རྣམས་ཀྱིས་རྒྱལ་བོ་སོ་སོའི་རིང་ལ་འཆད་རྩིད་རྩི་མ་གཞུས་དང་བཤད་སྐབས་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་འཕགས་ལུལ་དུ་བརྒྱན་

པ་ལ་བྱ་བ་བྱས་ཆུལ་དངོས་ཅུང་ཟད་བཞོད་པ་ལ།

པའི་རྩ་མོ་རྒྱ་མཚོར་ཐུག་པར་རྒྱུ་ལྷ་ཡི་ཡོད་ཅིང་རྩ་མོ་དེའི་ཤར་ལྷོགས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་ལ་མ་དྲ་དྲི་དང་རུབ་ཀྱི་མཚོ་
ལ་ར་དྲ་གི་ཡི་ཟེར་ལ།

། རྒྱལ་བཟུན་དེའི་བར་དུ་དར་བ་ནི།

འཇམ་དཔལ་ཙུ་བརྒྱད་ལས་:—

ས་ནི་རྒྱ་མཚོ་གཉིས་མཐར་ཐུག། ཅས་པས་ལུང་བརྟན་རྟོ།།

དབུས་ཀྱི་མར་ཆ་སི་ནས་རུབ་ཏུ་བྲལ་ཀ་དང་བཅོམ་རྒྱལ་དང་ཀུ་ར་དང་ལྷ་ལེན་དང་ཨ་ག་ར་དང་ས་ག་རི་དང་
རི་མེ་དང་མ་ལ་ལ་དང་། གཞན་ཡང་མ་རུ་རི་མེ་ཉ་ལ་ཀརྲ་སྒྲིགས་ཡོད་དེ། འདི་དག་མོ་རྩུ་སྒྲིགས་ཀྱི་དག་པ་
མོས་ཉུང་ཤིས་པ་ཡིན་ཞིང་རྒྱ་ནག་གི་རྩ་ཤར་དག་གི་ལམ་ཡིག་ཉུང་ནི་འདག་ཏུ་འབྱུང་ངོ་།།

དེ་དག་ལས་ལུལ་དབུས་ལུ་སངས་རྒྱལ་མཚོག་ཟུང་འོད་བསྐྱར་ཆེན་པོ་སྒྲིགས་འདས་ཆེས་མ་རྒྱུས་དབྱུ་བརྒྱད་
བཅས་ཀྱི་རྒྱལ་བོ་ལྷ་བྱུང་བ་ལས། དང་པོ་ནི་རྒྱལ་བོ་མཐོང་ལྟར་རྟོ། དེ་ཉིད་ཀྱིས་སངས་རྒྱལ་བཟུགས་རིང་ལོ་
ལྷ་དང་འདས་ཆེས་མོ་ཉེར་བརྟན་* ཟེར་ཡང་བཞི་བརྩ་† ལྷག་ཡངས་པ་ཅན་གྱི་ཐོང་བྱེད་མ་གཏོགས་པའི་ཐོང་བྱིར་
ལྷ་ལ་མངའ་བརྟན་རྟེ་མ་ག་རྩར་གནས་ལ། དེའི་ཚེ་ཀུན་དགའ་བོས་བརྟན་པ་བརྟུངས་ནས་མོ་བཅོ་ལྷ་ཚོས་ལོན་ཚེ་
བྱིུ་གཞིར་འདྲིག་ཅན་དབྱུ་བཅོམ་ལ་བཞོད་པ་སྒྲིགས་རྒྱལ་བོས་ཐོས་ནས་ཀུན་དགའ་བོ་འཁོར་དབྱུ་བཅོམ་ལྷ་སྟོང་
དང་བཅས་པ་ལ་མོ་ལྷར་མཚོད་ཅིང་། དེའི་ཚེ་ལྷོ་ལྷོ་གྲྱགས་ཀྱི་ཐོང་བྱིར་གིས་མི་མེད་ཐོང་བ་ནས་བྱམ་ཟེ་རྩར་རྩར་
གཤོད་པ་ཅན་དང་དུས་གཅིག་པ་ཞེས་པའི་རྒྱ་མ་མཁན་མ་ག་རྩར་འོངས་ནས་རིན་པོ་ཆའི་རི་བཞིར་རྒྱུད་ཆེན་དང་པད་
ཆིང་བཞི་དེ་སྒྲིགས་སྒྲུལ་པ་ན་ཀུན་དགའ་བོས་ཐོང་ཆེན་རྒྱུད་རྩོ་ཆར་སྒྲིགས་ཀྱིས་བཅོམ་ཆུ་ལུས་ཀྱི་བཞོད་པ་ལྷ་བརྒྱས་
ཚེ་འཕྲུལ་རྩོ་ཆར་བརྟན་པས་རྩར་རྩར་ཆེ་སྒྲིགས་བྱམ་ཟེ་ལྷ་བརྒྱད་དང་བཅས་པ་དང་དེ་བཞིན་པ་མཐོང་ངོ་།།

ཡང་དུས་གཞན་ན་ག་ནའི་གོས་ཅན་གྱིས་ཀུར་ཀུན་དགའ་བོ་འཁོར་བཅས་མཚོད་དེ་དབྱུ་བཅོམ་ཐོབ་ལ། ཀུན་
དགའ་བོས་མོ་བཞི་བརྩར་བརྟན་པ་སྟོང་སྒྲིགས་དབྱུ་བཅོམ་ལ་བཞོད་པ་ཐིམ་མོང་ངོ་།།

ཐུས་སུ་ཀུན་དགའ་བོས་དང་ཐོང་ལྷ་བརྒྱ་ཞིག་གི་དོན་དུ་གཞིའི་དབུས་སུ་ཐིམ་སྒྲུལ་རྟེ་ཉིན་གུང་ཆུ་ཚོད་གཅིག་
ལ་དེ་ཀུན་བརྟུན་པར་རྫོགས་རྟེ་དབྱུ་བཅོམ་ལ་བཞོད་པའི་ཉི་མ་གུང་བ་རང་ཆུ་དབུས་པ་ཞེས་བྲགས། དེར་ཀུན་དགའ་
བོ་འདས་རྟེ་གུང་རང་བྱུར་གི་མོ་ལུས་ནས་རིན་པོ་ཆའི་གར་བྱ་ལྷ་བྱའི་ཆ་གཉིས་སུ་ཐུར་བ་ཆུ་རྒྱབས་ཀྱིས་འབྲམས་
པ་གཉིས་སུ་ཐུར་བ་བྱའི་གི་‡ ཐོང་བྱེད་པ་དང་ལྷོ་འུ་སྒྲིགས་དབྱུས་བྱིར་རྟེ་མཚོད་ལ། ཐུ་མོ་རྒྱལ་བོརང་འདས་རྟེ་
དཔུལ་བར་རྒྱུས་ཀུར་དར་གྱི་མོ་མོང་བདམ་རྩར་དེ་མ་ཐག་ནར་རྫོས་ལྷར་རྒྱུས་ནས་ག་ནའི་གོས་ཅན་ལས་རྒྱུན་ལྷགས་
ཐོབ་ཟེར་རྟོ།།

མཐོང་ལྟར་གྱི་བྲལ་ག་ཟེར་གིས་རྒྱལ་ཐིམ་དབྱུངས་ནས་དགེ་འདུན་མཚོད་ཅིང་མོ་བརྟན་མཚོད་ཅིང་མོ་བརྟན་ནས་
བརྒྱད་ལོན་དུས་སུ་ཡབ་ཀྱི་རིང་ལ་པན་དང་ན་བ་ཞེས་པའི་མི་ཐེག་ཅན་རྒྱུན་པོ་གཉིས་ཀྱི་ལག་བཅད་ཆེ་སྟོན་ལས་

* ཡི་གེ་ཞིབ་མོར།   † འདུལ་ལྷར་རྩར།   ‡ ཡངས་པ་ཅན་གྱི་མེ་ཅ་བྱེ།

ཐོག་པ་པམ་ནས་ཆོ་འཕྲིན་ཏེ་རི་ལུང་པ་ར་གནོད་ཆུན་དུ་སྒྲིམ་ནས་གནོད་པ་བྱས་པ་ན་འཁོར་དགྲ་བཅོམ་སྟོང་དུ་ཉི་
བ་དང་བཅས་པའི་གཞི་གོས་ཅན་མཉམ་ཡོད་ནས་མ་གཏོགས་ཆུན་དངས་ཏེ་བུལ་ལོ།

དེ་ནས་མོ་གཟུམ་ཅོམ་ནས་ཉི་མ་ལུང་པའི་གཙོ་བོ་དགྲ་བཅོམ་གྱི་བཅས་མ་ར་ཆ་མེད་བུགས་པ་ན་ལུལ་དེ་
བསོད་སྟོམས་ཀྱིས་སྒྲུ་ཆོ་ནས་འཁོར་ལམ་ནས་འཁོར་བཅས་ལུང་ལྟགས་ཤི་ལུ་ཁྱི་རིར་བྱོན་ནས་ཆུན་པམ་ལ་ཆོ་
མོགས་ཀྱིས་མཆོད་ཅིང་དགྲ་བཅོམ་བཞི་ཁྱི་བཞི་སྟོང་འདུས་ནས་བུགས་།

ལག་བཟང་གི་བྱ་གུ་བཟང་༢༩ ཀྱིས་ཀྱལ་མྱིད་བརྒྱུད་ས་དུས་ཉི་མ་ལུང་པ་རྩ་འཁུལ་གྱིས་ཁ་ཆེར་† བྱོན་
ནས་ཀྱུ་ཀྱལ་ལོ་དུཤ་བུལ་ཏེ་མ་བསྐྱར་བས་དཀྱིལ་དཀྱུང་གཅིག་གིས་ལུལ་བ་ན་རྩ་འཁུལ་གྱིས་དཀྱིལ་དཀྱུང་ས་གཅིག་
གིས་ཁ་ཆེར་ལུལ་དགྲ་ཞོན་པར་མཆོད་དེ་སྒྲར་འཁོར་ལུ་བརྒྱ་བོའང་ལུ་ཁྱི་ར་ནས་བྱོན་ཏེ་བུགས་ལ། ཡང་ཁ་ཆེར་
རྒྱ་བོ་མང་བོ་རྩ་འཁུལ་གྱིས་ཁྱིད་དེ་ཉི་མོ་སྟོས་དང་ལྟན་དུ་བྱོན་ནས་ཀྱུ་བུལ་ཏེ་ལུང་ལུས་བསྐྱར་བས་ཆོས་གོས་
གཅིག་གི་ཀྱིམ་མས་ཞོན་ཅོམ་ལུལ་བར་ཆོས་གོས་ཆེན་པོར་སྒྲུལ་པའི་ཀྱིམ་མའི་དོག་གིས་ལུང་ལུས་ཀྱིས་མ་ལོན་ཀུན་
གྱིས་སྒྲར་ཏེ་སྒྲར་ཁ་ཆེར་བྱོན་ནས་ལུང་ལུས་ཀྱིས་ཁྱིམ་པར་མཆོད་ཅིང་། དེར་ཆོས་བརྟན་ནས་མེ་ཉི་ལུ་ཅོམ་བུགས་
ནས་འདས་པར་གྲགས་པས་ན་ཁ་ཆེན་ལུལ་དུས་སྟེང་ཉི་མ་ལུང་པས་མོ་བཅོ་ལྟར་བརྟན་པ་བརྒྱུད་དུ་འདྲོད་དོ།

དེ་དུས་ཀྱི་ཁྱི་གོས་ཅན་གྱིས་འཕགས་ལུལ་གྱི་མྱོང་ཁྱིར་ལྟོན་ཏེ་བུགས་པའི་བྱ་བ་མཆོད་དུས་སྒྲུ་གཞུ་བཟང་
གིས་ཉེར་གཟུམ་དུ་མྱིད་བུལ་ནས་འདས་ཆོས་དེའི་འཁོར་འཐར་ཉིས་སྟོང་ཅོམ་གྱིས་ཀྱི་ཁྱི་གོས་ཅན་ལས་རབ་ཏུ་
བྱུང་ནས་དུར་ཁྱོད་པམ་པའི་ཆལ་དུ་དབྱར་གནས་མཆོད་དེ་དཔག་དབྱེའི་ཆོ་དུར་ཁྱོད་དུ་ཁྱོད་ས་རྒྱ་དུས་མི་
སྒྲུག་པའི་ཉིང་དེ་འཛོན་གྱིས་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་པ་མོགས་རྩ་ཕྱིར་དགྲ་བཅོམ་གྱི་ཅོམ་བྱུང་ལ། དེ་ནས་ཀྱི་ཁྱི་གོས་
ཅན་གྱིས་སྟོས་འཛོད་སྟོས་པའི་བྱ་ཉི་སྟོས་བརྟན་པར་ཆོགས་ཏེ་དགྲ་བཅོམ་ལ་† བཞོད་དེ་བརྟན་པ་གཏོད་ནས་ལུལ་
ཅོམ་པར་འདས་སོ།

གཞུ་བཟང་བྱ་དཔང་ཆེན་གྱིས་ཀྱལ་མྱིད་མོ་དགྲ་དང་དེའི་བྱ་ཅོམ་གས་མོ་ཉེར་གཉིས་སྒྲུ་བརྒྱུད་ས་དུས་སྒྲུ་ཉི་
སྟོས་གྱིས་གཞུའི་བྱུང་གི་ཉི་ར་ཏུ་ཉིའི་ལུལ་ཐད་གྱི་ལུལ་ལུས་འཕགས་སྒྲུ་གྱིས་བདག་བ་སྒྲུ་ས་རས་སྒྱིན་བདག་བྱས་
ནས་དབྱར་གནས་མཆོད་དུས་སྟོས་ལྟན་སྟོང་དགྲ་བཅོམ་ལ་བཞོད་པ་དང་། ཀྱལ་བོ་གན་རྩོ་རའི་གནས་སྒྲུ་བྱོན་ནས་
ཀྱང་རྒྱ་བོ་མང་པོའི་བཞོན་པ་མཆོད་པ་ལ་བཞོད་དོ།

ཡང་ལུལ་དུས་དང་ཉི་མའི་ལུལ་བྱུང་གི་མྱོང་ཁྱིར་བཅོམ་སྒྲུག་ཏུ་བྱོན་པ་ནི་ཀྱུང་ལྟར་དང་ན་ར་གཉིས་གྱིས་
ཀྱི་ཁྱི་གོས་ཅན་གྱི་དུས་སྒྲུ་བཞུངས་པའི་ཤིར་ཏེ་མགོ་བོའི་རིའི་སྟོང་གི་གར་མཁན་དཔལ་བོའི་གཙུག་ལག་ཁང་ལུལ་བ་
དེར་རྒྱ་བོ་འདུམ་སྒྲུག་ལ་ཆོས་བརྟན་བཞིན་བུགས་པའི་ཆོ་བདུད་ལྷིག་ཅན་གྱིས་མྱོང་ཁྱིར་དུ་ཉི་མ་སྒྲུག་ཏུ་རིམ་
བཞིན་འབྱས་དང་གོས་དང་དབྱལ་དང་གཞིར་དང་རིན་ཆེན་སྒྲུ་མར་ཐམས་པ་དང་ལྷ་ཀྱའི་གར་བརྒྱུར་པར་
སྒྲུལ་ཏེ་ཉི་སྟོས་ཀྱི་འཁོར་ཀུན་རིམ་པར་མྱོང་ཁྱིར་དུ་ཁ་ཁྱིད་དེ་གཅིག་ཀྱང་མ་ལུས་ལ། དེའི་ཆོ་ཉི་སྟོས་ཀྱང་དེར་
བྱོན་ནས་གར་མཁན་སོ་སོའི་མགོ་དང་འགྲིན་པར་མེ་རྟོག་གི་སྒྲར་བ་རེ་བཅེད་ས་པས་བདུད་གྱི་རྩ་འཁུལ་ཞིག་ནས་ལུས་

* † ཀྱི་སྒྱིར། ‡ དཔང་སྒྲུའི་དགྲ་བཅོམ་གྱི་བྱུང་།

དང་གོས་སྒྲིག་མི་སྒྲིག་ཅིང་དྲི་རན་ཤོད་པ་མཐོང་པས་ཀྱན་རྒྱལ་བྱོ་ཞིང་ཕྱིར་ཕྱོགས་པས་བདུད་དཔུང་བཅས་ཀྱིས་བཟོད་
པར་གསོལ་ལ། དེའི་ཚེ་དེ་ལ་གཏམ་དེའི་བས་ཁོ་པོས་རྒྱར་སངས་རྒྱས་ལའང་བྱང་རྒྱལ་སྤྱིང་པར་མཐོ་འཛོམས་པ་
སྒྲིག་པས་ཉི་ལྔས་ཀྱིས་ཁོ་པོས་སྒྲོན་པའི་ཆས་སྒྲི་ཞེས་པ་སྤྱིང་ཉིད་མཐོང་ཡང་གཞུགས་སྒྲི་མ་མཐོང་པས་དེ་སྒྲོན་ཞེས་
པས་དེས་ཀྱང་སྒྲོན་པའི་རྣམ་པ་སྒྲུལ་ནས་མི་སྤྱང་བར་བྱུར་རྟོ།།

དེ་ནས་ཉེ་སྒྲིག་ཀྱིས་ཞག་ལྷའི་བར་དུ་འབྲས་སྒྲིག་པས་ཤམས་ཤིང་རྒྱལ་པར་ཆོས་བརྟན་ནས་བདུན་པར་སྒྲུ་པོ་འབྲས་
སྒྲིག་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱིས་བདེན་པ་མཐོང་བར་མཐོང་ལ། འདིས་དབྱེ་བཅོམ་ལ་བཞོད་པ་དེ་དེས་བྲག་ལུག་* ཅེན་པོ་ཞིག་
ཏུ་ཤིང་བྱ་མོར་བཞེ་པ་དེ་འཕངས་པས་དེ་གང་བར་བྲག་པས་ན་སངས་རྒྱས་འདས་ཤིང་འདི་ལས་འགྲོ་རྟོན་ཆེ་བ་མ་
བྱུང་བར་བྲག་པས་སོ།།

དེའི་ཆེ་གང་ཕྱོགས་ཉི་ལྔའུ་དབྱེ་བཅོམ་སྒྲི་མ་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་བྱུང་བ་ལ་རྒྱལ་པོ་ཁང་ཅེན་དང་ནས་ལུལ་བ་གཤམ་
ཀྱི་བྱ་གཤམ་གྱི་ཀྱན་དགའ་ར་བ་ཞེས་པའི་གཞུག་ལག་ཁང་ལུལ་ཏི་དང་བཞུགས་ཆོ་དབྱེ་བཅོམ་བྲག་པས་པ་རྒྱལ་སྒྲིག་
སྒོ་བ་མ་མང་དུ་བྱུང་ངོ་།།

དེ་ནས་ཁང་ཅེན་འདས་ཏི་ཅི་མ་ག་རྒྱལ་ཤིང་ལ་འཁོད་ནས་མི་རིང་བ་ནས་མ་ག་རྒྱར་བྲས་ཟེ་མུ་བ་ལའི་རྒྱང་མ་
བྲས་ཟེ་མོ་རྒྱུ་མ་བྲས་ཁོ་བརྒྱད་དང་ཉི་ལྔར་ཁོན་པ་ལ་བྱ་ཁྱལ་བ་དང་། ལེགས་དང་། དེའི་བ་རྒྱ་གཞུམ་ཡོད་
པ་ནི་རིམ་པར་དབང་ལྷག་དང་ལུལ་པ་མེར་སྒྲི་དང་སངས་རྒྱས་ལ་དད་པ་ལས་ཀྱིས་སྤྱ་དབྱེ་བཅོམ་སྒྲི་མ་ལས་དབང་ལྷག་
སྒྲིག་ཀྱི་སྒྲོན་དང་སངས་རྒྱས་ཡོན་ཏན་ཐོས་ནས་སངས་རྒྱས་ལ་དད་པ་ཐོབ། དེ་ནས་སྤྱན་གཞུམ་ལས་ཆེ་བ་གཉིས་
ཀྱིས་རིམ་པར་མ་ར་ཁ་མའི་ཆོས་འཁོར་གནས་དང་རྒྱལ་པོ་འི་ཁྱེད་མའི་ཆོས་དུ་སྒྲི་ཁང་སྒྲི་གཞུགས་བཞེངས་ལ།
རྒྱང་པས་ཐོ་རྒྱུ་གནད་ཀྱི་† ལྟ་རྟོ་ལ་ཞེས་པའི་དྲི་གཏོང་ཁང་ཏུ་སྒྲི་བ་ཞེས་བྱང་རྒྱལ་ཅེན་པོའི་སྒྲི་གཞུགས་ཞག་བདུན་
ནས་བཞུབ་ཅིན་པར་འདྲོད་དེ་སྒོ་བཅད་ནས་རྒྱལ་མོང་པའི་ཆོ་མ་འོང་སྒྲི་སྒོ་བདུངས་པས་ནད་བར་འབྱེད་ཅེས་སྒྲི་བ་ན།
མ་ན་རིང་ར་རྟོ་རྒྱལ་འཆི་དེས་ཤིང་ར་མ་གཏོགས་ལུལ་འདིར་སངས་རྒྱས་དངོས་སྤྱ་མཐོང་བ་སྤྱུང་མེད་པས་འདྲ་མི་
འདྲ་རྒྱུ་ཞེས་སྒྲིག་པས་སྒོ་བྱ་ཆོ་བཟོ་བ་རྣམས་སྒྲུལ་པ་ཡིན་པས་མི་སྤྱང་བར་བྱུར་ཞིང་སྒྲིའི་ཆ་འགའ་དེ་མ། འབྲུབ་
པར་ཡོད་ཟེར། མས་ཀྱང་འདྲ་ཟེར་སྒྲོས་པ་མེད་པ་དང་ཆོས་མི་སྒྲོན་པ་དང་སྒྲོད་ལས་གཞན་གསུམ་མེད་པ་མོར་གྱུ་
ལས་གཞན་འདྲ་ཟེར་ནས་དགའ་ཞིང་དེ་རྒྱལ་དུས་ལས་འདས་ལ། དེ་ནས་བྱ་དགེ་བས་ལས་ནས་ནད་པ་ལྷན་གར་
ཟླ་དང་ལོན་དུ་སྒྲི་ལ་འདྲ་འབར་བ་རྟེན་པ་དག་སྒྲི་དེའི་སྒྲན་དང་མཐོང་སྒྲི་འབྲལ་འདྲོད་ཆོ་རུང་བྱུང་གི་བྱ་བྱུང་ནས་ལུལ་
པས་རྒྱལ་པོ་ར་མེ་ག་ཡན་ཆད་དུ་སྒྲི་ཁང་དེར་མཚན་མོ་དེའི་འོད་ཀྱིས་བྱུལ་པར་བྲག་པས་སོ།།

དེ་ནས་ལུལ་འཕགས་རྒྱལ་དུ་བྲས་ཟེ་རྒྱུ་ཏི་ག་ཞེས་བྱ་བ་བྱུང་ནས་འཁོར་བྲུ་བརྒྱད་དང་བཅས་པས་ཉེ་སྒྲིག་ལས་པས་བལ་
ཏུ་བྱུང་རྒྱུ་ཞིག་བདུན་ནས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དབྱེ་བཅོམ་ཐོབ་ལ། ཀྱིས་སྤྱ་དེ་ལ་ཉེ་སྒྲིག་ཀྱིས་བརྟན་པ་གཏང་པས་གྲོང་
ཁྱིམ་བཅུ་རྒྱལ་དུ་འགྲོ་རྟོན་མཐོང་ཅིང་། ཡང་དགེ་སྤྱི་མི་ཞེས་པའི་ཐོད་དཀར་ལུལ་གྱི་རྒྱལ་པོ་མི་ན་རས་གོས་
དང་རིན་པོ་ཆེ་སྒྲིག་པས་ལྷན་གསུམ་པའི་དུད་པས་ནས་མཁའ་ལྷ་མཐོང་པའི་དུས་ཤིག་ན་ནས་མཁའ་ལྷའི་རྒྱའི་རྣམ་པར་བྱོན་ནས་

* མིང་ཁྱེད་པོ་བརྒྱད་རྒྱ་བཅུ་གཉིས།
† རྒྱ་མཐོང་རྟེན་ནད་ལྷ་ཁང་།
|| ཞབས་མཐོང་སྒྲིག་པས།
+ མོ་བཅུན་དང་བདེ་བྱེད་ཟེར་ཡང་མིན།
‡ རྒྱལ་པ་འདས་ནས་ལོ་བརྒྱ་ཅན་སྒྲི་བས་དུས།
|| བ་སྤྱ་མེད་ན་བཟའ་སྒྲི་ལ་འབྱུར།

[illegible][illegible]

དེ་མཁའ་པད་མ་ཆེན་པོའི་སྐྱོན་མཁའ་པད་བཟང་པོ་༥ དང་མཆོག་གླེང་གཤིས་ཀྱིས་གྲུང་དགེ་དཔུན་ལ་མཆོད་
ཅིང་ཀྱིན་གཤོར་བྱེད་ལ། ཁ་ཅིག་པུམ་པ་གསུམ་དེར་གྲུང་ཟེར་རོ།

ལ་ལས་མཆོག་མེད་༥ གྱིན་ལྷ་མགུ་མགུ་པ་ཉན་པ་ལྷ་མགུ་དེ་དྲན་ལྷ་གས་མགུ་མིན་ལ། དེ་ཡང་
 མོད་ལྷ་ལས་ཉེ་ལྷ་གྱིན་མཆོག་མེད་པར་ལས་ཆེད་གྱིན་མགུ་པ་དང་མཆོག་ཅད་འདྲ་ལྷ་གས་གྱིན་ལྷ་མེད་ལ།
 མོད་དག་གིས་གཏམ་དེ་དག་ལྷ་གྱིན་ཉེ་མཆོག་ཅད་འདྲ་དང་ལྷ་མགུ་ལྷ་མགུ་མཆོག་ལྷ་མགུ་མི་ལོ་འཕྱིགས་
 ལྷ་མགུ་མཆོག་མཆོག་ལས་ཁར་དྲ་མཆོད་མེད་ལ། གང་ལྷ་མེད་ཅ་པ་ཉན་པ་ལྷ་མགུ་པ་གྱིན་ལྷ་མགུ་མགུ་
 མགུ་གས་པར་མཆོད་ན།

[illegible]

དཀྱིལ་ཁྲི་ལན་རྩ་ལྔའི་སྐུ་ལོ་ག་ནི་༡༡༡ཁེས་པས་མཆོད་སྐུ་ལོ་མེད་གི་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་དམུ་བཅོམ་ཐོབ་པའི་
ལེགས་མཆོད་ཆུང་བ་ཁེས་པས་དང་པོ་མེས་ནས་དང་པོ་པ་ཆེད་ཕྱོད་ནས་ཆོས་ཉན་ཞིང་ཕྱང་ཕྱགས་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་དང་
དཔེ་ཐད་ན་མཆོད་རྟེན་༥༥

དེའི་ཚེ་དབང་པོ་མ་ཡང་དག་ལྷན་པ་ཅན་གྱིས་པུ་ཅན་པ་འི་སྒྲི་བྱས་ཏེ་འགྲོ་དོན་མཆད་རྣམས་ལྷན་པ་ཅན་པུ་ཅན་གྱིས་

ཟིན་ཏོ།།

[illegible]

* རྒྱལ་སྤྱི་པ་༡༠༠༠།   † རྒྱལ་སྤྱི་པ་མཉུན་མི་མིག་ལས་རྩོད་རྒྱུ་བླང་ནས་ཉིན་རེར་ཐོག་ལ་ཐྱིན་པ་གཏོང་།   ‡ རྒྱལ་སྤྱི་པ་ཕྱུང་པ་མཉུན་མི་མིག་ལས་རྩོད་རྒྱུ་བླང་ནས་རྩོད་ཁེན།   ་ དེ་མི་གཅིག་ཀྱིས་ལས་

བུ་མ་དང་གཅིག་གིས་བཟང་ནས་ད་རྒྱལ་བཅས་ལྟ་དེ་རྒྱུ་ཡི་བཟང་ལོ་བཟང་ལྟེན་མེ་ལོ་དང་རྒྱལ་བ་བུ་མ་ནས་
བུ་ལ་* ཟེང་།

[illegible]

ལྷལ་པོ་དེས་མེ་རྟོག་གིས་པུན་པ་ཞེས་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་དང་དེའི་ཆུ་པོའི་ཁྱུ་ལྷལ་པོ་སྤྱོན་རྟེན་དེར་གྱུར་
 ར་མཁུ་གཟིགས་ཀྱི་ལྷ་ཁང་དང་རྒྱ་ལེན་དྲད་ཀྱི་གཙོང་ཁང་པུ་བཞི་བཞེངས་ནས་སྤོབ་དཔོན་པ་ཁོས་དང་མཁན་པོ་དགྲུ་
 བཅན་འཛོད་བཟར་པོ་ཆུང་པ་མཚོད་ཟེར་ལ། དེ་ལས་པ་ཁོས་ནི་ཤར་ལྷགས་ཀྱི་གོང་བྱིར་ཁོར་ཏའི་ཆོང་དཔོན་
 ཀྱི་ཁྱེ་མོ་མ་ཆུང་ཞིག་བཟུང་ཟེར་སེམས་རྟ་བུ་རྟའི་བག་མདར་གྱི་པ་ལས་ཁྱུ་ནག་པོ་ཞེས་པ་བུ་བ་དཔར་ལྷག་གིས་རྟོམ་
 ལུ་བཟར་ཞིང་ཕྱིས་ལུ་ལྷ་རྟོགས་ཀྱི་བཟུང་ལ་མཁས་པར་གྱུར་ནས་ཨོ་ཁི་པེ་ཤ་དང་གོ་ར་དང་ཉི་རྩ་ལྟ་ཉི་ཤར་ཀ་མ་
 རྩུ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཤར་ལྷགས་ཀྱི་ནད་པའི་མཁས་པ་རྩྭ་དཔས་སྤུས་ཀྱང་མ་ལུ་མེ་མདར་པ་པ་དེས་འདྲི་དག་རྟའི་
 རྩུ་པའི་ལྷ་རྟོམ་དང་མ་ག་རྟའི་མདར་ལྷུ་པ་ཞི་རྟའི་ལུས་དང་འདྲ་བས་དེར་སོང་ནས་རྩྭ་དཔས་ལུས་པས་ཁོར་མ་
 སེམས་ཀྱིས་དང་ཆ་འཕགས་པ་ལྷུ་མ་ལན་གསལ་ཀྱི་བར་དུ་རྩྭ་དཔས་ལས་ཆེན་པར་ལྷགས་ནས་སྤོབ་མའི་ལུང་
 པ་བཟན་རྩྭ་དཔས་དག་པོར་གསལ་ཀྱི་ཤིག་སྤྱོད་དུ་གསོལ་དཀྱུར་སོང་བཞི་དང་ལྷ་མོ་ལྷ་པུ་པུ་བཟོད་པ་བཟུ་ལྷ་པུ་པུ་
 པ་དགས་པ་བཟོད་དང་རྩུ་མ་དཔས་མཁུགས་ཆོང་བར་བྱགས་པ་སོ་བཞི་པ་དང་ཡང་ཕྱིན་བཟུ་པ་སོགས་མཛེད། ལ་ལས་
 ལྷལ་པོའི་དྲོན་གྱི་རྩེ་ནས་ཐར་རྩྭ་རྩུག་མོ་ལ་ལུས་ལྷིན་མཛེད་ཕྱིར་དང་པོར་ཁྲག་གིས་སྤོན་ལས་པུན་ཆུ་པ་གཟིགས་ཏེ་
 ཕྱིས་ལུ་ལུས་ཀྱིན་ཟེར་ཁ་ཅིག་དེ་མན་པའི་དབུར་མ་ཞེས་བྱ་པ་གཤམ་པོ་ལས་ཕྱིས་ལུ་བྱུང་པ་ཞིག་ཟེར་ར།

ལྷོ་པ་དབྱེན་ནལ་པ་དབྱེན་དཔེར་མོ་པ་དུ་ལྷུང་གིས་ཟུང་ཚུལ་གྱིས་དུ་ལྷོས་རྒྱུར་ཕྱིན་ཞིང་མཚན་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པ་
 བ་དཔེར་མོ་དུ་ལྷུང་མ་གྲིང་མ་གྲིང་ལྷུང་དཀར་ཚོས་ལྷུང་རབ་འཕྱོར་མ་དེའི་ལྷེ་ལྷེ་མ་ཡིན་པ་ལོ།

ཡང་དེའི་རྒྱལ་རྒྱུ་ལྟོགས་ཏེ་མི་དང་པ་ལ་མའི་ཡུལ་དུ་རྒྱལ་ཁོ་ག་ནི་ག་ནིས་པ་བྱུང་ནས་ཟིན་ཁོ་མེད་འབྱུང་
 ཁྱེད་ཉེད་བསྐྱུད་བཅོམ་བས་ཐེག་དཔེ་འདུན་སྤུམ་ཁྱི་ཁྱེག་ལ་མཚན་ཅིང་ཁོ་དང་དབྱེད་ས་སྤྱུན་དང་ས་ཁྱེད་ཀྱིས་པས་འབྱོན་
 མ་ཁྱུཔ་པར་འཛིན་ཕྱིག་དང་སྤོབ་མ་ལེ་ཤེས་སྤྱུན་པ་བཟང་ས་པ་ཕྱིན་ལ། ས་ཁོས་འདི་ནང་པར་ཁྱེག་པ་མཚན་
 མོས་ཀྱིས་རྒྱ་མེན་པ་ཁོ་ནང་ཡང་བྱས་ཟེ་དང་མུ་སྤྱེག་ས་གཞན་ཉིས་སྤྱོད་ལྷུག་རྒྱལ་བརྟན་ལ་ཁྱེག་ས་པས་མཚན་ཅིས་
 ཀྱིས་ཁྱེད་བརྟན་འཁོ་ལ་ཕན་པ་སྤྱུ་ཅོན་བྱུང་ལ། དེ་ལྟ་རྒྱ་སྤྱུ་བ་ཀྱིས་སྤྱོད་དེ་པ་དང་འདིས་ས་ཁོས་ལ་ཡུམ་གྱི་
 དངོས་བརྟན་ནས་སྤྱོད་པའི་དོན་གྱི་བརྟན་པ་གཏང་ཅིས་ཁྱེད་ལྟར་དོ། །

* བསད་ཤིག་ཆུ་མྱོན་དཔལ་ཤ། བྱད་པ་གཞིན་འདོད། དབང་འདུལ་མེ་ལྷང་། རྒྱལ་ཤུལ་འདུལ་གཤིང་ལྷིང་ལྷང་ཞོགས་པ་གད་ནས། འ་ཆེན་པ་ལྷུའ། འ་མུར་མ། ཅུ་འདི་པ་འུལ་མ་ཁྲུང་གིས་འུལ་མ་མཆོམས་ལྷན་ཁོད་ནས་པལ་ལྱེད་འཕེལ་བ་ཆུ་ཤུ་འུལ་པས་ལྷན་པ་མཆོད་དུ་འུལ་མ་ཁྲུང་གིས་པལ་ལྱེད་པ་འཕེལ་བ་འདི་འདོད་

འཇམ་དཔག་ལ་བསྟོན་པ་ལ་རྒྱུ་ཀྱི་མ་གཞིགས་པས་འཇམ་དཔག་མཛད་ཡོད་མར་གྲགས། དེ་ནས་ལ་ལས་ཁོང་ནས་
གཉིས་ཀྱིས་ཐོགས་མེད་དང་ལྷ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུགས་སོ་མོར་བཟུང་ནས་ལོ་བདུན་དུ་རྩོད་པ་མཛད་དུས་ཁྱིམ་པ་དག་གིས་ཀྱང་
ཚུགས་ཅུང་ཟད་མཛོད་ལྟ།

ཀྱི་མ་འཕགས་པ་ལྷ་སྒྲུབ་གཞུང་། ལ་ལའི་རྒྱན་ལ་ལ་ལའི་དུག།

མི་ལས་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་གཞུང་། ལྷ་པོ་ཀུན་ལ་བདུད་རྩི་ཉིད།

ཅེས་སྒྲུ་བྱངས་ཟེར་བ་ནི་དུས་འགྲིག་མི་འགྲིག་དཔུང་དགོས་ལ། རྩོད་ནི་པར་ཉེ་སྐབས་སུ་རྒྱན་རས་གཞིགས་ཀྱི་རྩོ་
སྒྲུ་ཞིག་གིས་རྩོད་ཀྱི་མི་ལ་བརྩོད་ཚུལ་ཁྱིད་པ་རྒྱ་པས་མཛོད་ལྟ་སྟོན་ཕྱ་ནས་འཕགས་པ་ལ་ཉེ་དེར་མངའ་འཇམ་ནས་
ཅུས་པས་ཕྱག་མཚུབ་ཀྱི་དེ་ལ་ལུས་པས་འཕགས་པ་མཚུབ་ཀྱི་མར་གྲགས་ཀྱིས་སྒྲུགས་ཆེ་ཆེན་པོ་རྒྱ་གྲགས་ཀྱི་
མནལ་ལས་དུ་བྱང་ནས་ཁྱོད་འཇམ་དཔག་ཀྱིས་ཆེས་སུ་བཟུང་བས་རས་ཀྱི་རྩོ་བཟོ་བ་མི་དགོས་ཀྱི་ཁོ་ལ་ཅུང་ཟད་ཀྱིན་
ཀྱིས་བཟོ་བས་པ་ལྷན་གཟུངས་ཤིང་སྒྲོང་འདུས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རུབ་ཆོར་རྒྱན་རས་གཞིགས་དམར་པོ་ཞིག་ལྟེན་
གཞིགས་སྟེ། གོ་མེས་རྒྱ་ལེན་དེ་ནས་རྒྱ་གྲགས་ཀྱིས་མཛོད་པའི་རྒྱ་ཀུན་དུ་མཛད་པོ་གཞིགས་ནས་རང་གིས་རྒྱ་གཞུང་
མི་ལེགས་པར་དགོངས་ཏེ་ཁོ་རྩོད་པར་བཟུར་ཅོ་སྒྲོལ་མ་དང་རྒྱན་རས་གཞིགས་ཀྱིས་རྒྱ་པའི་དེ་མཁས་པའི་སྒྲུ་མས་པས་ནོན་
མིད་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱི་དེ་གཞན་ཡན་ཀྱིས་ཀུན་ནས་སྒྲོང་བས་ཀྱིས་སྒྲུ་འགྲོ་ལ་མན་པར་འཇུར་གཟུངས་པས་སྒྲོང་བཙོན་ཞིང་
དེ་ལ་ཅོན་དེའི་ཁོར་པ་ཞེས་གྲགས་པ་དེའི་ཆུ་འཇུར་ན་སྟོན་བར་འཇུར་པ་འཇུར་ངོ་།

དེ་ནས་བཟོ་གཞི་རྒྱ་རྩོག་གི་རྩོ་བ་ལྟོར་རྒྱན་དག་རྩིས་ཐོགས་ཀྱི་བཟོན་བཅོས་བཅུ་མས་བཤད་མཛོད་དུས་འཕགས་
པས།

ས་བུ་པ་དང་རྒྱ་བ་སྟོན་མེད་དང་། རྩོད་པོས་བརྒྱན་པ་དང་ནི་ལང་ཀར་འཇུག།

རྒྱལ་བ་ནམས་ཀྱི་ལུས་ལྷུང་ལྷོགས་ཤིག་གི། རྩོ་བ་ལྟོར་དཀྱིལ་ལོ་ལྟོར་བས་ཁྱོད་ལ་ཅི།

ཞེས་བསྒྲུལ་རྩོད་མཛོད་ལ། ལྷུང་བསྟོན་པ་ནང་དུ་གཤམ་སྟེད་བཟོ་དེ་བཟོན་བཅོས་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་དེ་དང་མོར་བྱ་པ་བཞི་
བརྒྱ་མ་གཉིས་མཛོད་ཟེར་ལ། ཁྱུང་པར་དུ་བྱ་འི་པ་སྒྲུ་ལེ་ཞེས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཞིག་མཛོད་པ་འགྲོ་མྱིང་དང་
མིང་ག་ལར་དར་ཟེར་ཞིང་རྒྱན་རས་གཞིགས་དང་སྒྲོལ་མའི་རྒྱུ་པ་ཐབས་ཀྱང་བཅུ་མས་ལ། ལང་གན་མོ་ཞིག་ལ་དེ་
མོས་སྒྲོལ་མ་ཞིག་ལས་རྒྱན་སྒྲོང་ནས་གནང་བས་སྒྲོལ་མ་རྒྱན་མེད་དུ་གྲགས་པ་ཡོད་ཅིང་། མཐར་མྱིང་ཐུན་རྒྱན་
ཞིང་ཕྱོད་ནས་འབྲས་སྒྲུངས་མཛོད་རྟེན་མཛོད་ཅིང་འཕགས་པ་རྒྱན་རས་གཞིགས་དང་སྒྲོལ་མའི་ལྷ་ཁང་བརྒྱ་ཅ་དེ་
བཞིངས་ནས་དེ་པོ་ཉ་ལར་ཕྱོད་རྟེན་མོ་བ་ལྷ་རྒྱལ་ལྷ་ཡིན་ཅེན་གྲགས་ཞེས་པ་རབ་བྱུང་ལས་བབས་རྟེན་གྱི་པ་ཕྱིད་པ་ལ་སྒྲོ་བ་
ཞིང་བསྒྲུལ་ནས་བུལ་ལ། འདི་དང་རྒྱ་གྲགས་གཉིས་རྒྱ་ཅ་དེར་བས་རྒྱལ་པོ་མེད་གའི་བར་དུ་བཟུགས་པར་
མིད་ངོ་།

ལུང་གིས་ཟེར་པའི་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ནི། རྩོན་རྒྱལ་པོ་ལོ་ལྟེ་ལེལ་བྱེད་ཀྱི་དུས་སུ་དགེ་
སྒྲོང་མཁས་པ་བརྒྱན་རས་གཞིགས་ཀྱི་ཞལ་མཛོད་བ་ཞིག་གིས་རྩོད་པ་ཞིག་གི་དུས་སུ་དགེ་སྒྲོང་གཞན་ཞིག་ལ་བྱེད་མེད་
ཀྱི་རིག་པ་ཅན་འདི་ཞེས་བཟོད་པའི་ཉེས་པས་རྒྱ་པ་དུ་མར་བྱེད་མེད་དུ་རྒྱ་པ་ལས་སངས་རྒྱུ་ཚུགས་ཀྱི་དུས་སུ་མང་
པོས་ཟེམ་བྱ་ཀྱིས་ལོ་ལྟེ་ལེལ་བྱེད་ཀྱི་མཛོད་ལྟ་སྟོན་པར་དགྲུ་ལན་གསུམ་གྱིས་བར་དུ་བྱུང་ནས་རྒྱ་པ་དང་ཁྱོད་པར་
དུ་མཛོད་པ་ཅེར་ཉམས་པ་མ་བཟོད་པར་གནས་ལ། དེའི་ཆོ་བ་རྒྱལ་རིགས་གཅིག་ལྟར་བརྒྱལ་བཟོན་སྒྲུལ་ཕྱིར་མས་

* དཔ་གསལ་ངང་ཚུལ་མ།

ཀྱི་ཆོས་པ་མང་པོ་ནང་པར་ལྷགས་པ་སྒྲུགས་མཛོད་ན་ཀྱ་གར་དུ་བཞུག་པའི་བྱ་བ་ཅེན་པོ་ལོ་བཞི་བཅུ་ལྷག་མཛོད་ཅིང་
 བྱུང་པར་དུ་ཐེག་ཅེན་པའི་དགེ་ལྡན་སྤོང་བྱི་ལྷག་འདུས་པས་ཐེག་ཅེན་འདིའི་སྤྱི་ཡོངས་པར་བཅོམ་སྤྱོད་བྱ་བ་ཀྱི་དུས་སུ་
 མ་བྱུང་བར་བྲགས་ལ། ལོ་བཅུ་དང་ལྷ་བཅུ་ཉེ་བར་བཞུགས་ནས་ཀྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ་འདས་སོ།།

དེའི་གཙུང་དབྱིག་གཉེན་ཞེས་པ་རྩེ་པའི་ཉའི་སྤྱི་བ་ལྷ་བཅུ་བརྒྱ་དམར་བཞེས་མཛོད་དེན། བོད་དག་ཐོགས་
 མཛོད་ཀྱི་མཛོད་མར་འདོད་པ་དང་ལ་ལས་ཆོས་ཀྱི་མཛོད་དུ་འདོད་ཀྱང་ཐོགས་མཛོད་འབྱུངས་པའི་ཕྱི་ལོར་བྲམ་ཟེའི་རིགས་
 ལུ་བཞུགས་པས་མ་གཅིག་པའི་སྤྱན་དུ་བཤད་ལ། དེ་ཡང་རྒྱ་ལེན་དར་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལྷ་སྤོང་ལས་
 ཅེར་ལ་མཁས་པར་གྱུར་ཀྱང་དུང་མ་ཆོས་ནས་ཁ་ཅེར་ཕྱོན་ཏེ་སྤོང་དཔོན་མང་རྩ་ལྟ་ལས་བྱ་བྱུང་བྱ་བཤད་པ་དང་ལྷ་
 བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་ལྷགས་གསན་ཞིང་ལྷ་སྤྱི་ལྷགས་ཅན་ཀྱི་ལྷ་བ་བྱུག་གི་གཞུང་དང་རྟོག་གིའི་གཞུང་སྒྲུགས་ལའང་བྱུངས་ནས་
 དབྱས་སུ་ཕྱོན་ཏེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགེ་འདུན་ལ་ཐེག་དམན་ཀྱི་མཛོད་པ་སྒྲུགས་ཆོས་མང་དུ་གསུངས། དེ་ཇིས་ས་ལྷ་
 ཐོགས་གཅིགས་ནས་ཐེག་ཅེན་ལ་བྲགས་ཡིད་མ་ཆོས་པའི་ཆོ་གཅེན་ཀྱིས་དགེ་སྤོང་གཉིས་འཇུངས་ཏེ་སྤོང་དང་ཐོངས་
 ལ་མྱོ་མོས་མི་བཟད་པའི་མཛོད་དང་ས་བཅུ་པ་* འདོན་དུ་བཅུག་པས་གཙོད་ཐེག་ཅེན་ལ་སྤྱར་བ་བཟུང་པ་ལ་འགྱུར་དེ་
 ལྷ་སྤྱི་སྤྱི་ལྷགས་གཙོད་པར་བཅུགས་པ་ན་དགེ་སྤོང་གཉིས་ཀྱིས་བཀག་ནས་ལྷ་སྤྱི་བ་སྤོང་པའི་ཐབས་གསན་གྱིར་ཐོགས་
 མཛོད་ཀྱི་ལྷ་དུང་དུ་ཕྱོན་ནས་ལྷ་སྤོང་གཅེན་ཀྱིས་བྲམ་པ་ལ་ལྷ་སྤྱི་ལྷགས་ཐེག་ཀྱིས་ཆོས་འཇུངས་ཏེ་འགྲེལ་པ་མང་དུ་བརྟོམ་
 པ་དང་གཙུག་གཙོད་རྩམ་ཀྱལ་ཀྱི་གཞུངས་བརྟོན་ན་འདག་པར་གསུངས་པས་གཅེན་ལས་ཐེག་ཅེན་སྤོང་མང་དུ་གསན་
 ཞིང་བརྒྱད་རྒྱུད་ཞལ་འདོན་ཀྱི་ལྷ་དུ་མཛོད་པ་དང་། ལོ་རེར་ཉིམ་མར་ནང་དུ་ལྷགས་ནས་ཉིན་ལྷག་བཅུ་གཉིས་སམ་བཅོ་
 ལྷ་རེ་ལ་འབྱུང་ལྷ་བརྒྱད་ཏུ་འཕག་དགུ་སྒྲུགས་སྤོང་ན་ཡོད་པ་ཅིང་རེ་འདོན་པ་དང་། ཆོས་སྤོང་བཅུ་ཉིན་རེར་མི་ལྷག་
 པ་དང་། རྒྱ་ལེན་དུ་སྒྲུགས་སུ་ལྷ་སྤྱི་ལྷགས་ཆོས་པ་ལྷ་བཅུ་ལྷན་བྱུང་ལྷ་བྲམ་ཟེའི་དང་ལྷ་སྤྱི་ལྷགས་ལྷ་རྒྱུད་ལྷག་ནང་པར་
 ལྷགས་པ་དང་། གཞན་འབྲེལ་ལྷ་བཅུ་ཆོས་དང་རང་གཞུང་མཛོད་དང་ལྷ་ཀར་ཆ་ལྷ་བརྒྱད་དུ་བྲགས་པ་སྒྲུགས་མཛོད།
 མར་ཅོད་† འདུལ་‡ མཛོད་ལ་རང་ལས་མཁས་པའི་སྤོང་མ་བཞི་བྱུང་བར་བྲགས་ལ། གང་ཕྱོགས་གོ་ཅོ་ཅིར་
 ཆོས་གསུངས་ཆོ་ལྷས་གསེར་ཀྱི་མེ་རྟོག་གི་ཅར་ཡབས་པ་དང་ཨོ་ཏི་པེ་གར་བྲམ་ཟེའི་སྤྱི་ག་སྒྲུགས་ལ་ཆོས་གསུངས་
 དུས་རིན་པོ་ཅེའི་གཉིང་བརྒྱལ་བ་དང་མ་ག་རྩ་སྒྲུགས་སུ་ཆོས་གཞི་བྱུག་བརྒྱུད་ལྷག་པའུགས་པ་སྒྲུགས་གཅེན་འཕགས་
 པའི་ཇིས་སུ་འང་ལོ་ཉེར་ལྷ་ཆོས་ལ་ཆོས་རྒྱན་པ་ཏྲུ་འཕྲུལ་རྒྱན་སྒྲུགས་ཀྱིས་བཞུན་འགྲོའི་བྱ་བ་ཅེར་མཛོད་ཆོད་གེ་ལྷ་སྤོང་
 ཐེག་ཅེན་པ་བྲུག་ཀྱི་ལྷག་བྱུང་ལ། མཁར་སྤོང་མ་སྤོང་དང་བཅས་པ་ལ་ལུལ་དུ་ཕྱོན་ནས་བཞུན་པ་ལྷལ་ཞིང་བྲམ་སུ་
 དགུང་ལོ་བརྒྱད་ཉེ་བཞེས་དུས་ཀྱི་མ་བཅུན་ཞིང་སྤོང་པ་ལས་ན་དུ་ཞེས་པ་རབ་བྱུང་གི་ཆ་བྱུང་ཅན་ཅང་བུས་ཁྱུང་བའང་
 ཟེར་ཏེ་ད་ཐེགས་ཆོ་ལྷགས་སྤོང་ནས་གཙུག་རྩེར་རྩམ་ཀྱལ་མགོ་ཁབས་བསྐྱོག་ལྷ་ལན་གསུམ་བཞུས་ནས་འདས་ཆོ་དེ་
 ཞིག་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་ལུབ་ཅེས་བྲགས་ལ། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ན་ཐོགས་མཛོད་དང་རྩོད་པ་མཛོད་ཟེར་བ་མི་བདེན་ཞིང་དེ་
 བཞིན་དུ་མཛོད་འབྲེལ་འདུས་བཟང་ལ་བསྐྱར་བས་མ་ག་རྩེར་རྩེར་ཕྱིར་ཕྱོན་ཆོ་སྤྱི་མ་དང་རྩོད་མི་དུང་བར་དགོངས་
 བས་པལ་ཤར་ཕྱོན་ཟེར་ཡང་དབྱིག་གཉེན་པལ་ཤར་འཕྱོན་དུས་འདུས་བཟང་འདས་ནས་ལོ་མང་སོང་བར་བྲགས་ལ།
 སྤོང་དཔོན་འདི་དང་བོད་ཀྱི་ལྷ་ཐོ་ཐོ་རི་གཉན་བཅོན་དུས་མཉམ་ཟེར་རོ།།

དབྱིག་གཉེན་ཀྱི་སྤྱི་ཆོ་སྤོང་ཆོས་ཟབ་མོའི་ཕྱོགས་འདས་ཇིས་ལུབ་ཕྱོགས་མ་ལུར་ཡོན་ཏན་འོད་ཀྱི་སྤྱི་བཤད་ཀྱལ་
 པོ་སྤྱི་ཏར་ག་ཞེས་པ་བྱུང་ནས་ལུལ་ཏར་དེ་པའི་ལུལ་ཞིག་ཏུ་སྤྱོའི་དགོན་པ་མ་ཇེ་ཞེས་པར་གིང་ཁང་ལོ་ནས་

* འབྲས་བུ་བཤད། † འཕགས་སྤོང་ཕྱོགས་སྤང་སྤོང་བཟོན། ‡ ཡོན་ཏོང་། § ༥༥༤།
 98

པལ་གསུམ་ཉི་མཚན་ཚུལ་དུ་ལྷ་ལྷོ་ལོ་རྒྱན་པར་གྲགས་པས་པལ་པལ་ཉི་མཚན་གྱི་པལ་གྱི་ལ། སྤྱི་མ་ལུ་དེའི་ལྷ་གསུང་ལྷིང་མ་ལུ་
 དང་མ་ལ་མ་དང་པེ་མར་དང་པེ་དུ་མ་དང་ཅི་ལྷ་ར་སྤྱི་མ་ལུ་ལྷ་ཁང་བཞེངས་ཤིག་དགེ་འདུན་རྒྱུང་དེ་ལ་མཚན་ལ།
 དེའི་ཆོ་ཤར་ལྷོགས་ལུ་དེ་ལྷ་ཅན་དེའི་ལུ་བརྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་ལ་པེ་ལ་མ་ཅན་དུ་དང་དེའི་ལུ་ལྷ་མ་ཅན་དུ་དག་གིས་རིམ་པར་
 ལྷ་ལ་མིང་བརྒྱུངས་ཀྱང་ལྷི་ནང་གཉིས་ཀར་མོས་ཤིང་ལྷོག་པར་གཙེར་ལུ་པ་ལ་མོས་སྤྱོད་།

དེའི་ཆོ་ཤར་ལྷོགས་ལུ་སྤྱོད་དཔོན་ལྷོ་བརྟན་ལྷོགས་སྤྱང་དང་རུབ་ཏུ་སྤོགས་མིང་ཀྱི་སྤྱོད་མ་སངས་ལྷ་ལ་འབངས་
 ཀྱི་སྤྱོད་ཆོ་སྤྱང་དང་ཡོན་ཏན་འོད་ཀྱི་འགྲོ་རྟོན་དང་པའི་དུས་དང་། ལྷོ་ལྷོགས་ལུ་བུམ་ཟེའི་རིགས་ལུ་སྤྱོད་ཆོ་མས་
 ཅད་ཡོད་སྤྱང་དབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་དབྱིག་གཉེན་ཀྱི་སྤྱོད་མར་ལྱུར་པའི་བརྟན་པ་དགེ་འདུན་འབངས་ཀྱང་དེ་དུས་ཀྱི་ཆེར་དུ་
 རྒྱུ་ཀ་མང་པུག་པས་ལྷན་དངས་ཉི་ཤེས་ལྷན་པ་དང་ལྱུར་ན་ལྷ་ཁང་མེའི་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་ནས་དེར་དེག་
 རྒྱུ་དང་པར་མཛད་པ་དང་། ཤར་ལྷོགས་ལྷོ་ག་ལར་འབྱུངས་ཉི་ཤོགས་མེད་མཆེད་ཀྱི་སྤྱོད་མར་ལྱུར་ཅིང་པའི་བརྟོ་
 པའི་འབྲེལ་པ་རྩ་མ་པ་དེ་* ཆོས་འབངས་ཀྱང་དེ་དུས་ལུ་ལ་དེས་མེད་དུ་བྱོན་ནས་འཇམ་དཔག་གི་ལྷ་ཁང་བཞེངས་པ་
 དང་། དུས་དང་ལྷོ་འི་པར་ཀྱི་འཔར་པའི་ལུག་དང་ཉི་པར་སངས་ལྷ་ལ་འབངས་ཀྱི་དཔོན་པོར་འབྱུངས་ཉི་ལུ་ཅ་
 ལྷ་ལྷོ་འི་ལྷ་མས་རམ་ཏུ་བྱུང་ནས་དབྱིག་གཉེན་ལས་ལར་བྱིན་གསལ་ཞིང་དགེ་འདུན་བསྐྱུངས་ཀྱི་འད་སྤོབ་མར་ལྱུར་ཉི་
 བུམ་ས་པའི་ལུང་བརྟན་རྒྱར་ལར་ཏུ་མེར་བྱོན་ནས་དགེ་བསྟེན་ཞི་པའི་གོ་ཆས་པོ་ཏ་ལ་ནས་ཉི་ཁྱི་ལེུ་བརྒྱུད་མ་ལྷན་དངས་
 པ་དང་ལུག་ནས་གཟེགས་ཉི་མཛོ་རྒྱན་བསྐྱེས་འབྲེལ་པ་ཉི་རྒྱུང་མཛད་ཅིང་རྒྱ་པོད་གཉིས་ཆར་ལས་དང་པོ་པར་བྲགས་
 ཀྱང་ཚུལ་རྟོན་ཅོས་ལ་མོས་སྤྱོད་པར་སྤང་པའི་འཕགས་པ་ནས་ལྷོ་ལ་ལྷ་ཁང་བྱུང་ལ། དགེ་བསྟེན་ཞི་པའི་གོ་ཆ་† ཀི་
 ལུང་ལ་ལྷ་ཆོ་ཞིའི་ཀགས་ན་ལྷན་རས་གཟེགས་བསྐྱུད་ཆོ་ལྷ་པོ་ལུ་རྒྱ་ས་ར་ཞེས་པའི་མི་ལས་དུ་ལུགས་ལྷ་ཆོ་ལོས།
 ལུང་བརྟན་པ་རྒྱར་དུ་པོ་ཏ་ལར་ལྷན་རས་གཟེགས་ལྷན་དངས་ལྷིང་དགེ་བསྟེན་དེ་ཆོ་སོང་ནས་རྒྱ་ཆོ་ལྷོ་ལྷིང་གི་དཔག་
 ལུང་འབྲས་སྤྱངས་ཀྱི་མཚན་རྟོན་དུ་འབྱོར། དེ་ནས་ས་འོག་བརྒྱུད་ནས་འགྲོ་པ་ལས་ཐོན་ནས་རིམ་པར་སྤྱོད་མ་†
 ཁྱོ་གཉེར་ཅན་ཏུ་རྟེན་གྱིན། རལ་གཟིགས་ཀ་༥ རྟོན་རས་གཟེགས་ར་ལ་གསོལ་པ་པར་བཀྱིན་ལས་བགྱུར་
 རྟེན་ལས་མར་ནས་དེར་སྤོབ་ལྷོ་ཁ་སར་པ་ཉི་འ ལྷན་དངས་པས་ལས་ལྷོགས་ལས་རིན་པ་མང་པོ་གཙན་ནས་ཁྱོད་སོང་
 དང་འདི་མ་ཟད་པར་དུ་འབྱོན་གསུངས་པ་ལ་ཡིད་སྤོས་པས་ལྷིང་ལོག་པོར་པས་འཕགས་པའི་བྱིན་རྒྱལ་ལྷས་ཞག་བཅོ་ལྷ་
 ལས་རང་ལུ་ལྱི་ནགས་ལུ་འབྱོར་པའི་བྱི་ཉིན་ལྷན་རས་གཟེགས་ཁ་སར་པ་ཉི་བཅོ་ལོར་ལྷོང་ཞིང་རྩར་ལྷན་པ་དེར་ལྷ་
 ཁང་བཞེངས་པས་ཁ་སར་པ་ཉི་ལ གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ལྷོགས་ཤིང་མཐར་དགེ་བསྟེན་ཆོས་རྒྱུན་གྱིས་ལྷོངས་ཆོ་སྤྱང་
 ལུ་འིང་པལ་ལུ་བྱུར་ཟེར་ལ། ཉི་ཁྱི་ལེུ་བརྒྱུད་མའི་ཁོ་རྒྱུས་ན་དེ་པོ་ཏ་ལར་ལན་གསུམ་སོང་པའི་དང་པོར་པོ་ཏ་ལར་
 མཛལ་གཉིས་པའི་ཆོ་ཁ་སར་པ་ཉི་རྒྱུན་དངས་གསུམ་པའི་ཆོ་ཉི་ཁྱི་རྒྱུན་དངས་ཟེར་རོ།

པར་ཁོ་ཉི་པེ་ཤིའི་ལྷོང་ལུ་ཏ་ཀ་མེར་རྒྱ་མཚོ་ནས་བྱུང་པའི་དུག་སྤུལ་ཆེན་པོ་བྱུང་བསྤོལ་མའི་ལྷགས་ཀྱིས་བསྤོག་
 པར་མཛད་པའི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་འབངས་སམ་དཔལ་པོ་ལྷི་མར་བྲགས་པ་བྱུང་ནས་ལྷོ་དཔལ་ལྷིང་ཆོས་གཞི་ལུ་བཅུ་
 བརྟན་པས་པ་དེ་དབྱིག་གཉེན་ཀྱི་སྤོབ་མར་ལྱུར་ཞིང་ལྷོགས་སྤྱང་དང་མཛད་བཞེས་ལུ་བྱུར་པས་འདིས་ཡོན་ཏན་མཐའ་ལས་

* ལྷ་པ་ཆོས་སྤྱོད་གི་འབྲེལ་པར་བརྟེན་ནས། † ལྷོགས་ཀྱི་བྱིན་པ་ཅན། ‡ ཅུ། ཏུ་མཚོ།
 ॥ ཀགས་མེ་འཔར། ཀ། རལ་གྲོག་ཟེང་མོ། ༡ རྒྱུའི་ལྷང་ཅེན་ཅོས། ༢ ལྷག་ཤི།
 ༣ ཅ་པར་ཏ་རྒྱ་ཞིང་ལྷོ་གཉེར་ཅན་རྩར། ༤ པ་ཏ་ཟད།

ཕྱང་བ་ན་ཉེན་གསུམ་པར་འདི་ཀྱུ་དེ་ཡིན་ན་ཕྱིན་ཆད་མ་བསྐྱབ་དགོས་པ་ཅེན་པོ་ཡོད་ལ། གཤམ་ཏི་རྟོན་བ་ཡོད་ན་
 དངོས་སུ་རྩོད་ཅེས་ཐིམ་ཏི་ཕྱོན་ལུལ་དུ་བྱུང་ནས་དེ་མཐོང་བས་བསྐྱད་དེ་སྒོལ་དཔོན་ཕྱོན་པ་དང་བསྐྱར་པ་དཔལ་དུ་
 བཅུག་ཏུ་རྩོད་པས་ནག་པོ་ལམ་ཡང་བསྐྱར་པར་མ་ཞུགས་པར་ངན་རྒྱགས་བསྐྱས་པས་ཐལ་བ་གཏོར་ནས་སྒོལ་དཔོན་གྱི་
 ཡོ་བྱང་ནས་སྤྱོད་པས་ལ། དེའི་ཆ་སེམས་ཅན་འདི་གཅིག་བུའི་དོན་ཡང་མི་འདྲ་ན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ལྟ་ཅི་སྒོམ་དེ་
 བས་ན་སེམས་བསྐྱེད་གཏོང་དོ་དགོངས་ཆོ་འཇམ་དཔལ་ཕྱོན་ནས། བྱ་མ་བྱེད་མ་བྱེད་སྐྱེ་བོ་དཔལ་དང་འཕྲད་ལས་
 གོ་གྲོམ་ངན་སྐྱེ། བྱེད་ཀྱི་བསྐྱར་ནས་འཆོས་འདི་ལ་སྐྱེ་གྲོགས་ཆོག་གིས་གཏོར་མི་རུས་པར་གྲེས། བྱེད་ཀྱིས་
 ས་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་དགེ་བའི་བཞེས་སུ་ང་འཕྱུར་གྱི། བྱི་མའི་དུས་སུ་བསྐྱར་བཅོས་ཀྱང་གྱི་མིག་གཅིག་ཏུ་ནི་འདི་
 འཕྱུར་རོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལ།

སྒོལ་དཔོན་གྱིས་—

བཅོད་ཀའི་རྒྱལ་བརྒྱལ་དུ་མ་དང་ལུན་བསྐྱལ་དཀའ་ལ།

སེམས་ཀྱང་དཔལ་མིན་པའི་སྒོལ་པ་ལ་དགའ་ཞིང་།

སྐྱེ་བོ་དཔལ་པ་འཕྲད་དཀའ་གཤམ་ཏི་བྱེད་ཀྱི་ཞལ་མཐོང་ཡང་།

བདག་ལ་བྱིན་གྱིས་མ་བསྐྱབས་དེ་ལ་ཅི་བཀྱིར་མཆི།

ཞེས་ཞུས་པས་བྱེད་མི་དགའ་བར་མ་བྱེད་ཅིག་ཉམ་ང་བ་ཐམས་ཅད་ལས་བདག་གིས་བསྐྱར་དོ་ཞེས་གསུངས་པས་
 བསྐྱར་འཆོས་དེ་ཆང་བར་བརྟམ་མོ།

ལན་ཅིག་སྐྱུང་ནས་ནགས་མཐོང་ཞིག་ཏུ་རྩེད་ཟད་ཡུར་བའི་མནལ་ལས་དུ་སངས་རྒྱས་མང་པོ་མཐོང་བས་ཏིང་འཛིན་
 མང་བོ་ཐོབ་ཅིང་བྱི་རོལ་དུ་ལྷམ་མེ་རྟག་གི་རྩེད་བབས་པ་སོགས་བྱུང་ལ། ལྷོ་ལྷོགས་སུ་ཕྱོན་ནས་ཀྱང་རྒྱལ་བསྐྱར་
 ཐོལ་ཏི་སྐར་ཡོ་རི་བེ་གར་ཕྱོན་ནས་ཚུལ་བྲིམས་དག་པའི་རྟགས་སུ་ཡུལ་དེའི་རྒྱལ་བའི་སྒོ་ན་པོ་བྲམ་ཟེ་རྩྲ་པ་མི་འདི་
 རྒྱུད་ཆོལ་དུ་སྒྱུར་གྱི་ཤིང་* ཀྱང་ལ་པར་ཐོགས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་སྐམ་པ་ལ་སྒོལ་དཔོན་གྱིས་སྒོན་ལས་བཏབ་པས་སོར་
 རྩྲ་པ་སོགས་བྱུང་ཞིང་མཐར་ཡུལ་དེར་འདས་སོ།

དེ་ནས་ཡོན་ཏན་འོད་ཀྱི་སྐྱེ་ཆ་སྐྱེད་ཅིས་ལ་སྤྱི་རྩེད་ཀའི་བྱུང་ངར་ཚུལ་གྱིས་རྒྱལ་སྤྱི་ལོ་བརྒྱ་ཉེ་བར་བསྐྱར་ནས་
 དགེ་འདུན་མཆོད་ཅིང་ལོ་བརྒྱ་དང་བཞི་བརྒྱ་ལུག་པ་དེ་བྱུང་ལ། དེ་དུས་ཀར་དུ་རྒྱལ་བོ་མི་ཅི་ཕྱི་དེ་རིགས་ཀྱི་སྤང་གའི་
 ཞེས་པ་བྱུང་ཞིང་དེའི་བྱ་རྩེད་ཁ་ཞེས་པས་ཀྱང་རྒྱལ་སྤྱི་དེར་དུ་བྱས་དུས་ཅོན་དེའི་རིགས་ཀྱི་རྒྱལ་བོ་སྤང་ཉ་ཅོན་དུ་བྱུང་
 ཡང་མང་འཕར་ཐང་ཞན་ལ། འདི་སྐབས་འདགས་ལོལ་དང་། དེའི་སྒོལ་མ་མཆོག་ལྷ་དང་། མངས་རྒྱས་བསྐྱར་སུ་ཀྱི་སྒོལ་
 མ་ཀལ་མ་བྱུང་ནི་དང་། ཤིང་རྩ་ཅེན་པོ་གཏིས་ཀྱིས་བཞེད་པ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱབ་ཏུ་ཁ་ཆེ་དང་མ་གཏོགས་ཆོས་གཞི་བཅུ་
 གཏིས་དེ་བཅུ་ག་ཅིང་རྒྱ་གཞི་རྩ་ལ་སྒོལ་མའི་དབང་ཉན་ནས་བསྐྱབ་ཏུ་འཕེགས་པ་བཟུང་ལས་ནང་པ་པ་སྒོལ་པར་མཐོང་
 པའི་ཁ་ཆེ་བདག་སྒོལ་རྒྱགས་པ་ཉི་མ་ཐུས་པ་† ནམས་ཀྱི་སྐྱེ་ཆ་སྐྱེད་དང་། ཡོན་ཏན་འོད་ཀྱི་སྒོལ་མ་རྒྱལ་བོ་དང་ཚུལ་
 ཀྱི་ཐུ་མ་ཐུ་བའི་རྟོན་བྱུང་དགེ་འདུན་འབངས་ཀྱི་སྒོལ་མ་འཕགས་པ་ས་གཞུང་དང་རྒྱ་ལེན་དའི་མཁན་པོ་མཐོང་པའི་
 རྒྱལ་བའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱང་དེ་དུས་བྱུང་ཞིང་། སྒོལ་དཔོན་ཆོས་རྒྱུད་དང་ཞི་བ་ལྷ་དང་ལུག་ཐོབ་མི་རུ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་
 ཆའི་རྩྲ་ཡིན་པའི། དེ་དུས་བྱུང་ལྷོགས་རྩ་སྐར་དགེ་འདུན་འབངས་ཀྱི་སྒོལ་མ་རྣམས་དག་མཁན་གསེར་བ་བྱིན་
 དང་ཆོས་འབངས་ཀྱི་སྒོལ་བྱ་རྩེ་མ་ཏི་སོགས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མཆོད་པའི་མཆོད་པའི་བྱུང་རོ།

* ལ་རུ།

† ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་བཞེས་གཏེན་ལ།

ཞི་བལྟ་ནི་—སྒྲིའི་སྐྱོ་སྐྱོ་ཁ་ཁ་རྒྱལ་པོ་དགེ་བའི་གོ་ཆའི་སྐྱེས་སྤྱ་འབྲངས་ནས་མིང་ཞི་བའི་གོ་ཆར་བཏགས་
 ཤིང་ཕྱིས་སྤྱ་མནལ་ལས་དུ་འཇམ་དཔལ་རྒྱལ་པོའི་ཁྱི་ལ་བཞུགས་པ་དང་སྒྲོལ་མས་ཕྱི་པོ་ནས་ཆུ་ལྷག་ཅིང་རྒྱལ་ཕྱིད་
 དཔྱུག་པའི་ཆུ་ཚོན་དང་འདྲ་སྟགས་གསུངས་པས་རྒྱལ་ཕྱིད་བཟུང་མི་རུང་བར་གོ་ནས་སངས་རྒྱལ་སངས་འཛོགས་པའི་རྒྱུ་བ་
 བྱོས་ཏེ་ཞག་ཉེར་གཅིག་སྐར་པའི་ལས་དུ་ནགས་གཅིག་གི་ཆུ་མིག་ལས་ཆུ་འབྲུང་འདྲོད་ཆོ་བྱད་མེད་* ཞིག་གིས་ཆུ་
 ཞེས་པོ་གཞན་ལྷན་ལྷན་གྱི་ཕྱགས་སྤྱ་ནལ་འཕྱོར་པ་† གཅིག་འདུག་པའི་རྒྱང་དུ་ཁྱིད་དེ་གདམས་པ་ནས་ནས་
 བསྐྱོམ་པས་ཉིང་དེ་འཛིན་པམ་པོ་འབྱུངས། གན་དུ་རྒྱལ་པོ་མེད་གེ་ལུ་པའི་གམ་དུ་སྐར་ནས་ལོ་བཅུ་གཉིས་
 ཁྱོན་མཛོད་ཆོ་ལྷའི་ཕྱག་མཚན་ཤིང་གི་རལ་གྱི་ཞིག་འཆར་ཡོད་པ་རྒྱལ་པོས་དབང་མེད་དུ་སྒྱུར་བའི་ནས་གཟིགས་པས་
 ལྷན་གཤེན་པ་ལྷན་ཆོ་ལུ་བ་ཐོབ་དུ་ཤིང་ཏེ་མཛོད། དེ་ནས་དབུས་སྤྱ་ན་ལེན་དུར་ཕྱོད་ནས་རྒྱལ་པའི་ལྷ་ལས་རབ་དུ་
 བྱང་སྒྲིའི་མཚན་ཞི་བལྟ་ཞེས་བཏགས་ཤིང་བསྐྱབ་བཏུས་‡ དང་མཛོད་བཏུས་བཏུས་ཏེ་ནང་དུ་ཉིང་འཛིན་ལ་བརྩོན་
 ཞིང་སྒྲོས་མེད་ཀྱི་སྒྲོད་པ་མཛོད་ཀྱང་ཕྱི་ཙ་འབྲས་བུ་ཆུང་ལུ་དེ་གསོལ་ཏེ་རྒྱན་དུ་ཉལ་ཐོང་པ་ཁྱར་མཐོང་§ ནས་
 རྒྱལ་པོ་སྟགས་ཀྱིས་འདུ་གསུམ་པར་བཏགས་ཤིང་། དགེ་འདུན་གྱི་གནས་ལས་བསྐྱར་འདྲོད་དེ་མཛོད་འདྲོན་པ་
 རིས་ཚོས་སྤྱ་བུས་ནས་ཁོང་ལ་བབས་ཆོ་ཁྱི་ལ་འཁོད་ནས་ཁྱར་བྱང་པ་ཞིག་འདྲོན་ནས་མ་བྱུང་པ་ཞིག་འདྲོན་ཅེས་
 རིས་པས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མ་བྱུང་པ་ཞིག་ཐོན་ཅེས་ཟེར་བས་ཐེག་ཅན་གྱི་ཐུ་སྐོད་ཀྱང་གྱི་རྒྱན་འདུས་པའི་སྒྲོད་འཇུག་
 གསུངས་ཏེ།

གང་ཆ་དངོས་དང་དངོས་མེད་དག། སྒྲོ་ཡི་མཁུན་ན་མི་གནས་པ།

ཞེས་པའི་མཚན་ནས་འབྱུར་ཏེ་གཞུགས་མི་སྒྲུང་ཡང་གསུང་མ་ཆད་པས་ཤིང་ཉི་ཏ་གསུངས་ཐོབ་པ་དག་གིས་ལྷག་མ་
 ཁྱོད་བཟུང་འོ།

དེ་ནས་དུ་ལྷའི་ཆར་གཉིགས་སྐྱོང་བྱིང་། ཀ་ལྷའི་ཕྱོད་ཆོ་པའི་ཉི་ཏ་གསུམ་དེར་སྐར་ནས་དབུས་སྤྱ་ལྷན་དང་ས་
 ཀྱང་མ་ཕྱོད་པར་མཛོད་བཏུས་བསྐྱབ་བཏུས་སྐྱོང་ཁང་གི་སྐར་ཁྱང་ན་ཤིང་བུན་ལ་པའི་ཉི་ཏའི་ཡི་གེ་སྐྱོམས་བྱིས་པ་ཡོད་
 གསུངས། དེར་ཡང་དགེ་སྐྱོང་ལུ་བརྒྱ་དང་ལྷན་ཅིག་བཞུགས་དུས་དེ་དགས་མང་པོ་ཁོང་གི་བྱང་ཁང་དུ་སྐར་ཡང་
 ཕྱིར་མ་བྱུང་བས་རྒྱལ་པོ་དང་དགེ་འདུན་གྱིས་ཙ་འདྲི་བར་བཅུ་མས་ཆོ་དེ་དགས་ཐམས་ཅད་ཐོན་ནས་སྐར་བ་དང་། དེ་
 ནས་དཔལ་གྱི་རིའི་སྒྲོ་ཕྱགས་སྤྱ་ལུ་ཆུ་ཆུ་ལྷའི་སྒྲོད་པས་ཕྱོད་ཆོ་སྤྱ་ལྷགས་པའི་སྒྲོན་པ་གད་དགའ་དེ་བས་ནས་མཁར་དབང་
 ཕྱག་གི་དཀྱིལ་འཁོར་བྱིས་པ་ཁོང་གིས་རྒྱང་ཆེན་པོ་བཏང་སྒྲིའི་སྤྱ་ལྷགས་བཅས་ཆུའི་ཡང་འབྲུམ་དུ་འཕངས་པ་སྟགས་ཀྱིས་
 ལུ་ལྷགས་རྒྱལ་ནས་ནང་པ་དང་བར་མཛོད་སྟགས་མཛོད་ན། ལྷག་པའི་སྒྲིའི་མཉེས།

བཀོད་པ་ཕུན་སུམ་རྩོད་པ་བསྐྱོག།

ཡ་མཚན་ཅན་དང་སྤྱང་པོ་དང་།

རྒྱལ་པོ་སྤྱ་ལྷགས་བཏུལ་དང་བུན།

ཞེས་པའི་ནས་ཐར་བུན་ཀྱང་ཐོད་དུ་གྲགས་ཤིང་ཤིང་འབྱུང་སྒྲོས་འདི་འཕགས་པར་བཞད་ཅིང་ལོ་བརྒྱ་བཞུགས་
 པོ།

* ལྷ་རྒྱུ་ † འཇམ་དཔལ། ‡ གཡས་བཀའ། § དེ་པ་ལ་ཟེར། ༥ ཐོད་མང་གི་དཔལ་ཡོན་ཟེར།

དེ་ནས་ཀྱལ་པོ་གཡོ་པའི་རུ་བོ་གཡོ་བརྟན་གྱིས་ཅུབ་ཕྱོགས་ལུ་མོ་ཉི་ལུང་ཀྱལ་མིང་བཟུངས་ནིང་། དེའི་བུ་
 བེཌ་ཏ་རྩ་ཆོས་ལོ་མང་པོར་ཀྱལ་པོ་ཕྱིད་དུས་ལན་ཅིག་ལུ་བཅུ་མིའི་ཕྱི་དྲུག་ལུ་ལྷ་གར་རྩམ་ཟེ་དཀའ་ལུ་པ་རན་ལྷ་དཀྱུ་
 གནས་པ་ནམས་ཀྱི་གནས་ཀྱི་རི་ལྷགས་བསད་ཅིང་ཅུ་དངས་ནས་གནས་བཞིག་ཇེ་དེ་ནས་ཀྱི་དམོན་པམ་མོ་དང་རྩས་
 བཞིག་ལ། དེའི་ཆ་དབུས་དང་གར་དུ་གསལ་པའི་བུ་ཀྱལ་པོ་རབ་གསལ་དང་དེའི་བུ་མཉུ་ཆེ་གཉིས་ཀྱིས་མངལ་
 བཟུང་ཏེ་ཆོས་གྲགས་ལྷ་མར་བཟུང་། བྱང་དུ་རབ་གསལ་གྱི་ལྷན་གྱི་ལྷ་སྐྱོབས་ཅེ་གྲོང་ཕྱིར་ཏེ་དེ་རར་གནས་ནས་
 ཏ་མེའི་བར་དབང་བར་བྱས་ཏེ་མཛོད་འབྲེལ་དང་ལྷེ་བཅོ་བརྟན་གྱི་གཙུང་ཕྱི་དྲུག་དཀོན་པའི་འཛོད་ལོ་མཛོད་པ་དང་དབྱིག་
 བཞིས་ལྷ་མར་བཟུང་། ལྷོ་གལ་དང་ཀ་མ་རྩ་པ་དང་ཉི་རྩ་ཏེ་གཙུམ་ལ་བྲལ་འོན་པའི་བུ་བེ་མ་ལ་འོན་དུས་
 མངལ་བཟུང་ཏེ་སྐྱོབ་དཔོན་ཨ་མ་ར་སེ་རྩ་དང་འཇུག་འབྲེལ་ཕྱིད་མ་ན་རིན་ཅེ་ན་གྲགས་དང་མ་དུ་འཛིན་སྐྱོབ་བྱ་དབུ་
 མ་པ་དཔལ་ལྷས་ནམས་ཆེན་རྩོད་རྩོད་།

དར་དབྱིག་གཉིས་ལན་རྩ་དུ་ལྷེ་བཅོ་བརྟན་ཆ་མང་འོད་ཀྱི་ཕྱིས་ལྷ་བརྟན་པར་དབྱེ་བྱང་བ་སྐྱགས་ཀྱིས་
 ལལ་ཅེ་ན་པ་ལས་གར་ལུ་བ་གངས་རིར་གནས་གཙུམ་དང་ཡོད་སྐྱལ་ལས་འོད་དུ་རྩམ་སྐྱེ་གཉིས་དང་གནས་དཔྱན་པ་
 ལས་གཙུག་ལག་ཏུ་ཅེ་ན་པོ་དང་མང་པ་ཀུར་ལས་དཔྱུང་བ་པའི་ལྷེ་ནམས་ཀྱི་དཀར་ནམས་ཡོད་ཅིང་ཉ་ན་མོས་ཀྱི་སྐྱོབ་
 པའི་བརྟན་པའི་ལྷགས་ཅེ་ན་པོ་* དེ་ནས་ལོ་ལྷ་བརྟན་ཅུང་ཟད་ནམས་ཀྱི་དམོན་པམ་ལྷིས་ལུ་པར་ཤིན་ཏུ་དར་རྩོད་།

དུས་ཀྱི་ལྷ་སྐྱགས་འཕེལ་ཏེ་སྐྱགས་ཅིང་ཕྱོགས་ལྷང་སྐྱགས་ཀྱི་སྐབས་ལོ་སྔ་ན་གར་དང་ལྷོར་བརྟན་པའི་ཆོང་
 ཟད་ནམས་དམའ་བ་བྱུང་ལྟེ། དེ་ཡང་མེད་གི་ལྷ་པའི་དུས་ལྷ་སྐྱགས་དུ་ཉི་དང་མཉུ་དེ་མ་ནམ་འདོད་དུ་ཆོང་
 པའི་སམ་རྟ་གཞུ་རྩོད་ཞེས་པ་གཉིས་བྱུང་ལྟེ་ཕྱི་མ་དུང་གལ་ལང་ལོང་ཆེ་དག་སྒྲིང་ཀྱན་པ་དག་གིས་ཕྱོགས་གཅིག་ལས་
 ཆོས་སྒྲིང་སྐྱགས་ལྷན་དངས་འདོད་ཀྱི་དུང་པའི་ཉ་གཞིན་ཏུ་དག་གིས་མ་ནམ་པར་རྩོད་པས་ནང་པ་མམ་ནས་ཆོས་གཉི་
 ཉིང་ལྷེ་ཡོ་བྱང་གོར་བས་དེ་ནམས་སྒྲིང་ཞིང་དག་བསྐྱེན་ལྷ་བརྟན་ལྷ་སྐྱགས་པལ་འཇུག་དགོས་བྱུང་ལ། མོ་དེ་བེ་
 གར་ཡང་དེའི་སྐྱོབ་མ་བྱས་ཟེ་ན་ཏེ་ལྷ་མོར་ཞེས་པ་བྱུང་ནས་པའི་ཉ་ཀྱུ་མེ་ག་ཤིག་ཏེ་སྐྱགས་མམ་སྐྱེ་ནང་པའི་སྐྱེ་ཏུ་
 བཞིག་ཅིང་ཆོས་གཉི་གོར། དེ་ལས་ཕྱི་འོས་དུ་ལྷོ་ཕྱོགས་ལུ་བྱས་ཟེ་ཀྱུ་མར་མེ་ལ་དང་བ་ལང་གི་བརྟལ་
 ལྷགས་འཛོན་པའི་གཏུ་རྩ་རྩ་ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱིས་ཀྱི་ཕྱོགས་ལྷང་སྐྱགས་ཀྱི་སྐྱོབ་མའི་སྐྱགས་པམ་ལ། དེ་དུས་
 ཆོས་སྒྲིང་གི་སྐྱོབ་མ་དེ་མ་བྱས་ཞེས་པས་ལྷ་གྲགས་འགོག་འདོད་ཀྱིས་ཏུ་ཞེས་འབྲེལ་བ་དཀའ་པོ་རྩམ་འཇར་ཡང་
 བྱས་ཟེད་བ་དེས་ལྷོར་ལྷ་སྐྱགས་འགལ་ཞིག་ལས་ཀྱལ་ཏེ་ཀྱལ་པོ་ས་ལ་ལ་ཉན་ཡང་བརྟན་པར་བརྟལ་ལ། ཡང་
 གག་པོ་ཅི་རུ་པའི་སྐྱོབ་མ་གར་ཕྱོགས་ཀྱི་བྱས་ཟེ་བྱ་དེ་མེ་པ་ཞེས་པ་ལྷིས་ལུ་ལྷ་མཛོད་ལྷིང་ན་གནས་ཏེ་ཀྱུ་སྐབས་
 གམེར་འབྱུར་ཅི་དེ་གདམས་པ་ལུ་ལན་ལོན་དུ་མཇུག་པ་ལ་འགྲོ་ཕྱིད་ཀྱི་ཤིང་པའི་སྐྱོབ་པ་ལེན་པ་དེའི་ལྷ་མོར་པའི་པའི་
 སྐྱོབ་མ་གཏུ་ཀྱུ་ཏེ་པའི་ཡང་སྐྱོབ་བྱ་བྱུང་ཐོབ་མི་རྩ་པ་དང་མ་ཛོན་དུ་པལ་བྱ་གཉིས་ལས་དུའི་སྐྱོབ་མ་བྱུང་ཐོབ་ཀྱལ་
 རིགས་གཅོར་གི་དང་བ་བྱང་ཆི་དེ་རིགས་གོ་རྟེན་གཉིས་ཀྱི་ཀྱལ་པོ་བེཌ་ཏའི་རྩ་ཕྱི་འོས་ལ་བྱང་ཞིང་ཕྱི་མའི་སྐྱོབ་
 མ་མེ་བ་པའི་ཀྱལ་རིགས་ཞིག་བརྟན་མོ་པའི་གལ་ཞི་བ་ལ་ལྷ་དཀྱུ་ཕྱིད་ཆེ་དེས་གདམས་པ་བརྟན་ནས་ལྷོ་པའི་གར་
 ཏ་རི་པ་ཕྱི་མཇུང་བྱང་རྩོ།

དེ་དུས་བྱང་པའི་དཔལ་ཆོས་གྲགས་ནི། ལྷོ་དེ་རི་མ་ལ་ཡང་ཏེ་བྱས་ཟེ་ལྷ་སྐྱགས་ཀྱི་རྩ་རྩ་རྩ་རྩ་རྩ་
 བྱང་སྐྱེས་ཏེ་ལོ་བཅོ་བརྟན་ལོན་གྱི་བར་དུ་རིག་ཕྱིད་སྐྱགས་ལྷ་སྐྱགས་ཀྱི་གཙུང་ལ་བྱང་བས་མ་པས་པར་བྱུང་ཀྱང་

* དབྱིག་གཉིས་དུས།   † ལྷ་ཏུ་གཙུག་ཏུ་རྩ།

[illegible]

ཡལ་ཅེར་སྐལ་བ་མེད་ཉིད་དང་།

རྒྱལ་ལའང་ཕྱོད་པ་མེད་པའི་བྱེད།

གོམ་པའི་ཕྱིར་ནས་མདོར་བསྟུས་ནས།

དཀའ་འབྲེལ་འདི་ནི་འདིར་བྱས་སོ།

[illegible]

ལྷ་མཚོ་ལ་གི་ཆུ་པོ་བཞིན་དུ་རང་གི་ལུས་ལ་ཐིམ་ཞིང་ལུས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར།

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥

དེ་ནས་མཐར་འཁོར་གྱི་ཆོ་རུ་འབྱོར་ནས་ལོ་དེ་ལྷུ་འཁྱེད་པ་ལྟུང་ར་ཤེས་ཏེ་ནང་པ་དང་མཆོད་རྟེན་འདི་
 ལུ་པ་གྱི་ཆ་རྒྱལ་ས་ཀྱིས་སྤོང་དོན་གྱི་ཡུ་ར་ར་ལ་མེ་ཤེད་ཡར་ན་ནས་མཐར་འཁོར་བས་ཀྱང་དང་། དེ་ནས་ལུ་པ་
 བོ་མཐོ་ལྷ་ཁྱིའི་རྟེན་ལུ་མཐར་ཀ་རའི་རྟེན་པ་དེ་ལོ་པ་ལྷ་གྱུ་མཆོད་ནས་ཆོས་ལུ་མཐར་ལ་པོད་དེས་ཡི་མཆོད་ཆ་ལྷ་
 ལྷ་གྱུ་ནས་མཐར་ཀ་རའི་རྟེན་པ་དེ་ལོ་པ་ལྷ་གྱུ་མཆོད་དོ།

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ १ ॥
 ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ २ ॥
 ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ ३ ॥
 ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ ४ ॥
 ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ ५ ॥
 ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ ६ ॥
 ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ ७ ॥
 ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ ८ ॥
 ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ ९ ॥
 ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ १० ॥

[illegible][illegible]

* བེུ་དང་ཁ།   † རྒྱལ་འགྲུལ།   མེས་པམྱེས།   ‡ དགེ་ལྡན་ཆོས་འབྲུང་གིས་སྒོ་བཀ་ཡིན་ཀྱང་དུས་
ལྡན་གྲུ་འཛེམ་པ་ཆོས་འགྲུལ་གྱི་མིན།   ལྷ་འདི་འདྲ་སྒོ།   ༥ བེ་དམིང་ད།   དཔ་བེད་ཀ་ར།   དཔ་བེན།
། རྒྱུ་པམ་མིན།

[illegible][illegible][illegible][illegible]

* སྤྱོད་མ།   † རྩ་ལྗོད་མཁའ་ཤར་གྱི་ལམ།   ‡ རྩོད་གཤམ་མེ་མཐེང་མཆོད།   § ལྷ་མ་ལ་ཆུང་བ།
|| མཆོད།   མཆ་པོ།   རྩོད་མེ་ཆུ།   རྩ་ལྗོད་ཀྱི།   ལ་ཤར་པ་ཆུང་མཁའ་ཤར་གྱི་ལམ།   གཞུང་ལྗོད་ཀྱི་ལམ།

123

ཁྱད་པར་ལྷོ་མོ་སྐུ་གྱིས་ལེན་པར་དང་ཆོ་སྐུ་དེ་ཆོས་ལ་མི་དང་པས་མ་བྱུན་པར་ཡིན་དུ་མོ་རྒྱུ་ལྷན་པར་བཞུགས་པ་
 དང་བཅས་པས་ཁྱེ་བ་པ་པས་གདམས་པ་གསུན་ནས་ཀྱལ་པོས་མོ་དྲུང་གི་ཡང་ཐོག་ཏུ་མོ་བཅུ་གཉིས་ལུ་བསྐྱེ་མ་ལྷོ་གྲུབ་
 པ་ཐོབ་པ་དང་། ལྷོ་ག་ལའི་ཐམ་འཛོར་མཁུ་ཞིག་གི་རྒྱལ་འཕྱོར་པ་ཞིག་ལ་ཐམ་ཡང་ཡང་དངས་ནས་ཐམ་རྒྱ་རྒྱ་རྒྱ་
 ཏི་ཁྱེ་བ་ཀྱུན་ནས་མོ་ལ་ཏི་དྲུང་ཀྱུན་ནས་ཤིང་སྐབས་འགར་གྱིང་དུ་འདས་ནས་ལྷོ་ན་པོའི་ཆུ་ལ་མཛོད་པའི་ཁྱེ་མ་
 འཕྱགས་མས་མེ་གི་བ་ཞེས་པ་དང་། ར་མི་ལྷ་ར་དང་ཉི་འའི་མར་མི་ཞིག་གིས་གསུན་གྱི་འཕྱོར་དུ་མོ་མོ་ཆོ་ལན་
 ཏི་བ་མི་ལོ་ནས་ཆུར་འཕྱོན་པ་དང་ལྷན་ནས་ཀྱིན་ལྷན་གི་མན་རག་གུར་པས་མོ་བཅུ་གཉིས་ནས་མོ་ལ་འའི་གི་རྒྱ་
 མི་པ་* བས་ཏྱུག་ཅོ་པ་དང་། པ་མེ་ལྷ་རྒྱའི་མགར་བ་ཞིག་ལ་ལྷུབ་ཐོབ་ཅིག་གིས་ཅུ་གཤམ་མཛོལ་ཆུ་ལྷོ་མུ་མན་རག་
 གུར་ནས་རང་གིས་ལས་དང་མཛུན་པར་མཛོལ་པས་མོ་ཀྱུན་ནས་ལྷུབ་པ་ཐོབ་པའི་གི་བ་རི་པ་† དང་། ཀ་མ་
 ཅའི་དམངས་འིགས་གསུ་པ་ཞིག་ནར་མིས་བརྒྱས་པས་དྲུང་ཁྱོད་དུ་མོར་ནས་མཛུར་ཆོ་སྐུ་འཕྱོར་བ་ཞིག་ལྷུར་ནས་ཅི་
 ལྱུང་ཤིས་པས་ལང་ཆོའི་ཁྱེ་བ་ཀྱུན་པའི་རྒྱ་ལས་ཐོས་ནས་གདུང་ལུས་ཆོ་དེས་ཤིག་ལེ་མཛོལ་པའི་གདམས་པ་གུར་
 ནས་མཛོལ་པས་གཉིས་འཛོན་ཁྱེ་བ་ཞི་གཉིས་ཅེད་གྱི་དོན་ཆུབ་པའི་ཁྱེ་གཅན་འཛོན་གྱིས་ཐོས་ནས་ལྷུབ་པ་ཐོབ་ལྷོ་མོ་
 བཅུ་ལྷན་པ་ཁྱེ་དྲུང་པའི་རྒྱ་ལ་‡ དང་། མོ་རྒྱུ་ལ་རའི་པར་ཏི་ཏི་ཞིག་ཆོས་ལྷུ་པས་ཏི་ལྷས་འདས་ནས་
 བཤེས་ཏི་ལྷུར་མོར་པ་ལ་རྒྱ་གི་མ་ཞིག་གིས་མན་རག་གུར་པས་མཛོལ་ལྷོ་མོ་བཅུད་པ་ལྷོ་ལྷུར་ལའི་རྒྱུ་པ་||
 དང་། ལྷ་མེ་ལྷ་རྒྱའི་དམངས་འིགས་ཤིག་ཏྱོད་ལྷུར་ནས་མོར་བ་པས་ཉིན་གཅིག་མ་ཏྱོད་པར་ཤིང་ཅོར་མཛུར་ཆོ་སྐུ་
 མ་ཞིག་གིས་ཀྱུ་རྒྱ་ལྷུ་དྲུང་མན་རག་གུར་བ་མཛོལ་པས་མོ་གཤམ་ནས་མོ་ལ་འའི་རྒྱ་ཀ་རི་བ་གི་དང་། ལྷ་ལ་
 ལྷ་རའི་དམངས་འིགས་ཤིག་ཞིང་ལས་གྱིས་ཆར་ཅད་ནས་མཛུར་ཆོ་ལྷུབ་ཐོབ་ཅིག་ལྷུར་ནས་དཔར་བཅུར་ཏི་གདམས་པ་
 གུར་བ་མོ་བཅུ་གཉིས་ལྷོ་མོ་ལྷོ་མོ་ཞིང་ཤིང་ལ་བཅུན་ཐོམ་དུ་འཕགས་པའི་མོ་རྒྱུ་དང་། བས་ཐའི་འིགས་
 གཅིག་ཆལ་གྱི་པར་མར་ཁྱེས་ནས་ཆོལ་འབྲས་དུ་ཡོད་པའི་ལྷུན་རས་གཤིགས་གྱི་ལྷོ་ཞིག་ལ་མཛུ་དེ་མར་པས་མས་ནས་
 མོ་བཅུ་གཉིས་ལུ་མོ་རྒྱ་ལྷུ་ལ་ནས་མཁར་རང་གིས་ལྷོ་མོར་ལེན་པ་¶ དང་། ལས་ཞིག་ལྷོ་ལྷུ་བ་ལྱོན་ནས་མོ་རྒྱ་ག་
 ལུ་བ་ལྷས་ཁྱད་ནས་ལྷོ་མོར་བཞག་པས་ལྷོ་ལྷུ་ལྷུ་ལ་དང་དེ་དཔར་དང་གདམས་པ་ཐོབ་ནས་ཞིག་བཅུན་གྱིས་མོ་ལ་
 བའི་མས་ཀ་‡ དང་། ཡོ་ཏི་བོ་ལ་དང་ཉི་འའི་ལུལ་འིགས་ཤིག་ལྷ་ལེན་དུར་རབ་རྒྱུར་ནས་མཛོན་ལྷོ་ལྷོ་མཛོན་
 པར་བཏགས་ཤིང་མཁུ་པར་ལྷུར་པར་ཏི་ལྷ་ལྷགས་གྱི་ལྷོ་ལ་བཅུལ། ལྷ་རིག་པ་ལས་དཔར་དང་མན་རག་ཐོབ་ལྷོ་
 ཡོ་ལྷུན་དུ་ལྱོན་ནས་ནལ་ལྱོར་མ་བུ་ལ་མ་མཛོན་ལག་ཆོའི་ཆུ་ལ་མཛོད་པ་མཛལ། ལྷུར་དང་ལྷགས་ཡོ་ཏི་བོ་དང་ར
 ལྷུབ་པ་མཛོད་ལུས་ལུལ་དེའི་ལྷུ་ལ་‡ རི་དྲུགས་མཛོད་དུ་མོར་ནས་མཛོད་ལྷོ་ལན་མང་དུ་ལྷུན་དངས་ལྷུར་མ་ལྱོན་
 ཆོ་ལྷོ་ལྷུ་ནས་དེ་ཆོར་ལྷོ་དཔས་འཕེམས་ལྷས་ཤིག་ལ་བྱ་དགའ་ཅེན་པོ་ལྷུར་ཞེས་ཤིང་མཛུགས་ཆོ་ཆར་འཛོར་མ་
 གཤེན་ཅན་ཞིག་གིས་ཁྱད་ཁྱེ།

ལྷུར་མེད་གཤོ་ནི་བརྒྱ་བཅུ་གཅིག།   འདོད་པ་ཡང་ནི་བརྒྱ་འབྱུར་རོ།

ཞེས་མཛོད་དེ་འཛོ་བ་ལྷུལ་ཞིང་ནས་ཞིག་རང་གི་ཕྱགས་ལྷུར་མཛོས་མ་པར་མ་ཅན་ལྷས་གྱི་འིགས་ཞིག་ཡོད་པ་
 ལ་ལྷུན་བཏགས་ནས་གཤོ་བསྐྱེད་ལྷུ་བཅུ་པས་དེ་ལྷུ་ཡོད་གཤོ་ཐབས་ལྷས་ནས་མཛུར་ཆོ་ཕྱག་ལྷོ་མོར་བསྐྱེན་པ་ནས་

* ལྷོ་མོ་མཛོད་འཛོན།   † མགར་བ།   ‡ ལྷ་གཅན་འཛོན།   § ཆོས་གྲགས། || ཆོས་པ།
 ཀ། ཏྱོད་ལྷུར་པ།   ༡ ཞིང་པའས་ཐང་མོ་པ།   ༢ པ་མེ་ལྷ་ན།   ༣ དེ་མ་ལ་ལ་ཟེར།

པ་ཀླན་གང་ཤར་ཐུག་པ་མཛེས་ལྟ་བུ་མཛེས་འཕྲུང་མ་སྒྲུབ་ཞིག་གིས་ནང་བསྐྱར་ནས་ཡོད་ཆེ་ཙམ་པ་རི་པ་བྱུན་པ་ལ་
 མས་དྲངས་པ་གསལ་ནས་ཁྱོད་པོ་སྐྱེས་ཀྱིས་ཤེས་ན་ནགས་པ་གར་ཤིག་གཤུངས་ནས་བྱོན་ལུག་ཏུ་སྐྱེས་མོ་མང་
 ལས་མས་འཕྱོ་ཅན་མཛོང་ནས་ཁྱོས་ཏི་བརྒྱད་བཀག་གུས་པས་མས་བྱ་བྱར་ནས་ནགས་ལུ་མོང་པ་ན་སྒྲིབ་དཔོན་གྱིས་
 བཅུད་ལེན་གཏོང་བས་རང་བྱུར་རྒྱུར་ལྷན་ཅིང་བྱ་འུན་མོང་དངོས་ལྷན་བརྒྱད་དང་ལྷན་པར་ལྷན་། དེའི་མཛེས་མོ་རྩ་
 ལག་ཏེ་དུ་སྐྱེས་པའི་པར་བཅོམ་མཁའ་ལྷན་བརྒྱ་ལྷན་པོར་བཟང་དེ་ལྷན་བསྐྱར་པ་ཅོམ་པ་ཀའི་རྒྱལ་པོས་མཛོང་ནས་ལྷ་
 ཁང་བཞེས་ལ། དེ་ལྷན་རྒྱ་ལྷན་ལྱིས་འཕྱོ་རྒྱ་མཛོང་པའི་ཙམ་པ་རི་པ་དང་། སྒྲོང་ཁྱིའི་ལེ་འེ་དམངས་
 རིགས་ཤིག་ཀྱང་ཆེ་པས་ཀླན་གྱིས་བསྐྱར་དེ་དུར་ཁྱོད་དུ་མཉམས་ཁོང་དུ་ལྷན་ནས་གནས་ཆེ་སྒྲུབ་ཐོབ་ཅིག་བྱུར་ནས་
 བརྒྱགས་པ་ལ་རྒྱ་ལྷན་ལྱིས་ལྷན་པས་འདུས་པའི་དབང་དང་གདམས་པ་གནང་བ་བཞུགས་ནས་སྒྲིབ་པའི་ཀ་ལ་*
 ཀ་ལ་དང་། མ་ཁེ་རྩ་འེ་དབུལ་པོ་ལྷག་དང་ཁྱོད་ཀྱི་ལོས་ལྷན་མཁའ་ཞིག་གི་ལག་པར་འབྲུག་ནས་ན་ཆེ་མཁའ་
 འཕྱོ་མ་པེ་རི་ལ་བྱུར་ཅིང་ཅིག་ཏུ་སྒྲིབ་ཏེ་བྱུར་ནས་ཀྱང་དྲོད་ཀྱི་དབང་དང་མན་རག་གནང་བ་བཞུགས་ནས་སྒྲུབ་པ་ཐོབ་
 པའི་ཀུན་ལེ་པ་† དང་། རྩ་ཀ་འེ་མངས་རིགས་རྩ་ལག་འཛོང་མཁའ་ཞིག་གི་ལག་པར་ལྷན་བྱུར་ནས་ལྷན་ཏུ་
 ཞིང་གདའ་ཆེ་སྒྲུབ་ཐོབ་ཞིག་གིས་མན་རག་གནང་བས་ལོ་བཅུ་གཉིས་ནས་སྒྲིབ་པའི་རྩ་ལེ་‡ དང་། དེ་ལྷན་གོ་འེ་
 རྩ་ལག་འཕྱོར་པ་ཅན་ཞིག་གིས་ནས་མཁའ་ལྷན་ལྱིས་ལྷན་པས་ལྷན་པས་ལྷན་པས་ལྷན་པས་ལྷན་པས་ལྷན་པས་ལྷན་པས་
 མཁའ་ལ་འཕྲུང་ལུས་ན་ཅི་མ་དུར་སྐྱེས་ནས་གནས་ཆེ་ཀར་ཆ་རི་པ་བྱུན་པ་ལ་བསོད་སྐྱེས་པས་དྲངས་ནས་འཕྲུང་ལུས་པའི་
 གདམས་པ་ལྷན་ཆེ་དེས་ཀྱང་རྒྱ་ལྷན་གདའ་དབང་བསྐྱར་ཏི་གནས་ཅེན་ཏེར་བཞེས་མོང་ལ་རྒྱ་གི་མ་པེའི་རྒྱགས་ཁྱི་
 ཆེ་པེ་བརྒྱལ་གིང་སྐྱེན་ཏེ་མོང་ལ་མངས་དབུལ་གསེར་རྩྱེད་དུ་རིམ་པར་བརྒྱགས་ནས་འཛུང་ན་འཕྲུང་ལུས་གཤུངས་རྒྱར་
 བྱས་པས་ལོ་བཅུ་གཉིས་ན་སྒྲིབ་ཞིང་འཕྲུང་བའི་ལུ་རྩི་ལེ་པ་§ དང་། ར་རྩ་ལེ་འེ་དམངས་རིགས་ཞིག་གི་ལྷན་པ་
 དང་བྱ་ལྷན་ཡོད་པ་ཀླན་གི་ནས་དུར་ཁྱོད་དུ་རྩ་བརྒྱལ་ཏི་ཅུ་ཞིང་བཅུད་ཆེ་ནག་པོ་བྱོད་པ་བྱུན་ནས་ཀྱང་དྲོད་ཀྱི་དབང་
 མན་རག་གནང་བས་བྱའི་རུས་པའི་རྒྱན་རྒྱག་དང་ལྷན་པའི་ཐོད་པ་ཐོགས་ཏི་བཞུགས་པས་ལོ་དབྱེ་ནས་སྒྲིབ་ཏེ་ལོ་ལྷ་
 བརྒྱར་བརྒྱགས་པའི་ཀ་ལ་ལྷ་ལེ། དང་། སྒྲོང་ཁྱིའི་ལེ་རྒྱལ་པོ་སྐྱེས་པའི་ལྷན་པས་འཕྱོར་ཅན་ཞིག་གིས་འཕྱོར་པ་དེས་ད་
 དུར་མ་ཆོས་པར་གནན་རྒྱལ་ལྷན་མང་པའི་མྱིད་ཡར་འཕྱོག་དུས་ལུལ་ཞིག་གི་རྒྱལ་པ་ཀླན་བྱོས་ནས་བྱུར་མེད་སྐྱེས་
 ཏུ་ཞིང་བཅུད་པ་མཛོང་ནས་སྐྱེར་རྒྱ་ལྷན་ཏི་ལྷན་ལོག་ནས་ལྷན་གཏོང་རྒྱ་ཅེན་བྱུར་ཀྱིན་ཡོད་ཆེ་སྒྲུབ་ཐོབ་ཅིག་བྱོན་
 ལས་ཆད་མེད་ཀྱི་མན་རག་དང་པེའི་མཆོག་གི་དབང་གདམས་པ་གནང་བ་ལོ་བཅུ་གཉིས་ལྷན་པས་སྒྲིབ་ཏེ་ལོ་
 བརྒྱན་བརྒྱར་སྐྱེར་འཕྱོ་རྒྱ་མཛོང་པའི་ཀའ་པ་¶ དང་། ལྷོའི་ཀུན་ཅིའི་རྒྱལ་པོ་ལོན་དུ་རྩ་རྩི་ཞེས་པས་
 སྐས་ཀྱི་ལྷན་ལྷ་ལ་གསོལ་བ་ཤའད་པས་ནས་ཞིག་ན་མི་རྩས་སྐགས་བཟང་པོ་བྱུར་ནས་ལས་དང་བསོད་ནམས་ཀྱིས་
 མཆོ་ཞིག་ནང་དུ་པར་མ་འབྱུང་བའི་སྐྱེན་དུ་འེའི་མངལ་༡ ལས་བྱ་ཞིག་བཅོས་ནས་ལུལ་དེར་ཡོད་བྱུར་བཟང་པོས་
 མར་བབས་པས་སྐས་དེ་ལོ་མཆོ་སྐྱེས་གཞོན་ཏུ་ཞེས་བཏགས་གིང་། ཡར་སྐས་གཤིག་ཀྱང་བྱུར་ནས་ཡལ་ལུས་
 འདས་རྒྱུས་གཤུར་གིས་རྒྱལ་ལྷན་ལྷན་པས་ལྷན་ཆེ་པ་བརྒྱན་པར་རྒྱོགས་ཏི་རྩི་རྩ་རྩ་བྱོན་པའི་ལམ་དུ་རྒྱན་རས་གཟིགས་
 དགོ་སྒོར་ཞིག་ཏུ་སྐུལ་པས་ལྷག་རྩོད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སྐུལ་ཏི་དབང་གནང་བ་གསལ་ནས་སྐྱི་རྩ་རྩ་མོང་སྐྱུལ་པ་
 མཛོང་དུས་སུ་རྩལ་འཕྱོར་པ་ཞིག་བྱུར་ནས་གཤིག་བྱས་གིང་ལོ་བཅུ་གཉིས་ལོན་དུས་ཏིག་དགོས་དེས་རྒྱལ་

* ཀྱང་ཅན། † ཆོས་བྱུལ། ‡ ལྷ་ལག་མཁའ། § འཕྲུང་པ། || ཐོད་པ་ཅན། ¶ ལས་རྩོག་
 བྱུར་པ། ༡ རྩ་རྩ་རྩི་ལེ།

བཟང་པམས་པ་ལུ་འདྲ་ཆ་ཀླུ་ཀླུ་རི་བཟླ་པ་ལ་ཡམ་དངས་ནས་དེ་ལྟར་ནགས་ལུ་མང་ཆུ་ལྷ་མས་དེས་པའི་
 མཆོག་གི་དབང་མཚན་དག་གནང་བས་ཞག་པའུ་ན་དུ་བསྐྱེད་ནས་པ་བྱིས་དུ་མང་ཆེ་བཞིག་པ་ནའང་མི་འཁྱོད་ཞིང་ཕྱི་
 མོར་རང་བྱིས་དུ་མང་ནས་མོ་བཅུ་གཅིག་ན་ཆུ་ལེན་པའི་ལམ་དུ་ཆོ་ཆག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་རྟོགས་པ་གསུངས་
 པའི་རྣམ་འབྱེད་མ་མཁེ་རྩ་དཔལ་བ་ཀུ་རི་དང་། དེ་མེ་ཀོ་ལའི་ཕུ་མོ་ལྷན་གཉིས་དེད་དཔོན་ཞིག་གི་བུ་ལྷན་ལ་
 བྱིན་ནས་དེར་གནས་ཆེ་ཁྱོད་དག་དང་ལུལ་མིས་ཁ་ཟེར་བ་ལ་ལྷོ་ནས་གནས་ཆེ་ལུལ་ཟེར་ག་ན་པ་* བྱིན་ནས་
 དབང་གདམས་པ་བྱིན་པ་བསྐྱོལ་པས་མོ་བཅུ་གཉིས་ནས་འབྱུང་བུ་ལྷ་མ་དང་ཆེ་ལྷ་ཉེ་མོ་ལྷ་ས་ལྷ་པས་འོ་ན་ད་ལ་
 ཡོན་དུ་མགོ་བྱིན་ཞེས་པས་གཉིས་ཀས་ཁ་ནས་རལ་གྱི་རེ་ལྷུང་པས་བཅད་དེ་ལུལ་ནས་གས་བྱས་ཆེ་ཀླུ་ལ་མཆོན་
 ཞིང་སྐར་ལྷ་མས་མགོ་པོ་འབྱུང་བར་མཛད་པའི་རྣམ་འབྱེད་མ་ཆེ་བ་མེ་ཁ་ལ་† དང་། ལུ་མོ་ག་ན་པ་ལ་ཞེས་པ་
 དང་། རྩར་གྱི་རྒྱལ་བ་ཡིན་དེ་ཆུ་དེའི་ལྷམ་དེ་ལྷ་པོ་ཆུ་པོ་ཆུ་པོ་ལའི་ལྷུང་མར་འཇུངས་ནས་
 མི་བས་པའི་ཆེ་རྒྱལ་ལྷ་མ་དག་པའི་འོན་པ་མང་པོ་རེ་དགས་ཀྱི་ག་མང་དུ་བྱིར་བ་མཛོད་ནས་མ་ལུང་པས་བྱོན་པའི་
 ལྷལ་མཛོད་དེ་ལྷ་རྩ་དེའི་དུར་ཁྱོད་ཅིག་ལྷ་པོ་ལ་པས་གནང་པའི་གདམས་པ་མོ་པའུ་ན་དུ་བསྐྱེད་ནས་ལུལ་པ་བརྟེན་
 པའི་ལེགས་ལྷོན་ཀ་ར་རྩེ་དགོས་མ་དཔལ་མོ་ཞེས་པ་ཡིན་ལ། ཡང་ལྷ་པོ་ལ་མཛོད་ལྷུང་ཆེ་ལ་མས་དྲོད་པས་ཆེ་
 ལྷོས་བཟང་ནས་སྐྱེད་གནས་ཀྱི་ཕོ་ནས་ལྷོལ་རྟེ།

ཡིན་དུ་རྩོམ་ལུང་བརྟན་པམས་པ་བསྐྱེད། གིང་འཕམ་གནས་ལུ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་བཞིས།

ཁ་མཛེར་ཆེ་ཆེ་ལྷུལ་ཅན་པོ་བརྟན། དཔལ་ལྷན་དཔལ་མོའི་ཞབས་ལ་ལྷག་འཆོལ་མོ།

ཞེས་པའི་རྣམ་ཐང་ཀྱང་རྣང་ངོ།

དེ་བཞིན་ནི་རྣམ་འབྱེད་མ་བཞི་ཡིན་ལ། ལྷུབ་ཐོབ་དེ་མོ་མོ་ལམ་ཟེར་ལ་རང་རང་གི་ལས་དང་མཐུན་པའི་རྣམ་
 རྟོག་ལས་བྱིར་དྲོད་པའི་ལོང་། ལམ་ཟེར་ལུས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་འཁོར་མང་པོ་དང་བཅས་ཏེ་ཆམ་འབྱོར་སྐགས་ལུ་
 གཤེགས་པ་དང་། ལ་ལ་འཇུག་ལྷོས་ནས་བུགས་པ་ལ། འགའ་ཞིག་གི་ལྷ་གཏུང་རྩོད་ལུང་པམས་ཅིང་
 བསྐྱེད་དུ་ལྷུང་པ་སྐགས་ཡིན་ལ། འདི་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་ཐང་དང་བརྟན་པ་ལ་ལ་དང་བྱིན་ཆེ་བས་ཀྱི་ཡི་གེ་སྐགས་
 ན་འདིར་མེད་པའི་ལྷུབ་ཅན་འགའ་ཞིག་བཟུང་ནས་འདིའི་འགའ་ཞིག་མེད་པ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་དྲོད་པོ་རྒྱས་
 ལམ་ཟེར་ལ་ཡིད་བརྟན་མི་ལྷས་གིང་འདི་རྣམས་དང་གོང་གི་རྒྱ་གར་གྱི་པཎ་གྲུབ་གཞན་དག་གིས་མཆོན་རིགས་ལྷས་
 མཛོད་པ་མེ་ལྷུངས་བྱིན་ནས་སྐགས་ལ་མཁས་པ་ལ་ལའི་གསུངས་ལའང་མི་འབྲིག་པ་མང་དུ་རྣང་ཡང་འདིར་དེ་ཞིག་
 ཡོངས་གྲགས་‡ ལྟར་བཞོད་པའོ།

མཁས་ལྷུབ་དེ་མོ་མོའི་རྣམ་ཐང་ལྷན་མོང་མིན་པ་ད་དུང་མང་དུ་ཡོད་མོད་ཀྱང་བརྟོད་ཀྱིས་མི་ལང་པས་སྤྱིང་
 བ་ཅོས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ལ། མཛོད་ན་དེ་དག་གིས་གཙོ་པོར་མཆོག་གསུམ་ལ་ལུང་རིགས་ཀྱིས་ཡིད་ཅེས་ནས་རྒྱལ་
 བརྟན་ལ་བསྐྱེད་ཏེ་ལྷ་པས་རྟེན་གསུམ་བཞེངས་གིང་མཆོད་པ་དང་། ལྷོལ་པ་གསུམ་ལས་གང་སྐྱངས་མིག་འབྱས་
 ལྟར་བཟུངས་པ་གཞིར་མཛོད་ལྷུང་ནས་བྱས་སྤྱིང་ཆེས་ཀྱན་ནས་སྐར་ལྷ་སྐྱོལ་མ་ལ་ཆོས་འཕད་པ་དང་པན་ལེགས་ཁོ་
 རྣམ་ལུང་རིགས་རྣམ་དག་གི་ཅོད་པས་ལུ་རྟོགས་སྐགས་བརྟན་པར་བུགས་པ་སྐགས་དང་དཔུང་གསུམ་དག་པའི་

* གག་པོ་ལྷོད་། † དཔལ་བཅད་མ་སྐྱེད་། ‡ ལྷུབ་ཐོབ་ནི་རྩོམ་གདན་པའི་སྐོབ་མ་མི་འཛིགས་ལྷན་
 དཔལ་གྱི་ཡལ་གྱི།

[illegible][illegible][illegible]

INDEX.

॥

	PAGE.
ཀུ་ཏི་སེ་ Kakuta Sidha ककुतसिद्ध, n. of a minister of a king of Magadha (ལུ་ཡ་དབུས་ Madhyadeśa). While a religious sermon was being delivered in the temple that he had erected at Nālanda, a few young monks threw washing water at two <i>Tirthika</i> beggars. (The Buddhists used to designate the Hindus by the term <i>Tirthika</i>). The beggars being angry, set fire on the three shrines of Dharmagañja, the Buddhist University of Nālanda, viz.—Ratna Sāgara, Ratna Rañjaka including the nine-storeyed temple called Ratnodadhi which contained the library of sacred books 92	
ཀཅ་པུ་ Kacchapā कच्छ, n. of a Buddhist <i>Tantrik</i> sage of Kaccha 109	
ཀའ་ཅན་དང་པོ་ Ka-chen dañ-po, the first pillar of the University of Vikrama śīla, i.e., the most learned and holy Paṇḍit of the <i>Vihāra</i> , ཀའ་ཅན་པཎིཌ་པ་ the Paṇḍit who was the second in learning there 118	
ཀའ་ཏ་ Kanāṭa कण्ट (probably Karnāta), a maritime province of Southern India 74	
ཀའ་ཏ་ར་འོ་ Kanadāruru कणदारोव, n. of a Bramanical teacher who with Kumāralīla followed the doctrines of Āṇkarācārya and observed a (<i>Go-vrata</i>) sacrament of cow—བ་ལ་ད་ལེ་ བརྟུ་ལ་ཐུགས་འཛིན་པ་ Ba lañ-gi bʼtul-shugs ḥdsin-pa ... 105	
ཀའི་པ་ Kanipa कणिप, n. of a Buddhist saint. According to some authors, he was formerly a prince of the family of king Pañca grīngi 89	
ཀའ་ཏ་ལ་ Kanakhala कणखल, a female Buddhist <i>Tantrik</i> ascetic (younger sister of Mekhala) initiated by the sage Kahanapa གཤམ་པོ་ཐུགས་འཛིན་པ་ ལྷམ་པ་ཅམ་པོ་. These were two sisters from Devikotā who were married to two brothers, the sons of a merchant. Being disgusted with worldly life, on	

N.B.—The italics in words transcribed in Tibetan are not pronounced.

- account of some scandal, they turned Buddhists and became adepts in mysticism. Out of gratitude to their tutor, they offered their heads as presents to him, who in turn, is said to have joined the heads to the severed bodies ... 110, 131
- १३५५ Kana gupta कणगुप्त, n. of a Brahmanical sage of the Kaṇāda school or Vaiṣeṣika philosophy who held religious discussions with Dharma-kīrtti and was defeated. 106
- १३६१ Kaniṣka, king of Kāshmir and Jvalandhara under whose auspices the third Buddhist Convocation was held. 82, 83
- १३७१ Kanika (probably a corruption of the name Kaniṣka), a king who ruled over Dili (Delhi) and Palwa (Pallhava) country in the west, and who is said to have discovered twenty eight mines of precious metals and thereby becoming very opulent, had served the Buddhist clergy of the Māhāyāna School upwards of 30,000 in number, and had sent for Aṣva ghoṣa, the renowned Buddhist sage, to instruct him in the *Dharma* ... 66, 91
- १३८५ Kantalipa, probably same as १३५५ Kantapa कन्तप, n. of a Buddhist *Tantrik* sage, who used to dress, in patched rags, picked up from town sweepings. He was a poor beggar of Manidhara who used to earn his food by sewing rags, etc. Once, while he had pained his hand, by the needle-point while sewing, he was met by the Dākini Vaitali a nymph residing in the cemetery, and initiated in the mystic cult ... 120
- १५३३ Kapani कपनि, n. of a king, who was converted and turned into an *Arhat* by the Buddha when he had appeared as a Cakravartti Rājā ... 35
- १५५३ (कपलिका) Kāpālīka, n. of a Buddhist *Tantrik* sage. He was a Sudra householder of Rājapuri. His five sons and wife having died at the same time, he took their corpses to the cemetery for disposal, where he was met by the mystic adept Kṛṣṇacaryā and converted to Tantrikism. He practised the mystic cult there for nine years, wearing ornaments made of his sons' bones and using the skull of his wife for a cup to drink water and wine ... 129

ཀཔིལ་བསུ་ Kapilavastu कपिलवस्तु, Serkya-hi gshi the Buddha's birthplace	31
ཀམལ་གུ་ལེ་ཀ Kamala kuḷiṇa कमलकुलिण, a Buddhist sage of Vikramaçila and Oṭanta Puri <i>vihāra</i> , who flourished shortly before these were sacked by the Mahomedans ...	122
ཀམལ་གུ་ལེ་ Kamala gomi कमलगोमी, n. of a Buddhist Upāsaka. He is said to have gone to the north where he met Avalokiteçvara and preached Buddhism to the Nāga (Chinese) people and there became a priest of their king	104
ཀམལ་གུ་ལེ་ Kamala garbha कमलगर्भ, n. of a Buddhist monk who distinguished himself at Nālanda in the Mādhyamika philosophy and <i>Tantrik</i> Buddhism	84
ཀམལ་བུ་དན་ Kamalabuddhi कमलबुद्धि, n. of a disciple of the Buddhist sage Buddhapālita from whom <i>Ācārya</i> Candra kīrti learnt the works of Nāgārjuna	94, 101
ཀམལ་གུ་ལེ་ Kama rakṣita (probably कमल रक्षित), a Buddhist sage of Praiṣṭha (prob. Çreṣṭha) Pāla's time ...	116
ཀམལ་གུ་ལེ་ (དགེ་ལྡན་) Kamala rakṣita कमलरक्षित, the Buddhist sage who was tutor to Atiṇa, Khyuñpo of Tibet and others and who had compelled 500 Mahomedan brigands to retreat	122
ཀམལ་ཤི་ལ་ Kamala ṣiḷa कमलशील, a disciple of Çānti rakṣita who visited Tibet, at the invitation of king Thisroñ Dehu-btsan and defeated Hoshang Mahāyāna of China in a religious and philosophical disputation	112
ཀཱ་ཏི་ Kañtsi काञ्चि (ཀམལ་པོ་དོན་ gsal hdsin), n. of a city in Southern India	4
ཀལ་ས་པ་ Kayastha (ཡིག་མཁན་), writer a ministerial officer of king Dharma Pāla named Dañga dāṇa	144
ཀར་ཀ་ Karaka, n. of a Rājā, to whom Tsilu Panchen, is said to have described the Kāla cakra <i>Tantra</i>	145
ཀར་ཤེར་ Karavira करवीर, n. of a <i>Vihāra</i> belonging to Sanawa in the city of Mālapura in Udyāna (Swat)	107
ཀརི་ Kari करि, n. of a place	126
ཀརུའ་ལྷེ་འདྲ་ Karuṇa ṣrībhadra करुणशीमद्र, a Buddhist sage of king Buddha Sena's time	122, 146

ཀལ་ཀལ་ Kalakala ཀལ་ཀལ་, n. of a Buddhist <i>Tantrik</i> sage of the town of Bhiralira, who, in his early age was very troublesome to his neighbours for continually making noise. They threw him to a cemetery that he might learn to be quiet, by solitude. There he met a <i>Tantrik</i> sage and became initiated in mysticism ...	129
ཀལ་ Kala (probably kāla) ཀལ་, n. of a king of Southern India.	66
ཀལ་ཤ་ Kalaṣa ཀལ་ཤ་, one of the Buddhist hierarchs of Magadha	45
ཀལ་པ་ Kalāpa ཀལ་པ་ (1), a later Sanskrit grammatical work of India, which is said to have been delivered by Maheçvara to Kārtika Ṣaḍānana and from whom <i>Ācārya</i> Sapta Varma also called Ṣarva Varma (དབང་ཕུག་གོ་མ་) heard it for communication to the world; (2) Capital of Ṣambhala (ཤམ་བཤ་ སམ་བཤ་), the Utopia of the Northern Buddhists	62, 87, 135, 139
ཀལ་པ་ Kalapa, probably he was ཁལ་ from Khala, a fool མྱོན་པ་, n. of a Buddhist sage who, while he was a householder of Rājapuri, was very handsome in appearance. ...	126
ཀལིང་ཀ་ Kalinga, said to be a city in the Trilinga Division (Telingana) in Southern India	103
ཀལིང་ཀའི་རྒྱལ་པོ་ Kaliṅkaḥi rgyal-po (ཀལིང་རྒྱལ་པོ་), the king of Kalinga who is said to have got a tooth of Buddha which he deposited in a <i>Caitya</i>	31
ཀལིང་ཀ་ Kālīṅga (Tib. ཀལིང་), the country in Southern India extending from the south of Orissa on the Coromandal Coast; the Maritime province called Jalamaṇḍal. The birthplace of <i>Ācārya</i> Dharma kīrti	4, 74, 107, 134
ཀལ་ Ka-ṣa ཀལ་, n. of a place	4
ཀལ་ཤི་པ་ Kasori-wa ཀལ་ཤི་པ་, a <i>Tantrik</i> sage who is said to have been miraculously embraced by a Vajra Yoginī issuing forth from the clouds and who was adored by tigers in cemeteries	120
ཀལ་ཤི་ or ཀལ་ཤི་ Kashmir, Kha-che lit. Kāçmīr, the land of blossoms	3

काहना (काहना) Kahana or Kāhṇāya (कहण), n. of a Buddhist <i>Tantrik</i> sage, who was born of a Brahman family in Orissa and initiated into the mystic cult by the sage Jvalan-dhara. His disciple was a weaver residing at Sālaputra—king Dharma Pāla's place	110
काहोरा Kahora कहोर, n. of a place near Kāñci in Southern India where, according to the accounts of the 84 Buddhist sages of old, Nāgārjuna is said to have been born	86
कानापा (कानापा) Kahanapa (in modern Bengali कानाह) (the Māgadhi form of the name Kṛṣṇa being <i>Kanhaya</i>), a famous <i>Tantrik</i> Buddhist sage—the performer of black magic	131
ककुत्पा Kakkuṭipa, a disciple of Tsarpatipa	105
कककुहे Kakakuhe कककुहे, prob. कककुहा, n. of a place in Magadha कककुहेकेबुद्ध, king of Kākakuhé whom Dharmakīrti met after studying, the mysteries of Brahmanical <i>Tantra</i> , it is said in Kumāralīla's house, in disguise	106
कासन or कसन Kātsan, an acrostic table	135, 139
कान्याकुब्जा Kānyakub-dsa, कान्याकुब्जा, a city in ancient India, modern Kanouj	17
कात्यायन Kātyāyana कात्यायन, a disciple of the Buddha who at the wish of his master, is said to have converted Gtūm-po Rab-snañ, king of Ujjainī	34
कामासन्द्रा Kāma tsandra कामचन्द्र (कामचन्द्र), son of king Vigama Candra of the Eastern country <i>Prācya</i> , who was devoted to the worship of the naked sect of the <i>Ulaṅga</i> Sivites	66, 69
कामरूप Kamarūpa (Tib. རྩོད་ལྗོངས་) कामरूप, a part of ancient Assam	4, 74, 91, 105, 121
कायस्था वृद्धि Kāyastha vṛiddha the old <i>Kāyastha</i> named Damgadāṣa, who was a writer of king Dharma Pāla. He was a <i>Tantrik</i> Buddhist	144
कालिदास (कालिदास) Kālidāsa कालिदास, the great Sanskrit poet of ancient India, who was a <i>Tirthika</i> Brāhman	88
काशसेन Kācasena काशसेन, one of the Sena kings of Bengal.	66, 121

	PAGE.
गृ-के Kaçi, काशि, city of Vārānasi (ancient Benares) ...	22
गृ-के-६-५ Kāçi-dsāta, a Brāhman who served the Buddhist clergy and established an institution to preach Buddhism at Sonargaon in Baṅgala ...	89
गृ-के-७ Kipila, n. of a fabulous city ...	17
गृ-के-८ Kira-wa किरव, n. of a Buddhist <i>Tantrik</i> sage who was at first a Rājā of the town of Grahara ...	129
गृ-के-९ Kilampa- <i>hi yul</i> किलम्बदेश, the country of Kilampa (according to the Tibetans, it was an island) ...	124
गृ-के-१० Kilikilirsrogrog-pa, one of the eight cemeteries of ancient India (where the <i>kili kili</i> noise from the chattering of ghosts was always heard) ...	4
गृ-के-११ Kukurāḍsa (कुकुरराज), also called कुकुराचार्य, n. of a Buddhist <i>Tantrik</i> sage who, is said to have been a great adept in <i>Yoga</i> and used to preach mysticism to thousands of male and female adepts. He was a lover of dogs. ...	108, 145
गृ-के-१२ Kukuripa, a Brahman of Bengal, who became a <i>Tantrik</i> Buddhist. He is said to have united in <i>Yoga</i> with a woman who, is said to have been formerly a bitch, in the grove of Lumbini. Hence his name. He introduced the Mahāmāyā <i>Tantra</i> and brought some other <i>Tantra</i> from the land of Dākinī अफर-अग्नेदेसुथ ...	113, 135 145
गृ-के-१३ Kutu (probably गृ-के) कुथ, n. of a place in Northern India ...	84
गृ-के-१४ Kunāla कुनाल, n. of a Buddhist sage of Kāshmir, also that of the eldest son of Emperor Aṣoka ...	79, 88
गृ-के-१५ Ku-tsi pa कुच, n. of a Buddhist sage, who had a big goitre on his neck. Being instructed by Nāgārjuna to meditate on the compound and there impermanent nature of all things and to think that his goitre grew larger, &c., he at last saw the Truth (the true nature of all things) and acquired <i>Siddhi</i> ...	126
गृ-के-१६ Kumaripa (कुमार or कुम्भकार), n. of a Buddhist sage of Jomana çri (जोमनच्री) who at first was a potter (कृ-अफर). ...	128
गृ-के-१७ Kumaraila कुमारलौल, vulgarly called Kumarila, a Brahmanical teacher and follower of Saṃkarācārya, who flourished in Southern India ...	105

	PAGE.
ཀུམ་ར་ཀུམ་ར་ཀུམ་ར་ Kumārata ཀུམ་ར་ཀུམ་ར་, one of the Buddhist hierarchs of Magadha	45
ཀུམ་ར་ཀུམ་ར་ Kumāra kṣetra ཀུམ་ར་ཀུམ་ར་, probably Commorin, the southern point of India	94
ཀུར་ Kura ཀུར་, n. of a city in Āryāvartta (Northern India)	75
ཀུར་ Kuru ཀུར་, the country round Delhi	121
ཀུར་ཀུར་ Kurukulle ཀུར་ཀུར་, n. of a Tantra of (the Mantra Yāna School); also that of a goddess	85
ཀུར་ཀུར་ཀུར་ Kuru Kullehi sde ཀུར་ཀུར་ཀུར་, the Tantrik sect of Kurukullé, one of the eighteen early sects of Hinayāna Buddhism	99
ཀུའི་ཀུའི་ཀུའི་ Kuliṣa cṛeṣṭhā ཀུའི་ཀུའི་, n. of a Buddhist Paṇḍita of Orissa who was defeated in a religious controversy by Samkarācārya, in consequence of which many Buddhist shrines and Vihāra were destroyed and some were converted to Brahmanical institutions the Buddhist priests becoming converts to Brahmanism	105
ཀུའི་ཀུའི་ཀུའི་, ཀུའི་, n. of a Buddhist sage, same as ཀུའི་ཀུའི་	126
ཀུའི་ Kuṣa ཀུའི་, n. of a Cakravartti Rājā	
ཀུའི་ཀུའི་ Kuṣa chen-po Mahākuṣa ཀུའི་ཀུའི་, n. of a Cakravartti Rājā	
ཀུའི་ Kuṣana ཀུའི་, n. of a city in North India where Ārya Kṛiṣṇa the Buddhist hierarch died	78
ཀུའི་ཀུའི་ཀུའི་ཀུའི་ཀུའི་ཀུའི་ Kinnara also of fearful storks	11
ཀུའི་ཀུའི་ཀུའི་ Kusali bhadra ཀུའི་ཀུའི་ (junior), a cow-keeper, who was converted to the Buddhist faith by Nārōpa to whom he had presented milk and butter. This man was initiated in the Tantra of Hévajra. He saw the image of that deity in the mouth of a large fish and obtained <i>siddhi</i> . He was called Kusali bhadra the junior	120
ཀུའི་ཀུའི་ Kusala-chuñ-wa ཀུའི་ (the junior or later Kusala) who was a Yogi of Maitreya and gave religious instruction to prince Dharmakīrtti of Suvarṇadvīpa	118
ཀུའི་ཀུའི་ Kusāli che-wa ཀུའི་, the senior Kusala, a disciple of Simha bhadra	113

कुसुमपुरी	कुसुमपुरी (अश्विन चतुर्दशी के दिन बुद्ध का जन्म), n. of a	
5	cemetery; one of the secondary (उपसमाधान) cemeteries, not	
कुसुमपुरी	कुसुमपुरी Kusumpurihi gtsug-lag khañ (Kusuma-	
5	puri Vihāra) कुसुमपुरी विहार in Vaiçālī, the place where	
	the second Buddhist Convocation was held (it is said 110	
	years after Buddha's death) under the auspices of king	
	Nanda (५५५ ई०) by the sages Yaça (याज्ञवल्क्य) and Sarvakāmi	
	(सर्वकाम) (५५५ ई०) and others 42	
केरुत	केरुत Keñ-rus-can Kañkālavatī (the cemetery of skele-	
4	tons), one of the eight cemeteries of ancient India ...	
कैलेश	कैलेश Kai Rdorje āpal, Çri Hévajra श्रीहेवज Oh Lord of	
	mysticism, n. of a mystical Tantra, said to have been	
	miraculously delivered by the Buddha after his triumph	
	over the demon Māra. "At that time, he sat on a superb	
	mansion in the Vimāna sky, surrounded by a number of	
	worldly and unworldly saints and expounded the mystic	
	dharma called Rdorje htsem-mohi bhaga from which	
	issued forth, at the request of Vajragarbha Nairātmi, the	
	Mūla Tantra, &c. 53	
कैलाश	कैलाश Kailāça कैलाश, a snowy mountain in the Himalayas,	
	consecrated to Mahādeva and Gaurī. It is called Tisé	
	तिसै in Tibet; one of the four great mountain groups of	
	Jambudvīpa 4, 44, 84	
कंकिलिप	कंकिलिप Kokilipa कोकिली, a king of a Campārṇa, who was	
130	very fond of the cuckoo's song. Afterwards, when he	
	became a Buddhist Tantrik sage he was called Kokilipa	
कुकु	कुकु Koki कुकि, also written as कुकुरी Kokuri a people allied	
	to Camboja (Kuki or the Lushai Hill Tracts, between	
	Chittagong and Tippera), where the Buddhists of	
	Magadha spread their religion in the 13th Century A.D. 74, 123	
कोकि	कोकि Koci, a people living in the fabulous island of कोंक who	
	possessed large ears (कोंक) 3	
कोतम्पा	कोतम्पा Kotampahi ri (Kotampa Parvata) कोतम्प पर्वत, n.	
	of a hill in Udyāna (Swat) 108	
कोटिगारा	कोटिगारा Kotigāra कोतिगर or कोतिगढ़, n. of a place in Western	
	India 109	

	PAGE.
ཀོ་ལུ་པེ་པ (Kodalipa कोदाली, lit. a soil-digger—he with a spade; native of a place near Rāmeṣvara who became a Buddhist. The sage Ḡānti-pa, on his return from Simhala, met him there and initiated him into mystical Buddhism	127
ཀོ་ས་པ Kosala कोशल, n. of a city near Fyzabad in Ayodhyā in ancient Oude	34
ཀོ་ས་པ Kosala कोशल or མི་རྒྱུད་ཅེས་པའི་ཉི་ཤིང་ mi-rgyud ces-pa hi ſhe shiñ	4
ཀོ་ཏི (Kaṇḍi) कौण्डिन्य (Kaunḍīnya), one of the five earliest disciples of Buddha, who were first converted by the Buddha himself at Vārānaśi	46
ཀུ་ཅམ་བེ Kau ṣam-bi कौशाम्बी, where the Buddha resided one year. Its king Udayana (ལའ་པ) and queen (ཡམ་མ) with 500 companions, caused the Buddha's (བུ་ཅན) words to be read at night in lamp light	22, 137
ཀོ་ལི་ཤ་ཀུ་ཀི་ Indra, the king of the gods (<i>deva</i>) who caused the first image of the Buddha to be constructed by Viṣvakarmā	138
ཀླ་ཤི་པུ་པ Kṣanti Pālā क्षान्तिपाल, brother of Hasti Pālā who reigned fourteen years on the throne of Magadha	120
ཀྱི་ཁུ་ཅེར Kyi-hud zer n. <i>Hu hu-bha</i> of a cold-hell	5
ཀྱི་ཀྱི་ Kriki also written ཀྱི་ཀྱི་ Kri-kri, a king of Buddha Kaṣyapa's time.	138
ཀྱི་པ་ཤི་ཀུ་ཤི་ Krivaṣahi gdoñ རྩལ་མ་སུ་མ, n. of a country where people have faces resembling those of lizards	4
ཀྱི་ཡ་ཡོ་ཤ་ Kṛiyāyoga Kṛiyā Tantra and Yoga Tantra	114
ཀྱི་ཤ་ར་ཤི་ Kṛiṣṇa Rādsā རྩལ་ར་ཤི་ (probably Kṛiṣṇa Rājya), n. of a country in Southern India, in Telinganam (the country of black people)	92, 97
ཀྱུ་ཀྱུ་ Kruñ kruñ, lit. the teeth of a saw. Jambudvīpa is like a saw in shape, its teeth representing Tartary and China, and its handle—India	4
ཀཀ་ཀུ་ཏི་པ Kak-kuṭipa ཀུ་ཀུ་ཏི་ (fowler) a pupil of Guru Tsarpitipa	105
ཀཀ་ཀུ་ Kan-kara कनकर, n. of a place from where came the Buddhist sage Kambhala or Lwawapa	125
ཀུ་ཀུ་ Kanbha, n. of a Buddhist <i>yogi</i>	126

	PAGE.
ཀམ་ཀཱ་ན (ཀཱ་ཁུ་བ) Kam-kaṇa कङ्कण, n. of Rāja of Viṣṇunagari who became a Buddhist saint by meditating on the impermanency of all things for six years. He was known by this name, because he wore bangles ... 126	126
ཀམ་ཀཱ་རི་བ (ཀཱ་མུ་མ་ཙན) Kamkariwa कङ्करिव, n. of a Buddhist sage of Maghahura. He was converted to Buddhism while he was mourning at the death of his wife ... 124	124
ཀམ་པ་ལ Kam-pa-la (Kambala), n. of a Buddhist <i>Tantrik</i> sage said to have been a contemporary of Ārya deva, who wrote the <i>Mādhyamika</i> work called in Tib. རྟེན་ཐུན་དགུ་པ་ <i>nbam</i> བརྒྱུ་པ་འཛིན་པ་ <i>prajñāpāramita</i> ... 90, 94, 108	90, 94, 108
ཀམ་པ་རི་པ Kam-pa-ripa (མགས་པ) कर्ष्मकार, a blacksmith of Pātaliputra who became a Buddhist sage ... 127	127
ཀམ་པོ་ཙཱ Kam-po-tsa कम्बोज (Camboja), the Upper and Eastern Lushai Hill Tracts lying between Burma and Bengal also called Koki land ... 74	74
ཀམ་པོ་དཱ Kam-po-dsa (probably the same as Campa) or Cambodia, in the South-East of Burma and Siam, where the Buddhists of Magadha had taken shelter during the conquest of their country by the Mahomedans in 1202 A.D. ... 122	122
ཀམ་བོ་དེ Kam bodse कम्बोज, n. of a place or country in the North West of India bordering Tartary. It seems that the name Camboj was applied to the Mongolian races in Tartary and Indo-China ... 4	4
ཀམ་པོ་ལ Kambhala कम्बल, same as Lva-wa-pa, a Buddhist sage from the Rajputs of Kankara ... 125, 126	125, 126
ཀོང་ཀན Koñ-kan or ཀོང་ཀུན Kon-kuna कोङ्कण (Konkan), a province in South-Western India, where Candra kirtti converted many Bramanical teachers into Buddhism and established many religious institutions and where there was a lofty <i>cāitya</i> called Mahāvimba in Tibetan (རེག་མེད་མཚོ་དྲེན) the steeple of which touched the sky ... 74, 94, 121	74, 94, 121
ཀར་པ Karṇa कर्ण, king of the countries to the West of Magadha, in the beginning of the 11th century A.D., with whom king Naya Pāla was some times at war ... 116	116

	PAGE.
ཀར་ཤརིཔ Karnaripa कर्णरी believed to have been another name of Āryadeva as known to the Tibetan historians ...	124
ཀར་ཤརིཔ Karnaripa कर्णरी, n. of a Buddhist <i>Tantrik</i> sage who converted Udhi-li-pa to <i>Tantrik</i> mysticism ...	129, 105
ཀར་ཤརྩ Karṇata कर्णाट राज्य in Southern India where the Buddhist sage Bhago had built a shrine called Amrita Vajra Devālaya ...	115
ཀར་ཤརྩ Karma tsandra कर्मचन्द्र (Karma Candra), a king of the house of Candra Gupta ...	66
ཀིམ་མི་མེའི་ཐུང་པ Kim-mi li hi phreñ-wa (Kimmili mālā), a city in Southern India ...	75
ཀོའ་ཀུ Koñ-ku कोङ्कु, Southern India with Kañci as its chief town, the birthplace of the sage Dharma kirtti whose doctrine and philosophy are valued by the Tibetans ...	74
ཀླའ་ཀློ Kḷa-kḷo (Lalo) Mleccha, the Mahomedans and Europeans. ...	5
ཀླའ་ཀློཔ་ཀླའ་ཀློཔ་ Kḷa-kḷo hi ston-pa, Teacher of the <i>Mleccha</i> , i.e., of the Mahomedans, i.e., the Prophet Mahomet ...	39
ཀླའ་ཀློཔ་ Kḷu नाग Nāga, also called རྟེན་ཐོན་ཀླུ (Nāga Bhikṣu) ...	81
ཀླའ་ཀློཔ་ Kḷu sgrub नागार्जुन (Nāgārjuna), the founder of the Mahāyāna School and Buddhist hierarch of Magadha ...	45, 85
ཀླའ་ཀློཔ་ Kḷu-Hjog-po तक्षक, Takṣaka Nāga; a viper ...	85
ཀླའ་ཀློཔ་ Kḷu-bos नागहव (Nāga hava, also called Tathāgata bhadra), the chief disciple of Nāgārjuna in Southern India, who is said to have seven times visited the Nāgaloka (probably China). He became the chief Professor of Nālanda ...	90
ཀླའ་ཀློཔ་ Kḷu-mo. This was queen Lalitā (who became transformed into a snake-vampire), mother of king Gopi Candra of the dynasty of the Candra which preceded the Pāla dynasty. The later Candra dynasty kings had transferred their residence in Baṅgala ...	110
ཀླའ་ཀློཔ་ Kḷu-rigs sgron-ma, n. of a Buddha in whose presence Nāgārjuna, in a former existence, had first conceived the idea of Buddhism ...	86
ཀླའ་ཀློཔ་ Kḷu/zi sde नागसेन Nāgasena, a pupil of Bhadra, the false Buddhist, who caused division in the Buddhist clergy. ...	43

ལྷཱེ་མེ་ or ལྷཱེ་བྱང་ཆུབ་ <i>Klu-hi byañ-chub</i> नागबोधि (Nāgabodhi or Nāgabuddhi), one of the disciples of Nāgārjuna, born in Çib-çera in (Varendra) Baṅgala. He served as an attendant of Nāgārjuna when he was working alchemy at Puṇḍravardhana (ཤེའ་ར་ཤིང་འཕེལ) ...	90
ལྷཱེ་བཤེས་གཏེན་ <i>Klu-hi bces-gñen</i> नागमित्र (Nāgamitra), n. of a Buddhist sage ...	93
ལུན་གྱི་ལུར་བའི་ཞེ་ <i>Kun-gyi ḥkur-waḥi-sde</i> (Ārya Sarva sam matiyā), one of the eighteen sects of the four earlier schools of Buddhism ...	44
ལུན་དགའ་ཞིང་པོ་ <i>Kun-dgaḥ sñiñ-po</i> (Ānanda garbha), an Ācārya of Yoga who was born in Magadha of Vaiçya family and became initiated in the Mahāsāṅgika school, studied the <i>Yoga-tantra</i> from Subhuti pālita in Baṅgala ...	115
ལུན་དགའ་པོ་ <i>Kun dgaḥ-po</i> Ananda, the cousin and constant attendant of the Buddha ...	31
ལུན་སྒྲིང་ (སྒྲིབ་དཔོན་) <i>Kun sñiñ</i> , n. of an Ācārya or Tantrik teacher. ...	52
ལུན་ཏུ་བཟང་པོ་ <i>Kun-tu ḥzañ-po</i> (Samanta Bhadra <i>Bodhisattva</i>), the compiler of the Mahāyāna teachings of Buddha Çākya Simha which were delivered miraculously or through inspired agency. ...	47, 47
ལུན་གཟིགས་ <i>Kun-gzigs</i> , n. of a fabulous king ...	15
ལུན་ཤེས་ <i>Kun-çes</i> , (Sarvajña) n. of a teacher of Çākya Buddha. ...	29
ལུན་ས་ན་ <i>Kun sa-na</i> , Sarva-sana, n. of the monastery in Kāshmir where according to some authors, a great Buddhist convocation was held under the auspices of Kaniṣka, king of Jvalandhara ...	44
ལོང་ཇེ་འཕུལ་གྱི་རྒྱལ་པོ་ <i>Koñ-je ḥphrul-gyi rgyal-po</i> , the miraculous king Koñ-je of China to whom Mañju çrī had delivered the Nag-rtsis (the black magic or astrology) ...	140
ལང་གདུབ་ཙན་ <i>Rkañ gdub-can</i> , n. of a son of Virudhaka ...	18
སྐ་ཙག་ <i>Ska-cog</i> , n. of a Tibetan Lotsāwa ...	49
སྐུ་ནང་གྱི་བྱ་ཡུལ་གྱི་བྱ་རྒྱུ་, city of Pātaliputra or modern Pātna ...	67
སྐུ་དབུལ་བཤེས་མོ་ <i>Skye dgulī bdag-mo-Prajāpatnī</i> the Buddha's foster-mother ...	29
སྐུ་བཟང་ <i>Skra-bzañ</i> , n. of a king of Southern India ...	66
དཀར་པོ་ <i>Dkar-po</i> , n. of a king of Southern India ...	66
སྐར་རྒྱལ་བསྐྱེད་མ་མ་ <i>Skar rgyal bsruñs-ma</i> , n. of Emperor Açoka's chief queen ...	79

	PAGE
སྐར་རྒྱལ་ <i>Skar-'rgyal</i> , n. of a Buddha ...	21
སྐར་མདའ་ <i>Skar-mdah</i> , n. of a son of <i>Hphags skyes-po</i> (<i>Virudhaka</i>) by his senior queen ; a meteor ...	18
སྐར་ཕྱེར་ <i>Skar-phreñ</i> , n. of a city of the <i>Lha-min</i> (<i>Asura</i>) ...	5
སྐར་མ་ལྷ་བྱ་ཤེས་བྱ་བའི་སྤྱོད་བསྐལ་ <i>Skar-ma lta-bu shes-bya-wa'li sgron</i> <i>bskal</i> , an enlightened age which occurs after 80,000 dark ages have elapsed and in which 80,000 Buddhas appear...	14
སྐར་མ་བརྟན་པ་ <i>Skar-ma brtan pa</i> (<i>Dhruva Tārā</i>), the fixed star or Polar star ...	6
སྐལ་ལྷན་གྲགས་པ་ <i>Skal-'ldan grags-pa</i> , a Buddhist sage of the last stage of Buddhism in Magadha ...	122
སྐལ་བཟང་མོ་ <i>Skal bzañ-mo</i> , n. of a <i>Yaksini</i> ...	90
བསྐལ་བཟང་ <i>Bskal-bzañ</i> , <i>Bhadra Kalpa</i> , n. given to the present Kalpa or age. In ancient time, when this world was under water, <i>i.e.</i> , during the deluge, the gods of the <i>Quddha vāsa kāyika</i> heaven saw a thousand golden lotuses on the water of a lake from which they predicted the appearing of 1,000 Buddhas in this age ...	15
བསྐལ་ཆེན་འཛིན་པ་ <i>bskal-chen 'dzin-pa</i> (महाकल्पचर), n. of a <i>Bhadra</i> <i>Kalpa</i> or enlightened or illuminated age, in which, in this world of four continents, a <i>Cakravarti Rājā</i> named <i>Rtsibs-</i> <i>kyi mu-khyud</i> appeared, who had a thousand sons ...	15
བསྐལ་བཟང་ <i>bskal-bzañ</i> མཛུ་ཆེན་, in which 500 or 1,000 or 1,005 Buddhas are said to have appeared ...	14
དཀར་མོ་ <i>Dkar-mo</i> , <i>Çubhrā</i> or गौरी, n. of a sister of <i>Çākya-</i> <i>Buddha</i> ...	18
དཀོན་མཆོག་ཡན་ལག་ <i>Dkon mchog yan-lag</i> (रत्नाङ्ग), n. of a Buddha	25
དཀོན་བརྟེན་གསལ་ <i>Dkon brtsegs Ratna Kūta</i> , n. of a class of Buddhist scriptures of the <i>Mahāyāna</i> school, said to have been compiled on the summit of Mount Abu in Ajmir by the early <i>Mahāyāna</i> scholars ...	83
བཀའ་བསྐུས་དང་པོ་ <i>Bkañ bsdus dañ-po</i> , the first Buddhist Convo- cation held under the auspices of king <i>Ajātaçatru</i> at the <i>Nyagrodha Guhā</i> in <i>Rāja Griha</i> ...	42
བཀའ་ཆེན་མས་ཀམ་མོ་ལ་ <i>Bkañ-chems ka khol-ma</i> , the legendary work called the Will of king <i>Sroñ btsan sgampo</i> . It contains matters of very little historical importance ...	138
བཀྲ་ཤིས་ <i>Bkra-ṣis</i> , n. of a grass-seller ...	29

॥

	Page
ཁ་ཁ་ Kha khra (Kha- <i>tha</i>) the <i>Nāga</i> people and the wild regions in the north of Assam where they reside ...	5
ཁ་གན་ Kha-gan ཁགེན་ར་རྒྱལ་, a part of Southern India ...	14
ཁ་གླིང་ Kha-glin, n. of a wild place ...	5
ཁ་ཅེ་ Kha-che or ཁ་ཅེ་ཁྲི་བོ་རྒྱུད་ (Kāshmir) ...	4, 44
ཁ་ར་སྤ་ Kharāsāna ཁ་ར་ས་ (Khorasan), a province in Turkistan ...	88
ཁ་ཤ་ Kha- <i>ṣa</i> ཁཤ, n. of a place ...	4
ཁ་སར་པ་ཏི་ Khasarpani ཁསཔེན་ (Khasarpana), the great spirit who moves in space; the form in which Viṣṇu is worshipped in the Buddhist pantheon. The Tibetans take him for a manifestation of Avalokiteṣvara <i>Bodhisattva</i> ...	99
ཁ་སུར་ Kha-sur, n. of a wild region bordering Kashmir ...	5
ཁ་སོག་ Kha-sog, n. of a wild people and region ...	5
ཁ་ཏ་ག་པ་ (ཁ་ཏ་གེ་པ་) Khaḍ-ga-pa ཁཏ་གེ་, n. of a Buddhist <i>Tantrik</i> sage who, by mystic art, had acquired an enchanted sword. He was a <i>sudra</i> householder of Magadha. When about to commit robbery he was converted to Buddhism ...	125
ཁ་ཏ་ཁ་པ་ Khandhipa or Gandhipa ཁཏ་ཁི་, n. of a Buddhist sage who, formerly was a beggar of Gandhapur, and used to earn his living by patching up torn rags from the town dust-sweepings ...	126
ཁ་ཏ་ཁ་ Khor-ta, n. of a city in the East (ཁ་ཏ་ཁ་) probably in North Magadha where Aṣva Ghoṣa was born ...	91
ཁྲི་ཁྲི་ Khyi-khyo, n. of a wild tribe and place probably Kamas chatka people ...	5
ཁྲི་གཏོང་ Khyi-gdoñ, n. of a wild people and also that of a fabulous country the people of which had dog-like face. ...	4
ཁྲི་མོ་ག་ (ཁ་མོ་ག་) or ཁྲི་མོ་ག་ཁ་མོ་ག་ (<i>go-mukhi</i>), Khyu-mchog, lit., the chief of a herd of bulls and (kha- <i>hbab</i> , a glacier or glacial stream). River Ganges is supposed to have come out of a glacial rock resembling the mouth of a bull ...	3
ཁྲི་པ་པ་ལ་ལ་ལ་ Khyadpar bces-gñen ཁྲི་པ་པ་ལ་ལ་ Viṣeṣamitra, n. of a Buddhist sage of Kashmir ...	110

ཁྱེ་འཇུག་ Khyab-hjug འཇུག་ (Viṣṇu), the Hindu God; the Buddha, according to the Brahmans, is said to have been an incarnation of Viṣṇu which the Buddhists repudiate. ...	28
ཁྱེ་འཇུག་གི་ Khyab-hjug-gliñ འཇུག་གི་ in Pali Vethadvīpa mentioned in Mahāparinibbānasutta); a place in Āryavartta the Brahmans of which got a share of the Buddha's relics ...	31
ཁྱེ་འཇུག་མཆོག་ Khyab-hjug-sbas འཇུག་མཆོག་, Viṣṇugupta, the 7th <i>Kulika</i> Emperor of Āmbhala ...	39
ཁྱེ་མཆོག་གི་ Khyeku Chos-kyi sprin ཁྱེ་མཆོག་གི་, n. of a Brahman's son—Buddha in one of his former births ...	25
ཁྱེ་མཆོག་གི་ Khyeku snañ-byed ཁྱེ་མཆོག་གི་, Ākya Buddha in one of his former births ...	23
ཁྱེ་མཆོག་ Khram-tsha, n. of a wild region ...	5
ཁྱེ་མཆོག་ཀྱི་ Khri bkra-gis-lde, n. of a Tibetan king of Mañyul who invited the Indian Buddhist sage named Gya-gar Phyag-na (Bhārat Vajrapāṇi) ...	124
ཁྱེ་མཆོག་ or ཁྱེ་མཆོག་ the Tibetan name for Kashmir ...	3
ཁྱེ་མཆོག་ཀྱི་ Khri-ltan señge mdsod-pa (ཁྱེ་མཆོག་ signifies reigning and མཆོག་ means treasury), n. of a king of Simhala (Ceylon) who hearing the history of the progress of Buddhism, from the time of the Buddha to that of Ārya Kṛṣṇa, sent an invitation to the latter to visit his country. ...	78
ཁྱེ་མཆོག་ཀྱི་ Khri dpal Hkhor-btsan, n. of a king of Tibet who reigned in Tsang and during whose reign an attempt was made to settle the date of the Buddha's <i>Nirvana</i>	123
ཁྱེ་མཆོག་ཀྱི་ Khrophu Byams-dpal, a Tibetan <i>Lotsāwa</i> who constructed a huge image of Maitreya Buddha at Khrophu (Thophu) in Tsang. He invited the Indian sage Mitra <i>yogi</i> to Tibet ...	119
ཁྱེ་མཆོག་ཀྱི་ Khri-gtsug lde btsan, one of the kings of Tibet who is said to have been born 242 years after king Amṇu Varma of Nepal, i.e., the king whose daughter was married to king Sroñ btsan Sgam-po about 632 A.D. ...	123
ཁྱེ་མཆོག་ Khri-ral, same as king Ra/pa-can ...	49
ཁྱེ་མཆོག་ Khri-Sroñ, same as Thi Sroñ lde-lu btsan, king of Tibet ...	49

	PAGE
ཁྲི་སྒོང་ལྷུ་བཙན Khri Sroṅ sde-hu btsan, ordinarily called ཁྲི་སྒོང་ the famous Buddhist king of Tibet who was contempo- rary with king Dharma Pāla of Magadha and king Cakra Yuddha of the North-Western Provinces of India ...	49, 113
ཁྲོ་གཏེར་ཅན Khro-gñer-can ལྷ་ཀུཏི Bhru kuti, a manifestation of the <i>Tantrik</i> goddess Tārā called the frowning one ...	99
མཁའ་འགྲོ་གྲུ་མཚོ་ Mkhañ hgro rgya-mtsho, n. of a <i>Tantra</i> (mystical work)	55
མཁའ་འགྲོའི་གསང་མཚོ་ Mkbañ hgroñi gsañ-mdsod (the secret repository of the Dākini (occult nymphs in mystic Bud- dhism), i.e., Udiyana or Udyāna (modern Swat). It is called the ཁྲིང་ཁམས་ or Ksetra of Vajrapāṇi <i>Bodhisattva</i> ...	3
མཁས་གྲུབ་ཇེ Mkhas grub-rje the chief disciple of Tsoñ-kha-pa, the great Lama reformer of Tibet	47
མཁྱིན་བཅུ་ Mkhyen-brtse, an artist and painter of Sgañ-stod in Tibet	137
འཁོར་བ་འཇིག་ Hkhor-wa hjiḡ, n. of a past Buddha (ཀུན་ཡུལ་) ...	15
འཁོར་ལོ་ཅན་པོ་ཅན Hkhor-lo chen-po-can—one of the <i>Kūlika</i> Emperors of Çambhala	39
འཁྲུལ་དགའ་ Hkhrul-dgañ incorrectly written for འཁྲུལ་དགའ་ or འཁྲུལ་དགའ་ སི་ལྷ་ཡུལ་, n. of a Buddhist heaven... ..	6

ग

	PAGE
गार्ग्य Gagon चपुप (Trapuṣa) n. of a merchant who had offered honey to the Buddha for refreshment on the day of his coming out of six years' asceticism on the bank of Nai 𑖦 𑖦janā 45	45
गोदावरी Godāwari गोदावरी n. of a river, in Tibetan མཚོ་ལྷོ་རྒྱུད་ Mchod-sbyin, in Southern India 4	4
गदाधर Gadādhara गदाधर (Gadādhara), a leader of the sect of naked philosophers of India 106	106
गद्सा-नी Gadsa-ni गजनी (Guzni) in Kabul once capital of the ancient kingdom of Uḍiyāna or Udyāna (Swat) 93	93
गायधर Gayadhara गयाधर, an individual whose scul, shortly before the signs of his death had appeared, was translated by Çridhara 115	115
गय हद bsruñ (गयाकाश्यप), a disciple of the Buddha 30	30
गी-चा Gi-cha, a fabulous people living in the island of Lam-chog hgro who are said to have had two heads on one neck (མགོ་གཉིས་པ) 3	3
गीरिबन्ध Girī Wadha गिरिवन्ध (Giribandha), the Hill Tracts of Assam and Tripura 74	74
गुगे Gugé, a fabulous country in the north of Jambudvīpa where lived a race of men who walked on three legs ཀུ་གེ་ལྷོ་པ་; the name survives in modern Gugé near Ladak. 3	3
गुणमित्र Guṇa mitra गुणमित्र, a disciple of the sage Buddha Jñāna 113	113
गुनी Guni, गुनी, n. of a female Buddhist saint, formerly wife of a (Çavara) hill-huntsman, who in her latter life became the consort in Yoga of the famous mystic known as the saint Çavaripa 96	96
गुनेरु Guneru गुनेर, n. of a Yoginī (Buddhist female devotee) from whom Buddha Jñāna received upadeśa initiation in Buddhist mysticism 113	113

གུཔ་མེ་གཙུག་ལག་ཁང་	Gupānāhi gtsug-lag khañ	गुपान विहार, the vihāra in Jvalandhara where, according to some historians, the third Buddhist convocation, under the auspices of Kaṇiṣka, was held ...	83
གུད་ར་	Gudse-rāṭha	गुजराट (Guzerat) ...	107
གུ་གུམ་	Gu-gsum	Probably the Pamirs ...	74
གུ་ལྷི་ལ་	Guhya ḡla	गुह्यल, n. of a Brahman Buddhist sage from whose pupil's pupil Nāgārjuna is said to have learnt the Tantra's pertaining to the goddess Tārā ...	86
གུ་ཡཔ་	Guhyapa	गुह्य, n. of a Buddhist Tantrik sage whose disciple was Antar-pa, Pañchen Tilopa's teacher ...	115
གུ་པ་རྒྱ་	Guhya Prajñā	गुह्यप्रज्ञा, a Tīrthika sage who came from Kashmir to hold disputations at Vikrama ḡla. He was defeated by Ratna vajra and converted into Buddhism ...	118
གོ་ར་ལྷ་གཙུག་ལག་ཁང་	Gorañi slog gzig rgyalpo	(a Mahomedan king of Gaur) ...	104
གོ་ཏུ་པུ་ལྷ་གཙུག་ལག་ཁང་	Gotapuri lhakhañ	गोतपुरी देवालय (Gotapuri Devālaya) n. of a Buddhist shrine in Guzerat built by Dharma kīrtti ...	107
གོ་ཏ་	Goḡa	गौड़ (Gauḡa or Gaur in Maldah), the ancient and also in later times the Mahomedan capital of Bengal ...	74
གོ་པ་ལ་	Gopāla	गोपाल (वसुदेव), founder of the Pāla dynasty of Magadha ...	66
གོ་པེ་ཅན་	Gopi tsan-dra	गोपीचन्द्र (Gopi candra), nephew of king Bhartrihari of Malwa and son of king Vimāla candra of Magadha. Shortly after his accession to the throne he was induced to renounce the world by the saints Jvalandharipa and Kṛiṣṇa caryā ...	108
གོ་པེ་ཅན་པེ་ལུ་ལ་	Gopi tsandrañi yul.	According to Kaḡbab ḡdun ḡdan, Gopi candra reigned in Chittagong, but he is said to have been a king of Bengal ...	109
གོ་པེ་ཅན་	Gobi tsandra	one of the kings of the house of Candra ...	66
གོ་བོ་ར་	Govora	गौर, n. of a city, the capital of Magadha under Vindu sara, son of Candra Gupta ...	91
གོ་བོ་ར་	Govori	गोवोरी, n. of a hill in the East where Vasu-mitra had delivered Buddhist sermons, &c. ...	98

	PAGE
གོམི་མི་དགེ་བསྐྱེན་ Gomi-hi dge-bsüen གོམིཙུཔ་མཆོག་, a class of Buddhist devotee (Upāsaka) 95	95
གོར་མཚམ་གྲ་ Gorasamkra གོར་མཚམ་, n. of a place in Magadha where there was a <i>Caitya</i> temple containing an image of Avalokiteśvara <i>Bodhisattva</i> 125	125
གོ་རྩ་ Ko-rakṣa (Gorakṣa) གོ་རྩ་, Buddhist <i>Tantrik</i> sage who had visited Chittagong with his followers see གོ་རྩ་ ... 109	109
གོ་རུ་ Gorura (Goḍura) གོ་རུ་ (a falconer), n. of a Buddhist <i>Tantrik</i> sage born at a place called Tipunaga ... 128	128
གོ་ལེ Gole གོ་ལེ, n. of a place in Buddhist India where the Buddha resided 31	31
གོ་ཏ་ Gauda གོ་ཏ་, chief city of Puṇḍra Vardhana and Bengal 112	112
གོ་ཏ་ལེལ་ཕྱེད་ Gauda lphel-byed གོ་ཏ་ལེལ་ (Gauda Vardhana), n. of a king of Gauda 66, 96	66, 96
གོ་ཏ་མ་ Gautama, གོ་ཏ་མ་, son of Karmā; n. of a mythological king from whom the family name of Gautama was derived 18	18
གོ་ཏ་ Gaura, གོ་ཏ་ or གོ་ཏ་, a great city in Baṅgala... .. 91	91
གོ་རྩ་ Gaurakṣa (གོ་རྩ་མཆོག་), གོ་རྩ་, a cowherd, who being initiated in <i>Tantrik</i> Buddhism became the well-known sage Gaurakṣa whose religious school survives in the <i>Yogee</i> sect who go under the designation of <i>Nāth</i> ... 105, 122	105, 122
གྲ་ནམ་མཁའ་ལ་ Gya-nom snañ-wa, n. of a heaven 6	6
གྲི་ལྷ་ Gyi-ljañ, n. of place 4	4
གྲ་ཏ་ Grahara གྲ་ཏ་, n. of a town of which the Rāja is said to have been a very ambitious man. He afterwards became the Buddhist sage Kirava 129	129
གྲི་ཏ་ལེལ་ Grihadavatā, house-hold god, གྲི་ཏ་ལེལ་ or གྲི་ཏ་ལེལ་ མཆོག་ 4	4
གྲ་ཏ་ (ཆུ་ཁྲོ་) Gaṅga, གྲ་ཏ་, the river Ganges 121	121
གྲ་ཏ་ Gañ-wa ཕུལྲ་ (Pârṇa), a Brāhman of Magadha who held discussions with Dharma kirtti and was defeated and lastly converted 103	103
གྲ་ཏ་ལེལ་ (ཕྱི་མ་) Gañ-wa spel ཕུལྲ་ལེལ་, the later Pârṇa vardhana, a Buddhist sage 113	113
གྲ་ཏ་ལེལ་པ་ Gañ-wa lzañ-po ཕུལྲ་མཆོག་, a Brahman philosopher of Mathura who held religious and metaphysical	

discussions with Dharma kirtti, but being defeated was converted	... ..	106
གངས་རྒྱུ་ Gañs Tise कैलाश पर्वत (Kailāṣa mountain)	... ..	74
གངས་རི་གཤིས་ཤེ Gañs-ri gshis-sde (Himavatā), one of the eighteen sects of the four early schools of Buddhism, belonging to the Hinayāna	... ..	44
གང་མ་ Gañga śha-ma (Ādi Gaṅgā) आदिगङ्गा, the place whereking Dharma Pāla is said to have breathed his last	... ..	112
གངས་ཅན་རྒྱུ་ Gañs-can-Tisi or Ti-si हिमवत कैलाश, Kailāṣa the snowy mountain sacred to Mahādeva	... ..	3
གན་རྩ་ཕུ་ Gandhapuri गन्धपुरी, n. of a town	... ..	126
གན་རྩ་ Gandhara गान्धार (Gandhār, probably modern Kandahar, which in ancient time formed a part of Aryāvarta	... ..	51, 81
གན་རྩོ་ཁྲི་གནས་ Gandhora/i gnas, गङ्गोर स्थान, n. of a holy place	... ..	76
གན་རྩ་ལ་ Gandhola, गन्धालय or རྩ་གཙོང་ཁང་, Gadhālaya, the great temple of the Buddha at Vajrāsana or Buddha Gayā	... ..	77
གན་མཁན་མཚོག་ Gar-mkhan-mchog, गङ्गवर, probably modern Natore in Bengal, a part of Vārendra kingdom lying to the north of the Ganges	... ..	74
གར་ལོག་ Garlog, lit., those who danced in the reverse way or those who did everything in opposition to the Brāhmaṇical usage; (a Mahomedan)	... ..	97
གུང་ཐང་ཁྱོད་ Güñ thañ stod upper Güñgthang, a province of Upper Tibet.	... ..	124
གུར་པར་ Gur-para n. of a hill in Magadha where lived the thieves Pana and Nava; whose arms had been cut off; who had turned into Yakṣa after their death.	... ..	76
གུར་པ་པར་བཏ, गुरपर्वत, Gur-pa Parvata རྩ་བོ་ཕུ་རྩ་ཚན་ (ལྷོ་རྩ་པ་པར་བཏ), ལྷོ་རྩ་པ་པར་པོ་ the hill of cock's feet	... ..	97
གོས་དམར་ Gos dmar 'the red-robed' an artist and image-maker of Lhobrag in Tibet	... ..	137
གོས་དམར་ཤེ Gos-dmar sde (Tāmra çātiyā) those Bhikṣu who dressed in copper-colour or red. One of the eighteen early schools of Buddhism	... ..	4
གྲགས་པ་ Grags-dan यशोमण (Yaçoman), n. of a Brahman Buddhist who founded the Vihāra of Sarāvati at Mathurā.	... ..	81

གྲགས་པ་ Grags-pa, one of the five <i>Pañca Upa Varga</i> disciples of the Buddha (ཉེ་བའི་ལྔ་ཉེ)	46
གྲགས་པ་ Grags-pa <i>Arhat</i> Yaça, ཡཇམ་ (who was also called འབང་འབང་ཉེ་ Indrasena), the converter of Açoka into Buddhism.	79
གྲགས་པ་ Grags-pa (Yaça), n. of an <i>Arhat</i> , a disciple of the <i>Arhat</i> Guru of <i>Prācya</i> (Ñi-hog) whom king Mahendra had presented with the <i>Vihāra</i> of Karandavārāma in Bengal	77
གྲགས་པ་ or རི་བདག་གྲགས་པ་ Grags-pa one of the Emperors of Çambhala	39
གྲགས་པ་རིགས་ལྔ་ Grags-pa rigs ldan one of the <i>Kūlika</i> Emperors of Çambhala.	39
གྲགས་པ་འཇིགས་མཆོན་ Grags-pa'i rgyal-mtshan Yaçadhvajra ཡཇམ་ཐུབ་, the great Buddhist sage of the Karandavārāma <i>Vihāra</i> of Bangala, who, according to some authors, is said have converted Açoka into Buddhism	79
གྲགས་པ་འབྱོར་ Grags lbyor (Yaçobhuti), n. of a king	85
གྲུབ་ཆེན་གྲུ་བཞི་ Grub-chen gya-bshi, the 84 <i>Tantrik</i> sages of Buddhist India who flourished after Dharma kīrti's time and prior to king Tsanaka—ཅན་ལྔ་	110
གྲོང་ཉུག་ (དབྱུག་མོ) Gror-ñug a beggar woman of whom it was predicated that she would eventually turn into a Buddha	35
གྲང་ཆེན་ (ཁ་འབབ་) Glañ chen (kha lhab). According to the Tibetans the river Sutlej (according to some, the river Sitā) མཐུ་, which is supposed to have sprung from a glacial rock resembling the mouth of an elephant	3
གྲང་ཆེན་འདུལ་ Glañ-chen ldul, n. of a son of Hphags Skyes-po (Virudhaka)	18
གྲང་པོའི་རྒྱལ་ Glañ-po'i rna-wa Hastikarna, རྒྱལ་ཁྲམ་, the king of Asma Paranta who had revolted against the authority of Açoka and was reduced to submission by Kuṇāla (Açoka's son)	79
ཁྲོ་ Glo (Lo) Bhutan and the wild regions to the north-east of it.	5
ཁྲོ་བགྲ་ Glo-bkra, the Nāga and the Lo people of the wild regions between Bhutan and Burma including the people called Mishmi in Assam	4

	PAGE
དགའ་སྐྱོབ་མ་ <i>Dgaḥ stob-ma</i> n. of an early female devotee of the Buddha 30	30
དགའ་ལྷན་ <i>Dgaḥ ldan</i> ལུས་ཀྱི་འཁོར་ལུ་ <i>Tuṣita</i> heaven, the Paradise of the Buddhists. 6	6
དགའ་ལྷན་ <i>Dgaḥ ldan</i> , n. of a Buddhist work. 24	24
དགའ་བ་ཙན་ <i>Dgaḥ-wa-can</i> a Buddhist <i>Bhikṣu</i> of Mathura during the reign of king Nanda. 81	81
དགའ་བའི་བཞུགས་གཏོན་ (འཕགས་པ་) <i>Dgaḥ-waḥi bḥes gñen</i> Ārya Ānanda mitra, གླུ་མཚན་མཁའ་མཁའ་མཁའ་, n. of the hero of an Avadāna (moral story) where it is mentioned, that the Buddha's religion would endure till the measure of human life, after falling down to ten years, rose again in an ascending scale, up to 600 years 48	48
དགའ་བོ་ <i>Dgaḥ-ro</i> Nanda འཛེན་, n. of a Nāga Rājā 3	3
དགའ་བོ་, n. of a monk who followed the Yogā cārya doctrine during Nāgārjuna's latter days. 87	87
དགའ་བོ་ <i>Dgaḥ-ro</i> (Nanda), son of king Surasena who reigned for 29 years and patronized Ārya Mahākeçi (མུ་ཅེན་) and དགའ་བ་ཙན་ at Mathurā. 81	81
དགའ་བོ་ <i>Dgaḥ-ro</i> (Nanda), younger brother of Çākya Simha who was converted to monkhood. 34	34
དགའ་བྱེད་ <i>Dgaḥ-byed</i> (Nanda), a king of the house of Açoka. In the work called རྟོག་གེ་འབར་བ་ (Tarkka Jvāla) it is stated that about 2,000 years after Yudhiṣṭira the Buddha appeared and that 7 years after the <i>Nirvāṇa</i> of the Buddha king Nanda was born. 65, 123	65, 123
དགའ་མོ་ <i>Dgaḥ-mo</i> , n. of an early female devotee of the Buddha 30	30
དགའ་མེད་ལུ་ <i>Dgu-geḥi</i> yul—the country of Gugé which was called Shañshuñ 124	124
དགའ་རྒྱལ་ <i>Dge-rgyas</i> , n. of a heaven in the Buddhist theogony. 6	6
དགའ་རྒྱལ་འོད་གསལ་མཚན་ཅེན་ <i>Dge-rgyas</i> <i>Hod gsal</i> Tshañs-chen, n. of Brahmā and Brahmaloḥa in the Buddhist theogony 2	2
དགའ་ཆུང་ <i>Dge-chuñ</i> , n. of a heaven in the Buddhist theogony. 6	6
དགའ་མཚན་གྱི་ <i>Varakalyāṇa</i> འཕགས་པ་, n. of a Cakravartti Rājā. 31	31
དགའ་འདུན་མཚན་པ་ <i>Dge-ldun mchod-pa</i> མཚན་པ་ལྱེད་, n. of a Buddhist king of Vārāṇasī (Kāçi) 31	31

དགེ་འདུན་ལཔེལ་ <i>Dge-'ldun 'lphel</i> सङ्ख्यईन, n. of an <i>Arhat</i> of Kañcalesa (probably of Kashgar)	88
དགེ་འདུན་ལབངས་ <i>Dge-'ldun 'lbañs</i> सङ्ख्यदास, a famous Buddhist sage born in Southern India, of a Brahman family. He was initiated in the Sarvāstivādin school and became a pupil of Vasumitra. King Mahāsammata, son of king Turuṣka of Kashmir had erected, with his assistance, the <i>Vihāra</i> of Ratna gupta and Gurbha kuṇḍali	99, 93
དགེ་འདུན་པས་ <i>Dge-'ldun 'bsruñ</i> सङ्घपालित (Samgha pālita), n. of a Buddhist sage	93
དགེ་བ <i>Ge-wa</i> कल्याण Kalyāna who is said to have built the Mahāgandhola or the Mahābodhi temple of Vajrāsana.	77
དགེ་བ <i>Kalyāna</i> , n. of a Cakravartti Rājā.	
དགེ་བའི་མགོན་པོ་ <i>Dge-wa'i mgon-po</i> Kalyāna Nātha, कल्याण नाथ the spiritual tutor of Tilopa	115
དགེ་བྱེད་ <i>Dge-byed</i> Çubhāṅkar, शुभङ्कर or कल्याणकर, n. of a Buddhist sage of Magadha	88
དགེ་ལེགས་པ་ཤེས་གཤེན་ <i>Dge-legs-bces gñen</i> , सुकल्याणमित्र, n. of a <i>Vmaia</i> Buddhist sage	112
དགེ་ལམ་ <i>Dge-'bsruña</i> Kalyāna Rakṣita, कल्याण रक्षित, the Buddhist logician or <i>Nyāyic</i> philosopher	113
དགེ་སློང་མ་དཔལ་མོ་ <i>Dgeslon-ma dpal-mo</i> Çrīmatī Bhikṣuṇī, श्रीमती भिक्षुनी, n. of a Buddhist nun	104
དགེ་གཙན་འཛོན་པ་ <i>Dgra gean 'hdsin bzang-po</i> . (Rāhula Bhadra), राहुल भद्र, n. of a Buddhist Paṇḍit born of the Kṣetriya race who had propitiated the <i>Guhya Samāja</i> mystical communion on the sea-shore in Sind	114
ལྷ་གཙན་འཛོན་པ་ <i>Rāhula Prabhā</i> , n. of a professor (Upādhyāya) of Nālanda	84
དགེ་མཁར་ <i>Dgra-mthar</i> , n. of a city where the Buddha had passed one rainy season	35
དགེ་ར་བསམ་པ་ <i>Dgrar-bcas-pa</i> , n. of a place in Buddhist India (where the Buddha resided for one year)	22
མག་མང་ <i>Mgar shañ</i> , n. of a Tibetan scholar of Gūgé	124
མགུལ་ཕྱེད་ <i>Mgul-phreñ</i> काष्ठमाजू, n. of a class of <i>Lha-min</i> (<i>Asura</i>)	5

མགོན་པོ་འཕགས་པ་ལྷན་གྱི་མཆོད་རྟེན་	<i>Mgon-med zas Shym</i> अनायपिण्डद, n. of the Buddha's principal devotee who had presented him with the Jetavana grove at Ārāvastī	30
འགྲེལ་པ་ལྷན་གྱི་མཆོད་རྟེན་	<i>Hgos Lo</i> or <i>Goi Lotsa-wa Gshon-nu dpal</i> , the celebrated Tibetan translator and historian who wrote the <i>Deb-ther gnon-po</i> —ancient Records of Tibet	45
འགྲེལ་པ་ལྷན་གྱི་མཆོད་རྟེན་	<i>Hgrel-chen</i> सहाभाष्य, n. of a commentary of the Buddhist scriptures	37
འགྲོ་ལྷན་	<i>Hgro ldiñ</i> , probably Orissa	4
རྒ་ལོ་	<i>Rga-Lo</i> , a Tibetan (<i>Lo-tsa-wa</i>) who met the sage <i>Abhayakara gupta</i> in <i>Magadha</i> which place he had visited for studying the Buddhist scriptures.	120
རྒ་ལོ་ལྷན་	<i>Rgas ldan</i> , n. of the palace where <i>Kaṇiṣka's</i> son supported and served a large number of Buddhist's monks	83
རྒྱ་རྩ་འགྲོ་པ་	<i>Rgur-te hgro-wa</i> , n. of a people who crawled instead of walking erect like men	4
རྒྱ་ཡར་	<i>Rgya gar</i> (<i>Rgya-dkar</i>) भारत, the great white country, i.e., the country where people dress in white, the general name for India in Tibet.	3
རྒྱ་ཡར་ཆོས་འབྱུང་(དགོས་འདོད་རྒྱན་འབྱུང་)	<i>Rgya-gar chos hbyun</i> , n. of the historical work compiled by Lama <i>Tārānātha</i> of Tibet.	65
རྒྱ་ཡར་ཕྱག་ན་	<i>Rgyagar phyag-na</i> , the author of <i>Rdorje tshig bsdus</i> , a Buddhist Paṇḍit of <i>Magadha</i> who was a disciple of the sage <i>Maitripa</i> and had visited Tibet.	120
རྒྱ་ནག་	<i>Rgya-nag</i> चिन, the great country where people dress in black, i.e., China	49, 1
རྒྱ་མཚོ་ཁོལ་པ་	<i>Rgya-mtsho khol-wa</i> , n. of a place	4
རྒྱ་མཚོ་ནམ་རྒྱལ་	<i>Rgya-mtsho nam rgyal</i> समुद्रविजय, one of the <i>Kūlika</i> Emperors of <i>Çambhala</i>	39
རྒྱ་མཚོ་འབྲུག་ལྷན་	<i>Rgya-mtsho Rab-gnon</i> (Samudra Parākrama) समुद्रपराक्रम, one of the kings of Southern India	66
རྒྱ་མཚོ་འབྲུག་པ་	<i>Rgya-mtsho ki sñiñ-po</i> समुद्र गर्भ, the former name of a fabulous Buddha who was named <i>Rin-chen sñiñ-po</i> , and who had predicted that his patron king <i>Rtsibs-kyi mu-khyud</i> would become Buddha <i>Amitayusa</i> in the <i>Sukhāvātī</i> heaven	15

	PAGE.
རྒྱ་མཚོ་འཛུགས་ <i>Rgya-mtshahi rdul</i> सिमुरज, n. of the <i>Purohita</i> of king <i>Rtsibs-kyi mu-khyud</i> who, it was predicted, would be born as <i>Çākya Muni Buddha</i> 14	14
རྒྱ་མཚོ་འཛུགས་ <i>Rgya mtshohi rdul</i> , n. of a <i>Brāhmaṇ</i> ; the Buddha in one of his former births. ... 23	23
རྒྱ་མཚོ་ཐུགས་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་ <i>Rgya-mtsho shas-pa'i gtsuglag-khañ</i> Samudra Gupta <i>Vihāra</i> समुद्र गुप्तविहार in Kashmir ... 111	111
རྒྱ་མཚོ་འཛུགས་ <i>Rgya mtshohi sprin</i> (Samudra Megha), समुद्र मेघ, n. of a Buddhist sage. ... 113	113
རྒྱ་ལུགས་ or བད་པའི་གླིང་ <i>Rgya-cugs</i> or <i>Badara/i gliñ</i> बदरद्वीप, the island of Indian jujube. ... 4	4
རྒྱ་ཡན་པ་ <i>Rgyañ-phan-pa</i> लोकायत, Lokāyata, sect of atheists of ancient India. ... 79, 95	79, 95
རྒྱ་མཁན་པོ་ <i>Rgyan mkhan-po</i> , n. of professor of <i>Ālamkāra</i> (rhetoric) who is said to have been a pupil of <i>Dharma kirtti</i> ... 107	107
རྒྱ་ཡི་ཕུག་ <i>Tiṣya puḡa</i> , n. of a lunar constellation, n. of a Buddhist sage; n. of an Arhat ... 77	77
རྒྱ་པཌ་པ་ <i>Rgyal Dka'i</i> दृजय, one of the <i>Kūlika</i> Emperors of <i>Çambhala</i> ... 39	39
རྒྱ་མཚོ་གྲུག་ <i>Rgyal-mchog</i> , n. of a king of Southern India ... 66	66
རྒྱ་པོ་ལྷ་མོ་འཛུགས་ <i>Iksaku Rājā</i> इक्षकु राजा, n. of a king of the Solar Race who was born in a sugarcane garden ...	
རྒྱ་པོ་འཛུགས་ <i>Rgyal-po/i khab</i> राजगृह, n. of the palace of the Lord of Death situated in <i>Kapila</i> , the city of the dead, where he resides with thirty-six kinds of horrid followers ... 5	5
རྒྱ་པོ་འཛུགས་ཀྱི་གྲོང་ <i>Rgyal-po/i khab-kyi groñ</i> , the city of <i>Rājagriha</i> , राजगृह नगर, where the Buddha resided for five years. ... 22	22
རྒྱ་པ་ <i>Rgyal-wa</i> (ordinarily <i>Jina</i> or <i>Puṣya</i>), n. of a Brahman house-holder's son who built temples at <i>Vārānaśi</i> ... 77	77
རྒྱ་པའི་རྒྱ་པ་ <i>Rgyal-wa/i Zla-wa</i> जयचन्द्र, same as <i>Dsa-ya tsandra</i> or <i>Jaya candra</i> ... 66	66
རྒྱ་པའི་ལྷ་ <i>Rgyal-wa/i lha</i> (Jinadeva), who became professor (མཁན་པོ་ abbot) of <i>Nālanda</i> , n. of a later Brahmanical poet. 101	101

- རྒྱལ་བའི་ལྷ་ *Rgyal-wa'hi lha* (Jinadeva), जिनदेव, the Buddhist sage who succeeded the sage Dharmapāla in the hierarchy of Nālanda ... 102
- རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་ *Rgyal-byed-kyi tshal* Jetavana, जेतवन, the grove of prince Jeta which Anāthapiṇḍada had bought and presented to the Buddha for his residence (Vihāra) ... 34
- རྒྱལ་བྱེད་ཆོས་གནས་པའི་ཤེ *Rgyal-byed tshal gnas-pa'hi sde* (Jeta Vaniyā) जेतवनीया, one of the eighteen sects of the early school of Buddhism, i.e. of the Hinayāna ... 44
- རྒྱལ་བཤེས་ *Rgyal bces* (Paśya mitra), पश्यमित्र, the Brāhman minister of king Nemi Candra who usurped the throne and became king of Magadha, his dominions extending from Magadha proper to Jvalandhara near Kashmir. He had burnt many Buddhist monasteries, killed Buddhist monks and died after five years' reign of terror ... 89
- རྒྱལ་སྐུ་སྐྱེས་པའི་བཤེས་གཏེན་ *Rgyal sras grags-pa'hi bces gñen* जिनपुत्र यशमित्र (Jina putra Yaça mitra), n. of a celebrated Buddhist sage ... 110
- རྒྱལ་བྱེད་ *Bhārata*, n. of a Cakravartti Rājā.
- རྒྱུད་བླ་མ་ *Rgyud bla-ma* उत्तर तन्त्र, n. of a Buddhist *Tantra* ... 27
- རྒྱུད་བཞི་ *Rgyud bshi*—the great medical work of Tibet said to have been compiled by Gyu-thog-pa yontan ngon-po from Indian and Chinese medical works ... 139
- བརྒྱལ་བྱེད་ *Brgya byin* (Çata Kratu) इन्द्र, the lord of Heaven ... 6, 41
- བརྒྱུད་ཐོད་འགྲེལ་ *Brgyad thoñ-hgrel*, the commentary of Aṣṭa-sahasrikā अष्ट सहस्रिका टिका, n. of the great commentary of the Prajñāpāramitā Çata sahasrikā ... 47
- སྐམ་པོ་ (སྐོང་བཅོན་སྐམ་པོ་) *Sgampo*, the first historical king of Tibet. He was a contemporary of Emperor Taitsung of the great Tang dynasty and king Amṣu Varma of Nepal. It is said that Ācārya Dharma kīrti was also his contemporary. ... 107
- སྐུར་ *Sgur*, n. of a Buddhist sage of the monastery of (པང་ཁྱེད་ཆུ་མཁའ་) situated to the north of Vindhya hills ... 82
- སྐེག་པའི་རྩི་རྩེ་ *Sgeg-pa'hi rdorje* लावण्य वज्र, the secret name which the sage དཔལ་ལྷན་པུར་ལྷན་སྐུ་ལྷན་ of Udyāna had assumed after being initiated in the *Tantrik* mysticism by Jetāri. ... 112

	PAGE.
ལྷོ་དྭ་ Sgyu-dra ལའུ་ལྷོ་དྭ་, n. of a Buddhist work. ...	13
ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་དྭ་ལྷོ་ལྷོ་དྭ་ Sgyu hphrul-dra-wa/hi dwañ ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་དྭ་, initiation in the doctrines of Indra Jāla (magic) ...	97
ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ Sgra sgrog ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་, n. of a country in the south of India ...	65
ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ the Koli of Ravana, the furious people of Sgra-sgrogs who got a share of the Buddha's relics ...	31
ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ (ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་) Sgra-gcan ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་, probably ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་; n. of a fancied city where the Buddha is said to have landed from the Tusita heaven, by a ladder of lapislazuli, after converting his mother into Buddhism. (2) A class of demon presided over by Rāhu, the enemy of the sun and moon ...	5, 27
ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ Sgra-gcan hdsin (Rāhula), son of Çakya Muni Buddha. ...	18, 41
ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ Sgra-bcan hdsin bzañ-po Rāhulabhadra, also called Saraha, n. of a Brahmana Buddhist sage, born of a Brahman and a Dākinī in the city of Rajñia in the eastern country (Ñihog-Prācha). He was an adept both in the Brahmanical and Buddhist lore and flourished during the reign of king Candana Pāla (ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་) of Prācyā. He worked some miracles in the presence of king Ratna Phala and his Brahman and minister thereby converted them to the Buddhist faith. Afterwards he became the high priest of Nālanda. It is also related of him that he visited Orissa where from one Chovesa kalpa he learnt the <i>Mantrayāna</i> and from there proceeded to Mahārastra. There, he united in <i>Yoga</i> with a female ascetic who had approached him in the guise of an archer's daughter. Having performed the <i>Mahāmudra</i> ritual of mysticism with her he attained to <i>Siddhi</i> . He was henceforward called Saraha. He used to sing the <i>Dohā</i> (hymns) of Buddhism and thereby converted 5,000 people and their king into Buddhism. He diffused <i>Tantrik</i> Buddhism. ...	84, 85
ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ Sgra-gcan hdsin bzañ-po chūñ-wa the junior Rāhula bhadra who compiled	

	PAGE.
an abridgement of Nāgārjuna's work called "Ātma garbha"	90
སྒྲ་གཅན་འཛིན་པ་ཤེས་གཉེན་ (ཕྱི་མ) <i>Sgra gcan kdsin bces gñen</i> Rāhula mitra (later) ར་ཀུལ་ མིན, the author of Tantra ritual work and designs resembling tapestry and cloth-painting, representing the Maṇḍala ritual ..	120
སྒྲ་མི་སྒྲན་གྱི་མྱོ་མྱོ་ <i>Sgami śān gyi zla</i> Uttarakuru Upadvīpa, one of the minor continents attached to <i>Uttara Kuru</i> ...	2
སྒྲ་མི་སྒྲན་གྱི་མྱོ་མྱོ་ <i>Sga-mi śān gliñ</i> Kuru or Uttara Kuru ཅུ་མྱོ་ར་ཀུ་ར་, one of the four great continents where people have disagreeable voice	2
སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་པར་སེལ་ <i>Sgrib-pa thams cad rnam-par sel</i> , n. of a <i>Bodhisattva</i>	41
སྒྲོན་བསྐལ་ <i>Sgron-bskal</i> (द्वौपकल्प) भद्रकल्प, enlightened age in which a Buddha appears	14
སྒྲོན་གསལ་ <i>Sgron-gsal</i> , Pradīpa, n. of the work of <i>Ācārya Candra kīrti</i>	95
སྒྲོན་གསལ་ <i>Sgron-gsal</i> , n. of a Buddhist <i>Tantrik</i> work. ...	41
སྒྲོལ་ཤེ་ <i>Sgrol-sde</i> (Mukti sena), a Buddhist sage of great miraculous power	102
སྒྲོལ་མ་ <i>Sgrol-ma</i> (Tārā) तारा, the Prajñā Pāramitā <i>śakti</i> who is the mother of all the Buddhas, the personification of divine wisdom (<i>Diva Natura</i>)	3

5

PAGE.

འཇམ་ཐུ་	Na-las nu Māndhātā	साम्राजा, n. of a Cakravartti Rājā.	
རྩ་འཛོད་ཆེན་པོ་	Ōu-hbod chen-po,	n. of an intensely hot hell ...	5
རྩ་འཛོད་	Ōu-hbod,	n. of a hot hell	5
རྣལ་ལྷན་དབང་ཕྱུག་	Ōag-gi dwañ phyug	Vāgiçvara	
		वागीश्वर an epithet of Mañjuçrī Bodhisattva	117
རྣལ་ལྷན་དབང་ཕྱུག་གྲགས་པ་	Ōag-gi dwañ phyug grags-pa	वागीश्वर कीर्ति, (Vāgiçvara kirtti) the Buddhist Paṇḍit who had his residence at the western door of Vikramaçīla Rāja Vihāra. He was born of Kṣetria parents at Vārāṇasī. He was ordained as a monk in the Mahāsāṃgika school of Buddhism and given the name of Çīlakirtti. Becoming a Paṇḍit he received Abhiṣeka (Dwañ) of cakra sambhara from the sage Hasavajra. At some place adjoining Magadha he did the work of propitiation and obtained <i>siddhi</i> ; sitting on the margin of the river Gaṅgā he propitiated the god Vāgiçvara (རྣལ་ལྷན་དབང་ཕྱུག་) who appeared before him floating on a mass of <i>karavira</i> flower brought down by a current and conferred on him his blessings. He also propitiated the god Gaṇapati and the goddess Tārā both of whom he saw. He protected, <i>i.e.</i> , became the rector of the western gate-college of the Universities of Nālandra and Vikrama çīla. He defeated in religious and metaphysical discussions all the controvertialists coming from the West. He established several religious institutions both <i>Sautrāntic</i> and <i>Trantrik</i> and lived to a good old age. Once, he discussed abstruse points of Buddhist metaphysics with the <i>Bhikṣu</i> named <i>Avadhuti</i> and visited Nepal for religious propitiation. At the time of proceeding to the <i>Devālaya</i> of Çāntapuri for consecrating it, he is said to have vanished in a moment in the company of <i>cakra sambhara</i> forming the mystic communion of the father, mother and their son, of spiritual union ...	117

རང་ལྷ་མོ་ Nāntshul (Çila) མའི་ལོ་ son of king Çriharsadeva of Kashmir who reigned for nearly one hundred years and flourished during the last part of the sage Gunaprabha's life. He is said to have lived about 140 years ...	101
རང་ལྷ་མོ་པ་པ་ Nānt-tshul bzant-po མའི་ལོ་པ་, (Çila bhadra), n. of a Buddhist sage ...	110
རི་ས་གནས་ Nes gnas, n. of a Bodhisattva—Çākya Buddha in one of his former births ...	21
རང་ལྷ་མོ་པ་པ་ Nānt-tshul zab གཙུ་མའི་ལོ་པ་, n. of a Brahman minister of king Tsamaka (prob. Tsamaça चमश) of Magadha who had usurped the throne when the twelve sons of the late king quarrelled among themselves ...	79
རང་ལྷ་མོ་པ་པ་ Nān spoñ Bhrigu, n. of a Cakravartti Rājā, also that of a Brahmanical sage of ancient time.	
རང་ལྷ་མོ་པ་པ་པ་ Nān spoñ-gi buñi gnas མའི་ལོ་པ་པ་ the place of the son of Rishi (Bhrigu) Nān-spoñ ...	33
རང་ལྷ་མོ་པ་པ་ Rñā sgra-can ལྷ་མོ་པ་, n. of a place ...	79
རང་ལྷ་མོ་པ་པ་ Rñā sprin, n. of a god literally "The drum-cloud" ...	50
རང་ལྷ་མོ་པ་པ་ Rñā-vo cheñi mdo མའི་ལོ་པ་པ་ the sūtra of the great Drum, a Buddhist work said to have been recovered by Nāgārjuna ...	86
རང་ལྷ་མོ་པ་པ་ Rñā-yab ལམ་རྩ་, Cāmara one of the four great continents, the inhabitants of which were said to have been a long faced cannibal race (མའི་ལོ་པ་པ་པ་) ...	2, 3
རང་ལྷ་མོ་པ་པ་ Rñā yab-gshan ལམ་རྩ་ལྷ་མོ་པ་, one of the minor continents adjoining the great continent of Cāmara, the people of which, according to Buddhist mythology, had three eyes (མའི་ལོ་པ་པ་པ་) ...	2, 3
ལྷ་མོ་པ་ Lñā-sde ལྷ་མོ་པ་, the five earliest converts to the Buddha's doctrine at Vārānasi ...	33, 46
ལྷ་མོ་པ་པ་ Pañca-dhara or Pañcāla Rāja ལྷ་མོ་པ་པ་, king of Pañjab ...	
ལྷ་མོ་པ་ Lñā-len Pañcāla ལྷ་མོ་པ་, the country to the north-west Mathurā up to the Himālayan regions including Kangra, Jvalandhara, &c. ...	34, 75, 121
མའི་ལོ་པ་པ་ Mñon dgah, n. of a merchant's son (the Buddha in former birth) ...	23

	PAGE.
མངོན་རྟོགས་རྒྱུན་ <i>Mñon rtogs rgyan</i> རམིས་མཉམ་པ་ལྟར་, n. of a a metaphysical Buddhist work ... 24	
ཏྲུ་བསངས་མ་ <i>Sñā-bśaṅs-ma</i> (Çyāmā) རྒྱལ་མ་, queen of king Udāyi of Kauçambhi ... 137	
མངོན་འཕྱུར་གྱི་མཛོེ་, n. of a sūtra རམ་གྱུ་དཔལ་ རྒྱུན་, ... 22, 37	
མཐུགས་ལྟར་ <i>Bśāṅs 'dan</i> , n. of the Buddha's horse ... 29	

3

	PAGE.
ཙོ་ལ Co-la a fabulous people with four eyes, who, according to Buddhist mythology, lived in the neighbourhood of the country of Gugé in the north	3
ཙོག་རོ Cog-ro, n. of a Tibetan author and Lotsā-wa ...	49
ཙུང་ལོ་ཅན Lcañ-lo-can अलकावती Alakāvati, n. of the mansion or residence of the god Kuvera or Vaiṣṇava; a name of Tibet in Paurāṇic Sanskrit works	51
ལུགས་སྒྲོ་རིང་མོ Leags-sgo riñ-mo lit. the long iron-door. Probably the Pamir or the lofty country lying between the Pamir and Tibet to which the entrance was through ravines and rocky cliffs	74
གཙེར་བུ Geer-bu ভল্লভ, the naked people of North and East Assam and the Lushai land	4
གཙེར་བུ་པ Geer-bu-pa, the ancient gymnosophists, the school of naked philosophers of ancient India	79
གཙོང་རོང་འཕྲུག་པའི་པོ་བའི་རྩེ་བོ་ལྔ་ལྔ་ Geon-Ron sde bco-brgyad, the eighteen tribes of Choñ-Rong (probably) the <i>Kurāta</i> tribes of sub-Himālayā	
བཙོན་པ་ལྷག་ Beom-rlag (Mathurā) मथुरा, lit. the ruined city. N. of an ancient city and province on the river Yamunā very sacred to the Hindus; the modern Muttra ...	67, 35

	PAGE.
ཏུ་ཁུ་མོ་པ་མུ་མ་ Chu- <i>klun</i> <i>Hod</i> <i>bsun</i> (नदी काश्यप), n. of a disciple of the Buddha 30	30
ཏུ་བུ་ཅན་ Chu-bur can, རྩ་བུ་ཅན་, n. of a cold hell 5	5
ཏུ་བུ་རྩ་པ་ Chu-bur <i>rdol-wa</i> , n. of a cold hell 5	5
ཚེ་ཤེས་ཀྱི་ལཱ་པ་ Chovesu kalpa རྒྱལ་པོ་, n. of a king of Orivisa (Orissa) from whom Saraha is said to have learnt the <i>Tantrik</i> lore 84	84
ཚམ་གྱི་འབྲུང་གནས་ Chos kyi <i>hbyun gnas</i> བསྐྱེད་ཀྱི་ལཱ་པ་, (Dharmākara), n. of a Buddhist sage 104	104
ཚམ་གྱི་ཚང་དཔོན་ Chos-kyi <i>tshon-dpon</i> བསྐྱེད་ཀྱི་ལཱ་པ་, n. of a famous Buddhist monk who after attaining to <i>Arhatship</i> joined the northern school of Buddhism called རབ་ཏུ་ཞི་བའི་དགེ་འདུན་། (Prajānta saṅgha) 81	81
ཚམ་གྱི་སྒྲུབ་ Chos-kyi <i>zla-wa</i> same as Dharma tsandra བསྐྱེད་ཀྱི་ལཱ་པ་ 66	66
ཚམ་གྱི་བཤེས་གཉེན་ Dharma mitra བསྐྱེད་ཀྱི་ལཱ་པ་, n. of a Buddhist sage 109	109
ཚམ་གྱི་བཤེས་གཉེན་གྱི་རྒྱན་གྱི་འབྲུང་པ་ Chos-kyi <i>bces-gñan-gyi-Rgyan-gyi</i> <i>hgral-pa</i> , n. of a commentary of a Buddhist work by Dharma mitra 50	50
ཚམ་གྱི་ཚོང་དཔོན་ Chos-skyoñ, the Buddhist sage Acārya Dharmapāla, who was born in Southern India and ordain- ed by Chos <i>hbañs</i> (Dharmadāsa). Visiting Magadha (Nālanda) he became a pupil of Diṇṇāga. He visited Suvarṇadvīpa where Buddhism then flourished ... 101, 102	101, 102
ཚམ་གྱི་སྒྲུབ་ Chos-skyobs (Dharma pālita) the <i>Arhat</i> who wrote the earliest work on Buddhist metaphysics called བརྟན་པ་མུ་མ་པ་ Ḍaṣṭra rakṣā and (མུ་མ་པ་མུ་མ་) the "chest of speech" 62	62
ཚམ་གྱི་སྒྲུབ་ (ཁྱི་མ་ later) Chos-skyobs, a famous teacher of the Vaiṣeṣika School, who is said to have had 100,000 followers 84	84
ཚམ་གྱི་འཁོར་གནས་ Chos <i>hkhor gnas</i> Dharma Cakra Pravarttana Sthāna, n. of the part of Vārāṇasī (modern Sārnāth), where the Buddha resided for one year and had for the first time preached his doctrine 22	22

ཆས་གཤམ་ Chos grags (Dharma kirtti) བཟའ་ལོ་ཤིང་ another Buddhist philosopher, who wrote the <i>Sapta Varga</i> (ཤེ་བརྒྱན), &c.	62
ཆས་མངོན་པ་ Abhidharma, the third Buddhist scripture	
ཆས་མཆོག་ (རྟོག་གེ་པ་) Chos mchog (Dharmottarācārya) the great logician and Nyāya philosopher who was a pupil of ཆས་འབྲུང་ཕྱིན་ Dharmākara-datta and དགེ་བསྐྱུང་ས་ Kalyāṇa rakṣitā. He flourished during King Naya Pāla's reign	114
ཆས་ལྷན་ Chos-'dan (Dharmavān), n. of a Brāhman who, becoming a convert to Buddhism, erected 100 temples at Kuru in Northern India	84
ཆས་དབྱིངས་ཀྱ་མཆོ་ Chos-dvyiñs rgya-mtsho, n. of a celebrated image-maker of Tibet	137
ཆས་འབངས་(བས་ཟེ) Chos-'lbañs བསྟན་པ་, n. of a Brahman sage	104
ཆས་འབངས་ Chos 'lbañs བསྟན་པ་ the Buddhist sage who wrote the commentary of <i>Bshi brgya-po</i> , and was born in Baṅgala. He became a disciple of <i>Ārya Āsaṅga</i> and <i>Vaśu mitra</i> . After travelling in different countries he erected a temple to Mañju ghoṣa	99
ཆས་འབྲུང་ཕྱིན་ (རྟོག་གེ་པ་) Chos 'lbyuñ byin བཟའ་ལོ་ཤིང་, the Buddhist logician, who was a contemporary of the Kashmi-rian Chronologist, Padmākara Ghoṣa	113
ཆས་འབྲུང་ཤེ་པ་ Chos 'lbyuñ shi-wa བཟའ་ལོ་ཤིང་ བཟའ་ལོ་ཤིང་ (Dharmakara Qānti), n. of a Buddhist sage of Magadha during the reign of the later Sena kings	121
ཆས་བཟའ་ལོ་ཤིང་ Chos-'lbañ-lha, n. of a class of gods who favour Buddhism and are very pious	6
ཆས་བཟའ་ལོ་ཤིང་ Chos 'lbañs བཟའ་ལོ་ཤིང་, n. of a Buddhist sage who was a disciple of Guṇaphrabha and who wrote a compendious commentary of the <i>Dulva</i> (Vinaya Piṭaka)	100
ཆས་བསྐྱུང་ཤེ་པ་ Chos sruñ sde (Dharma guptā) one of the eighteen sects of the four earlier Buddhist schools	44
མཆོག་དུ་གྱུར་པ་ Mchog-tu rgyal-wa, n. of a <i>Samādhi</i> (deep meditation)	52
མཆོག་ཤེ་ Mchog-sde (Pravara sena) a Buddhist sage who was a disciple of <i>Hphags grol</i>	101

མཚན་མཛེས་ the two chief disciples of the Buddha, viz. Çāri-putra, शारीपुत्र and Maudgalyāyana मौद्गल्यायन ...	Page.	30
མཚན་མཛེས་ <i>Mchog-srid</i> (Vara rūci) वररुचि, the great sage and author who was a friend of king Mahāpadma and Nāgārjuna. He served the Buddhist church. He wrote the Viçeṣa vyākhyā Kāvya. It is said that his friend the king had killed him (Vararūci). ...	82, 87	
མཚན་གསུམ་ <i>Mchog-gsum</i> the three chief ones: (1) འཁོར་ལོ་བཟུང་ Oakravartī Rājā; (2) རང་ལྷན་ Rañ rgyal (Pratyeka Buddha); (3) ལྷན་པ་ Rgyal-wa Jina or Buddha ...	3	
མཚན་རྟེན་བརྒྱུད་ཀྱི་བསྟོན་པ་ <i>Mchod rten brgyad kyi östod-pa</i> . Hymn on the eight <i>cāitya</i> by Nāgārjuna ...	38	
མཚན་རྟེན་རི་ <i>Mchod rten ri</i> (चैत्यगिरि) where the Buddha resided ...	31	
མཚན་ཀ་ <i>Hchar-ka</i> (Udāyī) उदायी ...	34	
མཚན་པ་བསྐྱུ་བའི་མན་ངག་ <i>Hchi-wa öslu-wa/hi man-nag</i> , n. of a Buddhist work on the merit of ransoming the animals which are intended to be slaughtered or are dying. ...	26	

E

	PAGE.
ཇོ་བོ་ Jovo བོ་ the title by which Atiça was commonly known in Tibet and is mentioned in all Tibetan works ...	95
ཇོ་བོ་གྲགས་པ་འཕྱོད་ Jovo grags lbyor, an Indian Buddhist Paṇḍit who was well versed in grammar and རྒྱ་ཆེན་པོ་ the science of words	139
ཇོ་བོ་ཇེ་ Jo-ro rje (lit. the noble lord), the title of respect by which the Tibetans addressed Atiça (Dīpaṃkaraçrī jñāna)	38
རྗེ་བླ་མ་ Rje-blama (Tsoṅkhapa), the title by which the great reformer of Tibet was known... ..	32
རྗེ་ས་སུ་རྒྱལ་པ་ Rjes-su rgyug-pa, n. of a people	4
རྗེ་མ་ Hjañ, n. of a place on the border of China, part of Eastern or Uterior Tibet	4
རྗེ་མ་གྲགས་ Hjam grags (Mañju kirtti) འཇུ་ཀོ་རི་ཀི་, n. of a Buddhist sage	104
རྗེ་མ་དཔལ་ Hjam dpal འཇུ་ལྷི་, n. of a prince	15
རྗེ་མ་དཔལ་གྲགས་པ་ Hjam dpal grags-pa འཇུ་ལྷི་ཀོ་རི་ཀི་, n. of a celebrated author; one of the fancied Emperors of Çambhala	39, 48, 112
རྗེ་མ་དཔལ་ཙ་རྒྱུད་ Hjam dpal rtsa rgyud འཇུ་ལྷི་ཀོ་རི་ཀི་ འཇུ་ལྷི་ཀོ་རི་ཀི་ འཇུ་ལྷི་ཀོ་རི་ཀི་ a well known Mahāyāna Tantra ascribed to Mañjuçrī Bodhisattva. It contains many prophecies of later events. It is more legendary than historical ...	56
རྗེ་མ་དབྱེང་མ་ Hjam-dwayaṅs Mañju ghoṣa འཇུ་གོ་ཤ་, the second great Bodhisattva through whom the Mahāyāna scriptures were said to have been chiefly delivered by the Buddha, but all in a miraculous manner ...	3, 40
རྗེ་མ་དབྱེང་མ་ Hjam-dvyaṅs, a great Tibetan artist and painter and image maker of Lhobrag (Sman thañ) ...	137
འཇུ་རྒྱལ་རྒྱལ་པ་འཇུ་ལྷི་ཀོ་རི་ཀི་ Hjig-rten kdas smra waki sde ལོ་ཁྱེད་ཀྱི་ འཇུ་ལྷི་ཀོ་རི་ཀི་, one of the eighteen sects of the four earlier schools of Buddhism	44

	PAGE.
འཇིག་མེད་རི་གནས་ཤེ <i>Hjig med ri gnas sde Abhayagiri vāsana</i> अभय गिरिवासिन, one of the eighteen sects of the four earlier schools of Buddhism 44	
འཇིག་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ <i>Hjigs byed kyi rgyud</i> , the <i>Tantra</i> of Bhairava or Bhayañkara 52	
འཇིག་མེད་ <i>Hjigs byed</i> Bhīma or Bhayañkara, a Cakravartti Rājā.	
འཇིག་མེད་ཀྱི་འཇིག་མེད་ <i>Hjigs byed-kyi ciñ-rtā</i> Bhīma ratha भौमरथ, n. of a Cakravartti Rājā.	

---

 or

3

	Page,
ཉི་ཁྱིལ་བུ་རྒྱུད་སྤོང་མེན་ སྤོང་མེན་ ཨྲི་ཁྱིལ་ ལེ་ཀུ་ བརྒྱལ་དཔལ་, n. of an abridged Buddhist scripture of the Northern school in eight chapters said to have been brought by the <i>Upāsaka</i> Āntivarman in his third visit to Potala Giri in the South of India ...	99
ཉི་མ་གླགས་ སྤོང་མེན་ གླག་, n. of a Lotsā-wa, maternal uncle to Pa-tshab Lotsā-wa	95
ཉི་མ་གླགས་པ་ སྤོང་མེན་ གླགས་པ་ རྩམས་པའི་, the eighth <i>Kūlika</i> Emperor of Čambhala	37
ཉི་མ་གླགས་པ་ (ཁྱེད་པའི) སྤོང་མེན་ གླགས་པ་, King Vikramāditya རྩམས་པའི་ རྩམས་པའི་ སྤོང་མེན་ གླགས་པ་, or རྩམས་པའི་ སྤོང་མེན་ གླགས་པ་ one of the early Buddhist hierarchs	93
ཉི་མ་གླགས་པ་ (ཁྱེད་པའི) སྤོང་མེན་ གླགས་པ་ རྩམས་པའི་, the eighth <i>Kūlika</i> Emperor of Čambhala	45, 75
ཉི་མ་གླགས་པ་ (ཁྱེད་པའི) སྤོང་མེན་ གླགས་པ་ རྩམས་པའི་, the eighth <i>Kūlika</i> Emperor of Čambhala	90, 101, 118
ཉི་མ་གླགས་པ་ (ཁྱེད་པའི) སྤོང་མེན་ གླགས་པ་ རྩམས་པའི་, the eighth <i>Kūlika</i> Emperor of Čambhala	16
ཉི་མ་གླགས་པ་ (ཁྱེད་པའི) སྤོང་མེན་ གླགས་པ་ རྩམས་པའི་, the eighth <i>Kūlika</i> Emperor of Čambhala	7
ཉི་མ་གླགས་པ་ (ཁྱེད་པའི) སྤོང་མེན་ གླགས་པ་ རྩམས་པའི་, the eighth <i>Kūlika</i> Emperor of Čambhala	84
ཉི་མ་གླགས་པ་ (ཁྱེད་པའི) སྤོང་མེན་ གླགས་པ་ རྩམས་པའི་, the eighth <i>Kūlika</i> Emperor of Čambhala	78
ཉི་མ་གླགས་པ་ (ཁྱེད་པའི) སྤོང་མེན་ གླགས་པ་ རྩམས་པའི་, the eighth <i>Kūlika</i> Emperor of Čambhala	65
ཉི་མ་གླགས་པ་ (ཁྱེད་པའི) སྤོང་མེན་ གླགས་པ་ རྩམས་པའི་, the eighth <i>Kūlika</i> Emperor of Čambhala	77, 74

	PAGE.
ཉེ་མཁོར་ <i>Ñe-khor</i> (Upāli), one of the chief disciples of the Buddha who was a barber by birth. He recited the <i>Vinaya</i> scriptures at the first Buddhist Convocation ...	42
ཉེ་དགལ་ <i>Ñe-dgaḥ</i> འཕུལ་འདྲེན་, Upānanda who was converted by Maudgalyāyana ...	34
ཉེ་དགའ་བོ་ <i>Ñe-dgaḥ-vo</i> Upa Nanda, one of the <i>nāgā Rājās</i> ...	3
ཉེ་རྒྱལ་ <i>Ñe-rgyal</i> , the earlier name of the Buddha's great disciple, who afterwards became better known as Çāriputra, and who was converted by the Buddha himself ...	33
ཉེ་གནས་ <i>Ñe-gnas</i> , attendant priest, monk-page ...	4
ཉེ་པའི་ཀུ་ཀ་ <i>Upakuṣa</i> འཕུ་ཀུ་མ་, n. of a Cakravartti Rājā	
ཉེ་ཐུས་ <i>Ñe-sbas</i> (Upagupta) འཕག་ཐུ་ས་, son of a <i>Gandhavanika</i> གམ་པ་འཕྱི་ཁ་, seller of incense, the successor of Çānavasi, the seventh Buddhist hierarch of Magadha ...	45, 76
ཉེ་མངོས་ <i>Upacāru</i> , n. of a Cakravartti Rājā	
ཉེ་ར་ཐུན་ <i>Ñer-dan</i> , n. of a mythological city where Buddha Kācyapa paid a visit ...	21
ཉོན་མོངས་མེད་ <i>Ñon-moṅs med</i> , n. of a Rīṣi, who had predicted about Prince Siddhārthā's Buddhahood ...	33
སྤྲུག་གཤམ་བཟང་པོ་ <i>Sñan grags bzañ-po</i> Yaça bhadra. The earlier Buddhist name of Naropa (the sage Nārotapa) ...	117
སྤྲུག་པ་ཆེན་པོ་ <i>Sñan-pa chen-po</i> , n. of a རྒྱུན་པ་སྤྲུག་པ་ enlightened age which occurs after 60 <i>Mun-bskal</i> (dark ages) and in which 10,000 Buddhas appear ...	14
རྩིང་མ་པ་ <i>Rñiñ-ma</i> , the oldest <i>Tantrik</i> sect of Tibetan Lamaism well known as the older red-cap school of Lamas ...	119
རྩུང་རྩེ་པ་དང་མ་དགའ་བོ་པོ་ <i>Sñiñ-rje Pad-ma</i> ōkarpo Karuṇā Puṇḍarika ཀུ་ཀར་པ་ རྩུང་པ་, n. of a principal Buddhist scriptural work. ...	15
རྩིང་པ་ཐེག་ལེ་ <i>Sñiñ-po thig-le</i> (Vindusāra) བིན་དུ་ས་མ་ son of the famous king Candragupta of Magadha who extended his dominions far into the West of India up to Delhi, by the help of his cunning and wily minister Cānakya ...	50, 91
རྩུང་པོ་པ་ཐུས་པ་ <i>Sñiñ-po bsñus-pa</i> , a medical work by Vira, one of Nāgārjuna's disciples ...	139
ལྷ་མོ་ལྷོ་ལ་འཛོན་ <i>Gñāh-ñiñ ḥdsin</i> རུ་གམ་པ་, Yugandhara one of the seven fabulous golden mountains of Buddhist mythology ...	2
ལྷ་མོ་ལྷོ་ <i>Mñan yod</i> (Çrāvastī) ག་ལ་འབྲི་ཁ་, n. of a city in Kosala where the Buddha resided for 23 years ...	21, 22 31

	PAGE.
१३१ Taksaka तक्षक, n. of a king of the <i>Nāga</i> (snake demi-gods) 93	93
१३५ Tantipa तन्ति, a Buddhist sage who belonged to the weaver caste and became a disciple of Jalandhara, the <i>Tantrik</i> Buddhist sage, at the 85th year of his age ... 108, 109	108, 109
१३५१३३३ Tathāgata rakṣita तथगत रक्षित in the last period of Buddhism in Magadha, a <i>Tantrik</i> Buddhist sage who is said to have propitiated the Lord of Death and was able to understand the inarticulate language of beasts and birds 122	122
१३६५ or १३६५ Ta-zig (Ta-jik) Persia, the land of precious things; n. of a Tartar tribe residing in Persia ... 3, 74	3, 74
१३७३ Tasāma तसाम, n. of a place in the northern direction (उत्तरदिक्) probably in Tartary where the worship of a tooth of Buddha was celebrated by the poet Hema datta, pupil of <i>Dge ḥdun ḥbañs</i> (Saṅghadāsa) and Ratna mati, a pupil of Chos ḥbañs चम्बेदास ... 101	101
१३८५ (कंधय) Tandhe-pa तन्धो, n. of a Buddhist sage who was formerly a ruined man on account of his passion for dice-playing and gambling. He was a native of Kauṣambhi 126	126
१३९५१३३३ Tāmaliptaḥi rgyalpo Tamralipta Rājā तामलिप्त राजा, king of ancient Tamlook	
१४० Tārā तारा, n. of the daughter of the king of Magadha whom it was proposed to marry to <i>Ācārya</i> Candra Gomi, the great grammarian of Bengal 95	95
१४०३३ Tārānātha तारानाथ the Buddhist historian of Tibet who belonged to the Jonañpa (Jo-vo Nañ-pa) school of Phuntshogs liñ monastery. He was called Lama Jetsun Tārānātha 123, 65	123, 65
१४०३ Ti spura त्रिपुरा (Tripura, modern Tipperah in East Bengal) 74	74
१४०३३ Tirahūti (Tirhūt) तीरहुत in Videha now North Vihār) 91, 76,	91, 76,
१४०३३ Tiliñ-ka (Telingana) तैलिङ्ग देश, in Southern India 74	74

	PAGE.
ཏི་ཀུ་ནི <i>Tiṣa kuni</i> तिश्कुन, n. of a river in the Panjab ...	74
ཏུ་ཤུ་ཀ <i>Turuṣka</i> तुषक (Turk or Tartar) king; in Tibetan, a Turk is generally called (གར་ལོག <i>Gar-log</i>) ...	66, 74
ཏུ་མུ་རཱི <i>Tumurati</i> तुमुरति probably (ཏུ་མུ་རཱི), a place in Southern India ...	74
ཏུ་ཤུ་ཀ་མོ་མ་ལུ་ཏུ་ཤུ་ཀ་མོ་མ་ལུ་ཏུ་ཤུ་ཀ་མོ་མ་ལུ་ the Tartar Buddhist king who reigned in Kashmir during the reign of Dharma Candra in Magadha ...	92
ཏུ་མུ་ལ་ལོ <i>Tam-bu la Lho</i> दक्षिण ताम्बुल, the Southern Tambula, one of the places where Dharma kirtti resided ...	74
ཏུ་མུ་ལི <i>Tambha liñ</i> तन्मलिङ्ग, n. of a place in Southern India where the sage Buddha pālita was born ...	94
ཏུ་མི <i>Tarmita</i> तरमित, n. of a place, the birthplace of Dharma mitra ...	100
ཏི་ལ་ལེ་པ་(ཏུ་ལ་ལེ་པ་) <i>Tillipa</i> or <i>Tilopa</i> तिलियोगी a Brahman of Tsātigaon (modern Chittagong) who had turned into a <i>Tantrik</i> Buddhist saint under the name of Prajñā bhadra བླ་མ་བླ་མ་ (ལེ་མ་ལ་ལེ་པ་) on account of his having joined in <i>yoga</i> with a female ascetic or <i>yoginī</i> who, used to subsist in her early life, by pounding sesame. He was called <i>Tilopa</i> . He flourished during king Mahī-pāla's reign ...	118, 128
ཏུ་ཤུ་ཀ་ or (ཏུ་ཤུ་ཀ་ཏུ་ཤུ་ཀ་ཏུ་ཤུ་ཀ་) <i>Trikāṭuka</i> <i>Vihāra</i> त्रिकटुक विहार, n. of a <i>Vihāra</i> in Bengal adjoining Magadha ...	116
ཏུ་ཤུ་ཀ་ཏུ་ཤུ་ཀ་ Tog-rtse-wa che-wa ཀོ་དཱ་ལི ཡོ་གླི (the senior Kodālīpa), n. of a Buddhist <i>Tantrik</i> sage ...	111
ཏུ་ཤུ་ཀ་ or ཏུ་ཤུ་ཀ་ <i>Trisa kuṣa</i> ཏུ་ཤུ་ཀ་ or གཤུ་མ་ལུ་ <i>gsum-hdus</i> n. of a place; lit. the three (rivers) junction ...	4
ཏུ་ཤུ་ཀ་ <i>Rta Skas</i> Aṣvanāda अश्चनाद, one of the Buddhist hierarchs of Magadha ...	45
ཏུ་ཤུ་ཀ་ <i>Rta-mgrin</i> Haya griba हयग्रिव, n. of a <i>Tantrik</i> manifestation of Viṣṇu in the Buddhist pantheon ...	99
ཏུ་ཤུ་ཀ་ (ཏུ་ཤུ་ཀ་) <i>Rta-mchog</i> (kha-hbab), also called Tsang-po or Lohitya; vulgarly called <i>Tamjo Khabab</i> . River Tsangpo of Tibet which is identified with the head waters of the Brahmaputra. It is supposed to have sprung out of a rock in the glaciers, resembling a horse's mouth near the Kailas mountain ...	3

རྟ་མཚོག་ལའས་ <i>Rta mehog shabs</i> འཇམ་པ་དང་, n. of a Buddhist Tantrik sage of Udyāna (Swat) whose pupil was the sage Viṇāpa 93
རྟ་ཐུལ་ (ཐུལ་) <i>Rta-thul Aṣvajita</i> འཇམ་འབྲུག་, one of the earliest disciples of the Buddha who was converted at Vārāṇasi 46
རྟ་ན་ <i>Rta-rna Aṣva karna</i> འཇམ་ཀ་ར་ལྷ་, one of the seven fancied golden mountains. 2
རྟ་དབྱངས་ <i>Rta dvyāṇs Aṣva ghoṣa</i> འཇམ་གཤོག་, the author of the Sanskrit Poem <i>Buddhacarita</i> . He was a celebrated philosopher and Buddhist sage 91
རྟ་དབྱངས་ཤྱི་མ་ <i>Rta dvyāṇs phyi-ma</i> (the later Aṣva ghoṣa) who wrote on རྟོག་རིམ་ (भावनाक्रम) 115
རྟ་ཤི་གཤེ་ <i>Rta-shi gshi</i> , one of the Nāga Rājas 3
རྟ་ག་ཤིས་ <i>Rtag gñis</i> , Tantrik collection of which hymns were recited by Rdorje sñiñ-po and Rdorje Mkhah-hgro-ma Phagmo (Vajra Dākinī or Varāhi) 54
རྟ་ག་གེ་འཕེང་པ་ <i>Rtag-ge hbar-wa</i> འཕེང་པ་ (Tarkajvāla), n. of a work on argumentative philosophy 47
རྟོག་པོ་འཕེང་པ་འཕེང་པ་འཕེང་པ་འཕེང་པ་འཕེང་པ་འཕེང་པ་འཕེང་པ་ stobs bskyed-pa/hi cho-hphrul gyi yul rnampar bkod-pa/hi mdo, n. of a Sūtra 50
རྟོག་པོ་འཕེང་པ་ stobs bcupa འཕེང་པ་, the sage who delivered the Tantras at the Caitya of Ṣṛidhānya kataka in the neighbourhood of modern Amraoti, in Southern India. 54
རྟོག་པོ་འཕེང་པ་ Stobs-po che (Mahā bala) འཕེང་པ་, one of the Kulika Emperors of Ṣambhala 39
གཏུང་པ་འཕེང་པ་ <i>Gtañ-bzuñ</i> , n. of a Nāga in whose residence the Buddha stayed for a time 45
གཏི་མུག་རྟོ་རྟེ་ <i>Gtimug-rdorje</i> མེ་འཕེང་, n. of a Tantrik god who was with the Buddha when he was miraculously residing in the mansion of Mysticism called རྟོ་རྟེ་འཕེང་པ་ འཕེང་པ་ རྟོ་རྟེ་འཕེང་པ་འཕེང་པ་འཕེང་པ་འཕེང་པ་འཕེང་པ་འཕེང་པ་ 52
གཏུང་པ་འཕེང་པ་ <i>Gtum-po Rab snañ</i> འཕེང་པ་, king of Hphags rgyal (Ujjaini) 34
གཏོང་པ་ཆེན་པོ་ <i>Gtoñ-wa chen-po</i> མཆོག་པོ་, also called འཕེང་པ་ གཏོང་པ་ཆེན་པོ་, became minister of the Buddhist church under king མེ་འཕེང་ Naradatta of the Himalayan Forest borderlands 2

	PAGE.
མཚན་པ་ Muchā མཚན, n. of a Cakravartti Rājā ...	...
མཚན་པ་ལྷ་ Mucilinda མཚན་པ་ལྷ་, n. of a Cakravartti Rājā, also that of a Nāga Rājā ...	3
བཏུང་ལྷ་ Blta-na sdug བཏུང་ལྷ་, Sudarṣana, one of the seven golden mountains; n. of the capital of Indra in Heaven	2, 6
ལྷ་ལྷ་ Lta-na sdug, n. of a fancied city where all kinds of medicinal herbs, roots and minerals were believed to exist ...	139
ཐག་བུ་ Stag-bu ſa, n. of a king of Southern India	66
ཐག་བུ་ཀི་རྟི་ (ཐག་བུ་ཀི་རྟི་) Sta-bya kirtti ཐག་བུ་ཀི་རྟི་, Ācārya Stavyakīrti, n. of an Indian Buddhist teacher and sage who wrote the work called དཔུང་པོ་མཚན་པ་ལྷ་ ...	64
བཏུང་ལྷ་ Bstod tshogs བཏུང་ལྷ་, collection of hymns composed by Nāgārjuna ...	62

४

	PAGE.
ཐ་སྐར་གྱི་བུ་གཉིས་ <i>Tha-skar-gyi bu-gñis</i> अश्विनीकुमारद्वय, the two sons of Aṣvinī	
ཐག་ན་(ཐོག་དཔོན་) <i>Thagana (Ācārya)</i> , a Buddhist teacher who was originally a རྩེ་བེཔ་ (<i>çobepa</i>) of the Sudra caste. He attained to <i>Siddhi</i> perfection	116, 125
ཐ་ཅུང་ <i>Tha-chuñ</i> , the youngest queen of king <i>Bde-spyed bzah-po</i> (Sāñkara Bhadra)	87
ཐ་ཅུང་ <i>Tha-chuñ</i> , son of a householder named <i>Mahā pāla</i> of <i>Gayā</i> who constructed the first image of the Buddha which was ensconced in the great <i>Mahābodhi</i> temple of <i>Vajrāsana</i> (<i>Buddha Gayā</i>)	49
ཐ་ཅུང་ཐོག་མཐའ་ཡས་ <i>Tha-chuñ blo mthañ yas</i> अनन्तमति, n. of a prince who is said to have been born as <i>Buddha Mos-pa</i>	15
ཐ་དད་རིམ་པར་ཀླགས་པའི་ལཱོར་ལོ་ <i>Tha-dad rim-par klags-pañi lkhor-lo</i> , n. of a Buddhist work by <i>Vasu mitra</i>	44
ཐ་རུ་ <i>Tharu</i> , n. of a country in Northern India	74
ཐག་བཟང་རིས་ <i>Thag-bzahñ-ris</i> , n. of a class of <i>Lha-min</i> (<i>Asura</i>)	5
ཐང་ཡིག་ཐྱེ་ལྷ་ <i>Thañ yig sde-lña</i> , n. of a legendary work of the <i>Rñiñ-ma</i> school in which the accounts of king <i>Khriroñ ldehu ūtsan</i> , <i>Padma sambhava</i> , &c., are given	138
ཐབས་ལ་མཁས་པའི་མདྲ་ <i>Thabs-la mkhas-pañi mdo</i> , n. of a Buddhist <i>Sūtra</i>	27
ཐམས་ཅད་མཁྱིན་པའི་བཞེས་གཏེན་ <i>Thams-cañ mkhyen-pañi bçes-gñen</i> (<i>Sarvajña mitra</i>) सर्वज्ञमित्र, a celebrated Buddhist philosopher and author, born in Kashmir, who was versed in <i>Tārā Tantra</i> . He wrote the <i>sragdharā stotra</i> (hymn) in a very difficult Sanskrit metre in praise of the goddess <i>Tārā</i> . He flourished in <i>Magadha</i> . The sage <i>Sūrya gupta</i> of Kashmir was his teacher. It is stated that he was a half-son of a king of Kashmir and was miraculously thrown on the roof of the grand temple of <i>Nālanda</i>	90, 102
ཐོགས་མེད་(ཐོག་དཔོན་) <i>Thogs-med Ācārya Āsamga</i> आचार्य आसङ्ग, the great diffuser of the <i>Yogācārya</i> system of Buddhism who flourished in Southern India at <i>Ajunta</i> (<i>Acinta Vihāra</i>)	93

	PAGE
ཐམས་ཅད་པོད་དོན་ Thams cad <i>hdod</i> सर्वकामी, n. of a Buddhist sage and author 82	
ཐམས་ཅད་པོད་རྒྱུ་པའི་ཤེ་ Thams-cad <i>yod smra-wa'i sde</i> सर्वज्ञिवाद (Sarvāstivāda), one of the eighteen sects of the four earlier schools of Buddhism in Buddhist India ... 43, 44	
ཐེག་ནག་ Thig-nag ཀམ་ལྷན་པ་, n. of a hot hell ... 5	
ཐུག་སྒྲུབ་ཆེན་པོ་ Thugs 'rje-chen-po महाकाव्यिक (Mahākārunika) the title by which Avalokiteçvara <i>Bodhisattva</i> is known all over Tibet and in the Mahāyāna Sanskrit works ... 95	
ཐུབ་དགའ་ཆོས་ལྷན་ Thub-'ka'i chos-'ldan Dhārmika Tapasvi, one of the many names by which Aṣṣa ghoṣa was known ... 91	
ཐེག་བསྐྱེད་ Theg <i>bdsus</i> (collection of the <i>Yāna</i>), n. of a Buddhist work 25	
ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ Theg-pa chen-po (Mahāyāna) महायान, the altruistic doctrine delivered by the Buddha himself (in a miraculous manner). They were compiled by Kuntu <i>bzañ-po</i> (Samanta Bhadra) and abridged by Vajrapāni (the lord of mysticism), Mañjuçrī and Maitreya, &c. ... 47	
ཐོ་ཀར་ Thokar, n. of a part of Turkistan, where the Buddhist teacher of the Vaiçeṣika School named <i>Ācārya</i> Vāmana flourished. In <i>Thokar</i> or <i>Thod-dkar</i> the people wear white turban or <i>pagri</i> 88, 74	
ཐོ་ཐོ་རི་གཞན་བཅོན་ Thothori <i>gñan btsan</i> , the King in whose reign Buddhism was first heard of in Tibet. He is said to have been a contemporary of <i>Ācārya</i> Vasumitra (རྟུ་ཐུ་གཞན་, See page 98. 49	
ཐོ་བཅུན་ Tho-btsun, son of king <i>Bde byed bzañ-po</i> who had secured the death of Nāgārjuna by begging from him his head 49	
ཐོ་བཅུན་གུབ་ཤེ་ Tho-btsun grub-'rje, n. of a Tibetan Lama author 49	
ཐོ་བཅུན་གུབ་ཤེ་ Tho-btsun grub-'rje, n. of a Brahman of Magadha who, after becoming a convert to Buddhism, greatly diffused the Mahāyāna School of Buddhism and jointly with his brother བདེ་ཐེན་བདག་པོ་ (Saṃkarapati) founded the great monastery of Nālanda with 100 temples 84	

	PAGE.
ཐོགས་མེད་སུ་མཚེད་ Thogs-med sku-mched (Āryāsaṅga and Vasumitra) called Āsaṅga brothers who flourished 700 years after the Buddha and wrote (མ་ཐེ) Bhūmi Varga and Aṣṭa-vyākaraṇa Varga 62	62
ཐོད་པ་ཅན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ Kapālī Rājā, n. of a king of the Kapala country	
ཐོད་ལེ་གོང་པ་ཐིན་ Thod-le kor Paṇḍita, n. of a Paṇḍit ... 81	81
མཐའ་ཡས་ Mthah yas (Ananta), one of the <i>Kulika</i> Emperors of Çambhala 39	39
མཐའ་ཡས་རྣམ་རྒྱལ་ Mthah yas rnam rgyal (Ananta Vijaya), one of the <i>Kulika</i> Emperors of Çambhala 39	39
མཐའ་ཡས་རིན་ཆེན་རྣ་ཚོགས་བཞོན་པའི་རྒྱལ་པོ་ Mthah yas Rinchen sna-tshogs bkod-pahi rgyalpo, n. of a fabulous Buddha ... 15	15
མཐུ་ཅེན་ཐོབ་ Mthu chen-thob, n. of a prince 15	15
མཐོང་ལྷན་ Mthoñ ḥan, n. of a king born of the house of king <i>Kalyāṇa</i> , i.e. (དཔེ་བའི་བརྒྱུད་) 65	65
འཇམ་བྲལ་ Hthab-bral, <i>Ayodhya</i> , n. of a heaven where there is no strife.	

5

PAGE.

དང་པུ་ཅི་ Daṇḍapuri དང་པུ་ཅི, n. of a <i>Vihāra</i> in Southern India where Buddha pālita (མངས་ཀྱིས་བསྐྱབས) taught the Prasāṅga (ཐམ་འགྱུར་པའི་སློལ, school of Buddhism) ...	94
དཱ་ཏྲི་ Dattatri དཱ་ཏྲི, n. of a Brahmanical teacher who flourished during the time of king (ཐེང་གེ་རྒྱལ) fifth Pañcama Simha of Magadha ...	105
དཱ་ཅམ་ལྷི་ Daṣabhala ṣrī དཱ་ཅམ་ལྷི (Daṣabala ṣrī), one of the Buddhist sages of Magadha who flourished during the reign of the Sena kings ...	121
དཱ་ཤ་ཤྱ་ན་ Daṃ śtasyaua (Daṃśtra sena) (མཆེ་ཤེ), n. of a Buddhist sage ...	112
དཱ་ན་རྣི་ Dāna rakṣita དཱ་ན་རྣི, a Buddhist sage of Magadha who flourished shortly before the Mahomedans sacked Oṭantapuri and Vikrama ṣīla monasteries ...	122
དཱ་ན་ལྷི་ལ་ Dāna ṣīla དཱ་ན་ལྷི, a Buddhist sage who visited Tibet and helped the Tibetans in the translation of Buddhist Sanskrit works in Tibetan ...	115
དཱ་རི་ཀལ་(ཕྱི་མ) Dārikapa དཱ་རི་ཀལ (later), better known in Tibet as འཇཱ་ཀྱུ་ཤར་དཱ་རི་ཀལ, a Buddhist sage and disciple of Nāropa ...	120
དཱི་ཕམ་ཀར་ལྷི་རྣྱ་ན་ Dipamkara Ḫriṣṇāna དཱི་ཕམ་ཀར་ལྷི་རྣྱ་ན, the celebrated Atiṣa of Tibet who was high priest both at Vikrama ṣīla and Oṭantapuri <i>Vihāra</i> ...	118
དེ་བླ་ཀར་ཚན་དྲ་ Devākara tsandra དེ་བླ་ཀར་ཚན, a Buddhist disciple of a Brahman Paṇḍit who became a convert to Buddhism, and became a disciple of Maitripa who had kept a wife. He belonged to king Naya Pāla's reign and was expelled from the <i>Vihāra</i> by Dipamkara Ḫriṣṇāna ...	119
དེ་མ་པུ་ལ་ Deva Pāla, དེ་མ་པུ་ལ, son of king Gopāla. According to some authors, he was born of a <i>Nāga</i> father by a royal mother. According to the historian Bu-ston of Tibet, king Gopāla's son was king Dharm Pāla and Dharma Pāla's son was Devā Pāla ...	66, 111
དེ་མ་ཤམ་ Dewa Ḫrama དེ་མ་ཤམ, a disciple of the sage Dharma pāla, who had vanquished, in religious disputation a	

	PAGE.
few <i>Tirthika</i> in Southern India and converted king Sālavāhana 105	
देवीकोट (देवीकोट) <i>Devi koṭa</i> देवीकोट, n. of a place in Central India and also that of a Buddhist <i>Vihāra</i> near Ajunta (Acinta) 4, 129	
དག་སྤྱན <i>Dag shyin</i> (the holy gift), n. of a fancied city situat- ed to the north of mount Kailaṣ called Dili (probably a confusion with the name Delhi) of the Mogols who reigned in the West of India 40	
དང་པའི་འོད་ <i>Dañ-wahi hod</i> , n. of the world in which Nāgārjuna was predicted to become a Buddha under the name of Yeṣes hbyuñ gnas <i>Hod</i> ज्ञानकर प्रम ... 86	
དམ་པ་རྟོག་དཀར་ <i>Dam-pa tog dkar</i> . This divine <i>Bodhisattva</i> after leaving Tuṣita heaven, entered the womb of Māyadevi to be born as Çākya Siṃha—the Buddha ... 21	
དམ་པ་སངས་རྒྱུ་མ་ <i>Dam-pa Sañsrgyas</i> , an Indian <i>Tantrik</i> Buddhist sage who visited Tibet and there introduced the Shi-byed School of Lamaic Tantrikism ... 119	
དམ་པའི་བླ་ <i>Dampa'i sde</i> , n. of a monk who followed the <i>Yogacārya</i> doctrine during the latter days of Nāgārjuna. ... 87	
དམ་ཅེན་རྫོག་པོ་ <i>Dam-tshig rdorje</i> , a Buddhist sage in the last stage of Buddhism in Magadha ... 122	
དར་ཏ་ <i>Dar-ta</i> (Dardisthan) दरदराष्ट ... 4	
དར་སྟོག་ <i>Dar-slog</i> , n. of a wild place ... 5	
དིང་རི་ <i>Din-ri</i> , an extensive plateau in the north of Nepal called Dīngri Maidan where Pha Dampa Sañsrgyas is said to have died ... 119	
དུས་འཁོར་ <i>Dus-ḥkhor</i> (Kāla cakra <i>Tantra</i>) was collected and recited by Zla-wa bzañ-po (Candra bhadra) ... 54	
དུས་འཁོར་རྒྱུད་ཐེན་མ་ <i>the later Kāla cakra Tantra</i> , n. of a mystical <i>Tantra</i> ... 54	
དུས་འཁོར་རྩ་རྒྱུད་ <i>Dus ḥkhor rtsa rgyud Kāla cakra Mūla</i> <i>Tantra</i> , n. of a work on chronology, &c. ... 37	
དུས་འཁོར་འབས་ <i>Dus ḥkhor-shabs Kāla cakrapāda</i> , a disciple of Pitopa ... 116	
དུས་པ་ས་ཏ་ <i>Dusprasaha</i> दुष्प्रसह, a son of king Mahendra Sena of Kauṣambhī who was born with spots in his eye- brows ... 50	

	PAGE.
རྒྱལ་མཆོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ Kālīṅga Rājā, king of Kālīṅga	
རྒྱལ་མཆོད་པ་ Dus shabs che-wa Kāla Pada (senior Dus shabs), a Buddhist sage who brought the <i>Kāla cakra Tantrik</i> works from Āmbhala 134	
དུལ་ལྷ་ Dul-lha བེན་པེ་ (Vinaya deva) of Nālanda who wrote a commentary of Sde-hdun (Sapta varga) and flourished during Lalita candra's time 108	
དུལ་ལྷ་ Dus-lha བེན་པེ་, n. of a Buddhist author who made an abstract of Vasu mitra's works... .. 44	
དེབ་ཐོན་ Deb-sñon or Deb-ther sñon-po, the early records of Tibet compiled by Goi Lotsāva Shon-nu pal 65	
དེས་པ་ Des-pa, n. of an <i>Arhat</i> , son of Ratneṣa who resided on a hill called Gandha Mahāna. He was invited to Kauçambhi by the king along with the sage Saçiṣya Slob-ma can (the teacher with his pupils) and other Buddhist sages 50	
དོན་གུབ་ Don-grub, an image-maker and artist of Lhobrag... 137	
དོན་གུབ་ or དོན་ཐམས་ཅད་གུབ་ Don-grub or Don thams cad grub སྤྲུལ་པ་ Siddhārtha or Sarvārtha Siddha སྤྲུལ་པ་ཆེན་པོ་, Çakya Buddha's original name, which was given him by his father at his birth 21	
དོན་ལགས་ or དོན་ཡོད་ལགས་ Amogha Pāṣa ལམ་ལོ་ལུ་པམ་, n. of a Buddha 99	
དཱ་བེ་ Dra-bili (Dravira) ཇཱ་བེ་, a province of Southern India of which Kāñci was the chief city 106	
དུག་པོ་ Drag-po (Rudra) རྒྱུ་པོ་ 28	
དང་སྤོང་ལྷུང་པ་འཇིག་རྟེན་གྱི་གནས་ Draf sroñ lhuñ-wa ridvags-kyi gnas ལྷ་གཤམ་ལྷ་ཕྱི་པ་མཆོག་མཆོག་མཆོག་ Mṛigadāva Rāṣipattana (deer grove), the site of the Buddha's first preaching the <i>Dharma</i> (modern Sārnath) near Benares 46	
འཇིག་རྟེན་ Drikṣa tsandra དུལ་པ་, n. of a king of the Eastern country or Prācya 99	
འཇིག་རྟེན་པ་ Drimed bzañ-po (Vimala bhadra) བིམ་ལ་ མཐུ་, n. of a Buddhist sage who expounded Bhago's views, etc. 115	
འཇིག་རྟེན་པ་ Drimed zla-wa, same as Vimala tsandra བིམ་ལ་ མཐུ་ 66	
འཇིག་རྟེན་ Dri-med hod བིམ་ལ་མཐུ་, n. of a Buddhist work ... 64, 38	

འཇིག་བྱེད་ Dril-bu-pa (Ghanti <i>Ācāraya</i>) བཞིན་ཆེན་པོ་, a Buddhist <i>Tantrik</i> sage bearing the name of bell who became a saint (ཐུབ་ཅོང་) 102
འཇིག་ལྷ་ Dri līṅga (Teliṅgana) འཇིག་ལྷ་རྒྱལ་, a province in Southern India which contained the holy place called <i>Kṛṣṇa Rājā</i> 97
འཇིག་ལྷ་ཐུབ་པོ་ Drin-lan ḥsab-paḥi mdo, n. of a <i>Sūtra</i> ... 48
འཇིག་ལྷ་ Dregs-med, n. of a rich Brahman house-holder of Malawa who performed <i>Ajameda</i> (sacrifice of the goat's flesh burnt in fire), but was converted to Buddhism by the Buddhist hierarch Dhitika 78
འཇིག་ལྷ་ Droṇa ḥsil-ri འཇིག་ལྷ་མི་མགྲིན་ 11
འཇིག་ལྷ་, dvans-paṛtsa n. of a town in Tambhaliā where Buddha pālita was born 94
འཇིག་ལྷ་ Rdul-bzañ (Reṇu bhadra), n. of a Cakravartti Rājā.
འཇིག་ལྷ་ Rdorje rgyal-po of Zur-mkhar, a celebrated Tibetan physician 139
འཇིག་ལྷ་ Rdorje gcoḥ-po འཇིག་ལྷ་ (Vajra chedika), n. of a <i>Sūtra</i> 48
འཇིག་ལྷ་ Rdorje chos (Vajra dharma) འཇིག་ལྷ་, Mystical Dharma 52
འཇིག་ལྷ་ Rdorje hehañ (Vajradhara) འཇིག་ལྷ་, the ideal Buddha in the <i>Gelugpa</i> church who, is said to have miraculously, delivered the Mahāyāna <i>Tripitaka</i> , at the top of Vimala bhāva hill in the South of Rājagṛiha ... 47
འཇིག་ལྷ་ Rdorje gdan-pa chenpo was king Nyāya Pāla's <i>guru</i> (spiritual tutor) 119
འཇིག་ལྷ་ Rdorje ḥdud rtsiḥi lha khañ Amrita Vajra Devālaya འཇིག་ལྷ་ འཇིག་ལྷ་ འཇིག་ལྷ་ founded by the Buddhist sage Bhago in the Karnatic in Southern India. 115
འཇིག་ལྷ་ Rdorje-phag-mo Vajra Varāhī འཇིག་ལྷ་ འཇིག་ལྷ་, or འཇིག་ལྷ་-གྲོ་གྲོ་ 55
འཇིག་ལྷ་ Rdo-ḥjog (Taxila) the Taxila of the Greeks, also འཇིག་ལྷ་, n. of a city in the Panjab, in ancient India ... 4
འཇིག་ལྷ་ Rdorje Theg pa (Vajra yāna) འཇིག་ལྷ་, the mystic or occult system of Buddhism known as Shamanism ... 41
འཇིག་ལྷ་ Vajrayoginī འཇིག་ལྷ་, the chief <i>Tantrik</i> ascetical goddess, at whose request Buddha, in his

	PAGE,
terrific form of Vajra Bhairava, had delivered the <i>Mūla Tantra</i> scriptures ...	53, 84
འདྲེན་པུན་མོའི་རྩ་གཙུག་པ་ལྟར་ Dharmākara, the origin of Dharma from the mystical female energy ...	52
འདྲེན་ལཱ་ཤ་མ་ Rdorje Rolabs-ma (Vajra Vaitali), n. of a Buddhist <i>Tantrik</i> goddess ...	41
འདྲེན་སེམས་ Rdorje sems (Vajra sattva) བཟའ་སྡེ་ ...	35
གཤེན་པ་ Gdeñs-can, n. of a house-holder ...	66
གཤེན་རྒྱལ་ Gdoñ-drug (Sādānana) བཟླ་པ་སྤྱན་དཀར་པོ་, n. of a king of Southern India ...	18
གཤེན་ Gdon, a son of <i>Hpag</i> s skyes-po བཟའ་སྡེ་པ་ལྟར་ by his senior queen ...	52
གཤེན་རྒྱལ་གྱི་རྒྱུད་ Gdoñ-drug-gi rgyud བཟླ་པ་སྤྱན་དཀར་པོ་ལྟར་, the <i>Tantra</i> of Sādānana, the six-faced god, son of Mahādeva ...	49
གཤེན་རྒྱལ་མཚན་པ་ཀྱི་ལུ་ལ་ Gdoñ-amar can-gyi yul, the legendary n. of Tibet meaning the and of the red-face people ...	93
བདུད་རྩི་འཕྱི་ལ་ Bdud rtsi Akhyil-wa འཕྱི་ལ་ཀུན་དཀྱིལ་ (Amṛita kuṇḍali), n. of a Buddhist goddess ...	114
བདུད་རྩི་འཕྱི་ལ་ཀུན་དཀྱིལ་ Bdud rtsi hi khyil-gnas འཕྱི་ལ་ཀུན་དཀྱིལ་ (Amṛita Sambhava), n. of a Buddhist shrine to the south of Nālanda established by Praçānta mitra བཟའ་སྡེ་པ་ལྟར་ ...	18
བདུད་རྩི་མ་ Bdud rtsi-ma Amṛitā, n. of a sister of Çākya Buddha's father ...	18
བདུད་རྩི་མ་ Bdud rtsi zas (Amritodana) འཕྱི་ལ་ཀུན་དཀྱིལ་, n. of an uncle of Çākya Buddha ...	115
བདུད་རྩི་མ་ Bdud rtsi gsañ wa (Amṛita guhya), འཕྱི་ལ་ཀུན་དཀྱིལ་, n. of a disciple of Gambhira Vajra ...	53
བདེ་མཚན་གཤམ་བཞེད་ལྟར་གྱི་ལ་ Bde mchog shal-bshi phyag-beu gñis, the form which Buddha in his mystical manifestation as Sambara, the four-faced deity with twelve arms, had assumed to subdue and to trample under his foot Bhayañkara བཟའ་སྡེ་པ་ལྟར་ and Dus mtshan-ma (Kālī of the Hindus) ...	80
བདེ་མཚན་གྱི་ལ་ Bde ldan, n. of a city འཕྱི་ལ་ཀུན་དཀྱིལ་ ...	
བདེ་མཚན་གྱི་ལ་ Bde spyod or བདེ་མཚན་གྱི་ལ་ཀུན་དཀྱིལ་ the king whom the Tibetan historians make contemporary with and friend of Nāgarjuna—some legends about whom agree with those of king Vikramāditya. According to some, his name	

was Udyāna and he belonged to the family of Satvāhana of southern India	66, 87
(འབད་ཅེན་པོ་(ཤེས་དཔོན་) Bde-wa chen-po महासुखी same as १५११ Ācārya Padma vajra)	90
ཐེང་ Bde-byed Samkara རྩམས་, n. of a Buddhist monk of Nālanda who had become a dissenter to the established Buddhist church	86
བདེ་ཐེང་ Samkara, n. of a Cakravartti Rājā	
བདེ་ཐེང་དགའ་བོ་ Bde byed dgah-wa Samkarānanda རྩམས་རྒྱལ་མཁའ་, n. of a Brahman sage who, is said to have been a disciple of Ācārya Dharmakīrti, which fact is doubted by the author; a Brahman Buddhist of Kashmir. ...	107, 120
བདེ་ཐེང་བདག་པོ་ Bde-byed bdag-po Sankarapati རྩམས་པཐི་, n. of a Brahman of Magadha who imbibed faith in Buddhism and did good deal of service to the Mahāyāna School. He was the founder of the first monastery with 100 temples at Nālanda	84
བདེ་ཐེང་སེང་གེ་ Bde-byed señ-ge རྩམས་སེང་ (Samkara Simha), n. of a king of Southern India	66
མདོ་ཁྱི་མཐོ་མེད་པོ་ Mdo ŋi-ma'hi sñiñ-po མདོ་ཁྱི་མཐོ་མེད་པོ་, n. of a Sūtra	8
མདོ་ཐེང་མཐོ་མེད་པོ་མདོ་ཐེང་མཐོ་མེད་པོ་ Mdo-sde gdams-ñag bog-pa'hi rgyal-po, n. of Sūtrānta Buddhist scriptural work ...	58
མདོ་ཐེང་མཐོ་མེད་པོ་ Mdo rdan-pa ñer bshag མདོ་ཐེང་མཐོ་མེད་པོ་, n. of a religious work	9
མདོ་ཐེང་མཐོ་མེད་པོ་ Mdo sde'hi rgyan, མདོ་ཐེང་མཐོ་མེད་པོ་, n. of a Buddhist work	24
མདོ་ཐེང་ Mdo bsres (mixture of Sūtra), a work by Nāgārjuna	62
མདོ་ཐེང་ Mdog-nag, n. of a Rishi from whom an ancestor of Buddha Gautama had received the vows of ordainment	18
མདོ་ཐེང་ Hdam, n. of a hell རྩམས་ (swamp)	5
མདོ་ཐེང་མཐོ་མེད་པོ་ Hdam-bu can gyi Lha khan the temple of Sarāvati མཐོ་མེད་པོ་ in Mathurā མཐོ་མེད་པོ་	74
མདོ་ཐེང་མཐོ་མེད་པོ་ Hdu-bral zla-wa same as Vigama tsandra མཐོ་མེད་པོ་	66
མདོ་ཐེང་ H dun-pa, n. of the Buddha's charioteer མཐོ་མེད་པོ་ ...	29

	PAGE.
འདུལ་པའི་ཤེ <i>Hdul-wa'hi sde</i> (Vinaya sena) विनयसेन, a pupil of མཚན་པའི་ <i>Pravarasena</i> , the Buddhist sage 102	
འདུལ་པ་གཤིའི་པམ་པོ་ལྷ་པུ <i>Hdul-wa gshi'hi bam po lha bu</i> , n. of <i>Vinaya</i> Scriptures 37	
འདུལ་པ་མེ་རྟག་ཐེང་གུད <i>Hdul-wa metog phren rgyud</i> विनय पुष्पमाला तन्त्र, n. of a <i>Tantra</i> 74	
འདུལ་པ་འོད་ལྡན <i>Hdul-wa 'Od-'ldan</i> , n. of a work on <i>Vinaya</i> Scriptures 100	
འདུལ་ལུང་ཐུན་ཚེགས <i>Hdul lün phran tsegs</i> , n. of a Buddhist work containing the Buddha's predictions 67	
འདུལ་པམ་ <i>Hdus bzai</i> विनयमार्, n. of a Buddhist sage. 98	
འདུལ་བྱས་རྟག་པར་སྤྱོད་པའི་ཤེ <i>Hdus-byas rtag-par smrawa'hi sde</i> (Prajñāpti vādina), one of the eighteen sects of the four earlier schools of Buddhism 44	
འདོད་པའི་རྒྱལ་བ <i>Hdod-pa'hi zla-wa</i> same as Kāmatsandra कामचन्द्र ལྷ་ཚེན <i>Sde-chen</i> (Mahāvarga) महावर्ग, n. of a scriptural work, महासेन, also that of a king of India 66	
ཤེ་ཐེད <i>Sde-byed</i> , n. of a king of Southern India 66	
ཤོམ་འབྱུང་ <i>Sdom-'bhyun</i> Buddhist religious works which were collected and recited by Vajra Pāṇi 54	
བདུས་གུད <i>Bdus rgyud</i> , n. of a <i>Tantra</i> 39	
བདུས་གུད་ཁམས་ལེ <i>Bdus-rgyud khams-le</i> , n. of a <i>Tantra</i> 39	
བདུས་འཇོམས <i>Bdus 'Hjoms</i> , n. of a hot hell 5	

३

	PAGE.
नागर Nagara नगर or नाथीवकुन Nagara Thāthā in Sind ...	4
नाट Nāṭa नट, n. of a dancer who, during the ministry of Īāna vāsi had, with the co-operation of one Gyañ Bhaṇḍa, been instrumental in the erection of the Vihāra of Nāṭavira on Uçeri hill (नाथीवकुन). ...	76
नाटस Natasva नटस्व, n. of a place in Magadha, where Buddhism still lingered after it was practically destroyed by the Mahomedans ...	122
नाटेकन Naṭekana (नाथीवकुन ई. ई.) नटकेन, a Buddhist Tantrik of Vikrama ṣiḷa, and pupil of a Brāhman Paṇḍita who became a Tantrik Buddhist adept, but was expelled from the Vihāra by Diparmkara ṣriṇāna when he held the office of the discipliner or governor (नाथीवकुन) of Vikrama ṣiḷa ...	118
नामोत Namota नमोत, one of a Buddhist hierarch of Magadha ...	45
नायकपाटी Nayakapa ṣrī (Nāyaka ṣrī) नायकजी, a Buddhist sage of Magadha during the reign of the earlier Sena kings ...	121
नायपाल Naya Pāla frequently written as नैयपाल नयपाल (Nyaya Pāla), one of the celebrated kings of the Pāla dynasty, during whose reign (about 1040 A.D.) Diparmkara ṣriṇāna (Atiṣa) visited Tibet ...	66
नायनाय Nayanaya नयनय, one of the Buddhist hierarchs of Magadha ...	45
नारवर्म Nara varma नरवर्मा, n. of a petty king of Western India whose Brāhmanical subjects were converted to Buddhism by the sage Lalita vajra ...	104
नालिना (नरवर्मा ई. ई.) Nalina नलिन, n. of a Buddhist Tantrik sage ...	126
नालेन्द्र Nalendra (see नाथीवकुन) नलेन्द्र, n. of a Vihāra founded by king Gopāla ...	116
नागकेष Naga keṣa नागकेश, n. of a Brāhman minister of king Indrabala, of Orissa, who became a Tantrik Buddhist and retired to Pakwana Nagar in the East of (Prācyā) ...	94

	PAGE.
རྒྱ་མཚོ་མཆོག་ Nāga mitra नागमित्र, n. of a Buddhist sage who was versed in <i>Tārā Tantra</i> 90	90
རྒྱ་མཚོ་མཆོག་ Nāga hava (རྒྱ་མཚོ་མཆོག་) नागहव, n. of a celebrated pupil of Nāgārjuna, born in the Varendra country of Bengal. 89	89
རྒྱ་མཚོ་མཆོག་ Nāgār-dsuna (རྒྱ་མཚོ་མཆོག་) (Nāgārjuna) नागार्जुन ... 124	124
རྒྱ་མཚོ་མཆོག་ Nageṣa नागेष्ट, son of king Jaleruha, of Orissa who was converted to Buddhism 94	94
རྒྱ་མཚོ་མཆོག་ Nāgendra deva नागेन्द्र देव, n. of a Buddhist <i>Tantrik</i> , who spread his mystic cult in the North 85	85
རྒྱ་མཚོ་མཆོག་ Nārada नारद, n. of a Brahmanical <i>Tantrik</i> sage, who performed the mystic ceremony of an enchanted sword 111	111
རྒྱ་མཚོ་མཆོག་ or (Nārotapa) (see རྒྱ་མཚོ་མཆོག་) नारोतप, the celebrated Buddhist <i>Tantrik</i> sage well known in Tibet by the name Naro panchen, who held the office of the north-door Paṇḍit of Vikrama ṣāla <i>Vihāra</i> . According to some historians, he was the son of king Ṣākya ṣubha ṣānti varma of the East (Prācyā). According to others, he was the son of a Kashmir Brāhman and in his early life was a Brahmanical <i>Tīrthika</i> Paṇḍit, but afterwards became a Buddhist <i>siddhā</i> monk under the religious name of Jñāna siddhi or Yasa bhadra 45, 117, 115, 18	45, 117, 115, 18
རྒྱ་མཚོ་མཆོག་ (རྒྱ་མཚོ་མཆོག་) Nāropa नारोप, the Tibetan name of Nārotapa (the explicator of the rudiments) who was an adept in the <i>Āgama</i> works of the Buddhists. He succeeded the sage Jetāri in the Paṇḍit's chair of the north-door Paṇḍit of Vikrama ṣāla, and afterwards he came the high priest of Vajrāsana (Bodhi Gayā) 130	130
རྒྱ་མཚོ་མཆོག་ Nalendra नलेन्द्र, n. of a Buddhist <i>Vihāra</i> (monastery) founded by king Gopāla, who was contemporary of king Ṣrī Harṣa of Kashmir 110	110
རྒྱ་མཚོ་མཆོག་ Nālanda नालन्द or श्रीनालन्द, the great <i>Vihāra</i> with a University, in Magadha, near modern Rājgir. It was formerly a Brāhman village where Ṣāriputra was born and also died, but when the village became deserted, on the site of Ṣāriputra's <i>cāitya</i> (tomb) there was built a shrine by Emperor Aṣoka. In later times, three merchant	

brothers enriched it by erecting one hundred temples there, in consequence of which the place rose to eminence. During the times of Nāgārjuna and Saraha, the Mahāyāna school greatly flourished at Nālanda. The ruins of this once famous University are now shewn in the village called Bargaon in Bihar Subdivision ...	84
नेमिचन्द्र Nema tsandra (Nemi candra) नेमिचन्द्र, son of king Jaya candra, during whose reign his Brahman minister named Puṣya mitra usurped the throne ...	65, 89
नेमीत Nemīta नेमीत, n. of the king of Camparana (probably, modern Champaran) who, according to Tibetan historians, was Aṣoka's father ...	79
नेयपाल Neya Pāla नेयपाल, son of king Bhaya Pāla, who became king of Magadha shortly before Aṭiṣa had started for Tibet. He reigned for 35 years. During this period, a Brahman of Malawa named Pūnya grī or Pūṇyākara gupta was high priest both of Oṭantapurī and Vikram ḡila viḡāra ...	119
नेरञ्ज नैराञ्ज Nairañjana नेरञ्ज, n. of the river of Gayā now called <i>P'halgu</i> or <i>Lilājan</i> , on the bank of which the Buddha had performed asceticism for six years ...	29
नगपो Nag-po (Kṛṣṇa) नगपो, one of the successors of the Buddha in the Buddhist hierarchy of Magadha ...	45
नगपो Kṛṣṇa, the Brāhmanical <i>Avatār</i> of Viṣṇu ...	40
नगपो, n. Kālama of a Rīṣi (Draṇ-sroṇ) who shortly after Siddhārtha's birth predicted that he would become a Buddha ...	29
नगपो (शुभ्र) नगपो Kṛṣṇa (the later) Buddhist monk, who afterwards became an <i>Upādhyāya</i> (professor) of Nālanda ...	4
नगपो (Kṛṣṇa), one of the many names by which Aṣvaghoṣa was also known ...	1
नगपो चनपो Mahākāla, one of the eight Nāga Rāja. ...	3
नगपो थुब-ठका Nag-po Thub-ṭkaḥ (Kāla Tapasvi) नगपो थुब-ठका, n. of a Buddhist sage of Nālanda ...	89
नगपो थुब-रग्य Nag-po thub rgyal, n. of Brahman sage who, though subdued by Diṇnāga, did not turn Buddhist. ...	100

ནག་པོ་དམ་པའི་རྩེ་རྒྱུད་ Nag-po dam-tshig rdorje, n. of a Buddhist <i>Tantrik</i> adept. When he saw a corpse lying before the painted picture of the <i>Tantrik</i> deity Hevajra, in the solitudes of Rāra, whom he was propitiating, this <i>Tantrik</i> at once, without hesitation, ate it up, from which cir- cumstance he is said to have gained <i>Siddhi</i> ...	116
ནག་པོ་པ་ Nag-po-pa, the Black one who delivered discourses on <i>Tantrik</i> mysticism ...	52
ནག་པོ་པ་ (འབྲིང་པ་), Nag-po-pa (the intermediate Black one), a Buddhist sage in the last stage of Buddhism ...	122
ནག་པོ་ཐྱུང་པ་ or the sage Kanhapa or Kanhāyā རྒྱལ་པ་ཡོ་ brought the རྒྱུད་ <i>Tantras</i> (in which the male and female divinities sit clasping each other). ...	135
ནག་པོ་ཐྱུང་པ་ Nag-po spyod-pa (Kṛṣṇacaryā), n. of a Buddhist <i>Tantrik</i> sage, who was instrumental in king Gopi Pāla's initiation into <i>Tantrik</i> mysticism prob. same as Kanhayā ...	108
ནག་པོ་ཐྱུང་པ་ཆེ་པ་ Nag-po spyod-pa che-wa (senior Kṛṣṇacaryā) was born in a Brahman family of Orissa ...	110
ནག་པོ་འཕྲུད་ Nag-pohi rgyud the Tantra of Kāla the Black One, i.e., delivered by རྒྱལ་པ་པ་ ...	52
ནམ་མཁའ་ཐུན་གྱི་མདོ་ Nam mkahi spyan-gyi mdo, n. of Sūtra ...	56
ནམ་གྲུ་མ་ Nangata རྒྱུ་མ་ (the Eastern Hill Tracts of Bengal) where king Sundara Ha-tsi reigned over the various hill tribes and established Buddhism ...	123
ནོར་ལུ་ན་མ་ Nor rgyun-ma, Vāsuki the goddess of wealth ...	113
ལུ་པ་ཀྱི་རི་བའི་ཤེ་ Nub-kyi ri-rohi sde (Apara çailā) ལྷཔར་ རྩེ་ལྷའ་བཀོ་ one of the eighteen sects of the four earlier schools of Buddhism ...	44
ནོར་སྒྱོད་ Nor-skyon རྩལ་པ་ལྷ, n. of a mad elephant ...	35
ནོར་ཅན་ Nor-can རྩལ་བུ་ལྷ, n. of a house-holder ...	35
རྩ་ལྷན་ རྒྱལ་པ་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁང་ Rna rgyan nags-kyi gtsuglag-khañ ཆལ་འཁོར་འཁོར་འཁོར་འཁོར་, n. of the monastery (<i>Vihāra</i>) in Kashmir where a great Buddhist convocation under king Kāṇṣka's auspices was held ...	83
རྩ་པ་ Rna-wa (Kārṇa) རྩ་པ་, n. of the king of the country to the west of Magadha during king Neya Pāla's reign ...	82
རྩ་པ་ཅན་ Rna-wa can (Kārṇa) རྩ་པ་, n. of a mythological king ...	18

	PAGE.
རྣམ་གྲོལ་ཤེ (འཕགས་པ) <i>Rnam-grol sde Ārya Vimuktasena</i> , a Buddhist sage of great repute, who was born in the south of Magadha near རྩ་བའི་ཕུག་ <i>Hbar-wahi phug</i> as a nephew to Buddha dāsa (Sañs <i>rgya khañs</i>). He was initiated in the <i>Tantrik</i> school of Kurukullé, learnt <i>Phar-phyin</i> (Prājñāpāramitā) from Vasumitra and studied the <i>Çāstras</i> under Sañgha Dāsa ...	99
རྣམ་རྒྱལ་གྲགས་བཟང་ <i>Rnam rgyal grags bzan</i> , n. of a great Tibetan physician born in Byañ ...	139
རྣམ་རྒྱལ་རིགས་ལྡན་ <i>Rnam rgyul Rigs ldan</i> , the fourth <i>Kulika</i> Emperor of <i>Çambhala</i> ...	39
རྣམ་དག་སྒྲོ་ལོ་གོ་སྒོ་ <i>Rnam dag ūlo gros</i> , Viçuddha mati n. of a fabulous prince, who was predicted to have born as Buddha <i>Hkhor-wa h̄jig</i> (Krakucchanda) ...	15
རྣམ་པར་དུད་ <i>Rnam hdud</i> , one of the seven golden mountains ...	2
རྣམ་པར་འཇིག་པལ་ <i>Rnam hdren bshi-pa</i> , a name of the Buddha Çākya Simha, the fourth <i>Vināyaka</i> or leader to Nirvāṇa.	48
རྣམ་གཞན་འཇིག་ལྗེ་ <i>Rnam gnon-tshul विक्रमशीला</i> (Vikrama çila), n. of the last of the great Buddhist monasteries of Magadha which was destroyed by Bakhtyar Khiliji between 1201 and 1203 A.D. ...	73
རྣམ་རྒྱལ་ <i>Rnan srañ</i> (<i>Rnampar snañ mdsad</i> वैरोचनबुद्ध <i>Vairotsana</i> Buddha), a Sambhoga kāya emanation (fancied manifestation) of the Buddha ...	51, 52
རྣམ་པར་བརྒྱུད་ <i>Rnam-par brgyan</i> , n. of a fancied world ...	15
རྣམ་དག་ (མཆོད་རྟེན་) <i>Rnam-dag</i> , the Viçuddha <i>caitya</i> विशुद्धचैत्य which was erected on the site where the Buddha had cut off his hair and renounced the world ...	29
རྣམ་པར་དག་པ་ཅན་ <i>Rnam-par dag-pa can</i> , n. of a celestial mansion ...	15
རྣམ་པར་ཕྱེ་སྒྲུབ་པའི་ཤེ <i>Rnam-par phyte ste smra-wahi sde</i> विभाष्य वादिनवर्ग (Vibhājya vādina), one of the eighteen sects of the four earlier schools of Buddhism ...	44
རྣམ་པར་མེ་རྟོག་པ་ (སྟོབ་དཔོན་) <i>Rnam-par mi rtog-pa</i> (Ācārya Avitarka deva) आचार्य अद्वितर्क देव, n. of a professor of Nālanda ...	84
རྣམ་པར་རྒྱལ་མཆོད་ཆེན་པོ་ <i>Rnam-par snañ-mdsad chenpo</i> Mahā Vairotsana महावैरोचन (Buddha Çākya Muni in the <i>Anuttara Yoga Tantra</i>) ...	41

	PAGE.
རྣམ་འབྱུང་རྒྱུད་ <i>Rnal hbyor-rgyud</i> (<i>Yoga Tantra</i>), n. of a <i>Tantra</i> work ...	40
རྣམ་འབྱུང་རྒྱུད་ <i>rnal hbyor-rgyud</i> (<i>Yoga Tantra</i>) also <i>Mūla Tantra</i> which was miraculously delivered by the <i>Sam-bhoga kāya</i> of the Buddha in the Heaven called <i>Vairocana Akanīṣṭha</i> རྣམ་རྒྱུད་འོག་མེད་, high up on the summit of <i>Sumeru</i> , &c. ...	51
རྣམ་འབྱུང་སྤྱོད་ <i>Rnal-hbyor bla med Anuttara yoga Tantra</i> འཇུག་པར་ཡོག་པའི་སྤྱོད་, n. of a <i>Tantrik</i> mystical work ...	40
རྣམ་གཟིགས་ <i>Rnam gzigs Vipacyī</i> , n. of a past Buddha mentioned in the (<i>Dus khkor Kāla cakra</i>) ...	9, 15
རྣམ་སྤྱོད་ <i>Rnam sras</i> same as <i>Rnam-thos-kyi sras</i> བེ་ཤྲུག་ (<i>Vaiṣṇava</i>), the god of wealth ...	81
སྐྱ་མེད་ <i>Sna-med</i> , a people with no nose or very flat nose, probably the Chinese, the Tibetan, etc. ...	4
སྐྱ་ཚོགས་པ་ <i>Sna-tshogs-pa</i> , n. of a king of Southern India ...	66
སྐྱ་ཚོགས་ཕྱིས་པ་ <i>Sna-tshogs-byis-pa</i> , n. of a king of Southern India ...	66
སྐྱ་ཚོགས་གཟུགས་ (གཤིས་པ་) <i>Sna-tshogs, gzugs</i> , the second <i>Viçva rūpa</i> བེ་ཤྲུག་པ་ <i>Kulika</i> , Emperor of <i>Çambhala</i> ...	39, 38
སྐྱ་མེད་ལྷ་མོ་ (<i>སྐྱ་མེད་ལྷ་མོ་</i>) <i>Snañ bral</i> same ལེགས་ལྷ་མོ་འབྱུང་། ...	94
སྐྱོད་འབྱུང་ཐོག་ <i>Snod beud Loka</i> , the world we live in ...	14
གནམ་གདོང་པོ་ <i>Gnam gdon-po</i> , n. of a country, n. of a people. ...	4
གནམ་མཚམས་ <i>Gnas-bcas</i> (ས་ཆེན་པོ་), n. of a great city of Northern India famous in Buddhist annals ...	84, 74
གནམ་མཚམས་ <i>Gnas-hjog</i> , n. of a place in Buddhist mythological period ...	18
གནམ་མཚམས་པ་ <i>Gnas brtan-pa</i> མཐའི་འཇུག་ <i>Sthavira</i> (<i>Theravādi</i>) school or ...	44
(འཕགས་པ་) གནམ་མཚམས་པའི་སྤྱོད་ (<i>Hphags-pa</i>) <i>Gnas brtan-pa</i> མཐའི་འཇུག་ (<i>Ārya sthāvira</i>) མཐའི་འཇུག་, one of the eighteen sects of the four earlier schools of Buddhism ...	44
གནམ་མཚམས་པའི་སྤྱོད་ <i>Gnas brtan bcu-drug</i> , the sixteen <i>sthavira</i> ...	51
གནམ་མཚམས་པའི་སྤྱོད་ <i>Gnas-ma bu-wahi sde</i> བཞི་ཕྱོགས་ (<i>Vastī putriyā</i>), one of the eighteen sects of the four earlier schools of Buddhism ...	44
མནའ་མེད་ <i>Mnar-med</i> , n. of a hot hell ...	5
གཞིན་སེམ་ <i>Vāmaka</i> བཱ་མཎ་, n. of a <i>Cakravartti Rājā</i> ...	

	Page.
पञ्च-प्रिंगी Pañca grīngī पञ्चग्रिङ्गि, n. of a king whose scion was Āryadeva—according to some account in the history of the 94 Buddhist saints of India. ...	89
पटलिपुत्र Pataliputra पटलीपुत्र (Pāṭaliputra) also called Paliputra, (in Tibetan ལྷ་ཁར་ཁྱིུ) capital of Magadha during Aśoka's time ...	79
पणिप Panipa पणिनी (of Pāṇini <i>Vyākaraṇa</i>) became well known in Jambudvīpa ...	62
पणिसन्द्र Pañitsandra (Pāṇi candra) पणिचन्द्र, son of king Nemi candra during whose reign in Magadha, a king of Gauḍa in Baṅgala named Vardhana Rājā, had repaired the Buddhist temples ...	89
पतपुरी Patapuri पातपुरी, n. of a place in Magadha ...	128
पन and नव (पन and नव Pana, Nava)—two thieves whose arms were cut off under the orders of king Mthoñ- Idan—father of king Subāhu ...	75
पन्हा Panha पन्ह, n. of a Buddhist <i>Tantrik</i> sage of Sandho nagar ...	130
पत्सा-रिपा Pa-tsa-ripa पचरी (Pacari), a Buddhist <i>Tantrik</i> sage of Tsampaka (Campaka) ...	128
पलकु Palaku पल्लु or पल्लु, a part of the Hill Tracts of Chittagong, formerly included in Arakan ...	74
पत्शब Patshab, n. of a Tibetan Lotsawā (Sanskritist) ...	95
पराचम Paraçama परचम, n. of a <i>Tantrik</i> Buddhist who spread the mystic cult towards the West ...	85
परोदया Parodsaya (Parojaya) परोजय, n. of a celebrated artist, sculptor in Southern India ...	137
पालवा Palawa (Palhava) पलव, n. of a part of modern Cabul adjoining the Pañjab ...	91
प्रतीतसेन Pratita Sena, प्रतीतसेन, one of the Sena kings of Bengal during whose time a certain king called Cagla Rājā became very powerful. He extended his power up to Delhi westward. Both Hindus and Mahomedans obeyed his commands. He was devoted to Hinduism,	

	PAGE.
but his wife favoured Buddhism, in consequence of which some of the ruined monasteries were repaired particularly the great Gandhola—the nine-storeyed shrine of the Mahābodhi at Vajrāsana (Buddha Gayā) which was damaged at the top	121, 122
प्रयाग Prayaga प्राग, modern Allahabad, n. of the holy city at the junction of Yamuna and the Ganges. In its vicinity, a shrine was erected by the Buddhist sage Bhago which was consecrated to the five <i>Dhyani</i> Buddhas	121, 151, 75
प्रीयंकुषी Priyankuṣi ग्रीष्म द्वीप, an island in the Indian Archipelago (Spice Islands), one of the islands from which cloves were largely imported to India	4, 123
प्राज्ञ पाला Prajña Pāla प्रज्ञपाल (probably Qreṣṭha Pāla), the eldest son of king Mahā Pāla, who reigned for three years after Qamu Pāla	116
पणि Pāṇi (ब्रह्मर्षि) Brāhmaṇa (Pāṇini) पणिनी, the great Sanskrit grammarian, who was a friend of king Nanda	81, 139
पारण Pārāṇa पारण, n. of a place in India, the king of which was converted into Buddhism by the sage Jvalandhari	109
पाला नगर Pāla nagara पालनगर, n. of a town in Hali in Western India	105
पालाहिरग्यालपो ब्युब्शि Pāla/hirgyal-po byubshi, the fourteen kings of the Pāla dynasty of Magadha	110
पालाहिरग्याल Pālahi rigs (Pāla family) पालवंश, Pāla kings of Magadha	66
पालिपुत्र Pāliputra पालिपुत्र (Pāṭaliputra), modern Patna. It was the capital of Magadha even at the time of Dharma Pāla	93, 110, 126
पितोपा Piṭopa पिठो, a spiritual son of Aṭiṣa	120
पुकर Pukur (सर्वज्ञ), a Buddhist sage of great occult powers	130
पुषा चन्द्र Puṣa candra पुष्यचन्द्र, a Buddhist Sanskrit Grammarian	139

	PAGE.
ཡག་པུ་ Pakṣu ཡལུ, n. of a river in the Panjab. According to some, it is the ancient name of the river Satadru or the Sutlege. Some identify it with the great Tsangpo of Tibet. It is Vaksu or the Oxus of Turkistan. ...	74
པང་ཀའ་ Pañ-kadsa པཎཀ (horn of the lotus), n. of a Buddhist <i>Tantrik</i> sage	127
པང་ནས་ཐུས་ Pañ-nas skyes afterwards well known as Maudgalyāyana, was converted by the Buddha himself	33
པཎ་ཅེན་ལ་ནན་ཏྲ་ Panchen Ananta ཡནའན་པཎིཏ, a Buddhist sage of India who was a disciple of Mitra <i>Yogi</i> ...	119
པཎ་ཏྲ་ཤི་ཏྲ་ Pandita <i>Vihāra</i> པཎིཏ་འི་མཱ་ར, n. of a Buddhist monastery in ancient Chittagong, where Brahmanical disputants used to challenge the Buddhists to meet them in religious controversies.	108
པཎ་ལྷ་རྩེ་ཤིང་ Pañshva rtse riñ. The pointed conical cap worn by the Lamas of Tibet called <i>Pañshwa</i> (Pandit's cap). It originated in Chittagong	109
པད་མ་ (ལྷོ་པད་མ་) Padma པཎ་ <i>Ācārya</i> Padma Sambhava ...	44
པད་མ་དཀར་ Pad-ma ōkar པཎ་མ་འཀར་, one of the <i>Kulika</i> Emperors of Çambhala	39
པད་མ་ལྷ་གསུམ་ Padma lchags-kyu (Padmāñkuṣa) པཎ་ལྷ་གསུམ་, a Buddhist <i>Yoga</i> philosopher of Magadha in the beginning of the 11th Century A.D.	116
པད་མ་ཅེ་ Padma che (Mahā Padma) མཎ་པཎ་, one of the kings of the house of Aśoka	65
པད་མ་ཅེན་པོ་ Padma-chen-po མཎ་པཎ་, a king of Magadha who, according to the Sammatiyā School, was a contemporary of Nanda the third, and reigned one hundred and thirty-seven years after the Nirvāṇa of the Buddha. During his time one <i>Bṛaṇ-po</i> (Bhadra) playing the part of a false Buddhist, first caused division in the Buddhist clergy	43, 65
པད་མ་ཅེན་པོ་རྩ་གསལ་ Padma chen-po ūtar gas-pa, n. of a cold hell	5
པད་མ་འཕྲུལ་པ་ Padma'i sñiñ-po པཎ་མ་འཕྲུལ་, n. of a Brāhmaṇ who was converted by the Buddha	34
པད་མ་རྡོ་པ་ Padmadeva པཎ་དཔེ་, n. of a <i>Tantrik</i> Buddhist priest of Udyāna (modern Swat)	108

	PAGE.
པད་མ་རྡོ་རྗེ Padma rdorje པད་མ་འཕྲ་ཤེས་པ་འཇེན་པོ་ the author of the work གཤམ་པ་གྲུབ་པ་ Guhyasiddhi ...	90, 94
པད་མ་བཟླ Padma vajra, Padma rdorje, n. of a Buddhist <i>Tantrik</i> sage, to whom Kukuripa had taught the <i>Dākini Tantra</i>	94, 113
པད་མ་བཟླ་ཆེན་པོ Padma vadsra che-wa (the senior Padma vajra) of Ūdyāna; n. of a Brahman who became a <i>Tantrik</i> Buddhist sage. He was a native of Maru in the West.	108
པདྨ་འབྲུང་གནས་དབྱངས་ Padma lhyüñ gnas dbyaṅs པདྨ་འཁར་གྱིས་, Padmakaraghoṣa of Kashmir, who was a professor of མཛེན་ probably of chronology	113
པད་མ་འབྲུང་གནས་ Padma lhyüñ gnas (Padma Sambhava) པདྨ་སམ་བུ་ (born of the lotus), the chief Teacher in the <i>Niñma</i> School of Tibet. He is called Guru Rinpoche by the Tibetans	119
The same <i>Tantrik</i> monk and sage of Udyāna who cleared Tibetan soil of evil spirits and was instrumental in the erection of the great monastery of Sam-ye ...	114
པད་མ་འཇེན་པོ་ Padmañi rtsa-lag, n. of an individual in the Buddhist mythology who killed his wife Bhadrā (Bzañ-mo)	18
པར་སིག་ Parsig (Persia)	4
པིང་ག་ལ་ Piṅgala པིང་ག་ལ་, n. of a princess of the Kṣetria race of Mewar	105
པུ་ཀ་ར་ or པུ་ཀ་ར་ པུ་ཀ་ར་ (Puṣkara), n. of a prince. son of Indra Bhūti, king of Kañci who became a Buddhist <i>Tantrik</i> sage	131
པུ་ཤ་ར་བར་རྩན་ Puṇḍara Varddhana པུ་ཤ་ར་བར་རྩན་, n. of a part of Eastern Baṅgala now called Pabna	93, 99
པུ་ལི་ར་མ་ལྷ་མོ་ or པི་མ་ལ་ལ་ Pulirā mallaya, པུ་ལི་ར་མ་ལྷ་མོ་, Ri Malaya མལ་ལ་གི་རི་, n. of a mountain in Southern India ...	4
པུ་ག་ན་ Puṣa nata པུ་ག་ན་, one of the Buddhist hierarchs of Magadha	45
པུ་ས་ཤིག་ Pūrṇaka པུ་ས་ཤིག་, one of the high priests who, with Vasumitra, presided at the third Buddhist convocation ...	44
པྲ་ག་ཤིན་པ་ (པྲ་ག་ཤིན་པ་) Prakāṣa tsandra པྲ་ག་ཤིན་པ་, a king of Baṅgala who had become convert to <i>Tantrik</i> Buddhism	115

པ་ཤ་ཤ་མ་མ་པ་	Prakāṣa dharma maṇi प्रकाश धर्ममणि, n. of a Buddhist monk of Nālanda who, distinguished himself in the Mādhyamika philosophy and <i>Tantrik</i> Buddhism	84
པ་ཤ་ཤ་ལྷོ་ལྷོ་ (པ་ཤ་ཤ་ལྷོ་ལྷོ་མ་མ་)	Prakāṣa ṣilā प्रकाशशीला, n. of a Brāhman lady who was famous for her devotion to Buddhism	96
པ་ཤིཏ་	Prākṛita (the Prākṛit) प्राकृत language of India in which the Buddhist <i>Mantras</i> were written	64
པ་ཤྭ་ལྷོ་ལྷོ་	Prajñā pālita, प्रज्ञा पालित, a Buddhist Sage of Magadha who was a pupil of Ānanda garbha to whom he had taught the mystical work about <i>Vajrākara</i> , &c.	115
པ་ཤྭ་རྩེཏ་	Prajñā rakṣita, प्रज्ञा रक्षित, who for twelve years served as Nāropa's disciple—by his mystic charms he is said to have kept the Mahomedan invasion at bay for several years and defeated several Brāhmanical disputants.	120
པེ་ཏ་ཐུ་འི་	Preta puri प्रेतपुरी or པེ་ཏ་ཐུ་གློང་ or པེ་ཏ་ཐུ་མ་ the town of ghosts; n. of a monastery near the Kailas mountain.	4
པལ་ཀ་	Spal-ka, n. of a country	4
པུ་ཁམ་	Spu kham, a part of the Hill Tracts of Chittagong	74
པུ་གྲིའི་ལམ་	Spu gri/i lam པུ་རྒྱའི་ལམ་, n. of a hell	5
པོ་ཤ་ཕུ་	Spoñ-byed (Vrijji), n. of a town in the ancient province of Vaiṣāli	75
པོ་ས་ང་ལྷང་	Spos-nad ལྷང་པོ་ས་ n. of a zone in the Himalayas 12,000 ft. above the level of the sea. According to the Tibetan historians, a range of the Himalaya mountains extending to the North of Nepal.	3
པུན་གཟིགས་རྩུག་པུན་གཟིགས་	Spyan gzigs rtul shugs (Lokita vrata), n. of a Buddhist sage of Southern India	112
པུན་རས་གཟིགས་	Spyan ras gzigs. Avalokiteṣvara or Padma Pāpi <i>Bodhisattva</i> , the patron Saint of the Tibetans	...
པུ་ཤྭ་མུ་	Murdhātā मूर्धाजात, n. of a Cakravartti Rājā	...
པུ་ཤྭ་པུ་	Sphyi/ku tshugs-pa, n. of a place or country; n. of a people.	4
པུ་ཤྭ་ལྷོ་ལྷོ་	Spyod-rgyud (<i>Carya Tantra</i>) the mystical retualistic <i>Mantras</i> which were delivered by the Buddha in the Buddhist heavens or mansions called པུ་ཤྭ་ལྷོ་ལྷོ་མ་ པུ་ཤྭ་ལྷོ་ལྷོ་མ་ and པུ་ཤྭ་ལྷོ་ལྷོ་མ་ &c.	51

	PAGE.
ལྷོ་ཁྱེ་ Sprehu, Monkey-land	4
ལྷོ་ཁྱེ་ Sprin chen (Mahā megha) महामेघ, n. of a Buddhist work	86
ལྷོ་ཁྱེ་ Sprin-med ལྷོ་ཁྱེ་, the cloudless; n. of a heaven	6
ལྷོ་ཁྱེ་ Spral-slag, n. of a wild region inhabited by apes... (དཔལ་ལོ་) ལྷོ་ཁྱེ་ Virācārya वीराचार्य or Surācārya, one of the many names by which Aṣva ghoṣa was known; In his <i>stotra</i> or hymn he describes the twelve acts or exploits of the Buddha	5
དཔལ་ལོ་ and དཔལ་མོ་ Dpañ-ro and Dpañ-mo, men and women who gained miraculous powers by occult processes in Buddhist mysticism and were afterwards sainted	32, 91
དཔལ་ལོ་ལྷོ་ Dpañ-roñsde (Surasena), a king of the house of Aṣoka, probably the great grandson of Emperor Aṣoka	53
དཔལ་ལོ་ལྷོ་མ་ Dpañ-ro phyi-mo, the later Virā (Ācārya) same as དཔོན་མཚན་གསུམ་གྱི་དབང་ས་ (Tri ratna Dāsa)	65, 81
དཔལ་ལོ་ལྷོ་ལྷོ་ Dpañ-ro stoñ thub, n. of a hero	99
དཔལ་གྱི་ཤི་ Dpal-gyi ri (Ṣṛiparvata) शीपर्वत, n. of a hill sacred to the Northern Buddhists as being the scene of the meditation of Nāgārjuna in the last part of his life	34
དཔལ་ལྷོ་ Dpañ byin ལུ་ར་ལྷོ་, n. of a house-holder who was converted to Buddhism	74
དཔལ་ལྷོ་ Dpal skyoñ (Ṣṛi-pāla) शीपाल, one of the <i>Kulika</i> Emperors of Ṣambhala	3, 35
དཔལ་གྱུ་ལྷོ་ Dpal grub-ma, Queen of Vaiṣravaṇa, the god of wealth. She was propitiated by King Surasena	39
དཔལ་ལྷོ་ Dpal ḍan ལྷོ་ལྷོ་, the city where Buddha resided after his descent from heaven—or <i>Devāvatāra</i>	81
དཔལ་ལྷོ་ (ལྷོ་ལྷོ་) Dpāl sde (Ṣṛisena) शीसेन, n. of a Buddhist <i>Tantrik</i> sage and saint, spiritual father of Jetāri	32
དཔལ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ (ལྷོ་ལྷོ་) king Ṣṛi Dharma Pāla	112
དཔལ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ Dpal ḍan byaṅ chub skal-ḍan, n. of a very celebrated Buddhist sage of Udyāna (Swat)	121
དཔལ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ Dpal-ḍan blo-ḥchaḍ, the religious name given to Nāgārjuna by Saraha when he was initiated in the <i>Mantrayāna</i> Buddhism	112
དཔལ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ Dpal rnampar grags-pa'i Lha (Ṣṛi vikirtti Deva) शीविकीर्ति देव, one of the Buddhist	85

	PAGE.
sages of Magadha who flourished during the reign of the later Sena kings and who followed the doctrines of Abhayā kara gupta	121
དཔལ་ལྷན་ Dpal shas (Grigupta) གྲིགུཔ་, a disciple of Saprāduti, n. of a Mādyamika philosopher	104, 105
དཔལ་མོ་ Dpalmo གྲིགུཔ་, same as ལེགས་མེན་ལྷན་ལྷན་ widow of king Iudrabodhi, who became a Buddhist <i>Tantrik</i> ascetic	131
དཔལ་པཌ་ལྷན་ལྷན་ Dpal lsegs Rgyal-po, n. of a fancied king.	15
དཔལ་ཆེན་པོ་ལྷན་ལྷན་ Dpal Tsha-wa gsum-gyi lha khañ Çri Trikaṭuka Devālaya, which was unearthed in the border of Rara country	111
དཔལ་འཛོན་ Dpal hdsin (Çridhara) གྲིཊ་མ་, a Brahman Buddhist of the last stage of the Buddhist period in Magadha	122
དཔལ་འཛོན་ Dpal hdsin (Çridhara), a Brahman Buddhist monk who practised <i>Yoga</i> and converted king Hasa into Buddhism. He became an <i>Ācārya</i> (teacher) of <i>Mantra</i> in the monastery of Vikramaçila	114
དཔལ་འཛོན་ Dpal hdsin, n. of <i>Tantrik</i> teacher of Tibet.	52
དཔལ་ལེན་ Dpal-len, n. of a teacher of the <i>Sāūtrāntika</i> School of Kashmir, who greatly diffused the <i>Hīna yāna</i> School in that country	84
དཔལ་ལྷན་མོ་ Dpal Lhamo Çridevī. A manifestation of the Hindu Goddess Kālī in the Buddhist pantheon	41
དཔུང་གྱུན་ Dpuñ rgyan, n. of a pupil of Bhikṣu Slob-ma-can who killed <i>Arhat</i> Des-pa at Kauçambhi on account of which there was a general rising of the <i>Tīrthikas</i> and wholesale massacre of the Buddhist priesthood	50
དཔུང་བཟང་ Dpuñ lzan, n. of Buddhist work	63
དཔེ་མེད་མཚོ་(དཔེ་མཚོ་པཌ་པེ་ཏེ་) Dpe-med mtsho མཚོ་པཌ་པེ་ཏེ་, a learned Pandit sage who was favoured by Avalokiteçvara	120
དཔྱིད་ལྷན་མ་ Dpyid ldan-ma (Vāçanī), n. of the daughter of Bhīma Çukla, king of Vārānasi, who, on account of her learning, was first offered for marriage to Varārūci, the royal <i>Purohita</i> , but she having declined to accept him as her husband, was afterwards married to Kalidāsa then only a simpleton	87

4

	PAGE.
ཕ་ཁོལ་ Pha-khol (literally, Pitri Dāsa) पिट्टदास, (1) n. of a Buddhist sage who wrote on medicine, &c., (2) one of the names of Aṣva ghoṣa, (3) सवत्त, one of the twenty-eight Buddhist sages of ancient time mentioned in the <i>Mahā Vyutpatti</i> 62, 91	
ཕ་བརྟུན་གསང་བ་འདུས་པ་ Pha brgyud gsañ-wa ḥdus-pa, n. of a mystical <i>Tantra</i> said to have been delivered by the Buddha miraculously on the morning following his attainment to supreme knowledge 52	
ཕལ་ཅེན་ Phal-chen or Mdo Phal-po-che, n. of a part of the Buddhist scriptures of the <i>Mahāyāna</i> school said to have been first compiled by the early <i>Mahāyāna</i> scholars on Mount Abu in Rajputānā 83	
ཕལ་ཅེན་པ་ or དགེ་འདུན་ཕལ་ཅེན་པ་ Phal-chen-pa महासाङ्घिक, i.e., of the Mahā Sāṅghika school 44	
ཕལ་ཅེན་པ་འདུན་པ་ (Dge-ḥdun) Phalcheupahi-sde (<i>Mahā-saṃghikā</i>) महासाङ्घिका, one of the eighteen sects of the four early schools of Buddhism 44	
ཕུལ་ལ་ཌའི་ Phul-lahari फुलहरी, n. of a place in the west of Magadha where Nārōpa performed <i>Tantrik</i> asceticism. 118	
ཕག་ཅོང་བ་ Phag-tshañ-wa, n. of a Buddhist <i>Tantrik</i> sage born of the lowest caste in Udyāna. He was also called ཡན་ལག་མེད་མའི་རྩྭེ་ (Anaṅga vajra) अनाङ्गवज्र. ... 108	
ཕམ་མཐེང་ Pham mthiñ brothers, Buddhist Paṇḍits of Nepal. 120	
ཕུར་ལུ་ Phur-lu दहस्यत, n. of a Brāhman sage; कौल, the killing club or the pin with which evil spirits are driven out by exorcism 87, 93	
ཕུའྲེགས་གདོང་ Phya phyogs gdoñ, n. of a people ... 4	
ཕུག་རྡོར་ Phyog-rdor वज्रपाणी, Vajra Pāṇi <i>Bodhisattva</i> , the chief in the <i>Tantrik</i> system of Buddhist mysticism ... 3	
ཕུག་རྡོར་ Phyag-rdor Vajra Pāṇi (not Indra), the collector of the mystical commands of the Buddha, who would appear in the world called Kun-nas yofs-dag as Buddha rdorje Rnam-gnon during the age called Rnam-par sbyoñ-wa. 15	

	Page.
ཐུག་རྡོ་དབང་བསྐྱར་བའི་རྒྱུད་ <i>Phyag-rdor dwañ bskur-wahi rgyud</i>	
བརྒྱུལ་པའི་མཁའ་མཁའ་མཁའ་, n. of a <i>Tantra</i> work ...	10
ཐུགས་གྲོལ་ <i>Phyogs grol</i> འཛུགས་, same as <i>Gopi tsandra</i> ...	66
ཐུགས་བཅུག་ <i>Desampati</i> འཛིན་པའི་, n. of a <i>Cakravartī Rājā</i> .	
ཐུགས་སྤྲུང་ <i>Phyogs gla (Dhṇāga)</i> འཛིན་པའི་, the most renowned Buddhist metaphysician who was born in the city of <i>Siṃha vaktra</i> situated in the neighbourhood of <i>Kañci</i> in Southern India, in a Brahman family. He was ordained in the order of monkhood by <i>Nāgadatta</i> in the Buddhist sect of <i>Vāstī putrī</i> . He was the author of the work on <i>Nyāya</i> philosophy called <i>ཐུགས་སྤྲུང་གི་འཕྲིན་ལྗན་</i> , &c. ...	62, 75, 100
ཐུགས་ལས་རྒྱལ་པོར་ཐུག་པའི་དངོས་ཐུབ་ <i>Phyogs-las rnam-par rgyal-wahid ſnos-grub</i> . The <i>Siddhi</i> or spiritual perfection called <i>Digvijaya</i> (victorious in all quarters). For obtaining this, <i>Dharmakīrti</i> was called the Buddhist <i>D. gviyayi</i> ...	106
ཐུགས་སྐྱེས་པོ་འཛུགས་ཐོབ་པའི་ <i>Hphags-skyes-po virudhaka vaidurya</i>	
Śhoṇ-po , son of king <i>Prasenajit</i> of <i>Kosala</i> ...	65
ཐུགས་སྐྱེས་པོ་ <i>Hphags-Skyes-po</i> འཛུགས་པའི་, an ancestor of <i>Çakya Buddha</i> . 2. A <i>Cakravartī Rājā</i> ...	18
ཐུགས་སྐྱེས་པོ་ <i>Hphags grol</i> , n. of a Buddhist sage who flourished during the reigns of kings <i>Siṃha candra</i> and <i>Bharṣa</i> in <i>Magada</i> ...	101
ཐུགས་རྒྱལ་ <i>Hphags rgyal</i> འཛུགས་པའི་ (<i>Ujjayani</i>) in <i>Malwa</i> ...	65
ཐུགས་པ་ <i>Hphags (Ārya)</i> ལྷ་མོ་, a Buddhist sage who was a disciple of <i>Çānti rakṣita</i> at <i>Nālanda</i> ...	112
ཐུགས་པ་ལ་ཐུག་པའི་ <i>Hphagspa saga lha</i> ལྷ་མོ་ འཛུགས་པའི་, a disciple of <i>Dge-hdun khañs</i> ...	101
ཐུགས་པ་ལ་ཐུག་པའི་ཐུག་པའི་ཐུག་པའི་ཐུག་པའི་, n. of a Buddhist work in 33 chapters ...	31
ཐུགས་པུམ་ <i>Hphags yul</i> ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ <i>Ārya Varta</i> (<i>India</i>) ...	1
ཐུགས་པ་ལ་ཐུག་པའི་ <i>Hphags-pa lha</i> ལྷ་མོ་འཛུགས་པའི་ (<i>Ārya Deva</i>), n. of a celebrated Buddhist sage. He succeeded <i>Nāgārjuna</i> in the hierarchical chair of <i>Nālanda University</i> ...	63

८

PAGE.

बन'पू'थ Bana Pāla, वनपाञ्च, one of the kings of the Pāla dynasty of Magadha and son of Dharma Pāla, in whose ten years' reign the great logician and Nyāya philosopher Dharmottarā cārya flourished	...	66, 114
बन'रतु Vana ratna, वनरत्न, a Buddhist sage from the monasteries of <i>Koki</i> land, i.e., Chittagong Hill Tracts, who visited Tibet	... ..	123
बस'देव (दशै'वसुदेव) Vadsradeva, वसुदेव, n. of a Buddhist (<i>Upāsaka</i>) or devotee and author	... ..	112
बस'पू'थ Vadsra Pāpi, वसुपाणी, a pupil of a Brahman Buddhist sage of Vikramaçila who was expelled from the <i>Vihāra</i> by Dipamkara grījñāna	... ..	119
बस'श्री Vajraçri, वज्रश्री, a disciple of Daçabala who is said to have lived upwards of 100 years	... ..	121
बस'सद (Vadsrāsana རྫོང་གདན་ Rdorje gdan), वज्रसन, the stone-seat on which the Buddha had continually sat in one fixed position for six years and attained to Buddhahood from which circumstance the place came to be known by the name of Vajrāsana (diamond seat)	... ..	29
बस'देव Varendra, वारेन्द्र, n. of the northern part of Baṅgāla where Candra Gomi was born	... ..	95
बस'पू Balabā पलव (probably Pahlava)	... ..	50
बस'द'वदग Balañ bdag गवाम्पति (Gavāmpati), a disciple of the Buddha	... ..	42
बस'द'वदग Balañ rna-wa, गोकर्ण (Gokarna), the Brāhmanical Rīṣi who had induced Emperor Açoka to make animal sacrifices	... ..	79
बस'द'सुद'ग Ba-lañ spyod glif, गोदानीय द्वीप (Godānīya), one of the four great continents in the Buddhist Cosmogony	... ..	2
बस'दे Bālī, बलि, n. of a place through which the Buddha passed in his journey to Kusinārā (Kuṣanagar) where he died	... ..	31

	PAGE.
བཤེན་པ་ Balañ tapa, वलितप, n. of a <i>Tantrik</i> Buddhist sage.	104
བ་ལུ་བ་ Bahava बहव, n. of a place or country ...	4
བ་ལུ་རི་ Bahuri, बहुरि, same as Mañibhadra ...	131
བ་སུ་ནེ་དྲ་ Basu netra वसुनेत्र, n. of a minister of king Dharma candra of Magadha who had served the Buddhist church with unswerving faith ...	92
བ་སུ་བན་རྒྱ་ Vasubandhu, वसुबन्धु, one of the Buddhist hierarchs of Magadha ...	45
བ་སུ་བན་རྒྱ་(ཕྱི་མ) वसुबन्धु Vasubandhu, (the later), a Buddhist sage ...	112
བ་སུ་མི་རྒྱ་ Vasumitra, वसुमित्र, one of the high priests who presided at the third Buddhist convocation with Purnaka; the celebrated Buddhist author and sage, who is said to have been a contemporary of king Lhathothori of Tibet. He was a brother of <i>Ārya Āsaṅga</i> , the founder of the <i>Yogacārya</i> school of Buddhism ...	44
བ་སུ་ས་ར་ Vasu sara, वसुसार, n. of a householder who supported the Buddhist sage Upa gupta and his followers for one rainy season during the reign of king Camaça ...	76
བང་ལ་ལ་ Baṅgala, बाङ्गाला, n. of a province in Eastern India now called Bengal. Here <i>Tantrik</i> Buddhism flourished. It is stated that in Baṅgala king Hari candra (the first of the line of <i>Candra</i> kings), with one thousand followers, had embraced <i>Tantrik</i> Buddhism and obtained the <i>Siddhi</i> of <i>Vidyādhara</i> mysticism ...	84
པཔ་ལ་སུ་ན་རྒྱ་ Babla Sundhara, बाबला सुन्दर, n. of a king of the <i>chakma</i> tribe in the <i>Koki</i> land in Chittagong Hill Tracts, who became devoted to Buddhism. He sent many Paṇḍits to the Buddhist saint of Khagendra named <i>Çānti gupta</i> , to learn mystical <i>Mantras</i> ...	123
བལ་ Bal, the Tibetan name of Nepal ...	49
བལ་ལུ་ Bal-yul, the country of Nepal ...	4
བཱ་ཏ་ Bāṭa बाट, n. of a town (probably) in ancient India ...	5
བཱ་ལ་ཅན་དྲ་ Bāla tsandra, बालचन्द्र (Bāla candra), one of the kings of the house of Candra ...	66
བཱ་ལ་ཅན་དྲ་ Bāla tsandra (Bāla candra), son of king Simha candra of Baṅgala who was banished to Tirahuti,	

	PAGE.
but who is said to have become victorious in all the four quarters by his faith in Buddhism ...	102
बालिपट Bālipata, बालिपट, same as बालिपट्टेय बालिपट्टेय ...	109
बासुनाग Bāsu Nāga (Vasu Nāga), बसुनाग, n. of a Buddhist devotee of Kṛiṣṇa Rājā in Telingana ...	...
बिक्रमसौला- विहार, founded by king Dharma Pāla on a hill situated on the south and right bank of the Ganges in the north of Magadha Proper ...	113
बिगमचन्द्र Bigama tsandra (Vigama candra), बिगमचन्द्र, one of the kings of the house of Candra ...	66
बिघपुरी Bighapuri, बिघपुरी, n. of a place in the neighbourhood of which there was a large cemetery frequented by Buddhist <i>Tantriks</i> ...	125
बिदोपा Bīdopa बिटोप, a Buddhist sage who is said to have brought the Kāla cakra <i>Tantra</i> from Çambhala ...	134
बिठोवा आचार्य Bīṭowa Acārya, बिटोव आचार्य, a Buddhist teacher of king Mahipāla's last years of reign ...	115
बिदुह Viduḥ बिदुह, n. of a Brahman Buddhist of the city of Puṣpa in the East (Prācya), who prepared many volumes of the Buddhist <i>Tripitaka</i> ...	83
बिदुवर Bidu-war, बिदुवर, n. of a place in Western India, probably in Rājputana ...	99
विद्यानगर Vidya Nagar, विद्यानगर, a city in Southern India ...	74
विद्याभद्रा Vidya bhadra विद्याभद्र, a Buddhist sage of Bangala of king Nyāya Pāla's time ...	119
विनयश्री Vinayaçīla chen-po विनयश्री (the senior Vinaya çīla), was a Buddhist sage who flourished in Kashmir ...	110
बिनाप Bināpa, विनाप, a disciple of Aṣṭavārā pada of Udyāna (Swat) ...	93
बिरवा or विरुप Virūpa, बिरुप, the mystic who brought to light twenty two chapters of what were called the <i>Red-Tantras</i> ...	135
बिहगा Vilhaga, बिहग, one of the Buddhist hierarchs of Magadha ...	45

	PAGE
बिभरत्त Bibharatta (Vibharatta,) विमरट्ट, king of Kutch (Kaccha) in the West. He was a contemporary of king Deva Pāla of Magadha 111	
बिमलचन्द्र Vimala candra, विमल चन्द्र, son of king Bāla candra, बालचन्द्र, who brought under his possession Baṅgala, Tirāhuti (Tirhoot) and Kāmarūp. He married king Bhartri Hari's sister by whom he got Gopi candra 105, 108	
बिमलचन्द्र (Bimala tsandra) (Vimala candra), one of the kings of the house of Candra 66	
विजय Vijaya, विजय, n. of an artist, sculptor and designer of Southern India 137	
बिबर Bi-war, विवर, n. of a place in Rājputana 99	
बिमलमित्र Vimala mitra, विमल मित्र, a Buddhist who flourished in king Bana Pāla's reign 114	
बिमलबुद्ध Bimalawabha (Vimala bhāvā), विमलभावा, n. of a hill situated to the south of Rājagriha, where, according to the Mahāyāna School, Mañjuçrī recited the Abhidharma; Maitreya, the Vinaya; and Vajrapāṇi the Sūtrānta. 47	
विरुपचन्द्र Virūpa-chūñ-wa, विरूप, a disciple of Jalandhara 109	
विरासु Viratsaryā, वीरचर्या n. of a king of Orissa, ... 115	
विरुपचन्द्र Virūpa Chuñ-wa, विरूप (junior Virūpa), also called नगपो विरुप Nag-po Virū-pa, a Buddhist Tantrik sage born of Brahman parents 111	
विरुप Birupa (Virūpa), विरूप, n. of a Buddhist Tantrik sage born in the East at Tipura (probably modern Tipperah) 104	
विरुपचेन्द्र (बुधचन्द्र) Virupa che-wa (Mahā Virūpa), महाविरूप, n. of a Tantrik sage, probably वीरभव, who is said to have been miraculously visited by Acārya Nāgabodhi 102, 104	
विरोमणि (विरोमण), Viromani, विरोमणि, a Buddhist Yogi, who greatly enhanced the cause of Tantrik Buddhism by suppressing the Tirthika (Brāhmanas) 111	
विलासवज्र Bilasya Vajrā yaṇī, विलास वज्रायणी, n. of a Yoginī, female ascetic of Udyāna 127	
विलवज्र Vilila Vajra विलील वज्र (the junior), a Buddhist sage who is said to have propitiated the Lord of death,	

	PAGE.
and who flourished shortly before the Mahomedan conquest of Magadha	122
འཛུལ་ Bilu-pa, विलुप, n. of a Rākṣasa, (goblin) who was propitiated by king Nanda	81
འཛུལ་པ་ Bilu bana, विलुवन (probably Venu vana), where the Buddha spent some time, during his residence in Magadha and where the <i>Vihāra</i> of Dharmāṅkura (ཨོམ་ཀྱི་ལུ་ལུ) was, in later times, established ...	97
འཛུལ་པ་ Biçasaga, विमसग, n. of a <i>Paṇḍita</i> of the Kṣetriya race of Baṅgala	95
འཛུལ་པ་ Viçwa karma, विश्वकर्मा, the divine architect ...	27
འཛུལ་པ་ Viçvanātha, विश्वनाथ, the lord of the world, a name of the Brahmanical god Mahādeva; The great Hindu idol of Benares	104
འཛུལ་པ་ Biṣṇu (Viṣṇu), विष्णु, n. of a king of India ...	66, 105
འཛུལ་པ་ལ་ Biṣṇa nagar (Viṣṇu Nagar) विष्णुनगर, a town near Kāñci in Southern India. One of its kings became a <i>Tantrik</i> Buddhist	117, 125
འཛུལ་པ་ལ་ Viṣṇu Rāḍsa (Viṣṇu Rāja), विष्णुराजा, son of king གཡོ་འབྲུན་ Gyo-brtan of Western India; a king of Malawa ...	105, 108
འཛུལ་པ་ Biṣli-mila (Bismilla), n. of the Almighty God in the Musalman religion. According to the Buddhist, Bismilla is an <i>Asura</i>	88
བུ Bu here is used for བུ་སྟོན་ the Tibetan historian ...	49
འཛུལ་པ་ Bit pāla, वितपाल, son of Dhimāna of Magadha, who, like his father, was a great artist and sculptor, &c. ...	137
འཛུལ་པ་ Bimbasāra, विम्बिसार, an image-maker of Magadha during the reign of king Buddhadiça	137
འཛུལ་པ་ Bir-pa-wa, विरभव, n. of an Indian Buddhist <i>Tantrik</i> sage and saint	64
འཛུལ་པ་ or འཛུལ་པ་ Putalipa, पुतली (he with a portrait), n. of a Buddhist <i>Tantrik</i> sage of Bengal	130
བུ་སྟོན་འཛུལ་པ་ Bu-ston Rinpo-che, a great Tibetan scholar and historian, who also wrote a chronological work ...	36, 44
བུ་སྟོན་འཛུལ་པ་ Bumo gyon-ruhi yul, probably a part of Kāshmir	74
བུ་སྟོན་འཛུལ་པ་ Butam cīn-pa (Ikṣāku), इक्ष्वाकु, one born in a sugarcane garden. Son of Gautama, who became	

	PAGE.
king after the death of his uncle, Bharadvāja but who had no son. A mythological king from whom Çākya Simha traced his family origin	18
बुलुका Buluka, बुलुक, n. of a place the people of which got a share of the Buddha's relics	31
बुद्धगुप्त Buddha gupta, बुद्ध गुप्त, n. of a Buddhist sage ...	104
बुद्धनान्त Buddha nanta, बुद्धानन्त, one of the Buddhist hierarchs of Magadha	45
बुद्धमित्र Buddha mitra, बुद्धमित्र, one of a Buddhist hierarchs of Magadha	45
बुद्धग्री Buddha grī, बुद्धग्री, a Nepalese Buddhist sage who was versed in the Buddhist sacred lore and was a <i>Sthavira</i> of the Mahāsāṅgika School of Vikrama çīla ...	121
बुद्धग्रीमित्र Buddha grimitra, बुद्धग्री मित्र, one of 24 Buddhist <i>Mahanta</i> of Magadha who were incharge of different endowed Buddhist <i>Vihāra</i> , shortly before the Mahomedan conquest of Magadha.	121
बुद्धशुच Buddha çu-tsa, बुद्धशुच, n. of a king of Southern India	66
बुद्धसेन Buddha Sena, बुद्धसेन, one of the Sena kings of Magadha and Bengal	121
बेगमा त्सन्द्र Begama tsandra, बिगम चन्द्र, a descendant of king Drikṣa candra of the Eastern country who was devoted to the worship of the Naked sects of the Brāhmans (Saivites)	99
बेकन-कन Be con-can, बंछपाणी, father of Gopā (Yaçodharā), the Buddha's wife	29
बेरिलियेनगस Berili-yi nags, बिरि वन, the forest where the elephant called Berili was found and where the Buddha resided	31
बैकम्प Baikhampa, n. of a Brahman convert to Islam from Khorasan. He became a Mahomedan saint and sage. Probably Baikhampa is same as <i>Prigambar</i> ...	88
वैदर्भा Vaidarbha, वैदर्भ, n. of a country in Southern India with Amarāvati as its capital (probably modern Amraoti in Nagpur), the birthplace of Nāgārjuna ...	85
वैद्यसिद्ध (सुयय) Vai-dsaya siddha (Vijāya siddha), विजय सिद्ध, n. of a king who practised the <i>Tantrik</i> cult of Buddhism with a large number of followers ...	85

	PAGE.
ཐོད་མཐོང་ (པལ་ཐོད་མཐོང་) Bodhi bhadra, बोधिभद्र, a Buddhist <i>Upāsaka</i> sage of Magadha in the last stage of Buddhism ...	122
ཐོད་མཐོང་ Bodhi çri बोधिच्री, n. of a Buddhist sage ...	115
བོད Bod, the Bhoṭa of the Indians, the Hindusthani name of Tibet ...	1, 49
བྱིས་པུ་ Brikṣapuri, बृक्षपुरी, n. of a shrine which was erected by king Mahā Pāla ...	116
བྱིས་པུ་ Brikṣa tsandra बृक्षचन्द्र, son of king Karma candra, one of the kings of the house of Candra ...	66, 93
བྱིའི་གོང་ Vrijihi groñ, वृजिग्राम, the village of Vriji in Magadha ...	42
བྱ་གཤམ་གྱི་ཀུན་དགའ་པ་ Byā gag-gi kun-dgañ ra-wa कण्डवाराज विहार, Karandavārāma Vihāra, the grove of gray ducks in Bangala ...	77
བྱ་ལྟུང་ Bya rgyud क्रियातन्त्र (Kriyā Tantra) was, according to the <i>Tantrik</i> Buddhists, delivered by the Buddha in the Akāṣṭha heaven and on the summit of Sumeru ...	51
བྱ་རོད་པུང་པོའི་རི་ Bya rgod phuñ-pohi ri Gridhra kûta Parvata, गृध्रकूट पर्वत, n. of a hill in Magadha where the Buddha is said to have miraculously preached the <i>Mahāyāna</i> (altruistic doctrine) to the <i>Bodhisattvas</i> and Gods ...	37, 46
བྱ་རྒྱུ་ཁོར་ Bya-rüñ kha-çor, the Tibetan, n. of the Great Buddhist <i>Caitya</i> of Nepal ...	109
བྱ་འུ་ཆུང་པོ་ Byañ chub sñiñ-po (Bodhimandā), बोधिमण्ड, the spot where Çākya Siṃha attained to Buddhahood; the Mahābodhi temple at Buddha Gayā ...	21
བྱ་འུ་ཆུང་པོ་ལ་མཆོད་པ་ Byañ-chub-Lamsgron, बोधिपथ प्रदीप (Bodhi patha pradipa), a Sanskrit Buddhist work by Atiça (Dīpaṃkara çrijuāna) ...	64
བྱ་འུ་ཆུང་པོ་ལ་མཆོད་པ་ Byañ-chub sems ḡgrel, n. of a Buddhist work ...	27
བྱ་འུ་ཆུང་པོ་ Byañ bzañ, बोधिभद्र (Bodhi bhadra), a Buddhist sage born in Orissa, who succeeded Nāropa in the Paṇḍit's chair of the northern door of Vikramçila ...	118
བྱ་འུ་ཆུང་པོ་ Byañ bzañ (Bodhi bhadra) of Kashmir, a Buddhist Paṇḍit of Vikramaçila ...	120
བྱ་མཚམས་གཤོར་ Byad-m tshams gdoñ, n. of a people ...	4

	PAGE.
འཇམ་དཔལ་ Byams-pa (Maitreya), མཐོན་པོ་, n. of a sage who compiled the five Dharma (ཆོས་ཀྱི་) 700 years after the Buddha's <i>Nirvāṇa</i> 62	62
འཇམ་དཔལ་ Byanspa (མཐོན་པོ་), the fifth Buddha who is to come ... 18	18
འཇམ་དཔལ་ལོང་, Byas-pa <i>gsod</i> (Karma nāṣā), ཀུན་ཀྱི་ལོང་, where the Buddha resided one year 22	22
བུ་དཔལ་ Byadalipa, བུ་དཔལ་, a Brahman disciple of Nag-po Virūpa 105	105
བླ་ཀ་ར་པ་ Byākaraṇa (Vyākaraṇa) བླ་ཀ་ར་པ་, the explication of the tenets of Buddhism 48	48
བླ་ཡི་ལུ་ Byi lipa, བླ་ཡི་ལུ་, n. of a Buddhist <i>Tantrik</i> sage ... 124	124
བླ་ཡི་ལུ་བུ་ལོང་, n. of a Buddhist work བླ་ཡི་ལུ་བུ་ལོང་ ... 22	22
བླ་མེ་འཇམ་ Bram-ze khyeḥu Bla-ma Buddha Ḫākyamuni in his last but one birth 28	28
བླ་མེ་ལོང་བ་ Bram-ze Gañ-po Brāhmaṇ Pūrṇa, བླ་མེ་ལོང་བ་, prediction about his becoming a <i>Bodhisattva</i> 35	35
བླ་མེ་བུ་ Brahman putra of Kashmir who belonged to the Vaiṣeṣika School served the Buddhist church 82	82
བླ་མ་ Bru-ṇa, n. of a place in N. W. Tibet 4	4
བླ་མ་ Bre lu-ma, n. of a sister of Ḫākyā Buddha བླ་མ་ ... 18	18
བླ་མ་ Breho zas (Dronodana) བླ་མ་, n. of an uncle of Ḫākyā Buddha 18	18
བར་མ་ Baraharatra, བར་མ་, n. of a place in Northern India (not identified) 74	74
མཁའ་མ་ལུ་ Sbyor-wa brgya-pa, n. of a medical work by Nāgārjuna 62	62
མཁའ་མ་ལུ་མཁའ་མ་ལུ་ Sbyor-wa brgya-pa <i>ktsho-waḥi mdo</i> , a work on Medicine (Materia Medica) by Nāgārjuna ... 139	139
མཁའ་མ་ལུ་ Sbrañ-rtsi blo gros (Madhumati), probably the Tibetan perversion of the name Mahomed, the prophet of Islam 39	39
མཁའ་མ་ལུ་ Blogros sñiñ-po (Matigarbha), མཁའ་མ་ལུ་, n. of a Kṣetria, born in the neighbourhood of Orissa, who afterwards became a great mystic sage and miracle worker 127	127
མཁའ་མ་ལུ་ Blo-gros ūtan-pa, མཁའ་མ་ལུ་, was a Buddhist sage, born at Dandakāranya in Southern India, in the house	

of a merchant. He became very skilful in religious controversy and defeated a Brahmanical sage named Peṣṭapa in metaphysical discussion and converted him to Buddhism	100
ལོ་གློ་མེ་འདའི་མདྲ་ Blo-gros mi-zadpa'i mdo, འཇམ་དཔལ་མཁའ་ལྷན་, n. of a Buddhist <i>Sūtra</i>	48
ལོ་བནྟན་ Blo brtan, ལྷོ་རབ་བྱུང་, a pupil of Vasumitra	49
ལོ་ལྷན་ཤེས་རབ་(ལོ་རྒྱལ་) Blo ldan Qesrab, a learned <i>Lo-tsa-wa</i> or Sanskritist of Tibet	124
ལོ་འཇའ་རང་ལྷུ་མ་ Blo-lzañ ñañ tshul (Sumati çila), ལུ་མ་ཐི་ལོ་ལྷན་, n. of a Buddhist sage	112
ལོ་སེམས་འཛོ་ Blo-sems htsho, an Indian sage who is said to have visited Tibet during king Lha Thothori's reign. He is different from ལྷེ་འཛོ་ (Qānti rakṣita) of king Thisroñ deutsan's time	49
དབང་ཆེན་ Dwañ-chen, མཆེ་ནང་, n. of a king born of the house of king Kalyāṇa	65
དབང་ཆེན་ Dwañ-chen, མཆེ་ནང་, n. of a king of Southern India	66
དབང་པོ་ Dwañ-po, an incarnation of Avalokiteçvara <i>Bouhisattva</i>	40
དབང་པོ་ for དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ་ Dwañ-po, or dwañ phyug chen-po Içvar or Maheçvara	28
དབང་པོ་རྒྱལ་མཚན་ Dwañ-po Rgyal-mtshan, འབྲུག་པོ་, n. of a past Buddha	20
དབང་པོ་འཛོ་ Dwañ-po'i tog, འབྲུག་པོ་, n. of a fancied Buddha who is said to have delivered the <i>Tantras</i> of Buddhism.	51
དབང་པོ་འཛོ་ dwañ-po'i tog འབྲུག་པོ་, n. of a fancied Buddha.	26
དབང་པོ་ཕྱིན་ Dwañ-po byin (Indra datta), འབྲུག་པོ་, n. of a Buddhist Paṇḍit who wrote on the history of Buddhism in India, from whose work our author has compiled his history	123
དབང་ཕྱུག་ Dwañ phyug, འཇམ་རབ་, n. of a <i>Tirthika</i> Paṇḍit who was versed in Grammar of Varendra and who wrote a riddle in verse of which Candra Gomi alone was able to unfold the meaning	95
དབང་ཕྱུག་གོ་ཅ་ Dwañ phyug go-cha Içwara varma, འཇམ་རབ་, an ancient Indian sage who was versed in <i>Çabda Vidya</i>	

or science of words, the reputed author or compiler of the Sanskrit Grammar called <i>Kalāpa Vyākaraṇa</i> ...	139
དབང་ཕྱག་ཅེ་ <i>Dwañ-phyug-che</i> (Maheçvara), one of the <i>Kulika</i> Emperors of Çambhala ...	39
དབང་ཕྱག་ཅེ་ <i>Dwañ phyug-sde</i> , the great Buddhist controversialist Içvara sena, ཇེ་འཕགས་ཤེས་, teacher of Dharma kirtti	102
དབང་ཕྱག་ཅེ་ <i>Dwañ phyug-sde</i> (Içvara sena), n. of a disciple of Diṇṇāga who wrote a commentary of the <i>Prasāṅga Samuccaya</i> from whom Dharma kirtti learnt the Buddhist metaphysics ...	106
དབང་པོ་ལྷ་བ་ <i>Dwañ-po Zla-wa</i> . Same as <i>Akṣa candra</i> ...	66
དབུས་མཐའ་ <i>Drus mthah</i> , མཐའ་མི་ཆོས་, n. of a work on <i>Mādhyaṃika</i> philosophy ...	58
དབྱངས་སྒྲུག་མ་ <i>Dryaṅs sgrogs</i> , n. of a Buddhist monk of Thokar (Thod dkar) or Turkistan who is said to have become a <i>Bodhisattva</i> of the <i>Anuttara Mahāyāna</i> School.	83
དབྱངས་སྒྲུག་མ་ <i>Dryaṅs sgrogs</i> , n. of a celebrated Buddhist teacher of the <i>Vaiçeṣika</i> School who is said to have had 100,000 followers ...	84
དབྱངས་ཅན་བྱ་གར་པ་ <i>Dvyaṅs can Vyākaraṇa Svārasvat vyākaraṇa</i> རྒྱལ་མཐུན་ཡུ་གར་པ་, composed by <i>Ācārya Anubhuti</i> , very much read by scholars in Tibet ...	139
དབྱིག་གཉེན་ <i>Vasu mitra</i> , བུ་མི་རྒྱལ་, one of the later Buddhist authors. ...	44
དབྱིག་གཉེན་ <i>Dryig gñen</i> (Vasu mitra), བུ་མི་རྒྱལ་, the great Buddhist sage and author, younger brother of <i>Ārya saṅga</i> . According to Tibetan authors, he was a half brother of <i>Āsaṅga</i> by the same mother but by a different father ...	98
དབྱིག་བཞེས་ (ཕྱི་ས་ later) <i>Dryig-bces</i> , n. of a <i>Vaiçeṣika</i> teacher who is said to have had 100,000 followers ...	84
དབྱིག་བཞེས་ <i>Dryig-bces</i> (Vasu bandhu), the spiritual tutor of Çākya Mahābala, king of Haridwar, &c., and also author of མཛོད་འབྲེལ་ and རྩོམ་ཅན་བུ་མེད་ཀྱི་མཁུང་ཕྱེ་བྱ་གར་པོའི་དཔེ་འཛིན་མོ།	105
དབྱིག་མ་བཞེས་ <i>Dryigs bces</i> , n. of a monk of <i>Matu</i> country who belonged to the <i>Vaiçeṣika</i> School of the Buddhists	83
འབེགས་ཕྱེད་ <i>Hbig-byed Vindhya</i> , བིན་ཡེ་འབྲུག་, mountain ...	4

	PAGE.
འབུམ་ཁྱི་ <i>Hbum ſika</i> , n. of a Buddhist commentary ...	40
འབྲུང་མོ་ <i>Hbyuñ-mo</i> , female ghosts who were invoked by Nāgarjuna	86
འབར་ཡའི་ཐུག་གི་གནས་ <i>Hbar-wa'i phug-gi gnas</i> , Jvālāguhā n. of a place where the Buddha resided for two years. ...	22
(དཔལ་)འབྲས་སྤྱུངས་ <i>Hbras-spūñs</i> (Çrī Dhānya Kāṭaka), श्रीधाम्य कटक, n. of a celebrated monastery in Southern India, near modern Amrooti on the river Kṛṣṇa, now called Sānchi <i>Caitya</i> very sacred to the Northern Buddhists— the prototype of the great monastery of Dapūṅg near Lhasa	74
འབྲས་སྤྱངས་མཚོ་དྭོན་ <i>Hbras Spuñs mchod-rten</i> , धाम्यकटकचैत्य, Dhānya kāṭaka caitya. In the neighbourhood of Amraoti rose the Tope of Sanchi	3
འབྲས་བུ་ཅེ་ <i>Hbras-bu che</i> , महाफल or बृहत्फल, n. of a heaven ...	6
འབྲུ་ཤི་ལྷོ་ག་ཡའི་ལུག་ <i>Hbru ṣāhi loog Lahī yul</i> , n. of a place in Tibet, probably the country between Ladak and Khotan, the birthplace of the Tibetan Sanskritist Chos <i>Lo'sāwa</i>	123
འབྲོག་གནས་མཚོ་དྭོན་རི་ <i>Hbrog gnas mchod rten-rī</i> . According to the author, same as <i>Hbras-spūñs</i> (Çrī dhānya Kāṭaka) where Buddha resided one year	22
འབྲོག་གནས་ <i>Hbrog gnas</i> , n. of a Yakṣa who was converted to Buddhism	34

	PAGE.
མ་སྐེས་དབྱ་ Ma skyes 'dgra Ajāta śatru अजातशत्रु, son of king Bimbisāra of Magadha who, after killing his father, had ascended the throne. He took a share of the Buddha's relics	31
མ་ཤ་ Makha (Mecca) मक्का, the holy land of the Mussalmans	88
མ་ཤ་ Makha, n. of a place	4
མ་ཤའི་ལུ་ Makhahi yul, Arabia	39
མ་ཤར་ Makhara मखर, a place in the west where king གཤོལ་ Gyo-wa served only the Buddhist clergy with food, &c., for 30 years	102
མ་ཤོལ་ Makhol माहोल, a Vīnaic Buddhist sage of Kashmir	109
མ་ཤོལ་ Makhol, one of the many names by which Aṣvaghoṣa. was known	91
མ་གཞི་ Magadha. Litterally the central spot in Jambudvīpa, the residence of the Buddhas of all times and the place of the origin of <i>Sad-dharma</i> , i.e., Buddhism. Originally, the name Magadha was applied to the tract of land extending to 16 <i>Yojanas</i> or 80 miles in every direction from Vajrāsana (Buddha-Gayā). In later times the portion of Vihar to the south of the river Ganges was known as Magadha; south Vihar, including Gayā (Vajrāsana), Nālanda, Oṭantapuri and Vikramaçīla	3, 74
མ་གཞི་མཐོང་མོ་ Magadha Bhadrā मगधमद्रा, a lady who invited the Buddha to Ikṣuvardhana	35
མ་གཞི་སྐད་ Magadhahi skad मागधभाषा, the Māgadhi language, i.e., now called <i>Pālī</i> in Ceylon	64
མ་རྒྱུད་རི་གི་ཨ་ར་ལ་ Ma-rgyud Ri-gi Arali माहृतन्त्रकृति आरली, n. of a mystical <i>Tantra</i>	41
མ་རྒྱུད་བདེ་མཆོག་ Ma rgyud Bde-mchog <i>Matri Tantra</i> Sambara मातृतन्त्र सम्वर is said to have been delivered by the Buddha in the second age called གཤེས་ལྔ་མ་, i.e., <i>Dvāpara</i> —when he subdued the Rudra Bhayañkara in Jambudvīpa	52

མ་རྒྱུད་དུས་འཁོར་ Ma rgyud Dus- <i>kh</i> kor. The <i>Mātri Tantra</i> Kālacakra བཀའ་པུ་ཏཱ་ལ་པ་, Vajra Paṇi miraculously con- structed a superb mansion at the Ḡṛidhanya kataka caitya where the Buddha, sitting in the deep meditation called Kālacakra, had delivered this <i>Tantra</i> at the request of king Candrabhadra, son of Sārya prabhā, king of Ḡambhala ... 53	53
མ་ཉག་པ་པ་ Ma ḡgags-pa མ་ཉག་པ་, one of the <i>Kāṇka</i> Emperors of Ḡambhala ... 39	39
མ་ཤི་ཤ་ལེ་ན་ Maṇiṭa Sena མ་ཤི་ཤ་ལེ་ན་, one of the <i>Sena</i> kings of Magadha and Bengal ... 66, 121	66, 121
མ་ཏི་ཅེ་ཏྲ་མ་ Maṭi tsī-tra phyima (the later Maticitra) མ་ཏི་ཅེ་ཏྲ་མ་, who became (the <i>guru</i> spiritual tutor) of king Buddha diḡa ... 92	92
མ་ཁྱ་ཏུ་ Maghahūra མ་ཁྱ་ཏུ་, n. of a place ... 124	124
མ་ཇ་ Maḡa མ་ཇ་, n. of a place in upper India where ལཱ་ཏེ་ན་ the interpolator of the <i>Sūtra</i> at Sarāvati and in Mathura was born ... 81	81
མ་ཏི་ལག་པ་པུ་ Maṇi ōkaḡ ḡbun, n. of a legendary work of the Rūñ-ma School of Tibet ... 133	133
མ་ཏི་ཁྱ་འ་ Maṇiḡhari མ་ཏི་ཁྱ་འ་, n. of a place ... 129, 125	129, 125
མ་ཏ་ཀ་ལྷེ་ Maṇakaḡrī མ་ཏ་ཀ་ལྷེ་, a Buddhist Paṇḡita of Vikramaḡila ... 120	120
མ་ཏི་ཁྱ་ཏུ་ also called (མ་ཁྱ་ཏུ་) Maṇibhadra མ་ཏི་ཁྱ་ཏུ་, also called བཟུ་ཏི་, n. of a female Buddhist <i>Tantrik</i> ascetic born at the town of Ag-tse (probably རྒྱ་ཏེ་) ... 131	131
མ་ཏམ་ལ་ (རྩ་ཤིང་) (Riṡi) Matanga, མ་ཏམ་ལ་, in whose hermitage, in the neighbourhood of Magadhī, Dharmakirtti resided ... 90, 106	90, 106
མ་ཏང་ལྷེ་ (ལུང་ཤིང་) Mataṅgi, མ་ཏང་ལྷེ་, a Buddhist saint of Sudra caste ... 112	112
མ་ཏི་ཅེ་ཏྲ་ Maṭi-tsitra (Maticitra) མ་ཏི་ཅེ་ཏྲ་, one of the many names by which Aḡvaghoṡa was known ... 91	91
མ་ཏུ་ Matu མ་ཏུ་, probably same as Mādu, n. of a country in the West (ལུང་ཕྱོགས་) ... 83	83
མ་ཏྲི་མ་ Madhima མ་ཏྲི་མ་, a place in Uḡiyana or Udyāna (Swat) ... 112	112
མ་ཏྲོས་པའི་གནས་ Ma-dros-paḡi gnaṡ མ་ཏྲོས་པའི་གནས་, the residence of <i>Nāga Anavatapta</i> . Lake Mapham or Manasarovara... 3	3

मनुभङ्ग Manubhaṅga मनुभङ्ग, n. of a hill (probably in Orissa) where Candrar kirtti past the last days of his life	95
ममो मातृका Matrikā goddesses	55
ममो म्रिगराणि कुण्ठगा रावा, ममो म्रिगराणि, n. of a grove in the East where the Buddha resided for four years	31
मत्तन्द्र Ma-tshindra मत्तन्द्र, n. of a Buddhist sage ...	105
मर Mara मर or मरवय or मरवेर or मरवेर desert, desolate place, spiritless	5
मरिपुत्र Maripuṭi sgo (the door of Maripo or Maricputra) मरिचो पुत्रद्वार, where Dharma kirtti went to challenge discussion on religious metaphysics with the Brahmanas	106
मरिचि Ma-ri-tsi (मरिचो), n. of a Buddhist Tantrik teacher	85
मरु Maru, a place in the West (of India) including Multan where king Cūharṣa reigned—by whom the Buddhist sage (Guṇa prabha) was greatly patronized ...	98
मलवा Malawa, मलवे (मलवे) Mala-we, or Malwa मलवे (lit., the garland), n. of a country in Central India where reigned king Bhojadeva	4, 87, 121
मलय Malaya मलयगिरि, n. of a mountain in Southern India, probably the Nilgiri where in the family of a Brāhmaṇa named Ronandra who was a Parivṛāja, the famous Buddhist sage Dharmakirtti was born	105
मलया-रि Malaya-ri (Malayagiri) मलय गिरि, the hill on the south of India on which the Buddha delivered some of the Mahāyāna scriptures to the Bodhisattvas ...	46
मल्यारा मल्यार, n. of a province in the South-Western India, the birthplace of Ācārya साधुकर (Legs-īdan-khyed or Snañ-bral) who promulgated the Mādhyamika Śūtrānta school, &c. He, in his later age became known as Vajra Ghanti	94
महापाल Mahā pāla महापाल, n. of a Brahmana house-holder.	77
महापाल Mahā Pāla महापाल, son of king Mahipāla, महापाल who reigned for forty one years and who established the Vihāra of मत्तन्द्र चरपात्र as a branch of the great vihāra of Oṭantapuri	115, 66
महिपाल Mahi Pāla महीपाल, son of king Bana Pāla वनपाल whose reign extended over fifty two years ...	114

	PAGE.
महाबोधि Mahābodhi महाबोधि, the earliest image of the Buddha constructed at Vajrāsana by a son of the householder Mahā pāla	49
महादस Mahādsana (<i>Mahājāna</i>) महाजन, a Buddhist of some distinction who was a nephew of Ācārya Dmarpo ...	118
महाभाष्य Mahabhasya महाभाष्य, the great commentary on Pāṇini's Grammar said to have been composed by Vararūci under inspiration from Śeṣa, the king of Nāga.	87
महाचरित Mahā cīratna महाचरित, a learned Buddhist sage of Vikramaçīla from whom prince Dharmakīrti of Suvarṇa dvīpa (Thātōn) received religious instruction ...	118
महाशय Mahāsyani महासेन, son of king Prakāṣa Sen of Magadha, whose spiritual tutor was Dharmakīrti ...	305
महाशय Mahāsyani, king of Magadha, probably Mahāsena, during whose reign Saṃkarācārya's incarnation in Orissa was sixteen years old. He too, it is said, being defeated in a religious controversy at Vārāṇasī with the Buddhists, died by plunging himself in the Ganges, out of shame and disgrace	107
महिल Mahil महिल, a pupil of Kṛiṣṇa caryā, who followed him to Catigaon (modern Chittagong)	110
महोदधि Mahedadhi (Mahodadhi) महोदधि (the ocean) ...	75
महेंद्र Mahendra Sena महेंद्र सेन, n. of a king of Kauçambhī	50
महिष Maçiwa, lit. the deathless, one of the Buddhist heirarchs of Magadha	45
मसुरक्षित Masurakṣita, same as मसुरक्षि, a son-in-law of king Dharma Pāla, who was regent of the kingdom of Magadha for eight years during his son's minority. He was a Master of Political Economy and ethics (<i>Rāja nīti</i>). Some of his writings are preserved in translation in the Tangyur collection of the sacred books of Tibet	114
मार्ग Margo (probably Margui) in Burma	74
मार्गसु Maṇḍsu-Çrī मञ्जुश्री, a Buddhist sage of Magadha whom king Khri-bdeku btsug-brtan had invited to Tibet, but who did not accept the invitation. According to some authors, he did visit Tibet	114
मिचुफ मि-chuñ-wa, n. of a heaven	6

	PAGE.
མི་མཛད་ཀྱི་འཛིན་རྟེན་ <i>Mi mjed-kyi hjig-rten</i> सङ्ख्योक्त. The world of intolerable sufferings 1	1
མི་ཅེ་བ་ <i>Mi-che-wa</i> , n. of a heaven 6	6
མི་ཏྱལ་ <i>Miñag</i> , n. of a place in the North-East of China. Ulterior Tibet 4	4
མི་གདུང་བ་ <i>Migduñ-wa</i> , n. of a heaven, the region of painless state 6	6
མ་ཐ་ལྷ་ཡ་ <i>Mahāmāyā</i> महामाया, n. of a Buddhist <i>Tantra</i> ... 134	134
མུ་ཐུ་ or མུ་ཐ་ <i>Māthu</i> or <i>Mātha</i> माथु, n. of a Kashmir Buddhist who became a convert to Islam	
མུ་ལ་ཐུ་ར་ <i>Malapura</i> मालपुर, n. of a town in Udiyana or Udyāna (modern Swat) 107	107
མུ་ལེ་ག་ཐུ་རྟི་ <i>Malikabudhi</i> मालिक बुद्धि, n. of a Buddhist sage who flourished in Southern India, but was killed by a Turuṣka bandit 92	92
མི་ཏུ་པ་ (ཐུབ་ཐོབ་) <i>Mitu-pa</i> मित्र, n. of a Buddhist saint (<i>Siddha</i>) 101	101
མི་ཏུ་རྟོ་ལེ་ <i>Mitra dsogi</i> (Mitra Yogī) मित्रयोगी, mentioned under the name of Çrī Jagata mitra in Tsoñkhapa's <i>Lam rim</i> , was born as a son of king कल्याणमति <i>Kalyānamati</i> and entering Nālanda <i>Vihāra</i> was ordained as a monk by Jinadeva. Here, his name was Çrīdharmamitra, but afterwards when he practised mysticism, he was called <i>Mitra Jogi</i> . He visited Tibet at the request of Khro-phu Byams ḍpal 119	119
མི་ཐུབ་རྒྱལ་བ་ <i>Mithub zla-wa</i> , a Buddhist sage of Magadha who flourished at the end of the 12th Century A.D. ... 122	122
མི་ན་པ་ or རྩོམ་པ་ <i>Mina-wa</i> मिनक fisherman or Rdorje shabs also मत्स्येन्द्र or मासिन्द्र (མ་ཇིན་ད་ <i>Mat-sindra</i>) a fisherman who became a Buddhist sage 125	125
མི་ནུ་པ་ (ཐུབ་ཐོབ་) <i>Mināpa</i> , a Buddhist sage and saint and disciple's disciple of the sage Kak-kuṭipa 105	105
མི་ན་ར་ <i>Mīnara</i> मिनार, n. of a king of Turkistan who did not know what was the difference between good action and bad action 77	77
མི་ཡམ་པ་ <i>Miphanpa</i> चपरजित may be either Mañjuçrī <i>Bodhisattva</i> or a Buddhist Teacher and sage whom Prajñākara gupta the logician had followed 116	116

མེམ་པ་ཤེས་གཏེན་ Mipham bces gñen (Ajita mitra) རྟའི་མེ་མེད་, n. of a Buddhist sage	104
མི་བྱེན་ Mi-byin (Naradatta རྟ་འདྲ་ཏུ་), king of the Himālayan Forest border country, probably of Nepal	82
མི་མེད་ལེ་ Mihi Señ-ge Nara simha རྟ་འཛིན་, the Brahmanical <i>Avatār</i> of Viṣṇu	40
མི་མི་མེད་ལེ་ Miyi Señge (Nara Simha རྟ་འཛིན་) one of the <i>Kūlika</i> Emperors of Āmbhala	39
མི་མེད་མི་མི་ Mihi Nima (Narāditya རྟ་འདྲི་ཏུ་), n. of a Buddhist sage who flourished in Southern India, in the 13th century A.D.	123
མི་མེད་མི་མི་ Mihi thuñ the Vāmana (བཤམ་ནས་) <i>Avatār</i> of Viṣṇu	40
མ་ཀུན་དཔེ་མ་ Mukunda Deva རྟ་ཀུན་དཔེ་, king of Orissa who extended his power over Magadha and died about the year 1567 A.D. He favoured Buddhism	123
མ་ཀུན་ལེ་ Nemi རེ་མི་, n. of a Cakravartti Rājā	...
མ་ཀུན་ལེ་མེད་ལས་ Mu khyud mthah yas (Ananta Nemī) king of Ujjayaynī	65
མ་ཀུན་ལེ་མེད་ Mukhyud hdsin རེ་མི་མེད་, one of the seven golden mountains	2
མ་ཀུན་ལེ་མེད་ Muñjasi gnas རྟ་ཀུན་ལེ་མེད་, the place of king Muñjasi of Orissa	115
མ་ཀུན་ལེ་མེད་ Mūñḍa (Mūñja) རྟ་ཀུན་ལེ་མེད་, n. of a king of Orissa who, with one thousand followers, had attained to the position of <i>Vidyādhara Siddhā</i> (mystic sainthood)	87
མ་ཀུན་ལེ་མེད་ Muñāñ, Tibetan name for Burma, where king Bablasundhara's son Bāla vāhana reigned and introduced Buddhism, where the Buddhists of Magadha had fled during the conquest of Magadha by the Mahomedans	74, 122, 123
མ་ཀུན་ལེ་མེད་ Mutiq-can. (Muktāvati) རྟ་ཀུན་ལེ་མེད་, a daughter of certain king of Simhala (Ceylon), who became a convert to Buddhism by seeing a picture of the Buddha.	35
མ་ཀུན་ལེ་མེད་ Mutig do galcan རྟ་ཀུན་ལེ་མེད་ or རྟ་ཀུན་ལེ་མེད་, n. of a girl	34
མ་ཀུན་ལེ་མེད་ Mudita bhadra རྟ་ཀུན་ལེ་མེད་, n. of a Buddhist sage who after doing much good work in the cause of	...

	PAGE.
Buddhism at last retired to Kan̄ṣa deṣa (probably Kashgar)	92
མུ་ནིན་དཔྱི་ཏྲ་ན་ Munindra ṣribhadra མུ་ནིན་དཔྱི་ཏྲ་ན་, a Buddhist sage of king Buddhasena's time	122
མེ་ཀོ་པ་ Mekowa མེ་ཀོ་པ་, n. of a Buddhist sage who formerly was a food-seller of Bangala	127
མེ་ཁྱེས་ Me- kyes (Jyotiṣka) མེ་ཁྱེས་, the fire-born, the son of Subhadra	34
མེ་ཁ་པ་ Mekhala མེ་ཁ་པ་, a female Buddhist ascetic of Devikotā, elder sister of (Kanakhala) who was converted by the sage Kaṇṇapa (Kṛiṣṇa caryā)	110, 131
མེ་རྟག་ (ལྷུ་པ་) Metog (Puspa), king of Central India, south of Vindya Giri (འི་བོ་འཕེགས་ཁྱེད་)	102
མེ་རྟག་ Metog or ལྷུ་པ་རྒྱུ་མེ་རྟག་ Kusumapuri, the city of Kuṣuma Nagar, the capital of king Nanda and his son Mahā Padma	82
མེ་རྟག་ལུན་ཏུ་རྟུ་པ་ Metag kun-tu rgyas ལུན་ཏུ་རྟུ་པ་, a king of the country to the south of the Vindhya hills and son of king Metog (Puspa), who was lord of 300,000 householders and to whose court Dharmakīrti had repaired.	106
མེ་རྟག་ལུན་ཏུ་རྟུ་པ་ Metog kuntu ston-pa, n. of a <i>Tathāgata</i> from whom Ḫakya Buddha is said to have learnt the <i>Tantra Yāna</i>	40
མེ་རྟག་གི་ཁྱིའ་པ་འི་རྟུ་པ་ལོ་དེ་པ་ Metog-gi. Sñiñ-pohi rgyan bkod-pa, n. of a sphere of Buddha's works—mansion or <i>Kṣetra</i>	51
མེ་རྟག་གིས་བརྟུན་པ་ Metog-gis brgyan-pa, n. of a great Buddhist monastery founded by king Vindusāra	91
མེ་རྟག་ཐེང་ Metog phreñ ཕུལ་མཁའ་ལྷོ་, n. of a class of Lha-min (<i>Asura</i>)	
མེ་དྲི་ན་ Medhina མེ་དྲི་ན་, n. of a Buddhist <i>Tantrik</i> sage of <i>Sūdra</i> caste born at Sālapura	127
མེ་པ་ར་ Mevara མེ་པ་ར་ (Mewar in Rajputana)	105
མེ་མུར་ Memur མེ་མུར་, n. of a hell	5
མེ་ལྷ་ས་མ་ Melhas-ma who carried away the four teeth of the Buddha	31
མེ་རྟི་ལུ་པ་ Maitrigupta མེ་རྟི་ལུ་པ་, also called ལྷ་གསལ་པའི་མངའ་བདག་ ལཔོཔའི་, was a Buddhist official of Vikramaṣiḷa <i>Vihāra</i>	119
མེ་རྟི་པ་ Maitripa མེ་རྟི་པ་, n. of a professor of Vikramaṣiḷa	128

མོ་ཏི་པ་ (ར་ལུ་ཅན་) Mohipa मोहित, n. of a <i>Sūdra</i> of Magadha of very stalwart and powerful body who, at the advice of a Buddhist ascetic, became a <i>yogi</i>	126
མང་བཀུར་ Mañ-bkur, n. of a country	4
མང་བཀུར་ལུ་པ་ Mañ-bkur-rgyalpo (महासम्मत), the king who was elected by the common consent of the people. The first king of the world.	65
མང་བཀུར་བའི་ལུ་གས་ Mañ-bkur-wahi lug, also called (ལུ་རྩ་གྱི་པ་) བཀུར་བའི་ཁྱེ་ (Sammatiyā) or सर्वसम्मतীयावर्ग, n. of one of the eighteen earliest schools of Buddhism	43
མང་གལ་ཕུར་ Maṅgalpura मङ्गलपुर, n. of a place, a <i>Sūdra</i> of which, who used to sleep very much, became a <i>Tantrik</i> Buddhist sage by the name ཅ་ལུ་ཀེ་ (<i>Caluki</i>)	128
མང་དུ་ཐོས་པའི་ཁྱེ་ Mañ-du thos pa'i sde (Bahu ṣrutīyā) बहुश्रुतीया, one of the eighteen earliest schools of Buddhism	44
མང་པོས་བཀུར་བ་ Mañ-pos bkurwa, son of king Turuṣka of Kashmir, who ruled over Turkistan and Gazni in Kabul, &c.	93
མང་པོས་བཀུར་བ་ Mahā Sammata महासम्मती (honoured by many), n. of the first Cakravartti Rājā of this world.	
མང་ལུ་པ་ Mañ-yul, n. of a district in Ladak which is said to have been visited by the Buddhist <i>Tantrik</i> sage Virūpa.	104
མཉ་ཏྲ་ཤྲྀ་པ་ Mañju Ghoṣa मञ्जुघोष, the <i>Bodhisattva</i> who presides over learning, the god of wisdom	1
མཉྩ་ར་ནི་ཤྲཱ་ར་ Mañḍara nikṣaṭa, n. of a mountain	11
མར་མེ་མཆོད་ Mar-me mdsod དེ་པ་རྒྱར་, ལྷ་ཡི་མཆོད་, the most well-known of the past Buddhas who preceded Buddha Kācyapa	20
མར་མེ་མཆོད་ Mar-me mdsad དེ་པ་རྒྱར་, the Cakravartī Rājā Dhṛitarāṣṭra who in his subsequent birth became Buddha Dipamkara (the past Buddha)	15
མར་མེ་མཆོད་འཕྲུང་པོ་ (ལུ་པ་ཐོབ་) Mar-me mdsad bzaf-po (Dipamkara bhadra) དེ་པ་རྒྱར་མཐུ་, the saint-sage of Magadha who had converted several kings into Buddhism, &c.	121
མར་མེ་མཆོད་ལེ་ཤེས་ Marme mdsad ye ces (Dipamkara jñāna) དེ་པ་རྒྱར་ ཇེ་ཤེས་, a Buddhist sage of Vikramaṣīla of the time when it was sacked by the Mahomedans (in 1201-02)	122
མིག་མེ་མཐུ་ Mig-me 'dsum (lit., whose eyes never close), n. of a prince	15

	PAGE.
མིང་ཅན་ Miñcar (Nāmnā नान्ना), one of the five earliest disciples of the Buddha (པཱ་ཤེ་ Pañca varga) ...	46
མིང་ཅན་པོ་ Miñ chen-po (Mahānāmnā महानान्ना) ...	34
མུན་པ་ mun tsal, the dark age in which a Buddha does not appear ...	14
མུལ་ཏྲན་ Multān རུལ་ཏྲན་ in the neighbourhood of which a Mahomedan temple called Majid was erected, and which was burnt under king Qri Harṣa's orders ...	98
མེས་ཕྱེན་ Mes byin (Agnidatta अग्निदत्त), n. of a king of Āryavarta ...	66
མོལ་ཏྲན་ Moltan (Multan), n. of a Province in the West (Panjab) with Bāgañ as its chief town, where reigned king Khunima-must of Tajik (Persia) and afterwards a Mahomedan king called Halhü (Khālū). This was the first and earliest of the Mahomedan kings of India (Āryavartta) ...	89, 92
མོས་པ་ Mos-pa, n. of the last coming Buddha of this <i>Bhadra Kalpa</i> ...	19
མུ་རན་བླ་པ་ Mya-ñan bral, son of Kunāla and grandson of Açoka ...	81, 65
མུ་རན་མེད་ (མྱེ་བ་དཔེན་) Mya-ñan med, n. of a Buddhist Teacher ...	95
མུ་རན་མེད་ Mya ñan-med (Açoka), the famous Buddhist Emperor who is said to have increased the then existing quantity of the relics of the Buddha miraculously, in consequence of which these could be carried to Kashmir, China, Tibet, &c., and worshipped there. Açoka was so called because he was born on the day when the period of mourning for king Nemita's mother's death had expired ...	32, 79
མ་ཕྱེན་མོ་ Rma-bya chen-mo (Mahā Mayūri Tantra) ...	85
མུང་པ་མེད་ཅན་པོ་མེད་པ་མེད་པ་ Myañ-'das chen-po Bam-po tshipa sections of the Kahgyur called Nyañ-dé Mahā Nirvāṇa Sūtra. ...	31
སྤུང་གྱི་གནས་ Sman-gyi gna, n. of a place; Auṣadhiṣṭhāna where the Buddha spent four years ...	22
སྤུང་པ་པ་པ་པ་པ་ Sman dpyad 'tbum-pa, n. of a medical work attributed to the god Brahmā of the <i>Tīrthika</i> ...	62

	PAGE.
ལྷན་ཐུག་ (མངས་ཀྱིས་) <i>Sman bla</i> , the Buddha presiding over the medical science 139	
དཔལ་འབྱོར་པ་ <i>Dmag-lrgya pa</i> (Çatayudha) ཡལ་ཡུལ་, king of Kauçambhî whose son (Çar-wa) ཅའ་རྒྱལ་ was born about the time of Buddha Çākya Siṃha's birth... .. 65	
སྤུངས་ <i>Sme-bdun</i> 6	
དམར་ <i>Dmar</i> , n. of a wild region 5	
དབྱེལ་བའི་ཤིང་རྩ་འདྲན་པའི་གྲོད་ <i>Dmyal-waḥi Ğiñ-ṅla ḥdren-paḥi gyad.</i> The Buddha in one of his transmigrations in hell 23	

ॐ

	PAGE,
ॐ त्र'क्ष Tsa-kra varma चक्रवर्त्ते, n. of a learned <i>Tirthika</i> Pandit who being defeated in a religious controversy became a convert to Buddhism.	90
ॐ त्र'युद्ध Tsa-kra yudha चक्रायुद्ध, n. of a king of Western India including Prayāga, Mathura and Delhi, &c., who was contemporary with king Dharma Pāla and king Thisroñ deku tsan of Tibet, in the 8th Century A.D.	113
ॐ ति'ङ्ग Tsa ti gharo (Catigaon) चाटिगाँवो or चाटिग्राम, modern town of Chittagong in East Bengal, the birthplace of the Buddhist <i>Tantrik</i> sage Tila Yogi, Tillipa or Tilopa of the Tibetans	109, 114
ॐ त्र'ण Tsanaka, n. of a Rāja in Bangala who became minister, but afterwards became an adept in the mystic Buddhist cult	85, 110
ॐ त्र'ण Tsanaka (<i>Cānakya</i>), the celebrated minister of king Candra Gupta and his son Vindusāra who by his political sagacity and diplomacy is said to have deprived sixteen kings of their dominions, &c.	66, 91
ॐ त्र'ण (lit., gram) Tsanaka (Canaka), not Chānakya, n. of the maternal uncle of the younger son of king Mahā Pāla who either reigned or was regent for 29 years. During his regency there were invasions of India by the Turuṣka (Mahomedans) and the Rāja of Bengal had revolted. Canaka afterwards placed his nephew Bhaya Pāla on the throne and himself retired to a place called Bhāṭi in the mouth of the Ganges called <i>Gangāsāgara</i>	116
ॐ त्र'प Tsaparipa चपरी, n. of a Buddhist <i>Tantrik</i> sage.	129
ॐ त्र'प Tsamaripa (Camaripa) चर्मकार or चमार, a shoemaker of Viṣṇunagara who became a Buddhist <i>Tantrika</i> sage	125
ॐ त्र'ण Tsamaṇa चमण, a king of the house of king Kalyāṇa.	65
ॐ त्र'ण (२२' ३२') Tsaraka (Caraka), चरकचरणी, an Indian surgeon and physician of early times.	1१9

	PAGE.
ཅ་ལཱི་ Tsa-luki (Caluki) ཅ་ལཱི་, n. of a Buddhist <i>Tantrik</i> sage of Mañgalapura.	128
ཅོ་ལ་ Tsola (Cola), ཅོ་ལ་ a place and a people in southern India	4
ཅག་མ་ Tsak-ma (Cakma) ཅག་མ་, Chittagong Hill Tracts occupied by the Chakma tribe, on the upper source of the river Karnafuli, where Atita vāhan reigned and spread Buddhism	74, 123
ཅན་ཇི་ཀ་ Tsandikā ཅན་ཇི་ཀ་, the Brahmanical goddess Kālī in the Buddhist pantheon, who was propitiated by Nāgārjuna	104
ཅན་དཀྱུང་ Tsandra skyoñ (Candra Pāla) ཅན་དཀྱུང་, n. of a king of India	66
ཅན་དགོ་མི་ Tsan-dra Gomi ཅན་དགོ་མི་ or Candra Goswami, the author of the well-known ཅན་དཔལ་ཀུན་ལ་ <i>Candra Vyākaraṇa</i> . He was born in Vārendra in Bañgala	95, 139
ཅན་དཀྱུ་ཏ་ Tsan-dra Gupta (ཅན་དཀྱུ་ཏ་) Candra Gupta, ཅན་དཀྱུ་ཏ་, the famous Sandroootas of the Greeks, who was king of Magadha during Alexander's invasion of India. During his reign the Buddhist hierarch Ārya Deva is said to have flourished	66, 89
ཅན་དཀྱི་ཡ་ Tsandradīpa (Candravīpa), ཅན་དཀྱི་ཡ་, a part of the modern district of Backergunj in East Bengal where Candra Gomi, the grammarian had settled after his exile from Vārendra	95
ཅན་དཀྱུ་ཀ་འ་ཅ་ Tsandra Vyākaraṇa ཅན་དཀྱུ་ཀ་འ་ཅ་, n. of a Sanskrit grammar by <i>Ācārya</i> Candra Gomi of Vārendra in Bengal	82, 95
ཅན་དཀྱི་ཁྱོ་ཡ་ Tsandra'i Khron pa ཅན་དཀྱི་ཁྱོ་ཡ་, a well at Nālanda where Candra Gomi the grammarian, wanted to throw the original manuscript of his grammatical work, thinking it was inferior to the one <i>Ācārya</i> Candra Kirtti had written. People (pilgrims) used to drink its water in the belief that thereby their intellect would become sharp.	96
ཅན་དཀྱི་རིག་མ་ Tsandrahi rigs ཅན་དཀྱི་རིག་མ་, the house of Candra, i.e., <i>Candra Vamṣa</i>	65

ཅན་རྒྱ་ཀ་ར་གུཔ་ཅ	Candrākara gupta, चन्द्राकरगुप्त, one of the twenty-four Buddhist <i>Mahānta</i> who flourished in Magadha shortly before the Mahomedan conquest. ...	121
ཅན་དན་མྱེང	Tsan-dan skyon (Candan Pāla), a Buddhist king of ཅན་པོག་ <i>Nihog</i> , i.e., <i>Prācya</i> which comprised North Vihar, Baṅgala, Aṅga and Kāmarupa). He was a friend of the Brāhman Indradruva, author of <i>Indra Vyākaraṇa</i> ...	84
ཅན་དན་ཐོབ	Tsan-dan Jovo चन्दन प्रभु (Candana Prabhu), n. of an image of the Buddha which was taken by one of the Chinese Emperors to China from (Kashgar) Kaṅga country which was known by the name of Candan during Aṣoka's time. It was under the orders of king Kāca or Samkāca of Vārāṇasi that it was sent to Kashgar. It is now kept in the shrine of Chandan-sze at Peking ...	137
ཅན་ཅིཾ	Tsandhi चन्ही, n. of a Buddhist <i>Tantrik</i> sage who initiated Sumata in mysticism. ...	130
ཅམ་པ་ཀ	Tsampaka (Campaka) चम्पक, modern Bhagalpur in Vihar; according to some authors, modern Cambodia... 4, 74	
ཅམ་པ	Tsampa (Campa), n. of place where Ṣānavāsi died. 76	
ཅམ་པ་ཀ	Tsampaka, n. of a Buddhist <i>Tantrik</i> sage of Campaka who, while he was enjoying himself in the pleasure grove of <i>Champaka</i> flower at summer time, &c., was initiated by a <i>Tantrik</i> sage ...	128
ཅམ་པ་ཨ་ར་ན	Tsampā-arna (probably Champaran), the birth-place of Emperor Aṣoka ...	78
ཅམ་པ་ར་ཤ	Tsam-par-na (Champaran), n. of a city the king of which turned into a Buddhist <i>Tantrik</i> sage and was called Kokili Tibetanized Kokilipa ...	130
ཅམ་པ་ཤེ་པ	(ཐུབ་ཤེ་པ) Tsar-paṭika चर्पेटि, n. of a Buddhist <i>Tantrik</i> saint. ...	94
ཅམ་པ་ཤེ་པ	Tsar-paṭi-pa, n. of a Buddhist sage who it is said, had presented Nāgārjuna, with the secret of making gold and in return had received from him an enchanted shoe, made of leaves, by which one could move in space. 105	
ཅམ་པ་ཤར་	Tsi-tā-war (Chitor) चित्तोर, n. of a kingdom in Rājputana, where the Buddhist sage Ṣāntiprabha was born. 99, 109	
ཅམ་པ་ལ	Tsi-lu-pa चिलु, n. of a Buddhist sage who brought the Kāla cakra <i>Tantra</i> from Ṣambhala ...	134

	PAGE.
ཙུཔ་ Tsunpa (ཙུཔ་) ཙུཔ, n. of a goddess propitiated by the boy Gopāla, who afterwards became king Gopāla, the founder of the Pāla dynasty of Magadha ...	110
རྩོ་ལ་རི་མ་ Tsoñ-la riñ-ma, n. of a mountainous country bordering Tibet, on the Kashmir side ...	74
ཙུའག་ (ཙུའག་ཡན་ལག་) Tsauraṅga ཙུའག, lit., an abettor of robbery. n. of a Buddhist <i>Tantrik</i> sage ...	125
ཙུཤ་ཤོ་ཧ་ Tṣtshandhoha ཙུཤ་ཤོ་ཧ་, a kind of mystic hymns composed in a particular metre ...	4
རྩུ་ཕུ་ Rtsa phuñ, n. of a wild region. ...	5
རྩུ་ཅན་ Rtsva-can (Kusināra) རྩུ་ཅན་གྱི་ཡུལ་, the place of Çākya Buddha's death ...	22
རྩུ་ཅན་གྱི་ཡུལ་ Rtsvaṅcan gyad kyi yul རྩུ་ཅན་གྱི་ཡུལ་, Kusinara, the city of <i>Malla</i> , where the Buddha breathed his last. ...	31
རྩུ་ཅན་པ་ or རྩུ་ཅན་པ་ Rtsibs-pa, one of the Buddhist hierarchs of Magadha ...	45
རྩུ་ཅན་པ་ Rtsibs-logs, n. of an <i>Arhat</i> . He informed the public that in the <i>Āvadāna</i> moral story of Kāñcana Māli there was reference to the division in 18 sects of the early Buddhists. This, it is said, led to Kaṇiṣka's holding the third Buddhist convocation. ...	83
གཙང་ Gtsañ, the province of Tsang in Tibet ...	123
གཙང་མ་ Gtsañ-ma, n. of a sister of Çākya Buddha ...	18
གཙུག་ཕུད་ཅན་ Gtsug-phud-can གཙུག་ཕུད་ཅན་, n. of the Brahmā who paid homage to the Buddha at his attaining to supreme intelligence ...	15, 46
གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་གཙུག་ལག་ Gtsag-lag khañ-chen gnas sde གཙུག་ལག་ཁང་, one of the eighteen sects of the earlier schools of Buddhism so called from their residing in monasteries. ...	44
གཙོ་བོ་དབང་ཆེན་ Gtso-ro dñañ chen, n. of a king of Southern India. ...	66
གཙོ་རང་གི་ (གཙུག་པོ་) Gtsorañgi (prob. same as Caurañgi-pa), n. of a Buddhist <i>Tantrik</i> saint born of the Kshetria race. ...	105
བརྩོན་ལྷུས་ (དཔེ་སྟོང་) Bṛtson-lgrus (Vīrya) བརྩོན་, n. of a Buddhist monk of Sāketa who greatly diffused the <i>Hīna yāna</i> school ...	84
བརྩོན་ལྷན་ Bṛtson-lḍan (Vīryā vāna) བརྩོན་ལྷན་, n. of a Brahman of Hastināpur who erected a hundred temples to the Buddha ...	84

ॐ

	Page.
ཧམ་བུ་ Tshal-wa, the hierarchy of Tshal-wa, in Central Tibet, which also rose to eminence by courting the patronage of Hor Se-chen (Tartar Emperor) ...	158
ཧམ་བུ་ Tsha-wa, n. of a hot hell ...	5
ཐཱ་ཤཱ་ཐཱ་ཐཱ་ཐཱ་ Trikutuka Vihara of Bangala where Simha bhadra wrote a commentary on the Aṣṭa sahasrika Prajña Pāramitā ...	113
ཐཱ་ཤཱ་ཐཱ་ Tshe rnam gyal, n. of a king ...	23
ཐཱ་ཤཱ་ཐཱ་ Tshe-dpad-med (Buddha Ananta Āyusa) འཕའི་མི་ཡོན་པ་ or འཕའི་མི་ཡོན་པ་ ...	85
ཐཱ་ཤཱ་ཐཱ་ Tshe rdsa shig-po, n. of a medical work. ...	139
ཐཱ་ཤཱ་ཐཱ་ Tshad-ma kun-btus (Pramāṇa Samuccaya) རྒྱལ་པོ་འཕམ་པ་, a metaphysical work of great merit written by the Buddhist philosopher Dignāga ...	100
ཐཱ་ཤཱ་ཐཱ་ Tshad-med dge འཕའི་མི་ཡོན་པ་, n. of a heaven. ...	6
ཐཱ་ཤཱ་ཐཱ་ Tshad-med-hod འཕའི་མི་ཡོན་པ་, n. of a heaven ...	6
ཐཱ་ཤཱ་ཐཱ་ Tshim-bu-pa, a novice monk and pupil of Kṛiṣṇa caryā who was a tailor by profession ...	110
ཐཱ་ཤཱ་ Tshul Çila རྒྱལ་པོ་, n. of a king of India ...	66
ཐཱ་ཤཱ་ཐཱ་ Tshul-khrims bskyas, a Tibetan author who wrote ཐཱ་ཤཱ་ཐཱ་ཐཱ་ཐཱ་ ...	38
ཐཱ་ཤཱ་ཐཱ་ Tshul kh-rim-bskyas (Çila rakṣita) རྒྱལ་པོ་, n. of a Buddhist sage of Lalita candra's time ...	108
ཐཱ་ཤཱ་ཐཱ་ Tshul-gsumsgron-me ཐཱ་ཤཱ་ཐཱ་ཐཱ་, n. of a Buddhist work ...	59
ཐཱ་ཤཱ་ཐཱ་ Tshañs chen Mahā Brahmā ཐཱ་ཤཱ་ཐཱ་, n. of a heaven	2, 6
ཐཱ་ཤཱ་ཐཱ་ Tshañs hdun, n. of a heaven: Brahma Purohita	6
ཐཱ་ཤཱ་ཐཱ་ Tshañs-pa, son of Rigs-Idan dragpo (Kūlika Rudra) who was Mañju ghoṣa incarnate ...	40
ཐཱ་ཤཱ་ཐཱ་ Tshañs spyod Brahma caryā school ཐཱ་ཤཱ་ཐཱ་ ...	79
ཐཱ་ཤཱ་ཐཱ་ Tshañs byin (Brahma-datta) ཐཱ་ཤཱ་ཐཱ་, king of Kosala and father of king Prasenajit... ..	65
ཐཱ་ཤཱ་ཐཱ་ Tshañs-ris Bra/maloka ཐཱ་ཤཱ་ཐཱ་, n. of a heaven	6

	PAGE.
མཚོ་སྐུ་མ་ <i>Mtsho skye</i> सरोज, n. of a <i>Tantrik</i> sage who composed གསལ་བ་གུབ་པ་ <i>Gsafi-wa grub-pa</i> ... 62	62
མཚོ་སྐུ་མ་གཞིན་པུ་ (ཕུ་སྐུ་མ་) <i>Mtsho skyes gshon-ma</i> (Saroja Kumāra) पुष्कर, सरोजकुमार, n. of a prince, son of king Indrabhūti of Kāñci in southern India. ... 129	129
མཚོ་སྐུ་མ་ <i>Mtsho-sna-pa</i> , n. of a Tibetan historian and chronologist ... 49	49
མཚོ་མ་རྩོམ་པ་ <i>Mtsho Ma-dros-pa</i> lake Anavatapta अनावतप्त, or Mānasarovara. ... 3, 74	3, 74
མཚོ་ཕྱེད་གཞིན་གསོམ་ <i>Htsho-byed gshon gsos</i> जीवक कुमार पोषित, Jivaka kumara who was converted to Buddhism by the Buddha himself. ... 35	35
མཚོ་ཕྱེད་གཞིན་པུ་ <i>Htsho byed gshon-nu</i> जीवक कुमार (Jivaka Kumāra), the physician who had presented medical help to both the Buddha and king Bimbisāra. ... 129	129

ॐ

	PAGE.
ईश्वर Jagadhala जगधल, n. of a place in Orissa where Çākṣrī bhadra of Kashmir had taken refuge, after his flight from Oṭantapuri <i>Vihāra</i> when that place was sacked by Bakhtyar Khiliji in 1202 A.D. ...	122
ईश्वर Dsaṭa Sanghara जटसङ्कर, n. of a place in Southern India, five hundred <i>Tīrthika</i> Hindus of which place were defeated in religious controversy with Nāgārjuna ...	86
ईश Dsa-ti (Jāti) जाति, n. of a rich householder of the country of Asmaparanta (probably) Bactria ...	83
ईश्वर (Janārdana) जनाईन, a Kashmirian Paṇḍit physi- cian, who with the help of some great Lo-tsā-wa of Tibet, translated into Tibetan some of the Indian medical works. ...	139
ईश्वर Dsamari जमरि, n. of a Buddhist sage, said to have been a pupil of Dharmakīrti (which is doubtful). ...	104, 107
ईश्वर Dsa-ya (Jaya) जय, n. of a sculptor of Southern India, who became famous for his artistic taste and skill in image-making and sculpture, designing, &c. ...	137
ईश्वर Dsayānantakīrti जयानन्तकीर्ति, n. of a Buddhist <i>Tantrik</i> sage who, at first, was Brāhman minister of a certain king of Bengal. ...	128
ईश्वर Dsa-ya tsandra जयचन्द्र, Jaya candra, one of the kings of the race of Candra, i.e., Candra vaṃṣa. He succeeded his father Akṣa candra on the throne of Magadha ...	65
ईश्वर Dsa-ya Sen (Jaya Sena) जयसेन, n. of a king who became Buddhist at the instance of <i>Mitra yogi</i> , accord- ing to the historical work called Deb-sñon of Tibet ...	119
ईश्वर Jalendra, a king of Laṅka (Ceylon) whose son Sebala married the widow of king Indrabodhi ...	131
ईश्वर Dsa-lan dhara, जलधर, was born in Nagara Thāṭha in Sind. He was born in a low caste family and was	

	PAGE.
initiated in <i>Tantrik</i> Buddhism by Lva-wa-pa. He became liberated from transmigratory existence by being initiated in the mystic <i>Tantra</i> of Hévajra (ཧེ་འཛོེས་པ་) by a saintly goddess—Jñāna Dakinī སྐུ་མཁའ་ལྷོ་མེ་ཐེན་ ...	109, 110
ཇུ་ལན་རྩ་པ་ Dsa-landhara Tib. འབར་འཛིན་ Kāshmir and modern Panjab part of which is still called Jalandhar, over which king Kāniṣka ruled, that being his early heritage. ...	4, 44, 82
ཇུ་ལན་རྩ་པ་ Dsalandhara, a Buddhist <i>Tantrik</i> who was buried alive in a hole under ground by the order of king Gopī candra of <i>Cātigaon</i> Chittagong. Afterwards he initiated Gopī candra in <i>Tantrik</i> mysticism ...	108, 109
ཇུ་འཛིན་ཐུག་པ་ Dsa-line/hi brag-phug, same as འབར་འཛིན་ཐུག་ འཛིན་ལྷོ་མི་ལྷ་ཁུ་, the rock cavern of Jvalinī where the Buddha resided for two years. ..	31
ཇུ་མ་ Dsa/ma (Jama) ཇམ་, n. of a Brahman woman, who lived 120 years and whose three sons worshipped Viṣṇu, Mahādeva and the Buddha respectively. all living together in the Bramanical society. ...	77
ཇུ་ཀྱི་ཇུ་ལ་ Dsātidsala ཇའཏིས་ལ་, n. of a <i>Kumāri</i> Buddhist nun who resided in the north of Udyāna—From there Buddha Jñāna received mystical instructions ...	113
ཇུ་ཡེ་ཤུ་ Dsāleruha ཇའལེ་རུ་ཇུ་, n. of king of Orissa during whose reign Orissa became powerful ...	93
ཇུ་ལ་ཀ་ Dsi-wa kara (Jivakara) ཇའི་བ་ཀ་, n. of a Buddhist monk of Kashmir ...	93
ཇུ་ཤེ་མ་ Dsina mitra (Jina mitra), ཇའི་མ་མཚན་, a pupil of ཇའི་མ་མཚན་ སྤུ་ར་མ་མཚན་ or ཇའི་མ་མཚན་ who visited Tibet during king Ralpa can's reign ...	49
ཇུ་ཏ་ཀ་ De-taka ཇེ་ཏ་ཀ་, n. of a prince whom Nāgārjuna met while proceeding to Uttarakuru (probably to China) ...	86
ཇུ་ཏ་པ་ Jetavana ཇེ་ཏ་པ་ Jeta grove in Grāvastī famous for the Buddha's residence and his discourses on the holy religion. ...	81
ཇུ་ཇེ་མ་མཚན་ Dsetāri chenpo ཇེ་ཏ་འི་, the senior Jetāri or Mahā Jetāri. A Buddhist saint of Vārendra who flourished about the end of the 10th Century A.D. He was born of the <i>Yoginī</i> concubine whom king Sanātana of Vārendra had secretly kept to try the efficacy of mysticism into which he was initiated by the Brahman Buddhist <i>Ācārya</i> called in Tibetan <i>Sñ āpahi shabs</i> ...	116

ཇཱ་ར་ཨ་ཏི་ཤེ་ཏཱ་རི་ (Jetāri) जेतारि, a <i>Tantrik</i> sage of Bengal who initiated རྣམ་ཐུང་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ རྣམ་ཐུང་ལྷ་མོ་ श्रीमान बोधिसाग्य in mysticism and gave him the mystical name of རྣམ་ཐུང་ལྷ་མོ་ རྣམ་ཐུང་ལྷ་མོ་	112
ཇཱ་རི་པ་ Dsogi-pa (Yogi-pa) योगी, n. of a Buddhist <i>Tantrik</i> sage who was a native of Oṭantapuri ...	123
ཇཱ་མ་ན་ཤི་ Dsomanā ḡri जौमनश्री, n. of a place in Magadha ...	128
ཇཱ་ལ་ཤེ་ཤེ་ Dsvala ḡiṣṭha ཇཱ་ལ་ཤེ་ཤེ་ཤེ་, n. of a Buddhist sage who became versed in <i>Tārā Tantra</i>	90
ཇཱ་སྒྲ་ཀ་ར་ལུ་ཏྲ་ Dsñānakara gupta ज्ञानाकर गुप्त, a Buddhist sage of Magadha ...	121
ཇཱ་ན་ཤི་ Jñāna ḡri ज्ञानश्री, n. of a Buddhist Paṇḍit ...	59
ཇཱ་ན་ཤི་མི་ཤི་ Jñāna ḡrimitra ज्ञानश्रीमित्र, who was called (ཀ་ཆེན་ Mahāstamoha) second central pillar of Vikrama ḡiḷa for his learning. He was born in Gauḍa. He had first entered the Ḣrāvaka school, but afterwards imbibing faith in the Mahāyāna doctrine, joined Vikramaḡiḷa.	118, 120
ཇཱ་ན་ཤི་ཤི་ Jñāna Siddha ज्ञानसिद्ध, the earlier Buddhist name of Nāropa before he became a <i>Tantrik</i> ...	117
ཇཱ་མ་ལ་ Dsamlā probably for ཇཱ་མ་ལ་ལྷ་མོ་ ཇཱ་མ་ལ་ལྷ་མོ་, the god of wealth. ...	113
ཇཱ་མི་ཤི་ Dsinamitra (Jina mitra) जिनमित्र, a Buddhist sage of Kashmir who visited Tibet and helped in the work of translating sacred Buddhist scriptures into Tibetan ...	114
མཛེས་པ་ཀོད་ Mdses ūkod, n. of a Buddhist sage ...	113
མཛེས་ཅེན་ Mdes chen, n. of a Buddha ...	23
མཛེས་ལུན་ Cāruman, n. of a Cakravartti Rājā ...	...
མཛེས་པ་ Caru, n. of a Cakravartti Rājā ...	...
མཛེས་པ་ར་སྒྲ་ Mdses-par snañ, n. of an enlightened age or ཇཱ་ར་ལྷ་མོ་ ...	15
མཛེས་ལྷ་ Rdsogs-ldan kṛita yoga ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་, the age of perfection. Its duration was 1,728,000 human years ...	16
ཇཱ་ལ་པ་ལྷ་མོ་ Rdsogs byed Rnam-pa, ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ ...	...
མཛོད་ Mdsod for (མཛོད་པ་མཛོད་), n. of a Buddhist work—the <i>Abhidharma Koṣa</i> ...	45
མཛོད་ཀི་ཀ་ Mdsod ṭika, n. of a commentary on the work <i>Mdsod koṣa ṭika</i> མཛོད་ཀི་ཀ་ ...	...
མཛོད་ལུ་ H'dsañ yul, n. of a part of Mongolia bordering China ...	74
མཛོད་ལུ་མཛོད་ Hdsam-bu ḡliñ ཇཱ་མཛོད་ལུ་མཛོད་, Jambū dvīpa—India or Asia, one of the four great continents in the Buddhist Cosmogony ...	2

६

	PAGE.
ཤི་བའི་གོ་མ་ (ཤི་བའི་གོ་མ་) Shi-wa/i go-she ག་ཤི་བའི་ (Çānti Varma), n. of devout Buddhist <i>upāsaka</i> 99	99
ཤི་བའི་མོད་ Shi-wa hod (Çānti Prabha) ག་ཤི་བའི་, tutor of Çākya prabha, a Buddhist sage of Chitor. ... 100, 109	100, 109
ཤི་བའི་ཤི་མ་ Shi-wa yeşes (Çānti jñāna) ག་ཤི་བའི་, a Buddhist sage of king Canaka's time 116	116
ཤི་བའི་ལྷ་ Shi-wa lha Çāntideva ག་ཤི་བའི་, n. of a Buddhist sage, a pupil of Jinadeva of Nālanda 101, 102	101, 102
ཤི་བའི་ལྷ་ Shi-wa lha (Çāntideva) was born as a son of Kalyāna varma (ཤི་བའི་གོ་མ་), king of Saurāstra. His name in boyhood was Çānti varma (ཤི་བའི་གོ་མ་). He was minister to (ཤི་བའི་ཤི་མ་ the 5th Simha) king of Magadha. Afterwards he was ordained in the order of <i>Bhikṣu</i> by Jinadeva at Nālanda 103	103
ཤི་བའི་ལྷ་ Shi-byed, a Buddhist sect of <i>Tantrik</i> mystical school founded by the Indian sage Dampa Sañsrgyas, in Tibet. 119	119
ཤི་བའི་ལྷ་ Shi sbas Çānti gupta, ག་ཤི་བའི་, a Buddhist sage of Draviḍa Orisa (ཤི་བའི་ཤི་མ་) in Southern India ... 123	123
ཤི་བའི་ལྷ་ Shi ktshe Çānti rakṣita ག་ཤི་བའི་, the Indian sage born in Bengal who first introduced Buddhist monasti- cism in Tibet under the auspices of king T'hisroñ Dehu ūtsan. He was a scion of the royal family of Zahor in Bengal well known by his title of <i>Mkhan- po</i> Bodhisattva in Tibet. He was the high priest of Nālanda <i>vihāra</i> in Magadha and visited Tibet at the invitation of king T'hi-roñ de/ku-ūtsan of Tibet ... 49, 112	49, 112
ཤི་བའི་ལྷ་ Shañ-tsha, n. of a wild place 5	5
ཤི་བའི་ལྷ་ Shañ shūñ, n. of a part of upper Tibet called Gūgé 4	4
ཤི་བའི་ལྷ་ Shiñ skyoñ Kṣetra pāla ཤི་བའི་, n. of a minister ... 66	66
ཤི་བའི་ལྷ་ (ཤི་བའི་ལྷ་) Ācārya Parahita ཤི་བའི་. He was a Buddhist sage of Vikramaçila .. 115	115
ཤི་བའི་ལྷ་ Gshan-kphrul dwañ byed ཤི་བའི་, <i>parinirvāṇa</i> n. of a heaven where <i>Tantrik</i> mysticism was expounded. 52	52

	PAGE.
གཤན་འཕྲུལ <i>Gshan hphrul</i> परनिष्क्रान्त, n. of a heaven ...	6
གཤམ <i>Gsha/h</i> , n. of a wild region ...	5
གཤེག་ཡོད་པར་སྐྱེ་བའི་ཤེ <i>Gshi-kun yod-par smra-wa'i sde</i> (Mūla Sarvāsti vāda) मूलसत्त्वैखिवादी, one of the principal early schools of Buddhism which asserted that all things (<i>dharma</i>) exist. ...	44
གཤུ་བརྟན <i>Gshu-brtan</i> , n. of an ancestor of Çākya Buddha ...	18
གཤུ་བཟང་ <i>Gshu-bzang</i> , चक्रमह, a king of the house of king Kalyāṇa ...	65
གཤུང་དམ་པ་བས་པོ་མོ་བདུན་པ, n. of a Buddhist work. ...	36
གཤོན་ཏུ་ཤེ <i>Gshon-nu-sde</i> Kumāra sena, कुमार सेन, a Buddhist monk of Kashmir who was expelled from the order on account of his misconduct. He fled to a place called Qulika lying behind <i>Thokar</i> (Turkistan) and became a convert to Islam under the name of Māthu. ...	88
གཤོན་ཏུ་གདོང་རྩལ <i>Gshon-nu gdoñ-drug</i> , Kumāra Śaḍānana (Kārttikeya) कुमार षडानन, who was propitiated by Vararūci. ...	87
གཤོན་ཏུ་བཟུང་བ <i>Gshon-nu hbyuñ-wa</i> कुमार सम्भव (Kumāra Sambhava), one of the great poems of Kālidāsa called the birth of Kumāra. ...	88
གཤོན་ཏུ་བརྟན་འགྲུལ་ཕྱོད <i>Gshon-nu brtson-hgrus spyod</i> कुमार वीर्यचर्या, n. of a prince. ...	23
གཤོན་ཏུ་ལེན <i>Gshon-nu len</i> , n. of a Buddhist sage of the Sautrāntic school who flourished in Western India ...	88
གཤོན་ཏུ་རོལ་པ <i>Gshon-nu Rol-pa</i> (Kumāra līla) कुमार लीला, in whose house Dharma kīrtti stayed a few years to learn the secrets of Brahmanical philosophy. In Hindu works he is called Kumarila Bhatta. ...	106

	PAGE.
མེན་ཅན་ Za-can མེ་གཱི, one of the eight <i>Nāga Rāja</i> ...	3
མེན་ Zahor (probably modern Jessor in Bengal), n. of a city in Bengal, where the sage <i>Qānti rakṣita</i> was born.	112
མེན་ Zahor སཱེར་ Sahor, སཱེ་རེ་, according to some, probably for City of Lahor, in the Punjab, which was under the <i>Tajik</i> kings of Persia about the time of king Dharma candra's reign in Magadha.	92
མེན་གླིང་ Zañṣ gñiñ (Tāmradvī-pa), an island in the Indian Ocean, probably Java.	123
མེ་པ་ Zab-pa གཙཱིར་, n. of a city of the Lha-min (<i>Asura</i>) ...	5
མེ་པ་རྡོ་རྗེ་ Zab-pa (Gambhira vajrā) གཙཱིར་ བརྟན་, this sage introduced the <i>Tantra</i> of Amṛita vajra	135
མེ་མོ་ཉི་ཤམ་ Zab-mohi phyogs གཙཱིར་འཛིན་, n. of a Buddhist king of India, who ruled in Pañcāla. He entertained the Buddhist clergy headed by Āryaśaṅga for many years.	66, 67
མེ་པ་འཛིན་པ་ Zab-pa'i Rdorje (Gambhira Vajra) Kashmirian Buddhist Paṇḍit who became a <i>Siddhā</i> (saint).	115
མེ་ས་ཁྱེན་ Zas-akar (Qubhrodana) རྒྱལ་འོད་, n. of an uncle of Qākyā Buddha	18
མེ་ས་ཁྱེན་ Zas gtsaṅ (རྒྱལ་འོད་), father of Qākyā Buddha	18
མེ་ས་ཁྱེན་ Zla mgon (Candra nātha) འཕྲུལ་འཛིན་, a physician of Kashmir who wrote a commentary on <i>Sūtrā-po ḥadus-pa</i> called འཕྲུལ་འཛིན་གྱི་པུ་སྐུ་འཛིན་པུ་སྐུ་འཛིན་པུ་སྐུ་	139
མེ་པ་ཁྱེན་མ་ Zla-wa sgron-ma འཕྲུལ་འཛིན་, n. of a Buddhist work.	19
མེ་པ་ཁྱེན་མ་མ་ Zla-wa'i sgron gsal འཕྲུལ་འཛིན་, n. of a Buddhist religious work which contains some accounts of Nāgārjuna's religious works.	87
མེ་པ་ཁྱེན་མ་ Zla-wa dri-med འཕྲུལ་འཛིན་, one of the two Deva putra who, at the termination of their moral merits, fell from heaven and became transformed into human beings.	18

	PAGE.
ཇུ་འཕྱིར་པོས་རྒྱུ་པ་ Zla-wa sñiñ-pos shus-pa འཕྱིར་པོས་ཇུ་པ་, n. of a Sūtra delivered by the Buddha at Candra garbha's request. 50	
ཇུ་འཕྱིར་པོས་མཛད་ Zla-wa sñiñ-pohi mdo, འཕྱིར་པོས་མཛད་ n. of a Buddhist Sūtra 48	
ཇུ་འཕྱིར་པོས་ Zla-wahi sde འཕྱིར་པོས་, n. of a king of Southern India. 66	
ཇུ་འཕྱིར་པོས་ Zla wahi hod (Candraprabha), one of the <i>Kūlika</i> Emperors of Çambhala. 39	
ཇུ་འཕྱིར་པོས་པ་ Zla-wahi ngon-po (Candra natha), the Buddhist sage who gave the vows of monkhood to <i>Ācārya</i> Candra kirti. 94	
ཇུ་འཕྱིར་པོས་ Zla-wa grags (Candra kirti), the greatest expounder of the <i>Mādhyamika</i> philosophy of Nāgārjuna. He was born in a Brāhman family of Samanta in Southern India. 94	
ཇུ་འཕྱིར་པོས་ Zla-wahi gliñ (Candradvīpa), a portion of the modern district of Backergunj in East Bengal. ... 4	
ཇུ་འཕྱིར་པོས་ Zla-wahi norbu འཕྱིར་པོས་, n. of a Buddhist sage who was spiritual tutor of king Çiła (Ñāñ-tshul) ... 101	
ཇུ་འཕྱིར་པོས་ Zla-wa Padma (Padma candra) འཕྱིར་པོས་, n. of a Buddhist sage of Vikramaçila. 115	
ཇུ་འཕྱིར་པོས་ Zla-vas byin འཕྱིར་པོས་, Candradatta one of the Emperors of Çambhala. 38	
ཇུ་འཕྱིར་པོས་ Zla-mdses འཕྱིར་པོས་, n. of a king of Southern India. 66	
ཇུ་འཕྱིར་པོས་ Zla-bzan (Candra bhadra) འཕྱིར་པོས་, an incarnation of Vajrā Pāpi, one of the Emperors of the fabulous Çambhala, author of <i>Rtsa rgyud glegs-can</i> 38	
ཇུ་འཕྱིར་པོས་ Zla rigs (Candra vamça) འཕྱིར་པོས་, Lunar race. ... 121	
ཇུ་འཕྱིར་པོས་ Zla-ösrūñ (Candra rakṣita) འཕྱིར་པོས་, a king of Orissa whose reign commenced in the latter days of king Mahā padma. In the palace of this king the <i>Mahāyāna</i> sacred works were first read. 82	
ཇུ་འཕྱིར་པོས་པ་ Bzan skyon gis Shus-pa འཕྱིར་པོས་པ་, n. of a religious work delivered by the Buddha at the request of Bhadrāpāla. 9	
ཇུ་འཕྱིར་པོས་ Bzan Idan Bhadrīka འཕྱིར་པོས་, one of the five earliest disciples of the Buddha belonging to <i>Pañca varga</i> (པཎ་ཅེ). 46	

	PAGE.
བཟང་ཤེ <i>Bzañ sde</i> བཟང་ཤེ, the individual who with sixty persons was converted by the Buddha on the way between Vārānasi and Magadha 33	33
བཟང་པོ <i>Bzañ-po</i> བཟང་པོ, n. of a merchant who presented the Buddha with some honey for refreshment. ... 45	45
བཟང་པོ <i>Bzañ-po</i> བཟང་པོ, the third Rigs <i>Idan</i> or <i>Kūlika</i> Emperor of Çambhala. 39	39
བཟང་པོ <i>Bzañ-po</i> Bhadra, n. of a Brahman who served the Buddhist Church. He is said to have been a friend of king Mahāpadma. 82	82
བཟང་པོ <i>Bzañ-po</i> called Bhikṣu Bhadra, who caused great disturbance and confusion in reference to the interpretation of the teachings of the Buddha. 81	81
བཟང་པོའི་ལགས་ <i>Bzañ-pohi shabs</i> Bhadrapāda, n. of a pupil of Kṛiṣṇa caryā. 110	110
བཟང་ཕྱེད་ <i>Bzañ-byed</i> , n. of a city 34	34
བཟང་དབང་པོ <i>Bzañ dwañ-po</i> འཛཱ་མཱ་ (Indra bhadra), a Paṇḍita of Magadha, who wrote a work on the history of Buddhism from which the author Sumpa Khanpo had drawn good deal of materials for his history (this work) 123	123
བཟང་མོ <i>Bzañ-mo</i> མཱ་, name of the wife of Padmañi <i>rtsa-log</i> or she may have been his mistress. 18	18
གཟི་བུ་འཛཱ་མཱ་ <i>Gzi brjid can</i> འཛཱ་མཱ་, one of the Emperors of Çambhala 38	38
གཟི་བུ་འཛཱ་མཱ་ <i>Gzi brjid lbar</i> , n. of a Tibetan physician who translated some Chinese medical works into Tibetan, during the time of Hon Shiñ Koñjo, the Chinese Princess who was married to a king of Tibet... 139	139
གཟིག་མཱ་པ <i>Gzeg-can-pa</i> Kaṇāda school or ཀ་ཤ་པ (Nyāya philosophy). 106	106
གཟུགས་འཛཱ་མཱ་པོ <i>Gzugs can</i> Sñoñ-po བིམ୍བིས་མཱ་ (Bimbisāra), son of king Mahā Padma of Magadha, born about the time of Budḥa Çākya Simha and who first patronized him. 65	65
བཟོད་བཟློང་ <i>Bzod-pa</i> skyoñ (Kṣānti Pāla) ར་ཤ་པ་ཤ་, n. of a king of Pāla dynasty. 66	66

२

	PAGE.
होग् मिन <i>Hog-min</i> स्वकनिष्ठ, n. of the highest heaven of the Buddhists. 6	6
होद-कन <i>Hod-can</i> प्रभावनी, n. of a city of the Lha-min (<i>Asura</i>). 5	5
होद-चुन <i>Hod chuñ</i> , n. of a heaven... .. 6	6
होद-इल <i>Hod ldan</i> प्रभावनी, the city where Emperor Aśoka died, or where division among the Buddhist clergy first commenced. 44	44
होद-होरो <i>Hod hphrohi phuñ-po</i> , n. of a Buddha. ... 23	23
होद-मा-कन <i>Hod-ma can</i> , n. of a place to the north of which in a <i>Ça-pa</i> tree-grove the Buddha had resided. ... 35	35
होद-महि-तशल <i>Hod-mahi tshal</i> (Venu vana) वेणुवन, in Magadha. 21	21
होद-जे-कुन <i>Hod-zer kun hphags</i> , n. of a fabulous king. 15	15
होद-जे-कन <i>Hod zer chan</i> , n. of a world in the western quarter which the Buddha visited for converting Maudgalyāyana's mother where she was re-born. ... 34	34
होद-मद-से <i>Hod-mdses Ro-cha</i> , n. of a Cakrvarṭi Rājā. ...	
होद-जे-गुन <i>Hod-zer hbyüñ gnas</i> Prabhākara प्रभाकर, a Buddhist sage 113	113
होद-सु-पा-वे-दे <i>Hod sruñs-pa'i sde</i> काश्यपीयावर्ग (Kāśyapīya varga) school—one of the eighteen schools of the early Buddhists. 44	44
होद-सु-द <i>Hod sruñ</i> काश्यप, probably the Brāhmanical sage Kāśyapa is meant here. 40	40
होद-सु-द <i>Hos sruñ</i> काश्यप, n. of a fancied Buddha supposed to have appeared in this <i>Kalpa</i> when human life extended to 20,000 years. 18	18
होद-सु-द-राल-पा-कन <i>Hod sruñ ralpa-can</i> महाकाश्यप, n. of a disciple of the Buddha. 30	30
होद-सु-द-चेन-पो <i>Hod sruñs chen-po</i> महाकाश्यप (Mahā Kāśyapa). He was converted and became a disciple of the Buddha 34	34
होद-गसल <i>Hod gsal</i> प्रभा, n. of a heaven. 6	6
होद <i>Hods</i> , n. of a hell. 15	15
होद-युल <i>Hor-yul</i> Tartary or Mongolia. 65	65

य

	PAGE.
यवन् Yavana यवन (the Greeks), Greece and the Greeks ...	4, 54
यमारी (हंमारी) Yamāri यमारि, a Buddhist sage and logician, who from poverty rose to opulence by propitiating the goddess नोरग्युन्म Nor rgyun-ma. He was versed in the <i>Nyāya</i> philosophy. ...	120
यमुना (हंम) Yamunā river यमुना, modern Jumna. ...	121
युगुर Yo-gur or Yugur, n. of a part of Tartary bordering Tibet. ...	4
येषग्रग्स Yeṣes grags (Jñāna kirtti) ज्ञानकीर्ति, n. of a Buddhist sage of king Mahī Pāla's time. ...	115
येषग्रग्सपाहि Yēṣes rgyas-paḥi Mdo, n. of a Sūtra. ...	16
येषग्रग्सपो Jēṣes sñiñ-po Jñāna garbha ज्ञानगर्भ, n. of a Buddhist sage of <i>Prācya</i> , the Eastern country; a disciple of Qrigupta, born in Orissa, who followed the school of Legs Idan the Buddhist sage from whom Qānti rakṣita took vows of monkhood. ...	108, 110 112
येषग्रग्सदोर्जे Yēṣes rdorje Jñāna vajra ज्ञानवज्र, a Buddhist Paṇḍit of Magadha. ...	120
येषग्रग्सदोर्जे कुलसपा Yēṣes rdorje Kun las btus-pa, ज्ञानवज्रसमुच्चय, n. of a <i>Tantrik</i> Buddhist work. ...	64
येषग्रग्सब्यिन Yēṣes byin (Jñānadatta) ज्ञानदत्त, n. of a Buddhist sage and philosopher of Mahī Pāla's time. ...	112, 115
येषग्रग्सशब्स Yēṣes shabs, a Brahman Buddhist sage who flourished in Qreṣṭha Pāla's time. ...	116
येषग्रग्सज्वा Yēṣes zla-wa (Jñāna Candra) ज्ञानचन्द्र, n. of a Buddhist sage. ...	112
यक्षपाल Yakṣa Pāla यक्षपाल, son of Rāma Pāla, who reigned only one year, after which his minister named Lava Sena usurped the throne. Since that time the Pāla monarchy waned in Magadha. ...	60, 121
यान्दगग्र्यवाकन Yañ-dag Rgyal-wa can, n. of an <i>Arhat</i> of the earlier Buddhist ministry, during whose heirarchy, there took place eighteen divisions in the Buddhist Church. ...	82

	PAGE.
ཡང་དག་པའི་པ་ Yañ-dag-bden-pa, n. of a Buddhist monk, who is said to have followed the <i>Yoga Cārya</i> doctrine in the Buddha's latter days of life.	87
ཡང་སྤོ་ Yañ sos, n. of a hot hell.	5
ཡང་ས་པ་ཅན་ Yañs pa can (Vaiçālī) वैशाली, a great city of Magadha which was governed by a republic, where the Buddha resided one year.	22
ཡན་ལག་སྒྲེས་ Yan-lag skyes རྒྱལ་པོ་, n. of a mythological king who was born of an egg; also family name of Buddha Gautama	18
ཡན་ལག་བརྒྱུད་པ་ཅན་པོ་ Yan-lag brgyod-pa chen-po, a medical work by Nāgārjuna's disciple named Vira བེ་རི་. ...	139
ཡན་ལག་བརྒྱུད་པའི་སྒྲིང་པོ་ Yan-lag brgyad-pa'i sñiñ-po, འཇམ་རྒྱལ་ལྷུང་པོ་; n. of a medical work by Pha-khol (པ་ཁོལ་) भवत, Bhavata, one of the twenty eight Buddhist sages mentioned in the <i>Mahā Vyut patti</i>	62
ཡབ་སྐུ་མཇུག་པའི་མཛེས་པ་, n. of a Sūtra (meeting of the father and son) བེ་ཐུ་ཡུ་མཇུག་པའི་མཛེས་པ་, the story of the Buddha's meeting with his father Quddhodana.	26
ཡིད་བརྟན་ Yid-brtan, (<i>Sthiramati</i>) one of the followers of Nāga Bhikṣu, who was also instrumental in the division into eighteen sects of the earlier five schools of Buddhism.	82
ཡིད་ཆོད་ Yid-hoñ, one of the disciples of Bhadra, the false Buddhist who caused division in the Buddhist clergy, 167 years after the Nirvāṇa of the Buddha. Sixty-three years after that the <i>Sthavira</i> Gnas-maḥi-bu གན་མ་མའི་བུ་ Vastiputra held controversy in the Buddhist Church with the dissenters.	44
ཡིད་ཆོད་ Yid-hoñ, n. of a king of Southern India.	66
ཡིད་ལས་སྒྲེས་ Yid-las skyes, n. of Ṛṣi who wrote on medicine under inspiration from the Buddha of medicine.	139
ཡུམ་ Yum, n. of a section of the Buddhist scriptures of the Northern school, vulgarly called Būm (<i>Çata sahasrikā Prajñāpāramitā</i>) which is read and worshipped in monasteries. Nāgārjunā is said to have brought these sacred books from Nāgalōka	86
ཡུལ་འཁོར་བསྐྱུང་ Yul hkhor bsruñ Dhṛitarāṣṭra, དུར་ཀའ་ལྷ་, one of the eight Nāga Rājā; དུར་ཀའ་ལྷ་, n. of a Oagravarti Rājā.	3, 15

	PAGE.
ལུལ་རྒྱལ་པ་གཡོ་མའི་རྒྱལ་ཡིགས་ the royal family of the country of Rlog-pa gyo-wa who got a share of Buddha's relics ...	3
ལུལ་མཐའ་གཏུགས་པ་ Yul m thas gtugs-pa, प्रत्यन्त निर्व्यासित ...	4
ལུལ་ཐྲིག་ཅན་གྱི་ཁྱེད་ the <i>Maila</i> of the country of sinners who took a share of Buddha's relics, the warrior people of the city of Pāvā (Pāpā Sinners)	31
ལུལ་སྐྱེད་པ་ Yul-slan-pa, n. of an <i>Arhat</i> of Sarāvati in Mathura	81
ཡོངས་འདུས་སཱ་རྟོག་ Yōñs hdus sa rdol	6
ཡོན་ཏན་འགོད་པ་ནས་བྱའི་སྐྱེད་བསྐལ་ Yon-tan bkod-pa shes-bya/hi sgron bskal, n. of an enlightened (illuminated) age which occurs after the lapse of 300 dark ages and in which 84,000 Buddhas appear	14
ཡོན་ཏན་ནོར་བུ་རྩེགས་རྒྱལ་ Yon-tan norbu rtsegs Rgyal, n. of a fabulous king	15
ཡོན་ཏན་ལྗོ་གོས་ Yon-tan blo-gros རལྟམ་མི་, the great Buddhist sage who was versed in the Abhidharma, a pupil of Yontan Hod རལྟམ་མི་.	102
ཡོན་ཏན་འོད་ Yontan hod (Guṇaprabha) རལྟམ་མི་, n. of a Brāhman Buddhist of Mathurā, who was initiated into the Sarvāstivādin school and learnt the Tripitaka from Vasumitra. He became the spiritual teacher of king Qri harsa deva.	100
ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཅེ་བསྐྱེད་པ་ Yon-tan rin-po che bsdu'd-pa, n. of a Buddhist work.	14
གཡུལ་རྡོར་བརྟན་ Gyul nor brtan (Yudhisthira) རལྟམ་མི་, the eldest of the five Pāṇḍava brothers of the epic Mahābhārat who instituted an era from the date of his great victory at the battle-field of Kurukṣetra. Two thousand years after this event the Buddha is said to have come to this world.	123
གཡོ་མརྟན་ Gyo-brtan, a younger brother of king Gyo who reigned for twenty years in Western India.	66, 105
གཡོ་ཐང་ Gyo ldan, one of the minor continents.	2
གཡོ་པ་ Gyo-wa, a king of Western India, elder brother of གཡོ་མརྟན་.	105
གཡོན་རུ་ Gyon-ru, the left division of Tibet, <i>i.e.</i> , what is now called the Upper Tsang, including the Yamdo district.	123

२

	PAGE.
ར་ཁ་ Rakhañ (Arakan), where king Babla Sundara's son Candra Vāhana reigned and patronized Buddhism. ...	74, 123
ར་ཐི་ག་ Rathika or ར་ཐི་ག་མེན Rathikā Sena रथिक सेन, one of the <i>Sena</i> kings of Magadha and Bengal ...	66
ར་ཐི་ལྷོ་རྒྱ་ Ravi ṣrī jñāna रविश्रीज्ञान, a Buddhist sage of Magadha who flourished during the early years of the reign of the <i>Sena</i> kings. ...	121
ར་ཏྲ་མ་ལྷོ་ Ratna rakṣita रत्नरक्षित, a great Buddhist sage of the <i>Mahā Sāṃghika</i> school, who was the chief <i>Mantra</i> professor at Vikramaçila, and who predicted that two years hence the two great <i>Vihāra</i> of Magadha would be sacked by the Mahomedans and therefore he thought he should retire to Tibet. ...	121
ར་ཐི་ལྷོ་མ་ལྷོ་ (Ravi ṣrī bhadra) रविश्रीभद्र, one of the twenty four Buddhist <i>Mahanta</i> of Magadha who flourished shortly before the Mahomedan conquest of Magadha in 1202 A.D. ...	121
ར་ར་ Rara राह [the country of Rār (modern Burdwan, Beerbhum and Hugli districts) which was formerly a distinct province but is now included in Bengal] ...	111
ར་ཐུ་ལ་ Rahula राहुल, one of the Buddhist heirarchs of Magadha. ...	45
ར་མེ་ལྷོ་ Rameṣvarā रामेश्वर in Tib. དགའ་བའི་མ་ཨོ་ or དགའ་མ་ཨོ་མ་ལ་, a holy place of the Hindus near Cape Comorin. ...	4, 127
ར་ཨོ་ལྷོ་ Radsa puri (Rājapuri) राजपुरी, n. of a place in Magadha, the birthplace of the <i>Tantrik</i> sage Kapālika ...	129, 126
ར་མ་ལེམ་ Rasa ḥjim, n. of a place in Tibet where king Khri bkra ṣis-ldé (Thi Tashi-dé) heard religious discourses from Gyagar Phyagna, the Indian Paṇḍit Bhāratpāni ...	124
ར་ཐུ་ལ་མི་ Rahula mitra, राहुलमित्र, n. of a Buddhist sage of the <i>Yogacārya</i> school. ...	83
ར་མ་ Rāma राम, Rameandra, the Brāhmaṇical <i>Avatār</i> of Viṣṇu, in Tib. དགའ་ཕྱིད་ ...	40

	PAGE.
རྩ་མ་པ་ལ་ Rāma Pāla रामपाल, a prince disciple of a Brahman Buddhist of Vikramaçila, who was expelled from the monastery of Vikramaçila by Dīpaṃkara çrījñāna; son of Hasti Pāla, who reigned for 46 years ...	66, 104, 119, 120
རྩ་མ་པ་ལ་ Rāsa Pāla रासपाल, king of Magadha and son of Deva Pāla, who reigned for twelve years ...	66, 112
རྩ་ལ་ (རྩ་གཙན་འཛིན་) Rāhula राहुल, n. of a Buddhist Tantrik sage ...	127
རྩ་ལ་ལ་རྩ་ལ་ Rāhula çribhadra राहुलभीमद्र, a Buddhist sage of Buddha Sena's time ...	122
རི་ཁོང་དབང་ཕྱུག་ཕྱི་མ་ Ri khroḍ dwañ phyug (Phyima) (the later Rithoi wañchug), Giri vraja Indra, a Buddhist sage of Vikramaçila ...	119
རི་ཁྱན་ Ridhana रघुन, n. of a householder whose son ལ་པ་པ་ (Pārṇa) was converted to an <i>Arhat</i> ...	34
རི་པ་ལ་ (ལྷ་འཛིན་ the harbour hill, i.e., the hill which overhung the sea or the harbour) Ri Potala पोटलगिरि, (Potalagiri), n. of a hill in the South of India, which was consecrated to <i>Bodhisattva Avalokiteçvara</i> and Goddess Tārā ...	74
རི་པ་ལ་ Rivo-pa hill tribes (Parvatya) པ་ལ་ལ་, hill-men ...	79
རི་པ་ལ་ལ་ལ་ Rivo lbiggs byed (Vindhyagiri) འབྲུག་ལ་ལ་ ...	74
རི་པ་ལ་ལ་ Rivo rtse ལ་ལ་ ལ་ལ་ ལ་ལ་, literally the five-peaked mountain. Pañca kûṭa Parvata consecrated to the <i>Bodhisattva Mañjuçrī</i> . A hill at Uthai Shan in the Shenzi province of China ...	3
རི་ལ་ Riri-wa, a disciple of Nāropa, sprung from the caste of <i>Sudra</i> , who, after obtaining sainthood, used the efficacy of his charms in forcing the <i>Garlog</i> (Mahomedan) invaders to retreat when they first invaded Magadha. ...	120
རི་ལ་ Rirab Sumeru ལ་ལ་, the highest fancied mountain of this world in the Brāmanical mythology. ...	3
རི་ལ་ Ri lod-pa, n. of a dialect in ancient India, in which the Buddha is said to have also preached. ...	64
རི་ལ་ Ro-myag, n. of a hell, full of decomposed corpses... 5	5

	PAGE.
ར་རྩོད Rohita रोहित, n. of a stream between Kapilavāstu and ལྷ་མ་ལ་མ་ལ་, the course of which was once obstructed by a huge tree blown down by a storm. ...	33
ར་བྱུང Rañ-byuñ (Svayambhu) ལྷ་མ་ལ་ ལའི་ལྷ་མ་ལ་, the Svambhu <i>caitya</i> of Nepal. ...	109
ར་གྱི་ཁེ Ratnagiri रत्नगिरि, n. of a hill in Orissa, where Bodhi çri, Nārōpa and others performed Buddhist <i>Tantrik</i> asceticism. ...	115
ར་མ་ཕལ Ratnaphala रत्नफल, n. of a king of (North Vihar) Nihog i.e. <i>Prachya</i> during Saraha's time... ..	84
ར་མ་མ་མི (ར་མ་མི) Ratnamati रत्नमति, n. of a Buddhist Paṇḍit who was well versed in Sanskrit grammar; a pupil of Chos ḥbañs (Dharma Dāsa) who celebrated the worship of the Buddha's birth at Tasāma in the north. ...	101, 139
ར་མ་མ་མི་ལྷ་མ་ལ་ལྷ་མ་ལ་ Ratnodadhi/i Lhakhāñ-dgu-thog the nine-s'oreyed temple of <i>Ratnodadhi</i> रत्नोदधि at Nālanda Vihāra of Magadha. ...	92
ར་མ་མ་མི་ལྷ་མ་ལ་ Ratnākāra çānti रत्नाकर शान्ति, also called Çāntipa by the Tibetans. He occupied the eastern door chair of the University of Vikramala çila. He wrote a work on <i>Chanda</i> (ཇམ་ཏ་). He was ordained in the order of Sarvāstivāda school of Oṭantapurī and learnt both <i>Sūtra</i> and <i>Tantra</i> at Vikramaciā. He visited Sīmhalā at the invitation of the king of that island. ...	117
ར་མ་མ་མི་ལྷ་མ་ལ་ Ratnākara gupta रत्नाकर गुप्त, a Buddhist sage who became the high priest of <i>Vajrāsana</i> (Buddha Gayā) during king Amra Pāla's reign. ...	120
ར་མ་མ་མི་ལྷ་མ་ལ་ Ratnāgārī रत्नागारी, n. of the sea to the west of India (the Arabian Sea). ...	74
ར་མ་མ་མི་ལྷ་མ་ལ་ Rab-med or ལྷ་མ་ལ་ལྷ་མ་ལ་ (lit., the unfordable river of hell). Rab-med or Chu-ro Rab-med ལའི་ལྷ་མ་ལ་ in Hell. ...	5
ར་མ་མ་མི་ལྷ་མ་ལ་ Rab-dgaḥ ལྷ་མ་ལ་, ལྷ་མ་ལ་ལྷ་མ་ལ་ king of <i>Gandharva</i> whom the Buddha had converted shortly before his death. ...	31
ར་མ་མ་མི་ལྷ་མ་ལ་ Rab-bzañ ལྷ་མ་ལ་, the <i>Tīrthika</i> Parivrājaka whom the Buddha raised to the position of an <i>Arhat</i> , shortly before his death ...	31
ར་མ་མ་མི་ལྷ་མ་ལ་ Rab-tu sgra grags chenpo, Mahā Raurava or Pranāda, n. of a Cakravartti Rājā. ...	...

	PAGE.
འབ་ཏུ་རྒྱ་ལྷན་པ་ <i>Pranāda</i> प्रनाद, n. of a Cakravartti Rājā ...	...
འབ་ཏུ་རྒྱུན་གསལ་ <i>Rab-tu sgron gsal</i> सुप्रदीप्त, n. of a heaven ...	52
འབ་ཏུ་ཚ་བ་ <i>Rab-tu tsha-wa</i> , n. of a hot hell ...	5
འབ་གཏུང་ <i>Rab-gduñ</i> प्रताप, n. of a king of Southern India ...	66
འབ་འཕྱུར་ <i>Rab-hbyor</i> (Subhuti) सुभुति, one of the many names by which Aṅgavaghoṣa was also known ...	91
འབ་འཕྱུར་བསྐྱུངས་ <i>Rab hbyor bskyañs</i> (Subhuti pālita) सुभुति पाहित, a Buddhist sage and disciple of king Prakāṣa Candra of Bangala ...	115
འབ་འཕྱུར་རྒྱལ་བ་ <i>Rab hbyor zla-wa</i> (Subhuti Candra) सुभुति चन्द्र, a Buddhist grammarian of ancient India ...	139
འབ་ཤི་བཞེས་གཉེན་ <i>Rab-shi bṅes-gñan</i> (Praçān'a mitra) प्रज्ञान मित्र, n. of a Buddhist sage who was an adept in <i>Yoga</i> ...	114
འལ་གཤིག་མ་ <i>Ral-gcig-ma</i> (Ekajātī) एकजटी (she with one clotted flowing lock), n. of a Buddhist <i>Tantrik</i> goddess. ...	99
འབ་གསལ་ <i>Rab-gsal</i> Prakāṣa प्रकाश, king of Vārāṇasi, who held a grand meeting of the Buddhist and Brahmanical sages and philosophers and heard their discussions when Dharma kīrtti came out victorious ...	106
འབ་གསལ་ <i>Rab-gsal</i> (Prabhāsa) प्रभास, son of king Ananta Nemi of Ujayani who was born about the time Buddha Çākya Siṃha was born; n. of a king of Kauçambhi ...	65, 66
རམ་མ་ <i>Ram-ma</i> रम्य, literally the delightful country, probably n. of a place in ancient Dakṣiṇ, there is also a place in South Chittagong, where there is a Buddhist monastery called Ramu ...	4
འལ་པ་ཙན་ <i>Ralpacan</i> , केशरी, the celebrated devout king of Tibet under whose auspices Buddhism greatly flourished in Tibet ...	45
རྩམས་པ་ <i>Rlañs-pa</i> (Vāspa) वाष्प, one of the earliest five disciples of the Buddha (ལྷ་མོ) ...	46
རིག་པ་འཛིན་པ་ <i>Rig-pa hdsin-pa</i> विद्याधर (Vidyādhara), a class of Buddhist saints, who practised the <i>Tantras</i> and thereby gained perfection ...	63
རིག་པ་འཛིན་པ་ <i>Rigpañi</i> khu-byug विद्याकीर्ति, n. of a great disciple of Candra kīrtti ...	95

	PAGE.
འགྲུ་ལེ་ཤེས་ Rigpa/hi ye ces ज्ञानविद्, n. of a Rishi of ancient India who wrote on medicine ... 139	139
འགྲུ་པ་ཐའ་པ་ Rig-byed mtha/ha-pa वेदान्तिक, Vedāntica school. 79	79
འགྲུ་མཐོན་ Rig-hdsin vidyādhara विद्याधर, a class of mystic saints in the Tantrik Buddhist church ... 87	87
འགྲུ་མཐོན་ཐེ་མོན་ Rig-hdsin sde sñod the Pitaka or scriptures of the vidyādhara saints, i.e., the Buddhist Tantra ... 63	63
འགྲུ་ལྔ་ Rig:-lña पञ्चजाति बुद्ध, the five classes of Buddhas called Sañs rgyas rigs lña ... 53	53
འགྲུ་ལྔ་ Rigs ldan ब्रह्मिक, n. of a Brahman of Saurashtra (modern Gujrat and Baroda) who invited to his country the Arhat Ananta from the country of Anga (Bhagalpur) who preached the Mahā-yāna Buddhism ... 83	83
འགྲུ་ལྔ་ Rigs ldan कूलिक, Kūlika Emperors, the seven great Greek Emperors who ruled in Bactria and also the 25 fabulous Kūlika of that place. By Kūlika or high born probably the Greek royalty was meant ... 3	3
འགྲུ་ལྔ་འུ་མ་ Rigs ldan Ōima कूलिकादिप, the 12th Kūlika Emperor of Çambhala ... 39	39
འགྲུ་ལྔ་རྒྱ་པོ་ (རྒྱ་པོ་ Rudra or) Rigs ldan Drag-po (Rudra Kūlika) ར་རྒྱ་ལྔ་པོ་, the coming Kūlika Emperor who will put an end to the religions of the Mlechha ... 39	39
འགྲུ་ལྔ་མཐོན་ Rigs tshogs, n. of a compilation by Nāgārjuna. 62	62
འགྲུ་ལྔ་མཐོན་མཐོན་པོ་ Rigs gsum mgon-po, the second Buddhist trinity of the Mahāyāna School viz. Vajra Pāṇi, Padma Pāṇi and Mañju Ghoṣa ... 83	83
འཇམ་མཐོན་ Riñ-lphur, n. of a sage from whom Siddhārtha took his lesson shortly before becoming Buddha ... 29	29
འཇམ་མཐོན་གྲགས་ Rinchen brag ར་རྒྱ་ལྔ་པོ་ (Ratna kirtti), the Buddhist sage who was patronized by king Vimāla candra 105	105
འཇམ་མཐོན་རྒྱ་པོ་ (རྒྱ་པོ་པོ་) Rinchen rdorje ར་རྒྱ་ལྔ་པོ་ (Ratna vajra) who was called (འཇམ་མཐོན་) the first central great pillar of Vikramaçila who was a Brāhman of Kashmir. He was very much honoured for his learning though he occupied an inferior position, being an upāsaka, in the Buddhist clergy ... 118	118
འཇམ་མཐོན་ཕྱེད་ Rinchen phreñ-ma ར་རྒྱ་ལྔ་པོ་, Ratna māla, a Bud-	

	PAGE.
dhist work of Nāgārjuna which he had presented to king Jetaka; n. of a Buddhist work ...	47, 86
རིན་ཅེན་ཕྱག་ Rin chen phyag རལ་མུ་རྩ་, the 6th <i>Kūlika</i> Emperor of Qambhala ...	39
རིན་ཅེན་གཙུག་ Rin chen gtsug རལ་ལྷུ་ or རལ་ཤི་ལྷོ་ (Ratna cūḍa or Çikhi), n. of a Buddha who appeared after Dipamkara Buddha ...	21
རིན་ཅེན་བཟང་པོ་ (ལོ་ཅེན་) Rinchen bzang-po, a famous Lotsā-wa of the 10th century A.D. who translated some of the Indian medical works ...	139
རིམ་ཀླུ་ Rim lha པན་ཀླུ་ (Pañca krama), a work by Nāgārjuna	62
རུག་མ་ Rug-ma (probably modern Arakan) ...	4
རུམ་ཡུལ་ Rüm yul (probably Constantinople), or Rome from where an astronomical work was translated first in Sanskrit ...	123
རལ་བའི་རྩྭ་ Rolpa'i rdorje (Lalita vajra) ལལྷིཏ་བཟླ་, a disciple of Tilli yogī or Tilopa of the Tibetans ...	115
རལ་བའི་རྩྭ་བ་ Rol-wa'i zla-wa ལལྷིཏ་ རྩྭ་, same as Lalita tsandra	66
རལ་ནང་འདྲ་ Roḥu nandra, a Brahman <i>Parivrajaka</i> of Southern India who resided in <i>Malaya Parvata</i> and whose son was the famous Buddhist philosopher Dharma kīrti ...	105

2

	PAGE
ལཱ་ཤ་ལྷ་ Lakṣa açva ལཱ་ཤ་ལྷ་ (lord of a 100,000 horses), n. of a king of the West, probably of Rajputana, Sind, &c., in Western India, who adored the Buddhist clergy, and built 500 chapels on Mount Abu 66, 83	
ལཱ་ཤི་ཀ་ལྷ་ Lakṣmī karā, but generally written in Tibetan as ལཱ་ཤི་ཀ་ལྷ་ she who had gained perfection, n. of the queen of king Indrabodhi of Udyāna (modern Kabul and Swat) who attained to sainthood by practising <i>Tantrik</i> process 109	
ལཱ་ཤི་ཀ་ལྷ་ Lakṣmī kara, a Buddhist poet and grammarian of Nepal, who helped Ṣoṇ ston Lotsā-wa in translating the <i>Avadāna Kalpalatā</i> of Kṣemendra and other Sanskrit works embodied in the Tangyur collection 139	
ལཱ་ཤི་ཀ་ལྷ་ Lakṣmī kara, n. of a householder of Udyāna, whose daughter was betrothed to King Indrabodhi 126	
ལཱ་ཤ་ལྷ་ La-wa sena ལཱ་ཤ་ལྷ་, founder of the Sena dynasty kings of Bengal, who seized the throne of Magadha displacing Yakṣa Pāla, the last of the Pāla kings 66, 121	
ལཱ་ཤི་ལྷ་པ་ Lalita ལཱ་ཤི་ལྷ་ (junior), a Buddhist sage of king Canaka's time 116	
ལཱ་ཤི་ལྷ་པ་ Lalita tsandra ལཱ་ཤི་ལྷ་པ་, who after Gopican- dra's abduction became king, but after a few years' reign he too became an adept in Buddhist <i>Tantrikism</i> under the guidance of Kṛṣṇacaryā which terminated the dynasty of Tsandra's <i>Candra Vamṣa</i> in Magadha 108	
ལཱ་ཤི་ལྷ་པ་ Lalita Vajra ལཱ་ཤི་ལྷ་པ་, a Buddhist sage who recovered Kṛṣṇa or Kālā Bhairava <i>Tantra</i> 135	
ལཱ་ཤི་ལྷ་པ་ Lalita Vajra ལཱ་ཤི་ལྷ་པ་, n. of a <i>Tantrik</i> Buddhist Paṇḍita of Nālanda who was born in a Brahman family. He is said to have flourished during the reign of king Seṅge ũa-pa (the fifth Simha) of Magadha 104	
ལཱ་ཤི་ལྷ་པ་ Lalita tsandra ལཱ་ཤི་ལྷ་པ་ (Lalita Candra), one of the kings of the race of Candra 66	

PAGE.

ལྷི་ཁ་ཤེང་འཕེལ Likhara çin-/phel Pundra vardhana पुण्ड्र वर्धन (the province of Bengal) of which Gauda was the capital	86, 110
ལི་ཅུ་ཡི་ Litsabyi (Licchabyi) लिचुब्य, n. of a fighting race of Magadha who, in large number, resided at Vaigāli, and who carried away a share of the Buddha's relics ...	31, 101
ལི་ཡུ་ལ་ Li-yul (Kañ-ça desa, the land of bell-metal manu- factory, probably Kashgar) where <i>Arhat</i> Sañgha var- dhana flourished	3, 49, 83
ལི་ཡི་ཡ་ Lili-pa लिलि, a king of Southern India, who became a Buddhist <i>Tantrik</i> sage	124
ལྷི་ལ་བཏྲ་ Lila vajra लीलावज्र, n. of a disciple of (the senior) Lalita vajra; a Buddhist sage of king Canaka's time	104, 116
ལུ་སྟེ་ཀ་ Lutsika (Lucika) लुचिक, n. of a Buddhist <i>Tantrik</i> sage.	128
ལུ་ཡི་ཡ་ (ལུ་ཡི་ཡ་) Luyi-pa लुइ, a Buddhist sage sprung from the fisherman caste who was a disciple of Çāvāripa (hillman sage) and practised the mystic cult. ...	124, 135
ལུ་ཡི་ཡ་ Lûi-pa लुइ, n. of a Buddhist sage of Udyāna whose former name, while he was king of Udyāna's writer, was Samanta çubha. He met Çāvaripa and received from him initiation into <i>Tantrikism</i>	93
ལོ་ཀི་ Loki लोकी, n. of a female Buddhist saint of Bañgala. She was in her youth the wife of a hill huntsman who, afterwards became famed as the Buddhist saint Çāvaripa.	90
ལོ་ཏི་ཏ་ Lohita लोहिता, the upper part of the Brahmaputra river in Assam	74
ལཡ་ཡ་པ་ Lya-wa-pa लुव, also called Kambhala, a Buddhist <i>Tantrik</i> sage born of a Kṣetria family in Kankara; also a sage of Udyāna	108, 125
ལག་རྡོ་རྗེ་ Lagna rdorje लक्ष्मणाश्वी, n. of a <i>Yakṣa</i> ...	6
ལག་སྒྲ་ Lag-sna, n. of a son of <i>HPhags</i> skyes-po Virudhaka	18
ལག་པ་པ་མ་ Lagna Padma लक्ष्मणाश्वी, a name of Padma Pāṇi <i>Bodhisattva</i> (Avalokiteçvara)	89
ལག་པ་མ་ Lag-bzañ Subāhu, a king born of the house of king Kalyāna	65

ལང་ཀརྒུལ་བཟང་པོ་	Lañka rgyal bzañ-po	लङ्काराज मद्र (Lañkāraj- bhadrā), a Buddhist <i>Tantrik</i> sage of Simhala (Ceylon) who visited the (རེག་མེད) <i>Asparśa caitya</i> called <i>Maha</i> <i>Bimba</i> of Konkan in Southern India where he attained to sainthood	 127
ལང་གཞིགས་ or ལང་ཀར་གཞིགས་པའི་མཛེས་	Lañ-gcegs or Lañ-kar gcegs- pahi mdo	(लङ्कावतार सूत्र) n. of an important Buddhist Sanskrit work containing metaphysical questions and solutions of the Mahāyana school, first compiled on Mount Abu in Ajmir, by the Mahāyanists	... 26, 83
ལམ་མཚོ་མ	Lam mtshe-ma,	n. of a heaven	... 6
ལམ་མཚོག་འགོ་	Lam mchog hgro,	one of the minor continents.	2
ལམ་པ་ཀ	Lampaka	लम्पक or འཕྱར་ཅན་ <i>Hphyañ-can</i> the hanging one.	... 4
ལས་པ་པ	Las-pa-wa	कर्मि, n. of a <i>Tantrik</i> Buddhist sage of India	... 64
ལས་བཟང་པ	Las-bzañ-wa,	n. of a place of the Lha-min (<i>Asura</i>)	... 5
ལས་རྒྱལ	Las zla-wa,	same as Karma tsandra कर्मचक्र	... 66
མིང་ཀའི་ལུལ་ལས་རྫོང་པ་ཟེར་རྩི་		n. of a place, an unhabited or empty place.	... 12
མིང་ག་	Liñ-ga (a Īiva Liñgam)	शिवलिङ्ग, a symbol of Mahā- deva which existed in the neighbourhood of Svayam- bhu <i>caitya</i> of Nepal. It was destroyed magically by the Buddhist <i>Tantrik</i> sage Jalandhari	... 109
ལུང་ཕྱན་ཚེགས་	Luñ phran tshogs,	n. of a Buddhist work	... 48
ལུས་འཕགས་	Lus hphags	Videha or Mithila, modern Tirhut	... 76
ལུས་འཕགས་གླིང་	Lus hphags gliñ	Videha or Pūrva Videha, one of the four great continents also called འཕགས་པ་ཅན་གྱི་གནས་...	2
ལུང་འདྲན་རྩམ་ཚེགས་	Luñ hdren sna tshogs,	n. of a Buddhist work	22
ལེགས་	Legs-pa,	n. of a Brahman householder's son who built 108 temples, &c., at Rājagriha	... 77
ལེགས་ཀྱི་རྒྱུ་པ	Legs-kyi rgyu-wa,	(prediction about) the cause of <i>Karma</i>	... 35
ལེགས་སྤྱིས་མ	Legs skyes ma	सुजाता, the woman who first offer- ed the Buddha milk pudding	... 29
ལེགས་རྒྱུཔ་	Legs-grub	सुसिद्ध, n. of a Brahman, n. of a Buddhist adept of <i>Tantrikism</i> ...	... 85

	PAGE.
ལེགས་མཐོང་ Legs mthoñ, Sudarçana, son of a king of Blaru Kaccha who became an <i>Arhat</i> and succeeded Ārya Kṛiṣṇa in the Buddhist ministry	78
ལགས་མཐོང་ཆེན་པོ་ Mahā Sudarçana མཛཱ་བུ་དཔོན་, n. of a cakravartti Rājā	
ལེགས་མཐོང་ཆེན་པོ་ Legs mthoñ chen-po མཛཱ་བུ་དཔོན་, the seventh Buddhist hierarch after the Buddha's death	45
ལེགས་ལྷན་འགོག་གྱིད་ Legs-/dan ḥgog-byed, the Buddhist sage who wrote a commentary called དབུ་མ་རྩ་བའི་རྒྱུལ་ (Mādhyamika <i>mūla Tīkā</i>)	102
ལེགས་ལྷན་འགྱིད་ Legs-/dan-/byed, n. of an Indian Buddhist of early times; a Buddhist sage and scholar born in Malyara in South-Western India who became the head of 500 Buddhist Institutions in Southern India and promulgated the Svatantra Mādhyamika School. He was also called Acārya snañ bral	49, 94
ལེགས་སྤྱད་སྒྲ་ Legs-spyar skaḍ སྤྱད་སྒྲ་, the Sanskrit language	64
ལེགས་སྤྱོད་ཀ་ར་ Legs smin kara, another name of Bhikṣuṇī Crimatī, who was originally the widow of king Indrabodhi of Udyāna	131
ལེགས་མཛད་ Legs mdsad, n. of a past Buddha	20
འཕགས་པ་ལེགས་མོད་ Hphags-pa Legs Hod ཡུལ་ལྷན་ ལུགས་, the story of the venerable Legs <i>Hod</i>	35
ལེན་ཏ་ Lenta probably modern (Landa in Kabul, a place in Orgyan or Udyāna)	112
ལོང་བའི་ཡུལ་ Loñ-wa/i yul, the country of the blind	4
ལོངས་སྤོད་ Loñs spoyḍ ལོང་པོ་, n. of a king of Southern India.	66
ལྷའི་བུས་ཐུས་པའི་མཛོད་ Lha-ñi bus shus-pa/i mdo འཕགས་པ་ལེགས་མོད་ (Devaputra Paripriçha Sūtra). The <i>sūtra</i> delivered by the Buddha at the request of a Devaputra (Angel)... ..	59
ལྷག་སྤོད་ Lhag-spyod ལཱ་ཁྱིའི་མཛོད་, n. of a sage from whom Siddhārtha took lessons shortly before becoming Buddha	29

२

	PAGE.
མ་ན་པ (མ་ན་པ) Viñā-pa विना, a prince of Ghahura who was very fond of the guitar. He afterwards became a Buddhist sage and became known as <i>Vina-pa</i> ...	125
མ་རན་དྭ Warendra (Vārendra) वारेन्द्र, modern North Bengal (comprising Rajshahi and Pabna districts) conquered by king Devapāla	111
མཁ་པ་ལ Wava Pāla ववपाल (Bhava Pāla), n. of a king of the Pāla dynasty... ..	104
མི་པ་དྭ Wi-pa-dra विपद्र or विवद्र, n. of a town in ancient India.	5
མ་གྲོང Wa-gdon, a people with face like that of a fox or jackal	4

ཁ

PAGE.

ཁ་ཀུ་ནི	Çakuni, n. of a Cakravartti Rājā.	
ཁ་ཀུ་ནི་ཆེན་པོ	Malā Çakuni, n. of a Cakravartti Rājā.	
ཁ་ཏྲི་པ	Çatantipa (in Tib. ར་མ་གྱི་པ), n. of a Buddhist <i>Tantrik</i> sage who was disciple to both Kṛiṣṇa caryā and Jalandharapa	125
ཁ་ནའི་གོས་ཅན	Çana/hi gos-can (Çāna vāsi). One of the Buddhist hierarchs or successors of the Buddha in the ministry	45
ཁ་མ	Çama མ་མ་མ་ fair and charming, occurs with the word དཀར་ in the passage ཁ་མ་རིའི་ཐོད་ཀྱི་མི་ དཀར་ཁ་མ་, the people of the Himagiri mountains are of fair complexion ...	3
ཁ་ཅེ	Ça-tsha, brother-in-law	116
ཁ་ཡར	Çayara, one of the Buddhist hierarchs of Magadha.	45
ཁ་ར་མ (ཐོ་མ)	Çarawa, n. of a Buddhist Guru, who initiated the sage Yogipa in mysticism	127
ཁ་རི་ཁ་ཀ	Çariçaka, n. of a castle where <i>Arhat</i> Gavāmpati resided shortly after the Buddha's death	42
ཁ་ལེ་པ (ཐུང་གི་པ)	Çalipa, n. of a Buddhist sage who meditated on the cry of wolves, &c.	125
ཁ་ཏུ	Çaṇ-ku, son of a Brahman named Sāro of Pundra vardhana—a country between Magadha and Bangala, was first bitten by a snake (<i>i.e.</i> , killed by a <i>nāga</i>), but was restored to life by a <i>dākini</i> goddess who taught him some incantation charms by which he was able to bring under his power all demi-gods and goddesses except Vāsuki (ཁྱུ་ནོར་རྒྱལ་མ་)	93
ཁ་དཀར་དོང	Çaṅkara deva, n. of a <i>Tirthika</i> teacher (probably Çaṅkarācārya)	103
ཁ་ན་ཏུ་པི	Çāntapuri, n. of a place where a temple to the <i>Tantrik</i> deity Cakra saṁbhara ར་ཁོར་ལོ་ཐོས་མ་ was erected. ...	117
ཁ་ན་ཏི་པ	Çāntipa, n. of an Indian sage	63
ཁ་ན་ཏི་མ་ཏན	Çāntivāhana, n. of a king of Western India ...	87
ཁ་ནོ་མོ་མ	Çāntisoma, a Buddhist sage of Lalita candra's time	108

	PAGE.
འཇམ་དབྱང་ཇམ་བཤལ་, a country bordering Tartary (རྟོ་མོ་རྒྱལ་) anciently known as Bactria where reigned the Eastern Greek Emperors, seven of whom were Buddhists (Dharma Rājā) and their twenty-five successors were called <i>Kūlika</i> (རིགས་ལྡན་ཉེ་འདྲེ) by the Tibetans ...	3
འཇམ་ཀ་ཇམ་ཇམ་, a place in Udyāna (modern Kabul and Swat) where the Buddhist sage རལ་པ་ལྡན་བྱང་ཆུབ་སྐུ་ལྡན་ was born...	112
འར་གྱི་རྩེ་འཇམ་ཇམ་ཇམ་ཇམ་ཇམ་, Țar-gyi rivo hi sde, Pūrva çailā, one of the eighteen early schools of Buddhism ...	44
འར་བ་ or (འར་བ་ཇམ་ཇམ་) Țar-wa (Uḍāyi), king of Kauçambī, son of king Dmag brgya-pa (Țata yuddha), who was born about the time of Buddha Țākya Simbha's birth ...	35, 65 137
འར་ར་ར་ Țar-ra-ra, n. of a country where the Brahman sage Vararuci propitiated Avalokiteçvara <i>Bodhisattva</i> for twelve years ...	87
འཇམ་མ་ཐེ་འཇམ་ཇམ་ཇམ་ཇམ་ཇམ་, Çalmali-hi çin ཇམ་མ་ཐེ་ཇམ་, the tree on which resides the king of birds of the eagle kind ...	3
འཇམ་ཇམ་ཇམ་ཇམ་ Çākya signifying "able" (ཐོ་དཔ), the family name of Gautama Buddha because his ancestors, it is said, were able to make a progeny by committing incest with their sisters when they were in exile ...	18
འཇམ་ཇམ་ཇམ་ཇམ་ Çākya stobs-chen (Çākya mahā bala), a brother of king Prakāça, who took possession of all the countries between Haridwar and Kashmir; n. of a king of India ...	66, 105
འཇམ་ཇམ་ཇམ་ཇམ་ Çākya thub-pa ཇམ་ཇམ་ཇམ་ཇམ་, Çākya Muni ...	1
འཇམ་ཇམ་ཇམ་ཇམ་ཇམ་ Çākya dus-legs-kyi bum Ridvags skeyes Mrigajā, Çākya Simha's 3rd wife ...	33
འཇམ་ཇམ་ཇམ་ཇམ་ཇམ་ཇམ་ Çākya dril-bu sgrahi bu-mo sa-htsho- ma (Gopā) ...	33
འཇམ་ཇམ་ཇམ་ཇམ་ Çākya blo, Çākyaamati, a pupil of ཇམ་ཇམ་ཇམ་ཇམ་ ...	107
འཇམ་ཇམ་ཇམ་ཇམ་ Çākya blo-gros (Çākyaamati), a Buddhist logician and argumentator ...	110
འཇམ་ཇམ་ཇམ་ཇམ་ Çākya hod (Çākya Prabha), a disciple of Guṇa- prabha; a Buddhist sage born in the West who worked in the Buddhist propaganda in Kashmir. He wrote the commentary on the Dulva (vinaya) called རལ་པ་ བསྐྱུ་བུ་འཇམ་ཇམ་ ...	100, 110

	PAGE.
ལྷ་ཀྱུ་ལག་ན་པེ་ཙོན་ Ḡākya lag-na be-con—དམུཌཔ་ལྷི་བ་ལྷ་, whose daughter Yaçodharā was married to Ḡākya Simha, evidently not the same as Gopa	33
ལྷ་ཀྱུ་ལྷི་ Ḡākya çri, the Kāshmirian Paṇḍit same as ལ་ཆེ་པ་ཆེན་ 38	38
ལྷ་ཀྱུ་ལྷི་ཆེན་ (ལ་ཆེ་པ་ཆེན་) Ḡākya çribhadra well known in Tibet by the name of Kache Paṇchen, i.e., Kashmir Paṇḍit who witnessed the sack of Oṭantapuri; Vikramaçila and other great <i>Vihāra</i> of Magadha, by the Mahomedans in 1202	121
ལྷ་ཀྱུ་བཞེས་གཏེན་ Ḡākya-mitra, n. of a <i>Tantrik</i> Buddhist sage and author; one of the disciples of Nāgārjuna, a Buddhist disciple of Guṇaprabha	40, 90 100
ལྷ་ནའི་གོས་ཙན་ Ḡāna/i gos-can ལྷ་ན་བ་ལྷི་, one of the early Buddhist ministers or hierarchs who used to dress in gunny cloth	36
ལྷ་ལྷི་པ་ Ḡāntipa, a Buddhist sage of great learning who occupied the front place in one of the six doors of the great monastery of Vikramaçila	116
ལྷ་བའི་ Ḡāvāri in Tibetan (རི་ཁྲོན་དབང་ལྷ་ག), n. of a Buddhist sage who belonged to the hill tribe called <i>Sāvāra</i>	124
ལྷ་བའི་པ་ or ལ་ར་ཉ་ཆུང་ Ḡāvaripa or Saraha chüñ, n. of a huntsman of the hills in Baṅgala, who met Nāgārjuna during his residence in Baṅgala and who with his two wives became converts to Buddhism, and by entering the <i>Tantrik</i> cult, attained to sainthood. His two wives, named Loki and Guni, also became female saints.	90
ལྷ་མུ་པ་ Ḡāmu Pāla, a son-in-law of king Mahā Pāla who reigned for twelve years	116
ལྷ་རི་བུ་ Ḡāri/i bu (Ḡāriputra), the chief disciple of the Buddha	41
ལྷ་ཀྱུ་ན་ Ḡikuna (prob. Tartars or Turks)	50
ལྷ་ར་ཆུ་པ་ Ḡataratha, ལྷ་ར་ལྷ་, n. of a Cakravartti Rājā.	
ལྷ་ར་ཆུ་པ་ Daçaratha, དམ་ར་ལྷ་, n. of a Cakravartti Rājā, one of the ancestors of Ḡākya Buddha	18
ལྷ་ན་ཏུ་བཟང་ Ḡin-tu bzaiñ, the 9th <i>Kulika</i> Emperor of Ḡambhala	39

	PAGE
ཧྲི་ཀ་ཤ་ Ḫrī harṣa, n. of a king of Kāshmir ...	66
ཧྲི་ཀ་ཤ་ Ḫrī Harṣa, king of Western India including Maru, Multan, &c. ...	98
ཧྲི་ར་པ་ཅི probably ཧྲི་ར་པ་ཅི, n. of a place near Kāmarūpa ...	125
ཧྲི་ང་གི་པ་ Ḫriṅ-gi-pa (he with horns) is said to have been the same person with Nāgabodhi, the Baṅgali disciple of Nāgārjuna ...	90
ཧྲི་པ་པ་ལ་ Ḫrestha Pāla wrongly spelt as (ཧྲི་པ་པ་ལ་), one of the kings of the Pāla dynasty ...	66
གཤེན་རྒྱལ་པ་ Ḫḡin-rje rgyalpo, the king or the lord of death. ...	5
གཤེན་རྒྱལ་པ་ (ཐུགས་) Ḫḡin-rje ḡced, Lord of death, the killer and terrifying emanation from the Buddha himself, i.e., from his unchangeable spirit or <i>Dorje</i> symbolical of body, speech and heart མུ, གཤེན་པ་, ཡིད་ ...	52
གཤེན་རྒྱལ་པ་ལ་ཐུགས་པ་ལ་ Ḫḡced-dmar Loku bcu-dgu, the 19 chapters on the Executioner ...	52
གཤེན་པ་ལ་ Ḫḡog-thogs, the winged or the flying people ...	4
གཤེན་པ་ལ་ཐུགས་པ་ལ་ Ḫḡol mdah ḡdsin, (Yugandhara) one of the seven golden mountains ...	2
བ་ཀྱད་རྒྱུད་ Bḡad rgyud, a class of <i>Tantra</i> delivered by the Buddha in his apparently terrific form at the request of Vajra Pāṇi ...	53
བ་ཀྱད་རྒྱུད་རྒྱུད་ཀྱི་གུར་ Bḡad-rgyud rdorje gur, <i>Tantra</i> in the form of hymns miraculously delivered by the Buddha ...	54
བ་ཀྱད་རྒྱུད་རྒྱུད་ཀྱི་རྩེ་མོ་ Bḡad rgyud rdorje rtse-mo, a <i>Tantra</i> which was delivered by a Sambhoga Kāya emanation of the Buddha called རྩེ་མོ་ལྷ་ ...	51
བ་ཤེས་གཤེན་བཟང་པོ་ Bḡes-gñen bzañ-po, the fifth <i>Kulika</i> Emperor of Ḣambhala ...	39
བ་ཤེས་གཤེན་གསང་བ་ Bḡes-gñen gsañ-wa, Guhya mitra, a Buddhist Paṇḍita of Vikrama ḡila ...	120
ཧྲི་ཏྲི་གྲི་ Ḫridhana (same as Ḫridhānya Kaṭaka) ...	129

S

	PAGE,
སཀ་རི Sakari (Saugor) in Central India	121
ས་དཀར་ཅན Sa-akar can, n. of a city in Buddhist India, where the Buddha resided one year	22
ས་སྐུ་གྲགས་རྒྱན Sa skya grags-rgyan, Lama Grags rgyan of Sakya	124
ས་སྐུ་བཅུ་མོ (probably the sage <i>Bsod nams Rtse-mo</i> of Sakya)	124
ས་སྐྱོང་ Sa-skyoñ. Bhūmi Pāla, son of Deva Pāla who patronized the Buddhist sage Simha Bhadra; one of the <i>Kulika</i> Emperors of Çambhala	39, 111
ས་གར Sagara, n. of a city in Southern India (Saugor) where in the <i>Vihāra</i> of Uṣmapuri, king Gambhira Diça had served the Buddhist community and Āryāsaṅga	97
ས་སྐྱོག་ཅི also (སང་གྲོགས་ཅི་སྤྱི་ཅེ) Sa-sgrog-ri (Kaura Kullakā), one of the 18 early schools of Buddhism	44
ས་ཏི Sati, n. of a Yakṣa, whose daughter (འཕྲོགས་ས) Hariti was converted to Buddhism	35
ས་ཏྲ་ Satra सत्र, a free hostel established in a monastery or University or at a sacred place where students, monks pilgrims or even destitute persons are given food gratis.	116
ས་སྐྱོན་གྱི་ཅེ Sa-ston-gye sde (Mahiṣasakā), one of the 18 early Buddhist schools	44
ས་ཅེ Sa-sde (Bhūmi Varga) the stages of perfection	48
ས་ན་ཏ་ན Sanatana, a petty Rājā of Varendra	116
ས་པ་རྒྱུ་ཏྲ Saprāduta, n. of a Buddhist sage whose pupil was Dpal sbas (Çrigupta)	105
ས་པཎ་ Sa-pan (Sakya Paṇḍita or Paṇchen) Kundgañ rgyal-mtshan, the founder of the Sakyāpa hierarchy, to whom Gotan, the grandson of Chinghis Khan, made a present of the 13 (Thi-kor chu-sum) provinces of Tibet.	38, 124
ས་འབྲུག་ལོ Sa-kbrug-lo, the year of <i>Earth-dragon</i> when the author Sumpu Khanpo wrote this work <i>Pagsam Jon Zan</i>	123
ས་འཛོམས Sa-htaho-ma (Gopa), Buddha Çākya Muni's wife, according to some same as Yaçodharā	29
ས་ཐོག་གཤིན་ཅེ་ཐུང་ Sa-hog (Pātāla), the nadir, the underground town of the Lord of Death	52

	PAGE.
ས་ར་ Sara, n. of a merchant's son who became an adept in the Buddhist <i>Tantrik</i> cult	85
ས་ར་ཤ་ Sarapa, n. of a king in Central India who was induced by his Brahmanical teacher to perform Narameda <i>Yagna</i> , i.e., to sacrifice 108 human beings, but the sacrifice was stopped by the sage Çarvajñadeva by bringing down a heavy rain which extinguished the fires of the fire-pit where the unfortunate victims were about to be thrown and burnt to ashes	102
ས་ར་ཏ་སྒྲ་གཙན་འཛིན་ཅེ་བ་ (lit. མདའ་རྒྱན་ཞབས་) Saraha, n. of a famous <i>Tantrik</i> sage who composed the <i>Dohā</i> hymns of Buddhism. He is said to have been Nāgārjuna's teacher and predecessor in the chair of Nālanda University. It is also stated that he flourished 300 years after the Buddha's Nirvāṇa	62, 124
ས་ར་ཏ་ or ས་ར་ཏ་ཏ་ཏ་ Saraha bhadra, n. of the earliest diffuser of <i>Tantrik</i> Buddhism. His other name in Tibetan is རྒྱ་བཙན་འཛིན་བཟང་པོ་. He learnt (<i>Tantrik</i> mysticism, i.e., <i>Vajra Yāna</i>) from Covesukalpa, king of Orissa, and proceeding to Maharata Ksetra, there met with a <i>yoginī</i> (female ascetic) with whom he practised the mystic cult and became known as Saraha from the name of his consort who was an arrow maker's daughter	
ས་ར་ཏ་པ་ Saraha-wa the same with (Saraha) who first introduced the <i>Tantrik</i> Buddhism	83
ས་ར་ཏ་ཏ་ Saroruha, n. of a disciple of Anaṅga Vajra, whose father was a Kṣetriya and mother, of low origin	108
ས་ལ་ལ་ཏ་ Salawahana (Salavāhana), n. of a celebrated king of Southern India, who became converted to Buddhism and from whose reign the Sāla era, now current in India, originated	105
ས་ལ་འི་ཚལ་གྱི་རྩ་རིང་ Açoka inscription on a monolith found in a Sāl-tree forest, in which the date of the Buddha's death was discovered	38 ✓
ས་ལ་འི་བཞུན་ Sālāḥi bshon, same as (Sālā Vāhana)	66
ས་ལི་པ་ཏ་ Saliparaṇa, n. of a place	126

	PAGE.
མའི་སྒྲིང་པོ་ <i>Saḥi sniṅ-po</i> (Bhūmi garbha), a Buddhist Paṇḍit of Vikrama ḡila 120	120
མའི་རྩ་ལག་ (པའི་རི་ཀ) <i>Saḥi rtsa-lag</i> , n. of a Buddhist Paṇḍita ... 110	110
མང་གླུ་རྒྱ་ནག་ <i>Sanḡhananta saḡḡananta</i> , one of the Buddhist hierarchs of Magadha 45	45
མང་ལྷ་ལྷ་རྒྱ་ནག་ (མྱེ་པ་དང་པོ་) <i>Ācārya Saḡha Bhadra</i> , a Buddhist sage of Kashmir who had received instruction from Vasumitra 98	98
མང་གླུ་པུ་ཏུ་ <i>Saḡha guhya saḡḡuḡḡa</i> , n. of a Brahman of Khorta in the East (<i>Prācyā</i>), father of Aḡvaghōṣa, the Buddhist poet, sage and author. He married the daughter of a merchant of Khorta and by her got Aḡvaghōṣa 91	91
མན་རྩོ་ན་གར་ <i>Sandho Nagar</i> , n. of town where the sage Tsa-trapa lived and where the Buddhist sage Paṅha was born 125, 130	125, 130
མད་ཀ་དེ་པེ་ <i>Sadkadevi</i> , daughter of a king who was cured of a serious illness by Sukhadeva. He married the Princess and both (husband and wife) turned devotees of Avalokiteḡvara and attained to sainthood (ཐུབ་ཐོབ་པ་) 102	102
མཔ་ཏ་མམ་ <i>Sapta Varma saḡḡabmā</i> , the author of <i>Kalāpa</i> Sanskrit grammar 87	87
མམ་བད་ཏུ་མམ་ <i>Samba duta</i> , a pupil of Legs-Idan who held controversy with (ཡོན་ལྷ་ Yon-ḡla) 102	102
མམ་ལྷ་རྩ་ <i>Sambhota</i> , the father of Tibetan literature; the Tibetan minister of king Sroṅ btsan sgampa, who flourished in the first part of the seventh Century A.D., and introduced the written character in Tibet ... 139	139
མམ་ལྷ་རྩི་རྩི་རྩི་ <i>Samgha ḡrī jnāna saḡḡmājñāna</i> , one of the 24 <i>Mahanta</i> of Magadha who flourished shortly before the Mahomedan conquest of it ... 121	121
མམ་ལྷ་རྩི་ <i>Sajjana saḡḡjana</i> , a Buddhist of some distinction who was nephew to <i>Ācārya Dmarpo</i> 118	118
མམ་ཀ་རྩ་ལྷ་རྩི་ <i>Samkarācārya</i> , the celebrated Brahmanical disputant and teacher who, it is said, communed with the god Mahādeva at his wish. 104, 105	104, 105
མམ་ལྷ་པ་ <i>Sarva bhaksa</i> , སེའོ་མཚན་ (the all devourer), a Buddhist <i>Tantrik</i> sage of Abhara 130	130

	PAGE.
མ་བུ་རྒྱལ་པ་ Sarvajña deva, सर्वज्ञदेव, a Buddhist sage who visited Tibet and helped the Tibetans in the translation of Buddhist sacred works in Tibetan	115
མ་བུ་རྒྱལ་པ་ཀར་པ་ Sarvajñāna Vyākaraṇa, सर्वज्ञान व्याकरण, the earliest Sanskrit grammar which is said to have been compiled by the gods in heaven	62
མ་བུ་རྒྱལ་པ་ Sarva-tira, n. of a place where the Buddhist sage Samuta was born	130
མ་བུ་རྒྱལ་པ་ Sāro, n. of a Brahman of Puṇḍara vardhana	93
མ་བུ་རྒྱལ་པ་ Sāla pura, n. of a place in Magadha, a śūdra native of which became a <i>Tantrik</i> sage	127
མ་བུ་རྒྱལ་པ་ Sāla bhandha, साखवन्ध, n. of a king of the country called Bhābitana	87
མ་བུ་རྒྱལ་པ་ Sāla tsandra (Sāla candra), king of Magadha and son of king Bhīma Candra, during whose reign the Brāhman named Kāçi jāta made Buddhism flourish in Baṅgala	89
མ་བུ་རྒྱལ་པ་ Svanar gaon̄ (Sonargaon̄), n. of a city in Baṅgala where a Brāhman named Kāçijāta established Buddhist religious institutions in which every ten householders supplied food to a <i>Bhikṣu</i>	89
མི་ཤི་ཤི་ Sita सिता, river Sitā or the white river. According to some authors it is the Jaxartes, the Tibetan authors identify it with the Tsang-po, some say it is the same with the Satadru or the Sutlege	40
མི་ཤི་ Siri, n. of a Buddhist <i>Yogi</i>	104
མི་ཤི་ག་ལ་ཤི་གི་ Singala hi gliṇ̄, Simhala dvīpa or Lankā (modern Ceylon). It was visited by <i>Ācārya</i> Candra Gomi, the grammarian	4, 95
མི་ཤི་ཤི་ Siṅha dsati (Siṃha jati), n. of a king of Koki-land (probably Chittagong Hill Tracts), who became Buddhist being converted by the Buddhist refugees from Magadha in the 13th Century	123
མི་ཤི་ཤི་ Siṅha tsandra (Siṃha Candra), a king of Eastern Magadha who reigned though with less power than his neighbour Bharṣa of Western Magadha	101
མི་ཤི་ Siddha सिद्ध, n. of a Brahman of Kāmarūpa	78

	PAGE.
མིང་མཆོད་མཆོད་ Siddha tsandra (Siddha Candra), one of the kings of the house of Candra 66	66
མིང་མཆོད་ or མིང་མཆོད་ Sin-dhu མིང་མཆོད་ or མིང་མཆོད་ མིང་མཆོད་, n. of a cemetery in Sind; the province of Sind where in the mountain now called Hinglachi, there in times of yore, a <i>Yakṣinī</i> called Hinglā tsi was converted by the Buddha himself 5, 64, 78	5, 64, 78
སུ་ཀ་ལ་ན་ Sukāyana, an <i>Arhat</i> , who converted prince Sudarçana, son of the king of Bharu Kaccha into Buddhism 78	78
སུ་ཁ་དེ་མ་ Sukhadeva སུ་ཁ་དེ་མ་, son of a merchant and disciple of Candra gomi, the grammarian of Bengal ... 102	102
སུ་བུ་ར་ལ་ Suburdsaya (Supurjaya), n. of a Brahmanical sage and philosopher who held controversy at Nālanda, but was defeated by Diṇṇāga and made a convert to Buddhism 100	100
སུ་ག་ཀྱི་ Suçakti, n. of the youngest son of king <i>Bde-spyod</i> who caused the death of Nāgārjuna 86	86
སུ་ག་མུ་ར་གེ་ཅི་ Saçamāra Giri སུ་ག་མུ་ར་གེ་ཅི་, n. of a hill where the Buddha resided for some time 31	31
སུ་མ་ཡ་ Sumpa, n. of a part of Tibet. The birthplace of the author of this work Pagsam Jon Zañ དཔལ་པལ་མ་ལོ་ན་པ་མང་ ... 4	4
སུ་ཤེ་ཤ་ Suviṣaṣa, n. of a Brahman of Nālanda who erected one hundred and eight temples at Nālanda 87	87
སུ་མ་ཅུ་ཅ་ གུ་མ་ཅུ་ཅ་ལི་གནས་ Sum-cu 'tsa gsum Lhayi gnas, the residence of Trayatrim-sa-devā situated on the top of the Sumeru 6	6
སུ་མ་ཅེ་ན་ Sum-'tsen, n. of a place in Buddhist India where the Buddha resided 31	31
སུ་མ་ར་ཤ་ Suwarna སུ་མ་ར་ཤ་ མཆོད་མཆོད་མཆོད་མཆོད་མཆོད་, ... 4	4
སུ་ན་མ་ར་མཆོད་ Sundhara Hatsi (མུ་ན་མ་ར་མཆོད་), n. of a king of Namgaṭa, i.e. Eastern hilly wild lands of Bengal who became a convert to Buddhism 123	123
སེ་ན་ལི་རུ་ཡ་པ་ Sena'i rgyal-po (Sena Rājā) of Bengal ... 121	121
སེ་པོ་ལ་ Sebola སེ་པོ་ལ་, son of king Jalendra of Ceylon, who married a widow of king Indrabodhi of Southern India (Kañci) 131	131

	PAGE
མེང་གེ <i>Señ-ge</i> (<i>Simha</i>), king of Kashmir, who had renounced the world and became a Buddhist monk ; n. of a king born of the Licchabyi race and who reigned in Magadha 45, 82, 101	
དགེ་ལྷོང་མེང་གེ, one of the Buddhist hierarchs of Magadha.	
མེང་གེ (ཁ་ལབ) <i>Señ-ge</i> (<i>kha lhab</i>) སིང་རུ་མེད་, flowing from the lion's mouth. River Indus is supposed to have come out of a rock resembling the mouth of a lion ... 3	
མེང་གེ་ལྷ་ <i>Señ-ge lha</i> (<i>Pañca Simha</i>), n. of a king of India ... 66	
མེང་གེ་ལྷ་པ་ <i>Señ-ge-lhapa</i> (the 5th <i>Simha</i>), king of Magadha and son of king Bhaṣara. He served both the Brahmanical and Buddhist clergies 102	
མེང་གེ་འཇུག་ <i>Simha Hanu</i> སིང་ཇུག་, n. of the grandfather of Gautama Buddha 18	
མེང་གེ་ཤྲེ་ <i>Señge sgra</i> (སིང་ཤྲེ་), n. of the grand uncle of Çākya Buddha 18	
མེང་ལྷན་ཅན་ <i>Soñ ldan-can</i> , one of the seven golden mountains. 2	
མེང་གེ་རྒྱལ་གཞིན་ <i>Señge Rnam gnon</i> (<i>Simha Vikrama</i>), one of the <i>Kulika</i> Emperors of Çambhala 39	
མེང་གེ་རྒྱལ་ཤི་ <i>Señge bharçi</i> , n. of a king of India; n. of a Buddhist sage; n. of a Buddhist author 66, 97, 111	
མེང་བཟང་ <i>Señ-bzañ</i> (<i>Simha bhadra</i>), the spiritual tutor of king Dharma Pāla, who was by birth a <i>Kṣetriya</i> and who wrote a commentary on the <i>Aṣṭasahasrikā</i> during his residence in the <i>Trikatuka Vihāra</i> (རྩ་པ་གཞུག་) ... 113	
མེང་བཟང་བྱེ་སྐུ་ལབ་ས་ <i>Señ-bzañ byis-shabs</i> <i>Simha bhadra Bālapada</i> , n. of a Buddhist sage 113	
མེང་གེ་རལ་པ་ཅན་ <i>Señge ralpa can</i> སིང་རལ་པ་, who roamed in the wilderness between <i>Rājā Griha</i> and <i>Kosala</i> . He was subdued by the Buddha 34	
སེན་ཏྲ་པ་ <i>Sendha-pa</i> , a sect of the Hindus, <i>i.e.</i> , of the Brahmanical religion. These jointly with the <i>Hinayāna</i> Buddhist (ནང་ཐོས་པ་) were also antagonistic to <i>Tantrik</i> Buddhism. They had burnt a volume of <i>Mantra</i> and also destroyed the image of <i>Herukā</i> at <i>Vajrā sana</i> (<i>Buddha Gayā</i>) 114, 134	

	PAGE.
མེར་སྐྱུ Ser-skyā མཐིལ, also n. of the city of the <i>Preta</i> , in the Ghost land (purgatory)	5
མེར་སྐྱུ Ser skyā (Kapila, the Brahmanical <i>Tirthika</i> , Teacher and sage who wrote the earliest work on <i>Prāmaṇa</i> (metaphysic). The author of Sāṅkhya philosophy ...	62
སེམས་དཔལ་ Sems-dpaḥ (Sattva) lit. a chivalrous soul. A sage	41
མེར་སྐྱུ་ཡི་གྲོང་ཁྱེད་ Ser-skyā yi groñ khyer, Kapila vāstu, where Çākya Muni was born and also after becoming Buddha had resided one year	22
སུ་དཔ་ཀྱུ་ Saidāduska, probably for Sayad and Turuska a Tartar or Mahomedan	88
སོ་ཐམ་པ་ So-tham-pa, n. of a cold hell	5
སོ་ན་རེ་ Sonare, n. of a lake or large tank where stood the castle of Takṣaka the <i>Nāga</i> king	93
སོ་མ་ནུ་མ་ Soma Nātha (Somnātha), the image of the great god Mahādeva of the Hindus which was removed to Guzni by Muḥamud. The first Moslem conqueror of India	104
སོ་མ་པུ་རི་མི་གཙུག་ལག་ཁང་ Soma Pûri <i>Vihāra</i> , a great Buddhist <i>Vihāra</i> established by king Deva Pāla after his conquest of Vārendra Bhûmi	111, 116
སོ་མ་རྩ་ Somā rādṣa (Soma rājā), a medical work of India translated into Tibetan	139
སྤུ་ལ་རབ་བརྟན་ Sāla rab brtan, (1) n. of a kind of pine growing on the Himalayas, (2) n. of the elephant of India ...	3, 4
སིང་རྩུ་ Sindhu བརྒྱུག་ཁྱེད་ lit. the destroyed one, the country of Sind from which the name Hind or India was derived ...	5
སོག་པོ་ Sog-po, the Tibetan for Tartary or a Tartar ...	74
སོག་པོ་མང་པོ་མ་བུ་ལྷ་མོ་ Mañ pos bkur-wa, Mahāsammata, the Tartar king of Kashmir	66
སོག་མ་མེད་ Sog-ma med, n. of a <i>Nāga</i> who was visited by the Buddha	35
སོག་ཡུལ་ Sog-yul Mongolia, Hor, Tartary	1
སོར་མཐི་ལྷེད་མཚན་ Sormaḥi rphen-wa can (ལྷེད་མཚན་), who was converted and raised to the position of an <i>Arhat</i> ...	35
སར་རྩ་ Sauratā	104

	PAGE.
སཱལ་ཏྲ་ Saurāṣṭra, a part of Western India, including Guzerat, where the sage Buddha pālita was born ...	74
སཱལ་ཏྲ་ Saurāṣṭra, the province of Guzerat in Western India and the country to the south and east of it ...	83
སཱལ་ཏྲ་ Saurāṣṭra or བཱལ་ཏྲ་ or བཱལ་ཏྲ་ཏྲ་མ ...	4
སཱལ་ཏྲ་ Sauripa, a Buddhist <i>Tantrik</i> sage who was spiritual tutor to Abhayakara gupta ...	120
ཡེད་དགེ་ Srid dgah, son of Hphags skyes-po (Virudhaka), n. of an ancestor of Ḍākya Buddha ...	18
ཡེད་དགེ་ Srid sgrub ཡེད་དགེ་, n. of a tutor of the Buddha ...	29
ཡེད་དགེ་ཞབས་ Sruñ-wa'hi shabs, a Buddhist sage of Konkan in South-Western India ...	112
ཡེད་དགེ་ཞབས་ Sruñ-wa-pa'hi sde (Avantakā Varga), one of the eighteen early sects of the earlier School of Buddhism ...	44
ཡེད་དགེ་ཞབས་ (ཞབས་པོ་, the accomplished king) Sroñ-btsan, the first historical king of Tibet who was contemporary of king Amṣu Varma of Nepal, Emperor Tai tsuñ of China and the Chinese Pilgrim Hiwen tshang ...	138
ཡེད་དགེ་ཞབས་ Slob-ma-can, n. of a Buddhist Paṇḍita (sage) who was versed in the <i>Tripitaka</i> and who was the son of a Brahman named Akanadrada ...	50
ཡེད་དགེ་ཞབས་ Sens tsampa, Yogacārya school ...	46
ཡེད་དགེ་ཞབས་ Gsañ-wa'hi bdag-po, Gaḥya pati (Vajra Pāṇi) <i>Bodhisattva</i> , the lord of mysticism who abridged the Mahāyāna teachings as compiled by Samanta Bhadra <i>Bodhisattva</i> ...	47
ཡེད་དགེ་ཞབས་ Gsañ-wa grub-pa, n. of a <i>Tantrik</i> work ...	55
ཡེད་དགེ་ཞབས་ Gsañ-wa ḥdus-pa ཡེད་དགེ་ཞབས་, the <i>Tantrik</i> mystical communion ...	52
ཡེད་དགེ་ཞབས་ Gsal-wa, Kāṣa, n. of a king of the East (<i>Prācyā</i>), father of Rab-gsal (Prakāṣa) ...	105
ཡེད་དགེ་ཞབས་ Gsal-grags, also called རབ་གསལ་ (Prabhāsa) in Pagsam ṭhi ciñ, n. of a mythological king (Buddha Ḍākya in one of his former births) ...	20
ཡེད་དགེ་ཞབས་ Gsal-rgyal (Prasena jit), son of king Brahmadata of Koçala. He was born about the time of Buddha Ḍākya Simha's birth ...	65

	PAGE.
གསལ་མཛད <i>Gsal-mdsad</i> , n. of a fabulous Buddha ...	15
གསལ་ལྗན <i>Gsal-lan</i> , n. of a place between Magadha and Vārānaṣī ...	46
གསལ་བ <i>Gsal-wa</i> (<i>Prakāṣa</i>), son of king of Bhaṣara, who, during his reign, greatly patronized the learned Bud- dhist sages of Nālanda. He is said to have at one time presented the Buddhist clergy with 108 pots full of pearls ...	66, 102
གཟུག་རྩ་གཟུག་པའི་ལྷ <i>Gsum-cu rtsa-gsum paḥi Lha Traya</i> Triṃṣa Devā. The Heaven of the 33 gods ...	12
གཟུག་ལྗན <i>Gsum lan Treta Yuga</i> , the great period of time the second age of the present <i>Kalpa</i> . Its duration was 1,296,000 human years. In this age people subsisted on ordinary food consisting of meat, etc., in consequence of which they became subject to one vice, &c. The difference in sex was the outgrowth of eating animal food, they committed adultery and other sins in con- sequence of it ...	16
གསེར་གླིང་ <i>Gser gliñ</i> , Suvarṇadvīpa. According to Som Thaton and Pegu ...	4, 118
གསེར་གླིང་མིང་པ་ཙོས་བླགས <i>Gser gliñ mitrapa chos grags</i> (<i>Dharma</i> <i>kirtti</i> of Suvarṇa dvīpa), a son of the king of Suvarṇa dvīpa who studied for twelve years in the monastery of Vikrama ṣīla ...	118
གསེར་བྱིན <i>Gser byin</i> (<i>Hemadatta</i>), a Sanskrit poet and pupil of <i>Dge-hden ḥbañs</i> (<i>Samghadāsa</i>) ...	101
གསེར་ཐུབ <i>Gser-thub</i> བཤམས་སུཤི, one of the past Buddhas ...	15
གསེར་ལྗན <i>Gser-lan</i> , n. of the capital city of the Lha-min (<i>Asura</i>) ...	5
གསེར་མིག <i>Gser-mig</i> , gold-eye, n. of a place ...	4
གསེར་འོད <i>Gser-hod</i> Suvarṇa Prabhā, one of the nine sacred Scriptures of the Mahāyāna or Northern Buddhists ...	38
གསོ་དཔྱད་ཅེན་མོ <i>Gso-dpyad chen-mo</i> , n. of a medical work translated from the Chinese ...	139
བསམ་གཏན <i>Bsam gtan</i> , <i>Dhyāna</i> ...	2
བསོད་ནམས་རྒྱུས <i>Bsod-nams skyes</i> Puṇyaja, n. of a heaven ...	6
བསམ་གཏན་དང་པོ <i>Bsam gtan dañ-po</i> , n. of a heaven ...	6

འཇམ་རྟེན་ལས <i>Īsam rdsogs</i> , n. of a <i>Śthavira</i> who established sixty monasteries in Magadha and repaired some old religious institutions during Vardhana Rājā's reign in Gauḍa ...	89
བསྐལ་བཞི་ཚལ <i>Bsil-wahi tshal</i> (Çitavana) of Magadha, a famous cemetery of Magadha near Nālanda where dead bodies of monks, &c., used to be thrown away or disposed of by cremation ...	115
བསྐོན་ཀླུ་མཁས་གྲགས་ <i>Bsod namṣ grags</i> (Punyakīrtti), n. of a pupil of Guṇa prabha; a <i>Vināic</i> Buddhist sage of Maru in the West India ...	100, 109
སངས་རྒྱལ་གྲགས་ <i>Saṅs rgyas grags</i> (Buddha kīrtti) was the High priest at Vajrāsana when the downfall of Pāla sovereignty began... ..	121
སངས་རྒྱལ་འཕངས་ <i>Saṅs rgyas khaṅs</i> Buddhadāsa, n. of a pupil of Āryasaṅga, who became famous for his learning and writings on Buddhist sacred literature ...	93, 99
སངས་རྒྱལ་ཚུལ་ལྷན་ <i>Buddha diṇa</i> , son of Dharma Candra's maternal uncle who reigned at Vārānaśī, who received rich presents and envoys from the Imperial Court of China. ...	92
སངས་རྒྱལ་ཤི་བ་ <i>Saṅs rgyas shi-wa</i> , a Buddhist sage who acquired miraculous powers and could move on space. He was contemporary of king Khri ldehu btsug-brtan of Tibet and who had invited the sage Mañju çri to Tibet. After visiting the Kailās mountain the sage instead of visiting Tibet, proceeded to Udyāna ...	114
སངས་རྒྱལ་ཡེ་ཤེས་ <i>Saṅs rgyas yeṣes</i> (Buddha jñāna), n. of a Buddhist sage of Nālanda of the time of Lalita vajra. He was a disciple of Çānti raksita ...	104, 109 112
སངས་རྒྱལ་ལྷ་ <i>Saṅs rgyas lha</i> (Buddha deva), n. of a Buddhist monk of Vārānaśī, who being attached to the Vaiçṣika sect greatly diffused the Hīna Yāna school of Buddhism ...	84
སངས་རྒྱལ་གསལ་བ་ <i>Saṅs rgyas gsaṅ-wa</i> (Buddha Guhya), a Buddhist sage who having propitiated Muñjuçri at Vārānaśī is said to have acquired foreknowledge; a disciple of Yeṣes shabs, who had obtained <i>Siddhi</i> by <i>Tantrik</i> meditation ...	113, 114

५

	PAGE.
𑖦𑖧𑖫𑖳𑖫 Hakalika, one of the Buddhist hierarchs of Magadha	45
𑖦𑖳𑖫 Hadi, the lowest class in Baṅgal who earn their livelihood by working as sweepers and scavengers ...	109
𑖦𑖳𑖫𑖳𑖫 Hasti Pāla, second son of king Nayaya Pāla, was a minor when he succeeded his step-brother Amra Pāla to the throne. During his minority there was a regency for eight years. He reigned for fifteen years. His brother Kṣanti Pāla reigned for fourteen years ...	120, 66
𑖦𑖳𑖫𑖳𑖫𑖳 Hastināpuri, the ancient capital of India in the neighbourhood of which Delhi was built in later times	104
𑖦𑖳𑖫 Hadu, n. of a house-holder monk who lived by ploughing, &c.	98
𑖦𑖳𑖫 Hanuma, the hill Tracts of Commilla and Assam.	74
𑖦𑖳𑖫𑖳 Ha-tsi-pura (Hāchipur), a town of Vihar near Patna where the Buddhist sage Ōo-ro ŋid-med-pa was born	108
𑖦𑖳𑖫𑖳 Haya Pāla, a pupil of Guhya ḡila who was versed in the Buddhist Tripitaka and from whose pupil Nāgārjuna learnt the <i>Tantras</i> about Tārā. ...	86
𑖦𑖳𑖫𑖳 Haya Pāla, a Brahman of Baṅgala who became a disciple of Hya ḡila and recovered many <i>Tantras</i> of Tārā from a place in Udyāna, and some which were consecrated to Vajra Pāni	134
𑖦𑖳𑖫𑖳𑖫 Harita Sena, one of the Sena kings of Magadha and Bengal	121
𑖦𑖳𑖫𑖳 Haridwar, n. of a holy place (𑖦𑖳𑖫 <i>Tīrtha</i>) which was taken possession of by (Ḣakya Mahābala) ...	105
𑖦𑖳𑖫𑖳 Haribhadra, n. of a Buddhist king of Southern India, who with one thousand followers, had received the perfection of Rilawa	88
𑖦𑖳𑖫𑖳𑖫 Haritsandra (Hari chandra) the first of the line of Candra kings, who with one thousand followers,	

	PAGE.
embraced <i>Tantrik</i> Buddhism and obtained the <i>Siddhi</i> of the <i>Vidyādhara</i> saints. His body is said to have vanished in space in the form of a rainbow ...	84, 65
ཀའི་ཀར་ Harihara, n. of a Buddhist <i>Tantrik</i> of Kashmir ...	85
ཀའི་ Hali, n. of a place in Western India of which Pāla Nagara was a town	105
ཀའི་ཀར་ཨ་མུ་ར་ཤ་ Hasurāḍṣa (Hasu Rāja) of Kashmir, a great artist who turned out excellent portraits, images, &c. ...	137
ཀའི་མ་མ་ Hasvama of (མུ་ཕུ་ལྷ་མ་) probably (Assam), where the two <i>Tīrthika</i> incendiaries of Nālanda had run away ...	92
ཀའི་མ་ཤེ་མ་ Himadeva, n. of a Buddhist sage from whom Āryadeva is said to have received ordainment in the order of <i>Bhikṣu</i>	89
ཀའི་མ་ལ་ཡ་ Himalaya or ཁ་པ་ཅན་ Kha-wa-can, Himalaya mountain	4
ཀའི་མ་ལ་ཤི་ Hīṅg lā tsī, n. of a <i>Yaksini</i> who was converted to Buddhism by Ārya Sudarṣana; also n. of a mountain in Sind where Hingulatsi resided	78
ཀའི་མ་ལ་ཤི་ Huthug, n. of a wild region	5
ཀའི་མ་ལ་ Huṅa, n. of a country in the N.-W. of Tibet; a people who from their residence in Tibet had moved towards the west	4
ཀའི་མ་ལ་ Heruka (མུ་ལ་ཀའི་མ་ལ་ཤི་), miraculous transformation of a Buddha in his Sambhoga Kāya manifestation, for subduing the Bhayaṅkara Maheçvara in all his mild, exuberant, powerful and terrific forms. He was propitiated by Dharma kīrtti	100, 52
ཀའི་མ་ལ་ Hor-yul, Tartary or Mongolia	23
ཀའི་མ་ལ་ Hothon (Khotan)	74
ཀའི་མ་ལ་ཅེན་པོ་ Hor yul chen-po, great Tartary including Turkistan and Mongolia	74
ཀའི་མ་ལ་ Hya çila, a Brahman Buddhist <i>Tantrik</i> who flourished prior to Saraha	134
ཀའི་མ་ལ་ Hwa çan (Hoshang), Chinese monks of the older schools of Buddhism	75
ཀའི་མ་ལ་ Hansavati (Hantāwadi), a district of Mūnāñ (Burma)	74
ཀའི་མ་ལ་ Hala Ka-tstsha, ཁ་ལ་ཀ་ཅེན་པོ་ n. of a place in Western India	75

	PAGE
हस्तपुरि Hastipuri, a city in Northern India	84
ལྷ་སྐྱེད་མེད་ Lha skyoñs, Deva pālita a king of Southern India.	125
ལྷ་ཅན་པོ་ Lha-chen-po, n. of a merchant's son in Southern India who killed his parents, teacher and also an Arhat, and last of all, did many irreligious actions besides causing division among the Buddhist priesthood	43
ལྷ་ཅན་ Lha-chen, n. of a great sinner of Kashmir who afterwards confessed them penitently. He is said to have made some spurious additions to the <i>sūtra</i> of <i>pratimokṣa</i>	81
ལྷ་ཅན་པོ་ Mahādeva, n. of a Cakravartti Rājā.	
ལྷ་ཅན་པོ་མཁའ་མཁའ་མཁའ་པ་ Sarva jñadeva, an ancient Indian sage and grammarian	139
ལྷ་ཅན་པོ་མཁའ་མཁའ་མཁའ་པ་ Lha tho thori gñanñtsan, n. of the historical king of Tibet, who is said to have been contemporaneous with Vasu Mitra	98
ལྷ་ཅན་པོ་མཁའ་མཁའ་མཁའ་པ་ Lha blama Yeçes Hod, the devout Buddhist king of Tibet who twice sent for Atiça several emissaries to Magadha and died in prison of the Garlog (Mahomedan) king some time before Atiça visited Tibet	123
ལྷ་ཅན་པོ་ Lha-dwañ, one of the Emperors of Çambhala	38
ལྷ་ཅན་པོ་མཁའ་མཁའ་མཁའ་པ་ Lha-dwan ðan, one of the Emperors of Çambhala.	38
ལྷ་ཅན་པོ་མཁའ་མཁའ་མཁའ་པ་ Lha-dwañ phyug, one of the Emperors of Çambhala	38
ལྷ་ཅན་པོ་མཁའ་མཁའ་མཁའ་པ་ Lha-dwañ blo, Devendramati, n. of a Buddhist author	107
ལྷ་ཅན་པོ་མཁའ་མཁའ་མཁའ་པ་ Lha bzog byeñu, an image maker of Yar stod	137
ལྷ་ཅན་པོ་མཁའ་མཁའ་མཁའ་པ་ Lhan Skyes Rol-wa (a saint who) flourished in Lilita Candra's time	108
ལྷ་ཅན་པོ་མཁའ་མཁའ་མཁའ་པ་ Lhañi ñbar-wañi phug, Deva Jwala Guhā n. of a cavern in Magadha in the neighbourhood of which was situated the Devālaya of <i>Otsayana</i> ལྷ་ཅན་པོ་མཁའ་མཁའ་མཁའ་པ་	115
ལྷ་ཅན་པོ་མཁའ་མཁའ་མཁའ་པ་ Lha ñi rolmoñi sgra, n. of a Buddhist work	28
ལྷ་ཅན་པོ་མཁའ་མཁའ་མཁའ་པ་ Lhas-byin (Devadatta), the Buddha's rival and cousin.	29
ལྷ་ཅན་པོ་མཁའ་མཁའ་མཁའ་པ་ Lhas-bstan, n. of city on the Ganges in Buddhist mythological period	18
ལྷ་ཅན་པོ་ Meru, n. of a Cakravartti Rājā, also that of the highest fancied mountain in this world.	

ཨ

	PAGE.
ཨ་ཀ་ལ་ཀ་ཀ་ལ་ཀ་ Akalañka Kalaça, n. of a Buddhist mystical Pandit 52	52
ཨ་ག་ར་ Agara (Agrapuri) or Agra nagari 121, 75	121, 75
ཨ་ག་ཕུ་རི་ལ་གུ་ལ་ཀ་ཀ་ Agrapurihi gtsug-lag-khañ Agrapuri <i>Vihāra</i> where the Buddhist sage Guṇa prabha spent the last part of his life. 100	100
ཨ་ཅུ་ཟེར་ Achu zer, n. of a cold hill 5	5
ཨ་ཐ་བ་ག་ Atavaga, n. of a place where the Buddha resided... 31	31
ཨ་ཇོ་ཀི་ (ལོ་ཇོ་ཅན་) Ajoki the idler, n. of a Buddhist sage who, while a boy, was very corpulent and very idle ... 126	126
ཨ་རྟེ་ལ་ Atreya the Brahmanical sage or Ṛṣi who wrote on portrait making, &c. 138	138
ཨ་རྩ་རྩ་ Adharta, n. of a Buddhist monk who flourished during the time that Mahāsammata the Tartar king reigned in Kashmir. 93	93
ཨ་ནི་ག་ Aniga, a Buddhist saint-ascetic (<i>Siddhā</i>) sprung from the <i>Sudra</i> caste of Ghahuri 130	130
ཨ་ནི་གོ་ Anigo, n. of a Buddhist <i>Tantrik</i> sage born at Shahura 130	130
ཨ་པ་ཡི་ Upāli for ལུ་པ་ཡི་ 45	45
ཨ་པི་ཏ་གྲ་ Apita ghana, a Buddhist sage who had received the secret of converting quicksilver into a precious metal (རྒྱལ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་) from the god Içvara (Mahādeva). He became a convert to Buddhism and is said to have lived 200 years. 144	144
ཨ་བ་རྩུ་རྟི་པ་ (རྟི་ལྷོ་རྟི་པ་) Avadhutipa, n. of an <i>Avadhaut</i> Buddhist sage who made metaphysical discussions with Vāgiçvara nātha 117, 115	117, 115
ཨ་བ་ནི་ Avanti, a city of Malwa where an old man of the weaver caste, 85 years old became a <i>Tantrik</i> and was called <i>Tantipa</i> 108	108
ཨ་བ་རྩ་ར་ Avadrara, n. of a place in the East of India ... 124	124
ཨ་བི་ཏ་ཀ་ Avitarka, n. of a Buddhist sage of the Yoga cārya School 83	83

	PAGE.
ཨ་བྷུ་ Abyū (probably mount Abu), n. of a hill in Ajmir where king Lakṣa açva reigned, who built 500 chapels on it for the use of the Buddhist clergy ...	83
ཨ་ཇུ་ལ་ཀ་ར་རྒྱལ་པ་ Abhaya Karagupta, in Tibetan <i>Hjig-med</i> <i>Abyuñ-gnas</i> sbaspa, a Tantrik Buddhist sage of Bañgala who became the abbot of Vikrama çila <i>Vihāra</i> . He was born at Jarikhaṇḍa in Orissa in a Kshetriya family. The Tibetans consider him to be an <i>avatar</i> of the Tashi Lama Pañchen Rinpo-che. He was the high priest of Vikrama çila when the downfall of the Pāla sovereignty began after Yakṣa Pāla's dethronement by his minister Lava Sena ...	63, 112, 120, 121
ཨ་ཅཱ་ Abhara, n. of a city where reigned king Simha Candra ...	130
ཨ་བྷུ་རི་ཅེ་ Abyu- <i>hi</i> rtse, Mount Abu on the summit of which king Lakṣa açva built 500 chapels with a <i>Vihāra</i> and where the chief Mahāyāna Scriptures such as Ratnakūta, Lañkāvatāra Sūtra, &c., were compiled and from where they were subsequently removed to Nālanda in Magadha ...	83
ཨ་མ་ར་སིང་ཏ་ (འཛི་མེད་སིང་ཞེ་) Amara Simha, a Buddhist grammarian and lexicographer of ancient India ...	139
ཨ་མ་ར་སིདྭ་ (མཁའ་འཕྲིན་ཏེ་) Amarasiddha, who was (<i>Ācārya</i>) spiritual teacher of king Vimala Candra ...	105
ཨ་མོ་བྷུ་ Amogha, n. of a Buddhist <i>Tantrik</i> who is said to have propitiated the Lord of Death and obtained <i>Siddhi</i>	85
ཨ་མོ་བྷུ་བདེ་ Amogha Vadsra (both senior and junior), Buddhist sage of king Nayaya Pāla's time ...	119
ཨ་མོ་བྷུ་ (རང་ལ་) Amogha (the intermediate one), a Buddhist sage of king Canaka's time ...	116
ཨ་མུ་པ་ Amra Pāla, son of king Nayaya Pāla, reigned thirteen years. During his time Ratnakara Gupta was the high priest of Vijrāsana ...	120, 66
ཨ་མྲི་ཏུ་ཐུམ་པ་ Amṛta Khumpa (Amṛta Kumbha), n. of a shrine where Brāhmaṇical and Buddhist gods were worshipped by Vibharatta of Cutch ...	111

	PAGE.
མམཤི་ཤེལ་ Amrahi tshal, mango grove	130
ཨ་མ་ Awa n. of a Jail warder in hell	23
ཨ་ཅིན་ན་ (ཅུན་མ་མེད་པ་) Atsindha (Acindha), n. of a Buddhist Tantrik sage of Dhanirūpa, who was formerly a poor wood-cutter	126
ཨ་ཅིན་ན་ Atsinta (Acinta nagar), the city of Acinta, now called Ajunta	97
ཨ་ཇེ་ Aja, n. of a Dānapati (almsgiver)	76
ཨ་ཡོད་ Ayodhya, n. of a city in the border province of Ayodhya, where the Mahomedan invaders came while Āryāsanga was residing in its neighbourhood	97
ཨ་ར་ Ara, n. of a merchant's son who became an adept in the Buddhist Tantrik cult	85
ཨ་ར་ཱོ་ Aradhoha, n. of a Brahman convert to Islam who was sainted and called Baikhampa or Paigamber by the Mahomedans	88
ཨ་ཤ་ཅན་ Aksacandra, one of the kings of the race of Candra, i.e., Candrvamṣa	65
ཨ་ཤ་ཅན་ Aksatsandra, n. of the king of Magadha who succeeded his uncle Hari candra	88, 65
ཨ་ག་ཅེ་ Ag-tse, n. of a town where the female ascetic yoginī Mañibhadra or Bahuri was born	130
ཨ་ཁ་ཀུ་ Añkura, n. of country	4
ཨ་ང་ག་ Anga, modern Bhagalpur District, the birth place of the sage Kṛiṣṇa who succeeded Dhītika in the Buddhist ministry	78
ཨ་ན་ར་པ་ Antarpa, the spiritual tutor of Tilopa	115
ཨ་ར་ཁང་ Arkhang (Arakan), in the border of Bengal and Burma where the Buddhists of Magadha had taken refuge after the sack of Vikrama ḡila and Oṭantapuri in Magadha by the Mahomedan conquerors	122
ཨ་ར་ཤ་ལ་ or རྫོང་ཤེལ་ Takṣaṣila	4
ཨ་ར་ཤ་ལ་ (ཤྲོབ་པ་ཤེལ་) Arhata, n. of a Buddhist (Acārya) teacher	97
ཨ་ཤ་གུ་པ་ Aḡva gupta, n. of an Arhat of Pātaliputra	83
ཨ་མ་ཁ་ཤི་རྒྱལ་པ་ Asmaka Rājā, king of Asmaka country.	
ཨ་མ་ག་ཤ་ Asmagarva (Asmagarbha), n. of a kind of gem, precious stone	77

	PAGE.
མསམ་པ་རན་ཏ Asmaparanta, Bactria, n. of a country in the North-West, including Balkh (བར་ཕྱོགས), (probably a part of Turkistan was also in it) which formed the Eastern part of the Selucidian Empire of the Greeks ...	83
ལྷ་ཀར་ལྷོ་ཡ་ Ākaraçāntipa, a Buddhist sage said to have been a disciple of the later Nāropa ...	130
ལྷ་ཅོ་རུ་དམར་པོ་ Ātsaryā Dmarpo, the Red-Ācārya as he was called in Tibet, went there from Vikramaçila ...	118
ལྷ་རུ་དེ་མ (འཕགས་པལ་) Āryadeva, the celebrated high priest of the University of Nālanda and Buddhist hierarch, who succeeded Nāgārjuna. This sage was believed to have been one with Karṇaripa of the Tibetan history ...	45, 89, 124
ཡིན་དྲ་ Indra, n. of a place in Teliṅgana probably Andhara.	104
ཡིན་དྲ་ལྷུ་བ་ Indradhruva, n. of a Brahman of Nihog Pracya (Eastern India) who wrote the Sanskrit grammar called <i>Indra Vyākaraṇa</i> ...	84
ཡིན་དྲ་བ་པ་ (ཁྱེ་པོ་), Indrabala, n. of a certain king of Orissa whom prince Nāgeṇa had converted into a <i>Tantrik</i> Buddhist. He afterwards retired to Kumāra Kṣetra in the south of India ...	94
ཡིན་དྲ་བོ་རྩི་ (དབང་པོ་ལོ་སྟོ), n. of a king of Udyāna (Swat) who with 500,000 house-holders had become converts to Buddhism ...	65, 107, 126
ཡིན་དྲ་བོ་རྩི་མཛད་པ་པའི་མཚན་གྱི་ཚ་རྒྱུད་འབྲེལ་བ་ Indrabodhis mdsad-pa bde mehog rtsa rgyud hgral-pa, n. of a commentary of the <i>Tantras</i> ascribed to king Indrabodhi of Udyāna ..	55
ཡིན་དྲ་བྱ་ཀ་རན་ Indra Vyākaraṇa, n. of a Sanskrit grammar by Indradhruva, who is said to have propitiated the god Mahādeva and with his blessings written the grammar in 25,000 <i>śloka</i> s ...	84, 82
ཡིན་དྲ་ལྷུ་ནི་ Indrabhuti, king of Kañtsi (काञ्ची) in Southern India ...	129
ཡིན་དྲ་ལྷུ་ནི་ or ཡིན་དྲ་བོ་རྩི་ Indrabhuti, or Indra Bodhi, king of Udyāna, who hearing the great fame of the Buddha and his doctrine prayed to be permitted to be initiated in it by the great teacher himself ...	52, 104
ཡུ་རྒྱ་ Urgyen Udyāna (Swat) ...	4

	PAGE.
ཡུ་ཀ་ལ་ Utkala, n. of a city in ancient Orissa, by which name the whole country is still known in Sanskrit and Bengali, the birthplace of the renowned Buddhist sage Triratna Dāsa 99	99
ཡུ་པ་ལ་ Utpala, n. of a cold hell 5	5
ཡ་རྩ་ལ་ Utrāyana, king of Sgra-sgrog who was born about the time of Buddha Çakya Simha's birth 65	65
ཡ་རྩ་ལ་ Utrāyana, n. of a king who reigned in the city of མྱ་ཐོག་གསལ་, who sent presents consisting of a coat of mails with a helmet to king Bimbisāra who, again, in return sent an image of the Buddha in painting to Utrāyana. 34, 137	34, 137
ཡུ་ནི་ལ་པ་ (འཕུར་པ་) Udhilipa, he that could fly in the sky, was a Buddhist <i>Tantrik</i> sage initiated in the mystic lore by Karnaripa. He was born of a Vaiçya family at Devikotā 129	129
ཡུ་ནུ་ཡ་ལ་ལ་ Unya <i>Upāsika</i> n. of a Buddhist devotee who had helped the Brāhmanical sage Nārada in getting an enchanted sword. He converted a human corpse into gold by some occult mystical operation 111	111
ཡུ་པ་ Upa, a son of king Ajāta çatru, who ordered the Buddha's words to be put into writing 137	137
ཡུ་པ་ལ་མྱེ་ན་ Upāya çrī bhadra, a Buddhist sage of king Buddha Sena's time 122	122
ཡུ་མ་ལྷ་མོ་ Umā Lhamo, Umā devi who became a Mātrikā of the cemetery (མག་ལ་) 79	79
ཡུ་ཙུ་མ་པི་ཐྱོད་པ་ U-tsuṣmahi spyod-pa a kind of <i>Tantrik</i> rites 103	103
ཡུ་ཇི་ལི་ Uçiri, n. of a hill in the north of India 79	79
ཡུ་ཤ་པུ་ལི་ Uṣmapuri, n. of a <i>Vihāra</i> in the city of Sāgara in Southern India where king Gambhiradiça had enter- tained the Buddhist clergy headed by Āryasaṅga 97	97
ཡུ་ཤ་པུ་ལི་ལ་ Etāpuri Devālaya, n. of a shrine in Etāpuri erected by Rāma Pāla's queen 120	120
ཡེ་ལ་འཕྲུ་ལ་ Elāhi ḥdah एलापत्र नाग Nāga Elāpatra who sought refuge in Buddhism 3	3
ཡོ་གུ་ན་ Orgyan རོ་མ་འཛོན་ ancient Udyāna, Swat in Tibetan written sometimes as Odiyana, where <i>Tantrik</i> Buddhism is said to have been first developed 4, 52, 74	4, 52, 74

			PAGE.
ཨོཌི	Oḍi or Orissa or གཤོཌི་	Gso-byed	4
Also ཨོཌིཤི་	Oṭi vīṣa (Orissa)		79, 81
ཨོཌིཤི་	or Udiyāna, ancient Cabul-Swat, which was sacred		
	to Vajra Pāṇi Bodhisattva		3
ཨོཌིཤི་	(ལུམ) Oṭala, n. of a place		35
ཨོཌིཤི་ཕུར་	Ṭi Otantapūri, n. of a great shrine in the neighbour-		
	hood of Nālanda Vihāra. It was erected with the		
	gold that is said to have been miraculously obtained by		
	a Buddhist in mystical process. According to the		
	Tibetan author Oṭanta means རྩམ་ཐོང་ the soaring on-		
	high. The shrine was very lofty and erected on a hill		
	near the town of modern Behar		111
ཨོཌིཤི་ལྷ་ཁང་	Otsayanakī Lha khañ. Oṣayana Devālaya		
	where king Mahi Pāla and others received Tantrik		
	instructions		115
ཨོཌིཤི་	Orosu (Russia)		74
ཨོཌིཤི་	Oudusta, n. of a Nāga Rājā (probably a Yavana		
	king)...		76

ग

	PAGE,
गधहाड़ी Ghadhaci, n. of a hill which was converted into a mass of gold	86
गनस Ghanasa (घनस), n. of Buddhist monk of Nālanda who distinguished himself in Mādhyamika philosophy and <i>Tantrik</i> Buddhism.	84
गपा Gha-pa, n. of a Brahman of Orissa who did great service to Buddhism.	81
गहुरा Ghahura, n. of a place where the sage Anigo was born.	130
गणप (गङ्गाप) Gaṇṭapa (he with a bell), n. of a Buddhist <i>Tantrik</i> sage who worked miracles.	128

ट

टिपुनागा Ti-pu-naga, n. of a place where the Buddhist <i>Tantrik</i> sage Gaḍura was born.	128
टोमपिनी Tom-pini (Domini), a female Buddhist <i>Tantrik</i> ascetic of the caste of Dom.	102
टोमबिहेरुका Tom-bi Heruka, n. of the <i>Tantrik</i> ascetical sage who had four disciples; a king of Magadha who after becoming a Buddhist sage attained to sainthood... ..	102, 124
टोमबिपा Tom-bi-pa or टोमबिपा a disciple of Nāropa from whom Atiṣa had learnt the <i>Tantra</i> , ...	120

ड

डिल्ली Dili or Delhi, n. of a city in Western India where the Mongols reigned or will reign according to the Buddhist prophecy, ...	40, 75
डोदहारी Dodhahari (probably the modern Dhar) in Malwa where king Bhoja deva reigned	87

ཏེང་གི་པ་ Deñgi-pa, n. of a <i>Tantrik</i> sage, according to some authors, he was probably Dārīka or Ghañṭīpa; a Buddhist <i>Tantrik</i> sage who was formerly a minister to a king; he was nick-named Deñgi-pa (the paddy-pound-ing machine of India)	106, 124
ཏོམ་བི་ཏུ་ག་ Dombi Heruka and others brought to light, the <i>Tantras</i> of Kurukullé and Ārali	135
ཏོམ་ཐིལ་ Dombhipa was formerly a fisherman of Paliputra Nagar. Afterwards being met by a Buddhist <i>Yogi</i> , he became initiated in the mystic charms of <i>Sambhara</i> and turned a <i>Yogi</i>	126

ཆ

ཆ་ན་མི་ཏྲ་ Dhanamitra, a Buddhist sage of Kashmir.	112
ཆ་ན་གྱི་འཁྱིའ་་ Dhana Çrihi Glin, n. of a place in Southern India (modern Amraoti) famous in Northern Bud-dhism for its <i>Tantrik</i> monuments, in the neighbourhood of which, stood the great <i>Caitya</i> of Çrīdhānya Kaṭaka; according to some authors, the ancient name of Ceylon given by the later Buddhists on account of its wealth	74, 99, 123
ཆ་ནི་རུ་པ་ Dhanirūpa, n. of a place	126
ཆ་མ་པ་ probably ཆེ་མ་པ་ Dhimapa, (ཆོས་པའི་ཆེ་མ་པ་ཅན་) a Brahman Buddhist of Vikramapura; a novice monk who served Kṛṣṇa Caryā	110, 126
ཆ་རི་ཀ་པ་ (ཏུ་ལ་པོ་) Dharikapa, a king who became a <i>Tantrik</i> Buddhist sage. He was a disciple of Luyipa	124
ཆ་རུ་ཐི་ Dhahuli, n. of a Buddhist <i>Tantrik</i> sage who in his early life was a maker of grass ropes	129
ཆེ་ནི་ཀ་ Dhītika, n. of a Brahman of Malwa who became an <i>Arhat</i> and succeeded to the Buddhist ministry after Upagupta's death; one of the successors of the Buddha in the Buddhist ministry	45, 77
ཆེ་མུ་ན་ Dhimāna, a sculptor and stone image-maker or caster and painter of Magadha of the time of kings Deva Pāla and Dharma Pāla.	137

	PAGE.
ལྷུ་མཁའ་ Dhumapa, n. of a novice monk who attended upon Kṛiṣṇa Caryā 110	
ལྷུ་མཁའ་ཐི་ར་ Dumasthira, n. of a place in Udyāna (modern (Swat) 115	
ལྷུ་ཀ་ར་ Dhekara, n. of a place. 129	
ལྷུ་ ལྷོ Dho, n. of a wild region. 5	
ལྷུ་ལན་ Dholan, n. of a place in Northern India (not identified) 74	
ལྷུ་ཀ་རི་བ་ (ལྷོ་དྲ་ཁོར་པ་) Dhokari-wa, n. of a Buddhist <i>Tantrik</i> sage of <i>Sudra</i> caste, born in Paliputra. (He that carried a vessel in his arms) 127	
ལྷུ་བ་བླ་ལྷུ་ or བླ་ལྷུ་ of Dho-wa, was a famous artist and image-maker and painter of Tibet. 137	
ལྷུ་བོ་ར་ Dhoboro, n. of a wild region. 5	
ལྷུ་རྒྱ་ར་ Dhañjura, n. of a place. 126	
ལྷུ་མཁའ་ Dharmapa, n. of a Buddhist <i>Tantrik</i> Paṇḍit of Bodhinagar. 127	
ལྷུ་ཀ་ཏ་ཀ་ Dhanya kataka, n. of a place in Southern India from where Nāgārjuna is said to have obtained the <i>Tantra</i> about Mahā Kāla and Kuru Kullé. 86	
ལྷུ་མ་གཏེན་ (ལོ་བུར་) Dharma Gaṇḍsa, n. of the Buddhist Uni- versity and Hierarchical palace; the principal temple of Nālanda. 104	
ལྷུ་མ་པ་ལྷ་ Dharmatra pāla, n. of a Buddhist sage of Kashmir who was versed in Tārā <i>Tantra</i> 90	
ལྷུ་མ་དྲ་མ་ Dharma dāsa, a Buddhist Paṇḍit who was versed in grammar and the science of words. 139	
ལྷུ་མ་པ་ལྷ་ Dharma Pāla (in Tibetan <i>Dpal-ldan chos skyoñ</i>), according to some the grandson of the great king Deva Pāla who founded the great monastery of Vikrama çila and extended his dominions in the south up to the Vindhya hills, in the east up to Kāmarupa in Assam and in the west up to Delhi and in the north to Jalandhara, &c. 112	
ལྷུ་མ་མི་ཏྲ་ (ལོ་མ་གྱི་བ་ལོ་མ་གཏེན་) Dharma mitra, the author of the commentator of རྩོམ་ལུ་རྩོམ་གསལ་ 114	
ལྷུ་མ་མི་ཏྲ་ Dharma mitra, a <i>Vināic</i> Buddhist sage of	

	PAGE.
Turkistan (ཁོ་ཀར་) who followed the Vaiṣeṣika school of Buddhism.	109
ལྷ་མོ་ཅན་ Dharma tsandra (Dharma Candra) one of the kings of the house of Candra <i>vaṃṣa</i>	66
ལྷ་མོ་ཀར་ཀུཔ་ Dharma kara gupta, one of the Buddhist sages of the time of Sena kings who followed the doctrine of the sage Abhayākara Gupta	121
ལྷ་མོ་ཀར་མཐི་ Dharmākara mati, a Buddhist sage of Vikrama ḡila	120
ལྷ་མོ་ཀར་ (ཚམ་འབྲུང་), Dharmākara, n. of a Buddhist sage who was teacher to Dharmottarā cārya, the <i>Nyāya</i> philosopher. ...	114

ཧྲ

ལྷ་མོ་ Bhago, n. of a disciple of Amṛita guhya who used to propitiate Vetāla (ཁོ་ལང་) the ghost of the cemetery. ...	115
ལྷ་མོ་ཅན་ Bhattācārya, n. of a disciple of Samkarācārya who flourished in Orissa	105
ལྷ་མོ་ཅན་ Bhatatsārya, (Bhattacārya) the Orissa Brahman who followed Samkarācārya. Samkarācārya having suffered a defeat in a controversy with Dharmakīrti is said to have died plunging himself in the river (Gaṅgā) and was reborn in the house of Bhattacharya to again hold disputations with the Buddhists. ...	106
ལྷ་མོ་ཅན་ Bhataghadri (probably Bhatta bhadra), a Buddhist historian from whose work the author Sumpa Khanpo compiled this history.	123
ལྷ་མོ་ཅན་ Bhartrihari, king of Malwa, who suspecting Jalandhari to be a robber or an abettor of robbery, had impaled him, but the sage sat on the pole with perfect indifference. This made the king think well of Buddhism and to become a Buddhist devotee at last ...	109
ལྷ་མོ་ཅན་ Bhadal, མ་འདུན་, n. of a pupil of Kṛṣṇacārya ...	110
ལྷ་མོ་ཅན་ Bhoragīlā, མེ་འགྲོ་ལྷ་, the rock cavern of Bhora in Orissa, where the sage Diṇnāga resided for meditation ...	100
ལྷ་མོ་ཅན་ Bhadra pālita, n. of a Brahman of Orissa who did great deal to further the cause of Buddhism ...	100

	PAGE.
འཕྱེད་པ་ Bhalava, n. of a <i>Tantrik</i> sage of Nāland from whom Nāgārjuna learnt mystic charms to obtain proficiency in Alchemy 85	85
འཕྱེད་པ་ Bhaṣara, king of Magadha, whose youngest son, king Prakāṣa, greatly patronized the learned of Nālanda ... 120	120
འཕྱེད་པ་ Bhahitana, n. of a place where reigned a certain king named Sāla bhandho 87	87
འཕྱེད་པ་ Bhāṭi, n. of a place in the delta of the Ganges where the rivers join the sea. Here king Canaka had retired. 116	116
འཕྱེད་པ་ Bhārālī, n. of a town in Magadha 129	129
འཕྱེད་པ་ Bhirukā, n. of a Rīṣi who was officiating in a <i>Gomedha Yajña</i> , bull-sacrifice when Dhītika arrived at the scene and stopped it 78	78
འཕྱེད་པ་ Bhiṣkaṇa, n. of a Buddhist <i>Tantrik</i> sage of Pāli-putra 128	128
འཕྱེད་པ་ Bhisa tsandra, son of Pāṇi candra, king of Magadha and father of king Sāla candra ... 87	87
འཕྱེད་པ་ Bheya Pāla, the younger son of king Mahā Pāla, who was placed on the throne by his maternal uncle Canaka 116	116
འཕྱེད་པ་ Bhodsa Dena (Bhoja-deva), the king who reigned in Malwa. He embraced the Mantrayāna mysticism with 1,000 followers and is said to have disappeared in a miraculous manner 87	87
འཕྱེད་པ་ Bhima çukla, n. of a king of Vārāṇasī during Nāgārjuna's time 87	87
འཕྱེད་པ་ Bhusu kupa, or (འཕྱེད་པ་) Çanta deva, n. of a Buddhist sage 126	126
འཕྱེད་པ་ Bhūmi çribhadha, a Buddhist sage of Buddha sena's time 122	122
འཕྱེད་པ་ Bhaṇsa, one of the kings of the race of Candra, i.e. of Candra Vamça 65	65
འཕྱེད་པ་ Bhamaraṣa, n. of a part of Bangala bordering Magadha which in ancient time was ruled by king Bhamraṣa 95	95
འཕྱེད་པ་ Bharṣa, son of king Siṃha of Magadha, who was contemporaneous with king Siṃha Candra of Eastern Magadha 101	101

	PAGE.
ཁྱ་དབྱེ་ Bhadrava, n. of a Buddhist sage who was formerly a rich Brahman of Maṇidhara, but became a Buddhist, being told by a Buddhist sage that moral dirt was greatly worse than physical dirt. ...	126
ཁྱ་དབྱེ་ Bhadra pālita, n. of a minister of the king of Orissa in whose pleasure grove the philosopher Dignāga resided. ...	101
ཁྱ་དབྱེ་ Bhanata, n. of a dancer with whose help Ḫāna vāsi erected the monastery of Natavīra Vihāra གང་མཁན་དཔལ་བོའི་གཞུག་ལག་ཁང་། on the top of the hill called Ḫira Parvata མཁོ་བོའི་ ...	76
ཁྱ་དབྱེ་ Bhanadhepa, a Buddhist sage, who was formerly an image-maker of Ḫrāvasti ...	126
ཁྱ་དབྱེ་ Bhanādala, n. of an elephant of king Rāma Pāla of Magadha ...	104
ཁྱ་དབྱེ་ Bhava bhadra, a follower of the རྒྱ་མཚོ་གཡུ་མཚོ་ school of Buddhism in the last years of the Buddhist period ...	122
ཁྱ་དབྱེ་ Bhava varma, a Brahman who was entrusted by a king of Southern India with writing a commentary of Pānini's Sanskrit grammar after he was dissatisfied with Vararūci's work. ...	87
ཁྱ་དབྱེ་ Bhavahi, n. of a Buddhist Tantrik sage of Dhañjura ...	126
ཁྱ་དབྱེ་ Bhaya Pāla, one of the kings of the Pāla dynasty of Magadha ...	66
ཁྱ་དབྱེ་ Bharthari, descended from the royal family of Malwa, became king after the death of Viṣṇu Rāja. His sister was married to king Vimāla candra of Magadha ...	108
ཁྱ་དབྱེ་ Bharadwāja, n. of a Brahman who attempted doing mischief to Buddhism, but was ultimately converted to Buddhism ...	75
ཁྱ་དབྱེ་ Bharadmāja, son of Karna, n. of a mythological king ...	18
ཁྱ་དབྱེ་ Bharu ka tātsho, Bharu Kaccha (probably modern Kutch in Sind) ...	78

PAG SAM JON ZANG.

དཔག་བསམ་ལྗོན་བཟང་།

PART II.

HISTORY OF TIBET FROM EARLY TIMES TO 1745 A.D.

BY

SUMPA KHAN-PO YEÇE PAL JOR,

ལུམ་པ་མཁན་པོ་ཡེ་ཤེས་དཔག་འདྲོང་།

THE GREAT HISTRIOGRAPHER AND CHRONOLOGIST OF TIBET.

EDITED WITH

AN ANALYTICAL LIST OF CONTENTS IN ENGLISH.

BY

Śrī SARAT CHANDRA DAS, C.I.E., *Rai Bahadur*,

FOREIGN CORRESPONDING MEMBER OF THE IMPERIAL ARCHÆOLOGICAL
SOCIETY OF ST. PETERSBURGH, ASSOCIATE MEMBER OF THE
ASIATIC SOCIETY OF BENGAL, ETC.

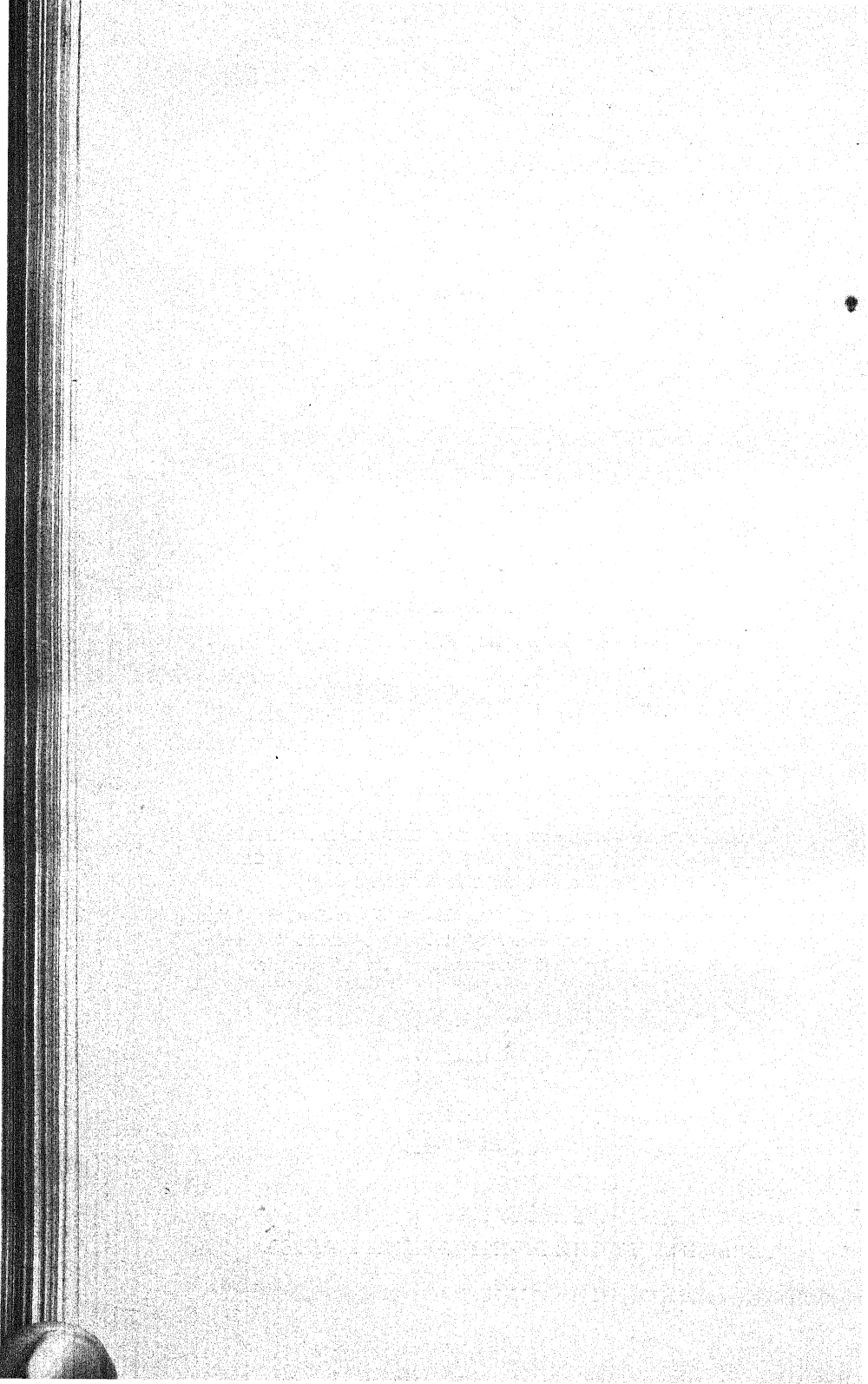
*Author of a "Journey to Lhasa and Central Tibet," Tibetan-English Dictionary
with Sanskrit Synonyms," and Editor of "Yig-kur Namshag" (Tibetan
Letter-Writer), Bon Gyal-Rab (succession of Bon Kings), &c.*

Calcutta:

PUBLISHED BY THE PRESIDENCY JAIL PRESS.

1908.

PAG SAM JON ZANG.

PART II.

INTRODUCTION.

THE ORIGIN OF THE TIBETANS*

A NATION FOUNDED BY THE HUNS.

ACCORDING to the early annals of China, the Hiungnu, (Huns), about the end of the third century B.C. had constituted a powerful Empire extending from the Great Wall of China to the Caspian Sea, but gradually falling into a state of anarchy, ultimately succumbed to the attacks of their enemies. At the close of the first century of Christ one section of this people advanced westward and exercised a formidable influence on the affairs of Europe. By 177 B.C. the Huns had occupied the country now called Mongolia.

In 409 A.D. the Huns are said to have crossed the Danube and invaded Bulgaria. Their ravages extended to further westward. In 432 A.D. they received from Theodosius II, an annual tribute of 14,000 pounds of gold. Another section, about the time they had reached the climax of their power, came towards Kashmir and the Punjab. In 431 A.D. Mihirkûl and other leaders of the Huns (Huna) ravaged North-Western India. Buddha Gupta, of the Gupat dynasty, who reigned in the beginning of the fifth century A.D., was completely defeated by the Conqueror Toraman, and his kingdom was overrun by the Huns who, settling in India, gradually became incorporated in the Hindu society.

---

* Compiled from Chinese and other sources but not from Pag sam-Jon-Zang only.

Their descendants in course of time came to be regarded as the best of the Ksetriya race. The word "Mir" which occurs in the names such as Kashmir, Pamir, Ajmir, Jesulmir, and other place names of Higher Asia and Central India, appears to have been left by the Huns. Balamir was the Western Hun Conqueror who, about the year 372 A.D., with his numerous hordes, had advanced to the Roman wall which Trajan had erected in North-Eastern Dacia. After the death of Balamir, Attila became the leader of the Western Huns. He fought with the Romans and defeated them and made peace by which the tribute payable by the Romans was doubled. Advancing eastward Attila effected the conquest of the whole of the country then included in what was known as Scythia, and planned the conquest of Persia. It is stated that the depredations of the Huns extended to Media till A.D. 800. The Tuku Huns were an eastern section of the Hiungnu Tartar race who derived their name from the Chief Tuku who migrated with 1,100 families towards the south west of China and settled finally in the neighbourhood of Kungchangfu in Shensi. His descendants extended their rule westwards as far as the borders of Khotan, until their territory measured 3,000 li from east to west and 1,000 li from north to south; extending on the east as far as the modern Hsinnig-fu. The capital was Fussucheng, situated 15 li to the west of the Chinghai (lake Kokonor). They were finally conquered by the Tufan (Tibetans) in the third year of Lungso (663 A.D.) after ruling 350 years, and their sovereign Nohopo with his Chinese consort and the remnant of the people took refuge in China and were given lands near Ling Chou where Anlechou was founded of which he was appointed Governor. Nohopo was the last of the Tuku Hun kings under whom the Huns became incorporated with the Chinese and whose kingdom was annexed by Tufan.

So the great Hun people who once occupied the steppes of Higher Asia became lost, being incorporated with the

white people in Hungary, Bulgaria and Southern Russia, in Europe, with the Hindus as Kṣatriyas in India, and with the Chinese as Mongols, one branch of which under the designation of Moguls reigned in India in later times. The remnant of this great race of warriors, according to Chinese history, became mixed up with the aboriginal tribes who about the third and fourth centuries of Christ were divided into about one hundred and fifty tribes whom the Chinese collectively designated by the general name Chiang (Tibetan tribes). The name Chiang is written in Chinese with the character composed of "man" and "sheep" descriptive of their occupation as shepherds.

About the year 414 A.D. in the first period of *Shenju*,* Fanni, the chief representative of the Chiang tribes who had successfully governed Anhsi (Yarkand, Kashgar and other western countries) and afterwards Linsung (modern Kanchou) advanced at the head of his people, across the Yellow River (Hoangho), and beyond Chishih, founded a State in the midst of the Chiang tribes, with territory extending over a thousand *li*. Fanni was celebrated for his power and wisdom, and all the Chiang tribes placed themselves under his rule, and being governed mildly and justly, joined his standard. Then he changed his surname to Sup'uyeh, and adopted Tufa as the name of his State. (The name Tufa afterwards became corrupted into Tufan. Tufa is the same as Tu-po or Tu-bo from which the names Tubot in Mongolian and Tibet in English have been derived.) His descendants increased in number and power, and continued to acquire land and fame till their territory became vast. During the Chou and the Sui dynasties (557—618 A.D.), they did not care to communicate with China.

So late as 630 A.D., they had no written characters. Notched pieces of wood and knotted strings were used in covenants. For collecting warriors they had gold arrows. They used a gold arrow seven inches long as sign of a high

---

* The reign of every Chinese Emperor was distinguished by a particular designation.

minister's office. There was a post station at every hundred *li*. If a war in which they happened to be engaged was important, the courier carried on his breast a silver hawk, if of urgent importance, several of these hawks. When their country was invaded by an enemy, they lighted smoke-fires in the post-towers at every hundred *li*.

Their punishments were most severe, and even for small crimes the eyes were scooped out and the nose cut off, or stripes inflicted with a leather whip. They imprisoned men in holes several feet under the ground, and released them after two or three years. When they entertained envoys from foreign countries, they always brought out a *yak* for the guest himself to shoot, the flesh of which was afterwards served at the banquet.

The officers were assembled once every year for the lesser oath of fealty. They sacrificed sheep, goat, *yak*, and even monkeys, first breaking their legs and then killing them afterwards exposing the intestines and cutting them into pieces. The sorcerers having been summoned, they called on the gods of heaven and earth, of the mountains and rivers, of the sun, moon, stars, and planets saying: "Should your hearts become changed, and your thoughts disloyal, the gods will see clearly and make you like these sheep and goats." Every three years there was a grand ceremony held for the greater oath of fealty, during which all great officers were assembled in the middle of the night on a raised altar on which were spread savoury meats. The victims sacrificed were horses, oxen, *yaks*, etc., and prayers were offered in this form :—"Do you all with one heart and united strength cherish our native country; the God of heaven and the spirit of the earth will both know your thoughts, and if you break this oath they will cause your body to be cut into pieces like unto these victims."

They generally followed their flocks to pasture and had no fixed dwelling-place. They were commonly clothed in felt and leather. They were fond of painting their faces red.

The women gathered their hair in a single plait and coiled it round their head. (In modern time men do this instead of women—who now gather their locks in two plaits and let them flow down.)

THE EARLY HISTORY OF TIBET.

Tibet, according to the Chinese, was inhabited by many scattered tribes up to the end of the sixth century, when they first heard of the establishment of a kingdom in their midst by Longtsan, who, during the period of *Kaihuang* (A.D. 581-600) of the Sui Dynasty, extended his dominion on the south-west as far as Polemen (Brahman—India), till the beginning of the Tang Dynasty (618 A.D.); their army numbered 100,000 warriors, and they became a powerful State. Srongtsan, son of Longtsan was still a minor when he succeeded to the throne. He was by nature fond of war, as well as a clever tactician, and the neighbouring States, the Yang-tung and other Chiang tribes, all went to him to do homage. Amçu Varma, King of Nepal gave him his daughter in marriage. The Emperor Tai-tsung despatched the envoy Fing Tehsia on a peaceful mission to him and he received Tehsia most joyfully. Having heard that the Chiefs of Tuchush and Tuku Hun had both been given princesses in marriage, he sent a return mission in 634 (A.D.) which accompanied Tehsia on his return, with rich presents of gold and precious things and a respectful letter, petitioning for a matrimonial alliance. The Emperor refused. When the envoy returned, he reported to King Srong-tsan. "When we first arrived at the Imperial Court they received us most honourably and promised a princess in marriage, but just then the Tuku Hun Prince happened to come there and interfered to break off the negotiations. Thereupon we were treated with scant ceremony, and the alliance was declined." Srong-tsan, thereupon, together with the Yangtung, led the united armies to attack Tuku Hun. The Tuku Hun unable

to withstand him, fled to the banks of the Chinghai (Lake Koko-nor) to escape the edge of the sword. The inhabitants and their herds were all carried off by the Tufan. He next led his troops, attacked and defeated the Tanghsiang, the Pilan, and other Chiang tribes, and at the head of an army of 200,000 men, encamped on the western border of Sung-chao, whence he sent envoy to the Emperor with a suit of gold armour, it is said, as tribute to ask for him the hand of a Princess Imperial. He, at the same time, announced to his soldiers:—"if the great Emperor refuses to give me a princess in marriage, we will invade and plunder the country." Thereupon, they advanced and assaulted Sung-chao. The Governor General Hanwae proceeded with all speed to look after the enemy, but was himself defeated by them, and the inhabitants of the frontier were in great trouble. The Emperor Tait-sung despatched the President of the Board of Civil Office, Hon Chüing Chi, as Commander-in-Chief, with three others generals and an army of 50,000 horse and foot, to attack them. The General Winchinta led the van from Sung chao, assaulted their camp in the night and killed more than one thousand men. King Srong-tsan was greatly alarmed and led his army back. From the date of his eastern invasion he remained several years without returning home, his chief ministers begged him to come back to his own country. He did not listen to their entreaties. He, however, again sent a mission to apologise for his misdeeds, and again begged for an alliance. Tait-sung granted it. Srong-tsan then sent his Minister of State, Lon Tong-chan, with the presents, offering 5,000 ounces of gold and besides several hundred precious articles of value. When he had audience, the Emperor asked him several questions, and was so pleased with his answers that he treated him with more ceremony than the other foreigners. He also conferred on him the title of Chief General of the Guards and gave him in marriage a grand-daughter of the Princess Imperial Langya-named Tuan. Lon Ton Chan declined the alliance, saying, "Your slave has a wife in his own country who was chosen

for him by his parents, and he could not bear to turn her away. Moreover, the *Tsan-po* has not yet seen the princess his bride, and his humble subject could not presume to be married first." Tai tsung was pleased, and wished to be still more gracious; he marvelled at his answers, but yet would not permit him to refuse. In the 15th year of *Chenkuan* (641), the Emperor gave the Princess Wen-Cheng, of the Imperial House, in marriage to king Sroñ tsan. He appointed the President of the Board of Rites, Taotsung, Prince Chianghsia, to preside over the ceremony, and he was given special credentials and escorted the princess to Tufan. King Srongtsan led his warriors to await her arrival at Pohai and went himself to receive her at Ho-yuan. He received Tao-tsung most respectfully with the rites due from a son-in-law. From this time he praised the costume of the Great Empire, and the perfection of their manners, and was ashamed of the barbarism of his own people. After he had returned to his own country with the princess he addressed his relatives thus:—"Among our ancestors not one had been allied to the sovereign empire, and now that I have been honoured with the gift of a princess of the great Tang, I esteem myself highly fortunate, and will build a walled city for the Princess. Accordingly, he built the city of Lhasa and a palace on the 'Potala' then called Marpouri (Red Hill) for her residence. The city was so called on account of his building a large temple for the image of Buddha which the Chinese Princess had brought with her from Chang-an [*Lhasa-from *Lha*, (Buddha) and *sa*, land]. It appears from the Chinese records that the first palace that Srongtsan had built,

---

* The central court of the temple now called Chokhang, the Lords House, is surrounded by pavilions of several storeys and pillared central Hall, the tiled roofs of which are ornamented with gold. In addition to the central figure of Lokye muni Buddha, it contains images of the Chinese Princess, and her husband King Srangtsang as well as of his other consort the daughter of the King of Nepal. There are inside a unjriad sacred Buddhas and an Imperial throne, and Chinese flowers and Jade cups brighten up the interior during all the four seasons. On one of the walls are painted the famous monk Yuanchuang. (The Chinese pilgrim Hivent shang with three disciples, searching for sacred books) *Chinese description of Tibet.*

was situated inside the city. At that time the custom of painting the faces of women red was in vogue. As the Princess disliked this practice the King ordered his people to put a stop to it. He also discarded his felt and skins, put on brocade and silk, and gradually copied Chinese civilization. He also sent the children of his chiefs and rich men to request admittance into the national schools of China to be taught the classics, and invited learned scholars from China to compose his official reports to the Emperor. When Tai tsung returned from his expedition to Liaotung, he sent his Minister Lon Tunghan on a mission of congratulation, who presented the following respectful despatch with a goose-shaped goblet made of gold as a present:—"The holy Son of Heaven has pacified the four quarters of the world and all the States that the sun and moon shine upon are alike his obedient vassals. When Kaoli (Corea), relying on its great distance, broke off its tributary relations, the Son of Heaven himself led a million warriors across the Liao to chastise it, overthrew its cities and destroyed its armies, and after a few days returned victorious." The goose was moulded of pure gold, it was seven feet high and held, when full of wine, about ten gallons. In the 22nd year of *Chenkuan* (648) the Imperial Envoy Wang Yuan-tse, who had been sent on a mission to the western countries, was plundered in Chung-Tienchu (Central India, *i.e.*, Magadha). The *Tsanpo* (King Srong-tsan) sent an army of brave warriors, to invade India. This army being joined by seven thousand Nepal Horsemen attacked Tienchu (India) and inflicted a great defeat on the King of Magadha. The *Tsanpo* despatched envoys to China who brought to the Emperor the news of the victory. At this time Kao-tsung had succeeded to the throne of China. He gave King Srong-tsan the title of Fuma Tuyü appointed him Prince of Hsi-hai, and presented to him two thousand pieces of silk. The *Tsan-po* replied to these gracious presents of the Emperor by a letter to the ministers and sending fifteen presents of gold, silver, pearl, and precious things, begging that these might be deposited before the ancestral

tablet of his father-in-law the late Emperor Tai-tsung. Kao-tsung praised him, added to his titles that of Tsung-wang, and bestowed, on him three thousand pieces of variously coloured silk. Shortly before his death the *Tsan-po* had asked for silk-worm's eggs, mortars and presses for making wine and also workmen to manufacture paper and ink. Everything was granted. The first year of *Yunghui* (650), *i.e.*, the reign of Kao-tsung, King Srong-tsan died. The Emperor went into mourning for him, and despatched the General Hsienya Chen-cho, with special credentials and an autograph letter, to take part in the funeral ceremony. He also caused a statue of the *Tsanpo* carved in stone to be erected below the gateway of the Imperial Mausoleum.

PAG SAM JON ZANG.

PART II.

HISTORY OF TIBET AND LAMAISM.

AN ANALYTICAL LIST OF CONTENTS.

CHAPTER I.

ཆ་སྐྱུལ་གྱི་རབས།

PAGE.

The genesis of the early Buddhist kings of Tibet, how Tibet, which was formerly full of lakes, became habitable? Discovery of sea shells, such as fossil conch, etc., in the hills of Ga/dan ... 147

India was brought under religious discipline by the Buddha himself; and it became glorious by the grace of the goddess Tārā. The country of Orgyan or Udyāna (Kabul and Swat) became the scene of the work of Vajrapāṇi, the god of mysticism and occult Buddhism. Āmbhala (Bactria) became the sphere of the religious works of the frightful manifestations of the *Bodhisattvas*. In China, Mañju Ghoṣa, the god of Learning and Wisdom, laboured to convert the Chinese into Buddhism. In Tibet the most merciful one—Avalokiteśvara converted the people to Buddhism, where even a child will turn the prayer-wheel containing the mystic phrase *Om maṇi Padmêhûm*, an invocation to him who is so sacred to the Tibetans.

Account of the draining of Tibet which was submerged under Koñ-chu (*i.e.* the river of Koñ-po called Tsang-po) which found its way to India and ultimately to the Ocean ... 148

	PAGE.
Legend about the origin of the Tibetans from a monkey father whom the Tibetans believe to have been Avalokiteṣvara incarnate	148
The six early tribes of Tibet	148
The origin of the people of Āryavartta (India) from the gods, that of the Chinese from the Nāgā demi-gods, and that of the Mongolians from the <i>Asura</i> (demons who fought with the gods)	148
The legend about the origin of <i>Lha</i> gods, <i>Lha-min</i> , demons <i>Mi</i> humanity, <i>Dud-hgro</i> the animal kingdom, the <i>Yidag</i> or <i>Pretas</i> (Ghosts) and <i>Mñal-wa</i> hell-beings of the world	148
The first and earliest king of Tibet called གཤམ་མཁའི་བཤམ་པོ་ <i>Gñah khri btsan-po</i> , who was a native of India and who had travelled across the Himalayas to Tibet.	149
His royal origin and reception by the Bon Tibetans, who took him for a God and believed him to have dropped down from Heaven by means of a rope (<i>Mu-thag</i>)	149
The erection of the palace of Yum-bu gla-sgañ for king Ñah khri btsan-po's residence—the descendants of king Ñah khri btsan-po	150
King Sroñ-btsan-sgampo, the first historical Dharma Rājā (Buddhist king of Tibet)	150
King Khri-sroñ de-hu btsan, who formally introduced Buddhism in Tibet, and founded the great monastery of Sam-yé	151
The pious king Raḥpa-can and his apostate brother Lañ-darma who abolished Buddhism	151
The legend about the famous Sayambhu <i>Caitya</i> of Nepal called མཚོན་རྟན་བླ་སྤར་ཁོར་ <i>Mchod-rten bya-ruñ kha-ṣor</i>	151
Division of Tibet into two kingdoms (Eastern and Western) under the two sons of Lañdarma	152
The Indian Buddhist Pandit Aṭiṣa brought to Tibet by king <i>Hod-de</i> (ཨོ་དེ)	152
The grand Buddhist congregation མོས་འཁོར་ཆེན་པོ་ <i>Choskhor chenpo</i> of <i>Mñah-ris</i> (མངའ་རིས་) held under the auspices of king <i>Rtse-sde</i> (རྩེ་སྡེ)	152
The successive kings of <i>Mñah-ris</i>	152

	PAGE.
The kings of Gugé	153
The descendants of the foster-son of Lañdarma who reigned at <i>Aluñ-çod</i> and <i>Hphan-yul</i> in Central and Eastern Tibet	153
The years and dates of the birth, reign and death of the different kings of Tibet, together with the predictions about them, traceable in the Buddhist-Sanskrit works of India	153-157
Incidental mention of the conquest of Tibet, China, etc., by the Tartar conqueror Chingis (Jenghis Khan)	158
Mention of internecine disorders, assassination of some of the kings of Tibet	158
Mention of the rise of the Sakya-pa, Tshal-pa, Di-goñ-pa (<i>Hbri-goñ-pa</i>) and Phagmo-gru hierarchies ...	158
Rise of the Grand Hierarchy of Sakya and its sovereignty over Tibet proper. Division of Tibet into thirteen provinces called <i>Thikor</i> (<i>khri-skor</i>), each under a <i>Thipon</i> or governor	158
Fall of the sovereignty of the Sakya Hierarchs ...	159
Rise of the Hierarchy of Tshal-wa and its progress under the governorship of <i>Thipon</i> Darma Tag	159
Its duration of 140 years	159
Rise of the Digoñ-pa Hierarchy and the <i>Thipon</i> (Governors) under it. The erection of the Fort of Yamdok (ཡམ་དོག་པོ་ལྷ་ཁོང་པོ་) by the Digoñ authorities ...	159
Governorship of the descendants of <i>Rgyal-rgod</i> of Miñag.	160
Rise of the Hierarchy of Phag-gru and Phag-gru sovereignty over the largest portion of Tibet	160
Establishment of the principality of Lha-gyari-pa under the protection of Phag-gru sovereigns. Internal dissensions and quarrels of the authorities of U and Tsang on account of disagreement among the chiefs Rinpuñ Norzañ, Tsho-kye dor-je, Don-yo Dor-je, ñag-wañ Nam-gyal, and others	161
Destruction of the great monasteries of Rwa-deñ and <i>Rgyal Lha-khañ</i> by the Tartar General Dor-ta (ནོར་ཐ་ན་ཏ་) ...	161
Destruction of Cha-rög dsong (ཇ་རོག་དང་སྟོང་) by Kunzañ, a governor under the Sakya Hierarchy	161

	PAGE.
Quarrel between the Sakya-pa authorities and those of Di-goñ—the latter with the help of the Tartars of Khoten (ཁོ་རྩ་ཁྱེད་) besieged the city of Sakya but were repulsed. The Sakyapa, with the help of a Tartar General of China, beseiged Di-goñ and killed 10,000 men.	161
Spread of Phag-gru-pa power over U and Tsang. Revolt of the governor Rin-puñ Nor-zañ and his taking possession of Rin-puñ and fort Sam-dub-tse (Shi-ga-tse-Dsoñ) and declaration of his independence and absolute authority over the province of Tsang	161
Quarrel between the northern and southern divisions of the province of U (ཡན་ལག་ཅན་ Central Tibet) and the passing of the capital of Phag-gru under the possession of the chief of Neñu doñ (མེ་ལུ་དོན་)	162
The establishing of a rival monastery called <i>Karma Nagmar Gonpa</i> to the east of Lhasa for eclipsing the glory of the Yellow-church monasteries of Sera and Da-puñ by Deba Garpa Don-yod Dor-je of Rin-puñ ...	162
Some skirmishes between the Gelug-pa Lamas, on one side and the Karmapa and Dug-pa Lamas on the other side, after which some of the Yellow-church monasteries were converted into <i>Karma-pa</i> institutions ...	162
Seizing of fort Sam-dub-tse, by Tshertan dor-je and his son Padma Kar-po of Rin-puñ in Tsang Roñ, in the year <i>Tree-ox</i> and their declaring themselves rulers of Tsang-toi (Upper Tsang)	162
Fight between the Di-goñ-pa and Tag-luñ-pa Lamas in the year <i>Iron-horse</i> of the 10th cycle	162
Fight between Phag-gru and Rin-puñ-pa. Rje Ge-dun Gya-tsho's intervention, the advance of Tsang army up to Kyi-çod (ལྷོ་ཁོང་) under Riñ-puñ-pa and its withdrawal .	163
Internal disorders at Di-goñ	163
Revival of quarrel between the Red-cap church and the Yellow-cap church	163
<i>Karma</i> Phun-tshog Nam-gyal and his son <i>Karma</i> Tan-kyoñ Wañ-po led the Tsang army to U (ཡན་ལག་), but being afraid of the Tartars, withdrew to Tsang ...	163

	PAGE.
The king of Tsang (གཙུག་ཁྱེད་) brought the whole of Western Tibet, including the entire province of Tsang [Gyal-khar-tse (now called Gyang-tse)] and Chang under his power.	163
He advanced to Central Tibet (བོད་ཁྱེད་) with his army and made conquest of it and took possession of Ne-hu Dsong and other places and monasteries, and turned out the Yellow-church Lamas from their monasteries such as Sera, Da-puñ, etc.	163
The death of the Ruler of Tsang (called གཙུག་ཁྱེད་འཕྲུལ་) with his six brothers	163
Invasion of Tibet by the Œluth Tartar army (ཕྱེད་ལྷ་ཁྱེད་) under their chief, who was friendly to the Yellow-church	163
The Red-cap Lamas invite the powerful Tartar chief Thu-me Hoço-tshe to help them against the Tartars of Œluth who sends his son Arsaling or Arbaling to Tibet; Arsaling's death and the dispersion of the Tartar troops under him	164
The Khan of Du-thug-thu, a descendant of Chingis-Khan, who once before came to the help of the king of Tsang; while coming to Tibet a second time, with his army to help the Red-cap Lamas, suddenly died at a place to the east of lake Kokonor (མཚོ་ཆེན་)	164
King Beri Don-yo dor-je of Kham suppresses Buddhism and encourages the Bon religion	164
Prince Tso-ral Pe-hu, son of Hana, the Khan of Hoçod Mongolia, better known by his Mongolian designation of Guçri Khan or Geken Khan (in Tibet called Tan-zin Chai-gyal (བཙན་འཛིན་ཆོས་ཀྱེད་) rose to eminence in Mongolia and became a conqueror there	164
Guçri Khan's invasion of Tibet	164
The seige of Sam-dub-tse (now fort Shi-ga-tse) by the Tartars and the capture of thirteen Jong by them under the lead of Guçri Khan	164
The king of Tsang surrendered himself. He was thrown into the river Tsang-po being packed in a hide-bag (ཁོ་ལྷ་ཁྱེད་)	164
Guçri Khan proclaimed king of all Tibet	165

	PAGE.
He receives presents and envoys from some Rajas of India mentioned as (Boshing), Nepal (Yumbu) and Nāhri or Little Tibet	165
Great pr. sperity of Tibet under Guçri Khan's rule ...	165
Guçri's son Da-yan Khan succeeds him in the monarchy of Tibet	165
Da-yan Khan was succeeded by his son Talai Khan (also called Ratna Gyal-po)	165
Ratna's eldest son Tanziñ Wañ succeeds him... ..	165
Succession of Desrið or governors or prime ministers under the Tartar kings:—Sonam Choi-phel, Phrin-lé Gya-tsho, Lozang Thu-tob, Lo-zang Jinpa, and lastly the layman (<i>Abar</i>) Sangye Gya tsho	165
The erection of the nine-storeyed Red palace (Phodañ Marpo) of Potala during the prime-ministership of Desrið San-gye Gya-tsho	165
The establishment of peace in Mongolia, treaty between the Khalkha and the Œluth Mongols at the intercession of ~~Thi~~ Lo-doi Gya-tsho (High Priest of Gaðdan) ...	165
Lhabzañ, the youngest son of Ratna Gyalpo, becomes king of Tibet, after the death by poison, of his brother Tan-zin Wañ gyal	165
Lhabzañ by enlisting under him 500 Tartars and calling men from the 13 provinces of Tibet including Koñ-po, firmly establishes his authority and kills Desrið Sangye Gya-tsho and reigns for thirteen years	165
Lhabzañ's faith in the Yellow-church being of a doubtful nature, the Gelug-pa Lamas complain of his tyranny over them to the Khan of the left branch of Mongolia named Gaðdan Hâng Thaiji. Hông Thaiji enters Tibet with a large army and defeats Lhabzañ in the year (<i>Fire-bird</i>).	166
The Chinese generals fight with the Khans of Kokonor (མོ་ཁོང་), the Dalai Lama Kalzañ Gya-tsho was identified and brought to Tibet from Kumbum (ལུ་མུ་མུ་) in the year (<i>Iron-mouse</i>)	166
Attempts for the re-establishment of Chinese supremacy over Tibet.	166
Shañkhañ-chenpo becomes Desrið of Tibet	166

	PAGE.
Prosperity in Tibet for seven years.	166
Jealousy among the ministers of Tibet, namely, Lon-pa, Dor-je Gyal-po and Lo-zañ of Ña-bod who formed a conspiracy against and killed Desrid Shañ-khañ Chen-po in the year (<i>Fire-sheep</i>).	166
Civil war in Tibet	166
Phola Thai-je of Tsang, with troops recruited from Tsang and Ña-hri gives battle to and defeats the rebels of the six provinces of U and Koñ-po and arrests the ring-leaders who took part in the assassination of Shañ-khañ Chenpo. About this time, the Chinese army arrives and kills them. He is made Desrid by the Emperor of China.	
The Dalai Lama Kal-zañ Gya-tsho who was kept in the Ka-thog monastery of Kham for a period of eight years, was brought back to Lhasa under the orders of Emperor Yung ting by <i>Chankya Tulku Rinpo-che</i> (Yeçes Tanpai don-me) and Ñag-wañ Choi kyì Tag-pa of Kham, in the year <i>Wood-hare</i> . During the administration of the Government of Tibet by Desrid Phola Thai-je which extended over 21 years, the <i>Monlan Chen-po</i> of Lhasa was held in the manner it was done during Tsoñ-kha-pa's time.	
In the year <i>Earth-Dragon</i> of the 13th Cycle, Phola Thai-je Dsũñ-wañ died and was succeeded in the office by his son named Talai Bah-dur, a youngman of very rough manners and oppressive nature. He is now (1742-1745) exercising his power all over Tsang and U with cruelty.	166

CHAPTER II.

ཡཱི་མ་པ་འོད་དྲ་བ་ལྷན་པ་མོ་གསལ་བཟུང་ཆེན།

RISE OF BUDDHISM, &c. IN TIBET.

Introduction of Buddhism in Tibet. The earliest spread of that holy religion. What much of the Buddhist scriptures and religious works were translated by Indian Pandits and the Lo-tsā-vas of Tibet? Chronological table of the birth and death of those Pandits and Lo-tsā-vas 166

	PAGE.
Mention in the Dul-wa Lun-shi (འདུལ་བ་ལུང་གཞི) of the fact that in the country of <i>Kha-ua-can</i> (Himavata) people would put on boots	166
Prophecies regarding the spread of Buddhism in Tibet ...	166
King Tho-tho-ri <i>Gñan-btsan</i> , the twenty-eighth in descent from king <i>Ñahṭhi btsan-po</i> , attained to the age of 60 years (or 80 years according to some historians) ...	166
Many sacred books were said to have fallen miraculously from Heaven on the roof of the palace of king <i>Dsa</i> (<i>Jaya</i>), son of king <i>Açoka</i> who is also said to have been a son of King <i>Daça ratha</i> of the <i>Kṣetria</i> race. This king adored them by placing them on the top of his <i>Dwaja</i> (Royal Standard)	167
Some of these books being blown away by a high wind to Tibet, had fallen on the palace (<i>Yambu gla-sgañ</i>) of king <i>Thothori</i>	167
མདོ་སྡེ་ཙ་མ་ཐོག་གི་རྩིང་པོ་ཡིག་འབྲུག་ They are;— <i>Mo sde Za-ma tog-gi sñiñ-po yig-drug</i> ;	
དཔའ་སྐོང་ཕྱག་རྒྱ་བ་ <i>Dpañ-skyoñ phyag-'gya-wa</i> ; a miniature <i>caitya</i> (མཆོད་རྟེན);	
ཅན་ནམ་ཐིང་ལྷོང་ཅན་ A cup made of the wishing-gem called <i>Cintāmaṇi</i>	167
King <i>Sroñ-btsan-sgam-po</i> , the real historical king and introducer of Buddhism in Tibet	167
During his accession to the throne there was no written language in Tibet. The king sent <i>Thon-mi Sambhoṭa</i> , son of <i>Anu</i> , with sixteen companions to India for learning the Indian language and the art of writing prevalent in India	167
He learnt the art of writing from a <i>Brāhmaṇ</i> called <i>Lipidatta</i> and reading (letters and words) from <i>Pandit Deva vid simha</i>	167
During his residence in the royal castle of <i>Maru</i> (མུ་མཐར་མ་རུ) at <i>Lhasa</i> , <i>Thon-mi</i> formed the Tibetan character after the model of <i>Lāñtsa</i> (the <i>Rañja</i> character of <i>Mithilā</i>) and the <i>Kashmiri</i> characters	167
Marriage of king <i>Sroñ-btsan sgampo</i> with a daughter of king <i>Min-ma ḥbri-ço</i> (<i>Hod-zer go-cha Amṇu Varma</i>) of <i>Nepal</i> who held his court at the city of <i>Ya-ḥbu Ya-ḥgal</i>	167

	PAGE.
The Nepalese Princes brought an image of the Buddha (Siddhārtha when he was only eight years old). It was called <i>Mi bskyod Rdo-rje</i> (Vajra Akṣobha) ...	168
King Sroñ-btsan sends his minister (<i>Lon-po</i>) Gar to negotiate his marriage with the Chinese princess Wan-ciñ Koñ-co, daughter of Emperor T'ai tsung (called in Tibetan Koñ-rtse <i>hphrul-chün</i>), son of Emperor Kaw tsung of the T'ang dynasty. The princess was brought to Tibet in great state and along with her was brought the famous image of the Buddha prince Siddhartha when twelve years old). ...	168
King Sroñ-btsan's marriage with three Tibetan princesses.	168
Erection of the temple of Rasa <i>hphrul snañ-gi Tsug-lag-Khañ</i> (Lhasa Cathedral), according to some author after the model of the monastery of Vikrama çila of Magadha, by the Nepalese queen. ...	168
The erection of the temple of Ramo-che by the Chinese queen of the King ...	168
According to the legendary will of king Sroñ-btsan sgampo called <i>Bkañ-chems Ka khol-ma</i> , Thon-mi translated the works called <i>Dpañ skoñ</i> , <i>Zama-tag</i> , <i>Dkon-mchog sprin</i> and several other Buddhist scriptures with the help of <i>Ācārya</i> Kusara, <i>Brahmaṇa Çamkara</i> , the Nepalese <i>Ācārya Çila Mañ-dsu</i> and the Chinese <i>Hwa çañ</i> the senior <i>Mahāyāna</i> and others ...	169
The king resumed the reigns of his kingdom ...	169
The Chinese invaded Tibet and advanced to Lhasa and captured it. The king died at the age of eighty-two. The Chinese and Nepalese queens also died about the same time of <i>Rim-nañ</i> (probably small-pox epidemic) ...	169
Prince Mañ Sroñ succeeds to the throne. During his reign the Chinese again advanced to Tibet with a large army and captured Lhasa ...	169
Names of the different images of the Buddhas, Bodhisattvas and goddesses both ordinary and <i>Tantrik</i> that existed and are now existing in the temples of Rasa <i>hphrul-snañ</i> and Ramo-che ...	169

During the reign of king *Lde Khri btsan-brtan* there were brought to Tibet from *Li-yul* China (*i.e.* Kashgar or Kañcadeça) many self-existing (རང་བཟུང་) religious symbols. Bran Ka-ko, Muna, La-ça and other scholars translated the Ça-tak (ཅཱ་ཏཱ་ཀ་), *Suvarṇa Prabhā* (གཟེར་པ་) and several medical works (སློམ་པ་) from Buddhist-Sanskrit into Tibetan 170

The king, by his Chinese queen, got a son who bore some auspicious signs and marks of greatness. This prince was the famous *Khri Sroṅ lde'u btsan* during whose minority the ministers who favoured the Bon religion of Tibet tried their best to suppress Buddhism. They proposed to expel the Buddhist priest who had come from China, Nepal and Tibet. They gave out that by the introduction of Buddhism much misery and unhappiness were created in Tibet. ... 170

When the king attained to majority and took up the reins of Government in his hands, he began to favour Buddhism. He became an encourager of learning and arts and invited to his court learned men from China, India, Nepal, Kashmir, &c. He sent messengers to Magadha to bring the Bengali Buddhist Professor of *Nālanda* named *Çanti rakṣita* 170

The Tibetan Buddhist Ministers in their turn, took revenge on the Bon ministers and caused some of them to be buried alive at *Tol-luṅ* 170

(*N.B.*)—The story related about the repair of the *Svayambhu caitya* of Nepal which country was called *Bal-po-Li*, because during the Buddhist period there was in Nepal a considerable manufacture of bell-metal called *Li* in Tibetan and hence the Tibetans came to designate Nepal by the name *Li-Yul* (ལི་ཡུལ་), *i.e.*, the country of bell-metal. This *Li-yul* was different from the Chinese *Li-yul* which was Kashgar (*Kañcadeça*), *i.e.*, bell-metal land 170

When the king, being, reminded of an incident of his former life, undertook to take up the cause of Buddhism in right earnest, many portentous omens occurred in Tibet. The Genii who were inimical to

PAGE.

Buddhism showed their wrath by hurling thunder on the Marpoñi Ri (modern Potala Hill of Lhasa), &c. 170

The king was advised to send for Padma sambhava of Udyāna (Kabul and Swat) the then most renowned Tantrik Buddhist sage who alone could suppress the dreaded evil-spirits of Tibet. He, accordingly, sent two ministers named Sva Mañrje gsal and Sañ-goñ Lha-luñ with Sna-nam Rdo-rje, Bdud hjoms and three other companions, towards that country, for bringing him to Tibet ... 171

The king also sent his minister Gsal-snañ to China in search of Buddhist scriptures, &c. ... 171

The messengers, accidentally, met Padma sambhava in Mang-yul (upper Tibet) who was then sojourning there and brought him to the king who was then residing at Sam-ye. The king showed him much veneration and gave him audience at Has-po-ri and accommodated him at the hermitage called Brag-dmar mgrin-bzañ ...

In consultation with Ānti rakṣita, the sage Padma-sambhava suggested the necessity of establishing a grand monastery at Sam-ye for introducing monasticism in Tibet. Accordingly, the king founded the great monastery of Pal San-yañ Mi hgyur Lhun-gyis grub-pa ordinarily called Sam-yé (འཇམ་ལམ་ in Sanskrit, *Acintya Vihāra*, which is of the same signification as Ajunta of Central India) ...

Sam-yé was built after the model of Otāntapuri *Vihāra* the then famous monastery of Magada (which was destroyed by Baktyar Ghiliji in 1202) ... 171

(ཡོ་ཏོན་པུ་རི་ཐེན་བུ་རི་གཙུག་ལག་ཁང་དཔེ་བྱས་ནས་)

The king invited twelve ordained Buddhist monks of the Sarvāsti Vādin School from Magadha. These with Ānti rakṣita, as high priest, constituted the earliest Buddhist congregation of Tibet. First of all they initiated one Sba Khri gzigs into the holy order and ordained him, and gave him the religious name of Sba-dpal-dryañs. Then six other selected young men were admitted into the monkish order experimental ... 171

	PAGE.
The miracles performed by Padma sambhava alarmed the Bon Ministers who organised 'a secret conspiracy against his life. This made the king very unhappy. But Padma sambhava suspected that they had induced the king to be indifferent to his welfare, so he left Tibet in disgust.	172
The king invited some learned Pandits from China, India, Nepal, Kashmir, &c. for the purpose of translating the sacred Buddhist works into Tibetan. On their arrival he accommodated them in quarters especially designed for their residence in Tibet	172
The king established twelve Buddhist schools ཆས་གྲ་རྩེན་པ་ འཇུག་པ་ and several hermitages (ཞེས་གྲ་) schools for meditation at Gyer-wa Chims-phug ; ཆུ་ཐོ་རི་ and other places. During his residence at the palace of Pho-brañ Zdan-dkar the work of translation of the Çāstras and words of the Buddha was begun under the supervision of Bandé Dpal-brtsegs, Bandé Kluhi dwañ-po and others	173
The sage Çānti rakṣita, with a view to guard against any schism taking place in the newly established Buddhist Church advised the king to send for Ācārya Kamala Çīla who was then celebrated for his mytaphysical learning in Magada. Kamala Çīla visited Tibet and defeated the Chinese philosopher Hwa-çañ Mañāyāna who followed the Çūnatyā vādi school of Hwaçañ Ti-tsi da-çi.	173
Disputation between Kamala Çīla and Hwa-çañ in the royal presence	173
Discomfiture of the Hwa-çañ and his expulsion from Tibet.	174
Mention of the different Buddhist sects founded by Metripa, Nāropa, Jovo-rje (Atiça), Pha Dam-pa Sañs-rgye, and other sects introduced by their followers such as Mar-pa, Pātshab Lo-tsā-wa, Hbrom, Potova, Lab-sgron-ma the female saintess), Bu-ston, Reñ mdañ-pa and others	175
Origin of the སྤྱི་རྩེན་པ་ Sñiñ-ma school of Tibet	176
Prediction about king Yeçes-hod in the Mañju Çri mūla Tantra.	176
Reign of king Yeçes-hod.	176

	PAGE.
The Nepalese (Bal-po) Lo-tsā-wa named Rmeru-rtse brings the Paṇḍits Phra-la rñ and Smṛiti to Tibet ...	176
The Lo-tsā-wa having died, Smṛiti being ignorant of the Tibetan speech had, for some time, to earn his livelihood by tending cattle, as a shepherd, in Tanag. ...	176
After learning Tibetan he visited Kham where he wrote the grammatical work called (མུ་སྐྱོ་མུ་སྐྱོ་ Sinra-sgo the door of speech) which is still extant and preached Buddhism to the people. He also translated the works called མཁའ་བཟོན་ dictionary, ལཱ་བུ་འཇུག་ Lāvanya Vajra བཟོན་བཟོན་ the four Truths, &c., in Tibetan. ...	176

CHAPTER II.

The later diffusion of Buddhism called ཕྱི་དར་ Phyi-dar ...	176
Sdom-rgun the handing down of the religious vows and sacraments	176
Different schools or sects of Buddhism ..	176
Revival of Buddhism in <i>Drus</i> (Ü) and Tsang after its complete suppression there for many years ...	177
Adventures of three Lamas from Tibet to Mongolia <i>via</i> Gartog and <i>Mñah-ris</i> ...	177
Lama Dgoñs-pa Rab-gsal ...	177
The originator of the La-chen Sdom rgyun vow or sacrament ...	177
La-chen after his ordainment into the holy order, proceeded to the fortified town of Qañ En-rtsen mkhar in the country of Minag Ghañi yul and there studied the Vinaya-Luñ-sde-bshi under Go-ro siñge-grags and received several volumes of that work as a present from him. The teacher appointed him his successor in the Vinaya school of Buddhism. From there, La-chen proceeded to Central Tibet where he met Lama Shañ-chen. At this time, there raged dreadful famine in U (Central Tibet). La-chen visited the place called Lhar-rtse Bhig-lig where there were religious institutions, books, symbols and images and met the learned Kā-hod mchog-grags who after acquiring Buddhist lore in Nepal had just returned to Tibet (Kham) and established himself there. Under him La-chen studied the commentaries of the Sata sahasrika Tikā (vulgarly	

called རྒྱལ་པོ་འཇམ་མགོན་) for a period of two years. He gave out that he had attained to the stage of saintly perfection called sbyor lam. From the 49th to the 84th year of his age he devotedly applied himself to religious austerities when in the year *Tree-hog* he left this world. Before his death he is said to have told to his pupils that he would take eight more births in Tibet ... ..

178-179

Of the ten religious men of *Dvus*, Tsang and *Mñah-ris Klu-mes* became distinguished. He learnt the Vinaya tenets from Yeḡes rgyal-mtshan and established himself in Tsang. His comrades, one after another, also returned to Tsang. From there all these ten learned Lamas met together at a place in U, in the year *Water-bird* or *Earth-Tiger*. Though Lhasa was formerly the head-quarters of Buddhism in Tibet, yet the sacred religion having first been persecuted there, they could not safely go there, but proceeded to Sam-ye. Later on they, became the priests of the chiefs of U and Tsang ... ..

179

For diffusing Buddhism, *Klu-mes* now occupied the monastery of Kwa-chu and other places and began giving religious education to the people. ...

Up to the time Lumes and his nine comrades had not taken their sacred vows, when Buddhism had almost disappeared from Tibet, *i.e.*, from the year *Iron-bird* to *Water-bird* when Buddhism revived the interval, according to Bu-ston, was seventy-three years. According to Nelpa Pan-chen Grags-pa smon-lam Tshul-khrims the interval extended over one hundred and eight years. According to *Hbrom-ston-pa* this period extended to 78 years. ... ..

180

When *Jovo-rje* (Atiṣa) was told how La-chen had rekindled the fire of the holy religion from the dying embers in *Smad* (Lower Tibet) he spoke in high terms of La-chen's great fortitude and firmness of purpose. He said, "La-chen could not have been a mortal of ordinary birth. He must have been reborn here on this earth, after having attained to some stage of perfection in a

	PAGE.
previous birth." Reading Lachen's work called <i>Mdo-mo</i> od Atiça remarked that it was not possible for a Tibetan to write such a work. It could only have been the work of a great Paṇḍit's mind ...	181
Account of the diffusion of Buddhism from the direction of Higher Tibet and <i>Mñah ris</i> ...	181
Lha Lama Yeçes <i>Hod</i> (the Royal Lama) felt himself disgusted with the Tantrik Buddhism which then prevailed in Tibet in an alarming extent. He doubted if that debased mysticism was at all Buddhism. ...	181
With a view to reform the degenerate and corrupt Buddhism, the king selected fourteen intelligent and assiduous young men headed by Rinchen <i>bzañ-po</i> of <i>Mñah ris</i> to proceed to India with six attendants for studying Buddhism. They carried with them a large quantity of gold for presenting to the Paṇḍits under whom they would study there. The king commanded them to bring with them, if possible, any of the eminent Paṇḍits, such as the learned Ratna vajra of Kashmir, Dharma Pāla of Eastern India (Prācya or Purva desa), Paṇḍit Karuṇa of Ratna dvīpa from the West, Prajñābala of Central India (Magadha) besides some very eminent scholar from among one hundred learned Paṇḍits of Vikrama Çīla. They were also told that among them there were two very able to do good to others. There were also at Vikrama Çīla thirty-seven Paṇḍits who were without equals in learning and moral virtues. There was only one among them whom all regarded as the crown gem of the religious men of India. There were ten other Paṇḍits out of whom eight were regarded as the ornaments of Jambudvīpa and two as her eyes.	
In the first place, from among all these learned men the king commanded "bring the best one, secondly bring the sacred precepts, and, lastly, bring images and rare books of value."	
Accordingly, a party of twenty one men proceeded to their destination, to give effect to their respective missions. He erected a large monastery like Sam-yeṣ called Tholiñ Serkhang (ཐོལ་ཁྱེད་ལྷོ་ཁྱེད་ཀླུ་ the golden Temple of	

Tho-ling) at Shang-shûng in the province of Gugé རུག་གེ་	
in Upper Tibet	182
Out of the twenty-one men only three <i>Lo-chen</i> (Rin-chen <i>bzañ-po</i> , <i>Lo-chuñg</i> Grags <i>hbyor</i> <i>Çesrab</i> and <i>Rñag</i> Legs ces returned) to Tibet crowned with success. The rest did not come back. They all died in India and elsewhere. Though these three learned Lamas greatly improved the condition of the Buddhist Church by their example and exertions to the satisfaction of the king and his royal uncle the Lha Lama, yet the necessity for bringing to Tibet a great Pañdit reformer and holy man for the good of the general public was keenly felt. The king expressed his earnest desire for securing the services of such a man, the most eminent among the Buddhist Pañdits of the time, at any cost. He was informed that in Jowo Atiça all those qualifications were combined. ...	182
<i>Lo-chen</i> Rinchen <i>bzañ-po</i> . This great <i>Lo-tsā-wa</i> was born in the year <i>Earth-horse</i> in the family of <i>Gyu-ri</i> <i>Gyu-sgra</i> of Kashmir at a place called <i>Sñuñ Wam</i> <i>Ratnaru</i> in Gugé of <i>Mñah-ris</i> fifty-seven years after the destruction of Buddhism in Tibet, which occurred in the <i>Iron-bird</i> year. At the age of thirteen he was admitted in the holy order of monks by <i>Mk'an-po</i> <i>Yeçes bzañ-po</i> . He paid three visits to Kashmir where Buddhism then flourished, and studied its sacred litera- ture under seventy-five Pañdits among whom the most eminent were <i>Çrīdhakara Varma</i> , <i>Kamala Gupta</i> and <i>Jina Mitra</i> . At the age of 49 he was ordained in the order and given the vow of <i>Lachen rgyud</i> . At the age of fifty-five when Pañdits <i>Çrīdhakara Varma</i> , <i>Kara</i> <i>Gupta</i> , <i>Buddha Çrīcānti</i> , <i>Buddha Pāla</i> , <i>Kamala Gupta</i> and others visited Tibet, he translated several Buddhist scriptures such as <i>Çesrab-kyi Pha-rol-tu phyin-pa</i> , <i>Yoga</i> works, and <i>Hdus-pa</i> , &c., <i>Tantrik</i> works. He belonged to the <i>Mādhyamika</i> school of philosophy. The <i>Tantrik</i> works translated from this time became known as <i>Sañ ñag Sarma</i> (the later mystical <i>Mantras</i>) ...	182
He (Rinchen-bzan-po) became the Lama (spiritual teacher) of king <i>Lha-sde-btsan</i> who presented him with the	

presidency over all the religious institutions of Puhrañ and Rong (the country of defiles on this side of the Himalayas.) He erected monasteries, constructed religious symbols, and images, and wrote several books. He had several pupils among whom ten had learnt Sanskrit and become Lo-tsa-wa. He wrote a dictionary in Sanskrit and Tibetan called (མཚན་བཅོམ་གྱི་རྒྱུ་རྒྱུ་ལོ་རྒྱུ་). He reformed the Tantrik School. He is said to have suppressed a great demon named Sangye Kargyal of Lu-tshe of Mañ-yul Guma. At the age of 85, he met Jowo Atiça, at the time of his visit to Mñah-ris. At first he did not bow down in reverence to the Indian sage who was junior to him in age, but when he found that Atiça was able to describe the attributes of every deity he saw in the temple and made an appropriate *stotra* to every particular saintly deity, he paid due homage to him. He died at the age of 95 in the year *Tree-sheep* in the monastery of Kwa-tsa Wung gir.

Thus the Buddhist monks of Mñah-ris having taken the vows of consecration from Lachen of Do-meh (*mdo-smad*) came to U and Tsang, the head-quarters of Tibetan Buddhism, and there raised the number of Buddhist clergy. It was verily said that the dying embers of Buddhism were carried to Central Tibet from Smad (Lower Tibet, *i.e.*, Amdo and Kham) to be rekindled only in Mñah-ris. ... 182

In the earlier spread of Buddhism (called Sñā-dar) in Tibet Ācārya Çānti rakṣita (Slob dpon Si-htsho), king Sroñ-btsan sgampo, and the saint Padma Sambhava (grub-chen dge-sloñ Sambhava) had worked with zeal and devotion. In like manner, in the later diffusion of Buddhism (called Phyi-dar) *La-chen*, *Lo-chen* Rinchen Zang-po, Jowo rje Atiça, Lha Lama Yeçes *Hod* Khu-dpon had taken the warmest interest ... 183

The great Buddhist sage Dharma Pāla of *Prāçya* (*Rgya-gar* Çar-phyogs) or Puravia country (modern Darbhanga and North Vihār) while sojourning in Nepal, on pilgrimage, was invited by king Yeçes *Hod* to Tibet. He accepted the tutorship of the king. Dhar-

mapāla had ordained three Tibetans into the holy order and given them Indian religious names all ending in Pāla. From one of them named Prajñā Pāla, Rgyal wahi Qesrab of Shañ-Shuñ took the holy vow and proceeded to Nepal where he learnt the practices of *Vinaya* from Dul-ziñ Pritikara. He then met the Kashmirian Buddhist Paṇḍits Jñāna Qrī, Qrīsuti çānti, Samanta Qrijñāna, Narmadeva, and others from whom, too, he acquired much knowledge of the *Vinaya* scriptures. Rma Dge-blo and others translated the sacred books

183

During Lha sde's reign when Kashmirian Paṇḍits visited Tibet, the translation of the Aṣṭa sahasrikā, with its commentary, was completed. During this period Rma Lo-tsāwa Dge-blo had undertaken the translation of the Pramāṇa philosophy called རྟོག་པུ་ཤི།

During the period that the three sons of king Lha-sde held sway over Western Tibet, the Buddhist religion greatly flourished by the advent of Paṇḍita Atiça in Tibet ...

183

In ancient time when the Buddha had come to this world, there was a householder in Rājagriha named Jinaputra Bhadra Caryā (བཟང་རྩལ་པ་). In later time he was born as Atiça according to Bu-ston, 1,815 years after the death of the Buddha, at the city of Vikramapura in Bangala, in Eastern India, in the royal house from which the great sage Çānti rakṣita had sprung. His birth took place in the Central palace called Suvarṇadhvaṇa. His father was king Kalāyana Qrī and mother queen Padma Prabdhā. He was the second of the three sons they had and was named Candragarbha. He was married while young to five wives by whom he had nine sons, one of whom was Pōṇya Qrī. From his boyhood he devotedly followed the goddess Tārā as his tutelary deity and acquired proficiency both in spiritual and secular learning. Before attaining to the age of twenty-one he had mastered the arts and sciences, including handicrafts and medicine of the Buddhists. At the age of twenty-five he had come out victorious in a metaphysical controversy with a Brahmanical logician. Not liking worldliness and royal pleasures he left home in search of spiritual knowledge. He first went to Rāhula Gupta in the

- Vihāra* of Kriṣṇagiri and became initiated in mystic Buddhism and given the secret name of Guhya Jñāna Vajra. Here he became versed in the *mantras*. At the age of 29, under the guidance of his *guru* (spiritual teacher) and tutelary deity, he proceeded to the monastery of Oṭantapuri in Magadha and there took the *Pravrajya*, i.e., the vow of renunciation under the Mahā-sāṅghika sage Āṣila rakṣita who was an adept in *Yogic* spirituality. Here, he obtained the religious name of Dipamkara Āṣi jñāna by which he was ever after known. Till the age of 31, he prosecuted his religious and metaphysical studies, under Dharma rakṣita and other eminent teachers. Being thoroughly versed in the sacred literature he proceeded to Suvarṇa-dvi-pa (Thaton) and studied under the philosopher Dharmakīrti for a period of twelve years. Here, he well practised *Prāṇāyāma*, concentration of the mind in prayer with asseveration. 183
- On his return from Suvarṇa Bhūmi he further prosecuted his studies under the sages Ānti, Naro, Kusala (junior), Avadhaut (junior), Tambhi and others. By twelve *gurus* (masters), some of whom had either miraculously visited or inspired him, he was taught the *Mahāyāna* and *Hīna Yāna* *Āstras* besides the *Tantra* and the *Pāramitā* 184
- At the close of the year *Iron-dragon*, Dipamkara Āṣi jñāna, generally known in Tibet by the name of Atiṣa, left India for Tibet, at the 59th year of his age, accompanied by the two Lo-tsā-was who had been commissioned to take him there 185
- He stayed one year in Nepal, the kingdom Ananta Kīrtti or Ananta Yaṣa (in Tibetan ལྷོ་པོ་ལྷོ་པོ་ལྷོ་པོ་ལྷོ་པོ་) and there founded the Samatha *Vihāra* monastery. Here his first Lo-tsā-wa friend named Rgya brtson-seṅge Blo-gros died. 185
- In the year *Water-horse*, from Nepal he proceeded to Tibet. On nearing the monastery of Tho-liñ in Guñ-thañ in Mñāñ-ris he was received in state by king Hod-sde, who with his subjects, shewed him the highest reverence ... 185
- The royal monk Lha Lama Chañ Chūb Hod and others studeid the purer tenets of Buddhism under him ... 185

	PAGE.
During his residence at Tho-liñ, Atiça wrote in Sanskrit his principal work called Bodhisattva Patha Pradipa in Tibetan (བུ་སྐད་ལོ་མཁོ་གླིང་) which was translated by Rma Lo-tsā-wa in Tibetan	185
Though he (Atiça) was to have returned to India within three years, according to the arrangement that was made with Ratnākara the High priest of Vikrama Çila by Nag-mtsho Lo-tsā-wa circumstances prevented his return ...	185
After three years' residence at Tho-liñ Atiça started on his travels in Tibet proper (U and Tsang)	185
In Pu-rañ he was met by Hbrom ston-pa the Upāsaka about whom there was a prophecy of goddess Dolma ...	185
He visited the holy places of U and Tsang in the company of Khuñ and Rñog Lo-tsā-wa and others. In the year Fire-pig he visited Sam-yé. From there he was taken to Yar-luñ Thañ-po-che by Khu-ston. From there passing through Hon he returned to Sam-yé. From Sam-yé he came to Goñ-gar on the Tsang-po ...	185
At the age of sixty-one he visited Sñe-thañ. Here he was accorded a grand reception. At Sñe-thañ he spent his last days	185
Rñog Lo-tsā-wa (Legs-ces) took him to Lhasa from where he proceeded to Yer-bu Pu-rañs at the instance of Rñog Byams lhyuñs. Here Hbrom made to him considerable presents (འགྲུ་རྩིས་). From Yer-bu he was taken to Len-pa by Ska-wa Çākya dwañ-phyug ...	185
The foundation of the monastery of Rwa-bsgreñ in Dvus was greatly helped by Ska-wa Çākya dwañ-phyug ...	185
Leaving the charge of the Buddhist ministry with Hbrom ston-pa Rgyal wahi lhyuñ gnas Atiça died at the age of 73 at Sñe-thañ Hor	186

CHAPTER III.

THE DIFFERENT SCHOOLS OF BUDDHISM.

The *Bka'h gdams-pa* School was founded by *H'brom ston-pa Rgyal-wahi hbyuñ-gnas* who derived his knowledge of the holy religion and its practices from Atiśa ... 196

	PAGE.
The successors of <i>Hbrom ston-pa</i> were the following:	
Phu-chuñ-pa, Potopa, Spyān sñā-wa, &c. ...	196
From <i>Hbrog-Mi</i> originated the school of ལམ། འབྲས། བརྒྱད་ལུགས།	126
The Sa-kyā-pa school taught nine systems including ལམ། and འབྲས། (the way and the fruit) ...	196
Marpa founded the <i>Bkaḥ bṛgyud</i> school in which བཅས། ལམ། were taught. Milaraspa, Rñog, and Mtshur greatly diffused (བྱུང་བྱུང་) Tantrik propitiation ...	196
The disciples of <i>Sgam-po</i> caused schisms in the <i>Bkaḥ bṛgyud</i> school which resulted in the rise of the <i>Hbṛug- pa</i> , <i>Karma-pa</i> , and <i>Hbri-goñ-pa</i> , <i>Stag-luñ-pa</i> sects.	
In later times, <i>Tsoñ-kha-pa</i> reformed the <i>Bkaḥ gdams-pa</i> School and introduced in it the cult and observances of <i>Āryasaṅga</i> and the tenets of <i>Nāgarjuna</i> and his spiri- tual son. Henceforth it became known by the name of གཏེན་པོ་གསལ་བཤམས་པ་ (the newly reformed <i>Bkaḥ gdams-pa</i> School). It is now called <i>Dge-lugs-pa</i> or Yellow-church School. ...	193
<i>Jo-nañ-wa</i> and <i>Stag-tshañ</i> sects introduced altogether novel theories which did not agree with those that had been adopted by the learned founders of other sects. These were said to have been their own creations or renovations ...	197
The description of <i>Bkaḥ gdams goñ-ma</i> the earlier or older <i>Bkaḥ gdams-pa</i> and <i>Bkaḥ gdams gsarma</i> ...	197
The origin of the <i>Bkaḥ gdams-pa</i> School. Its meaning, theories and philosophy ...	198
Grand funeral service (འདྲམ་མཚན་) for <i>Atiṣa</i> performed by <i>Hbrom ston-pa</i> ...	199
A Short life of <i>Hbrom Rgyal-wahi</i> ཨ་བྱུའ་ གཤམ་ the founder of the <i>Bkaḥ gdams-pa</i> School and the first reputed incarnation of <i>Avalokiteśvara Bodhisattva</i> ...	199
<i>Hbrom ston-pa</i> established the famous monastery of <i>Rwa bsgreñ</i> (Raḍeng) ...	199
The description of its contents; <i>Hbrom-ston-pa</i> 's death at the age of 61 in the year (<i>Tree-dragon</i>).	
The hierarchy of <i>Rwa bsgreñ</i> . Its hierarchs: <i>Ames-chen- po</i> ; <i>Dgon-pa-wa</i> , and <i>Poto-wa</i>	200
After <i>Poto-wa</i> 's death, for some years, the hierarchical throne remained vacant there being no suitable person	

to fill up the vacancy. For this reason it is said that at Rwa- <i>bsgreñ</i> there was a religious famine. རྩམས་ཆེན་པོ་	
ཏུ་མཆོག་པོ་། The succession of later heirarchs	... 200
The division of Rwa- <i>bsgreñ</i> monastery into two.	... 200
Enumeration of the disciples of <i>Hbrom ston-pa</i>	... 200
Short life of Poto-wa, his death at the age of 79, his founding the Poto monastery	
<i>Dge-bces</i> Phu-chuñ was the senior of the three spiritual brothers of Rwa- <i>bsgreñ</i> known as <i>Sku-mched gsum</i> . He was the hierarch of Rwa- <i>bsgreñ</i> believed to have been an imanation from Avalokiteçvara. He strictly observed the <i>Bkañ gdams glegs bam man ñag</i> (precepts and monastic regulations as contained in the Scriptures)	... 201
He was born at <i>Skyi-ra rdsiñ-kha</i> in <i>Hpan-yul Rgyal</i> . He was admitted into the holy order by Shañ Chen-po and <i>Glan Tshul Byañ</i> , the latter gave him the religious name of <i>Gshon-nu Rgyal-mtshan</i> . He had studied under <i>Hbrom ston-pa</i> for eleven years. He had not many pupils under him. He had long resided in solitude. At the age of 76, he died at the monastery of <i>Do-ro dgon</i> . His chief disciple was <i>Padma byañ-chub</i> of <i>Ça-ro sgañ</i> who founded the monastery of <i>Ça-ro sgañ</i> and after writing the <i>Beñu bum Phra-ro</i> and preaching the rules of monastic discipline and morality, died at the age of 65	... 201
The most distinguished for learning and chief among the hierarchs of Rwa- <i>bsgreñ</i> was <i>Potopa</i> or <i>Poto-wa</i> . He was the reputed transformation of <i>Bodhisattva Mañju-ghoṣa</i> and the second of the three spiritual brothers called <i>sku-mched gsum</i> of Rwa- <i>bsgreñ</i> . He was born in the year <i>Fire-hare</i> at <i>Braho thañ</i> of <i>Spras</i> in <i>Hphan Yul</i> . He was admitted into the holy order by <i>Rñog Byañ-chub</i> and <i>Glan Tshul-byañ</i> and given the name of <i>Rinchen Gsal</i> . He served <i>Hbrom</i> until he was 57 years. Then after residing -(as high priest) at <i>Sgro-lag</i> , <i>Mkhar-tog</i> , <i>Gshuñ mkhan brag</i> and <i>Stag-luñ</i> , he retired to his native country and founded there the monastery of <i>Pcto gon-pa</i> . He died at the age of 79. He had nearly 2,000 pupils	... 201

Among them the most distinguished was Çara-wa Chen-po also called Yontan Grags-pa. He was believed to have been an incarnation of the <i>Bodhisattva</i> Mañju-ghoṣa, on account of his being able to reproduce from memory the whole of the <i>Bkaḥ ḥgyur</i> (108 volumes of the scriptures). He had served Poto-pa for 18 years as a devoted pupil	202
The third and youngest of the three spiritual brothers (<i>Sku-mched gsum</i>) of Rwa-bsgreñ who was famous for his knowledge of <i>Bkaḥ gdams-ñag</i> was <i>Spyan sna Rin-po-che</i> . He was so called because he always used to remain in the presence of <i>Hbrom ston-pa</i> and attended upon him as his page	204
His life and a list of his disciples	204
Short account of <i>Bya Yul-pa Gshon-nu Hōd</i>	204

CHAPTER IV.

HISTORY OF REFORMATION IN TIBET.

(Rise of the *Bkaḥ gdams Sar-ma* School better known by the name-*Dge ldan-pa'i lugs* or *Dge-lugs-pa*).

This chapter is divided into three sections:—

- (1) Life of the Reformer *Rje Blama Tsoñ-khapa*.
- (2) Succession of the Hierarchs who filled the golden chair of *Gal'dan* founded by the Reformer
- (3) The various monasteries and religious institutions of the Yellow-church.

Prophecies 207-208

Narration of the stories of *Tsoñ-khapa's* former births ... 208-209

His present birth at *Tsoñ-kha* in *Amdo* 210

At the site of his birthplace, in later times, there grew a white sandal-wood tree (ཡུ་ཤུ་གནས་ཤོར་ཅན་དན་དཀར་མོ་ཞིག་སྟེན) on the leaves of which were inscriptions in *Arapatra* (ཨ་ཤི་པ་ or ཨ་ཤེ་པ་) character and images. There were hundred thousand leaves or more on that tree; the place was therefore called *Sku-ñbum* "i.e. of hundred thousand images." 211

Early education of *Tsoñkhapa* 212-213

His religious studies at Ne-thaŋ (ནེ་ཐང་དངོས་གཞི་ཆས་རྒྱུ་) under the Sakya-pa Lama Sonam gyail-tshan who was known to have been an imanation from <i>Bodhisattva</i> Mañju Qri at Sha-lu the monastery of Bu-ston under the learned sage Lo-tsā-wa Namgyal	...	...	...	214
His visits to Narthaŋ, Sakya, Sa-bzaŋ Gahroŋ Choi-de in Na-mriŋ. At the monastery of Jomo naŋ he studied the <i>Tantra</i> under Bo-doŋ chyog-le Namgyal (བོ་དོན་ལྷོག་ལེ་ལམ་རྒྱུ་)	...	...	...	214-215
His visit to the monastery of De-wa-can, and to Kyormo-luŋ (ལྷོ་མོ་ལུང་) where he met Lama Lo-sal (ལོ་གསལ་) surnamed Ka-shi-pa a follower of sPal-ti Da-com-pa.				
His visit to Sakya and from there to Neñeŋ (གནས་སྤྱིང་).*				
His stay at Narthaŋ for studying the philosophy of Aryāsaŋga	...	...	...	216
After propitiating the goddess, Yaŋ-can-mia (Svarasvati) at the monastery of Saŋ-phu (གསང་ཕུ) he visited Tse-thaŋ (ཙེ་ཐང་).				
His study of mysticism in some of the monasteries of yar-luŋ. His visit to the great monastery of Dan-sa-thil (གདན་ས་ཐེལ་) where he met the High priest Spyān-sŋa Rin-po-che Grags-byaŋ.	...	...	...	217
His visit to Lhasa, to Bya-yul in upper U, to Tshal, Toiluŋmtsho-sman.				
His first conception of re-forming Buddhism and that of founding a new school of which the distinguishing mark would be wearing of the yellow cap by the Lamas.				
His visit to Ho/kar brag in yar-luŋ and Roŋ snub-choi-luŋ in Tsang	...	...	...	218
His visit to Tag-tshaŋ dsoŋ-kha (ཐག་ཐང་དུས་ཀྱི་ཁ་) and holding of religious discourses with Lo-tsā-wa Tag-gyan, Rjē-ŋtsun, Lochen Don-bzaŋ and Rdorje.				
His visit to Naŋ, Goŋ and Stod, &c.	...	...	...	219
His visit to the monastery of Gah-wa-doŋ in Skyid-ḡod and from there to Lhasa	...	...	...	220
His study of the Buddhist <i>Nyāya</i> philosophy	...	...	...	221, 222
His study of the <i>Mādhyaṃka</i> philosophy	...	...	...	223, 224

* This very old monastery of Né-ñiŋ g (གནས་སྤྱིང་) near Gyan-tse was destroyed by the British in 1904.

His visit to the great image of Maitreya Buddha at Rdsoñ-phyi and to Dvag-po	225
His visit to Lho-brag at the age of 37	226
His visit to Bra-gor in Ñalstod (གཤམ་རྫོང་) and its monastery Ser-phyi-sgañ, and also to Ñal-mad (ལྷ་མཐོང་) Señge-rdsoñ.	
His visit to the monastery of Lha-diñ (ལྷ་བཞིང་) in Dag-po (དཀའ་པ་) and residence there	230
His preaching of the holy religion at Gar-phug (གཤར་ཕུག་), and Brag-doñ in Hol-kha, and also at Tiku-ra of Dnye (དབྱེ་).	
His visit to Rwa-deñ (རྩ་བཞིང་) and residence there in company with Reñ dah-wa (རྩ་བཙུན་པོ་མདའ་པ་).	
His visit to Di-goñ (བཞི་གོང་) for studying the six religions discourses of Naropa.	
His residence at Rwa-deñ, during which he wrote his most famous work called the Lam-rim chen-po	230
He established the great Mon-lam chen-po of Lhasa at the 52nd years of his age	231
This institution of grand prayer congregation commenced in the first month of the year <i>Earth-ox</i> , annually meets at Lhasa and lasts for fifteen days. It was first held under the auspices of Phag-gru Governor De-srid (ཐེ་སྲིད་) Ñag-wañ Tag-gyan (རྣམ་པར་གྲགས་ཀྱིས་) a scion of Situ and his minister. Pon Nam-zañ-wa then chief of Neñu-dofñ (གཞི་ཁ་རྩེ་ལྷ་གཞིང་) and with the co-operation of the great monastery of Di-guñ, Rwa-deñ besides (པཌ་ཁ་རྩེ་ལྷ་གཞིང་) all the religious institutions on this side of Holkha	232
He founded in the following year the great monastery of Gah-dan (དགའ་མ་རྩེ་ལྷ་གཞིང་) which became the headquarters of the Yellow-church.	233
The history of Tsoñ-khapás disciples	237, 270
The lives of the fifty-five successors of Tsoñ-khapā in the grand Hierarchy of the Yellow-church or in the Hierarchical chair of Gah-dan བློ་མཁེ་གཤམ་མ་དགའ་མ་རྩེ་ལྷ་གཞིང་གི་པ་རྩེ་གཞིང་གི་ལཱ་ཁྲི་གཞིང་ལཱ་ཁྲི་	271-296
The monastery of Tshal Gung Thang མཚན་གུང་མང་ཆོས་འཁོར་གླིང་།	309
The monastery Di-gung-thil བཞི་གུང་མཚན་གླིང་།	312
Rwa-bsgreñg (རྩ་བཞིང་)	312
The monastery of Sam tanling of Hol-dgañ	313

	PAGE.
The monasteries of Lho brag ལྷོ་བྱག་	317
The monasteries of Yar-lung ཡར་ལུང་ས་	319
Yar Abrog Ling-lung monastery (ཡར་འབྲོག་གླིང་ལུང་དགོན་པ་)	319
The monastery of Gong kar Dorjedan (གོང་ཀར་རྡོ་རྗེ་གདན་)	320
The monasteries of Tsang	320
The birth stories of the Panchen Rin po-che ཕན་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་	324
The monastery of Tashi lhun-po བསྐ་འཕྲི་ལྷ་མོ་པོ་	325
The spread of Tsong Khapa's school in Amdo and Kham and the Lower Doh ལྷོ་མཚན་ཁོ་ ཁམས་དང་པོ་ཆེན་	337
An enumeration of the various other schools of Buddhism which prevailed in Tibet with short notices of them བོད་ཀྱི་ལུགས་གཞན་དག་གི་རྣམ་གྲངས་	359
The crigin of the school of Cañs-pa Kah gyud-pa མཛན་ལུགས་ལ་ཐོ་དུ་བཤད་སློབ་བྱུང་བ་ནི་	371
Buddhist Schools following the Sutras of Buddhism	373
The origin of the Shi-byed and Tantrik schools attributed to Pha-Dampa Sangyé	374
The rise of the Nying-ma school i.e. of the later spread of Buddhism in Tibet. མཚན་ལུགས་ལ་ཐོ་དུ་བཤད་བའི་ཀྱི་དྲི་རྒྱུ་ལུགས་བྱུང་ཚུལ་ནི་	380
The enumeration of the Panditas and Lo-tsāwas who translated the Kah (words, vacana) of the Buddha and followed what particular schools or sects	406
The enumeration the names of the Indian Pandits and Dubcan (Siddhas), i.e., Pandubs who visited Tibet	408
The enumeration of the Lo-tsāwas or Sanskrit knowing Scholars of Tibet who with the help of Indian Pandits translated the sacred books into Tibetan	408-409
What sacred works and scriptures from India were translated in Tibet	410
What Indian sacred books, &c. were translated in Tibet	421
The order of sacred books to be found in older and later prints of China	429

གཤིས་པ་བོད་དུ་བསྟན་པ་ཚོས་སྐྱུ་པ་མོགས།

བྱང་ཚུལ་བཤད་པ་ལ་གཤིས།

།ཚོས་སྐྱུ་ལྱི་རབས་དང་། བསྟན་པ་མོགས་བྱང་ཚུལ་དངོས་བཤད་པའོ།།

དང་པོ་ནི་—བོད་ལ་བོད་ཆུང་བོད་ཅེན་གཤིས་ཡོད་པའི་ནང་གི་བོད་ཆུང་དབུས་གསོལ་ཚུགས་སུ་འགྲོ་བ་མོག་མར་བྱང་ཚུལ་ལ་མི་མཐུན་པ་མང་ལྟེ། ལྟ་ལས་ལུལ་བྱང་གི་བརྟོད་པའི་འབྲེལ་པར་སངས་རྒྱུ་མ་ཕྱོད་གོང་དུ་རྩོད་ཐུན་མོག་མར་སྐྱེ་མེད་བྱ་ཐུན་དུ་བྱང་ཚོགས་བཅུ་གཤིས་དང་འཐབ་ལྟེ་བཙོམ་དུས་སྐྱུ་པ་པོ་ཨ་པ་ཉི་ཤེས་པ་དབྱང་དམག་མི་རྩོད་ཐུག་དང་བཅས་པ་བྱང་མེད་ཀྱི་ཆས་སུ་ཆུགས་ཏེ་གངས་ཅན་དུ་བྱོས་པ་ལས་བོད་འཕེལ་བར་བཤད་པ། བཙོམ་མ་ལ་དགའ་བ་ལ་ལས་ལ་དུས་པ་སངས་རྒྱུ་པོད་དུ་ལན་བདུན་ཕྱོན་པའི་དང་པོའི་དུས་པོད་ལུལ་ཀྱུན་ཆུས་གང་ནས་ཡོད་ཀྱང་གཤིས་པའི་དུས་ལུ་ཆུ་བྱི་བ་ཡིན་ཏེ་མཚོ་རྒྱ་ཤིས་པ་རྩེ་ལྷོ་བྱང་གི་གཡུ་མཚོ་གཤིས་འདྲེས་པ་ལ་བཅགས་ཤིས་འདྲོད་མཁན་མང་ཡང་། དེའི་དབྱང་ཡོའི་རྩེ་རྩེ་བཤད་ཅིན་དེ་ཡིན་པས་དེ་འབྲངས་དུས་མ་རྩེ་དེ་ཡན་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་དུས་སྐབར་བོད་ཡོད་པར་འདུལ་བྱང་དང་དུས་འཁོར་ལས་ཡང་ཡང་བོད་ཀྱི་རྩོད་གསུངས་པ་ལས་ཀྱང་གིས་སྐྱེ་བ་དང་དེ་བས་ཀྱང་རྩེ་བར་དུ་པ་ཉིའང་བྱང་ཅིན་པའི་ཕྱར་རོ།།

དེ་རྩེར་མིན་པར་ཅིས་ཀྱང་རྩེ་བཤད་རྩེ་ཟེར་ན། བདེ་མཚོག་མཁའ་འགྲོ་རྒྱ་མཚོ་ལས་—བོད་ལུལ་དུ་ནི་ལྟན་རྒྱས་ཏེ། ཤིས་མོགས་ཀྱིས་ལུལ་ཉེར་བཞིའི་ཡ་གུལ་* དུ་བོད་ཀྱི་ལུལ་ཅིག་བསྐྱངས་པ་རྩེར་ན་རྒྱུད་དེ་གསུངས་དུས་ལུལ་ཉེར་བཞིའི་གཅིག་མ་རྩེར་བ་དང་། ཡང་རྩེན་ཀྱི་རྒྱུད་བཞི་རྒྱུལ་བས་སྟན་ཀྱི་ནགས་སུ་གསུངས་པར་དབུས་གསོལ་པ་ཁ་ཅིག་གིས་འདྲོད་པ་རྩེར་ན། ཕྱི་མ་རྒྱུད་ལས་—

རྒྱ་གར་ལུལ་དུ་སྟན་ཀྱི་རྩོད་པ་གསུངས། གས། བོད་ཀྱི་ལུལ་དུ་ཅ་ཆུའི་བཅགས་པ་བརྟན། ཤིས་དང་།

གཞོ་དབྱང་རྒྱུད་འདིར་ཐམས་ཅད་འདུས་པར་བརྟན། ཤིས་པ་དང་ཡང་མི་འབྲིག་པ་མོགས་ཀྱི་རྩོན་འབྱུང་རོ།།

མོན་ཀྱང་དེ་རྩེར་བཤད་པའི་གཞི་ནི་—འཇམ་དཔལ་ཅ་རྒྱུད་ལས་—

ང་ཡི་དུས་ནས་ཁོ་བརྟན། །ཁ་པ་ཅན་ཀྱི་མཚོ་བྱི་ནས།

ས་ལའི་ནགས་ནི་འབྱུང་བར་འབྱུར།

ཤིས་གསུངས་པ་རོམ་ལ་བརྟན་ནས་དེ་རྩེར་སྐྱས་ཀྱང་། མདྲ་དེའི་རྩེ་ནི་བོད་དུ་རྩོད་བྱང་གི་གཡུ་མཚོ་དང་སང་གི་འདི་ལས་ཅེ་རོམ་དང་མཚོ་རྒྱ་མོགས་སུའང་མཚོ་སྟན་གཞན་ཡང་མང་པོ་ཡོད་པ་ཆུང་ཐད་བྱི་བ་དང་ཁྱད་པར་དུ་རྩོད་གོང་དུ་ལོ་ཐང་གི་མཚོ་ཆུང་ཤིག་ཡོད་པའང་བྱི་ནས་དེ་དག་དུ་ལྟ་ཁང་། མོགས་ཆགས་ཏེ་བརྟན་པ་དང་དུས་ལ་དགོངས་པར་བསུ་ཚོག་པས་དེ་རོམ་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱང་ཆུས་གང་ལྟེ་མིའི་འགྲོ་བ་གཅིག་ཀྱང་མེད་མི་དགོས་ལ། ཡང་ལ་ལས་འགོག་པ་རི་ནས་རྩེ་བྱ་མས་དགའ་ཐུན་ཀྱི་དུང་གཉེར་ནས་བརྟན་ས་དེ་དུས་ཀྱི་ཆུ་མཚོ་མས་ཟེར་ཡང་དེ་

* ཉེ་གནས་པ་བོད་ཁ། ཉེ་ཞིང་ལྷ་ས་ཉི་ཤོད་ཟེར། འེ་ཤིང་།

[illegible][illegible][illegible][illegible]

ཐར་ཕྱི་ལྷོ་དེ་དར་ཆ་ལ།   རིགས་རྒྱལ་ལེམས་ཅན་གུན་དུ་གྲོལ།

སྒོ་ང་ལུས་གྱི་བཅོ་བརྒྱད་ཆགས།

* མངའ་བདག་ཉང་དང་དབྱེ་བྲུག་པོད།   † མ་ཁི།   ‡ མདོག་དབྱིས་མ་བྱུང་།   ་ རིགས་ཀྱི།
 ། ལྷ་མ་བཟང་ཡང་དབྱིས་ལྷ་ད་ཅན་དུ།   ། ལགས་ཀྱི་འཇུག་ཅན།   ༡ རྒྱུ་མི་མ་ཐོང་པ་བྱེ་བྲུག་མ།
 ༢ རྒྱུ་མི་མ་ཐོང་ཅན།

[illegible]

* མོ་མྱ་ངན་མཛད་བཅུ་གསུམ།   † དཀར་རྩེ་ལྷ་རྩེ་དང་བཞེད་ས།   ‡ ལཱོ་རྩེ་ལ།   ལྷ་རྩེ་ལ།   ལྷ་རྩེ་ལྷ་ལ།
 དར་ལ།   དལ་ཅན།   ༥ ལྷ་རྩེ་ལྷ་རྩེ་ལ། || མདེལྱེད།   ༦ མཛོ་རྩེ་ལ།   ༧ ལཱོ་རྩེ་ལ།   ༨ ལཱོ་རྩེ་ལ།
 ༩ ལཱོ་རྩེ་ལ།   ༡༠ ལཱོ་རྩེ་ལ།   ༡༡ མདེལྱེད་ལཱོ་རྩེ་ལ།

དབྱངས་ཕུ་མི་ལྷན་ཀྱན་དང་། རྒྱུ་ལ་པའི་ལྷ་མ་ཆས་བཞི་བྱགས་བྱང་དང་བསོད་བྱགས་དང་། དེ་ནས་
 ལྷན་རིན་དང་ཆོས་ཀྱི་པ་དབང་བྱགས་ཀྱན་པ་བྱས་ཏེ་མེ་མུར་དང་ཀྱུ་ལྱང་མོ་ཀྱུ་པ་པོས་ལྱང་ལས་གདན་ནས་དགོན་
 དང་ལྷ་མོ་བདག་བྱས་ཀྱང་དེའི་དུས་དེའི་གཟིམས་དངོན་ཏེ་རྩོད་ཀྱང་ཁ་ཁ་ཀྱུ་ཆེ་རབ་བརྟན་པས་ནང་འབྱུགས་བྱས་
 ཏི་ཀྱུ་མཁམ་ཆེ་བདག་བྱས། དེ་རྒྱུ་ཆོས་ལྷ་བྱགས་འབྱུང་དང་དེའི་ཕྱི་རྒྱུ་ཆེ་རབ་གི་དབང་པོ་བྱ་གིས་བྱགས་
 པ་སྟགས་* བྱང་ཞིང་དེ་དག་གི་དུས་ལྷ་མོ་རིན་མུངས་ནས་ཀྱན་པ་དང་རྩོད་གཞིན་བཟང་དང་གཞི་ཁ་རྣམས་པ་
 དབོན་བྱགས་དང་ནས་འཁྱོར་ཀྱུ་མཁམ་ཆེ་† པ་དང་མེ་པ་པོས་ཁ་པ་བྱ་ཀྱན་དང་ཡར་ཀྱུ་པ་བཞི་པ་རྩོད་དང་བྱ་
 པ་ཁྱི་དབོན་བྱ་བཟང་དང་དགའ་ལྷན་དམག་དབོན་བསོད་ཀྱུ་སྟགས་བྱང་ལ། དེ་དུས་ལག་བྱ་སྟགས་ལས་འཇུ་
 ས་མུངས་པའི་ལྷ་ཀྱི་རི་པ་སྟགས་ལུལ་ཆུང་རེར་དབང་པ་ལ་ལ་བྱང་རོ།

དེ་དག་གི་སྐབས་ལྷ་རིན་མུངས་ནོར་བཟང་པ་མཆོ་སྒྱུ་རྒྱ་ཆེ་རྩོད་ཡོད་རྒྱ་ཆེ་རབ་དབང་ནས་ཀྱུ་སྟགས་དང་
 རིས་པར་ས་མཐུན་པས་གསོང་དབྱས་ཀྱི་ལྷ་གཟར་ལངས་པོ།

དེ་ལྟ་ན་ས་ཀྱི་པའི་རྒྱུ་མོ་ལྷར་འབྱུགས་ནས་ལག་བྱ་བར་ཐོབ་པའི་ཤིང་རྩ་ནས་ཤིང་ཡོས་བར་མོ་བྱ་
 གཉིས་ལ་གསོང་དབྱས་ལལ་ཅེར་ལ་མངའ་བཞུགས་ཞིང་དེའི་ཆོ་ཆ་མྱང་ལ་ཡར་ཁྱུང་ཆོས་ལོངས་བྱུང་རོ།

མདོར་ན་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ས་ལག་མོར་ས་འབྲི་ལག་ཆལ་སོ་སོས་རྩོད་ཀྱུ་སོ་སོའི་རོ་བརྟམ་ཏི་སྟེ་ཕུར་
 བྱང་པའི་བྱི་མོར་རྩོད་རྩོད་རྩོད་ནས་རྩོད་བྱུང་དང་ཀྱུ་ལྷ་ཁང་གི་མྱིང་མོག་བྱང་རྒྱུ་ཤིང་ཤིང་འབྱུག་ལ་ས་པར་རྩོད་
 ལུལ་དུ་བྱོན་ནས་ལྷགས་ལག་ལ་འདས་པའི་མོ་བྱི་མར་རྩོད་གོ་ཏེན་ཀྱུ་པོས་ལྷགས་ལག་ལ་མངགས་པའི་དམག་
 བོད་དུ་འཁྱོར་ཏི་མོན་མཁམ་མགོན་པོ་གསོང་བཅོས་ནས་མི་མང་པོ་བསད་ཅིང་དེ་རྒྱུ་ཀྱུ་ཆེ་རོ་འབར་བསྐོངས་
 ཤིང་ཡོས་ལ་ཀམ་པ་མྱི་ཞི་རྩོད་ལུལ་དུ་བྱོན་ནས་ཀྱུ་པོ་མྱང་ཁྱི་ལྷ་མ་མཆོད་ནས་ཤིང་བྱི་ལ་ཡར་བྱོན། རབ་བྱུང་
 ལྔ་པའི་མེ་ཡོས་ལ་རྩོད་དམག་གིས་འདན་ལ་རི་བ་དང་མེ་ཁྱང་ལ་ཟངས་ཅེན་པ་དང་འཇགས་པ་གཞིགས་པའི་བྱི་
 མོ་ལྷགས་ལྷལ་ལ་ས་ཀྱི་དོན་ཀྱང་བཟང་བསོད་ནས་བྱ་རྩོད་ཞོང་བཅོས། དེ་ནས་མོ་ལྷར་ཤིང་བྱང་འབྲི་
 བྱང་པའི་དམག་གིས་བྱ་ལུལ་དགོན་མིགས་ལྷ་གསོང་རྩོད་བསྐོངས་རྒྱུ་མྱིང་ལྷར་པས་རྩོད་རྩོད་བྱི་དམག་ས་ཀྱི་འི་
 རྩོད་དུ་དྲངས་ཀྱང་མེ་ཅན་ཀྱུ་པོ་ཤི་བྱ་མེ་མྱར་རྩོད་ཀྱི་དམག་དང་ས་ཀྱི་ཅང་ལེན་གྱི་གསོང་དམག་གིས་དེ་
 བཅོས་ལྷ་མྱང་ཁྱི་ཐམས་ཅད་གྱི་དམག་གར་དྲགས་ལ་སྒྱུ་པོའི་བར་དུ་དྲངས་ཏི་ལྷགས་རྩོད་ལ་འབྲི་བྱང་གི་ལྷ་ཁང་
 མེ་ལ་བསྐྱུགས་སྟགས་འབྲི་གོང་མྱིང་མོག་ཀྱང་བྱང་ཞིང་མི་ཁྱི་བཅོས་བསད། བྱང་དགས་གོང་གསུམ་ཅེ་གཟུང་
 མོ་གསུམ་ལྷོ་བྱག་ལ་གསུམ་མོན་སྟགས་ཀྱང་དབྱང་གིས་མངའ་ལོག་དུ་བཅུག་པ་ནས་གསོང་དབྱས་གཉིས་བྱ་རྩོད་
 ལུག་པའི་བརྟམ་ལྷགས་བྱུང་རོ།

ལག་བྱ་འའི་མེ་ཏུ་བྱང་ཀྱན་པས་ཀྱང་རབ་བྱུང་ལྷག་པའི་ས་ཁྱང་ནས་དབྱས་ལལ་ཅེར་དང་ཤིང་རྩ་ནས་གསོང་
 ཡར་མངའ་ལོག་དུ་བརྟམ་ནས་མོ་བརྟམ་ཏུ་ལྷག་སོང་པའི་མཐུག་ཏུ་སྒར་གསོང་ཁྱོན་རིན་མུངས་པས་འབངས་གྱུན་
 མོག་ཆུལ་གྱིས་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ཤིང་ཡོས་ནས་རིན་མུངས་ནོར་བཟང་གི་ཕྱ་ཀྱན་བཟང་གིས་གཞི་ཁ་རིན་མུངས་
 དང་རྩོད་ལྷུ་རྒྱ་ཆེ་བསམས་ལྷུ་ཆུང་བསྐྱར་ལྷ་གསོང་བྱོགས་བདག་བྱས་ཤིང་། རབ་བྱུང་བརྟམ་པའི་རྩོད་ཀྱི་ལ་

* ལྷ་དམར་རྒྱ་རྒྱ་རབ་བྱགས་། † རབ་བརྟན་།

ནོར་གྱི་ཀུལ་རིགས་ཀྱི་ཀུལ་པོ་ཤིང་རྩ་པའི་སྐུ་ལྟ་བུ་མེད་ཀྱི་བྱ་མཁོར་ཀུལ་པོ་ཤིང་ཁྱེད་དུ་སྒྲིགས་པམ་
 མང་པོའི་ཆར་བབས་པ་ཀུལ་མཚན་རྩ་བ་མཚན་ཆོ་འདྲིའི་ནང་ནས་མཛད་ཅུ་ཟམ་རྟོག་གི་སྤྱིང་པོ་ཡིག་ལྷག་ཁྱེད་གིས་
 ཁྱིམ་པ་བོད་ཀྱི་མི་ཤར་ལུས་བྱ་སྒྲིག་གི་སྤྱིང་དུ་བབས་ཤིང་དེ་དང་ལྷན་དུ་དཔང་སྟོང་ལུག་ཀུ་པ་མཚན་རྟོན་གཅིག་
 རྩུ་མ་ཞིའི་སྟོང་ཐོར་ཡང་བབས་པ་ནི་དཔལ་པ་ཆོས་ཀྱི་དབྱེད་དེ་བརྟན་པ་ལྟ་དང་ཚུགས་ཤིང་དེ་དག་གནས་ལས་
 བབས་པ་ལ་མིང་གསལ་བ་གཉན་པོར་བཏགས་ཏེ་དཀོན་མཚན་ཁང་དུ་བཞག་ནས་མཚན་ཟེར་ཡང་ལྟ་མ་ནི་རྩེ་རབས་
 པའི་གཏམ་དང་ལྟ་མ་ནི་དེ་དུས་པོན་དར་ཤིང་དེ་གནས་ལ་དགལ་བས་པོན་གཏམ་ཡིན་པས་རྟོན་དངོས་ལ་པང་སྟོང་
 མོགས་པ་རྩི་རྩོམ་སྐུ་འཛོལ་དང་ལོ་རྒྱུ་པ་ལེ་མེ་ལེ་གཉིས་ཀྱིས་ཁྱེད་ལོང་ནས་ཆོས་དར་བར་བཞེད་ཀྱང་དེ་མ་
 ལུང་པར་ལྟ་བཞེད་གཤོང་མར་འབྱུང་ཤིང་ཉལ་བ་པར་ཆེན་དང་ལེ་རྩ་བ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་གསུངས་པ་ནི་དུས་ལྷིས་ཀྱི་
 མཁས་པ་པམ་ཆེ་བས་ཀྱང་ཆོད་མར་མཛད་རྒྱུ་།

དེ་ནས་ཀུལ་རབས་ལྟ་ན་དཔལ་པ་ཆོས་ཀྱི་དབྱེད་དངོས་ལྟོན་མཁན་༥ དབྱེད་ལ་མེ་རྩ་བུ་དེ་བཅུགས་ཤིང་ལྷན་
 རས་གཟེགས་ཀྱི་རྩུལ་པ་བོད་ཀྱི་ཆོས་ཀུལ་དངོས་ཀྱི་དང་པོ་སྟོང་བཅོན་ལྷན་པོ་བྱོན་ལ། འདྲིའི་དུས་པོད་རང་ལ་ཡིག་
 མེད་པས་འཇམ་དབྱངས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་རྒྱབས་པའི་ཐོན་མི་ལ་ཁྱེད་ཀྱི་སྐུ་མཚན་ལོ་འཁོར་བཅུ་ལྷག་དང་བཅས་པ་ཀུ་
 གར་དུ་ཡིག་སྟོང་ལྟ་བུར་མའི་དུས་ཟེའི་བྱིན་ལས་ཡིག་དང་པོ་རྩི་རྩུ་རིག་པའི་སྟོན་ལས་སྒྲ་བསྐྱབས་ཏེ་བོད་དུ་
 བྱོན་པས་ཀུལ་པོས་ཀྱང་སྤྱངས་ཚུལ་མཛད། ཐོན་མིས་ལྷ་སའི་སྤྱི་མངར་མ་རུང་ལུང་དང་ཁ་ཞིའི་ཡིག་གཟུགས་ལ་
 དཔེ་བྲམ་ནས་བོད་ཀྱི་དབྱེད་ན་༥ དང་ལྟ་ལྟ་ལ་བཟུན་ནས་དབྱེད་མེད་ཏུ་བཅོས་ཏེ་སྤྱིའི་སྟོང་བཟུད་མཛད་པར་
 བྲགས་པ་ལས་ལུས་ཅུ་པར་ཁྱེད་ཡིག་ལ་ཤི་བ་རྟོན་བྱས་ཏེ་གཉན་པོའི་བར་ལྟེ་མོངས་གསལ་བྱེད་ལུས་ཅུ་དང་ལེ་
 མོགས་དབྱངས་བཞེད་དང་། རྩམ་དབྱེད་བཟུད་དང་རྟགས་འཇུག་ཏེ་རྩིན་རྩེས་མིང་གཞིའི་སྐུ་མ་ཞིང་གི་རྟགས་ཀྱི་
 ཐོབ་ཐང་གཏན་ལ་ཐང་པོའོ།

དེའི་ཆོ་ཀུལ་ལྟོན་གྱིས་བོད་འབངས་རྣམས་དཔལ་པོ་ཆོས་ལ་བཀོད་ཆེད་དུ་དགོ་བཅུ་དང་།

དཀོན་མཚན་ལ་གྲུས་དཔལ་ཆོས་ལྟུབ།	ཡོན་རྟན་ཅན་དང་མ་མར་བཀྱར།
རིགས་མཐོ་ཀན་ལ་ལུ་དུད་བྱེད།	མཛེལ་བཞིས་གཞུང་བསྐྱིད་ལུལ་མར་སྤྱན།
མིག་ཡང་ལྟ་ཤིང་ཡིད་ནི་དྲངས།	ཟས་ཚོར་སྟོད་མཁས་གཤམ་ལྟུ་བྱལ།
སྒྲག་རྟོག་མི་བྱ་ལྟུ་ལ་སྟོམས།	བྱང་མེད་དག་ལ་ཡིད་མི་རྟོན།
རག་འཇམ་སྒྲ་མཁས་ཐེག་པ་ཆེ།	སྟོ་ཁོག་ཡངས་ཏེ་མི་ཡི་ཆོས།
གཤོང་མ་༥ བཅུ་ལྷག་ཅེས་བྱ་ལ།	གནས་པའི་སྟེན་ལུ་ལ་རབས་ཡིན།

ཞེས་པ་རྟེན་གྱི་ཁྱིམ་པ་བཟང་ཡང་བཅུགས་ཆོ་ཀུལ་པོ་ལ་སྟོང་བཅོན་ལྷན་པོར་བྲགས། ཀུ་གར་སྟོན་ལྷན་གྱི་ཀུལ་
 པོ་ལྟ་བུ་ལ་ཉ་བོ་མེར་ལས་རྟོན་དན་སྒྲུལ་སྤྱིང་གི་བཅུ་གཅིག་ཞལ་རང་བྱོན་དང་སངས་རྒྱས་གསུམ་གྱི་ཤིང་བསྐལ་ག
 རི་རམ་སོགས་དང་བལ་ལུས་ནས་རྟོན་དན་ཉ་པའི་ཆོ་གེ་གྱུར་སྤྱིང་དྲངས། བལ་ལུས་ཀྱི་སྤྱིང་ཁྱིམ་པ་ལུ་ལ་འགལ་
 ཀྱི་ཀུལ་པོ་མིན་མ་འདྲི་ན་གྱི། ཞེས་བྱ་བའི་སྐུ་མ་ཞི་སྤྱི་གཅིག་ཁྱིམ་པ་བཅུན་སྟོ་གཉིས་ཅན་མའི་སྐུལ་པར་བྲགས་པ་ཁབ་ཏུ་

* ཞི་མཚན་ཟེར་པ་སྤྱིང་། ༥ བཅོད་བྲགས་བཞུར། ༥ གཤམ། ༥ གཤམ། ༥ གཤམ། ༥ གཤམ། ༥ གཤམ། ༥ གཤམ། ༥ གཤམ། ༥ གཤམ།
 རྒྱང་ག་མ་མང་རིགས་ཀྱིས་ཀན་པ་བཀྱར་དྲིན་བཅོད་ན་གཤམ་རྟོན་པ་ཟེར། གྱི་བྱས་ཆོད་ཟེར་གོ་ཆ་གསུངས།

གྲི་བྱངས་ཀྱི་འགའ་ཞིག་ལ་ཡིད་བརྟན་དཀར་ཞིང་འཇིག་རྟེན་པའི་ཆུན་པོ་དག་གི་དག་ཚུལ་རྒྱ་མ་ཚུ་བྱང་སྤང་བས་ཡིད་
གཏོང་བྱ་བ་ངེས་ཤིག་མི་སྤང་ལ། འགའ་ཞིག་གིས་མཁན་སྤོབ་ཀྱིས་གསུམ་གྱིས་མོ་ཏྲ་བཏང་ཆེ་བྱ་ཏེ་ནས་གསུམ་འཇུག་
སྒྲིགས་གདན་དྲངས་པའི་ཆེས་སུ་ལྷ་བྱང་གྱི་འདྲི་ཀྱུ་དཀར་ནག་སེར་སྒྲིགས་ཡོད་པའི་ནང་གི་གཅིག་པོ་དྲ་འོང་བ་
དེ་དགོར་བ་དག་ལ་བསྐོས་ཟེར་བ་ནི་བདེན་ཞིང་དེ་ལ་བོ་ཐུང་རྒྱང་ཆག་པེ་ཏར་རས་* བེ་དཀར་ཞེས་བྲག་གས་སོ།།

དེ་ནས་ཡོས་ཁམས་ཡན་ཆད་དུ་ཆོས་ལྷ་ཆེན་པོ་བུ་གཉིས་དང་གཤེར་བ་ཆེས་སུ་ཆུ་བོ་རི་སྒྲིགས་སུ་སྒྲུ་
ལྷ་བཅུ་གཉིས་བཞུན་པ་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པར་མཛད་དེ་འབྲུག་གི་མོར་སོ་བྱང་ལྷན་དཀར་ན་བཅུགས་པའི་རྩོན་རྒྱུ་
བཞུར་གྱི་བན་རྩེ་དཔལ་བཅུགས་དང་བན་རྩེ་རྒྱུའི་དབང་པོ་ལ་སྒྲིགས་པས་བོད་ཁམས་སུ་དམ་པའི་ཆོས་འབྱུར་རྩེ་
འཛེལ་གྱི་མཚན་བྱང་བཅས་ཏེ་བས་བོ་དང་མེ་མོ་ཀའི་བྱངས་ཅི་མཆིས་པ་དཀར་ཆག་ཏེ་བྱིས་པ་སྒྲིགས་བཞུན་པ་དར་
ཀྱིས་ཅེན་པོ་དེ་དུས་བྱང་རོ།།

དེ་ནས་མཁན་པོ་མ་འོངས་ཀྱིས་པོ་ལ་བོད་དུ་སྒྲིགས་པའི་ཆོས་ལུགས་དངོས་པོ་འབྱུར་ཡང་བྱིས་སུ་ཀྱུ་ལ་
བཞུན་ཁ་གཉིས་སུ་གྱིས་པར་འབྱུར་བས་དེ་དུས་དེའི་སྤོབ་མ་ཀྱ་མ་ལ་ཤི་ལ་ཐུན་དྲངས་ནས་རྩོད་བཟུགས་ཆོས་ལྷོགས་
སུ་ནི་བར་འབྱུར་ཞེས་ལུང་བཞུན་ནས་གཉིགས་སོ།།

དེ་ནས་དཔལ་དབྱངས་ཆོས་རྩོན་པའི་སྤོབ་དབྱན་དུ་བསྐོས་ཤིང་པོ་ཤིས་དབང་པོ་སྤོ་བྲག་ཏེ་ཆོས་པ་བཅུགས་
དུས་ལྷ་ཀྱ་ནག་ཏེ་ལྷ་བའི་ཤོ་ལ་དང་བར་མཛད་པའི་རྩེ་གང་འི་ཅེ་རྩེ་ནི་ཞེས་པའི་ཆེས་འབྲང་སྤོ་བྲག་ཞེན་པས་མ་ཤིང་
མཆ་ཡ་ན་ཞེས་བྱ་བ་བོད་དུ་འོང་ནས་ཐ་སྙད་གྱི་ཆོས་ལུགས་དག་གིས་བས་འཛིང་མི་ཀྱ་མེས་ཏེ་གས་ན་དཀར་
པོ་རིག་ལུབ་ཅེས་པ་ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱུང་པའི་འཛིང་གྱི་ཞེས་ཆད་ལྷ་དར་བར་བྱས་ཤིང་སྤོབ་མཁའ་མཁའ་དུ་བྱང་
ནས་དགེ་སྤྱོད་ཉམས་པའི་ཆོ། གསལ་སྤང་གིས་ནི་འཛོམས་ལུང་བཞུན་ཀྱུ་པོ་ལ་ལུས་པས་ཀྱ་མ་ལ་ཤི་ལ་ཐུན་འདྲིན་
དུ་བཏང་བ་མ་ཤིང་གིས་རྩོད་ཅེ་རྩེ་བ་བསམ་གཏན་ཉལ་བའི་འཁོར་ལོ་དང་དེའི་རྩོད་སོང་༥ བསམ་གཏན་ཡོན་དང་
ཡང་ཡོན་དང་རིག་པས་སྤྱོད་བྱུང་ལྷ་བའི་ཀྱུ་བ་ཤིང་ལུང་གིས་སྤྱོད་བྱུང་མཛད་ལྷ་བཟུང་ཆུང་ལྷ་བྱང་དང་བཅས་པའི་
བཞུན་ཆོས་བཞུགས་ཤིང་མཛད་ལྷ་དགོངས་བསྐྱེལ་རང་གི་རྩོད་དང་མ་མཐུན་པས་རྩོག་པས་བྱིས་པོ།།

དེ་ནས་སྤོབ་དབྱན་བྱོན་པ་དང་བསམ་ཡས་གྱི་བྱང་ཆུབ་སྦྱིང་དུ་ཀྱུ་པོ་བྱང་དུ་བཅུགས་ཤིང་རྩེ་གང་གསལ་སུ་འཁོར་
དེ་འཁོར་བན་རྩེ་ལན་ཀ་དང་རྩོ་མོ་ཀྱུ་མོ་འབྲོག་ཐ་བྱང་ཆུབ་སྦྱིང་དང་གཉིས་པ་ཅོག་པོ་མ་ལ་སྒྲིགས་པ་མང་པོ་དང་།
ཀྱ་མ་ལ་ཤི་ལ་གཤོན་དུ་འཁོར་དཔལ་དབྱངས་སྒྲིགས་ལུང་ཤིས་ཤིག་དང་བཅས་འཁོར་ཆོ་བཅོན་པོས་གཉིས་པའི་ལག་
ཏུ་མི་རྟོག་སྤྱང་བ་རེ་བཏང་ནས་བྱིད་གཉིས་གྱིས་རྩོད་པ་བྱས་ལ་གང་ཀྱུ་པོ་ལ་མ་མས་པས་མེ་རྟོག་གི་སྤྱང་བཅུལ་ཏེ་
ལས་པ་དེ་འདྲིར་མ་བཞེད་ཅེས་བཀའ་རྩུལ། དེ་ནས་རྟོན་ཐུན་ཅོན་ཐུན་ཏེ་རིས་གྱིས་པ་དང་གཅིག་ཅང་བ་ཅེས་པའི་
ཆོས་ལུགས་བརྩོད་ཆུལ་ནི་༥ ཤིང་གང་ན་དེ་གཞི་ལ་ཡོད་པ་སྤུ་མ་ཡིན་པས་འདྲི་འཕམ་ལན་གདང་ཅེས་དུས་པ་ལ་ཀ་
མ་ལ་ཤི་ལས་དེ་ཉིད་གྱི་དགོངས་པ་ལྟར་གསལ་གསུངས་ཤིག་ཅེས་སྤྱོད་པས། རྩེ་གང་ན་རེ་ལས་དགེ་མི་དགེ་སྤྱོད་
པའི་བྱ་བྱུང་གིས་མཐོང་རིས་དང་རན་སོང་དུ་འགྲོ་ཞིང་འཁོར་བ་ལས་མི་ཐད་པས་སངས་ཀྱིས་མཐོང་བ་ལ་སྤྱིབ་པ་ཡིན་
ཏེ་དཔེར་ན་སྤྱོད་དཀར་ནག་གང་གིས་བྱང་ཉི་ལྷ་དང་ནས་མཁའ་སྤྱིབ་པ་བཞིན་ནོ།།

* རྩོ་པོ་ལ་མཇལ་བྱུང་འབྲོམ་བྱོན་ཆོ་ལས་མ་ཤིས་ཆོ་རྩོན་པ་པོ་བཅས་བུགས་དེའང་པེ་ཏར་ཟེར་བ་དེ་འདྲི་ལས་
གཞན། + ལུས་དག་གི་དགེ་བ་མི་དགོས་ཉེས་ནས་ཅི་མེད་བསམ་པས་ཆག་ཅེས།

[illegible]

ମନୁଷ୍ୟ ଶ୍ରେଣୀର ସମସ୍ତଙ୍କର ଶାରୀରିକ ଓ ମାନସିକ ଶକ୍ତିର ସମସ୍ତ ସମ୍ଭାବ୍ୟ ସମ୍ବଳକୁ ସଫଳତା ସହିତ ଉପଯୋଗ କରିବା ପାଇଁ ଶାସ୍ତ୍ରୀୟ ଶିକ୍ଷା ଓ ଶିକ୍ଷକଙ୍କର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେବା ଉଚିତ । ଶିକ୍ଷକଙ୍କର ଶିକ୍ଷା ଦେବା ପାଇଁ ଶାସ୍ତ୍ରୀୟ ଶିକ୍ଷା ଓ ଶିକ୍ଷକଙ୍କର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେବା ଉଚିତ । ଶିକ୍ଷକଙ୍କର ଶିକ୍ଷା ଦେବା ପାଇଁ ଶାସ୍ତ୍ରୀୟ ଶିକ୍ଷା ଓ ଶିକ୍ଷକଙ୍କର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେବା ଉଚିତ ।

དེ་ཆེན་མའང་འི་མ་རྒྱུད་ནས་བརྟན་པ་དང་ཚུལ་ནི་—ལྷ་ལྔ་མ་ཡི་ཆེན་པོ་དང་ཀྲི་མ་བརྟན་པ་ལྟེ་དང་ལམ་རྩ་རྟེན་
 ཀྱི་མེལ་པ་དང་ཁྱད་པར་རྒྱུ་ཆེན་གྱུར་ནས་དག་པོ་དུ་ལྷུང་པར་སོ་གར་པ་ལྷུང་ཆོས་ཅན་པ་རྒྱལ་པ་སོ་ཉམས་ནས་
 རྩོད་ཀྱི་ར་ལུ་འབྱེད་ཀྱི་པར་སོ་ལ་ལྷ་རྒྱལ་པ་མཚན་ལྷུང་པོ་ལྷུང་ཉམས་པ་བརྟེན་ནས་གསུང་རྒྱལ་པ་གཤམ་ཡིན་ནས་མིན་
 ཉམས་མཚན་ཉི་མོས་ཉི་མོས་ཉི་མོ་བརྟན་པ་དག་མེར་ལྷུང་ལྷུང་མའང་འི་མ་པ་རིན་ཆེན་བཟའ་པོ་སྐམས་ལྷེས་པ་ཆེས་དཔ་ཅན་དང་
 བོས་པོ་དང་དག་གཤམ་ལྷུག་རེ་བཅས་ཉིར་གཤམ་གྱ་གར་རྒྱ་གཤམ་མའང་པོ་དང་བཅས་བརྟེན་དུ་སྤུལ་ལྷུང་ལྷུང་པོ་
 ར་འའི་མཉམ་པ་རིན་ཆེན་དུ་ཆེད་དང་གྱ་གར་གར་ཀྱི་ཆོས་ལྷ་པ་དང་ལྷུང་གཤམ་ཆེད་ཉི་མོ་དུ་ལྷུང་པ་དང་དུས་ཀྱི་ལྷ་
 རྒྱུ་ལ་པ་དང་གཤམ་པར་བྱི་ལྷ་མ་ལ་ཆེ་པར་པར་རིན་བརྟན་ཅན་དང་མཉམ་པ་གཤམ་རིན་པོ་ལྷུང་ལྷུང་གཤམ་དང་ལྷུང་ལྷ་
 མཉང་པ་སོ་ལྷུང་དང་གཤམ་གཤམ་ཉི་མོ་དུ་གཤམ་དང་འཛིན་ལྷུང་ལྱི་གྱར་བརྟན་མེལ་གཤམ་པོ་དང་འའི་མར་

བཞུན་ནས་ཡང་ཕྱིན་ལ་མཁས་པར་བྲག་མ་ཏི་གསེར་ཁང་སྐག་མ་གྱི་གསུམ་ཡོད་པའི་མང་པོ་ཆེར་འགྲོ་རྟོན་མཛད་ཅིང་
 བོ་རྟོ་བ་དང་དྲག་མ་བོ་དབང་རྒྱལ་སྐག་མ་ལ་ཆོས་གསུངས་ཏི་མོ་རེ་ལྷུང་བཞུགས་ཞེས་བྲག་མ་པ་དང་།   འཇམ་
 དབང་མ་གྱི་ལྷུལ་པར་བྲག་མ་པའི་རྟོག་རྟོན་ལེགས་པའི་ཞེས་རབ་ཅེས་པ་ཡ་འབྲོག་ཏུ་གྲི་ཕྱོར་ལྷུ་བཅོན་གྱི་སྟོན་
 རྟོག་གི་བཞུད་རྟོན་གཞིན་གྱི་བྱང་འབྲུངས་ཏི་འབྲི་ལེ་ཞེས་ཡོན་ཏན་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་ཁམས་ནས་ས་བཅོན་ལས་
 གྱུར་ཆོས་གསུན་ཞིང་མོད་དུ་ཆོ་པོ་མོ་བཅུར་བཞུན་ཏི་ཁོང་གིས་ལུང་བཞུན་པ་ལྟར་དུ་གསུང་ལུ་ཅུ་ཐོག་གི་དགོན་
 བཟའ་ནས་ལའོར་ལྷུ་བཞུན་ཅིས་འདུས་ཞིང་མན་རག་ཆོས་བཞི་དང་ལམ་རིམ་གྱི་ལྷུག་སྐག་མ་གསུངས་པ་རེས་ལྷ་
 བ་ནལ་འབྲོར་ལྷོད་པའི་ལུགས་གཙོ་མོར་འཛོན་ཞིང་མཐར་མཁའ་ལྷོད་དུ་བྱོན་པར་བྲག་མ་ལ།   རིའི་དཔོན་བོ་རྟོག་པོ་
 རོན་ལྷོ་ལུན་ཞེས་རབ་ཅེས་པ།

འཇམ་དཔལ་ཅུ་གྱུར་དུ་—

འདི་ནས་བྱང་ལྷུག་མ་གངས་འབྲས་དུ།   ལྷོ་ལུན་*   གང་ཞིག་འབྱུང་འབྱུར་པ།

ཞེས་སྐག་མ་གྱི་བཞུན་པར་བྲག་མ་པ་དེ་ནི་ཁྱ་བོ་དང་གཞུས་གྱི་སྟོབ་མ་ཚུལ་གིས་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་པོ་བཅུ་བདུན་
 བཞེས་རྟེན་འདས་ལུ་བྱོན་ནས་རྟེན་ལུས་མེ་འབྲུག་གི་ཆོས་འཁོར་མཛད་པ་དང་ལུག།   རེ་ནས་ཁ་ཆར་དུ་གཉན་
 ཁྱུར་བཅོན་རྟོ་རྟོན་ཁ་པོ་ཆེ་འབྲོགས་བྱོན་ཏི་དྲོ་པར་ཤེན་སྒལ་ལུན་རྒྱལ་བོ་དང་གཉིས་ས་རྩ་ན་༥   སྐག་མ་བཞུན་
 ལས་ནས་འབྲུལ་བྱམས་ཆོས་སྐག་མ་ལ་སྟོབ་གཉིར་མཛད་ཅིང་དབང་ལྷེས་གསེར་བཞུར་ནས་ཆོད་མ་རྒྱན་བཞུར།   བལ་
 བོར་ཡང་བྱོན་ནས་རོམ་ལྷུ་རྟེ་རྟེ་ཀ་ལས་རྟེགས་དང་རྒྱ་གར་གར་བྲོགས་གྱི་པཱི་རྟེ་འབྲུམ་ཐུག་གསུངས་པ་ལས་གིས་
 བྲོགས་གསུན་ཞིང་རྟེ་རྟེ་རྒྱུན་དངས་ནས་མོད་དུ་བྱོན་ཏི་པཱི་རྟེ་པོ་རྟོར་དུ་བཞུགས།   ཁོར་རྒྱ་ས་བསམ་ཡས་
 གཉལ་རྒྱང་ཐོག་གཙོར་རྒྱང་མཁར་དན་ལས་གྱི་ལྷུར་བྱ་རྩ་ལ་༥   སྐག་མ་པར་སྟོབ་མའི་གཙོ་བོ་བྱ་སྟོབ་མེད་གེ་བཞུད་
 ཅན་གྱི་ཐུག་པ་ཆོས་མེད་གི་རྩ་མ་ཞིང་ཆེ་རྒྱང་པ་ཆོས་གྱི་རྩ་མ་དང་ཁམས་ལུང་པའི་སྟོབ་བྱ་ལྷུང་བྱིམས་པ་ལྷོ་གོས་
 འབྱུར་གནས་ཞེས་པ་བཞུན་རིམ་ཆེ་རྒྱང་མཛད་པ་བོ་དང་རྟོད་ལུང་གྱི་དམར་བའི་རྩ་མ་ཁྱུར་རིན་བྲག་མ་དང་ཁྱུར་བྱུང་
 རྒྱལ་ལེ་ཞེས་ཞེས་པ་གནས་རྟེ་རྟེ་སྐག་མ་ལུ་བཞུགས་པ་རེའི་རྩ་མ་འབྲི་ཞེས་རབ་འཕར་ཞེས་པ་རྒྱགས་གནས་རྟེ་
 སྐག་མ་ལུ་བཞུགས་པ་ལྷུ་བྱ་ཤེན་བཞི་བཅས་འཁོར་དཔེ་འབྲིམ་མང་བོ་དང་བཅས་པ་ལ་མོ་རོ་བཅུ་བདུན་དུ་དམ་པའི་
 ཆོས་བཟད་ཅིང་གཞན་སྟོབ་མ་རྒྱན་པཔ་དང་ཆོས་མཛོག་རྣམས་༢༥༠   དེས་འཆད་མཁན་དང་ལུང་འཕྲིག་པ་༡༥༠པ
 འང་མང་པོ་དང་ཆོད་མ་བྱམས་ཆོས་དབྱེ་མ་སྐག་མ་གྱི་ནས་བཟད་མཛད་པའང་མང་ལ།   རེ་རྟོད་གྱིས་ཆོས་
 བཞུར་བཟང་།

མོ་ལུང་བས་—

རྒྱལ་ལུས་གཉིས་དང་བཞུན་འཛོམས་གཞུང་།   འབྲུམ་ཐུག་གཉིག་དང་ཁྲི་ཐུག་གསུམ།

རྟོད་ཐུག་བདུན་ནི་ལྷུག་བཅས་བཞུར།   གསུངས་པ་ལྟར་དང་།

བཞུན་རིམ་བཞུས་པ་ཆོགས་བཅད་མ་ཞིག་མཛད་ཅིང་བསམ་ཡས་མ་རིའི་རྒྱང་ནས་ང་གཉིག་རྟོད་དགའ་ལྟན་དུ་
 གཤེགས་ལ།   འདི་རྩི་བོའི་དངོས་སྟོབ་མིན་ན།

* ལོ་མི་འཆི་མེད།   † གེ་འམ་མན་བཟང་པོ།   ‡ གསུང་ཐུ།

[illegible][illegible]

ཙཱ་མ་མ་མཛད་པའི་མཁས་པ་ལྟར་གསུངས་པའི་སྒྲིག་པ། དེར་སངས་ཀྱི་མཛན་ཉིད་པ་འགའ་ཞིག་གིས་བོ་ཉི་གར་
 ལ་སྤྱང་བྱ་དེའི་ཙཱ་མ་ལ་ལྟ་ཞིག་བསྐྱེས་རྟོན་ཅིང་ཡང་སྒོ་ལ་མེད་ཅིང་གནད་ཆེད་བར་མི་སྒྲིབ་པར་བར་བར་གྱི་དཀའ་
 གནས་ལ་མཐའ་དཔྱད་བྱས་པའི་ཡིག་ཆ་ཅིང་ཤོག་སྒྲིག་ཅི་ཤོད་དུ་འདས་མ་ཐོང་དང་མི་ཞིག་པ་དང་ལྷ་མའི་སྤྱི་མ་ན་སྤྱི་
 བུ་ཁ་གང་ཅིང་ཡོད་མེད་དང་གྱི་ཀླན་ཀྱི་བོས་སྤྱི་མ་བུ་ཐག་ཕྱིར་མ་ཕྱིར་དེའི་སྒྲིག་གི་གང་ཁྱེད་དང་བུས་པའི་རྩིས་ལྷོག་
 བུས་པ་ཆད་མས་མ་དམིགས་པས་མ་ལྷོགས་བུས་པའི་དཔག་གཞི་ཆོས་ཅན་ཀ་པ་རྟགས་དང་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་ཞེས་
 མོགས་བརྟེན་པ་དང་མྱོད་སྤྱི་མ་འཛོད་ཀྱི་ཁོ་ན་ཡིན་ཡིན་དང་གནས་མའི་བུས་པ་ཁས་སྤྱང་མ་སྤྱང་དང་རྩི་བཅུན་
 བུས་པ་པ་སངས་ཀྱིས་མ་ཀྱས་དང་ཀྱུ་པ་ལས་རྟོག་པ་ཡོད་མེད་དང་སངས་ཀྱིས་ཀྱིས་ཀྱི་ལྷ་པ་གཞིགས་པའི་རྩི་མེ་
 སྤྱི་མ་ཡོད་མེད་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་ཀྱིས་ཟེན་པའི་དུས་ཀྱི་ཡིན་པ་ཡི་ཡོད་ཟེར་བ་ཞིགས་ཀྱི་རྩིག་
 འཁྲིམ་སྐྱེས་བོས་དུས་འདུ་ཤིང་གསང་ལུང་གདན་ས་ཡོ་བཅོ་བཙུད་བཞགས་པའི་ཆ་བ་ཆོས་སེང་གིས་དུས་ནས་དང་
 བའི་ཐལ་བཟང་ཐལ་སྒྲིག་འཁོར་གསུམ་བཟོར་བའི་སྤྱི་གང་ཆེ་ལ་འབྲུན་པ་ཅི། སྤྱི་མ་དུ་ཤོད་སྤྱི་མ་འཛོད་རྩི་
 པ་བུས་དུས་སྤྱི་མ་གཙོ་བོ་ཀླན་ཞེས་པས། ཤོད་དུས་གཙོ་བོ་སྤྱི་མ་པ་ཅེན་པོ་འདི་ཅིང་ཞིག་གིས་ཉིན་དེ་བཞིན་
 འཛོགས་ནས་མར་འཁོར་བ་སྤོང་ལུགས་ཡར་ཐར་པ་སྤྱི་མ་ལུགས་ཀྱི་ཆོས་ཞིག་གཞི་ཞིག་མེད་པར་ཤུད་པ་གསུངས་པ་
 བ་ལང་དཀར་ཐལ་ལ་འཛིབ་འདི་ནི་བྱུང་དེ་ཆེ་ཟེར་བའི་གཏམ་དུ་ཟད་ཅིང་། ཞེས་རབ་སྤོང་བུ། སྤྱི་གསུངས་བསམ་ལ་
 བཞག་རིག་པ་དང་།

གཞན་ལས་ཆོས་པའི་ནོར་དག་ནི། དཔོན་པའི་དུས་ལ་བབས་པ་ན།
 ང་ནི་ནོར་མིན་རིག་པ་མིན། ཞེས་པ་རྟོར་རོ།

གོང་སྤྱི་མ་དེ་དག་གི་ལྟ་བ་ནི། ས་ཀྱི་ཤའི་གསལ་སྤོང་ཐུང་འཇུག། བཀའ་གདམས་སྤྱི་མ་དང་གསང་མས་
 རང་གིས་ཆོན་ཉིད་དམ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ། བཀའ་ཀྱུད་འགའ་ཞིག་གིས་ཕྱག་རྒྱ་ཅེན་པོ། ཉིད་མ་བས་
 རྩོགས་ཅེན་གྱི་ལྟ་བ་ཞེས་པ་འདྲད། ཡང་རྩིས་སྤྱི་མ་ཞི་འཛོ་ཡབ་སྐུ་ཕྱོད་རྩིས་ཀྱི་ལ་ལས་དུས་མ་རང་ཀྱུད་
 ལུགས་དང་ཁ་ཅིག་སེམས་ཅིང་པ་རྟོར་དང་། དགའ་ཞིག་གིས་སྤྱི་མ་ལུགས་བསྐྱེས་པ་དང་། རྩོ་བོ་ཕྱོད་ཅིང་ན་
 ཁ་ཅིག་གིས་སེམས་ཅིང་པའི་ལྟ་བ་ལ་དུས་མའི་ལྟ་བར་འདྲད་དེ་དུས་མའི་ལྟ་བ་ལ་ཆད་རྟོར་འབྲུལ་བ་དང་། རྩི་ནང་
 བ་དང་རྟོག་ཆེད་པས་ཀྱི་ཤོད་ཀྱི་ནང་པའི་མཁས་པ་གང་གི་ལུགས་དང་མི་མཐུན་པའི་ལྟ་བ་ཞིག་རང་བཙོས་བཞག་
 མོགས་དག་མི་དག་ཅི་རིགས་ལྷུང་ངོ་།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་—བཀའ་གདམས་པའི་ལུགས་བཟང་ལྷུང་ཆུང་དང་། གཞན་དག་གི་རྣམ་གྲངས་ཅིང་
 སྤྱི་མ་པོ།

དང་པོ་ལ་གཉིས་—བཀའ་གདམས་གོང་མ་དང་། གསང་མ་ལྷུང་ཆུང་བཟང་པོ།

དང་པོ་ནི་—

གནས་ལུང་ལྷུང་ཅེན་སྤྱི་མ་འཁྱིན་པའི་སྤྱི་མ། སྤྱི་མ་འབར་ལུ་ལྷུང་ལྷུང་འབར་དེའི་སྤྱི་མ་འཁྱིན་པ།
 རིགས་གསུམ་མགོན་སྤྱི་མ་ཉི་ལྷུང་ལ་མོགས། ལྷུང་ཆོས་བརྟན་ལྷན་གང་དེར་ཅི་མི་གས།
 དེ་ཡང་ཤོད་དུ་ལྷུང་བའི་ནང་པའི་ཆོས་ལུགས་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་དེ་དབང་རྒྱར་མཛོད་པར་མཛོད་འདུལ་བ་ཀྱི་རི་ཀ་ནས་
 དཔལ་གསང་པ་འདུས་པའི་བར་གྱི་རྣམས་ལེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་ཅེན་པོ་རྣམ་གཉིས་ཞི་བ་ལྷུང་མོགས་ཀྱི་གང་གྱི་མཁས་

དེ་དག་ལས་སྐྱུ་མཆེད་གསུམ་གྱི་ནང་གི་བསྐྱབ་པ་ཆུན་ཞིང་བྱགས་ཆེ་ཆེན་དེ་ལྟལ་པར་བྱགས་པའི་དགེ་བཞིས་
 ལྷ་ཆུང་ཞེས་སྐྱེ་གསུམ་བཅུ་མཇུག་གིས་ཤོལ་འཛིན་གཙོ་བོ་ནི་འཕྲུལ་ལྷལ་གྱི་སྐྱེ་ར་ཆེར་རང་འབྱུངས་ཏེ་བྱིས་ལྷ་
 ཞང་ཆེན་པོ་དང་སྐྱུ་ཆུང་ལྷུང་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་མཆོན་གཞིན་ཏུ་རྒྱལ་མཆོན་དུ་བཟགས། ཆོ་བོ་དང་ཁུ་སྟོན་
 སྐྱགས་ཀྱང་སྐྱུ་མར་བཟུང་ཞིང་ཁྱད་པར་དུ་འབྲོམ་ལོ་རོ་བཅུ་གཅིག་ཏུ་བསྟེན་ནས་མཁམ་པར་བྱུང་ཀྱང་སྐྱུ་མ་ཆེར་
 མི་བསྟེན་པར་དབེན་པར་བཅུགས་ནས་དགོན་མཆོག་མཆོད་ཅིང་ཀུན་གྱི་ལྷ་ཆུང་ལྷུང་གི་རྟོན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་དང་སྐྱེ་གསུམ་བཅུ་
 ནང་གི་མཇུག་པོ་སྐྱེ་གསུམ་ལ་སྐྱེ་བ་ལྷིང་པར་མཛད་དེ་རྟོན་ཏུ་གལ་དེ་བོ་དགོན་ཏུ་གཞིགས། སྐྱེ་བ་མ་སྐྱེན་རྩལ་དང་
 དུ་རྟ་པའི་ཤུ་སྐྱེ་བ་ལས་ཆེར་གྱིས་འདི་ལས་ཆོས་འབྲེལ་མཛད་མོད་ཀྱང་གཙོ་བོ་ནི་རྒྱལ་གྱི་ལ་པོ་སྐྱེ་བ་པར་མ་བྱུང་
 རྒྱུ་ཞེས་ལ་པོ་སྐྱེ་དགོན་བཅུ་ཅིང་ཤེ་ལུས་ཤུ་པོ་དང་རྟོན་མོངས་པའི་ཙུ་པ་ཆར་བྱུང་མེད་འཛིན་མགས་འཕྲོ་འདུག་
 མང་བ་སྤྱོད་པའི་ཆོས་བཞིའི་གདམས་པའང་གསུངས་ཤིང་དེ་ལྟལ་གཞིགས་པ་དང་། འཕེན་བསྐྱེད་པ་ཞེས་རབ་
 རྒྱལ་མཆོན་དང་། ཞེགས་གྱི་ཀམ་བྱག་པ་བཟང་སྤྱོད་ལ་བྱགས་དམ་གཙོ་བོར་མཛད་པ་དང་། འབན་ཀུན་རྒྱལ་
 སྐྱགས་མོ།

བཀའ་གདམས་སྐྱེ་གསུམ་བཅུ་བསྐྱེད་ཚུལ་ནི།—ཆོ་བོ་ཡབ་སྐུས། རོ་ག། མངའ་ཤིས་ཤིང་རྒྱན། ལྷ་ཆུང་
 པ། ཀམ་ཤིན་རྒྱན། ཞང་སྟོན་དར་རྒྱན། ལྷུགས་ཀ་པ་བྱུང་བཟང་། ལྷུགས་ཀ་ནས་ཤིས། འབྲོམ་ཀུ་སྐྱ་
 ར་མ་ཏི་གཞིན་སྐོ་ནས་བཟུང་དགེ་འདུན་སྐུ་བ་དང་ཆེ་སྟོན་ལས་དཔལ་པའི་བར་དུ་གཅིག་བསྐྱེད་དང་། དགེ་འདུན་
 ལྷུ་བ་ནས་ཤི་རྩེ་བ་དང་། དེ་ལས་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཆོས་གཞན་པ་ནས་དར་རྒྱས་ཆེ་ཏུ་སྐྱེ་ཆེར་ཟེར་རོ།

སྐྱུ་མཆེད་གསུམ་གྱི་འབྱུང་པ་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་ནས་འབྱུལ་དང་ཡན་ལག་འབྱུང་གི་སྐུལ་པར་བྱགས་ཤིང་རྒྱལ་པའི་
 གཏུར་ཆོབ་འཛིན་པའི་བཞིས་གཉེན་པོ་རྟ་པ་ཞེས་པ་བཀའ་གདམས་གཏུར་པའི་སྐོལ་འཛིན་གཙོ་བོ་དེ་ནི། འཕན་ལུལ་
 ལྷུ་ཀྱི་བྱོར་མང་དུ་གཉིས་སྤྱིང་བོ་ལྷུག་གི་བྱར་མེ་ཡོས་ལ་འབྱུངས་ཏེ་བྱིས་པའི་དུས་སྐོར་ལས་བསྟེན་གནས་གྱི་
 རྩལ་པ་བྱུང་ཞིང་བྱིས་ལྷུ་ཤིང་པ་པ་རེར་ནས་རོག་བྱུང་ཆུབ་དང་སྐྱུ་ཆུང་ལྷུང་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ་མཆོན་ཤིན་ཆེན་
 གསལ་དུ་གསོལ། ཆོ་བོ་དང་ཁུ་སྟོན་སྐྱགས་ཆོས་འབྲེལ་མཛད་ཅིང་ཁྱད་པར་དུ་འབྲོམ་ལོ་རོ་བཅུ་ཏུ་བསྟེན་ནས་
 མཁམ་པར་བྱུང་ཏེ་སྐོ་ལག་དང་མཁར་རྟོག་དང་གཏུར་མཁར་བྲག་དང་རྟག་ལུང་དུ་བཅུགས་ཤིང་བྱིས་ལྷུ་འཕན་ཚུལ་
 ལྷུ་ཀྱི་བོ་རྟོ་དགོན་བཅུ་གསུམ་པས། སྐྱེ་གསུམ་བཅུ་འདྲང་། དེ་ནས་ཤིན་ཆེན་གསལ་བ་འདྲིས། ཞེས་
 སྐྱགས་ལུང་བསྟན་དུ་བཅུགས་མཁར་རྟག་ལུང་པ་པོ་རྟ་པ་ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་དག་ཏུ་བཀའ་གདམས་གཏུར་རྒྱག་
 ལས་སྟོན་སྐྱགས་འཆད་པ་དང་སྐྱུ་མང་དཔའི་ལལ་གཅིགས་ཤིང་བྱུང་ཆུབ་མཆོས་དང་མཛན་ཞེས་སྐྱགས་མོ་ཏེ་རྟོན་
 དཔལ་ལ་གཞིགས་པར།

ཁོང་ལ་སྐྱེ་བ་མ་སྐྱེན་ཉེས་སྤྱོད་ཅིས་འདུས་པའི་ནང་གི་གཙོ་བོ་ནས་མ་ནི། འཕན་ལུལ་གཏུར་གོང་གི་གཞན་
 མ་གཏུར་དུ་འབྱུངས་ཏེ་སྐོག་མཁར་པ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་སྐྱུང་ཤི་མང་པ་རྣམས་ཆེ་སྤྱིང་གི་རོ་ནག་ཞེས་པ་འདྲ་དཔག་
 མེད་ཀྱི་སྐུལ་པར་བྱགས་པ་དེས་སྐྱུང་མང་ཤིན་ཆེན་སྤྱོད་དཔལ་ཏེ་སྐོ་སྤྱོད་ཆོགས་བསྐྱེད་མའི་སྐོ་ནས་འཕྲོ་རྟོན་
 གཙོ་བོར་མཆོད་ཅིང་སྐྱེ་བ་ལ་ལྷུང་པ་དང་ཁྱད་པར་དུ་གཉན་སྐྱེས་དཔའི་སྐྱུ་ལས་ལྷུང་པའི་སྐུ་ལྷུགས་ཤི་གོང་ཁ་བྱུང་
 ཆུབ་དཔལ་དང་མགུ་ལུ་པའི་སྐྱེ་མ་སྐྱུང་མང་དང་ཞང་པ་སྐྱགས་དང་བཅས་པ་དང་། པ་ཆེབ་རོམ་དཔའི་བསྐྱེད་དུ་
 འབྱུངས་དུས་རྣམས་ཞེས་བྱུང་བའི་ཞང་རོམ་བོ་བཅས་གར་བ་ཆེན་པོ་ཡོན་ཏན་བྱགས། ཞེས་པ་འཇམ་དབྱངས་

པར་ཡུགས་པའི་གཞུང་ཕྱོད་ཁིང་དེ་ལ་ཐུ་བཅུན་མ་ལམ་པ་དང་ལྷན་གྱི་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་རྣམས་གཉིས་སྟགས་མཁས་
 ལྷུང་ཆོད་ལྷན་དུ་མའི་གདམས་པ་དང་བཀའ་གདམས་དག་པའི་མན་དག་དང་བརྟན་པའི་འཁོར་མོའི་གཞུང་སྟུང་བརྟན་
 གྱིས་བརྟན་པ་ཞིག་ཡིན་ཁིང་། དེའི་སྟོན་པ་མཐར་ཐོག་མར་འབྱེད་པ་པོ་ནི་འཇམ་དབྱངས་སྟུང་མ་ཐུ་ཅོང་ཁ་པ་ཞེས་སྟུན་
 པའི་ཡུགས་པའི་བ་དན་ས་གཞུང་ན་གཤེད་བ་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རིང་མོ་ཞིག་ནས་གཏིང་དཔག་དཀའ་པའི་
 རྟགས་སྟེང་སྟོན་ལམ་དེ་མེད་ཀྱི་ཆ་གཏིང་ཆེན་པོ་ལས་ལེགས་པར་ཁོང་ཁིང་བསོད་ནམས་དང་ལོ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་རྣམས་
 ངོ་ཆའི་དུ་གཞན་གྱི་ཤིང་རྩས་ལན་ཅིག་མིན་པར་ཡང་ཡང་དངས་ཏེ་སྟུང་གཉིས་ཀྱི་ནས་མཁའི་སྒྲུང་པོས་རྣམ་པར་
 དཔེན་ཁིང་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཆོས་སྟུང་པའི་བ་ཆེན་པོའི་ལམ་དུ་ལེགས་པར་སྟོན་པའི་གཞུགས་སྟུང་གི་ཉི་
 རྒྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་སྒྲུང་རྟོགས་མཆོད་དཔེའི་ཆ་ཤས་ཡོངས་སུ་ཆོགས་པ་དེ་ཉིད་ལས་ནས་མཁའི་མཐའ་རྟག་པར་སྟུ་
 དཔུ་ལ་འཕྱིན་ལས་ཀྱི་ཁོད་ཟེར་གྲངས་མེད་ཚུགས་བརྟན་འབྱེད་པའི་ངང་ཆུ་ལ་ཡིན་པར་གོང་མ་ཆག་གོ།

དེས་ན་ཉམས་པའི་འཁོར་པའི་དུག་ཅན་གནས་སུ་སྟུ་ཆོན་པའི་རྣམས་འབྲུང་འཕྲིགས་ཀྱི་རྟུན་ཆད་མེད་པར་
 འབྲུགས་ཏེ་འཆི་བདག་གི་ཆ་མིན་མི་སྟུག་པས་དུ་ཁོད་ཆེ་ཆེ་བ་མི་མཐར་པ་གཅིགས་ཤིང་ཟག་བཅས་འདྲིད་ཡོན་
 ཀྱི་མིན་མའི་སྒྲིང་ཅན་གྱི་མཐར་སྟུག་བཟུང་སྟུག་མཉམས་ཀྱི་རྩ་གཤིང་གི་མེས་ཡོངས་སུ་བསྐོར་བའི་ཀར་དུ་ལས་
 ཉོན་གྱི་ཐུར་འགྲོས་རང་དབང་མེད་པར་མཐའ་གྲས་པའི་རིགས་རྟུག་གི་འགྲོ་བ་རྣམས་དྲངས་ཏེ་བྱིང་ནས་སྒྲུང་འག་མཐའ་
 དབྱུལ་ཁེས་མེད་དུ་འབྲུམས་པ་ལས་ཐར་བའི་ཐབས་དང་མགོན་སྟུག་མེད་པར་ལྷུང་བ་ལ། སྟུ་དཔུ་ཡོངས་ཀྱི་གཙུག་
 ལྷན་དམ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིང་ཐུ་ཆེན་པོས་དབང་མེད་དུ་བསྐྱོད་དེ་ཆོས་སྟུ་ལས་མི་གཤེད་པའི་ངང་ལས་ཀྱན་གསལ་ངོལ་
 སྟུ་ཆ་འཛོན་སྟོང་དུ་འབྱུང་བ་རྟུང་སྟུག་པའི་སྟུ་གསལ་པར་ཤར་ཏེ་མཆོད་བཟང་གི་བྱ་གཙུངས་ལ་ཐབས་མཁས་ཀྱི་
 དར་ཆེན་བསྐྱར་བས་ཐར་བའི་རྣམས་མར་འཕྲེན་པ་ལ་ཆས་པའི་དོད་དཔོན་ནི་དཔེར་ན་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་དབང་གི་རྒྱལ་
 པོ་དང་དཔག་བསམ་གྱི་ཐོན་ཡངས་ལས་དགོས་འདྲིད་འབད་རྩི་ལ་མེད་པར་འབྱུང་རྟུང་དུ་རྒྱལ་སྟོན་སྟོན་པ་དཔོན་ལྷ་
 བདུད་མིན་པོ་ལ་མ་ལུ་བུ་པོ་མོ་རིན་པོ་ཆེ་བུ་མཐར་ལྷ་ཟས་སྟགས་གདུལ་བྱ་གང་ལ་གང་གདུལ་གྱི་སྟེ་མའི་ཁམས་
 དང་བསམ་པ་དང་བག་ལ་ཉལ་དང་དབང་པོའི་རིས་དང་མཐུན་པར་ནོར་བུ་རྩ་ཆེལ་ཆོན་གང་དང་ལྷན་ན་དེའི་ཁ་དྲོག་རྟུན་
 པ་རྟུང་ལས་རང་ཅག་རྣམས་ཀྱི་སྟུལ་བ་དང་འཆོས་པར་དགོས་དྲོ་ཐུ་འཛོན་པའི་རྣམ་པར་སྟུལ་ཁིང་། རྟུང་པར་དུ་
 དེ་ཉིད་མ་ཐོན་པའི་དུས་ཅམ་ན་འཆད་འཐུར་རྟུང་དུ་པོད་འདྲིར་ཐོས་བསམ་བྱེད་ཁུལ་མར་ཡང་ཐོས་གསུམ་སོ་མའི་
 བསྐྱེད་བྱ་ལ་གཅེས་སྟུས་ཞན་ཅིང་ཞུ་བ་ནོར་བ་མར་བ་དང་རྟུགས་པ་ལས་ཆེན་གྱི་ཉམས་ལེན་ཀྱང་དེ་མ་ཅན་དུ་ལྷུང་
 པ་གཞིགས་ནས་དེ་ཀྱན་དག་པར་བྱ་ཁིང་ཉི་མའི་གཉིན་གྱི་བརྟན་པ་དུ་མ་མེད་པ་རྒྱལ་པར་མཆོད་དེ་ལུས་ཅན་རྣམས་ལ་
 ཕན་བདེའི་དགའ་རྟོན་སྟུལ་ཆེད་དུ་བསམ་བཞིན་དུ་ཐོན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྷ་ན་ཡང་དེའི་གསང་བ་ཐུན་མོང་མིན་པའི་
 རྣམ་པར་ཐར་བ་ནི་བདག་ལྟ་བུ་ལྟ་ཞིག་སྟེ་ཆེན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཐེ་བཞིན་བསྟར་པར་ག་ལ་ཐུས། དེས་ན།

ཨ་མ་འཕགས་ཆེན་གསང་གཞུས་ཐུ་སངས་མཐའ་།

སྟུ་སེམས་གཤོག་ཐུང་བསྐྱོད་དེ་བསྟུལ་བརྟུན་པར།

བཅོམ་ཀྱང་བྱོས་བཞིན་རིང་འཐུར་དེ་ཡི་ལྟུང་།

བདག་ནི་སྟུན་ཞེས་འབུམ་རྟགས་རྟོན་མིན་ནས།

དེ་རྟུར་ནའང་ཐ་མལ་པ་རྣམས་ལ་ཐུར་རྟུང་པའི་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཐུ་ནང་གསང་པའི་ཐུན་མོང་གི་རྣམ་ཐར་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་
 ལས་སྟོང་པོ་ཅུ་ཅིས་ཅུ་ཐིག་ཅིས་ཞིག་ལེན་པ་ལ་གསུམ། སྟུ་ཆོ་ཐོན་མ། འདྲི་ཉིད། ཐུ་མའི་རྣམ་ཐར་རོ།

ཆོངས་ཕུ་ཆོས་འབྲེལ་ལྷན།   དེ་རྒྱུ་བདེ་བ་ཅན་ནས་སྤྱོད་མི་ལུང་དུ་བྱོན་ཏེ་འདུལ་འཛིན་སྒྲུལ་ཏི་དགྲ་བཅོམ་གྱི་
བཀའ་བརྒྱུད་འཛིན་པའི་ཐོག་མ་པའི་བྱ་ཆེན་བཀའ་བཞི་པ་སྟོ་གསལ་ལས་།——

འདུལ་བ་ལུང་གི་བར་སྟོམ་དུ།	རབ་བྱུང་གསེར་ལྷོང་གཞི་དང་ནི།
དགག་དབྱེ་དབྱུང་དང་ཀོ་པགས་དང་།	སྒྲན་དང་གོས་དང་སྒྲ་རྒྱུང་དང་།
ཀོ་གསེར་དེ་དང་ལས་ཀྱི་གཞི།	དམར་སེར་ཅན་དང་གང་ཐག་དང་།
སྒོས་དང་གསེར་ལྷོང་བཞག་པ་དང་།	གནས་མཁུ་དང་ནི་རྩྭ་པའི་གཞི།
དགེ་འདུན་དབྱེན་ནམས་བསྐྱེད་པ་ཡིན།	

ཞེས་པ་རྒྱུ་གི་ལུང་ལྷེ་བཞིའི་དོན་གཞི་བཅུ་བདུན་འཆད་པའི་ཡོན་ཏན་དོད་ཀྱི་གཞུང་འདུལ་བ་མཛོ་རྩ་བ་བས་པོ་
དབྱེ་པ་དང་ལྷག་དོད་ཀྱི་སྒྲུལ་བརྒྱ་པ་དག་འབྲེལ་བ་ཅན་གསུང་རིང་ལ་ཉིན་རེར་འདུལ་བའི་རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་ཞོག་རིང་
བཅུ་བདུན་རེ་ལྷགས་འཛིན་མཛོད་ཅིང་ཆོགས་སྒྲུ་གིར་སྤྱིང་གསུངས་སྐབས་སྒྲུ་ཞི་གསུན་གྱི་གསེར་ལྷོངས་ལ་གནས་ནས་
སྤྱོད་ཏིང་བཞི་སྟོར་སོགས་ལ་དབྱེད་པས་ཏིང་འཛིན་བརྒྱུན་པོ་བྱུང་བ་ཀྱང་གྱིས་ཞེས་པ་བྱུང་གིང་ཏིང་འཛིན་ཀ་བ་ཞེས་
པ་ད་དུང་སྟོར་ལུང་གི་འདུལ་ཁང་དུ་ཡོད། དེ་དུས་སྒྲུ་སྟོད་སྒྱུར་ཚུལ་མཛོད་ནས་སྤྱོད་དང་བདེ་བ་ཅན་ནས་
ཐབས་མཛོད་ཀྱང་མ་ཐན་པས་ས་སྤྱོད་ལྷག་ཐེབས་པར་བཞེད་དེ་དུར་སྤྱིག་གི་ཕྱི་ལ་ནས་གནས་སྤྱོད་དུ་བྱོན་ནས་སྟོབ་
མ་འགའ་ཞིག་ལ་མཛོད་པ་ཀྱང་བུས་ཅོར་གཅིག་ཚུལ་བཀའ་མཛོད་དེ་འདྲི་ནི་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་སྟོར་བྲག་མཆོལ་ཆེ་བ་སྟོར་
བའི་ཐོག་མའོ།།

དེ་ནས་སྤྱོད་ཐང་དུ་བྱོན་ཏེ་གཅེན་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་བྱ་མས་པའི་གཞུང་གི་རྒྱུ་སྒྲུ་འབྲངས་ཏེ་བཀའ་པའི་གཞུང་
ལས་།——

ནས་ཞེས་ལྷེ་དང་ལྷན་པའི་ས།	ཡིད་ཀྱི་ས་དང་གཞན་གསུམ་སྟེ།
རྟོགས་དབྱེད་བཅས་ལ་སོགས་པ་དང་།	ཏིང་འཛིན་བཅས་དང་མ་ཡིན་དང་།
སེམས་ཡོད་པ་དང་སེམས་མེད་དང་།	སྒོས་དང་བསམ་དང་བསྐྱེད་ལྷན་དང་།
དེ་བཞིན་ཐོག་པ་གསུམ་ལྷན་དང་།	ལུང་པོར་བཅས་དང་ལུང་མེད་གཞན།

ཞེས་པའི་ས་བཅུ་བདུན་སྟོན་པའི་རའི་དངོས་གཞི་དང་། དེའི་འབྲེལ་པ་ལྷེ་བྱུང་ཆོག་དོན་ལྷེ་བཞི་ལ་སོགས་* པར་
གཏན་ལ་འདེབས་ལྷེད་ནས་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྐྱེད་པ་དང་དེ་དག་ལྷེ་སྟོད་གསུམ་ལུ་སྤྱོད་པའི་གཞི་བསྐྱེད་པ་དང་།
མིང་གི་ནས་བྱངས་སུ་ཀྱང་བྱུང་གི་ནས་བྱངས་སྟོན་པའི་ནས་བྱངས་བསྐྱེད་པ་དང་ནས་པར་བཀའ་པའི་སྟོ་བསྐྱེད་པ་སྟེ་ས་
ལྷེ་ལྷེ་བས་པོ་བརྒྱ་སྟེ་ལྷེ་ལྷེ་དང་ཞེས་བྱའི་གནས་དང་། ཞེས་སོགས་དངས་ཟིན་ལྷུང་གྱི་དོན་བཅུའི་ཐོག་ཆེན་བསྐྱེད་ཏེ་
སྟོན་པའི་ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་སྟོ་ཐོག་བསྐྱེད་བས་པོ་གསུམ་དང་མཚན་ཉིད་ཀྱང་བུས་པས་པོ་ལྷེ་སྟོ་ཐོ་གཉིས་དང་། གཞུང་
གི་གཞུང་ལས་ཆོས་ཀྱང་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཙམ་དུ་སྟོན་པའི་སྟེ་ལྷེ་ལྷེ་པ་དང་དེ་རིག་པས་བསྐྱེད་པ་ཉི་ལྷེ་པ་དང་དེའི་
གཞི་བྱུང་པོ་འཆད་པར་སྟོན་པ་བྱུང་པོ་ལྷེའི་རབ་འབྱེད་དང་དེ་ལྷུང་ཡིན་ཀྱང་འཆད་ཉན་འཆད་པར་སྐྱབ་པའི་ནས་བཀའ་
རིག་པ་དང་སྟོ་གསུམ་གྱི་ལས་འཆད་པར་སྟོན་པའི་ལས་བྱུང་པའི་རབ་འབྱེད་དེ་དང་རྒྱུད་དུ་བཅུ་མས་པ་ལྷེ་དང་།

* ས་ལྷེ་ལྷེའི་དང་པོ་བྱུང་གིས་གསུང་རབ་དོན། བར་པ་བྱུང་གིས་གཞུང་། བ་མས་འཆད་ཚུལ་སྟོན།

ཞེས་གསུངས་པའི་དེའི་ཁྱེ་ཚོགས་གལ་ཆེ་བར་དགོངས་ནས་མདྲ་རྒྱལ་གྱི་ལམ་གྱི་ཅུ་པ་ཐོས་པ་མ་མཐོང་བཅས་
 དགག་གནང་བའི་མཚམས་ལས་ཁུང་ཟད་ཀྱང་མི་འདེལ་ཞིང་ཉེས་བྱས་པུ་མོ་མཆོད་པར་ཡང་ཁྱེ་མཚོ་ཞེན་པོ་དང་རོ་བཞིན་
 ཞག་ཏུ་མི་འཕྲོགས་པར་གངས་གཡག་གི་རྩ་མའི་དཔེ་རྒྱན་བསྐྱེད་བཤག་ཞིང་བཟུང་སྟེ་ཉན་པ་དང་སྒྲོམ་རིམ་ལས་འབྱུང་
 རྒྱུ་དུ་འདྲོད་ཅིང་ཆེག་ཞེས་ལ་གནས་ནས་ཐམས་ཀྱི་ཆོད་རིག་པ་དུས་མེན་དུ་མི་ཉལ་བར་བརྟན་པ་དབང་པོའི་སྒྲོམ་
 པ་ཞེས་བཞིན་དུ་ལྟོད་པ་མོགས་དང་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པ་རྒྱར་གྱི་ཐུན་གཤགས་དང་ཐུན་མཚམས་ཀྱི་ནལ་འབྱུང་དང་
 ཡང་མི་འགལ་བའི་དང་ནས་མདྲ་རྒྱལ་གྱི་རྟེན་འཛིན་དང་ཞེས་རབ་ཁྱུང་པར་ཅན་བསྐྱེད་ཐྱིད་དུ་གཞིན་ཏེ་ནས་ཀྱང་
 བསམ་གསུང་དང་ལྷའི་བསྐྱེད་སྐྱབས་མོགས་མཛད་མོད་ཀྱང་ཁྱུང་པར་དུ་ལྷ་མའི་སྒྲོ་ཁང་ལྷེ་མའི་སྒྱེད་ནས་དབུ་མ་པ་དང་
 རྒྱན་དུ་བཅུགས་དུས་འཇམ་དབྱངས་ཀྱིས། བསེ་ཏུ་རྒྱ་བྱུང་གནས་པ་ཞེས་མོགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་དཔེན་གནས་རིས་
 མེད་དུ་གཏོ་བོར་སྐྱབ་པ་པ་མཛད་པ་གྱི། དབྱུང་མེ་མོ་རྒྱག་སྒྱེད་ལྷ་པ་བཅུ་པར་འཁོར་འཇམ་དགའ་པ་མོགས་དུས་པ་
 བཞི་དང་རྟོགས་ཐུན་འཇམ་དཔལ་ཁྱེ་མཚོ་མོགས་མདྲ་པ་བཞི་སྟེ་འཇམ་དབྱངས་ཀྱིས་ལུང་བསྐྱེད་པའི་འཁོར་དག་པ་
 རྣམ་བསྐྱེད་དང་བཅས་སྒྲོར་ལུང་ནས་བྱོན་ཏེ་གཟུང་གོ་ལ་བཅུགས་ནས་བྱ་བུ་ལ་ལོ་ལ་ཁོས་ལུང་དུ་རྒྱལ་པམ་གྱི་
 རྒྱུད་པ་རྒྱལ་མེན་མཛད་པ་ལ་རྩོད་དུ་བསམ་གསུང་གཉིས་གལ་ཆེ་བར་དགོངས་ཏེ་རྒྱུད་བཤགས་མོགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་
 རྒྱག་དང་མཆོ་ལམ་མོགས་མཛད་ཆོ་རྩེ་ལ་དབུ་མོད་དང་རྒྱག་ཞབས་ཀྱི་རྒྱལ་ཐབ་པ་བབས་པ་དང་རྩོའི་མཆོ་ལམ་མེར་ཟད་
 པ་དང་རྒྱག་མོར་ལ་མེར་གསུང་གི་བར་དུ་དགའ་བ་བསྐྱེད་པས་མངས་རྒྱལ་མོ་རྒྱ་བུ་མམ་པ་སྐྱར་བྱ་ཆེ་དཔག་མེད་མོགས་
 ཀྱི་ནལ་ཡང་ཡང་གཞིགས་དེ་དུས་གཟུང་མང་པོའི་བཀད་པ་མཛད་ནས་དགོངས་ཆོ། འཇམ་དབྱངས་ཀྱིས་—

དམར་ཁྱོད་འདུལ་དགའི་སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་ལ།
 བཀད་པའི་མན་མོགས་ཆེན་པོ་གལ་ཞིག།
 དེ་བས་དཔེན་པ་བསྐྱེད་ནས་རྩ་གཅིག་བསྐྱབ།
 རང་གཞན་གཉིས་ཀྱི་འཛིན་པའི་ལམ་རྟེན་སྟེ། ཞེས་གསུངས་ཏེ་བཞུགས།

དེའི་ཐུ་མོར་རྒྱུ་འཛིན་ཏེ་མོ་མོ་བུམས་པ་མཇལ་ཏེ་མཛོད་པ་དང་སྒྲོན་ལས་མཛད། དེ་ནས་དུགས་པོ་སྐྱར་ལུང་
 གི་ཁྱེ་མོགས་ལུང་རྒྱགས་དས་འཕེལ་སྐབས་ཞིག་ཏུ་འཇམ་དབྱངས་ཉི་མ་འབྱེད་ཀྱི་གཞི་བཟུང་ཅན་ལ་མངས་རྒྱལ་
 ལུང་སེམས་མང་པོ་དང་རྒྱ་བུ་པ་ཡམ་པམ་ལྷ་མོགས་མེད་མཛེད་ལྷགས་ལྱང་ཆོས་ལུགས་ཡོན་ལྷན་གཉིས་མོགས་པར་
 ཉི་ཏ་དང་མིན་རྒྱུ་ཏི་མ་ར་རྒྱ་རྩལ་ནག་གསུམ་མོགས་ལྱུང་ཆོན་དུ་མས་པཞོར་པ་གཞིགས་ཏེ་དེ་དག་གི་གཟུང་ལ་
 བརྟན་ནས་བསྐྱེད་འཕྲོ་ལ་ཐན་པ་རྒྱ་ཐོན་འཕུལ་པའི་རྟེན་འབྲེལ་བཞིགས། ཡང་དང་འཕྲིགས་ལྱུང་གི་ནལ་ཡང་གཞིགས་
 ཏི་མ་མོར་ལུང་བསྐྱེད་མང་པོ་ཞིག་* རྩལ་མཛད་དེ་ལྱང་དུ་སྐྱེས་ཤིང་དེ་ནས་བཟུང་དེའི་བདག་འཕུག་ཀྱང་མ་ཆག་པར་
 མཛད། ཡང་རྒྱར་དང་འདྲ་བའི་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་རྒྱགས་ཁར་རལ་ཤིང་འཕྲུ་བ་ཡོད་ཅིང་རྩ་རྒྱ་མའི་རྒྱགས་ཁར་རྒྱགས་
 པ་ལས་བསྐྱེད་དེ་བདུད་རྩི་དགའ་མེར་གྱི་རྒྱན་བབས་ནས་རྒྱགས་རྒྱུད་ཆོས་པ་དང་། དེ་དུས་མི་མང་པོ་འདུལ་པ་ལས་
 ལས་ཆེར་གྱི་ཁར་བདུད་རྩི་མང་པོ་དང་འགའ་ཞིག་ལ་ཁུང་ཟད་པེ་དང་ལ་ལའི་ཁར་མི་འགྲོ་བའི་གཞིགས་རྣམས་ལྱང་
 མོགས་བདེའ་ཆོག་གིས་བཀོད་པ་གྱི།

གྱ་ 5 ‡ 5 ཡི་མོར་ཁྱུང་༥ ཏུ། རྒྱུད་མོས་ཀྱི་ ཆོས་ནི་རྣམ་པར་རྒྱས།
 རྒྱུང་པ་ 7 མང་པོ་དེ་ལ་ 2 རོལ། བདུད་ 2 རྩི་མཚོག་ཀྱང་འཕུང་བར་རྒྱང་།

* རྒྱལ་པའི་སྐྱེགས་བསམ། † ཀྱ་ལ། ‡ ཅི་ཏུ་ 5 ཉི་ལམ་ཤི། ༥ ལུས། ཀྱི་ བདེ་ཆེན།
 7 གཏུལ་བུ། 8 བདུད་རྩི། 9 ལས་རིམ་བྱུང་༥

229

କିନ୍ତୁ ଏହା ଏକ ସମୟରେ ଏହିପରି ହେବାକୁ ଯିବ । ଏହା ଏକ ସମୟରେ ଏହିପରି ହେବାକୁ ଯିବ । ଏହା ଏକ ସମୟରେ ଏହିପରି ହେବାକୁ ଯିବ ।

ଏହା ଏକ ସମୟରେ ଏହିପରି ହେବାକୁ ଯିବ । ଏହା ଏକ ସମୟରେ ଏହିପରି ହେବାକୁ ଯିବ । ଏହା ଏକ ସମୟରେ ଏହିପରି ହେବାକୁ ଯିବ ।

ଏହା ଏକ ସମୟରେ ଏହିପରି ହେବାକୁ ଯିବ । ଏହା ଏକ ସମୟରେ ଏହିପରି ହେବାକୁ ଯିବ । ଏହା ଏକ ସମୟରେ ଏହିପରି ହେବାକୁ ଯିବ ।

ଏହା ଏକ ସମୟରେ ଏହିପରି ହେବାକୁ ଯିବ । ଏହା ଏକ ସମୟରେ ଏହିପରି ହେବାକୁ ଯିବ । ଏହା ଏକ ସମୟରେ ଏହିପରି ହେବାକୁ ଯିବ ।

ཀུལ་བཟུན་འཛིན་ཀུམ་ཕྱིར་བུ་འི་གསེར་འཁྱར་ཅིས།

བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གསེར་དུ་བཟུང་བཀའ་ཅིན་དེ།

བསམ་ཆེ་མིག་གིས་ཆུ་མིག་དབང་མེད་བཟུང་།

དེ་དག་གིས་མཚན་པའི་རྣམ་དཀར་གྱི་བྱ་བ་གང་དང་གང་མཛད་ཆེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ཅི་ས་ཟིན་པ་ཆོན་དུ་སོང་བའི་དངོས་པའི་མཁའ་རྒྱུད་ཉིད་ཀྱི་ཀུམ་གང་པའི་ཆེས་ཆུ་གང་ཟག་ལྗེའི་དགེ་འདུན་དང་བྱང་པར་དུ་རང་གིས་མཛད་པའི་དགེ་རྩ་ལ་ལྷགས་རངས་པའི་ཐབས་མཁས་ཀྱིས་སྤེལ་བར་མཛད་ཅིང་། དེ་ཡང་བྱས་བཅོའི་ཚུལ་དུ་ཡོངས་འཛིན་གྲུན་དང་ལྷག་པར་དུ་འཇམ་དབྱེད་ཀྱི་བཀའ་ཅིན་དུ་དགོངས་ཚུལ་ནི་—

འབད་པ་ཆུང་ཆུབ་ཆུབས་ཆེན་ཆོགས་བཟུང་མ། སོགས་དང་།

ཚུལ་འདྲི་བསམ་ཞིང་འདུན་མ་ལེགས་ནས་གདའ།

བཀའ་ཅིན་ཆོད་ཆེ་བཅུན་མཁྱིན་པའི་གཏོར། ཞེས་གང་གསུངས་ལྟར་རྒྱ།

དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་བསམ་རྒྱུ་ལ་གསུམ་མཛད་ཅིང་སྟོན་ལས་ཆེན་མོ་བཅུག་པ་ནི་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས་ལྟར་གྱི་རྣམ་ཐར་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་ལ། ཡང་བཟུན་པ་ལ་བྱ་བ་བྱས་པའི་མཛད་པ་བཞི་ནི་རྒྱུད་ཀྱི་ཞིག་གསེས་མཛད་འབུལ་གཏལ་གྱི་ཅུ་ལྷ་རྩ་ཆེན་མོ་དགའ་ལྷན་གྱི་རྒྱུ་བ་མཛད་ཆེ་འབུལ་རྒྱུན་ལས་དང་བཞི་ཟེར་རྒྱ།

དེ་ནས་སྤྱིར་ལོ་རེར་ཆོ་བའི་མཁུན་དུ་ཟན་འདྲེལ་མར་མེ་མི་ལས་བརྟག་པ་གསུམ་དང་གསུང་བདག་གིས་ལུང་བཟུན་པ་ཆུ་བཞི་ཀ་མཁུན་པར་བཞི་གོང་དང་རྒྱུད་ཤོད་ལྷན་གཏོས་ཀྱི་སོ་མཚམས་ཀྱི་པེ་ཆེན་པོར་དགོན་པ་བཏབ་ན་བཟང་བར་བཏབས་པས་དེར་ཕྱོད་ནས་ཁྲགས་དང་མཁུན་པའི་ས་བརྟག་བསྐར་རྒྱུར་བ་བྱས་ཏེ་གནས་བྱུང་གིས་བརྒྱབས་ཤིང་ཀུལ་པའི་ཁྲི་ཤོར་གི་དུས་ཀྱི་མཁའ་རྒྱུད་ལ་གཏོས་ཀྱི་མཁའ་མར་ལྷགས་པའི་ཉར་ཉིང་འཛིན་ཟབ་མའི་བརྒྱུད་པ་ཏའི་མི་ཏའི་རྒྱུན་བརྒྱུད་རྒྱུར་རིན་ཆེན་དཔལ་རིན་ཆེན་ལྷན་པོ་ཡམ་ལྷས་ལ་ཞལ་ཏེ་གནད་རྒྱུར་རྒྱུན་བདག་མཛད་དེ་བཀའ་བརྒྱུད་པ་དང་མ་རིན་ཆེན་དང་འདུལ་འཛིན་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་བརྟག་གསེས་པ་གནད་བཟུན་པ་ལག་གི་རྒྱ་ཆོར་པ་དུང་ཁར་གཅོད་སོགས་ཡན་རྟེན་འདུལ་བ་དང་མཁུན་པར་མཛད་ནས་ལོ་རེར་ཆོ་ཉིད་ཀྱི་བཅུགས་ཁར་བཅས་པ་རྩད་ལས་མ་ལྷག་པ་བུང་ཁར་བརྒྱན་ཆུ་ཆོས་འབྱུང་ནས་མངའ་རིས་ནས་ཀྱི་ནག་པར་གྱི་རྒྱ་སོར་པའི་བྲུ་པ་ལྟ་རྒྱུ་པའི་མ་ལུས་པའི་མ་དགོན་ཆུ་མིག་འབུལ་གྱི་འབྱུང་གནས་གངས་ཅིན་འདྲེལ་ཤིང་དགའ་ལྷན་རྣམ་པར་ཀུལ་པའི་ཁྲིར་བཏབ་པས་བཟུན་པ་དུ་མ་མེད་པའི་གཞི་རྩ་ཆེན་པོ་རྒྱལ་ས་ཏེ་དེར་དགེ་འདུན་གྱི་རྒྱ་སོར་དང་རྒྱ་གམ་དང་རིང་ལག་ག་རྒྱུན་ཆུག་མ་སོགས་བྱུན་ཞིང་ཆོས་གོས་དུས་ལྟར་རྣམ་གསུམ་གཤིང་ལྷུང་དང་མི་འདུལ་པ་ལ་སོགས་པའི་འདུལ་པའི་ལྷག་ལེན་སྤྲ་རགས་ཀྱི་ཕྱོལ་བཅུགས་སོ།།

དེ་དུས་རྒྱེ་མ་ཉིད་ལོ་ཁ་ཁ་ཆོས་རྒྱུད་དུ་ལྟ་རྟོད་འཛིན་པ་རྒྱག་བརྒྱ་ཆོས་ལ་ལྷུབ་ཐབས་གྲུན་བཟང་དང་ལས་རིས་སོགས་གསུངས། དེ་ནས་ལྷན་རྒྱུ་ཟིན་པོ་ཆེ་བཙོན་བཟང་བས་གསོལ་བཏབ་ནས་འབྲི་གོང་ཟངས་པའི་ཕུ་མཆོན་དུ་ཕྱོད་ནས་མཁའ་ཆེན་ཀུལ་བཟང་སོགས་ལ་ཆོས་མང་དུ་བསྟུལ། དེ་ནས་ལོ་ཁ་ཁ་བསམ་མཁའ་རྒྱུད་དུ་ཕྱོད་ནས་འདུལ་པའི་ཆོགས་རིམ་རིམ་ལྟ་གསལ་རྒྱོན་ཟིན་བྱས་འདེབས་རྣམས་ལྟ་མ་ཁྲུང་ལོ་དེའི་རྒྱ་བ་བཅུ་གཉིས་པའི་ཆོས་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་མོ་ནས་རྒྱག་གི་རྒྱལ་མོའི་བར་དུ་མནལ་ལས་དུ་གསུང་འདུལ་འཇམ་པའི་རྒྱ་རྒྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་གཞིགས་པའི་

[illegible]

१३. यथा कः कान्तां सुखं वदन्त्यः सः कश्चिन्मया :—

མེད་ཀྱི་འཇམ་མཁའ་ལ་ཕྱེ་རྒྱུ་ཡིན།

ସ୍ତବ ସ୍ତବକ୍ଷେପିତ ଶିଖାଞ୍ଜଳି ଶିଖାଞ୍ଜଳି ଶିଖାଞ୍ଜଳି ଶିଖାଞ୍ଜଳି

འཕྲུལ་གསུམ་ལྟར་རྟོགས་ཀྱང་པའི་དམ་ཆོས་ཀྱང་།

ཁྱེད་ཀྱིས་ཉིན་མོར་མཆོད། ཞེས་གསུངས་པ་ཞིན་དུ་མད་རོ།

[illegible]

འཁྲི་དང་ཐུན་གྱི་ས་འཛམ་ལ་ལྷ།

དཔལ་ལྷན་ཅན་གྱི་དཔོན་པ་འཛིན།

॥ वरुणं नमस्कृत्य ॥

$\frac{1}{2}, \frac{1}{3}, \frac{1}{4}, \frac{1}{5}, \frac{1}{6}, \frac{1}{7}, \frac{1}{8}, \frac{1}{9}, \frac{1}{10}$

ཆོས་རྒྱུད་པུ་ཡི་གན་འདུགས་ཤིང་།

ཐུ་ཁང་ག་བ་ཤིང་ལོ་རྒྱུ།

८. 'यि' श्लो. पात्रुपास' कम्' वदिन' य ।

དེའུ་གུན་འབྲུག་གིས་མཆོད་པར་བྱེད།

སྒྲོན་པའི་མདོ་བཞེན་གསུང་ལྷོགས་ཤིང་།

སྒྲུབ་པའི་དབྱུངས་ཀྱིས་གསོལ་བ་འདེབས།

ང་ལ་གསོལ་བ་རབ་བྱབ་ནས།

मृत्तुपक्षेऽपि मरुत्तुपक्षेऽपि ।

ལྷ་མོ་དྲི་མ་མེད་པས་བྱས་པའི་མདོ་ལས་།—

ཐུང་ཕྱགས་གངས་རི་རྒྱ་ཁྱི་སར།

དགེ་བ་ལྡན་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ།

དམ་པའི་ཆོས་ནི་གྲིས་པར་འགྱུར། ཞེས་དང་།

* ཚྲིམ་ལུགས་མ་དག་ཙོ།   † གསལ་གསུམ་॥

ལྟོ་བཟང་གྲགས་པ་འགྲན་ཆེ་ཀུན་དང་བྲལ།

སྒྲ་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རྩེ་ཏུ་སེམས་མཆོག་བསྐྱེད།

ཞིང་འདྲིང་མཛོ་དང་རྒྱལ་ཁྱི་གཞུང་ལྷགས་སྤེལ།

འདི་ཉི་མེ་འཕྲོ་ལུང་ལ་ཐལ།

དབང་བསྐྱར་ཟི་ཡི་ལྷ་པ་དག་ཏུ།

བཅུན་མོ་ཕྱིར་ས་ཀྱི་ངོས་ཕྱོགས་སུ།

དགོ་འདུན་དཔག་མེད་འདུ་བར་འཁྱུར།

འི་ནི་གང་ཡིན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས།

དབྱུང་གཙང་མཛོ་ཁམས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི།

མཚོད་གནས་དམ་པ་ཚོགས་གསལ་རྟེན།

མངའ་ཟིན་ཕྱད་ཁམས་ཀྱི་སྐྱབས།

ཕྱོགས་བཅུར་ཤི་རྟོན་གྱིས་པར་བཟུར།   ཞེས་གསུངས་ནིང་།

५. कर्म :-

ཐ་མར་བརྟན་པའི་མེ་རི་དག།

གཡགས་པའི་མཚན་གྱིས་གསོ་བར་བྱེད། ཅེས་དང་།

ਅੰ ਤੇਰਾ ਘਰ ਘਰ ਘਰ :—

ལུ་མོ་* ཁྱོད་ཀྱིས་ངེས་པའི་བྱང་མཐའ་དེ།

५. रंररर वरुवर वरुवर रररर वुवर + वरुवर वरुवर।

५. १२३. ४५६. ७८९. १०११. १२१३. १४१५.

སྒྲིགས་རུ་ས་ལོག་བྱེད་ཐོང་ཡུལ་འབྱུང་བའི་ཙུང་།

དགེ་སྲོང་ལྷུ་ལ་འཛིན་གྲགས་པའི་མཚན་ཐོགས་ཏེ།

ལང་གི་ཁིང་དུ་སྒྲིང་གའི་ང་རྩེ་གྲགས།

ཁྱིམ་མ་འཁུལ་བཤུ་མིང་ཡང་དག་ཁྱིམ་ལ་ལྷོད།

ཐུབ་ཉེད་ལྷོས་བཟོད་བརྟན་པའི་ཐུག་རྟགས་འཛིན།

བཟླ་པ་གསལ་བར་བྱད་པའི་དགེ་སྤྲུང་ཙཱ་ཀོ།

མཐའ་ཡས་སྐྱོད་ལྷོ་ཚོགས་ལ་དབང་བསྐྱོར་གིང་།

ཀྱུང་ཆེ་ཀྱུ་མཆོའི་དགོངས་པའི་བུ་ཕྱང་ནས།

གདུལ་བྱར་བྱར་བའི་སྐལ་ལྷན་ཚོམ་པར་མཛོད། ཅེས་དང་།

[illegible]

* འདི་པལྱི་དང་དཔོན་པག་དཔར་ལུགས་ཀྱིས་དང་མངས་ཀྱིས་ལྷན་ཞུགས་ཀྱིས་འཛིན་པ།   + ལྷན་པ།
 ལྷན་པ།   + ལྷན་པར་ཆུ་པར་པར།   ལྷན་པ་དང་པལ་པལ་པར་པར་པལ་པལ། || ལྷན་པོན་པ།
 ལྷན་པ།   ལྷན་པ།

དེ་ལ་ཀྱུ་གར་དུ་པམ་ཅེན་པམ་ཅུང་ཞེས་བྲགས་པ་དང་ཆ་མཐུན་པར་པོད་དུ་དཀའ་བཞི་ཐུར་ནས་བྱང་ཞིང་།
དཀའ་བཅུ་ཀྱལ་ཚབ་ཀྱི་དུས་ནས་དང་། སྤྱིར་བསྐྱེས་* དཀའ་བཅུ་ཁྱི་ཅེན་འདན་སྤྲད་པ་ཡི་བཟང་གི་དུས་དང་།
རབ་འབྱམས་པ་བྱམས་ཅེན་རབ་འབྱམས་པའི་དུས་ནས་དང་ལ། དེ་དུས་ཀྱི་དཀའ་བཅུ་རབ་འབྱམས་ནི། ཞེས་
རབ་ཐོང་བ་ལས་:—

རིག་པ་སྤྲུགས་པས་ལས་པསྤྲུབ་ཞིང་། སྤྱི་མའི་ཐད་ནས་མ་བསྐྱབ་པ།
འཕྱོན་པའི་བྱད་མེད་སྤྲུམ་མ་བཞིན། ཚྲིགས་ཀྱི་ནང་ན་མི་མཛེས་སོ།

ཞེས་པའི་དཔེར་མ་སོང་བར་ཡོངས་འཛིན་བསྐྱེན་ནས་པོ་ཉི་བཞི་དང་བདུན་སྟགས་ཀྱི་ཚྲིག་རྟོན་གཉིས་ཀ་སྤོ་ན་
ཡོད་ནས་མཚན་བཅགས་པ་ཡིན་པས་ན་རྟོན་ལྡན་གྱི་དཀའ་བཅུ་འཇུག་པའི་དཀའ་བཅུ་རབ་འབྱམས་པ་ཡིན་ནོ།

སྤྱིར་བཤེས་ཉན་གྱི་བརྒྱུ་ལྷགས་འཛིན་པའི་ཇོ་པོ་རྩན་གཅིག་པ་བཞི་ནི། ཚྲིགས་ཚས་ལྷང་པའི་མཁན་པོ་
མཛེད་པའི་ཇོ་རྩན་ལྷ་བ་སྤོ་སྤོས། ཇོ་གས་རིས་ལལ་ཅེར་ལ་སྤྱིར་བ་ཐོན་པའི་ཇོ་རྩན་བསོད་ནམས་ལྡན་གྱུ་བ།
ཀོང་པོའི་ཕྱོགས་སུ་ཇིའི་བརྩན་པ་འཇུག་པ་བོ་ཀོང་པོ་ཇོ་རྩན་༥ མཚན་སྤྲུག་གི་མཁན་པོ་མཛེད་དེ་ལྷ་ནང་དུ་ཇིའི་
བརྩན་པ་སྤོལ་བའི་ཇོ་རྩན་ལེགས་རིན་ནོ།

ཚུལ་ཁྲིམས་ནམ་པར་དག་པའི་གནས་བརྟན་བྱུག་ནི:— ཇོ་སྤྱི་མ་སྤོ་བྲག་པ་ལ་མཇལ་བར་འཕྱོན་སྐབས་ཀྱི་འཁོར་
དུ་ཡོད་པའི་ཇིའི་ཅ་བའི་སྤྱིར་འཁོར་གནས་བརྟན་ཚས་བཟང་བ་དང་། གནས་བརྟན་ཀྱལ་སྤྱིར་བ་རྟོན་གྱུ་བ་དཔལ་
དང་། དཔོན་བཞི་འཛིན་སྟགས་ཀྱི་སྤྱི་མར་གྱུར་ཞིང་འཁོར་པོ་༥ ཅེན་པོ་ལ་མངའ་བའི་སྤྱི་མ་པ་མགོན་
པོ་གནས་བརྟན་དགེ་འདུན་ཀྱལ་བོ་ཉི་དང་བར་སྤོར་བ་གནས་བརྟན་ཐོད་ཟེར་བ་གྲག་གིས་༥ དང་། འཕྱོས་སུ་
ལས་རིས་མང་དུ་གསུངས་ཤིང་ཚས་ཇི་དཔོན་ནས་མཁའི་སྤྱི་མར་གྱུར་པའི་གནས་བརྟན་གཞིན་ཀྱི་ཐོད་ཟེར་གྱི་དང་།
མོ་ཐར་བྱང་བ་སྤྱི་མོས་ཀྱང་མ་གོས་པར་མཛེད་ཅིང་རྩན་༡ སྤྱིར་དགོན་དཀའ་དུ་གཤེགས་དུས་མེ་རྟོག་འདབ་བཞེའི་
རར་བབས་པའི་གནས་བརྟན་ཀྱན་དགའ་འབྱམ་ནམས་སོ།

ཇོ་སྤྱི་མ་བྱང་གི་ཐབ་མོའི་རྟོགས་ལྡན་ལྷ་ནི:— སྤྱིར་གནས་མང་དུ་མཛེད་དེ་ལྷ་མང་པོའི་ཞལ་གཅིགས་ཤིང་
ཇོ་སྤྱི་མས་སྤོན་ལམ་ཅེན་མོ་འཇུག་དུས་མཇལ་ནས་འཇམ་དབྱངས་སུ་མཛོང་བའི་ཀྱི་ཅོར་རྟོགས་ལྡན་སངས་ཀྱས་
དཔལ་བཟང་དང་། དཀའ་བརྟན་པའི་ཕྱག་ལེན་ལ་རྟགས་ཐོན་ཞིང་མི་དབང་བྲགས་འབྱུང་སྟགས་ཀྱིས་ཀྱང་བགྱར་
བའི་རྟོགས་ལྡན་ཚོད་སྤྱི་མ་རས་པ་གྲགས་འབྱུང་དང་། དུ་སྤྱིར་ཀ་གཉིས་མའི་ཞིག་གསེས་མཛེད་པར་གྲགས་པའི་
བྱ་བྱང་པ་རྟོགས་ལྡན་རལ་ཞིག་དང་:—

ཀག་རྟེ་ཡངས་ན་གཞི་རྟོགས་པ། རི་པོར་མལ་ནས་ཐོན་པ་བཞིན།

ཞེས་པ་རྩར་གྱི་བྱ་བྲལ་པ་རྟོགས་ལྡན་བྱ་ལེ་ནམ་ཀྱལ་དང་། རྟོགས་ལྡན་ནམ་མཁའ་ན་དེ་ནམས་ཉི་དཀའ་ལས་
འགའ་ཞིག་ནི་ལོང་ཐོག་གཉིས་རེར་བསྐྱངས་པའང་ཡོད་རྟོ།

གནན་ཡང་ཚས་ཇི་ཉེར་གཉིས་པ་སྟགས་ཀྱང་བརྟན་ཞིང་ཐལ་དང་ཉེ་བའི་ལྷན་པོ་དགོན་དུ་བརྟན་འཕྱོའི་རྟོན་

* བཅི་ཏུ་བྱེད་འདུ།   † ཆབ་ནག་དགེ་ལྡན་བཅུ་བ།   ‡ ཕྱག་རྟོན།   § ལྷ་རི་པོ་ནམ་ཀྱལ་བཟུང་།
༥ ལྷ་པོའི་བསྐྱེད་པའོ།   ༦ མངས་རྩས།   ༧ ལྷན་གཤམས།

॥ ५५५ ॥ ॥ ५५५ ॥

॥ ५५५ ॥ ॥ ५५५ ॥

॥ ५५५ ॥ ॥ ५५५ ॥

॥ ५५५ ॥ ॥ ५५५ ॥

॥ ५५५ ॥ ॥ ५५५ ॥

॥ ५५५ ॥ ॥ ५५५ ॥

ཅམ་པའི་ལྷ་བ་དང་པོ་ཆེ་ཡང་ཐལ་འཕྱུར་བའི་ལྷགས་ལྷན་མོང་མིན་པ་བྲགས་ཆུང་བས་ཕྱི་མ་འདི་རང་དང་གི་ལྷགས་
 དང་མ་མཐུན་པའི་ཆ་འགའ་ཞིག་མཛོད་ནས་སམ་རང་ལྷགས་དེ་དང་མཐུན་ཁུལ་བྱས་ཀྱང་གནད་ཇི་བཞིན་མ་ཆེད་ཅིང་
 ཞིག་ཏུ་ཡང་མ་བཟླག་པར་དང་ཐུགས་ཕྱོགས་ལ་འདྲེས་ཆུང་བ་དང་ལ་ལས་གྲི་ཡང་ཀྱང་ཁྲོད་རན་པ་དང་རང་རང་
 གི་ལྷགས་ཀྱི་ཁ་འཛོན་ཅེད་ཏུ་ཆེད་པ་ལྷན་པར་མཛོད་ལ།   དེ་ཡང་ཆེ་ལྷ་མས་།—

རྩོད་བསྐྱར་གྱི་དུ་གཞན་ངོ་མོ་མཁུ་ཅམ་ཞེས་པའོ།

ལའོར་ལ་སྤྱི་དན་ལྷ་ར་བར་སྤྱི་བ་མའི་ཚལ་མང་བསྐྱེལ།

ཡིད་བརྟན་མེད་པར་ཁ་ཚོན་བཅད་དེ་ངན་རྟོགས་འདོམས། ཞེས་པ་ལས་མ་འདས་མོ།

དེ་དག་གང་ཞེ་ན།   མ་ཤང་མེའུ་དག་གི་དང་པོ་མ་ཁྲི་ཤེས་ཀྱི་ཕྱི་རྒྱུ་པ་ཐམས་ཅུ་ཤེད་པའི་ཕྱན་
 མོང་མིན་པའི་ཤུལ་པ་ཁོར་དང་ལགས་གཤོན་ལས་དང་པོ་གསུམ་པའི་དུས་ལུ་ཤེད་ལས་དང་པོ་ལྷག་དང་པོ་མ་
 ལྷགས་ཤུགས་པ་དང་ཅུ་ལྷན་གཉིས་ཀས་བསྐྱར་པར་བྱས་པས་བསྐྱས་ཤུགས་ལུ་པའི་ལན་ནི་ཁྲི་དང་གིས་གྲང་
 མེད་དེ་བསྐྱས་གནང་བརྒྱར་ཡིན་ལ།   དེ་དང་ཁ་ཕྱིག་གིས་ཤེས་ཀྱི་ཕྱི་རྒྱུ་ཅན་ལའང་ལྷན་པ་བྱས་མེགས་གྱི་མེད་
 ལ་ཐམས་ཅུ་ཤུ་ཁྲི་ཤེས་ཀྱི་ཕྱི་རྒྱུ་པ་ཐམས་ཅུ་ཤེད་པའི་ཕྱན་ལུ་ལྷན་པ་བྱས་པས་བསྐྱས་ཤུགས་ལུ་པའི་ལན་ནི་ཁྲི་དང་གིས་གྲང་

[illegible]

ལེགས་པ་དང་མཁས་པའི་ལྷོ་ལྷོས་རྒྱས།

གོ་ཡི་གྲུ་པོ་ས་དེ་རྩེ་རྒྱུ་། ཞེས་དང་།

སྒྲི་བོ་ངན་པ་གཞན་སྒྲི་ན་འཆོལ།

ཡིན་ཅུ་གཞན་ལ་ལྟེ་ས་ངན་གཏོ།

[illegible]

དེ་ལྟར་ན་ཡང་མྱིར་གང་ཟེག་གང་ལ་དང་ཀྱང་པར་དྲ་ཀྱང་ཅུབ་མེམ་མ་ལྟར་ལ་ཁོང་མེད་རན་སྐྱུམ་བྱས་པའི་ངེས་
 པ་བཟུག་པ་མེད་དུག་ལོག་མ་ན་གསལ་ལྟར་དང་མེ་བྱ་གྲུ་མ་གང་དཔལ་པོ་རྫོང་དང་མེ་བྱ་ལྷག་རྫོང་པ་མོག་མ་
 ཀྱིས་གཟིགས་པའི་ཡི་དམ་ལྟ་དང་ཆོས་རྒྱུད་ཡི་ཆེས་པའང་རྒྱུད་ལས་དངོས་ལུ་གསུངས་པ་དག་ལ་རྗེས་བསྐྱོས་ཅིམ་
 ཡང་མི་སྐྱུམ་པའི་ཆོག་དཔ་བརྟེན་པའི་རྣམ་སྤྲིན་འཛིན་ཏུ་མྱི་བས་ཀྱིས་ལྷ་ལྟེན་བཀགས་དུག་པའི་སྐབས་ཀྱང་པའི་དུག་ལེགས་
 པར་མངོན་ནོ།།

ཡང་ཀུན་མཁྱེན་མཚན་ལྷན་སྐྱེས་ཆོང་ལོ་རྒྱུ་པ་ཤེས་རབ་རིན་ཆེན་གྱིས་།—

གང་དག་དཔལ་ལྷན་སྒྲིག་པའི་རྩིས་འབྲུང་ནས། མ་དག་འབྲུག་པའི་སྤང་བ་ཚད་གྲུབ་ཏུ།

འིག་པ་དུ་མས་དཔུང་ནས་ཤེས་པ།

འདི་ལ་འགམ་བའི་བྱ་རྒྱུ་ཆེན་འདི་ལྟར་ཡོད།

ཅེས་པ་རྒྱུན་གྱི་ཙ་པའ་ལ་བ་བ་ང་ལྟེ།

ཡུལ་ཀུན་བརྒྱན་དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་མེད་འགའ།

ཡུལ་དེར་འདུལ་དང་དེ་ཡ་ཚད་མ་འུལ།

ཀུན་དཔག་ཡོད་པ་བཟུང་པ་མེད་པ་ལགས།

མཐུན་སྒྲུང་མེད་དང་ཚལ་མཉམ་ཆེན་པོ་ལྟེན་པའམ།

ཕྱི་དང་ཚོད་གྲུབ་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཆ་བཅས་ལགཡ།

རིགས་ལྷན་ཚོད་མ་རྣམས་བཅས་ཚོད་ལྷན་ལག་ལེན།

ཆུ་ཤད་མེད་དང་གྲུང་རྒྱུ་ཡོད་པ་འགའ།

རྒྱ་སྐད་མཉམ་སྦྲེལ་དང་དཔྱད་སྐྱོད་པའི་ཡུལ་དེ་ཡང་ཉམས་པའི་ཡུལ་ཡིན།

གཞན་སྤྱི་མིང་དང་ས་ཁུག་རྩ་ས་གཞན་ལགས།

བདེན་བརྗོད་ཡོད་དང་ཡང་སྟོན་མེད་པ་འགྲེལ།

ཡན་ལག་ལ་དབྱང་ཅུམ་པ་མི་རྩ་དང་།

མཱཎ་ཅིག་ལ་ཡུང་གིག་པ་མྱོང་བ་ལག་ལ།

५८. ५९. ६०. ६१. ६२. ६३. ६४. ६५. ६६. ६७. ६८. ६९. ७०. ७१. ७२. ७३. ७४. ७५. ७६. ७७. ७८. ७९. ८०. ८१. ८२. ८३. ८४. ८५. ८६. ८७. ८८. ८९. ९०. ९१. ९२. ९३. ९४. ९५. ९६. ९७. ९८. ९९. १००.

རང་བཞིན་མེད་ལྟོ་དེ་དོར་ཕྱབ་པ་འདྲ་ལ།

ཉེན་མེད་ཅན་མིན་མ་དེག་ཡོད་པ་དང་།

ལེས་པར་གྱུར་པའི་ཞེ་སྒྲིབ་མེད་པ་ལགས།

ཡུལ་ཡུལ་ནས་ལོ་རྒྱུས་ལྟི་རང་ཡིག་སྐད་ལས།

འཇགས་ཀྱི་དུས་རབས་ལྷན་སྐྱེའི་འོད་དང་།

ཕྱི་བརྒྱུན་ནས་གསུངས་ཆད་མ་གྱི་འདོད་དང་།

རང་ལུགས་ཆོད་མའི་རྣམ་ཐག་གིས་པ་འགྲེལ།

མི་རྒྱལ་སྐབས་རྟོགས་ནས་འབྲུང་མངོན་ཁྱེད་དང་།

དེ་ཡིས་སྤྱོད་ལས་རྟགས་པར་མི་སྤྱོད་པ་གསལ།

གཞན་སེམས་ཞེས་པ་ཡིད་མངོན་ཡིན་པ་དང་།

བདེན་བཞི་གཞི་པ་རྣམས་འཁྱེར་མཛོན་སྤུམ་འགྲེལ།

གུན་མཁྱིན་ཡེ་ཤེས་ཚེས་གུན་འཇམ་བ་དང་།

ལེས་བྱ་བྱེད་ལ་ཆོད་མ་མིན་པ་རགས།

ཁྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་གཞན་གཞན་མ་ཕྱུར་ཏེ་མ་དང་།

ཀམ་གཤམ་བདག་སྒྲུབ་དབུ་མེས་མ་ཡོད་པ་འགའ།

[illegible]

བདག་མེད་ལྷ་རྒྱལ་ལྷ་གཉིས་ལྷ་ལ་གཅིག་འགལ།

གྲུན་གཞི་ཡོད་དང་ཕྱི་དོན་འདོད་པ་འགལ།

རྫོག་དམ་རིགས་གྲུབ་མཉམ་བཞག་ཡུལ་མེད་འགལ།

ནལ་འབྱོར་མངོན་མིན་བདག་མེད་མངོན་གྱུར་འགལ།

འཁོར་ཏུ་གསུམ་དང་ཞི་སྒོ་གཅིག་པ་འགའ།

དེ་འགོ་ག་པ་ལྟན་པ་ཅོས་གང་དེའི་ལྷ་གས་ཡིན་འགའ།

འཕམ་པ་གྲུ་ཡང་ལུང་དང་ཟིག་པ་འགུལ།

གཞི་གུན་མེད་དང་ཁྱད་གཞི་གདགས་གཞི་འགའ།

རྩོགས་སངས་ཀྱི་དང་རྩོགས་ལྷན་སྐྱེད་འཇུག་འགལ།

ལེས་སྒྲིབ་ཀྱང་ཟད་འཕྲོ་འགྱུར་བཤམ་ཆགས་འགལ།

བཞོན་གྲལ་ཁ་བུར་སྒྲུལ་ངན་བྱུང་འབྲལ་བུ།

[illegible]

ཡང་པའ་ཅིན་བྱམས་གྲིང་པ་བཅོད་ནམས་རྣམ་ལྷན་མི་ཤམ་དགའ་བའི་བཞུག་གཉེན་གྱི་རྣམས་ཀྱི་དུལ་བ་གྲུན་
བུམ་དེ་མེད་རྣང་བ་རྣམ་པར་ཁོ་བྱུ་མའི་རྣམས་ཀྱི་མིང་དང་ཅོ་རྒྱུད་རྣམ་པ་གདན་ལ་དགལ་བ་ལྟར་རྣང་བྱས་པའི་ཆེ་མེད་
ཅུ་མེད། ཅོ་མ་བཟུང་ན་དེ་དེ་མེད་མོད་ལས། དེ་རྣམས་ཀྱིད་པར་ཁམ་ལེན་པ་ལ་སྟོན་ལས་མོ།

ཞེས་པ་དེ་ནས་མ་ཤད་གསུང་བརྒྱུད་པར་བྱུང་ནས་ཀྱང་མཁུན་པར་བྱས་ཏེ་འདྲིན་ཞེས་པ་དེ་ལྟོས་ཀྱིས་པའི་མགན་པ་*
 ཡིན། ལྷི་དང་གསལ་དང་མེམ་པ་ཞེས་བརྟན་ཀྱང་ལྷི་ཙམ་ནང་གསལ་པ་ཀྱང་རྟོན་ཡིན། ལྷི་ལྟོད་ལ་རིགས་ལཱ་
 མེད་པའི་ལཱ་གསལ་དང་རྟོན་ཞེན་ནས་དེ་ལ་རིགས་ལཱི་རྟོན་པ་དང་ལྷ་རྒྱུད་པུའུ་མཁུན་མེད་འདྲོད་རྒྱུས་མེད་དུ་རྟོན་
 དམ་རྩ་མེས་མཁུན་ལེན་ཆོག་མེད་ཅེས་པ་རྒྱལ་གསུང་ལྟ་ཞེས་པར་བྱེད་ཆོག་པར་ཡང་མ་འདྲིས་པའི་གསལ་ཡིན། ལྷུ་པ་
 པའི་ཁྱོད་ཀྱིས་ལྷོ་གསལ་ཆོགས་གསལ་པར་བྱ། ཞེས་སོགས་ཞིང་དགོངས་པ་གཞི་ཅན་དུ་མགོ་བདེ་བརྟན་དག་སོགས་
 ལ་དཔལ་ལས་བྱས་ན་མགལ་བ་ཞིན་ཏེ་རྒྱུ་མ་མཁུན་དུ་འཁྱུར་ཟེང་མ་འཁྱུར་ཞིང་། ཡང་མཁུན་རྒྱུད་ལཱ་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་
 ཅོང་ཡང་དེ་ལྟ་བུ་ལས་ཅོང་དགས་ལྷུ་ཟེང་ནས་སྤྱད་པ་—

དེ་ལྟར་མི་བྱེད་དེ་ཡི་ནི།   དམ་ཚིག་ངེས་པར་ཉམས་པར་འགྱུར།

[illegible]

* དོན་གཉིས་ཀྱང་སྤྱོད་དང་འབྲུག་པ་དགོས་པ་དོན་ཡིན།   † དམ་ཆོག་གྱི་ཆོངས་སྤྱོད་ལ།   ‡ གྲུག་ལུ་
 ཀྱིས་འདི་དང་ཀྱང་རྒྱ་ལྗོངས་ཀྱི་དེ་དགུ་ས་གཅིག་ལེན་ཅིང་།   § འདི་ལ་མཁ་ཆེན་ཁྱད་ཆོས་ཟེར་ཡང་འདོན་པ་རྒྱ་
 བཅོམ་དོན་ཡིན། || ཁྱིར།

[illegible][illegible]

ཡན་ཕྱིན་མས་གནད་དོར་པའི་རྒྱ་གཟི་གྲུ་ལ་བྱ་གྲུ་མའི་དེ་མས་དམན་ཟེད་ཡང་འདུ་མ་པ་དང་རྩ་མ་ལའོང་
དུ་རྒྱ་གཟི་རིམ་གྱི་ཆོད་ཉིད་ལ་དེའོད་པར་བཀྲའ་པས་དེ་སྲུབ་པ་སྒྲུག་གྲེས་མི་ཆོག་པར་རལ་གྲེད་དགོས་མན་

* ཨྲཱཱཾཤཾཤྲཱཾཤྲཱཾ འ ཡུལ་མ་དེ་ཆོས་རྒྱལ་། འ གཤེག་། ཨྲྀ རྩྭ་མེད་རྩྭ་མེད་ ༥ བཅས་འདྲ་
ལ་ཤུ་རྩ་དེ་བཅས་ཤུ་རྩ་ཀུན་ལ་ཡོད་པ་འདྲོང་། ག ལ་ལྟན་ཉི་ཤུ་ཤེཾ་ཆོས་མཐུན་གྲུབ་མཐམ་། ཏ རབ་མོའི་
ཆོད་མེན་ཀྲུང་རོ་། ཉ དེ་ཉིད་པལྱམ་པའི་། ཊ ལེ་ཤེས་པ་དབལ་གཞུང་། ཋ དང་པོའི་གནས་རིགས་ལ་
ཆུང་གཤེད་། ཌ སེམས་དང་པོའི་དམ་དང་ཆོས་འོ་ཤི་རྩྭ་དག། ཌྷ མས་ལུ་ལ། ཎ ལུང་སེམས་
ཀུན་ལ། ཏ རྩྭ་ལྷུང་ཡོད་། ཐ ལུག་ལྷུ་མ་ཡོད་། ཊྱ རྩྭ་ལུག་ལྷུ་འི་། ཊྲ ལྟ་ཤིང་པ་ལ་ལན་
རྟེན་པེ་ག་ཉི་མོགས་ལས། ཊླ རྩྭ་ཤིག་། ཊྴ མ་ཤོན་། ཊྵ ལུག་།

དེ་མ་ཟད་དེ་གལ་ཏེ་སྒྲིབ་དཔྱད་ཅེན་པོ་པད་མས་ལུང་བཟུན་ཡིན་ན།

ཡང་དེ་ཉིད་ཀྱི་བསྐྱེད་བྱེད་ཟེར་བ་

ལས་ :—

མངས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་ཕྱོད་དུས་ཏེ་པར་འཁོར།
 ལྷ་རན་འདས་ཆེ་ལུ་བྱ་གཞིས་* བྱ།
 སྤྱིང་བྱིར་འགའ་རྩ་ལྷ་པ་ལྷ་དར་བྲགས་†།
 གར་ཕྱོགས་ཀྱི་ནག་ལུལ་དུ་ཏེ་བའི་ཆར།
 ལྷུག་འི་དགེ་སྤྱོད་ལྷོ་བཟང་ཞེས་བྱ་འབྱུང་།
 ལྷུལ་བའི་སྤྱི་བོ་བྲགས་པའི་མཁའ་ཅན་དེས།
 ལྷུག་ལུ་ན་ཡོངས་སྤྱོད་ཆོགས་‡ ལྷར་བཟུར།
 ལ་བཟུད་ཟབ་གནད་ལྷ་མོའི་ནལ་འབྱུར་དང་།
 མཁའ་བཞི་སྤྱི་བོ་བྲགས་པའི་ལྷ་བ་ཡིས།
 བཟང་བོ་གདུལ་བྱ་མང་བོ་སྤྱིན་གྲོལ་མཛད།
 ཞིང་འདི་སྤྱི་ཡི་བཀོད་པ་ལེགས་བཟུས་ནས།
 རོ་མཆར་མད་བྱུང་བཀོད་པའི་འཇིག་རྟེན་དུ།
 ལྷུལ་བ་སེང་གེའི་ང་རོར་མཛོད་འཛུང་ལྷ།
 དེ་ཡི་ཕུག་གི་རིན་ཅེན་མཆོད་ལྷོང་ལས།
 རོད་ཟེར་བྱེ་བའི་ཕུང་པོ་རབ་ཏུ་འབྱུང་། ཅེས་དང་།

པད་མ་བཀའ་མང་ཟེར་པར་ཡང་ :—

འཇམ་དབྱངས་སྤུལ་པ་གདུལ་བྱ་བཟུན་པའི་དཔལ།
 མཛོད་སྤྱི་བོ་བཟུན་པའི་སྤྱོད་ལྷོ་བཟང་བྲགས་པ་འབྱུང་།
 མི་རབས་བཟུད་དུ་གསང་སྤྱི་བོ་བཟུན་པའི་རྟེན།
 ཞིང་འདིར་འདས་ནས་བྱམས་པའི་བྱུང་དུ་འགྲོ། ཞེས་དང་།

ཡང་དེའི་ལུང་བཟུན་ཡིན་ཟེར་གཞན་མང་བོ་དང་ཡང་འགལ་བས་ཡོང་ན་དེས་ལྷུག་མའི་ཁར་མ་ཐོག་པར་མ་
 གཟམ་པའི་རྩྭ་ཐོག་པ་མིན་ལས་ཆེ། གཞན་མངས་ཀྱིས་བྱུང་སེམས་མང་བས་ཇི་ལྷ་མས་བཟུན་འགྲོ་ལ་མན་
 ཐོགས་པར་གསུངས་པའི་ལུང་ཐུང་དངོས་ཀྱི་དང་ཡང་འགལ་བས་རྩྭ་ལུང་དེ་ནི་ལྷ་རན་ཐང་གི་སྤྱི་བོ་བྱུང་དེད་བཞིན་
 དུ་བྱུར་ལ། ཡང་རྩེས་དབྱུ་ལྷུ་འབྱུལ་དུས་ཆོ་ཤོ་རྩེས་གཉིས་ཀྱི་དབྱུ་ལ་བྲུགས་གཟེར་བཏབ་ཟེར་ཡང་རྩྭ་ན་དེ་ལྷ་
 མའི་གནས་མོ་དག་གིས་ཀྱང་ཤིས་ཤིང་རྟག་པ་མཁའ་བཟུང་བྱས་ནས་གལ་ཏེ་དེ་བཏབ་པས་ཉི་ལྷ་དམའ་དུ་འགྲོ་ན་ལྷས་
 རྩིན་ཀྱིས་ལྷུལ་བའི་སྤྱོད་དངོས་ཀྱི་ལཔས་ལ་སྤྱོད་རྩེས་ཁྲག་ཕྱུང་པ་དང་ལྷ་ནག་ཏུ་བཟུན་པར་དབྱེ་ལན་གསུམ་བྱུང་དུས་
 དང་པོད་དུ་མ་ཁད་དང་གྲང་དར་གྱི་དུས་སུ་ལྷུལ་བའི་རབ་གནས་མཛད་པར་གསུངས་སོགས་པོད་ཀྱི་ཆོ་ཤོ་ལྷ་བྱུང་སྤྱོད་
 གསུགས་ཀྱིན་ལྷཔས་ཅན་མང་བོ་བཞིག་ཅིང་གསུངས་རབ་དུ་མ་བསྐྱེད་པ་སོགས་བྱས་པའི་ཆོ་ཤོ་ལྷ་གཏན་མེད་དུ་འགྲོ་
 ཆོད་དུ་གདའ་སྟེ་དེ་ཁྱོད་རང་དག་ལ་འབྱུང་བ་མ་གཏོགས་སྤྱིང་འདིའི་སེམས་ཅན་གཞན་རྩོད་དུ་དང་ཉི་ལྷ་སྤྱི་བོ་བྱུང་
 ལྷ་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་ཉི་འདི་ཡིན་ལ། རོན་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱི་འདྲོད་ངན་སྤྱུག་ཆར་ནི་དེ་རྩྭ་རྩམས་ན་ཉི་ལྷ་དམའ་བར་

* པད་མའི་རང་ཚུལ་དུས་གཅིག་སྤྱི་བོ་བཀོད་པ་སྤྱོད་དབྱེ་བཅོམ་ཏེས་པས།
 † དངོས་བོ་བཟང་།
 ‡ དབྱུ་ལྷུ་དགའ་ལྷན་བྱམས་པས་ཀྱང་གྱུ་ན། ཉི་ལྷོ་དཔག་ཆད་ལ་དམའ་བྱ་རུ་མཐོ།

སྐལ་ལྷན་དདག་གི་འང་ན་བའི་རྒྱན་དུ་བྱས།   ཞེས་སྐགས་གསུངས་ཤིང་།
 ཀམ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཀྱང་།   མང་ཞོས་ལྗོ་གྲོས་ཡངས་པའི་མཁའ་།
 ཉིང་འཛོན་བཟང་པོའི་དཀྱིལ་ལོའང་ཆོགས།   རྣམ་ཀའ་བྲགས་པའི་འད་འཕྲོ་བའི།
 དཔེས་གཉེན་ལྷ་པ་གང་དེ་རྒྱལ།   ཞེས་སྐགས་དང་།
 ལྷ་དམར་ཚོས་ཀྱི་བྲགས་པས་ཀྱང་།   དུས་ལྷིས་བཀའ་བྲག་ས་རྒྱ་པ་ཡི་ནི།

ལྷ་མ་མཁས་བྱུང་ནས་ལ་གཏུགས་པ་ལས།

མཁས་པ་ལྗོ་བཟང་བྲགས་པའི་དཔལ་ཞེས་པ།

མདོ་ལྷགས་བརྟན་པ་གསལ་བར་མཛད་པ་བྱུང་།

དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་ལྷ་བའི་ཁྱད་པར་ནི།

གཟུ་བོའི་ལྗོ་ཡིས་ལྷགས་ཚོས་མཛོད་པ་ལ།

ལྷོ་འདྲགས་རྒྱུང་འདེབས་ཀྱན་མོང་ངན་དང་བྲལ།   ཞེས་སྐགས་དང་།

ཀམ་མི་བཞུད་རྒྱུ་ཆེས་ཀྱང་། :—

བྱང་གི་ལྷགས་འདིར་རྒྱལ་བའི་བརྟན་པ་ལ།

ལལ་ཆེར་ལོག་པ་འགའ་ཞིག་བྱོད་པའི་སྐབས།

འབྲུལ་མེད་བྱི་རྩར་མཛད་པའི་ཙོང་ཁ་པ།

མི་བོ་དགའ་ལྷན་པ་ལ་བརྟན་པར་བཞི།   ཞེས་སྐགས་དང་།

ཀམ་དབང་བྲག་རྒྱུ་ཆེས་ཀྱང་། :—

ཀྱན་མཁྱེན་བྱ་རམ་ཤིང་པའི་བརྟན་པ་འདིར།

བྱང་ལྷིག་གོས་འཛོན་མཐའ་བྲལ་དུ་མའི་རྩན།

ཆོས་ཀྱན་ཀྱན་ཆོ་བ་ཏུ་མོན་རྩན་དམ་དུ།

བདེན་པ་མེད་པར་སྟོན་མཛད་དེ་ལ་འདུད།

གསལ་རྟིང་མདོ་རྒྱ་ཀྱན་ནས་ལྱང་བརྟན་ཅིང་།

བྲགས་ཆེས་དུས་ལས་མི་ཡོལ་གཟིགས་པ་ཅན།

འབྲལ་བ་ཞོགས་པ་ཚོས་ཀྱིས་རང་ཉིད་ཀྱི།

གོ་འམར་རྩེ་ལ་མཛད་ལྷ་བྲལ་དེ་ལ་འདུད།

བཅས་དང་ཁ་ན་མ་ཐོའི་ཉེས་པ་ཡིས།

ཅུང་ཟད་མ་གོས་འདུལ་བའི་དམ་ཆོས་འཛོན།

ཞི་དུལ་བཀ་ལྷན་འཕྱན་ལས་བཞེ་ལ་བྱོད།

མཁས་བཙུན་དབང་པོ་ཙོང་ཁ་པ་ལ་འདུད།   ཞེས་སྐགས་གསུངས་པ།

བཀའ་བརྒྱུད་པ་དབང་བྲག་རྒྱལ་མཛན་གྱིས་ཀྱང་། :—

ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལྗོ་གྲོས་ཆེན་པོའི་དཔལ།

མཁྱེན་དང་བརྟེ་བའི་བདུད་རྩི་ལྷ་བཟང་འཛོན།

ཆད་པ་དུ་མའི་ནད་ཀྱིས་གཟེར་བ་དག་གི་དུ་ཆའི་ཐུག་ཏུ་གཏན་ནས་འབྱེན་ཞིང་བདག་ལྟ་དང་ཉན་མོངས་པ་གཞན་གྱི་
 མེད་རྟོག་དང་རབ་ཟིལ་པར་བྱུང་པའི་སྒྲན་དང་། མིང་པའི་མཚོ་ལས་སྟོན་ཏེ་ནས་པ་མཚོག་ལྡན་གྱི་གྲོང་ཁྱིམ་
 ཆེན་པོར་འབྱིད་པར་བྱུང་པའི་བྱ་ལོ་ཆེ་སྟེ། མདོར་ན་མན་པའི་ལེགས་ཚོགས་མཐའ་དག་སྟེར་བར་བྱུང་པའི་ཡིད་
 བཞིན་དབང་གི་ཀླུ་པོ་ཡིན་པ་ནི་རིས་བཅད་ཀྱི་འབྲེག་སྟེ་རྩོད་པའི་ཤེས་རབ་གཟུགས་འཛོན་ཀྱི་གཤི་རྩི་འདྲས་དབྱུང་
 ཅིང་འདྲིས་ན་དེའི་གཟུང་གི་ཉན་མོའི་མགོན་པོ་ལ་ནོངས་པའི་ཐྱིན་རུལ་སྤྲོ་མོས་ཀྱང་སྦྱིབ་པ་མེད་པར་ཀླུ་པའི་
 བཀའ་དང་བྱུང་མེད་དུ་མཐོང་ནས་རིས་པ་གཏིང་ནས་རྩོད་དེ་དང་པའི་འདབ་བརྒྱ་བཞད་པར་འཁྱུར་རོ།

གཉིས་པ་རྒྱའི་པདན་ས་དགའ་ཐུན་དགོན་པར་གདོང་ལྔ་པས་བཞེགས་པའི་

ཆོས་ཀྱི་གསེར་ཁྲིར་མེད་ས་རིས་འགའ་ཙམ་བརྗོད་པ་ལ།

ཁྱི་མོག་གཉིས་པ་རྒྱུ་པའི་པུན་ཆོས་* དཀའ་བཅུ་དར་མ་རིན་ཆེན་† རིགས་ལྡན་པར་དཀའ་གྱི་ནས་འཕྲུལ་དུ་བྲག་ས་
 པ་ནི། གསོང་ཉང་སྟོང་ཆུ་ཕྱང་དུ་འབྱུངས་ཏེ་གནས་ཅིང་བ་རིན་ཆེན་ཀླུ་མ་ཆེན་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་དཀའ་བཞི་
 པ་རིན་རྩོད་མོག་ས་ལས་ཆོས་གསལ། འདྲིགས་སྟོད་པ་ཀུན་དགའ་དཔལ་གྱིས་མཛན་པོ་དང་རིང་མཐའ་པས་ལས་
 སྟོབ་མཛོད་དེ་བསྟུན་པར་རྒྱགས། མདོ་རྒྱགས་ལ་སྤྱངས་ཏེ་མཁས་པར་བྱུང་ནས་ས་སྟུ་གསར་པུ་རྩི་མང་ནས་ས་
 ཕུ་པོ་ཉི་དཀའ་བ་བཅུའི་བྱ་སྟོར་གནད་ཞིང་རོང་སྟོན་རྒྱུ་རྒྱུན་པ་དང་མཛན་ཆེན་གཡག་པ་མོགས་རྩྱུང་པས་པམ།
 དེ་ནས་རྒྱའི་སྟོབ་མའི་གཙོ་པོར་བྱུང་ཞིང་རིག་ཐེག་ཚུལ་དུ་རྒྱུན་བྱུང་ལྟ་རིན་ཕྱང་བཞི་བརྒྱ་པ་ཕྱོད་འཇུག་ཆོད་མའི་
 རྩོད་དང་རྒྱགས་ཕྱོགས་ཀྱི་རིག་ཀའང་དུ་མ་མཛོད། དཔྱད་མོང་བྲག་པ་ལ་དགའ་ཐུན་གསེར་ཁྲིར་འཁོད་དེ་ཀླུ་པ་
 ཆེད་ཅེས་བྲག་ས་ཤིང་མོ་དོ་བཅུ་གསུམ་པར་དུ་གདན་ས་བསྐྱུང་རིང་ལ་དབྱར་དབྱུན་ལ་གཙོ་པོར་ཐུགས་དམ་དང་
 དཔྱིད་སྟོན་ལ་གདུལ་བྱར་ཆོས་འཁོར་བསྟོར་ཞིང་། དེ་རྒྱུས་ཐུར་བཅུགས་གནས་ནས་ཐུགས་དམ་ཁོ་ན་མཛོད་དེ་རེ་
 དཔྱིད་སྟོན་སྟོན་སྒྲུའི་ཆོས་བསྐྱེད་ལ་པོ་ཏ་ལ་ནས་གཤེགས་ལ། སྟོབ་མ་རྒྱུ་དང་ཐུན་མོང་པོ་མང་ཞིང་གཞན་ལང་
 རྩོ་སྟོས་མགོན་དང་དཔལ་མེད་དང་ཡོན་ཀླུ་མ་དང་རྩ་ན་སྦྱི་དང་སྟོ་སྟོས་བརྟན་པ་དང་ཆེན་པོ་རིན་བྱང་དང་འདུལ་
 དཀའ་བྲག་ས་དཔལ་མོགས་མང་དུ་ཡོད་རོ།

ཁྱི་མོག་གསུམ་པ་དཔལ་ཐུན་སྟེ་ཆོས་རྒྱུ་དགའ་ཐུན་དཔལ་བཟང་ཉི་ནི། རྒྱུ་སངས་ཀླུ་ཀྱི་འཁོར་དུ་
 རབ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུ་བ་བཞེས་པར་བྲག་ས་ཤིང་གས་བྱ་ལར་རིགས་ལྡན་འཇམ་དཔལ་བྲག་ས་པར་རྒྱུ་བ་བཞེས་དུས་དུས་

* རྩ་ཁྲི་ཀའ། † ཉ་ཅ་པ་ན། ‡ སྦྱི་སྟུན་བྱ་བ། § རྩ་མ་ཐའི་ཤེ་སྦྱི་ཐ་ད།

བདག་གིས་ཉི་དཔལ་འཁོར་ཆོས་ཐེ་བཅུ་ཡེ། དེ་དུས་རྒྱ་ལེན་པའི་ཆོས་ཐེ་འདེབས་མཁུན་མཁམས་ཆེན་རོང་རྩོན་པས་
 ཁོང་དང་རྩོད་ཟེར་ནས་ཡི་གེ་ཡང་ཡང་བཅང་བ་ལས་རྒྱལ་གྱི་ཁྱེད་ཁོང་དང་བྱང་བདག་པ་མཚན་ཡོན་ཁྱེད་ཁྱེད་
 བད་མ་མཐུན་པ་བྱང་དུས་བྱང་བདག་གིས་རྒྱ་ལེན་དུ་ནས་རོང་རྩོན་ཐུན་དངས་ཤིང་རྩོད་པའི་དྲིལ་བཟུགས་ཉི་དཔལ་
 གྲ་ཡང་ཁྱེད་ཁྱེད་ལ་གནས་ཆེད་ནས་བཅོམ་ནས་དཔལ་འཁོར་ཆོས་ཐེ་རྩོད་ལྱིར་ཉེ་བར་སྒྲིབ་ཆེ་ཆེ་བཅུན་རོང་བས་རྩོད་
 མ་ཐུས་པའི་རྩོལ་གྱིས་བདག་གིས་ཁྱོད་ཀྱི་སྒྲ་མ་རྒྱལ་ཆེད་ཁྱེད་མས་ཟེན་པས་ཁྱོད་བདག་གི་རྩོད་རྒྱུར་མི་མས་ཟེར་
 མོགས་ཐབས་དུམས་བཞུགས་ཐབས་མཛོད་པས་འདུས་ཁང་སྒྲོར་གདང་བཞུགས་པ་ཐབས་ཅད་ཁྱེད་ཁྱེད་རྒྱུད་དགོས་པ་
 བྱང་པ་ན། མཁམས་ཁྱུང་འདུས་ཁང་སྒྱེད་དུ་བྱོན་ནས་ཐལ་རྒྱུད་བཅང་སྒྱེ་—

ཐེག་ཆེན་རིགས་ཀྱི་ཐུས་པ་མི་དམན་ཆོགས་གཉིས་རིན་ཆེན་ཁམས་ལས་ཁྱུང་།
 རྣམ་དཔྱད་མཁྱེགས་འཛུའི་རྩ་བྱེད་གིས་དངས་ཤིས་བྱའི་མཁའ་ལ་ཐོགས་མེད་ཅིང་།
 ལམ་ལུང་རབ་རྒྱ་མཛོའི་གོས་ཅན་མ་ལུས་རིགས་པའི་ཟེར་གྱིས་རྒྱུད་བྱེད་པ།
 རྩོན་མེད་ནས་མཁའི་ལྗོན་བྱ་དེ་དང་མེ་བྱིར་ལྷན་ཅིག་རྩིས་བཟོད་།

རོན་ཁྱེད་རོང་རྩོས་སྒྲུ་ཡི།	བཟུན་ལ་ཐུང་པའི་ཡིད་ལྷན་ཁིང་།
གཤེན་རབ་གཞུང་ལུགས་རྒྱལ་མཚན་འཛོན་།	བྱིས་པ་མཁམས་པར་སྒྲོམ་པ་གང་།
རིང་ན་གནས་ཆེ་ཁོ་པོ་དང་།	ལྷན་གཅིག་བཟུལ་ལན་བྱའོ་ཞེས།
གྲུ་ཁྱའི་ཡིད་ལྷན་དང་ལྟོད་གི།	སྒྲོས་པའི་ཆོག་བཞིན་ཡང་ཡང་སྒྲུགས།
དེ་ནས་ནས་ཞིག་འདིར་བྱིར་ཆོ།	ལྷས་པ་བཞིན་དང་སྒྲུག་པ་བཞིན།
ཞོད་པ་བཞིན་དང་འབྱོར་པ་བཞིན།	སྒྲུབས་མེད་བཞིན་དུ་སྒྲུབས་འཛོལ་བྱེད།
དཔལ་ལྷན་རྒྱ་པའི་ཤོད་དཀར་ལ།	སྒྲུགས་འཛོལ་འདྲོད་པའི་ལྷན་ཅན་དེ།
ཁོ་པོའི་རིགས་རྒྱལ་རྩི་ལྷ་ཡིས།	གཞོས་པར་བྱ་ཞེས་མཛོད་དུ་སྒྲུས།
སྒྲ་མའི་ལེགས་བཞད་ཉིན་བྱེད་ཟེར།	སྒྱིབ་བྱེད་སྒྲུག་དོག་རྒྱུད་འཕུར་རྒྱས།
ཉེས་བཞད་ནགས་ཆལ་འབྲིགས་པ་བྱིར།	ད་ལྟ་ཐལ་བར་བྱ་ཞེས་སྒྲུས།
དེ་ཆོ་སྒྲུག་པའི་ཡིད་ལྷན་དེས།	དེ་དག་བདག་གིས་མ་ཤགག་ཅེས།
གཏོལ་མེད་རྒྱུར་པའི་ཆོག་སྒྲུས་ཁིང་།	རྒྱུན་གྱི་ཁྱེད་ཁྱེད་ཡང་ཡང་བྱོས།
སྒྲུལ་ཡོད་རོ་ཆའི་གོས་དང་བྱལ།	རྩོམ་པའི་སྒྲ་རགས་ལྟོད་པ་ཅན།
རྒྱན་ཆོད་སྒྲོམ་ཆའི་ཆོག་རན་གྱི།	ཡོལ་པའི་དཀྱིལ་པའི་ཤག་ཏུ་འཐེལ།
བྱིགས་འདིར་མཁམས་པའི་དཀར་མཛོད་དག།	བྱ་བར་འོས་པ་མིན་ཞེས་པའི།
ལྷན་བདག་ཆོག་ལ་སྒྲུབས་བཅས་ནས།	བདག་ལ་ཤག་དེ་རྩིན་ཆེ་ཞེས་སྒྲུས།
ལུང་རིགས་སྒྲུབས་བྱིང་རོལ་པ་ཅན།	སྒྲ་ཆེན་རྒྱ་མཚོ་སྒྲ་སྒྲ་ནས།
མཁམས་པ་གདེངས་ཅན་དུ་མ་དག།	གནས་འདིར་དཔལ་པོར་སྒྲུགས་པ་ཡང་།
དེ་ཡིས་གང་ལ་མགོན་བཅས་པ།	དེ་ཉིད་ཆོག་གིས་རང་རང་གི།
ཆུ་གཏིང་གནས་སུ་བཟུང་བཅས་ནས།	སྒྲོལ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆོགས་མ་ཁྱུར།
འདི་རྒྱུར་མཛོད་དུ་མ་ཐུས་པའི།	ལྷས་ཆོག་སྒྲུས་པ་དུན་བྱིས་ལ།
བྱི་ནས་མཁམས་པའི་ལེགས་བཞད་ལ།	ཆོག་ཏུ་དན་སྒྲུས་མ་བྱེད་ཅེས།

[illegible]

ཞེས་ཤོད་ནས་སྤང་པར་འགྱུ་ལོ་འདི་ནས་ཞི་ལྷག་བསྐྱེད་ལོ་འདི་ཞེས་སྐད་སྒྲུབ་ཀྱང་ཀྱང་ཀྱི་མོང་པ་པ་མཆད་པའི་
 རྒྱལ་པོ་ལུ་ཅུ་ལྷན་པའི་ལོ་དང་། རྒྱ་བཟང་གིས་ཆོས་བརྟན་པའི་ལོ་གཉིས་ཀ་ལྷག་བསྐྱེད་ཁོངས་ལུ་བཟང་ན་
 ལ་ཟེར་འདྲོད་གྱི་ཤི་མོ་འདི་བཞིན་ཤི་འཆར་ལ་གཅིག་ལ་བྱུངས་པར་བཅོམ་ན་འཕྱིག་ཁོང་པ་མཆོད་ལུ་ཀྱིས་སྤུལ་
 པས་ཞེས་པ་དང་། རྩར་བརྟན་ཅིས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལུ་བརྟན་དེའི་འདས་ལོའི་བྱངས་གཤིས་བཟག་ནས་པར་ལོག་གི་ཅིས་
 རྒྱས་ནས་ལུ་མོ་རྩ་ཆ་རྩ་ཆོས་ཀྱི་ལོའི་ས་གཤི་ཉི་ལཱའ་འདྲོད་ལ་སྐུགས་པ་འཆར་ཞེས་ཤོད་ནས་ལཱའ་འདྲོད་ཀྱི་
 ཤི་མོ་ལྷག་སྤང་མས་བཟག་པ་དེ་ཉིད་ཤིས་སྤང་རོ།།

[illegible][illegible]

དེ་ཤིང་ཁྱེ་གཉིས་པ་ཡང་མ་ལུང་ལྟེ།   རིག་ཅིང་གྱི་ལྷགས་གཞིར་བཞག་ལྟེ་བྱིར་པར་དག་གིས་ཀྱང་བྱུང་
ཅིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཞིབ་པར་བཞེད་པ་སྐྱར་གྱི་ཡང་མོག་གི་ཅིས་བྱས་ན་མུ་ལ་དེའི་ས་གཤི་མ་པེ་མོ།   བདེ་

5	72	24	7	75	7
7	72	2	310	44	24
50		5	2	44	4
0		0	4	4	4
0		72	5	4	4

੨੮	੦	੫੮
੫੦	੮੨	੫੨
੫੩	੮੮	੮੮
੦	੫	੫
੮	੫੦	੫੦

ལྟམ་པ་ རིལ་ཆ་ ཉི་མ་ ལྟམ་ ལྟམ་ ཉི་མ་

ॐ अर्थ आहुता

རྩ་བུ་གདམས་འཛིན་དུ་ས་དང་ཁྱེད་ལྟ་གར་དང་ཡོད་ཀྱི་ས་ཚོགས་པར་* བྱང་ལ་མན་དག་ལྟར་གྱི་ཐོ་སྒྲོན་བྱས་པས་
 རམགས་ལུལ་དབྱས་ལུ་ཉི་ཤེས་པར་ས་རྒྱ་འཛིན་དང་སངས་རྒྱས་ཚུལ་གྱི་མཛད་པ་སྟོན་པ་འབྲི་གས་ལ། རེ་ལ་
 རྩ་བུ་ཤར་པས་ལལ་ལུང་ལུར་རྩོད་ཀྱི་བྱེད་ཅིས་ཉིད་ཀྱི་རྒྱལ་ས་ལུ་དག་པར་འདྲོད་པའི་ཚུ་ཉམས་པར་ཉེར་གཅིག་གི་
 ཅིས་འབྲུའི་སྒྲེང་ནས་ཡར་ལོག་གི་ཤི་མོས་པཅིས་ན་རྩ་བུ་དང་དེའི་ཐུ་བྱུའི་ལག་ཤིག་གི་པར་དུ་ས་གའི་ཉི་
 མཚན་མོ་རྒྱ་འཛིན་ཤི་མོ་མི་འཆར་ལ་བྱིས་ཀྱི་བྱེད་ཅིས་ཀྱི་ཡར་ལོག་ལ་དེ་གར་ཡར་བྱེད་ཅིས་ལ་ལོ་མར་པོ་ནས་སྟོན་
 འབྲུང་པས་ཤེས་པ་མེད་ཅེས་གསུངས་པ་ནི་ལལ་ལུང་པའི་མཁས་པ་ལྷུན་རྒྱུ་ལའི་གསུངས་དང་པལྟན་ཅེས་ཅིས་ཡིན་
 ཀྱི་གཞན་དུ་ན་དཔོན་གྱི་བྱེད་ཅིས་ལག་ཤིག་དག་པས་དེ་ལ་དེའི་ཤི་མོ་ས་གར་ཡར་སྟོན་མེད་ལ། བྱིས་ཀྱི་ལུ་
 རྩོན་དང་མཁས་གྲུབ་ཀྱི་དང་འཆར་དབྱངས་ཚོས་མགོན་མོགས་ཀྱིས་པཅིས་པར་མཛད་པའི་བྱེད་པ་ཤི་མོ་མཁའ་ལུ་མཚོ་
 ལ་པར་ཀྱི་གཉིས་ཀྱིས་འཕྲིས་པའི་ཉམས་པར་ཉེར་གཅིག་གི་པར་གཞན་བྱིས་ཀྱི་ཅིས་འབྲོ་གར་ཡིན་ཀྱང་རྩོད་དང་པས་
 དེའི་སྒྲེང་ནས་པཅིས་པ་ནི་རྩ་བ་ལས་ཅིས་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་ཞིབ་པས་ཅིས་འབྲོ་དེ་དག་གི་སྒྲེང་ནས་ཡར་དག་པར་བྱིས་
 བར་རྩར་མཛད་འཆུག་མེད་འབྲུང་པ་དང་། བྱེད་པར་དུ་འདིར་པགོད་པའི་བྱེད་པའི་ཤི་མོ་ནི་དེ་ལས་ཀྱང་ཞིབ་པ་
 ལལ་ལུང་གི་གྲུབ་ཅིས་དང་དགས་ཞིབ་ཅེར་མེད་པར་མན་ཉི་རྩོད་དང་གཞན་འཛིན་ལ་གྲུབ་ཅིས་ལས་ཀྱང་ལྷག་
 ཅེར་ཞིབ་པས་འདྲིའི་སྒྲེང་ནས་ཡར་ལོག་བྱས་པའི་རྩ་བུ་ཤིན་ཏུ་གའི་རྒྱ་འཛིན་ལ་འབྲུལ་པ་མེད་པར་ཤེས་ལ། དེ་རྩར་
 མིན་པར་རྩོད་ཀྱི་བྱེད་ཅིས་ཚེས་རགས་པ་ཞིག་ལ་ལོ་དེར་རྒྱ་འཛིན་ས་གར་པས་དར་མེད་གོ་ཚད་ཅིང་། བྱིད་ཅག་
 གི་རྩས་འབྲང་གིས་ཀྱང་འདྲོད་པའི་ད་རྒྱའི་བྱེད་ཅིས་ཞིབ་ཅིང་བྲམ་གར་ཡར་ལོད་གོ་མི་ཚད་ཅེས་གསུངས་ན་ལལ་
 དཔར་པཅོན་པ་ཅིས་དུ་ཟད་རྟོ།།

དེས་ན་དེའི་མདུ་ཀོང་པ་མེད་པར་བཟེང་། ས་ཁུ་ཤིང་ཉ་ནས། དཔག་ཆ་བཞིན་ཏུ་རང་ཉིད་ལ། དེ་མ་
 ཐག་ཏུ་ལེ་ལན་འབྱུང་། ཞེས་པའི་དཔེར་འབྱུང་ཡང་མེད་དེ། དེ་གང་ཞིང་གིས་ཁྱེད་དག་གིས་ཀླུ་ལུ་གཞན་ཏུ་རྟོན་
 གྲུབ་ཤིང་དེའི་ས་གནི་ཉ་ལ་སངས་ཀླུ་པ་དང་མེད་པའི་སྐབས་མཆོལ་མའི་སྐབས་ཀྱིས་ཡང་དག་གི་གཤམ་ཆོག་ཉིད་ཀྱང་བ་
 གཤམ་པའི་རྒྱུ་ཡིས་ཤར་བ་དང་འགྲེམ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་མཁྱེད་ཀྱི་ཡིན་ཀྱང་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ཀྱང་སྤྱད་ཡོན་ནས་
 ཁྱེས་ཀྱི། དེའི་སྐུ་སྐམ་རྟོན་གྱིས་ལུང་གྲུབ་ཅི་མ་ཤར་ལ་དེར་གཤམ་པའི་རྒྱུ་ཡིས་ཤར་བའི་ཕྱིར་ཅི་སྐུ་མ་ཆམ་དག་ལ་དེ་
 མེས་ཀྱི་ལྷག་ ༡ ༡༭ ༢ ༣༩ ༥ འདི་ཞིན་ཏུ་ལུང་པས་རྟོན་གྲུབ་སྐྱེད་ཤིང་མེད་རྒྱ།

१००	२०	१००	२०	२०	०
५५	२०	५०	२०	१	
२०	८०	८०	२०	५०	
५	०	०	२	२	
२	८	८	२	५	
				२०	
५५५	२०५	३	५५५	५५५	

[illegible]

* ས་སྐྱ་ལོ་ནང་རྒྱ་བརྒྱན་བར་བདག་ཆོང་བརྒྱད་བཤད།

[illegible][illegible][illegible]

॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥
 ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥
 ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥
 ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥
 ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥

ਮਨੁ ਕਾਮੁਕਾ ਸੁਖੁ ਤੇ ਮਨੁ ਕਾ ਭਾਗੁ ॥... ਭਾਗੁ ਮਨੁ ਕਾ ਭਾਗੁ ਮਨੁ ਕਾ ਭਾਗੁ ਮਨੁ ਕਾ ਭਾਗੁ
 ਭਾਗੁ ਮਨੁ ਕਾ ਭਾਗੁ ਮਨੁ ਕਾ ਭਾਗੁ ਮਨੁ ਕਾ ਭਾਗੁ ਮਨੁ ਕਾ ਭਾਗੁ ਮਨੁ ਕਾ ਭਾਗੁ ਮਨੁ ਕਾ ਭਾਗੁ
 ਭਾਗੁ ਮਨੁ ਕਾ ਭਾਗੁ ਮਨੁ ਕਾ ਭਾਗੁ ਮਨੁ ਕਾ ਭਾਗੁ ਮਨੁ ਕਾ ਭਾਗੁ ਮਨੁ ਕਾ ਭਾਗੁ ਮਨੁ ਕਾ ਭਾਗੁ
 ਭਾਗੁ ਮਨੁ ਕਾ ਭਾਗੁ ਮਨੁ ਕਾ ਭਾਗੁ ਮਨੁ ਕਾ ਭਾਗੁ ਮਨੁ ਕਾ ਭਾਗੁ ਮਨੁ ਕਾ ਭਾਗੁ ਮਨੁ ਕਾ ਭਾਗੁ
 ਭਾਗੁ ਮਨੁ ਕਾ ਭਾਗੁ ਮਨੁ ਕਾ ਭਾਗੁ ਮਨੁ ਕਾ ਭਾਗੁ ਮਨੁ ਕਾ ਭਾਗੁ ਮਨੁ ਕਾ ਭਾਗੁ ਮਨੁ ਕਾ ਭਾਗੁ

[illegible]

* ॥ ॐ नमो ॥ + त्रयसंकेतः । + शब्दप्रकाशः । ॐ शब्दप्रकाशः ॥ २३८
कर्मसंकेतः । १ शब्दप्रकाशः । २ शब्दप्रकाशः । ३ कर्मसंकेतः । ४ शब्दप्रकाशः ।

གཞུག་པ་ཆེད་སྒྲིབ་མ་དངོས་སྒྲིབ་ཚུགས་ཀྱིས་བཟུང་བའི་

དགེ་ལྷན་པའི་དགོན་སྐྱབ་ཆ་བྱང་ཚུལ་ནི།

ཀྱུ་པས་དང་གི་བརྟན་པ་གང་དུ་དར་བར་ལྷང་བརྟན་པ་རྒྱར་དུ་སྦྱར་མངས་ཀྱིས་བྱང་སེམས་མང་བོ་དང་ཕྱི་བྱ་གྱི་རིགས་གཞུག་མགོན་པ་སྐུ་གསལ་དང་ཁྱད་པར་དུ་བྱུགས་ཆེ་ཅིན་པོའི་སྒྲུལ་པས་གདུལ་བྱ་ཆེས་སུ་འཛོན་པའི་ཐང་ཁམས་སྐྱར་བྱལ་གི་རི་མཚོ་གཤིང་དཀྱིལ་པས་མཛོས་ཀྱིས་བརྒྱན་ནིང་ཆུ་པོ་ཅེན་པོ་དང་གངས་རིའི་དུ་བས་བཟོར་ཏེ་ཕྱི་ཤིང་འབྲས་བྱ་བཟང་པོ་མོད་ཅིང་དེར་སངས་ཀྱུ་པརྟན་ལྷག་པར་དར་བའི་པོད་ཚྭ་གསལ་ཀྱིས་མངའ་རིས་མོར་གཞུག་དབྱས་གཤིང་དུ་བཞུགས་པ་ཁམས་གཞུག་ལས། དང་པོར་དབྱས་གཤིང་གི་མའི་ཆགས་ཚུལ་དང་ཆུའི་འགོ་བྱུགས་ཚུགས་མང་བཟོད་ན་—སྦྱར་པོད་ལ་དབྱས་གཤིང་ཆོས་ཀྱི། ཁམས་སྦྱོད་མའི། མཛོ་སྦྱད་ཏེ་ནོར་གྱི་ཆོལ་ཁ་གཞུགས་མཁུ་བཟོད་དང་པོད་ཅེན་གཤིས་ཡོད་པའི་པོད་ཆུང་གཤིང་ལ་གཡམས་དུ་དང་དུ་ལག་གཤིས་དབྱས་ལ་དབྱ་དུ་དང་གཡོན་དུ་གཤིས་ཏེ་ཅ་བཞི་* ལ་གོང་སྒོས་རྒྱར་གྱི་བྱི་བུ་གཞུགས་ཡོད་པའི་ནང་དབྱས་གཤིང་ལ་རྒྱལ་ཁམས་† ཆུང་བ་གཤེགས་ལྷག་ཡོད་དེ། བརྟན་ཆུང་ལས། —ཕྱི་པའི་ཁྱོད་གིས་ངས་པར་མཆིངས་པ་ལུལ་དུ་འཇུར་ཏེ་འབྲས་ཐུག་ཁྱོད་རྣམས་ཀྱིས་ནི་རྒྱུ་ཁམས་སོ།། ཞེས་གསུངས་སོ།།

དེ་རྒྱར་མངའ་རིས་མོར་གཞུགས་ལའང་གཤེགས་ལྷག་དང་ཏུང་ཁོང་གོང་གཞུགས་ལ་ལུས་ཆ་དང་པོད་ཅེན་མཛོ་ཁམས་ལ་གཤིས་ཅོས་ཡོད་དམ་སྟེ་སོ།།

སྦྱར་ཆུ་ནི་དབྱས་ཀྱི་ཤར་སྦྱོང་འབྱི་བྱང་ཚྭ་གསལ་ནས་ཆུ་ལྷ་སའི་མཁུར་བརྒྱུད་དེ་གོང་དཀར་དུ་རྒྱབ་ནས་པོར་བའི་གཤིང་པོ་‡ དང་འདྲེས་ཏེ་ཤར་ཚྭ་གསལ་སུ་བསམ་ལས་མཁུར་ནས་དུགས་གོང་བརྒྱུད་དེ་ཅོ་རི་ལ་གནས་སྦོར་བུས་ནས་སྦྱོ་ཚྭ་གསལ་སུ་རྒྱ་གར་དུ་སྒྲུབ་ཆེ་ཆུ་པོ་རྩ་ཏེ་ཏར་བྲུགས་པ་དེས།

དེ་ལས་དང་པོར་དབྱས་སུ་དགོན་ཆུ་བྱང་ཚུལ་ལ། —དགའ་ལྷན་བྱང་ཆུ་ནི་ལས་ཁྱོད་འབྲངས་པའི་ཆེད་དངོས་སྒྲིབ་ཏེ་རྒྱན་ནས་མ་འདི་དཔལ་བཟང་ཞེས་པ་ཤེར་སེང་དང་དགེ་བྱུང་གི་བྱ་མང་ལྷར་པ་དེས་རྒྱལ་ཆོལ་གྱི་ཆེས་ནས་བརྒྱུད་ཆེ་གདན་ས་ལ་རིས་པར་གསལ་ལུའི་དུགས་པོ་བྱ་ཆེང་བཟུང་བ་པོ་དུགས་པོ་ཀུན་དགའ་བྲུ་ཞེས། སྒྲི་སྒྲིས་བརྟན་པ། ཀྱི་པོ་བྲུ་ཞེས་རྒྱལ་མཚན་སྐུ་གསལ་གྱི་མཛོད་རྒྱུ།

དགའ་ལྷན་ཤར་ཆུ་ནི་ཆེད་འཁོར་དག་པ་རྣམས་བརྒྱུད་ཀྱི་ནང་གི་གནས་བརྟན་ཤར་པ་རིན་ཀུན་པས་བཟུང་ཆེ་གདན་ས་པ་རིས་པར་དཔོན་ལྷ་བྲུགས། ཉི་མ་བྲུགས། ཆུང་ཆོས་དཔལ་རྒྱལ་མཚན། རབ་འབྱམས་པ་རྒྱུན་ལས་དཔལ་སྐུ་གསལ་གྱིས་མཛོད་རྒྱུ།

* མ་རྒྱའི་སྐབས། † ལུ་ལ་ལོར། ‡ ཉི་མའི་མེ་ཤ།

[illegible][illegible][illegible]

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ श्रीकृष्णाय नमः ॥

[illegible][illegible][illegible]

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥
 ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥

[illegible][illegible][illegible][illegible]

二 三 四 五 六 七 八 九 十 十一 十二 十三 十四 十五 十六 十七 十八 十九 二十 二十一 二十二 二十三 二十四 二十五 二十六 二十七 二十八 二十九 三十 三十一 三十二 三十三 三十四 三十五 三十六 三十七 三十八 三十九 四十 四十一 四十二 四十三 四十四 四十五 四十六 四十七 四十八 四十九 五十 五十一 五十二 五十三 五十四 五十五 五十六 五十七 五十八 五十九 六十 六十一 六十二 六十三 六十四 六十五 六十六 六十七 六十八 六十九 七十 七十一 七十二 七十三 七十四 七十五 七十六 七十七 七十八 七十九 八十 八十一 八十二 八十三 八十四 八十五 八十六 八十七 八十八 八十九 九十 九十一 九十二 九十三 九十四 九十五 九十六 九十七 九十八 九十九 一百

[illegible]

[illegible]

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥
 ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥
 ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥

[illegible]

॥ श्री गणेशाय नमः ॥ श्री गणेशाय नमः ॥

ཐོན་ཀྱང་ཁྱེད་མིང་པད་ལ་ཅི་མ་གྱིས་ལེན་པར་དེ།

କ୍ଷୁଦ୍ର ସ୍ୱର ଶବ୍ଦରେ ସମୁଦ୍ର ଶବ୍ଦର କ୍ଷୁଦ୍ର ଗୁଣପାତ୍ର ।

གནས་ཅིང་ཕྱིན་ཕྱིས་བརྒྱུ་བ་ཅིང་ཕྱིན་ཅིང་གནས། ཞེས་གསུངས་པ།

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥
 ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥
 ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥

2000 2001 2002 2003 2004 2005 2006 2007 2008 2009 2010 2011 2012 2013 2014 2015 2016 2017 2018 2019 2020 2021 2022 2023 2024 2025 2026 2027 2028 2029 2030 2031 2032 2033 2034 2035 2036 2037 2038 2039 2040 2041 2042 2043 2044 2045 2046 2047 2048 2049 2050 2051 2052 2053 2054 2055 2056 2057 2058 2059 2060 2061 2062 2063 2064 2065 2066 2067 2068 2069 2070 2071 2072 2073 2074 2075 2076 2077 2078 2079 2080 2081 2082 2083 2084 2085 2086 2087 2088 2089 2090 2091 2092 2093 2094 2095 2096 2097 2098 2099 2100 2101 2102 2103 2104 2105 2106 2107 2108 2109 2110 2111 2112 2113 2114 2115 2116 2117 2118 2119 2120 2121 2122 2123 2124 2125 2126 2127 2128 2129 2130 2131 2132 2133 2134 2135 2136 2137 2138 2139 2140 2141 2142 2143 2144 2145 2146 2147 2148 2149 2150 2151 2152 2153 2154 2155 2156 2157 2158 2159 2160 2161 2162 2163 2164 2165 2166 2167 2168 2169 2170 2171 2172 2173 2174 2175 2176 2177 2178 2179 2180 2181 2182 2183 2184 2185 2186 2187 2188 2189 2190 2191 2192 2193 2194 2195 2196 2197 2198 2199 2200 2201 2202 2203 2204 2205 2206 2207 2208 2209 2210 2211 2212 2213 2214 2215 2216 2217 2218 2219 2220 2221 2222 2223 2224 2225 2226 2227 2228 2229 2230 2231 2232 2233 2234 2235 2236 2237 2238 2239 2240 2241 2242 2243 2244 2245 2246 2247 2248 2249 2250 2251 2252 2253 2254 2255 2256 2257 2258 2259 2260 2261 2262 2263 2264 2265 2266 2267 2268 2269 2270 2271 2272 2273 2274 2275 2276 2277 2278 2279 2280 2281 2282 2283 2284 2285 2286 2287 2288 2289 2290 2291 2292 2293 2294 2295 2296 2297 2298 2299 2300 2301 2302 2303 2304 2305 2306 2307 2308 2309 2310 2311 2312 2313 2314 2315 2316 2317 2318 2319 2320 2321 2322 2323 2324 2325 2326 2327 2328 2329 2330 2331 2332 2333 2334 2335 2336 2337 2338 2339 2340 2341 2342 2343 2344 2345 2346 2347 2348 2349 2350 2351 2352 2353 2354 2355 2356 2357 2358 2359 2360 2361 2362 2363 2364 2365 2366 2367 2368 2369 2370 2371 2372 2373 2374 2375 2376 2377 2378 2379 2380 2381 2382 2383 2384 2385 2386 2387 2388 2389 2390 2391 2392 2393 2394 2395 2396 2397 2398 2399 2400 2401 2402 2403 2404 2405 2406 2407 2408 2409 2410 2411 2412 2413 2414 2415 2416 2417 2418 2419 2420 2421 2422 2423 2424 2425 2426 2427 2428 2429 2430 2431 2432 2433 2434 2435 2436 2437 2438 2439 2440 2441 2442 2443 2444 2445 2446 2447 2448 2449 2450 2451 2452 2453 2454 2455 2456 2457 2458 2459 2460 2461 2462 2463 2464 2465 2466 2467 2468 2469 2470 2471 2472 2473 2474 2475 2476 2477 2478 2479 2480 2481 2482 2483 2484 2485 2486 2487 2488 2489 2490 2491 2492 2493 2494 2495 2496 2497 2498 2499 2500 2501 2502 2503 2504 2505 2506 2507 2508 2509 2510 2511 2512 2513 2514 2515 2516 2517 2518 2519 2520 2521 2522 2523 2524 2525 2526 2527 2528 2529 2530 2531 2532 2533 2534 2535 2536 2537 2538 2539 2540 2541 2542 2543 2544 2545 2546 2547 2548 2549 2550 2551 2552 2553 2554 2555 2556 2557 2558 2559 2560 2561 2562 2563 2564 2565 2566 2567 2568 2569 2570 2571 2572 2573 2574 2575 2576 2577 2578 2579 2580 2581 2582 2583 2584 2585 2586 2587 2588 2589 2590 2591 2592 2593 2594 2595 2596 2597 2598 2599 2600 2601 2602 2603 2604 2605 2606 2607 2608 2609 2610 2611 2612 2613 2614 2615 2616 2617 2618 2619 2620 2621 2622 2623 2624 2625 2626 2627 2628 2629 2630 2631 2632 2633 2634 2635 2636 2637 2638 2639 2640 2641 2642 2643 2644 2645 2646 2647 2648 2649 2650 2651 2652 2653 2654 2655 2656 2657 2658 2659 2660 2661 2662 2663 2664 2665 2666 2667 2668 2669 2670 2671 2672 2673 2674 2675 2676 2677 2678 2679 2680 2681 2682 2683 2684 2685 2686 2687 2688 2689 2690 2691 2692 2693 2694 2695 2696 2697 2698 2699 2700 2701 2702 2703 2704 2705 2706 2707 2708 2709 2710 2711 2712 2713 2714 2715 2716 2717 2718 2719 2720 2721 2722 2723 2724 2725 2726 2727 2728 2729 2730 2731 2732 2733 2734 2735 2736 2737 2738 2739 2740 2741 2742 2743 2744 2745 2746 2747 2748 2749 2750 2751 2752 2753 2754 2755 2756 2757 2758 2759 2760 2761 2762 2763 2764 2765 2766 2767 2768 2769 2770 2771 2772 2773 2774 2775 2776 2777 2778 2779 2780 2781 2782 2783 2784 2785 2786 2787 2788 2789 2790 2791 2792 2793 2794 2795 2796 2797 2798 2799 2800 2801 2802 2803 2804 2805 2806 2807 2808 2809 2810 2811 2812 2813 2814 2815 2816 2817 2818

२५५ अथ चतुर्थः प्रश्नः ।

ཐོག་མའི་སྒྲིབ་པ་ལས་ཀྱིས་ཤིང་།

८८ 'अथ' गुरुं विदुः ८८ अथ वेत्तम् ।

程子方與張公論學口占。

[illegible]

དེང་ཐང་གི་:- དེང་མང་མེད།

ཐོང་དགོན་དང་ཆོ་དགོན་གཉིས་ནི་— ཆོ་གྲོང་པ་བྱམས་མགོན་གྱིས་བཙུགས།

མི་རྒྱ་དཀྱིལ་མཛད་དང་མི་རྒྱ་བཅའ་འཁུལ་གཅིག་གི། — དཀའ་བཅུ་བཅའ་མ་གཏོགས་མཛད་གསུངས།

མི་ཤོད་ཀྱི་ལྷན་ལྷན་མགོན་ནི་— ལྷན་དཔལ་ལྷན་བཟང་ཤོས་བཟུང་།

མ་ཤོད་ཀྱི་ལྷ་ཙུང་གི་—ཚུལ་ཁྲིམས་དབང་ལྷན་དང་།

མེ་ཀ་ཚས་རྫོང་དང་སྤང་མིང་གཉིས་པུང་ཚས་བྲག་ས་ཀྱིས་བཏབ།

ཏག་ཅི་དཀར་ཁྱིམ་མོར་ཡིན། ར་ན་པགྱིས་དར་* ལྷན་གྱི་—དཀར་རོམ་པལྱོད།

ལུགས་ར་དགོན་ནི་—འཇགས་ལྷ་མཐོང་བ་དོན་ལྡན་པས་བཟུང་།

མཐར་ཐུག་མཛད་པའི་དེ་དང་དེ་གོ་ན་ཡུལ་བཞིའི་དཔོན་ལ་ཡུལ་དང་མི་རྒྱུད་དང་། མི་མ་དགྲ་དང་རྒྱུད་མཐར་དཔལ་།
དཔོན་དང་མི་ཐད་ཁོ་གི་ཡུལ་རྒྱུད་དཔོན་དང་མ་འདྲིལ་མཁུ་གི་ཉེ་དཔལ་ཡི་ལྟུང་།

འགྲེལ་པུ་མེད་ཀྱི་མཁའ་མཛེས་། མཛེས་ཀྱི་མཁའ་མཛེས་། འགྲེལ་པུ་མེད་ཀྱི་མཁའ་མཛེས་། མཛེས་ཀྱི་མཁའ་མཛེས་།

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ श्रीकृष्णाय नमः ॥

ཡུལ་ལུལ་གྱི་དཔོན་ནི། དཔོན་མཆོག་གྲགས་དང་།

ཡུལ་ཚོགས་ཐེག་ཆེན་གྲུང་ནི་——ཆོ་མཆོ་གྲུང་།

ལྷ་ཕྱོགས་༥༥ གཏོང་ནི ..... བསོད་སྤྱེལ་དང་། འབར་རྟ་དགོན་ཅི། ལྷ་ཕྱོགས་དང་།

ཡི་པ་དགོན་ཉི་—ཤེར་གྱུ་མ་དང་། ཀར་ཕུ་ནི་—དཀར་མཁོ་བྱང་སེམས་པ་ལ་བཟུང་།

॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥

[illegible][illegible]

* ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ།   † ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ།   ‡ ལྷ་མོ།   § ལྷ་མོ་ལྷ་མོ། || ལྷ་མོ།
། ལྷ་མོ་ལྷ་མོ།

[illegible][illegible]

མཁའ་མེད་འཕྲོ་མེད་ཀྱི་།—མཁའ་འཕྲོ་མེད་ཀྱི་ཕྱོད་ཀྱི་མཁའ་འཕྲོ་མེད་།

གོ་བྱུང་པའི་སྐར་ཉི་། གོ་བ་དཀར་པུ་ཚོ་གྲུ་བཟུང་ཞུ་ནས་མ་ཆེད་དུ་བར་ལྷོ་ར་བཞུགས་ཤིང་།

དགོན་གསར་གོང་མ་ནི།— གོ་བུ་མ་བཅོད་པོས་བཏབ་ཅིང་།

གོ་ཅུ་པའི་གསར་རྒྱུ་གི་སྒྲོ་བ་ནི་—གཞན་མོ་གི་རབ་འབྱུངས་པས་འབྱུང་བ་ཟེར།

[illegible]

དེ་ནས་མར་ལ་མོ་ཁོག་ཀྱི་རྩོམ་ལྷན་དཔལ་རྒྱའི་སྐབས་ཐུགས་པའི་མོ་རྒྱའི་ཤུག་དང་མཐས་པའི་གཞུས་
 ཐུགས་པའི་ཅན་ལྷན་གནས་རྒྱུ་དང་། ཡང་སྐྱེད་ཀྱི་མོ་གཞི་མའི་རྩ་དྲུག་རྩོད་དཀར་ཐུགས་སྐྱེད་གནས་ལྷན་ལ་
 མཆོ་ལེ་ཐུས་རང་ལྟར་ཡོད།

सः पठः स्यात् ॥ अथ सः पठः स्यात् ॥ अथ सः पठः स्यात् ॥ अथ सः पठः स्यात् ॥ अथ सः पठः स्यात् ॥

सः पठः स्यात् ॥ अथ सः पठः स्यात् ॥ अथ सः पठः स्यात् ॥ अथ सः पठः स्यात् ॥ अथ सः पठः स्यात् ॥

अथ सः पठः स्यात् ॥ अथ सः पठः स्यात् ॥ अथ सः पठः स्यात् ॥ अथ सः पठः स्यात् ॥ अथ सः पठः स्यात् ॥

अथ सः पठः स्यात् ॥ अथ सः पठः स्यात् ॥ अथ सः पठः स्यात् ॥ अथ सः पठः स्यात् ॥ अथ सः पठः स्यात् ॥

* अथ सः पठः स्यात् ॥ अथ सः पठः स्यात् ॥ अथ सः पठः स्यात् ॥ अथ सः पठः स्यात् ॥ अथ सः पठः स्यात् ॥

ਅਦਿਕਾ ਅਦਿਕਾ * ਅਯਾਦਾ ਭੁੱਖ ਭਾਗ ॥ ਅਯਾਦਾ ਭੁੱਖ ਭਾਗ ॥ ਅਯਾਦਾ ਭੁੱਖ ਭਾਗ ॥ ਅਯਾਦਾ ਭੁੱਖ ਭਾਗ ॥

ਅਦਿਕਾ ਅਯਾਦਾ ਭੁੱਖ ਭਾਗ ॥ ਅਯਾਦਾ ਭੁੱਖ ਭਾਗ ॥ ਅਯਾਦਾ ਭੁੱਖ ਭਾਗ ॥ ਅਯਾਦਾ ਭੁੱਖ ਭਾਗ ॥

ਅਯਾਦਾ ਭੁੱਖ ਭਾਗ ॥ ਅਯਾਦਾ ਭੁੱਖ ਭਾਗ ॥ ਅਯਾਦਾ ਭੁੱਖ ਭਾਗ ॥ ਅਯਾਦਾ ਭੁੱਖ ਭਾਗ ॥

ਅਯਾਦਾ ਭੁੱਖ ਭਾਗ ॥ ਅਯਾਦਾ ਭੁੱਖ ਭਾਗ ॥ ਅਯਾਦਾ ਭੁੱਖ ਭਾਗ ॥ ਅਯਾਦਾ ਭੁੱਖ ਭਾਗ ॥

ਅਯਾਦਾ ਭੁੱਖ ਭਾਗ ॥ ਅਯਾਦਾ ਭੁੱਖ ਭਾਗ ॥ ਅਯਾਦਾ ਭੁੱਖ ਭਾਗ ॥ ਅਯਾਦਾ ਭੁੱਖ ਭਾਗ ॥

* ਭੁੱਖ ॥ † ਭੁੱਖ ॥ ‡ ਭੁੱਖ ॥

॥ ३५५ ॥

॥ ३५५ ॥	॥ ३५५ ॥
॥ ३५५ ॥	॥ ३५५ ॥
॥ ३५५ ॥	॥ ३५५ ॥
॥ ३५५ ॥	॥ ३५५ ॥
॥ ३५५ ॥	॥ ३५५ ॥
॥ ३५५ ॥	॥ ३५५ ॥
॥ ३५५ ॥	॥ ३५५ ॥
॥ ३५५ ॥	॥ ३५५ ॥
॥ ३५५ ॥	॥ ३५५ ॥
॥ ३५५ ॥	॥ ३५५ ॥

॥ ३५५ ॥

॥ ३५५ ॥

॥ ३५५ ॥

॥ ३५५ ॥

॥ ३५५ ॥

॥ ३५५ ॥

ཡི་དམ་བཟོས་པ་དགོང་བཟུང་དང་།
སངས་རྒྱལ་བཟུན་དང་འགལ་བ་ཡི།

དཀར་པོ་ཆེན་ལུང་ལ་སྐྱེས་པ།
ཆོས་ཁོག་དུ་མ་དེང་སང་འཕེལ།

ཞེས་གསུངས་ནིང་།

ཡང་། :—

ཐུན་པོ་ཐུངས་པ་ཆུང་བ་རྣམས།
མཁས་པ་ཐུངས་པར་སྒྲོམ་པ་ཡང་།
འདི་འདྲི་རིགས་ཅན་འཕེལ་འཁྱར་ན།
མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དཔྱད་ལ་སྒྲོམ།
སངས་རྒྱལ་བཟུན་ལ་མི་གནོད་ན།
སངས་རྒྱལ་བཟུན་ལ་ཅི་ལྟ་གནོད།
ཀྱུ་རྒྱལ་དང་ནི་དབྱིག་གཉེན་དང་།
མཁས་པ་ཀུན་གྱིས་རང་གཞན་གྱིས།
དེ་ལ་ཐུང་ཞེས་ཟེང་རམ་ཅི།
བདུད་དང་མུ་སྒྲིགས་སུ་ཐུང་བ།

འདི་འདྲ་ཐུད་པ་བདེན་མོད་ཀྱི།
རི་བོང་ཅལ་བཞིན་འདི་ལ་ཐུང་།
སངས་རྒྱལ་བཟུན་ལ་གནོད་མི་གནོད།
གལ་ཏེ་འདི་འདྲའི་ཆོས་ཁོག་གིས།
མུ་སྒྲིགས་སྐྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཁོག་ཀྱང་།
ཅེས་དང་།
ཐུགས་ཀྱི་ཐུང་པོ་ཆོས་གྲགས་སྐྱོགས།
ཆོས་ཁོག་ཐམས་ཅད་སུ་ཐུང་བ།
ཇོ་གས་པའི་སངས་རྒྱལ་ཀུན་གྱིས་ཀྱང་།
དེ་ཡང་ཐུག་རྒྱུ་ཉིད་འཁྱར་རམ།

ཞེས་སྐྱོགས་གསུངས་པ་ལ་དགོས་པ་ཆེན་པོ་ཡོད་རྒྱུ་།

ཐུང་པར་དུ་ཇི་ཡང་ཐུས་མ་ཐུན་གོང་དུ་ལྟ་བུའི་སྒྲོང་ལ་ཡོད་འདིར་མ་དགལ་པ་མང་དུ་ཐུང་སྟེ། དགེ་མི་དགེ་གང་ཡིད་ལ་བྱེད་ཀྱང་སངས་རྒྱལ་གྱི་བཤེགས་ཡིན་པས་ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་ལྟ་བུའི་མཆོག་ཡིན་ཟེང་ནས་ལྟ་ཐུང་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོང་བ་འདེབས་པའི་དུ་ཐུང་གི་ལྟ་བ་འཛིན་པ་འབྲང་བཅས་དང་། ཡང་འདི་ཡིན་འདི་མིན་གང་དུ་འང་བཟུངས་མེད་པའི་སྒྲོས་བྲལ་སྒྲོང་ཉིད་ཡིན་ཟེང་བ་དང་། ཡང་ལྟ་བ་ཁས་ལེན་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཐུང་པ་དགག་སྒྲུབ་དང་བྲལ་བ་སྒྲོམས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་བྲལ་བ་འབྲས་བྱ་ཅེ་རྟགས་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ཟེང་བ་དང་། ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་བཅོམ་ན་མི་སྟེད་པས་ཡོད་པའང་མེད་ཞེས་ཟེང་བ་དང་། ཡང་གཟུགས་གཟུགས་ཀྱིས་སྒྲོང་པའི་རང་སྒྲོང་དང་། ཡང་གཙུག་ལག་ཁང་དགེ་སྒྲོང་སྐྱོང་སྐྱོང་གིས་སྒྲོང་པའི་སྒྲོང་པ་ལྟར་གཞན་དབང་ཀུན་བཅུགས་ཀྱིས་སྒྲོང་པ་སྒྲོང་ཉིད་དུ་འདོད་པའི་གཞན་སྒྲོང་དང་། ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་བདེ་གཤེགས་སྟེང་པོ་ཞེས་པའི་ཆོས་སྒྲུ་མཚན་དཔེ་སྒྲོབས་སྐྱོགས་རང་ཆས་ལུ་ཐུན་པ་ཡོད་དེ་རྟོགས་ན་སངས་རྒྱལ་དང་མི་རྟོགས་ན་སེམས་ཅན་དུ་འཇོག་པའི་རྟོགས་ཀྱི་ཅེག་པོ་ཉིད་བདེན་གྱུབ་ཡིན་ཟེང་བ་དང་། སེམས་གསལ་རིག་མཚོན་པ་དང་སེམས་ཀྱི་མི་རྟག་པ་མཚོན་ཅིམ་དང་རྣམ་རྟོག་བཀག་ཅིམ་སྐྱོགས་ལྟ་བུ་རྟོགས་པར་འདོད་པ་དང་། རྣམ་རྟོག་གང་འབྲོས་སྒྲོང་ཉིད་དང་ཆོས་སྒྲུ་ཡིན་ཟེང་བ་དང་། ཡང་ཇི་ཅོང་ཁ་པའི་རྟོགས་སྒྲུ་འབྲང་བྲལ་འགལ་ཞིག་གིས་ཀྱང་ཞིག་ཅེན་གྱི་ལྟ་བུའི་སྒྲོལ་ཅེན་པོ་གསུམ་ནི་—དབྱེ་བ་ཅེན་པོ་ལྷག་གྱི་ཅེན་པོ་རྟོགས་ཅེན་གསུམ་མོ་ཟེང་སྐྱོགས་གང་ཐུང་སྒྲུ་པ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་ཡི་གེ་མང་རྟོགས་ནས་འདིར་མ་བཞོད་ལ། དེ་དག་ནི། ས་པར་གྱིས་—

མ་མེད་པ་ཡི་བྱ་མང་ཡང་།
དེ་བཞིན་ཐུངས་ནས་མ་ཐུང་པའི།

རིགས་ཀྱི་ནང་དུ་ཆུང་མི་རུས།
ཆོས་ནི་བཟུན་པའི་ནང་མི་རུས།

ཅེས་པ་ལྟར་རྒྱུ་།

ནས་དུས་ལོར་འབྲེང་བ་སྐོར་གསུམ་མཆ་སྒྲེ་བྱུང་དགོངས་སོགས་དང་། གྲི་པོ་ཤིས་རབ་དཔལ་གྱིས་ཀྱང་ཅན་
 ཀར་བསྟན་ནས་གནད་གྱི་ཆུ་ཟེར་དང་། པ་འི་འིན་ཅེན་གྲགས་གྱིས་རིན་པོ་དེ་རྒྱན་དངས་ཏེ་རིན་ལགས་སྤྱང་
 བ་ལྷ་ནས་ཀྱལ་ནས་འཛོམས་སྤྱབ་ཐབས་བརྒྱ་ཅ་སོགས་དང་། སྒྲིག་སྒྲུ་ཤིས་རབ་བརྟེགས་གྱིས་མཚན་བཞོད་སྒྲིལ་
 སྐོར་འཇུག་པ་སོགས་དང་། དེའི་སྒྲོབ་མ་མལ་གྱི་སྒྲོ་སྒྲིལ་གྲགས་པས་པའི་མཆོག་ཉི་མ་ཐུས་པའི་སྒྲོལ་མ་དང་།
 འབྲོག་ཤིས་རབ་གྲགས་གྱིས་ཁ་ཆེ་ནས་སྤྱོད་པ་མགོན་པོ་སྤྱན་དངས་ཏེ་དུས་ལོར་ཆ་ལག་རྒྱས་པ་དང་། རྒྱ་ཆེ་སྤྱོད་
 འབྲེལ་དང་ཕྱག་རྒྱ་རྒྱ་རྒྱ་འབྲེལ་དང་། བ་རག་ཐོས་དགའ་མ་བཅ་ཆོས་འཕེལ་མཚན་དཔྱིག་རྒྱན་གསུམ་གྱིས་རྒྱ་
 གར་ཕྱག་ན་བསྟན་ནས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་གྱུང་སྐོར་དང་། སྤྱོད་པོ་དང་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལྷོ་མེ་ཤི་པའི་པའི་མཆོག་
 སོགས་བསྟར། དཔལ་གྱན་དགའ་རྒྱ་ཆེ་བལ་པོ་དང་དུ་དཀར་པོ་བསྟན་ཞིང་པའི་རྒྱ་ཆེན་ཏེ་དེ་ཉིད་འཛོན་སྤྱན་དངས་
 ཏེ་མན་རག་མང་པོ་བྱས། དུ་རྒྱ་ཆེ་གྲགས་གྱིས་བལ་པོ་ཕྱགས་ཆེ་ཆེན་པོ་བ་བསྟན་ནས་དབྱ་ནག་འཇིགས་བྱིད་སྐོར་
 གསུམ་ཏེ་དུ་ཀ་མཛོན་འབྱེད་སོགས་དང་། དེའི་དཔོན་པོ་དུ་ཆོས་རབ་གྱིས་ཀྱང་མ་ལྷ་སྤྱི་སྤྱན་དངས་ཏེ་དུས་
 ལོར་ལག་མོ་མཛོན་བྱུང་མགོན་པོ་མཛོན་བྱུང་སོགས་བསྟར། ལང་ཤིས་རབ་ལྷ་མས་ཨ་མོ་རྒྱ་བཞོན་སྤྱན་དངས་ཏེ་
 དབྱ་ནག་སྐོར་དང་། རྒྱ་རྒྱ་ཆེན་ལམ་གྲགས་གྱིས་པའི་རྒྱ་གཞན་ལན་བསྟན་ནས་སྤོམ་བྱུང་དང་། ལུ་མ་དགེ་
 བསྟན་མེད་རྒྱལ་གྱིས་ནོར་བུ་བསྟར་བ་སོགས་བསྟན་ནས་ཆོད་མ་གྱན་བཏུས་ཅ་འབྲེལ་དང་། ཡ་འབྲོག་གི་མར་
 པ་རྒྱ་པ་ཆོས་གྱི་དབང་ཕྱག་གིས་པའི་མཆོག་སྐོར་དང་། དཔལ་ཆོས་བཟང་གིས་སྤྱོད་པ་རྒྱ་ཆེ་ཆེ་གདངས་པ་ཉི་ཀ་ལྷན་
 པའི་མཆོག་དང་གཤེད་དམར་སྐོར་བྱས་ཏེ་* བསྟར། ཁོ་མོ་བྱས་པ་དཔལ་གྱིས་དང་པོར་སྤྱི་ཆེ་ཆེ་པ་ཉི་མེ་དུ་ཨ་
 བརྒྱ་སྤྱན་དངས་ཏེ་པའི་ཆེན་རལ་གཉིག་དང་སེམས་ཉིད་རལ་བསྐོར་སྐོར་དང་བསྟན་པའི་སྤྱོད་སོགས་དང་ཁ་ཆེ་བྱང་རྒྱ་སྤྱི་
 རྒྱ་རྒྱ་སྤྱན་དངས་ཏེ་རྒྱ་འབྲེལ་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་དང་རྒྱལ་པའི་ལམ་འཇུག་དང་ཕྱགས་ཆེ་ཆེན་པའི་སྤྱོད་ཐབས་བརྒྱ་ཅ་སོགས་
 དང་ཁ་ཆེ་སྤྱོད་སྤྱི་སྤྱན་དངས་ཏེ་འདུལ་བ་མེ་རྟག་སྤྱོད་བསྟར་དང་རྒྱ་ཆེ་སྤྱོད་པ་དང་པའི་མཆོག་སོགས་བསྟར་ལ།
 པར་ཆེན་དེ་ལ་ལོར་པའི་རྒྱ་ཏེ་ཆོན་དུ། རྒྱ་རྒྱ་ལ། བལ་པོ་སངས་རྒྱ་སྤྱི། ལུ་རྒྱ་རྒྱ་སོགས་པར་རྒྱ་འབྲེལ་པའི་
 པའང་པོད་དུ་བྱོན་ནོ།

ཁ་ཆེ་པར་ཆེན་དེ་ལས་མེ་རྟག་སྤྱོད་བསྟར་མེད་པའི་ལོ་ཟླ་གཞན་གྱིས་བྱས་ཏེ་དེ་ལས་བྱ་སྟོན་གྱིས་གསན་ཞིང་།
 པར་ཆེན་དུས་སྤྱི་ན་པོ་འི་རྒྱ་ཆེ་སྤྱོད་པའི་དབང་ཡང་བསྟར་རོ།

ཆག་དབྱ་བཅོམ་གྱིས་རྒྱལ་པའི་ལམ་འཇུག་སོགས་དང་། དེའི་དཔོན་པོ་ཆག་ཆོས་ཆེ་དཔལ་གྱིས་ཀྱང་རྒྱ་གར་
 བས་དེ་འཇུག་དང་། རྒྱ་ན་རྒྱ་སོགས་བསྟན་ནས་གཞུག་དབྱ་དང་། མོད་རྒྱ་ཆེ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་བལ་པོ་ནས་
 ལྷོ་སྤྱི་སྤྱན་དངས་ཏེ་སྤྱན་རལ་མེ་མོང་དཔལ་བསམ་བྱི་ཤིང་གྲུ་གན་ཏེ་དགའ་པའི་སྤྱོད་གར་བསྟོད་པ་བརྒྱ་པ་སོགས་
 དང་། དེའི་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་པས་ཀྱང་གཤེད་དམར་སྤྱོད་དང་། ཡར་ལུང་པ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་པས་མི་
 གཞུ་པའི་རྒྱ་རྒྱུབ་ཐབས་རྒྱ་མཚོ་དང་བྱ་བ་བསྟར་པ་སོགས་དང་། ཉི་མ་རྒྱལ་མཚན་པས་པ་བལ་པོ་ནས་ཨ་མ་རྒྱ་
 སྤྱན་དངས་ཏེ་འིན་ཏུན་དགའི་མཛོད་སོགས་དང་། དབང་སྤྱོད་སྤྱོད་པས་རྒྱལ་དབང་སྤྱོད་ཆོད་མ་གྱན་བཏུས་
 འབྲེལ་པ་དུས་ལོར་བཤད་སྟར་དང་། བྱ་སྟོན་རིན་ཅེན་སྤྱོད་གྱིས་དབང་མཛོད་བསྟན་དགའ་འབྲེལ་དང་སྤྱོད་འབྲེལ་
 པ་དུར་མེད་དང་། དཔལ་མེད་དཔོན་པོ་བྱུང་རུ་ཕྱི་མོས་ཀ་ལ་པའི་འབྲེལ་པ་སྤྱོད་པ་ལན་བསྟར། ལ་ལུ་རིན་

* ལུ་རྒྱ་འབྲེལ་ཆེན་ཀྱང་། + བྱ་སྟོན་གྱི་སྤྱོད་པ་

མཆོག་དཔག་། ལྷག་ཆང་ལོ་ལྷ་པ་ལེས་རབ་རིན་ཆེན་། རག་དབང་། མཉ་ཏྲ་ལྷི། འགོས་ལོ་གཞོན་ཏུ་དཔག་།
འ་ལྷ་ལོ་ལྷ་པ་ལེགས་པ་ལྷལ་མཆོན་། ལྷག་ལོ་རིན་ཆེན་། ཆོས་ལྷལ་། ས་ལོ་འཇམ་དབྱངས་ཀྱན་དགའ་
བསོད་ནམས་། རྩོན་ལྷ་ར་ལྷ་ཐ། རྩོན་ལྷ་དྲ་དང་འདར་ལོ་རག་དབང་ལྷན་ཆོགས་ལ་སོགས་པ་མང་དུ་བྱུང་ངོ་།

གཤིས་པ་རྒྱ་གར་ནས་བོད་དུ་

བཀའ་དང་བཞུན་བཅོས་གང་འགྱུར་འགོད་པ་ལ་གཤིས་།

བྱ་རྩོན་རིན་པོ་ལེ་ཆོས་འབྱུང་ན་གང་བོད་དང་། ཞར་ལ་རྒྱ་ནག་གི་པར་གསར་ཉིད་ན་གང་ཡོད་ཀྱི་པོ་
ཉིད་གྲངས་ཅོས་སྟོས་པའོ། དང་པོ་ལ་གཤིས་། བཀའ་དང་། བཞུན་འཆོས་སོ། དང་པོ་ལ་མདོ་ལྷགས་
གཤིས་ལས། དང་པོ་མདོ་ལྷགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་ལྷགས་གཤིས་ནི་—འདུལ་བ་* ལུང་བཞི། ༡༠༠
པ་མའི་ར་རྩམ་འབྱེད། ལྷན་ཆོགས་༥༠ གཞུང་དམ་པ་༥༢ ལྷ་ལྷ་བཞི། ཅ་བའི་ལུང་ཐ་མའི་ར་མའི་
མདོ་དང་། དྲན་པ་ཉེར་བཞག་༡ ཆངས་པའི་དྲ་བ། ༢ མདོ་རིན་ལྷ་དྲ། ༡ འདུས་ཆེན་༡
ཀྱན་རྒྱ་མི་རྒྱ་མཐུན་པ། ༡ གཞུགས་ཅན་ཉིད་པོ་བལྟ་པ། མདོ་རྩོད་ཉིད་དང་རྩོད་ཉིད་ཆེན་པོ། མདོ་རྒྱལ་
མཆོན་མཆོག་ཤོ་ལོ་ ༤༠ ལྷལ་མཆོན་དམ་པ། ༤༠ ༢༢༠ ལྷ་གསུམ་པ། ༥ རྩོད་པའི་པ། ༢ ལྷས་བྱ་དམ་
པ། ༢༠༠ དགའ་པོ་རབ་བྱུང་། ༥༠ ལྷའི་མདོ། ལྷི་ཆེ་ཆང་། ༡༧ ལྷ་མདོ། ༡༩ ལང་
བྱ་བཞུགས་པ། ༥༠ གནས་འཇོག་༢༠ དགའ་བ་ཅན། ༢༠༠ གཞོན་ཏུ་དཔེ། ༢༠ ལས་ས་
མང་། ༢༠༠ མཁར་བསིལ་དང་དེ་འཆང་མདོ། གཞི་དང་དེའི་དུས་ཀྱི་མདོ། ༡ བཞུགས་གཤིན་བཞུན་
མདོ། ༡ དགའ་རྩོད་རབ་གཅེས་༡ ལྷལ་ཁྲི་མས་ཡང་དག་ལྷན་༡ ལུང་བ་ལྷ་ལྷའི་དགའ་མི་དགའ་
རྩོན་པ། མཆོག་བཞུགས་༡ ལྷས་ལྷལ་ལས་ལྷུངས་པས་ཡོན་ཏན་བཞུན་པ། ཅ་མཐའི་མདོ། འཇི་འཇོ་
སོགས་རྩོན་པ། མི་རྩག་པའི་མདོ། ༡༥ འདུ་ལེས་བཏུ་དང་། བཏུ་གཅེས་བཞུན་པ། ༡༡ མཆོན་མོ་
བཟང་མདོ། ༥༢ ལྷ་ཀྱི་ནགས་ཆོས་སྟོན་མདོ། པ་མའི་རིན་ལན་བཞུན་པ། ༣༠༠ བདེན་བཞིའི་མདོ།
ཆོས་འཁོར་ཀྱི་མདོ། རོན་རྩམ་པར་གཞོན་མི་༣་པའི་ཆོས་རྩམ་གྲངས་༥༠ རོན་རྩམ་པའི་ཆོས་རྩམ་

* ཤོ་ལོ་ག་ ༣༢༧༠༠། † ལྷལ་པའི་ལྷལ་ཆོས་ས་།

ཐུང་པ་བྱུང་ཅིན་ཅེན་གྱིས་ལྷན་པ། ༢༩༠ ཐུན་པའི་ཕར་ཐྱིན་དང་ཕར་ཐྱིན་ལྔ་དང་། ༥ ཐུང་ལྷན་ཐྱིགས་
 དང་། ༩༧ ཀུན་རྫོང་དོན་དམ་བཅོན་པ་དང་། ༢ ཆོས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་མེད་དང་། ༩ བཅོན་
 ལ་ཤིགས་ཡོན་ཏན་ལེ་ཤིས་བསམ་མི་བྱལ་པའི་ལུལ་ལ་ ༩༠ འཇུག་པ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམས་བསྐྱེད་པའི་ཆ་
 འབྲུལ་ལུལ་རྣམ་འབྲུལ་དང་། ༡ སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་པ་རྣམས་བསྐྱེད་པ། མར་མེ་མཛེད་
 ༥༠ ཀྱིས་ལུང་བསྐྱེད། ༢༡༠ ཆོངས་པའི་དཔལ་དང་། ༤༠ ཐུང་མེད་འབྱུང་པ་དང་། ༢ ཐུ་མོ་རྒྱ་མཚེག་
 དང་། ༩ ལྷ་མོ་ཅེན་མོ་དཔལ་དང་། ༡༢༠ བཅོན་ལྷ་མ་ ༧༠ རྣམས་ལུང་བསྐྱེད་པ། ཐུན་གཤིགས་
 མཛོ། འཇམ་དཔལ་གནས་པ། ༡༢༠ ཐུམས་པ་ལ་བདུད་རྩི་བཅོད་པ་ ༥༠ དང་ཐུམས་པ་ ༢ འཇུག་
 པ། འཇིག་རྟེན་མཐུན་འཇུག་ ༡༩༡ དང་པའི་རྣམས་བསྐྱེད་ལ་འཇུག་པའི་ཐུག་གྱ། ༥ དེས་མ་དེས་པར་
 འགྲོ་པའི་ཐུག་གྱ་ལ་འཇུག་པ། ༡ མར་མེ་འབྲུལ་བ། ༡ ཆོས་ཀྱི་ཐུག་གྱ། ༥༠ སྤྱང་བྱེད་འཛོ་
 མཛོ། ༡༠༠ ཐམ་འཛོ་ཡོངས་དག། ༩༥ ཐུལ་པའི་རྫོ་ཁྲོས་ཀྱིས་ལྷན་པ། ༡༡ སྤྱང་ཅེན་རྩ་ལ་
 མཛོ། ༡ རྫོ་ཅེན་ལོ། ༥༤ མེད་གེ་རྫོ་ལྷོགས། ༡ མ་ལུ་ལྷང་བ། ༡༢༥ ཅེན་འབྲུལ་དང་། ༡༩
 ཅེན་འབྲུལ་དང་ལོ་རྣམ་དབྱེ། ༩༠ མོར་མེད་ལ་མན་པ། ༥ མ་རྫུས་དགྲའི་འགྲོད་པ་བསམ་པ། ༥ དཔལ་
 ཐུས་མཛོ། ༡ ལས་སྤྱོད་རྣམ་དག། ༡ ལས་ ༥ སྤྱོད་ཐུན་གཅོད། ༢༩༠ ལྷན་འཇལ་ཅེན་
 གཅོད། ༡ ཐུལ་པོར་གདམས་པ། ༡༥༠ རྫོ་ཅེན་དང་སྤྱོད་རྩི་གསུམ་ ༩ དང་ལྷན་པམས་བསྐྱེད་
 པའི་ལེུ། ༤ ཆོས་ཡང་དག་པར་བསྐྱེད་པ། ༧ རྣམ་འཇུག་བསྐྱེད་པ། ༡ སངས་རྒྱས་འགྲོ་དང་བཅོན་
 ལ་ཤིགས་ ༧༠ འགྲོ་དང་ཆོས་ཀུན་འགྲོ་བ་དཔལ་གྱི་དམ་ཅོག། ༩ དཀོན་མཚོག་སྤྱོད་དང་སྤྱོད་ཅེན། ༡༠
 སྤྱོད་ཅེན་ལས་ཐུང་ལེམས་རྒྱ་མཚོ་འབྲུལ་པའི་དགའ་རྟོན་རྣམ་ཅི་དང་། ༩ སྤྱོད་ཅེན་སྤྱོད་དཀྱིལ། ༡ སྤྱོད་
 ཅེན་མཛོ་སྤྱོད་དཀྱིལ་ལས་སྤྱོད་ལེུ། ༩ མར་དཔལ་ལེུ་སྤྱོད་ཅེན་རུང་དང་། ༡༢༠ ལཱིག་མི་གཅིག་དཔུད།
 ༥༠ ལཱིག་གཏོར་ཅེན་པོ་དང་། ལཱིག་གཏོར་བས་དགུ་ལས་བདུད་ཀྱི་ལེུ་* ༣ ཅོ་ཐུང་བ། ༩ མའི་སྤྱོད་པོ་
 ལཱིག་པོ་བུལ་པ། ༡༩ ཐུང་མི་ལྷོག་ལཱིག་པོ་ ༥ ཏིང་ངེ་འཛིན་ལཱིག་པོ་† ཡོངས་འབྲེལ་ལཱིག་པོ་ ༩
 ཆོས་ཀྱི་ཐུལ་པའི་མཛོ། ༡ ཆོས་ཀྱི་ཐུལ་དང་། ༡ ཆོས་ཐུང་དང་། ༡༥༠ ཅོན་དམ་པའི་ཆོས་རྣམས་ཐུལ་
 ༡༠༠

ཕྱི་ལུང་དཔག་གིས་མཆོད་པའི་འདུལ་བའི་མཆོད་དང་། ལྷན་རབ་གོ་མ་དཔྱེག་གཏེན་ལྷུང་པ་གྱིས་མཆོད་པའི་ཆེད་
པའོར་ཆོས་སྐབས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དང་། ཡང་འཕྲིག་རྟོན་དང་སྐྱོད་དང་ལས་གདགས་པ་ཆེན་མོས་ཀྱང་སྐབས་ཅན་གྱིས་
བརྩམས་པའི་བརྟན་པོར་མ་ཡིན་ཞེས་ཀྱང་།

[illegible]

ཕགས་བར་བ་ཤིན་ཏུ་གསུམ་ལ་དམ་ཏུ་མེ་ན་དང་ཁྱིམ་གཉིད་དང་ཁ་ཆེན་མེ་མྱི་མྱི་རྟེན་དང་མིང་བཟང་དང་འཕགས་
མེ་ལ་དང་བཅུན་མེ་ལ་དང་གཞི་པ་དང་ཉན་ལ་ཀར་དང་ཏུགས་ཁྲུང་དང་དགོན་ཆེན་འབངས་དང་དཔལ་ལྷན་སྐུལ་བ་
དང་ཀམ་མེ་མེ་ལས་མཛད་པ་ནས་མཛད་པའི་དོན་གཅོད་འབྱེད་པའི་མཁས་མ་ལྟེན་མཛད་པ་ ॥

བོ་ཤེས་པ་ཤེས་གཉིན་དང་པདྨ་དང་རྒྱ་ལྷོད་དང་རྩི་མེད་པ་ཤེས་གཉིན་མོགས་ཀྱིས་མཛད་པ་དང་། ལུས་ས་
 པའི་ཆོས་ལྷ་ལས་རྒྱན་འབྲེལ་མོགས་ལ་མེད་པ་ཟེར་དང་ཆོས་ཀྱི་པ་ཤེས་གཉིན་དང་ཤིང་འབྱུང་ལྷོད་དང་གསེར་ལྷིང་
 ཆོས་བྲགས་དང་ཁ་ཆེ་གཞན་དཔལ་དང་དཏན་གཏི་དང་ལྷ་ཆེ་མེད་ན་དང་ཁོ་བོ་རྩེ་དང་ཀམས་པ་ལས་མཛད་པ་རྣམས་
 དང་། རྒྱ་ལྷོད་ཀྱི་དང་གཞུང་དེ་གས་ཆོགས་དང་། དེ་དག་གི་འབྲེལ་ཚོར་ལ་སངས་རྒྱུ་པ་ལྷོད་དང་ག་ལེ་
 འཛིགས་མེད་པ་རྩྭ་ལ་པོ་དང་རྒྱ་བྲགས་དང་ལེགས་ལྷན་དང་རྒྱན་གཤིགས་རྒྱལ་ལུགས་དང་གཞན་པན་པམར་པོ་དང་།
 འཕགས་ལྷུ་འི་པའི་པ་ལྷོད་མོགས་དང་། དེ་དག་གི་འབྲེལ་པ་ལ་རྒྱ་བྲགས་དང་ལྷུང་ལྷུང་པམར་པོ་དང་པམ་ཆེན་
 ལུས་ས་མོགས་ཀྱིས་མཛད་པ་དང་། རྒྱ་བྲགས་ཀྱི་དང་གཞུང་འཇལ་པ་རྩྭ་ལ་ཆོ་འབྲེལ་མོགས་དང་། གཞན་ཡང་ལེགས་
 ལྷན་དང་ཁོ་བོ་ཁ་ནན་དྲང་ནག་པོ་པ་དང་ཁོ་བོ་དང་ལོ་ཤེས་ལྷིང་པོ་དང་ཁྱེ་འཛོལ་དང་ཀམས་པ་ལ་རྒྱ་ལ་དང་དཔལ་
 སྐས་དང་རྒྱ་འི་པ་ཤེས་གཉིན་དང་ལོ་ཤེས་རྒྱ་པ་དང་དེ་ག་ལྷུང་ཤོད་དང་དབྱ་མའི་མེད་གི་དང་ལ་རྒྱ་པ་རྣམས་ཀྱི་དབྱ་མའི་
 གཞུང་དང་། ཁྱེ་པ་ལྷུ་འི་རྩྭ་ད་འཇལ་དང་། དེའི་འབྲེལ་པ་ལ་ཤེས་འབྱུང་དང་དཔལ་ལྷུང་དང་ནག་པོ་དང་པམ་རྩྭ་
 བཟླི་ཏ་དང་པལ་རྒྱ་ཏིའོན་དྲ་དང་གསེར་ལྷིང་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཛད་པ་ཡོད་ལ། ཡང་དེ་ཉིད་པརྩྭ་ད་པ་ལྷུང་དང་རྩྭ་
 ཉིད་ཆོ་པརྩྭ་གཉིས་པ་མོགས་མ་རྩེད་ཟེར་ལ། དེ་རྒྱ་ན་མང་ལྷིན་ཚོར་ལ་མོ་ལྷུག་། དབྱ་མ་རེ་གཉིས། ལྷོ་ད་
 འཇལ་ཚོར་པ་ལྷུང་ཡོད་ཟེར་རྒྱ།

བཀའ་མཁའི་འབྲེལ་ཚུགས་ས་མཐུ་བ་སྟགས་ཀྱི་དགོངས་འབྲེལ་ལ་ཐུག་ཐོང་དང་ཅི་མ་ཐུབ་དང་དང་ཚུལ་ཐུག་
 བ་དང་འཇམ་ཐུགས་དང་འཕགས་པ་སྟགས་མེད་དང་ཀམ་ལ་བྱི་ལ་དང་ལེ་ཤེས་ཐུན་དང་མཇམ་བཞོན་དང་ཚུགས་
 ཐུག་དང་དཔྱ་པ་ཕུང་པོ་དང་རྒྱ་ཐུག་དང་རྟེན་ཅི་དང་ཙམ་ལེ་མཛད་ལེ་ཤེས་དང་ཐུ་བརྟན་དང་ཕྱོད་ཀྱང་ཐོ་ཐོས་དང་
 བརྟེ་ས་མུ་དྲ་དང་ཞི་པ་ཐུས་མཛད་པ་དང་། མདྲ་ཐོ་དགོངས་འབྲེལ་སྟགས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ལ་སྟགས་མེད་དང་གྱུ་
 ཐུན་སྟག་དང་གྱུ་མི་ལེ་ཤེས་རྟེན་དང་མཇི་ཅུ་ལག་དང་ལེ་ཤེས་དཔལ་གྱིས་མཛད་པ་ཐུ་མདྲ་ཐོ་ཅི་འབྲེལ་པ་སྟགས་
 པོ་དང་། མདྲ་མ་ཐུང་པའི་པད་དཀར་དགོན་ཐུན་དགོངས་འབྲེལ་ལང་གཤེགས་ཀྱི་ཐོན་པ་ཐུ་བརྟན་སྟགས་
 མཛད་ཐུང་།

